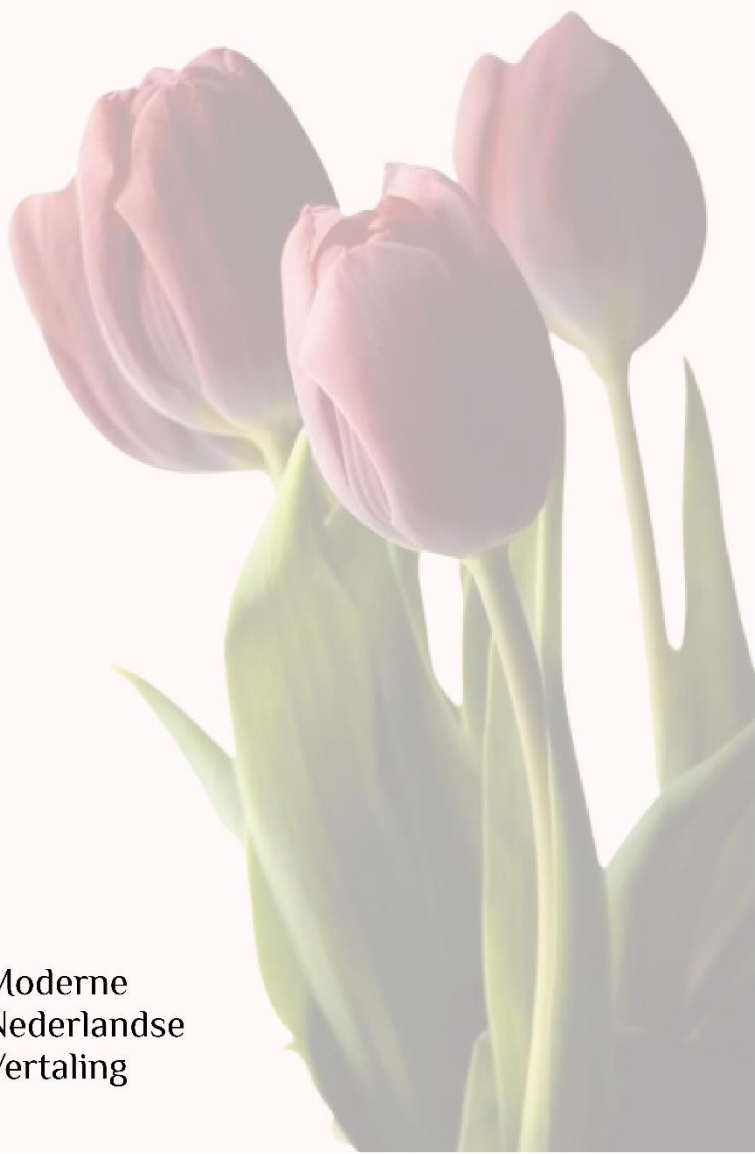

Het Boek der Mediums

Allan Kardec

Moderne
Nederlandse
Vertaling

Het Boek der Mediums

JOANNA DE ANGELIS
SPIRITISTISCHE VERENIGING

Experimenteel Spiritisme

Het Boek der Mediums

Of

Gids voor Mediums en Geesten Oproepers

Speciaal onderricht van de geesten betreffende de theorie van alle soorten manifestaties, de middelen van communicatie met de onzichtbare wereld, de ontwikkeling van het mediumschap, de moeilijkheden en hindernissen die men bij de beoefening van het spiritisme kan tegenkomen.

Die het vervolg van Het Boek der Geesten vormt.

Door

Allan Kardec

Vertaald door

Ana Vital - Spiritistische Vereniging Joanna de Angelis

JOANNA DE ANGELIS
SPIRITISTISCHE VERENIGING

Copyright © 2023

SPIRITISTISCHE VERENIGING JOANNA DE ÂNGELIS

1e uitgave – 1e druk – 200 exemplaren – 05/2024

Alle rechten voorbehouden. Geen deel van dit boek mag worden gereproduceerd door middel van mechanische, fotografische of elektronische processen, of in de vorm van een fotografische opname; noch mag het worden opgeslagen in een retrieval systeem, worden doorgegeven, of op een andere manier worden gekopieerd voor openbaar of particulier gebruik zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

ISBN: 978-90-832-0591-5

Naar Nederlands vertaald door Ana Vital op basis van *The Mediums' Book* vertaler: Darrel W. Kimble met Marcia M Saiz - International Spiritist Council.

Oorspronkelijke titel: LE LIVRE DES MÉDIUMS OU GUIDE DES MÉDIUMS ET DES ÉVOCATEURS door Allan Kardec (1861 - Parijs)

Omslagontwerp: Patricia Tavares Dias

Layout: Carolina Paz e Bruno Lino

Achterflap Blurb: Roberto Barbosa

Editie van

SPIRITISTISCHE VERENIGING JOANNA DE ÂNGELIS

KvK 83038361

info@joannadeangelis.nl

Alkmaar

The Netherlands

INHOUDSOPGAVE

Dankwoord.....	11
Voorwoord.....	13
Anna Blackwell's Voorwoord van Haar Versie	15
Introductie.....	21

DEEL EÉN

Inleidende Begrippen

Hoofdstuk I - Zijn er Geesten?	29
Hoofdstuk II - Het Buitengewone en het Bovennatuurlijke	37
Hoofdstuk III - Methodologie.....	49
Hoofdstuk IV - Theorieën	65

DEEL TWEE

Geestelijke Manifestaties

Hoofdstuk I - De Werking van Geesten op Materie	89
Hoofdstuk II - Fysieke Manifestaties en Draaitafels	97
Hoofdstuk III - Intelligente Manifestaties	101
Hoofdstuk IV - Verklaring van de Fysieke Manifestaties	105
Bewegingen en Opheffing; Geluiden	105
Toename en Afname van het Gewicht van Voorwerpen.....	117
Hoofdstuk V - Spontane Lichamelijke Manifestaties	121
Lawaai, Geraas en Verstoringen.....	121
Het Slingeren van Voorwerpen.....	129
Het Fenomeen Transport (apport).....	135
Een Verhandeling van een Geest over Apports	136
Hoofdstuk VI - Visuele Manifestaties.....	147

Kwesties over Verschijningen.....	147
Theoretisch Essay over Verschijningen	156
Bolvormige Geesten.....	161
De Hallucinatie Theorie.....	164
Hoofdstuk VII - Dubbele Lichamelijkheid en Transfiguratie	171
Verschijningen van Geesten van de Levenden.....	171
Geest Verdubbelingen - H. Alfonsus van Liguori en H. Antonius van Padua	175
Vespasianus.....	177
Transfiguratie.....	179
Onzichtbaarheid.....	181
Hoofdstuk VIII - Het Laboratorium van de Onzichtbare Wereld	183
Kleding van de Geesten; De Spontane Vorming van Tastbare Voorwerpen	183
De Wijziging van de Eigenschappen van Materie.....	187
Hoofdstuk IX - Spookachtige Plekken	193
Hoofdstuk X - De Aard van Communicaties	199
Grof Communicaties.....	200
Frivole Communicaties	200
Serieuze Communicaties.....	201
Leerzame Communicaties	202
Hoofdstuk XI - Sematologie en Typtologie	205
De Taal van Signalen en Raps; Alfabetische Typtologie.....	205
Hoofdstuk XII - Pneumatografie of Direct Schrijven Pneumatofonie.....	211
Direct Schrijven.....	211
Pneumatofonie	215
Hoofdstuk XIII - Psychografie.....	217
Indirecte Psychografie: Manden en Plankjes.....	217
Directe of Manuele Psychografie	220
Hoofdstuk XIV - Mediums.....	223
Fysieke Effecten Mediums	224
Elektrische Personen.....	228
Gevoelige of Beïnvloedbare Mediums	228
Horende Mediums	229
Sprekende Mediums	230
Helderziende Mediums	230
Somnambulistische Mediums	235

Genezende Mediums.....	236
Pneumatografische Mediums.....	239
Hoofdstuk XV - Schrijvende of Psychografische Mediums.....	241
Mechanische Mediums.....	241
Intuïtieve Mediums.....	242
Semi-Mechanische Mediums	243
Geïnspireerde Mediums.....	244
Mediums met Voorgevoel.....	246
Hoofdstuk XVI - Speciale Mediums	247
Speciale Bekwaamheden van Mediums	247
Synoptische Tabel van de Verschillende Variëteiten.....	250
Variëteiten van Schrijvende Mediums.....	255
Hoofdstuk XVII - De Ontwikkeling van Mediums	267
De Ontwikkeling van het Mediumschap.....	267
Veranderingen in het Handschrift	280
Het Verlies en de Schorsing van Mediumschap.....	280
Hoofdstuk XVIII - Problemen en Gevaren van het Mediumschap	285
Hoofdstuk XIX - De Rol van Mediums in Communicaties.....	289
De Invloed van de Geest van het Medium	289
De Theorie van Inerte Mediums.....	292
De Bekwaamheid van Bepaalde Mediums voor Dingen die ze Niet Kennen:	
Talen, Muziek, Tekenen, enz.	293
Een Verhandeling van een Geest over de Rol van Mediums	298
Hoofdstuk XX - De Morele Invloed van het Medium.....	305
Diverse Vragen.....	305
Verhandeling van een Geest Over Morele Invloed	312
Hoofdstuk XXI - De Invloed van de Omgeving.....	317
Hoofdstuk XXII - Mediumschap bij Dieren	321
Een Verhandeling van een Geest over de Kwestie	323
Hoofdstuk XXIII - Obsessie	329
Simpele Obsessie	330
Fascinatie	330
Onderwerping.....	332
Oorzaken van Obsessie	333
Middelen om Obsessie te Bestrijden.....	339
Hoofdstuk XXIV - De Identiteit van Geesten.....	349

Mogelijke Bewijzen van Identiteit.....	349
Onderscheid Tussen Goede en Kwade Geesten.....	355
Vragen Over de Aard en de Identiteit van Geesten	363
Hoofdstuk XXV - Evocaties	373
Algemene Beschouwingen.....	373
Geesten die Opgeroepen Kunnen Worden	377
De Juiste Manier om met Geesten te Spreken.....	380
Het Nut van Particuliere Evocaties	382
Vragen Over Evocaties	384
De Evocatie van Dieren	394
Evocaties van Levende Mensen	395
Menselijke Telegrafie	402
Hoofdstuk XXVI - Vragen die aan Geesten Gesteld Kunnen Worden.....	403
Inleidende Observaties.....	403
Gepaste en Ongepaste Vragen	406
Vragen Betreffende de Toekomst.....	407
Betreffende Vorige en Toekomstige Levens.....	410
Betreffende Morele en Materiële Belangen	411
Betreffende het Lot van Geesten	415
Betreffende Gezondheid	416
Betreffende Uitvindingen en Ontdekkingen	417
Betreffende Verborgene Schatten.....	419
Betreffende Andere Werelden	420
Hoofdstuk XXVII - Tegenstrijdigheden en Misleidingen	423
Tegenstrijdigheden.....	423
Misleidingen	431
Hoofdstuk XXVIII - Charlatanisme en Bedrog.....	435
Mediums te Huur	435
Frauduleuze Manifestaties	441
Hoofdstuk XXIX - Spiritistische Bijeenkomsten en Verenigingen	449
Bijeenkomsten in het Algemeen.....	449
Bonafide Verenigingen.....	457
Onderwerpen voor Studie	466
Rivaliteit Tussen Verenigingen	469
Hoofdstuk XXX - Reglement van het Parijse Vereniging voor Spiritistische Studies	473
Hoofdstuk I – Doel en Samenstelling van de Vereniging	474
Hoofdstuk II – Administratie	477

Hoofdstuk III – De Seances.....	480
Hoofdstuk IV – Diverse Beschikkingen.....	482
Hoofdstuk XXXI - Dissertaties van Geesten.....	485
Betreffende het Spiritisme.....	485
Betreffende Mediums.....	493
Betreffende Spiritistische Bijeenkomsten	498
Apocriefe Communicaties.....	511
Hoofdstuk XXXII - Spiritistische Woordenlijst.....	520

Dankwoord

Wij willen van deze gelegenheid gebruik maken om iedereen te bedanken die heeft meegewerkt aan deze vertaling.

Wij danken onze familie en vrienden voor hun steun en hulp bij de vertalingen en voor al het werk dat nodig was om nog een boek van Kardecs werken te voltooien.

Wij danken het International Spiritist Council voor de steun en de beschikbaarheid van het werk dat als sterke basis diende om een nieuwe vertaling te maken die een beter begrip van de leer mogelijk maakt.

En wij willen vooral onze dankbaarheid betuigen aan de weldoende Geesten die ons altijd leidt en inspireert tot een verantwoordelijk en serieuze werk.

Wij wensen alle lezers van dit boek heel veel leesplezier en we hopen dat het jullie ondersteunt bij jullie studie van het Spiritisme. Het is onze oprechte wens dat het Spiritisme harten troost, twijfels weg neemt en gedachten verheldert. Er is geen groter goed dan jezelf (leren) kennen.

Ana Vital, Carolina Paz en Elisabeth Jatczak

Bestuur van de Spiritistische Vereniging Joanna de Ângelis

Voorwoord

Wij, als studenten van het Spiritisme, erkennen het belang van het mediumschap. Zonder mediums zou het werk van Kardec de mensheid niet hebben bereikt, aangezien de werken niet van menselijke conceptie zijn. Iedereen die zijn mediumschap wil leren kennen of ontwikkelen vindt in de werken van Kardec en in het bijzonder - Het Boek der Mediums - een veilige gids om de wereld van de Geesten en het mediumschap te ontsluiten.

Wij willen graag delen met de lezer welke betekenis het Boek der Mediums heeft in het leven van een spiritistisch medium die haar mediumschap heeft leren begrijpen en beheersen met het bestuderen van het werk.

“Van jongs af aan heb ik dingen en mensen gezien, gehoord en gevoeld. Ik kende tot in detail sommige verhalen die zich hadden afgespeeld, ik kon voelen hoe mensen zich waarlijk voelden.

Na verloop van tijd, begreep ik dat niet iedereen kon zien en voelen wat ik zag en voelde. Ik was erg in de war en bang, ik dacht dat ik mij dingen verbeelde. Op een ochtend zag ik de geest van een dame de kamer binnenkomen waar ik was, met een klein meisje aan de hand.

Het meisje was een kennis van mijn familie die enkele weken eerder was desincarneerd (overleden) als gevolg van kanker en een troostbrief aan haar ouders wilde achterlaten. Na deze brief wist ik zeker dat ik moest begrijpen wat er met mij aan de hand was en verdiepte ik mij in het Boek der Geesten en het Boek der Mediums om verklaringen te vinden.

Door het bestuderen van de werken begreep ik dat er niets bovennatuurlijks of magisch gebeurde - ik heb, net als zoveel andere mensen, een lichamelijke aanleg voor deze fenomenen. Ik heb mezelf beter begrepen en geaccepteerd en ik probeer op een verantwoordelijke manier dit vermogen te ontwikkelen dat hulp en troost brengt aan zoveel harten.

De studie van het Boek der Mediums heeft mij geholpen om wat ik zag en voelde te beheersen en bijgevolg te begrijpen, het heeft mij geholpen om door die fasen heen te lopen. Ik kan nu begrijpen wat er met mij gebeurt en rustig blijven. Het heeft mij geholpen om de geesten te helpen wanneer ze bij mij komen omdat ze hulp nodig hebben.”

Zoals wij publiceerden in onze eerste vertaling van het boek der Geesten het is belangrijk dat de lezer zich ervan bewust is dat dit werk vertaald werd door een student van de spiritistische leer en niet door een professionele vertaler en als zodanig, hoewel het een werk is dat met grote zorg en toewijding is gemaakt, is het vatbaar voor fouten.

Tijdens de vertaling heb ik de steun van Nederlanders gehad om woorden en zinnen te corrigeren waar er twijfels waren.

Ik wil je graag uitnodigen om, als je suggesties hebt die de vertaling verbeteren, deze naar info@joannadeangelis.nl te sturen, zodat je ook deel uit kunt maken van dit werk.

Het Spiritisme is een veilige gids, niet alleen voor mediumschap maar vooral voor het leven.

Veel leesplezier.

Ana Vital

Spiritistische Vereniging Joanna de Ângelis

Alkmaar, april 2024

Anna Blackwell's¹

Voorwoord van Haar Versie

Het tweede deel van de Kardec serie behandelt de experimentele toepassing van de theoretische principes die in Het Boek der Geesten, het eerste deel van die serie, zijn neergelegd.

Deze twee boeken verklaren elkaar niet alleen wederzijds, maar van elk van beide kan gezegd worden dat ze het andere impliceren als hun noodzakelijke aanvulling, want als de principes die in Het boek Der Geesten uiteengezet worden waar zijn, dan moet het fenomeen dat in Het boek Der Mediums behandeld wordt als vanzelfsprekend optreden, terwijl het voorkomen van het fenomeen dat in Het Boek Der Mediums' behandeld wordt, de waarheid bewijst de principes die in Het Boek der Geesten zijn neergelegd, omdat deze fenomenen tegelijk onverklaarbaar zijn door welke andere theorie dan ook en gemakkelijk verklaarbaar met behulp van de theoretische principes die in dat werk uiteengezet worden.

Het Boek der Mediums is niet gericht tot materialisten - die moeten van het materialisme tot het spiritualisme gebracht worden (als dat mogelijk is) door hun persoonlijke vaststelling van de realiteit van de moderne spiritistische “manifestaties”, en door het bewijs dat zulke manifestaties geven voor het voortbestaan van de zielen van de overleden mannen en vrouwen door wie ze geproduceerd worden. Het is eerder uitsluitend gericht tot hen die al geloven dat er in de mens een beginsel van bewuste individualiteit is dat het lichaam overleeft, en

---

¹Anna Blackwell (21 juni 1816 - 4 januari 1900) was een Britse schrijver, journalist en vertaler. Ze was lid van de Spiritualist Association of Great Britain en staat bekend om haar vertalingen van werken van Allan Kardec, waaronder "Het Boek der Geesten" "Het Boek der Mediums" en "Hemel en Hel" uit het Frans. Daarnaast leverde ze talrijke artikelen over Spiritisme aan spiritistische publicaties.

HET BOEK DER MEDIUMS

tot hen die bijgevolg, ten eerste, de werking van de WET in de evolutie van het menselijk leven toegeven, en, ten tweede, het bestaan van de Ondoorgrondelijke Schepper van het universum, van wiens wijsheid en wil die wet de uitdrukking is. Het is ook gericht tot hen die daarom bereid zijn nog verder toe te geven dat van de voorzienige wijding verwacht mag worden dat ze voor de vooruitgang van onze kennis, van onze buitenaardse relaties, net zo te werk gaat als voor die van de wetenschappen, die zich met de verschillende departementen van ons aardse leven bezighouden.

De wetenschap van de wiskunde, bijvoorbeeld, staat open voor ieder mens maar toch werden haar grondbeginselen pas door het gemoed van ene Euclides aan de wereld gegeven. Astronomie, scheikunde, elektriciteit, enz. staan open voor de studie en het onderzoek van iedereen, maar toch is de basis van elk van deze wetenschappen, zoals van alle andere, verschaft, niet door de veelheid van zoekers, maar door het inzicht van een of master-mind, op wiens fundamenteen opvolgende onderzoekers zijn blijven voortbouwen - en dit om een heel eenvoudige reden.

De oppervlakkigste blik op de wereld om ons heen volstaat om ons te laten zien dat de mannen en vrouwen op aarde, zowel op het gebied van intelligentie als van moraal, tot nu toe van een heel laag gemiddeld niveau zijn. Daarom moeten ze op elk gebied van intellectueel onderzoek vooruitgeholpen worden door geesten uit werelden van grotere vooruitgang, die van tijd tot tijd in hun midden incarneren om hen te helpen in een bepaalde richting sneller vooruit te komen.

Door hun mentale en morele achterstand zijn mannen en vrouwen traag in het erkennen van de superioriteit van deze door de Voorzienigheid gegeven pioniers, en zijn ze geneigd de suggestie dat zo'n superioriteit kan bestaan als beledigend voor hun ego af te wijzen. Daarom “stenigen” ze meestal de profeten voordat ze hun duidelijker inzichten accepteren, maar omdat ze uiteindelijk altijd inzien dat zulke inzichten de ware grond zijn waarop de verdere ontwikkeling van elke

tak van wetenschap moet worden uitgewerkt, is de vooruitgang van de menselijke kennis, hoewel langzaam, zeker. Maar in welk tempo zou die vooruitgang verlopen als iedere student - het grondwerk negerend dat door de genieën uit het verleden geleverd werd - zijn eigen afdeling van wetenschap vanaf het begin voor zichzelf zou opbouwen? Of als wiskunde beginner, bijvoorbeeld, het als een aantasting van hun mentale waardigheid beschouwden om de hulp van een rijper intellect dan het hunne aan te nemen, en het als hun plicht beschouwden om voor zichzelf, uit hun eigen cognitie², hun eigen “Euclides” te ontwikkelen?

Als men deze redenering toepast op het systeem van religieuze filosofie dat in Kardec's boeken vervat is, dan valt op dat, hoewel het terrein van gedachte en experiment met betrekking tot het bestaan van geesten en de informatie die zij ons te geven kunnen hebben voor iedereen openligt, de hulp van een of andere door de Voorzienigheid gegeven basis van waarheid in dit nieuwe departement van onderzoek nog dwingender nodig is dan in enig ander, en wel om de volgende redenen.

In de eerste plaats, omdat de geesten die het meest frequent en gewoonlijk met mensen in verbinding treden juist degenen zijn die in ideeën en gevoelens het dichtst bij hen staan, en die bijgevolg weinig meer weten dan de mensen met wie ze in sympathie zijn, kunnen ze dus alleen maar kortzichtige, afwijkende en onjuiste verklaringen afleggen. In de tweede plaats, omdat de ware verklaring van het menselijk leven waartoe het fenomeen van de geestelijke uitwisseling ons wil leiden, gebonden is in zijn verbinding met andere vormen en sferen van bestaan, die ons alleen bekend gemaakt kunnen worden door intelligenties die een hogere graad van kennis en zuiverheid bereikt hebben, en die, niet op het bevel van mensen zijnde, hun leer alleen volgens voorzienig bevel zullen doorgeven in een centrum dat al voor de ontvangst ervan is voorbereid, en met behulp van de master-

---

² Het proces of het geheel van de processen waarbij een organisme kennis opdoet of zich bewust wordt van gebeurtenissen of objecten in de omgeving – Vertaler opmerking.

HET BOEK DER MEDIUMS

mind die zij zelf als kanaal van die leer hebben uitgekozen, zal zo'n leer noodzakelijk verschillen van de verschillende afwijkende verklaringen van de grote massa van minder verlichte geesten. Bovendien kan het bewijs dat zo'n leer is wat ze beweert te zijn (informatie die door geesten van hoge orde gegeven wordt over kwesties die van wezenlijk belang zijn voor onze vooruitgang, maar die wij, uit de aard der dingen, zelf niet te weten konden komen, en die zij daarom door de Voorzienigheid opgedragen hebben ons te brengen) alleen gevonden worden in het licht dat ze werpt op de aard en het doel van het menselijk leven, op de wegen van de Voorzienigheid, op plicht en op het lot.

Allen die een serieuze studie gemaakt hebben van de theorie van het bestaan, waarvoor Allan Kardec werd ingezet, zijn tot de overtuiging gekomen dat ze de zojuist uiteengezette bewijzen van authenticiteit en superioriteit als overtuigend presenteert, en ze accepteren die dan ook zoals de grondslagen van alle wetenschappen door studenten worden geaccepteerd: niet als uitputtend, maar als de ware basis van verdere ontdekking; niet als een kwestie van willekeurig autoriteit, maar op de brede grond van haar intrinsieke redelijkheid en de bevredigende oplossingen die ze geeft voor de grote problemen van het leven, onoplosbaar door welke andere theorie dan ook.

De hoge morele toon van het Boek der Mediums, zoals die van alle werken van Kardec, is in overeenstemming met de bewering die zo vaak herhaald wordt door de geesten - wier communicaties hij met zo'n uitzonderlijke helderheid en reikwijdte van gedachten gecoördineerd heeft - dat het doel van de open uitwisseling die nu tussen geesten en mensen tot stand komt niet de loutere bevrediging van nieuwsgierigheid is, noch de loutere uitbreiding van het gebied van interessant onderzoek, zelfs niet het loutere geven van de zekerheid van ons voortbestaan voorbij het graf. Het enige doel van deze uitwisseling is, in plaats daarvan, de morele verbetering van het menselijk ras, die ze tot stand zal brengen door het nieuwe licht dat ze zal werpen op de aard en het doel van het menselijk leven. Door ons

te tonen dat ons heden altijd het resultaat is van ons verleden en de scheidsrechter van onze toekomst, en dat het verwerven van wijsheid en welwillendheid de enige voorwaarde is voor geluk, zal deze uitwisseling ons de krachtigste impuls geven tot het najagen van kennis en het beoefenen van vriendelijkheid, en het zal zo de geleidelijke verbetering van de mensheid tot stand brengen die bestemd is om de aarde te veranderen van een wereld van straf en discipline, zoals het nu is, in een portaal naar de gelukkiger rijken van het bestaan, waartoe we alleen kunnen komen als het resultaat van onze intellectuele en morele verbetering.

Geen enkele serieuze en intelligente student van Kardec's werken heeft er ooit aan getwijfeld dat de theorie van de menselijke vooruitgang - waarvan die vroege pionier van de grote spiritualistische beweging van de tegenwoordige tijd de grondslagen diende te leggen - uiteindelijk als de basis van een beredeneerd religieus geloof geaccepteerd zal worden, niet alleen door allen die in geestelijke manifestaties geïnteresseerd zijn, maar ook door de wereld in het algemeen. Bovendien zal deze overtuiging van het voorzienige karakter van de werken in kwestie - overvloedig gerechtvaardigd door de ontvangst die ze uiteindelijk overal waar ze geïntroduceerd zijn verworven hebben - ongetwijfeld nog verder versterkt worden door de geleidelijke aanvaarding van Het Boek Der Mediums' in Engeland en de Verenigde Staten, en wel in de mate waarin de draagwijdte en het karakter ervan in die landen bekend worden, want terwijl de geleidelijke ontwikkeling van de geestelijke manifestatie voortdurend nieuwe bevestiging heeft gebracht voor de verklaringen van de fenomenen die in dit boek in zo'n vroeg stadium van de grote beweging - en vaak nog voor het optreden van de fenomenen zelf - gegeven worden, heeft zich nog geen enkel fenomeen voorgedaan dat deze verklaringen ontkracht of ongeldig maakt.

HET BOEK DER MEDIUMS

De ontelbare tegenstrijdige “theorieën” die door onwetende en pretentieuze geesten van het Umbral³ (lage sferen) ad nauseam⁴ naar voren gebracht zijn - “theorieën” die noch de feiten van het leven noch die van de geestelijke manifestaties verklaren, en die zelfs hun eigen productie niet kunnen verklaren - bewijzen door hun leegheid dat ze louter verzinsels van vooroordeel en verbeelding zijn, gedoemd in te storten door hun eigen holheid. Anderzijds zijn de feiten van geestelijke manifestatie - zelfs de meest bewonderenswaardige en belangrijke, als ze vooral als zaken van persoonlijke belangstelling of nieuwsgierigheid worden waargenomen (zoals maar al te vaak het geval is), en zonder verbonden te zijn door een theorie die ze tot één homogeen en levend geheel kan verenigen - even onbekwaam om intellectuele en morele vruchten voort te brengen als het zand van de zeekust om een oogst op te leveren. Maar een theorie die met al deze feiten samenvalt en ze verklaart, en die er de edelste intellectuele en morele consequenties uit afleidt, biedt een vaste en vruchtbare grond van waarheid en realiteit. De algemene aanvaarding van zo'n theorie kan alleen maar een kwestie van tijd zijn.

Anna Blackwell

Parijs, 1876

---

³ Umbral (lage sferen); Umbral: Volgens Novo Aurélio - het woordenboek van de Portugese taal - is het woord umbral uit het Spaans gehaald en betekent drempel, inferieure limiet, ingang. Umbral werkt als een regio die bestemd is om mentaal afval uit te putten; een soort purgatoriale zone, waar het aangetaste materiaal van de illusies die de geest heeft verworven toen het nog in de materie leefde, wordt verwerkt – Vertaler opmerking.

⁴ Ad nauseam is een begrip uit het Latijn en betekent "tot misselijkwordens toe" of "tot walgen toe" – Vertaler opmerking.

Introductie

Elke dag bevestigt ervaring onze mening dat de moeilijkheden en teleurstellingen die men in de praktijk van het Spiritisme tegenkomt voortkomen uit onwetendheid over de principes van de Wetenschap. We zijn blij te merken dat het werk dat we gedaan hebben om de aanhangers te beschermen tegen de valkuilen van de nieuwelingen, doeltreffend te zijn geweest en dat velen ze vermeden hebben door dit werk te lezen.

Het is heel natuurlijk dat wie zich met spiritisme heeft beziggehouden, ernaar verlangt persoonlijk met geesten te communiceren. Dit werk is bedoeld om hun reis te vergemakkelijken, het hun mogelijk te maken de vruchten te plukken van onze lange en moeizame studies, want het zou volkomen verkeerd zijn als iemand zou veronderstellen dat het, om een expert in het onderwerp te worden, voldoende is gewoon te leren hoe zijn of haar vingers op een tafel te leggen om die te laten draaien, of een potlood op te pakken om het te laten schrijven.

Men zou zich evenzeer vergissen als men verwachtte in dit werk een universeel en onfeilbaar recept te vinden voor de training van mediums. Hoewel iedereen reeds de nodige innerlijke zaadkwaliteiten bezit om medium te worden, komen die kwaliteiten in verschillende mate tot uiting, en het ontwikkelen ervan hangt af van oorzaken die buiten de menselijke wil liggen. De regels van dichten, schilderen en muziek maken mensen niet tot dichters, schilders of muzikanten als ze de gave niet in de eerste plaats bezitten. Zulke regels leiden hen alleen terwijl ze hun natuurlijke gaven gebruiken. Hetzelfde geldt voor dit werk. Het heeft tot doel de middelen aan te geven om het vermogen tot mediumschap te ontwikkelen naar ieders mogelijkheden, en vooral

HET BOEK DER MEDIUMS

om het gebruik van het vermogen gunstig te begeleiden als het aanwezig is. Maar dit is niet ons enige doel.

Naast mediums op zich neemt het aantal individuen dat zich met geestelijke manifestaties bezighoudt elke dag toe. Hen begeleiden in hun waarnemingen, hen wijzen op de moeilijkheden die ze zouden kunnen en zeker zullen ontmoeten in hun omgang met een nieuwe orde van dingen, hen inwijden in de manier van communiceren met geesten, de middelen aangeven om goede communicaties te ontvangen - dat is de reikwijdte die we moeten omarmen, opdat ons streven niet onvolledig is. Het hoeft dus niet te verbazen dat men in dit werk leringen tegenkomt die in eerste instantie misschien irrelevant lijken - ervaring zal bewijzen dat ze nuttig zijn. Na aandachtige bestudering van dit boek zullen deze individuen de voorvallen waarvan ze zeker getuige zullen zijn beter begrijpen, en de taal van bepaalde geesten zal dan minder vreemd lijken. Aangezien het praktische aanwijzingen bevat, richt het zich niet uitsluitend tot mediums, maar eerder tot allen die geestelijke fenomenen willen waarnemen.

Sommigen hadden graag gezien dat we een beknopter praktisch handboek hadden uitgegeven, waarin in een paar woorden de technieken worden aangegeven die gevolgd moeten worden om met geesten te communiceren. Deze mensen geloven dat zo'n boek door zijn lage kostprijs overvloediger verspreid zou kunnen worden en daardoor een krachtig reclamemiddel zou zijn, dat dan zou resulteren in een toename van het aantal mediums. Maar we denken dat zo'n werk wel eens meer kwaad dan goed zou kunnen doen - althans voorlopig. De spiritistische praktijk is omgeven door vele moeilijkheden en het is niet altijd vrijgesteld van problemen, die alleen een serieuze en grondige studie kan voorkomen. We vrezen dus dat een beknopte uiteenzetting frivole ervaringen het in de hand zou werken en dat zou alleen maar tot spijt leiden. Dit zijn kwesties die noch gepast, noch verstandig zijn om mee te spelen, en we geloven dat we een slechte dienst zouden bewijzen door ze binnen het bereik te brengen van de eerste de beste die lichtzinnig genoeg is om te denken

INTRODUCTIE

dat het vermakelijk zou zijn met de doden te praten. In plaats daarvan richten we ons tot hen die een serieus doel zien in het spiritisme, die het grote belang ervan inzien en die niet van plan zijn van het communiceren met de onzichtbare wereld een louter tijdverdrijf te maken.

We hadden al een *Praktisch Instructie Handboek* uitgegeven om mediums de weg te wijzen, maar dat is nu uit de handel. Hoewel we het drukten met een bij uitstek serieus en ernstig doel voor ogen, willen we het niet herdrukken omdat we het niet volledig genoeg vonden om alle moeilijkheden op te helderen die men kan tegenkomen. Daarom hebben we het vervangen door dit werk, waarin we alle gegevens hebben samengebracht die we door uitgebreide ervaring en gewetensvolle studie konden verwerven. We hopen dat het zal bijdragen tot het aantonen van het in wezen serieuze karakter van het Spiritisme, en ook tot het wegnemen van het idee van frivoliteit en vermaak.

We voegen er nog een belangrijke overweging aan toe: bijeenkomsten waar lichtvaardig en zonder volledige kennis van zaken experimenten worden uitgevoerd, wekken zeer slechte indrukken op bij nieuwelingen en slecht gezinde individuen, en veroorzaken de problemen dat een heel verkeerd idee over de wereld van de geesten wordt overgebracht, waardoor spot wordt aangemoedigd en gefundeerde gronden voor kritiek worden aangereikt. Dat is de reden waarom ongelovigen zulke bijeenkomsten zelden overtuigd verlaten en waarom ze weinig geneigd zijn de serieuze kant van het Spiritisme te erkennen. De onwetendheid en lichtzinnigheid van bepaalde mediums heeft de mening van veel mensen meer schade toegebracht dan men zou denken.

Het spiritisme heeft in slechts enkele jaren grote vooruitgang geboekt maar haar grootste stap deed het toen zij het terrein van de filosofie betrad want sindsdien wordt het door verlichte mensen gewaardeerd. Tegenwoordig is het niet langer louter amusement, maar een leer die degenen die vroeger tafeldraaien belachelijk maakten niet

HET BOEK DER MEDIUMS

langer amusant vinden. Door ons streven om het op zo'n terrein mee te nemen en vol te houden, zijn we er zeker van meer toegewijde aanhangers te winnen dan door een groot aantal manifestaties die voor misbruik vatbaar zouden kunnen zijn. We zien het bewijs hiervan elke dag in het aantal van zulke aanhangers dat het resultaat is van het eenvoudig lezen van *Het Boek der Geesten*.

Nadat we in *Het Boek der Geesten* het filosofische aspect van de Spiritistische wetenschap uiteengezet hebben, bieden we in dit werk het praktische aspect ervan aan hen die zich met manifestaties willen bezighouden, hetzij op persoonlijke basis, hetzij door de fenomenen te observeren waartoe ze geroepen zijn. Hierin zullen ze de hindernissen zien die ze kunnen tegenkomen, en ze zullen zo de middelen hebben om ze te vermijden. Hoewel het een op het ander volgt, staan deze twee werken tot op zekere hoogte los van elkaar. Maar wie zich serieus in het onderwerp wil verdiepen, raden we aan eerst *Het Boek der Geesten* te lezen, omdat het fundamentele beginselen bevat, zonder welke het moeilijk kan zijn sommige delen van dit werk te begrijpen.

Deze tweede editie is veel verbeterd ten opzichte van de eerste. Het is zeer zorgvuldig gecorrigeerd door de Geesten⁵ die een groot aantal waarnemingen en aanwijzingen van het grootste belang hebben toegevoegd. Aangezien zij het waren die het hele werk herzien hebben en het naar eigen inzicht goedkeurden of wijzigden, kunnen we stellen dat het voor het grootste deel hun werk is, want hun bijdrage bleef niet alleen beperkt tot de segmenten die werkelijk door hen ondertekend zijn. Maar we hebben hun namen alleen vermeld wanneer het nodig leek sommige van de meer uitvoerige uiteenzettingen die van hen uitgingen tekstueel te karakteriseren. Anders zouden we hun namen op bijna elke bladzijde hebben moeten vermelden, vooral in de antwoorden op onze vragen - een procedure die ons niet de moeite

---

5 Wanneer we de term "Geesten" met een hoofdletter "G" gebruiken, verwijst de tekst naar de groep hoogontwikkelde geesten die betrokken zijn bij de onthulling van de Spiritistische Leer – Vertaler opmerking (Engels versie).

INTRODUCTIE

waard leek. Het is algemeen bekend dat namen in zulke kwesties van weinig belang zijn. Wat essentieel is, is dat het werk in zijn geheel beantwoordt aan de voorgestelde doelstellingen. De ontvangst die de eerste editie ten deel viel - hoe onvolmaakt die editie ook was - doet ons hopen dat de huidige niet minder welkom zal zijn.

Hoewel we veel materiaal hebben toegevoegd, waaronder veel hele hoofdstukken, hebben we ook een paar herhalende segmenten geschrapt, zoals de Geestelijke hiërarchie, die al in Het Boek der Geesten te vinden kan zijn. Verder hebben we uit de Woordenlijst weggelaten wat niet goed bij het bereik van dit werk paste, en het op passende wijze vervangen door iets praktischer. Bovendien is deze woordenlijst niet volledig. We zijn van plan er later nog een apart uit te geven als een klein woordenboek van de Spiritistische filosofie. In deze uitgave hebben we echter alleen nieuwe of specifieke woorden bewaard die met het onderhavige onderwerp te maken hebben.

Allan Kardec

Parijs, 1861

Deel Eén

Inleidende Begrippen

<i>Hoofdstuk I:</i>	<i>Zijn er Geesten?</i>
• <i>Hoofdstuk II:</i>	<i>Het Buitengewone en het Bovennatuurlijke</i>
• <i>Hoofdstuk III:</i>	<i>Methodologie</i>
• <i>Hoofdstuk IV:</i>	<i>Theorieën</i>

HOOFDSTUK I

Zijn er Geesten?

1. De oorzaak van twijfel aangaande het bestaan van geesten is vooral te wijten aan onwetendheid over hun ware aard. Geesten worden meestal voorgesteld als een aparte klasse van wezens waarvan het bestaan nog niet bewezen is. Veel mensen zijn alleen vertrouwd met geesten door de fantastische verhalen die ze als kind hoorden, wat zou zijn alsof je iemands levensgeschiedenis probeert te kennen door een roman te lezen. Afgezien van de absurditeiten die hen van streek maken, proberen ze niet uit te zoeken of deze verhalen, als ze ontgaan worden van onzinnige toebehoren, misschien toch enige basis in waarheid hebben. Ze willen niet de moeite doen om de bittere schil van de noot te verwijderen om bij de vrucht binnenin te komen. Daarom verwerpen ze het geheel, net als degenen die zich met religie bezighouden, die, ontstemd door bepaalde misbruiken, de hele zaak onder één en dezelfde veroordeling brengen.

Wat ons idee over geesten ook moge zijn, zo'n geloof is noodzakelijkerwijs gebaseerd op het bestaan van een intelligent principe los van de materie. Dit geloof is incompatibel met de volledige ontkenning van zo'n principe. Daarom gaan we uit van het bestaan, het voortbestaan en de individualiteit van de ziel, waarvan het Spiritualisme ons een dogmatische, theoretische demonstratie biedt, terwijl het Spiritisme ons een patent bewijs biedt. Maar laten we voorlopig de geestelijke manifestaties per se terzijde schuiven en redeneren door inductie. Laten we zien welke gevolgen dat kan hebben.

2. Als we geloven in het bestaan van de ziel en haar blijvende individualiteit na de dood, moeten we ook geloven dat:

HET BOEK DER MEDIUMS – DEEL 1 – HOOFDSTUK I

1) Haar aard verschilt van die van het lichaam, omdat ze, eenmaal van het lichaam gescheiden, haar materiële eigenschappen niet langer kan behouden;

2) Ze bezit een eigen bewustzijn omdat ze aan geluk of lijden onderhevig is.

Zonder bewustzijn zou het een inert wezen zijn, en dus zou zijn bestaan voor ons zinloos zijn. Als we zoveel geloven, dan is het duidelijk dat de ziel na de dood ergens heen moet gaan. Maar wat blijft ervan over, en waar gaat ze in feite heen? Volgens het gangbare geloof gaat ze ofwel naar de hemel ofwel naar de hel. Maar waar zijn hemel en hel? Vroeger zei men dat de hemel boven was en de hel beneden, maar waar is boven en beneden in het heelal nu we weten dat de aarde rond is en dat de hemellichamen zo draaien dat voor ons boven en beneden om de twaalf uur omgekeerd zijn, en dat de oneindigheid van de ruimte tot op onmetelijke afstanden kan worden afgetast? Weliswaar kunnen we onder lage plaatsen de diepten van de aarde verstaan, maar wat zijn zulke diepten nu nog nadat ze door de geologie opgegraven zijn? Wat moeten we bovendien verstaan onder die concentrische sferen die de 'vuur hemel' en de 'sterrenhemel' genoemd worden, nu we geleerd hebben dat onze planeet niet het middelpunt van het universum is en dat onze eigen zon er slechts één is onder miljoenen andere zonnen die in het oneindige schijnen, en die elk het middelpunt zijn van hun eigen planetaire draaikolk? Wat is er van het belang van de aarde geworden nu ze verloren is gegaan in de onmetelijkheid van de ruimte? En door welk niet te rechtvaardigen voorrecht zou deze onwaarneembare zandkorrel, te onderscheiden door noch zijn grootte, noch zijn ligging, noch enige bijzondere rol in de kosmos, de enige zijn die door redenerende wezens bewoond wordt? De rede zelf weigert zo'n verspilling van het oneindige te aanvaarden, en alles zegt ons dat ook andere werelden bewoond moeten zijn. Als ze bewoond zijn, leveren ook zij hun eigen contingenten aan de wereld der zielen. Maar nogmaals, wat zal er van de zielen geworden zijn nu de astronomie en de geologie hun toegewezen woonplaatsen vernietigd hebben, en

ZIJN ER GEESTEN?

vooral nadat de rationele theorie van de meervoudigheid van bewoonde werelden ze oneindig vermenigvuldigd heeft? Omdat er geen overeenstemming is tussen de leer over de plaats waar zielen zich bevinden en de wetenschappelijke gegevens, moeten we een logischer leer aanvaarden, een leer die ze niet aan een bepaalde omcirkelde plaats toeschrijft, maar ze over de hele universele ruimte lokaliseert: ze vormen een onzichtbare wereld, waarin we leven, en die ons onophoudelijk omhult en omringt. Is hier iets onmogelijks in, iets dat tegen de rede ingaat? Absoluut niets; integendeel, alles zegt ons dat het niet anders kan. Maar wat wordt er van toekomstige straffen en beloningen als je de aangegeven plaatsen waar ze voorkomen weghaalt? Merk op dat de notie van straffen en beloningen meestal ongeloof oproept, omdat ze gepresenteerd worden onder voorwaarden die niet meer geaccepteerd kunnen worden. In plaats daarvan moeten we stellen dat zielen hun eigen geluk of ongeluk uit zichzelf afleiden, dat hun lot afhangt van hun morele toestand, dat het samenkomen van goede en afstemmende zielen een bron van gelukzaligheid is, en dat ze naargelang hun mate van zuiverheid dingen waarnemen en voorzien die voor minder geëvolueerde zielen ontoegankelijk zijn. Dan zal iedereen de kwestie zonder veel moeite begrijpen. Verklaar bovendien dat zielen de hoogste graad alleen bereiken door de inspanningen die ze zich getroosten om zichzelf te verbeteren en na de nodige beproevingen te hebben doorstaan die voor hun zuivering nodig zijn. Verklaar bovendien dat engelen mensenzielen zijn die de hoogste graad bereikt hebben, dat alle zielen die graad zullen bereiken als ze dat willen, dat de engelen Gods boodschappers zijn, belast met het toezicht op de uitvoering van het goddelijke plan in het hele universum, dat ze blij zijn met het vervullen van zo'n glorieuze missie, en je zult hun gelukzalige toestand een doel gegeven hebben dat aantrekkelijker is dan de eeuwige nutteloosheid van eeuwige contemplatie. Leg tenslotte uit dat demonen slechts de zielen zijn van slechte individuen die zich nog niet gezuiverd hebben, maar die, net als alle anderen, uiteindelijk de staat van zuiverheid kunnen bereiken, en deze zal meer in overeenstemming

lijken met de rechtvaardigheid en welwillendheid van God dan de leer van wezens die voor het kwaad geschapen zijn en er onherroepelijk toe gedoemd zijn. Nogmaals, daarin ligt wat de meest veeleisende rede, de meest strenge logica en het gezond verstand kunnen aanvaarden.

Zoals we gezien hebben, zijn de zielen die de ruimte bevolken meer precies wat we Geesten noemen. Vandaar dat geesten slechts menselijke zielen zijn die van hun lichamelijke omhulsel bevrijd zijn. Als geesten als afzonderlijke wezens geschapen waren, zou hun bestaan meer hypothetisch zijn. Maar als we het bestaan van zielen aanvaarden, moeten we dus ook het bestaan van geesten aanvaarden, die niets anders zijn dan zielen. En als we het feit aanvaarden dat zielen overal zijn, moeten we evenzeer het feit aanvaarden dat geesten dat ook zijn. We kunnen dus het bestaan van geesten niet ontkennen zonder het bestaan van zielen te ontkennen.

3. Natuurlijk is dit alles niet meer dan een theorie die rationeler is dan welke andere ook, maar het is een theorie die noch met de rede noch met de wetenschap in strijd is. Bovendien wordt ze bevestigd door feiten en bekrachtigd door zowel logica als ervaring, en die feiten hebben we gevonden in de fenomenen van geestelijke manifestaties, die ons dus een onweerlegbaar bewijs leveren van het bestaan en voortbestaan van de ziel. Niettemin zijn er veel mensen wier geloof niet verder gaat dan dit punt. Ze geloven in het bestaan van zielen en, bijgevolg, in het bestaan van geesten, maar ze ontkennen de mogelijkheid met hen te communiceren omdat - zeggen ze - immateriële wezens niet met materie kunnen interageren. Deze twijfel komt voort uit onwetendheid over de ware aard van geesten, waarover ze over het algemeen een verkeerd idee hebben door ze te beschouwen als abstracte, vage en ongedefinieerde wezens - wat niet waar is.

Laten we, voor we verder gaan, de geest in zijn vereniging met het lichaam beschouwen. De geest is het voornaamste wezen van deze vereniging, want de geest is het denkende wezen dat de dood overleeft. Het lichaam is niet meer dan een accessoire voor de geest, een omhulsel, een kledingstuk dat hij achterlaat nadat hij het gedragen

ZIJN ER GEESTEN?

heeft. Naast dit materiële omhulsel bezit de geest nog een ander, een half-materieel omhulsel, dat hem met het eerste verbindt. Bij de dood verlaat de geest het lichaam, maar niet de tweede omhulling, die we de perispirit noemen. Dit half-materiële omhulsel heeft een menselijke vorm en omvat voor de geest een vloeibaar, dampig lichaam dat, hoewel onzichtbaar voor ons in zijn normale toestand, toch enkele eigenschappen van materie bezit. De geest is dus geen eenvoudige abstractie maar een beperkt en begrensde wezen, dat alleen maar zichtbaar en tastbaar zou hoeven worden om op menselijke wezens te lijken. Waarom zou het niet met materie kunnen interageren? Vanwege de vloeibaarheid van zijn lichaam? Maar zijn het niet juist de meest zeldzame fluïda, zoals bijvoorbeeld elektriciteit, en die welke we als het meest onweegbaar beschouwen, die we de krachtigste drijfkrachten tegenkomen? Kan onweegbaar licht niet een chemische reactie veroorzaken in weegbare materie? We begrijpen de innerlijke aard van de perispirit nog niet, maar we kunnen ons voorstellen dat hij uit elektrische substantie bestaat, of uit een ander soort materie die net zo subtiel is. Waarom zou het dan niet dezelfde eigenschappen kunnen hebben als elektriciteit als die door de wil geleid wordt?

4. Het bestaan van de ziel en van God - het eerste vloeit voort uit het laatste - omvat de fundering van het hele bouwwerk van het Spiritisme. Maar voordat we een Spiritistisch argument kunnen uiteenzetten, moeten we er zeker van zijn dat degene met wie we de kwestie bespreken ook zo'n basis aanvaardt. Als we een negatief antwoord krijgen op de vragen: “Geloof je in God? Geloof je dat je een ziel hebt? Geloof je dat de ziel na de dood overleeft?”, of als we het eenvoudige antwoord krijgen: “Ik weet het niet; ik zou het wel willen geloven maar ik weet het gewoon niet zeker,” wat meestal hetzelfde is als een timide ontkenning vermomd onder een minder categorisch antwoord om niet abrupt te choqueren wat hij of zij als respectabele vooroordelen beschouwt, is het zinloos verder te gaan. Het zou hetzelfde zijn als proberen de eigenschappen van licht aan te tonen aan een blinde die niet in het bestaan van licht gelooft, want geestelijke

manifestaties zijn in feite alleen maar uitwerkingen van de eigenschappen van de ziel. Als we onze tijd niet willen verspillen met onze gesprekspartner, zullen we dus een andere ideeën koers moeten volgen.

Door de grondbeginselen te aanvaarden, niet alleen als een waarschijnlijkheid maar als een bewezen, onweerlegbaar feit, dan zal het bestaan van geesten een natuurlijk gevolg zijn.

5. We moeten nog vaststellen of Geesten met mensen kunnen communiceren; dat wil zeggen, of ze gedachten met hen kunnen uitwisselen. Maar waarom zouden ze dat niet kunnen? Wat is een mens behalve een geest die gevangen zit in een fysiek lichaam? Waarom zou een vrije geest niet kunnen communiceren met een gevangen geest, net zoals een vrij mens kan communiceren met een gevangene? Als we geloven in het voortbestaan van de ziel na de dood, zou het dan rationeel zijn om het voortbestaan van zijn affecties te ontkennen? Met andere woorden, zou het, aangezien zielen overal zijn, niet natuurlijk zijn te geloven dat een wezen dat ons tijdens het leven liefhad, ons zou kunnen benaderen, dat het misschien met ons zou willen communiceren en dat het alle middelen die hem daartoe ter beschikking staan zou aanwenden? Handelde hij, terwijl hij op de aarde leefde, niet op de materie van zijn lichaam? Was het niet de ziel van de persoon die de bewegingen van zijn of haar lichaam leidde? Waarom zou het dan na de dood verhinderd worden zijn gedachte te uiten in samenwerking met een andere geest die nog met een lichaam verbonden is, net zoals een doofstomme een persoon die kan spreken gebruikt om begrepen te worden?

6. Laten we de feiten die we als onbetwistbaar beschouwen even terzijde schuiven. Laten we geloven in de communicatie met geesten als een simpele hypothese. Laten we ongelovigen vragen ons te bewijzen, niet door simpele ontkenningen - hun persoonlijke mening kan niet als wet beschouwd worden - maar door pertinente redenen dat zo'n communicatie inderdaad onmogelijk is. Laten we ons op hun terrein plaatsen, en omdat ze geestelijke fenomenen willen waarnemen

ZIJN ER GEESTEN?

via natuurkundige wetten, laten ze dan een of ander wiskundig, natuurkundig, chemisch, mechanisch of fysiologisch bewijs uit hun wetenschappelijk arsenaal nemen, en met a plus b aantonen - maar altijd uitgaande van het principe van het bestaan en voortbestaan van de ziel:

1) Dat het wezen in ons dat tijdens het aardse leven denkt, na de dood niet meer denkt;

2) Dat als het wel denkt, het niet meer denkt aan degenen die het heeft liefgehad;

3) Dat als het wel denkt aan hen die het liefhad, het niettemin niet met hen wenst te communiceren;

4) Dat als het overal kan zijn waar het wil zijn, het niet hier naast ons kan zijn;

5) Dat als het hier naast ons is, het niettemin niet met ons kan communiceren;

6) Dat het door middel van zijn fluïdische lichaam niet kan inwerken op inerte materie;

7) Dat als het op inerte materie kan inwerken, het niettemin niet op een levend wezen kan inwerken;

8) Dat als het op een levend wezen kan werken, het zijn of haar hand niet kan leiden om te schrijven;

9) Dat als het zo kan schrijven, het niet op vragen kan antwoorden of zijn gedachte kan overbrengen.

Wanneer de tegenstanders van het Spiritisme ons aantonen dat niets van dit alles mogelijk is, met redenen die even voor de hand liggen als die welke Galileo gebruikte om te bewijzen dat de zon niet rond de aarde draait, dan zullen we toegeven dat hun twijfel gegrond is. Maar tot op de dag van vandaag kan hun hele argument helaas samengevat worden in deze woorden: Ik geloof er niet in, dus is het onmogelijk. Ongetwijfeld zullen ze terugslaan dat het aan ons is om te bewijzen dat de manifestaties echt zijn. We hebben hen echter al zo'n bewijs gegeven, zowel door de fenomenen als door de rede; als ze beide weigeren en als ze zelfs ontkennen wat ze met hun eigen ogen gezien

HET BOEK DER MEDIUMS – DEEL 1 – HOOFDSTUK I

hebben, dan is het aan hen om te bewijzen dat onze redenering gebrekkig is en dat de fenomenen toch onmogelijk zijn.

HOOFDSTUK II

Het Buitengewone en het Bovennatuurlijke

7. Als het geloof in Geesten en hun manifestaties een geïsoleerd concept was, het product van een theorie, dan zou men zeker kunnen vermoeden dat het illusoir is. Maar wie kan ons verklaren waarom het zo levend gevonden wordt bij alle oude en moderne culturen en in de heilige boeken van alle bekende religies? Sommige critici beweren dat het komt omdat de mens door de geschiedenis heen van het buitengewone heeft gehouden. Dan moeten we vragen: “Wat bedoelt men met buitengewoon?” En ze zouden antwoorden: “Wat bovennatuurlijk is”. “Maar wat bedoelt men met bovennatuurlijk?” “Wat ook maar in strijd is met de natuurwetten”. “Dan ben je zo goed op de hoogte van die wetten dat je weet hoe je grenzen kunt stellen aan de macht van God? Heel goed! Bewijs dan dat het bestaan van geesten en hun manifestaties in strijd zijn met de natuurwetten, dat het niet één van die wetten is en niet kan zijn. Volg de Spiritistische Leer en kijk of alle schakels van de keten niet alle kenmerken vertonen van een bewonderenswaardige wet, die alles oplost wat filosofische principes tot nu toe niet hebben kunnen oplossen”.

De gedachte is één van de attributen van de geest. De mogelijkheid dat een geest op materie inwerkt, dat hij indruk maakt op onze zintuigen, en daardoor zijn gedachte aan ons doorgeeft, is een gevolg (als we ons zo mogen uitdrukken) van zijn eigen fysiologische constitutie. Er is dus niets bovennatuurlijks of buitengewoons aan dit feit. Maar het idee dat iemand die absoluut dood is lichamenlijk gereanimeerd zou kunnen worden, dat zijn of haar verstrooide resten weer samengevoegd zouden kunnen worden tot een lichaam, wel, dat

zou inderdaad buitengewoon, bovennatuurlijk en fantastisch zijn, en zeker een echte afwijking die God alleen door een wonder tot stand zou kunnen brengen. Zoiets is er echter niet in de Spiritistische Leer.

8. “Toch,” zullen ze zeggen, “je beweert dat een geest een tafel kan optillen en in de lucht houden zonder enige steun. Is dat niet een afwijking van de wet van de zwaartekracht?” Ja, van de wet zoals we die gekend hebben, maar heeft de natuur haar laatste woord al gesproken? Wie zou vóór de experimenten met de hefkracht van bepaalde gassen gedacht hebben dat een zwaar voorwerp dat meerdere personen draagt de kracht van de zwaartekracht kon overwinnen? Zou dat een gewoon individu in eerste instantie niet buitengewoon of duivels geleken hebben? Wie een eeuw geleden voorstelde om een telegram over een afstand van 1.500 mijl te zenden en in slechts enkele minuten antwoord te krijgen, zou voor gek zijn verklaard. En als het werkelijk gebeurd was, zou iedereen geloofd hebben dat zo iemand de Duivel onder zijn of haar bevelen had gehad, want toen was alleen de Duivel in staat om zo snel te reizen. Waarom zou een onbekend fluïdum dan onder bepaalde omstandigheden geen eigenschap kunnen bezitten die het effect van de zwaartekracht op een tafel compenseert, net zoals waterstof het gewicht van een ballon compenseert? We merken terloops op dat dit slechts een vergelijking is (geen assimilatie), uitsluitend gemaakt om naar analogie aan te tonen dat het optillen van een tafel niet fysiek onmogelijk is. Juist toen geleerde individuen, bij het observeren van zulke soorten fenomenen, door middel van assimilatie te werk wilden gaan, werden ze op een dwaalspoor gebracht. Het fenomeen bestaat niettemin en alle ontkenningen ter wereld kunnen dat niet anders maken, want ontkenning is geen bewijs. Voor ons is er niets bovennatuurlijks aan, en dat is voorlopig alles wat we erover te zeggen hebben.

9. “Als het feit van het fenomeen bewezen is,” zullen ze zeggen, “dan accepteren we het en we accepteren zelfs de oorzaak die je eraan toeschrijft, namelijk een onbekend fluïdum. Maar wie kan

HET BUITENGEWONE EN HET BOVENNATUURLIJKE

bewijzen dat er geesten bij betrokken zijn? Dat is wat buitengewoon en bovennatuurlijk is”.

Om aan dit bezwaar tegemoet te komen zou een volledige demonstratie van het fenomeen nodig zijn, wat hier natuurlijk niet aannemelijk is; bovendien zou het een overbodigheid inhouden omdat het fenomeen in elk ander aspect van de leer benadrukt wordt. Niettemin, om het in een paar woorden samen te vatten, zullen we stellen dat het fenomeen theoretisch gebaseerd is op dit principe: elk intelligent effect moet een intelligente oorzaak hebben. In de praktijk betekent dit dat wat betreft de observatie van zogenaamde geestelijke fenomenen die het bewijs leverden van een intelligentie waarvan de oorzaak niet in de materie kon zijn ontstaan, dat deze intelligentie niet bij de waarnemers zelf was ontstaan (een feit dat uit de experimenten zelf werd bewezen) maar onafhankelijk van hen moest zijn, en dat, omdat het wezen dat ze produceerde niet gezien kon worden, deze intelligentie als een onzichtbaar wezen moest worden beschouwd. Zo, voortgaand van de ene observatie op de andere, kwamen we tot de conclusie dat dit onzichtbare wezen, aan wie de naam geest gegeven werd, niemand anders was dan de ziel van een individu dat vroeger lichamelijk in leven was geweest, en dat de dood deze ziel van haar grove zichtbare omhulsel had bevrijd, waardoor ze alleen een etherisch omhulsel overhield dat in zijn normale toestand onzichtbaar is. Hierin worden dus het buitengewone en bovennatuurlijke teruggebracht tot een uiterst simpele verklaring. Nu het bestaan van deze onzichtbare wezens bewezen is, werd vervolgens aangetoond dat hun werking op de materie voortvloeit uit de aard van hun fluïdische enveloppe. Deze werking is intelligent, want bij hun sterven verliezen ze alleen hun lichaam en behouden de intelligentie die hun ware essentie omvat. Dit is de sleutel tot alle fenomenen die ten onrechte als bovennatuurlijk worden beschouwd. Het bestaan van Geesten vloeit dus niet voort uit een vooropgezette theorie of een hypothese die verzonnen is om de feiten te verklaren, maar het is het resultaat van observatie en het natuurlijke gevolg van het bestaan van de ziel. Deze oorzaak

ontkennen is de ziel en haar attributen ontkennen. Wie denkt dat hij een rationelere oplossing kan vinden voor zulke intelligente effecten, en vooral dat hij alle feiten kan weg verklaren, laat hem dat doen - dan kunnen we de verdiensten van beide kanten van de kwestie bespreken.

10. Voor hen die materie als de enige kracht van de natuur beschouwen, is alles wat niet door de wetten van de materie verklaard kan worden buitengewoon of bovennatuurlijk, en voor hen is het buitengewone synoniem met bijgeloof. Zo zou religie, die gebaseerd is op het bestaan van een immaterieel principe, het weefsel van bijgeloof zijn - ze durven dit niet hardop te zeggen, maar mompelen het onder hun adem, en ze denken de schijn op te kunnen houden door te beweren dat religie noodzakelijk is voor mensen en voor kinderen om ze wijs te maken. Vandaar dat we voor twee keuzes staan: of het religieuze principe is waar of het is onwaar. Als het waar is, geldt het voor iedereen; als het onwaar is, is niet heilzamer voor ongeschoolden dan voor verlichte mensen.

11. Zij die het Spiritisme aanvallen door het buitengewoon te noemen, vinden meestal steun in het materialistische principe, en door dus elk effect van een buiten materiële oorsprong te ontkennen, ontkennen ze noodzakelijkerwijs het bestaan van de ziel. Tast echter de diepten van hun gedachten af en onderzoek de betekenissen van hun woorden en je vindt bijna altijd dit principe, dat - ook al is het niet categorisch geformuleerd - niettemin doorschijnt onder het mom van de rationele filosofische pretentie waarachter ze het verbergen. Door alles wat uit het bestaan van de ziel voortvloeit als buitengewoon af te wijzen, zijn ze dus op zijn minst zelf consequent. Omdat ze de oorzaak niet toelaten, kunnen ze ook het effect niet toelaten; vandaar het vooroordeel dat hen ervan weerhoudt het Spiritisme gezond te beoordelen, want ze gaan uit van het principe dat ze alles ontkennen wat niet materieel is. Maar wat ons betreft, moeten we, alleen omdat we beweren dat de effecten het gevolg zijn van het bestaan van de ziel, daarom alle feiten accepteren die als buitengewoon worden beschouwd? Moeten we de kampioenen zijn van alle dromers, van

HET BUITENGEWONE EN HET BOVENNATUURLIJKE

adepten van allerlei utopieën en excentrieke theorieën? Men zou heel weinig van het Spiritisme moeten weten om dat te denken. Dit gaat onze tegenstanders echter niet aan, want de eis dat ze moeten begrijpen waar ze het over hebben interesseert hen weinig.

Volgens hen is het buitengewone absurd; Spiritisme is gebaseerd op buitengewone feiten; daarom is Spiritisme absurd. Voor hen is dit een vonnis waartegen geen beroep mogelijk is. Ze menen een onweerlegbaar argument te presenteren als ze, na erudiet onderzoek naar de convulsionnaires van Saint-Médard, de camisards van Cévennes of de nonnen van Loudon⁶, tot de ontdekking komen van frauduleuze bewijzen die niemand kan betwisten. Maar zijn verhalen als deze het evangelie van het Spiritisme? Hebben de supporters van het Spiritisme ooit ontkend dat het charlatanisme bepaalde incidenten tot zijn eigen voordeel heeft uitgebuit? Dat verbeelding ze heeft voortgebracht? Dat fanatisme vele ervan heeft overdreven? Maar het Spiritisme is niet meer verantwoordelijk voor extravagaties die in zijn naam begaan kunnen worden dan de ware wetenschap voor de misbruiken van onwetendheid, of de ware religie voor de excessen van fanatisme. Veel critici beoordelen het Spiritisme alleen in het licht van sprookjes en volkslegenden, die slechts zijn fictieve vormen zijn. Dat is hetzelfde als de geschiedenis beoordelen in het licht van historische romances of tragedies.

12. Volgens de meest elementaire logica is het, om een kwestie te kunnen bespreken, nodig er grondig mee vertrouwd te zijn, want de mening van critici is alleen iets waard als ze spreken met causale kennis. Alleen op die manier kan hun mening - ook al is die onjuist - serieus genomen worden. Maar welk gewicht kan het dragen als het wordt toegepast op een onbekende kwestie? Echte critici moeten bewijzen leveren - niet alleen uit eruditie, maar uit een grondige kennis van het beschouwde voorwerp, en met absolute onpartijdigheid van oordeel. Anders zou elke minstreel zich het recht

---

⁶ Zie voetnoot bij de sectiekop, *Convulsionnaires*, deel. 2, hfdst. IX van Het Boek der Geesten – Vertaler opmerking (Engels versie).

kunnen toe-eigenen om over Rossini te oordelen en zou elke muurschilder Rafael kunnen bekritisieren.

13. Het Spiritisme aanvaardt dus niet alle feiten die als buitengewoon of bovennatuurlijk beschouwd kunnen worden - verre van dat; in plaats daarvan toont het de onmogelijkheid aan van een groot aantal ervan en de dwaasheid van sommige overtuigingen die het bijgeloof op zich uitmaken. Het is waar dat er onder de geestelijke fenomenen die het Spiritisme aanvaardt ook enkele zijn die ongelovigen als ondubbelzinnig buitengewoon van aard beschouwen; met andere woorden, ze vertegenwoordigen bijgeloof. Zoals ze willen. Maar ze moeten de discussie op zijn minst tot deze beperken, want over de andere hebben ze niets te zeggen - dan zijn ze “aan het preken voor de reeds bekeerden”. Door kritiek te leveren op wat het Spiritisme zelf weerlegt, tonen ze hun onwetendheid over het onderwerp en slaan ze de plank mis. “Maar hoe ver kan het Spiritistisch geloof reiken?” zul je vragen. Lees en observeer, en je zult het begrijpen. Het verwerven van welke wetenschap dan ook vraagt tijd en studie. En het Spiritisme, dat de meeste serieuze filosofische vragen in elke sector van de sociale orde aan de orde stelt, en dat tegelijk het fysieke en het morele individu omvat, is een complete wetenschap en filosofie op zich, en die kan niet in een paar uur geassimileerd worden - wat wel voor elke andere wetenschap geldt. Het zou erg kinderachtig zijn om het hele Spiritisme in een draaiende tafel te zien, net zoals het erg kinderachtig zou zijn om de hele natuurkunde in een paar kinderspeeltjes te zien. Voor wie niet aan de oppervlakte wil blijven, zullen maanden en jaren, in plaats van uren, besteed moeten worden om al zijn mysteries te peilen. Bepaal in het licht hiervan zelf de mate van begrip en de waarde van de meningen van hen die zich het recht toe-eigenen te oordelen alleen omdat ze bij wijze van vermaak of als tijdverdrijf een of twee experimenten gezien hebben. Ongetwijfeld zullen ze verklaren dat ze niet de tijd hebben die voor zo'n studie nodig is. Zoals ze willen. Niets verplicht hen zo. Maar als je geen tijd hebt om je in een kwestie te verdiepen, kun je er niet over praten, laat staan

HET BUITENGEWONE EN HET BOVENNATUURLIJKE

er een oordeel over vellen - tenzij je ervan beschuldigd wilt worden dat je onverantwoordelijk bent. Hoe verhevener je positie in een wetenschap is, hoe minder excuus je hebt als je ondoordacht een onderwerp probeert aan te snijden waarmee je niet vertrouwd bent.

14. Laten we ons standpunt samenvatten in de volgende proposities:

1) Alle geestelijke fenomenen hebben als hun principe het bestaan van de ziel, haar voortbestaan bij de dood van het lichaam en haar vermogen zich te manifesteren;

2) Omdat ze het gevolg zijn van een natuurwet, hebben deze fenomenen niets buitengewoons of bovennatuurlijks, althans in de gewone betekenis van deze woorden;

3) Veel gebeurtenissen worden als bovennatuurlijk beschouwd omdat hun oorzaak onbekend is, en nu hun ware oorzaak is vastgesteld, heeft het Spiritisme ze weer tot het domein van de natuurlijke fenomenen gedegradeerd;

4) Van de gebeurtenissen die bovennatuurlijk genoemd worden, toont het Spiritisme aan dat vele ervan in de eerste plaats onmogelijk zijn, en plaatst ze daarom onder bijgelovige overtuigingen;

5) Hoewel het Spiritisme voor veel volksgeloven een basis van waarheid erkent, aanvaardt het absoluut niet alle fantastische verhalen die door de verbeelding zijn ontstaan;

6) Het Spiritisme beoordelen aan de hand van feiten die het zelf niet aanvaardt, is een bewijs van onwetendheid en complete veronachtzaming van de juiste mening;

7) De verklaring van de door het Spiritisme aanvaarde fenomenen, samen met hun oorzaken en morele gevolgen, vormen een hele wetenschap en filosofie op zich, en ze vereisen serieuze, volhardende en diepgaande studie;

8) Het Spiritisme kan als serieuze critici alleen diegenen beschouwen die de hele kwestie gezien en bestudeerd hebben, die zich erin verdiept hebben met het geduld en de volharding van een gewetensvol waarnemer, die evenveel inzicht in het onderwerp hebben

als de meest verlichte aanhanger, die hun inzicht dus niet verkregen hebben via literaire science fiction, die geen poging zullen doen om zich te verzetten tegen een feit waarmee ze niet vertrouwd zijn of tegen een argument waarover ze niet gemediteerd hebben of dat ze alleen weerlegd hebben door het te ontkennen, maar die andere argumenten gebruiken die meer peremptorisch zijn; tenslotte, zij die een logischer oorzaak achter de vaststaande feiten kunnen aanwijzen. Zulke critici moeten nog verschijnen.

15. We hebben het eerder over het woord wonder gehad en een korte opmerking daarover zou niet misstaan in een hoofdstuk dat over het buitengewone handelt.

In zijn primitieve aanvaarding en volgens zijn etymologie betekent het woord 'wonder' iets buitengewoons, iets wonderlijks om te aanschouwen. Maar dit woord is zoals zovele andere, ver van zijn oorspronkelijke betekenis afgedwaald en duidt tegenwoordig (volgens de academische wereld) op een daad van goddelijke kracht die in strijd is met de gewone natuurwetten. Dat is eigenlijk zijn gebruikelijke aanvaarding en alleen bij vergelijking of metafoor is het van toepassing op gewone dingen die ons verbazen en waarvan de oorzaak ons onbekend is. Het is absoluut niet onze bedoeling te onderzoeken of God het onder bepaalde omstandigheden al dan niet nuttig kan achten af te wijken van de goddelijk ingestelde wetten. Ons doel is alleen aan te tonen dat hoe buitengewoon geestelijke fenomenen ook mogen zijn, ze op geen enkele manier van die wetten afwijken en dat er ook geen wonderbaarlijk - veel minder buitengewoon of bovennatuurlijk - karakter aan is. Een wonder heeft geen rationele verklaring. Geestelijke fenomenen, daarentegen, kunnen op de meest rationele manier verklaard worden. Het zijn dus geen wonderen, maar eerder simpele effecten die hun reden hebben om tot de algemene wetten gerekend te worden. Een wonder heeft nog een ander kenmerk: het is een ongewone en geïsoleerde gebeurtenis; dus elke gebeurtenis die naar geloven (bij wijze van spreken) en door meerdere personen kan worden gereproduceerd, kan geen wonder zijn.

HET BUITENGEWONE EN HET BOVENNATUURLIJKE

De wetenschap verricht elke dag wonderen in de ogen van de ongecultiveerde. Daarom werden vroeger degenen die meer wisten dan het gewone volk als heksen beschouwd, en omdat men geloofde dat alle bovenmenselijke wetenschap duivels was, werden ze op de brandstapel gezet. Tegenwoordig zijn we meer 'beschaafd' en is het voldoende ze in een hospice te stoppen! Als iemand echt dood was en door goddelijk ingrijpen gereanimeerd werd, dan zouden we, zoals we eerder zeiden, een echt wonder hebben, want het zou in strijd zijn met de wetten van de natuur.

Als de persoon echter alleen maar dood leek en nog een fragment latente vitaliteit behield en de wetenschap of een of andere magnetische werking slaagde erin hem of haar te reanimeren, dan zou dat voor verlichte mensen niet meer dan een natuurlijk fenomeen zijn. Niettemin zou het incident in de ogen van het ongecultiveerde volk als wonderbaarlijk worden beschouwd en de auteur ervan zou ofwel met stenen worden achternagezeten of vereerd, afhankelijk van het karakter van de individuen. Als in een landelijke streek een natuurkundige een vlieger liet opvliegen die was opgetuigd om elektriciteit aan te trekken, waardoor vervolgens een bout in een boom sloeg, zou deze nieuwe Prometheus zeker gezien worden als iemand die een of andere duivelse kracht bezit. Bovendien zou men kunnen zeggen dat, opmerkelijk genoeg, Prometheus ons een voorloper lijkt te zijn geweest van Benjamin Franklin, terwijl Joshua, door de zon - of liever de aarde - stil te laten staan, ons een waar wonder zou verschaffen, want we hebben nog nooit gehoord van een magnetiseur die begaafd was met voldoende kracht om zo'n wonder te verrichten.

Van alle geestelijke fenomenen is er een van de meest buitengewone en onbetwistbare en een die het duidelijkst de werking van verborgen intelligenties aantoonst, namelijk het directe schrift. Maar ondanks het feit dat het door verborgen wezens wordt voortgebracht, is dit bijzondere fenomeen niet wonderbaarlijker dan alle andere die ook door onzichtbare wezens veroorzaakt worden, want deze onzichtbare wezens die de ruimte bewonen zijn een van de

eigenlijke krachten van de natuur, een kracht die onophoudelijk zowel op de fysieke als op de mentale wereld inwerkt.

Door ons te verlichten omtrent de ware aard van deze kracht, heeft het Spiritisme ons de sleutel verschaft tot een oneindig aantal voorvallen die op geen enkele andere manier te verklaren zijn en die in verre tijden als wonderen werden beschouwd. Net als bij het magnetisme heeft het Spiritisme, zo niet een onbekende wet, dan toch een slecht begrepen wet geopenbaard, of liever, een wet waarvan we de effecten altijd hebben gekend omdat ze door de eeuwen heen geproduceerd zijn, maar waarvan de heersende wet onbekend was gebleven; het was dus de onbekendheid met zo'n wet die aanleiding gaf tot bijgeloof. Maar sinds de wet begrepen is, is het buitengewone verdwenen en zijn de fenomenen weer opgenomen in de orde van natuurlijke gebeurtenissen. Vandaar dat spiritisten, door een tafel te laten bewegen of de doden te laten schrijven, niet meer een wonder verrichten dan een dokter die iemand op de rand van de dood weer tot leven wekt, of een natuurkundige die een bliksemschicht weet aan te trekken. Wie van plan was wonderen te verrichten met behulp van de Spiritistische wetenschap, zou ofwel onwetend zijn over de leer, ofwel een charlatan zijn.

16. Net als magnetische fenomenen gingen geestelijke fenomenen als wonderen voorbij voordat hun oorzaak volledig begrepen was. En eigenzinnige sceptici, d.w.z. degenen die menen het alleenrecht te hebben op rede en gezond verstand, geloven niet dat iets mogelijk is als ze het niet kunnen begrijpen en daarom zijn al de zogenaamde wonderbaarlijke fenomenen het voorwerp van hun ridiculisering geweest. Omdat de religie zelf vol is van dit soort fenomenen, geloven ze ook niet in de religie en van daaruit is het maar een kleine stap naar compleet ongeloof. Maar omdat het Spiritisme de meeste van deze fenomenen kan verklaren, rechtvaardigt het hun bestaan; zo is het de religie te hulp gekomen door de mogelijkheid aan te tonen van sommige fenomenen, die, ook al zijn ze niet meer wonderbaarlijk, toch buitengewoon zijn en God is niet meer of minder

HET BUITENGEWONE EN HET BOVENNATUURLIJKE

machtig omdat hij niet van de goddelijke wetten heeft afgeweken. Hoeveel grappen hebben de levitaties van H. Cupertino niet als onderwerp gehad! Niettemin is het zweven van zware voorwerpen in de lucht een voorval dat verklaard wordt door de Spiritistische wet. We zijn persoonlijk ooggetuige geweest van het H. Cupertino-achtige fenomeen, dat Mr. Home en vele andere ons bekende personen vele malen herhaald hebben. Ook dit fenomeen moet dus in de orde van natuurlijke gebeurtenissen worden opgenomen.

17. Onder het aantal fenomenen van deze soort moeten verschijningen de eerste plaats krijgen omdat ze het meest voorkomen. De verschijning te La Salette, waarover de meningen onder de geestelijkheid uiteenlopen is voor ons niets opmerkelijks. Zeker, we kunnen niet zo ver gaan dat we de werkelijkheid van de gebeurtenis veilig kunnen bevestigen want we hebben er geen materieel bewijs voor, niettemin achten we het zeker mogelijk in het licht van de duizenden soortgelijke recente⁷ gebeurtenissen waarmee we vertrouwd zijn. We geloven er niet alleen in omdat we de werkelijkheid ervan geverifieerd hebben maar vooral omdat we heel goed weten hoe ze tot stand komen. Wie wil verwijzen naar de theorie over verschijningen, die we verderop zullen geven, zal zien dat deze fenomenen even simpel en aannemelijk zijn als een oneindig aantal natuurkundige fenomenen die alleen wonderbaarlijk lijken als we de sleutel missen om ze te verklaren.

Wat de eigenlijke personage betreft die zich in La Salette aandiente, dat is een andere kwestie. De identiteit ervan is ons nooit absoluut bewezen en we aanvaarden alleen het feit dat er een soort verschijning verschenen kan zijn; de rest van de details valt buiten onze competentie om te beoordelen. Ieder mag zijn eigen overtuigingen over deze kwestie houden maar het Spiritisme hoeft zich er niet mee bezig te houden. We stellen alleen dat de feiten die het Spiritisme heeft opgeleverd nieuwe wetten hebben onthuld en ons de sleutel hebben

---

⁷ Het boek der Mediums werd voor het eerst gepubliceerd in 1861 – Vertaler opmerking (Engels versie).

gegeven tot een veelheid van incidenten die vroeger bovennatuurlijk leken. Als sommige van die veronderstelde wonderbaarlijke feiten een logische verklaring vinden in het Spiritisme, is dat voor de mensen een reden te meer om geen haast te maken met het ontkennen van wat ze niet begrijpen.

De geestelijke fenomenen zijn door sommigen betwist juist omdat ze buiten de gewone wetten leken te vallen en omdat er geen verklaring voor gevonden kon worden; voorzie ze echter van een rationele basis en er kan geen twijfel meer zijn. In deze eeuw, waarin niemand genoeg neemt met alleen maar woorden, is een verklaring dan ook een krachtig motief voor overtuiging. Zo zien we elke dag mensen die nog nooit één fenomeen hebben meegemaakt, die nog nooit een tafel hebben zien bewegen of een medium hebben zien schrijven, maar die niettemin even overtuigd zijn als wij, uitsluitend omdat ze gelezen en begrepen hebben. Als we alleen moesten geloven wat we werkelijk met onze eigen ogen gezien hebben, zouden onze overtuigingen tot onbeduidendheid gereduceerd worden.

HOOFDSTUK III

Methodologie

18. Een zeer natuurlijk en prijzenswaardig verlangen dat aanhangers hebben en dat altijd aangemoedigd moet worden, is dat om bekeerlingen te winnen. Om hun taak te vergemakkelijken willen we nu onderzoeken wat volgens ons de zekerste middelen zijn om dit doel te bereiken zonder nutteloze inspanningen te verspillen.

We hebben gesteld dat het Spiritisme een complete wetenschap is, een hele filosofie op zich. Wie er grondig vertrouwd mee wil raken, moet zich eerst aan een serieuze studie van het onderwerp onderwerpen en ervan overtuigd raken dat het, meer dan enige andere wetenschap, niet zonder toewijding geleerd kan worden. Zoals we al eerder zeiden, is het Spiritisme van toepassing op alle kwesties die de mensheid interesseren. Het is een immens gebied en we moeten het vooral op zijn consequenties beschouwen. De basis ervan bestaat ongetwijfeld in het geloof in geesten, maar zo'n geloof maakt nog geen kundig Spiritist, net zomin als een geloof in God een theoloog maakt. Laten we dus eens kijken wat de meest geschikte manier kan zijn om in het onderwijzen ervan te werk te gaan, om zo het meest effectief overtuiging teweeg te brengen.

Aanhangers hoeven niet te schrikken van het woord 'onderwijzen'; het is niet uitsluitend het product van de college tribune of het podium, maar het komt ook voor in een simpel gesprek. Ieder die een ander probeert te overtuigen door middel van uitleg of ervaringen onderwijst. Wat we willen is dat de onderwijsinspanning resultaat oplevert en daarom geloven we dat onze taak moet zijn dat we een paar woorden van raad geven die even nuttig kunnen zijn voor

hen die zelf willen leren. Zij zullen hierin de middelen vinden om het meest zeker en snel hun doel te bereiken.

19. Over het algemeen gelooft men dat het, om overtuigend te zijn voldoende is om gewoon de feiten te presenteren. Dit lijkt zeker de meest logische aanpak hoewel de ervaring leert dat het niet altijd de beste is omdat we vaak te maken krijgen met individuen die helemaal niet overtuigd zijn door de meest voor de hand liggende feiten. Waarom is dat zo? Dat zullen we proberen vast te stellen.

In het Spiritisme is de kwestie van de geesten secundair en successief; het is niet het uitgangspunt en dit is nu juist de fout waarin men valt en vaak de reden van het falen bij bepaalde mensen. Omdat geesten gewoon mensenzielen zijn is het juiste uitgangspunt dus het bestaan van de ziel. Hoe zouden materialisten het bestaan kunnen aanvaarden van wezens die buiten de materiële wereld leven, als ze zelf geloven dat ze alleen materie zijn? Hoe zouden ze kunnen geloven dat er overal om hen heen geesten zijn als ze niet geloven dat er één in henzelf is? Het zou zinloos zijn de meest tastbare bewijzen vlak voor hun neus te verzamelen; ze zouden ze allemaal betwisten omdat ze niet in het principe geloven.

Elke onderwijsmethode moet uitgaan van het bekende naar het onbekende en voor de materialist is het bekende de materie. Je moet dus, voordat je iets anders doet, beginnen met materie en proberen hen te laten zien en te overtuigen dat er iets in hen is dat buiten de wetten van de materie staat. In één woord, voordat je probeert van hen Spiritisten te maken, probeer eerst van hen *SPIRITUALISTEN* te maken. Om dat te doen heb je echter een andere orde van feiten nodig en moet je overgaan tot een speciale vorm van onderwijs via andere middelen. Als je met hen over geesten praat voordat ze er zelfs maar van overtuigd zijn dat ze een ziel bezitten, begin je op het eindpunt, want ze kunnen de conclusie niet aanvaarden als ze de premisse niet aanvaard hebben.

Daarom is het raadzaam, voordat je ongelovigen probeert te overtuigen - zelfs door feiten te gebruiken - je te verzekeren van hun

mening over de ziel; d.w.z. na te gaan of ze geloven dat die bestaat, dat ze het lichaam overleeft en na de dood haar individualiteit behoudt. Als hun antwoord negatief is, is het verspilde tijd om met hen over geesten te praten. Dat is de regel. We zeggen niet dat er geen uitzonderingen zijn, maar als er uitzonderingen zijn dan moet er wel een andere reden zijn waarom die bepaalde mensen minder weerstand hebben.

20. We moeten onderscheid maken tussen twee klassen van materialisten: in de eerste klasse zijn zij die theoretisch materialistisch zijn. Er is bij hen geen twijfel, maar eerder een absolute ontkenning, die door hun eigen redenering tot stand komt. In hun visie is de mens niet meer dan een machine die functioneert terwijl ze in elkaar gezet is en die bij de dood afbreekt en alleen een skelet achterlaat. Hun aantal is gelukkig vrij beperkt en ze vertegenwoordigen geen openlijk verklaarde school van gedachte. We hoeven niet te wijzen op de betreurenswaardige gevolgen die het voor de sociale orde zou hebben als zo'n leer gepopulariseerd zou worden. We hebben deze kwestie vrij voldoende behandeld in *Het boek der Geesten* (nr. 147 en § III van de Conclusie).

Wanneer we stelden dat ongelovigen ophouden met twijfelen als ze geconfronteerd worden met een rationele verklaring, moeten we een uitzondering maken voor radicale materialisten, die elke kracht en elk intelligent principe buiten de materie ontkennen. De meesten van hen houden aan hun mening vast uit trots en menen dat ze die uit zelfrespect moeten volhouden. Ze volharden erin ondanks alle bewijs van het tegendeel omdat ze geen gezichtsverlies willen lijden. Met zulke mensen kan niets gedaan worden. Niemand moet zich laten misleiden door hun valse uitdrukking van oprechtheid als ze zeggen: "Laat me het zien en ik zal het geloven". Dan zijn er weer mensen die eerlijker zijn, die botweg zeggen: "Zelfs als je het me laat zien, zal ik het niet geloven".

21. De tweede klasse van materialisten die veel talrijker is dan de eerste, omdat materialisme een onnatuurlijk gevoel is, omvat hen

die zo zijn uit onverschilligheid en kunnen we eraan toevoegen, uit gebrek aan iets beters. Deze hebben niet bewust voor materialisme gekozen en hun grootste verlangen is te geloven want ze worden gekweld door onzekerheid. Ze voelen een vaag verlangen naar de toekomst maar die toekomst is hen voorgesteld in een licht dat hun verstand niet kan aanvaarden; vandaar hun twijfel en dus ongeloof. Ongeloof berust voor hen niet op een of andere theorie. Zodra je hun iets rationeels voorlegt, nemen ze dat gretig aan. Ze zijn in staat ons te begrijpen, want ze staan dicht bij ons dan ze misschien veronderstellen. Praat met de eerste groep niet over openbaring of engelen of de hemel, want ze zullen je niet begrijpen. Plaats je in plaats daarvan op hun eigen terrein en bewijs hen eerst en vooral dat de wetten van de fysiologie machteloos zijn om alles te verklaren - de rest volgt later wel. De situatie is anders als het ongeloof niet vooropgezet is, want in dat geval is het geloof niet helemaal non-existent; het blijft eerder als een latente spruit die door onkruid verstikt is, maar die door een vonk weer tot leven gebracht kan worden. Deze mensen zijn als blinden die hun zicht hebben gekregen en blij zijn bij het zien van het licht of als een schipbreukeling die een reddingsboei toegeworpen heeft gekregen.

22. Naast de materialisten op zich is er nog een derde klasse van ongelovigen die, hoewel ze tenminste in naam spiritualist zijn, niet minder afwijzend staan tegenover het Spiritisme: dit zijn de kwaadwillende ongelovigen. Ze zouden zich geërgerd voelen als ze moesten geloven omdat ze het gevoel hebben dat het hun rust in materialistische genoegens zou verstoren. Ze zijn bang dat hun ambitie veroordeeld zou kunnen worden samen met hun egoïsme en de menselijke ijdelheden waar ze zich graag aan overgeven. Ze sluiten hun ogen om niet te zien en ze stoppen hun oren dicht om niet te horen. We kunnen alleen maar medelijden met hen hebben.

23. Om het niet te verzuimen te vermelden, wijzen we op een vierde categorie die men uit eigenbelang of te kwader trouw ongelovigen kan noemen. Ze weten heel goed wat ze van het

Spiritisme moeten denken, maar ze veroordelen het openlijk om redenen van persoonlijk belang. We hebben niets over hen te zeggen, noch iets met hen te maken. Als radicale materialisten in de fout zijn, hebben ze tenminste goede trouw als excuus - we kunnen ze corrigeren door ze hun vergissing te tonen. Maar bij deze laatste groep is er een vooroordeel dat alle argumenten tot stof doet vergaan. De tijd zal ervoor zorgen dat hun ogen geopend worden en zullen hun laten zien waar hun ware belangen liggen - misschien ten koste van zichzelf - want omdat ze de uitbreiding van de waarheid niet kunnen tegenhouden, zullen ze samen met de belangen die ze hadden willen beschermen, door de stroom meegesleurd worden.

24. Naast deze algemene categorieën tegenstanders zijn er vele nuances, waaronder gerekend kunnen worden: ongelovigen uit lafheid, die moed zullen vinden als ze zien dat anderen geen schade van het Spiritisme hebben opgelopen; ongelovigen uit religieuze scrupules, die een verlichte studie zal leren dat het Spiritisme door de grondslagen van de religie zelf wordt ondersteund, dat het alle geloofssystemen respecteert en dat enkele van de effecten ervan zijn dat het de religieuze gevoelens wekt bij hen die ze nog niet hebben en ze versterkt bij hen die besluiteloos zijn; daarnaast zijn er ongelovigen uit trots, uit tegendraadse geest, nalatigheid, lichtzinnigheid, enz.

25. Laten we niet vergeten dat er een categorie is die we ongelovigen uit misleiding zullen noemen. Zij omvat hen die van overdreven zelfverzekerdheid overgegaan zijn tot ongeloof omdat ze bedrogen zijn. Zo ontmoedigd zijnde, hebben ze alles opgegeven en verworpen. Zij zijn als degenen die het Spiritisme te goeder trouw ontkennen omdat ze zich misleid voelen. Dit is niettemin het gevolg van zowel een onvolledige studie van het Spiritisme als van een gebrek aan ervaring. Als er mensen zijn die door geesten misleid worden dan is dat meestal omdat ze hen onjuiste vragen stellen of vragen die ze niet kunnen beantwoorden of omdat ze niet verlicht genoeg zijn om waarheid van vergissing te onderscheiden. Ook zien veel mensen spiritisme alleen maar als een nieuwe vorm van vergoddelijking en

denken dat geesten bestaan om waarzeggerij te bedrijven. In feite, laten frivole en spottende geesten de gelegenheid niet voorbijgaan om zich op kosten van deze individuen te vermaken; zo beloven ze meisjes dat ze een huwelijk zullen vinden en verzekeren ze ambitieuzen dat ze erbewijzen, erfenissen en verborgen schatten zullen ontvangen, enzovoort. Het resultaat: de frequente en onaangename misleidingen die serieuze en voorzichtige mensen altijd weten te vermijden.

26. De talrijkste van alle klassen maar die niet tot de klasse der tegenstanders gerekend kan worden, bestaat uit aarzelende individuen die meestal uit principe spiritist zijn. De meesten van hen hebben een vage intuïtie over spirituele ideeën en ze streven naar iets dat ze niet helemaal kunnen definiëren - ze hoeven alleen maar hun gedachten te coördineren en te formuleren. Spiritisme verschijnt hen als een lichtstraal - de helderheid die de mist verdrijft. Bijgevolg omhelzen ze het gretig want het bevrijdt hen van de angst van onzekerheid.

27. Als we nu de verschillende categorieën van gelovigen bekijken ontdekken we eerst degenen die Spiritist zijn zonder het te beseffen. Strikt genomen zijn deze een variëteit of nuancering van de voorgaande klasse. Ook al hebben ze nog nooit van de Spiritistische Leer op zich gehoord, toch hebben ze een aangeboren gevoel over de grootse principes die eruit voortvloeien en dit gevoel komt in bepaalde passages van hun geschriften en gesprekken zo sterk tot uiting dat je, als je naar hen luisterde, zou geloven dat ze ware ingewijden waren. Veel voorbeelden van deze individuen zijn te vinden bij zowel heilige als wereldlijke schrijvers, en bij dichters, oratoren, moralisten, en oude en moderne filosofen.

28. Onder hen die overtuigd zijn geraakt door het onderwerp rechtstreeks te bestuderen, kunnen we onderscheiden:

1) Zij die puur en simpel geloven in de manifestaties, die het Spiritisme beschouwen als een simpele wetenschap van observatie die een reeks min of meer curieuze fenomenen aantoont. We noemen ze *experimentele spiritisten*.

METHODOLOGIE

2) Zij die in het Spiritisme meer zien dan alleen de fenomenen, zij die het filosofische aspect van het Spiritisme begrijpen. Zij geloven in de moraal die eruit voortvloeit, maar zij brengen die niet in praktijk en de werkelijke invloed van de Leer op hun karakter is dus onbeduidend of in het geheel niet. Ze veranderen hun gewoonten niet, noch zouden ze zich één enkel pleziertje ontnemen. Vrekken blijven gierig; de trotse blijven vol van zichzelf; de afgunstige en jaloerse blijven agressief. Zij zien christelijke naastenliefde als niet meer dan een mooie spreuk. Het zijn *onvolmaakte Spiritisten*.

3) Zij die niet tevreden zijn met alleen maar bewondering voor de Spiritistische moraal, maar die in praktijk brengen en alle consequenties ervan aanvaarden. Omdat ze ervan overtuigd zijn dat het aardse bestaan maar een tijdelijke beproeving is proberen ze van zo'n kort moment gebruik te maken om vooruit te komen op het pad van vooruitgang - het enige dat hen naar een hogere positie in de geestelijke wereld kan leiden - waarbij ze zich inspannen om goed te doen en hun slechte neigingen te onderwerpen. Vriendschap met hen is altijd veilig want hun vastberaden overtuiging weerhoudt hen van alle gedachten aan kwaad. Liefdadigheid is bij hen de regel van gedrag. Dit zijn *echte Spiritisten*, of beter nog, *Christelijke Spiritisten*⁸.

4) Tenslotte, zijn er fanatieke Spiritisten. De menselijke soort zou perfect zijn als ze altijd de voorkeur gaf aan de goede kant van dingen. Overdrijving op welke manier dan ook is schadelijk en in het Spiritisme brengt het een blind en vaak kinderlijk vertrouwen in de manifestaties van de onzichtbare wereld voort, waardoor sommigen heel gemakkelijk en ongecontroleerd aannemen wat bij reflectie en onderzoek absurd of onmogelijk zou blijken te zijn.

Fanatisme denkt niet; het verblindt. Deze aanhangers zijn eerder schadelijk dan nuttig voor het doel van het Spiritisme. Ze zijn

---

⁸ "... de ware Spiritist en de ware Christen zijn één en dezelfde ding, want allen die liefdadigheid beoefenen zijn leerlingen van Jezus, ongeacht de denominatie waartoe ze behoren." (Paul the Apostle, Paris, 1860. The Gospel according to Spiritism, chap. XV, no. 10) – Vertaler opmerking.

minder in staat overtuigend te zijn omdat hun oordeel terecht gewantrouwd wordt. Ze laten zich gemakkelijk misleiden door frauduleuze geesten of door mensen die hun goedgelovigheid trachten te exploiteren. Als zij de enigen waren die de gevolgen daarvan moesten ondergaan, zou de schade niet zo groot zijn maar het ergste is dat zij, zonder het te bedoelen, ongelovigen meer redenen geven om het Spiritisme belachelijk te maken dan om erdoor overtuigd te worden en zij laten niet na aan allen de dwaasheid van enkelen toe te schrijven.

Uiteraard is dit niet eerlijk noch rationeel maar het is algemeen bekend dat de tegenstanders van het Spiritisme alleen hun eigen rede als echt erkennen en er weinig om geven het voorwerp van hun beschouwing volledig te begrijpen.

29. De middelen tot overtuiging verschillen sterk van individu tot individu en wat sommigen overtuigt zal op anderen geen indruk maken. Ook al kan de één overtuigd worden door bepaalde lichamelijke manifestaties en de ander door intelligente communicaties, de meesten worden overtuigd door redenering. We zouden zelfs kunnen zeggen dat voor de meesten die het Spiritisme nog niet door de rede kunnen waarderen, de fysische fenomenen weinig invloed zullen hebben. Hoe buitengewone de fenomenen zijn in de manier waarop ze wezenlijk lijken af te wijken van bekende wetten, hoe meer tegenstand ze ondervinden, en wel om een heel simpele reden: we zijn van nature geneigd te twijfelen aan alles wat niet geredeneerd kan worden. Iedereen zal ze vanuit zijn eigen standpunt beschouwen en er zijn eigen individuele verklaring voor geven: de materialist schrijft er een zuiver fysische oorzaak of bedrog aan toe; de onwetende of bijgelovige een duivelse of bovennatuurlijke oorzaak. Een vooraf voorbereide verklaring heeft echter het effect dat vooropgezette ideeën vernietigd worden en toont op zijn minst de mogelijkheid, zo niet de hele werkelijkheid van het feit, dat zo begrepen wordt vóór het gezien wordt. Door de mogelijkheid van een feit te aanvaarden is dus drie vierde van de overtuiging gerealiseerd.

30. Zal het ook maar enig nut hebben om te proberen hardnekkige ongelovigen te overtuigen? We hebben al gezegd dat dit zal afhangen van de oorzaken en de aard van hun ongeloof. Onze volharding in pogingen hen te overtuigen leidt er vaak toe dat ze in hun eigen zelfbelang gaan geloven, wat er weer toe leidt dat ze nog hardnekkiger zijn. Zij die noch door redeneringen noch door fenomenen overtuigd worden hebben nog de beproeving van het ongeloof te doorstaan, en we moeten de taak om hen op het pad van gunstiger omstandigheden te leiden aan de Voorzienigheid overlaten. Er zijn te veel andere mensen die het licht wensen te ontvangen om onze tijd te verspillen aan hen die het afwijzen. Richt je inspanningen daarom op de mensen van goede wil, die groter in aantal zijn dan je zou denken. Je voorbeeld zal elke weerstand gemakkelijker overwinnen dan gewone woorden. Het ontbreekt echte Spiritisten nooit aan een gelegenheid om goed te doen: bedroefde harten om te verlichten, troost om te bieden, wanhopige emoties om te kalmeren, morele hervormingen om bij te brengen. Dit is hun missie, waarin ze ware voldoening zullen vinden. Het spiritisme doordringt de atmosfeer; het breidt zich uit door de kracht zelf van de omstandigheden en omdat het degenen die het belijden in staat stelt gelukkig te zijn. Wanneer zijn theoretische tegenstanders het overal om zich heen horen weerklinken - zelfs onder hun eigen vrienden - zullen ze hun isolement inzien en gedwongen worden ofwel te zwijgen ofwel zich over te geven.

31. Om met de leer van het Spiritisme op dezelfde manier te werk te gaan als in de andere gewone wetenschappen gebeurt, zou het nodig zijn de hele reeks fenomenen die kunnen worden voortgebracht door te nemen, beginnend met de simpelste en dan achtereenvolgens oplopend tot de meest ingewikkelde. Dat zou echter onmogelijk zijn want men kan geen cursus experimenteel Spiritisme volgen alsof het een cursus natuur- of scheikunde was. Bij het bestuderen van de natuurwetenschappen heb je te maken met ruwe materie die naar believen gemanipuleerd kan worden en de effecten kunnen bijna zeker

gecontroleerd worden. Maar bij Spiritisme heb je te maken met intelligenties die begaafd zijn met vrijheid en die op elk moment bewijzen dat ze helemaal niet onderhevig zijn aan onze wispelturige wensen. Het is dus nodig te observeren, de resultaten af te wachten, en ze te oogsten als ze zich voordoen. Daarom stellen we met kracht: allen die zichzelf zouden vleien door zich in te beelden dat ze naar believe resultaten kunnen verkrijgen zijn niets anders dan onwetenden of bedriegers. Dat is ook de reden waarom het ware Spiritisme nooit tentoonstellingen zal houden of zijn toevlucht zal nemen tot toneelvoorstellingen. Het zou bovendien onlogisch zijn te veronderstellen dat geesten ooit aan zulke tentoonstellingen zouden deelnemen en zich als voorwerpen van nieuwsgierigheid aan onderzoek zouden onderwerpen. Vandaar dat de fenomenen zich misschien niet op het meest gewenste moment voordoen, of ze kunnen zich op een heel andere manier voordoen dan we bedoelden. We kunnen er verder aan toevoegen dat we, om ze te verkrijgen, mensen nodig hebben die begiftigd zijn met speciale vermogens en zulke vermogens variëren sterk, afhankelijk van de aanleg van elk afzonderlijk individu. Omdat het bovendien uiterst zeldzaam is dat één en dezelfde persoon alle verschillende vermogens bezit, neemt de moeilijkheid toe doordat we steeds over een werkelijk volledige verzameling mediums moeten beschikken, wat op zichzelf nooit mogelijk zou zijn.

De manier om een dergelijk ongemak te verhelpen is eigenlijk heel eenvoudig: men hoeft alleen maar te beginnen met de theorie, waarin alle fenomenen de revue passeren en worden verklaard, en waarin men ze kan herkennen, en de mogelijkheid kan begrijpen dat ze zich zullen voordoen, en kennis kan nemen van de voorwaarden waaronder ze kunnen worden voortgebracht, en van de obstakels die men kan tegenkomen. Op deze manier zal, ongeacht de volgorde waarin de omstandigheden ons ertoe brengen ze mee te maken niets als een verrassing komen. En er is nog een voordeel: dat van het sparen van hen die alleen willen werken voor vele misleidingen. Omdat ze

zich van tevoren bewust zijn van de moeilijkheden, kunnen ze alert blijven en zichzelf sparen voor het opdoen van ervaring ten koste van zichzelf.

Sinds we ons met het spiritisme zijn gaan bezighouden is het moeilijk vast te stellen hoeveel mensen zich tot ons hebben gewend en hoeveel van hen onverschillig of ongelovig bleven toen zij geconfronteerd werden met de meest voor de hand liggende fenomenen, alleen om later overtuigd te worden door een rationele verklaring; hoeveel anderen waren voorbestemd om het Spiritisme te aanvaarden door hun redenering, en hoeveel, tenslotte, werden overtuigd zonder ook maar iets te hebben gezien, maar werden er toe geleid omdat zij het begrepen. Daarom spreken we uit ervaring, en daarom hebben we bevestigd dat de beste methode om het Spiritisme te onderrichten die is welke gericht is op het verstand en niet op de ogen. Dit is de methode die we in onze lessen gebruiken en waarmee we onszelf feliciteren⁹.

32. Het vooraf bestuderen van de Spiritistische theorie heeft nog een voordeel, want het toont meteen de grootsheid van het doel en de reikwijdte van deze wetenschap. Zij die eerst komen kijken hoe een tafel draait of raps produceert, kunnen geneigd zijn het belachelijk te maken, omdat het moeilijk voorstelbaar is dat een tafel aanleiding zou kunnen geven tot een leer die bedoeld is om de mensheid te regenereren. Het feit dat ons altijd is opgevallen is dat in plaats van oppervlakkig te zijn, degenen die geloven zonder gezien te hebben, maar omdat ze gelezen en begrepen hebben, het meest nadenkend zijn. Meer verbonden met het fundament dan met de vorm, zien ze het filosofische aspect als het belangrijkste en de fenomenen per se als slechts bijzaken. Ze hebben verklaard dat zelfs als er helemaal geen fenomenen zouden zijn, de filosofie in en van zichzelf de enige is die de vele problemen kan oplossen die tot nu toe onoplosbaar waren; de enige die de meest rationele theorie biedt betreffende het verleden en de toekomst van de mensheid. Zij verkiezen dus een leer die de

---

⁹ Onze theoretische en praktische lessen zijn altijd gratis – Auteur.

kwesties juist uitlegt boven een leer die ze niet of slecht uitlegt. Wie over de kwestie wil nadenken zal duidelijk begrijpen dat men de manifestaties buiten beschouwing kan laten zonder dat de leer zelf hoeft te verdwijnen. De manifestaties versterken en bevestigen de leer, maar ze vormen niet de wezenlijke grondslag ervan. De serieuze waarnemer verwerpt ze niet, maar wacht integendeel op gunstige omstandigheden die hem of haar in staat stellen ze mee te maken. Onze vooruitgang wordt bewezen door het feit dat veel mensen, nog vóór ze van de manifestaties hoorden, al een intuïtie hadden over de leer, die er alleen maar toe kwam hun ideeën in een samenhangend geheel te belichamen.

33. Toch zou het niet juist zijn te zeggen dat zij die alleen met de theorie beginnen, geen kennis hebben van het voorwerp van de praktische observatie. Integendeel, ze hebben die kennis wel degelijk en die draagt meer gewicht in de schaal dan wanneer de fenomenen vlak voor hun neus geproduceerd worden. Het gaat hier om de talrijke gebeurtenissen van spontane manifestaties, die we in volgende hoofdstukken zullen behandelen. Er zijn maar weinig mensen die er niet van weten, of die er op zijn minst van gehoord hebben en er zijn er velen die ze ervaren hebben zonder er voldoende aandacht aan besteed te hebben. De theorie heeft er een verklaring voor gegeven, en we beschouwen zulke gebeurtenissen als zeer belangrijk als ze door onweerlegbare getuigenissen ondersteund worden, omdat men er geen enkele vorm van voorbereiding of medeplichtigheid aan kan toeschrijven. Zelfs als kunstmatig geproduceerde fenomenen niet bestonden, zouden de spontane niet ontbreken, en als het Spiritisme alleen maar diende om ze rationeel te verklaren, zou dat ruim voldoende zijn. Zo melden de meesten die vooraf lezen hun herinneringen aan zulke fenomenen, die voor hen een bevestiging van de theorie zijn.

34. Vanuit ons standpunt zou het een vergissing zijn te veronderstellen dat we ooit hebben aanbevolen de feitelijke incidenten te verwaarlozen, want het was door zulke incidenten dat we tot de

theorie kwamen. Het is waar dat we ons moesten wijden aan een volhardende taak die een aantal jaren en duizenden observaties vereiste. Maar aangezien deze incidenten ons gediend hebben en nog dagelijks dienen, zou het inconsequent van onze kant zijn als we hun belang betwistten, vooral nu we een boek geschreven hebben om ze bekend te maken. We bevestigen alleen het feit dat ze los van de rede niet voldoende zijn om tot overtuiging te leiden; dat een voorafgaande verklaring ervoor, die vooroordelen wegneemt en aantoonst dat ze niet in strijd zijn met de rede, predisponeert om ze aan te nemen.

Dit feit is zo zeker, dat van tien mensen die totaal nieuw zijn in de kwestie en die een experimentele sessie bijwonen, die volgelingen als zeer bevredigend zouden kunnen beschouwen, er negen niet overtuigd zullen vertrekken, en misschien zullen enkelen van hen zelfs sceptischer zijn dan voorheen, omdat de experimenten niet overeenstemden met wat zij hadden verwacht. Maar juist het tegenovergestelde zal gebeuren met hen die de manifestaties begrijpen door een voorafgaand theoretisch begrip. Zo'n begrip zal hen dienen als controlemiddel en niets zal hen verrassen - zelfs een mislukt experiment niet - omdat ze zullen weten onder welke omstandigheden de fenomenen kunnen worden geproduceerd, en dat ze niet om iets moeten vragen dat niet gegeven kan worden. Een goed begrip van de manifestaties vooraf stelt hen niet alleen in staat zich bewust te zijn van alle anomalieën, maar ook om ontelbare details en nuances op te vangen die bijna altijd uiterst subtiel zijn, en die hen zullen dienen als overtuigende elementen die de onwetende waarnemer gemakkelijk zouden kunnen ontgaan. Dit zijn de redenen die ons ertoe gebracht hebben alleen die mensen tot onze experimentele zittingen toe te laten die voldoende voorbereid zijn om te begrijpen wat daar gebeurt, want we zijn ervan overtuigd dat ieder ander zijn tijd zou verspillen of ons de onze zou doen verspillen.

35. Voor wie dit voorafgaande begrip via onze werken wil verwerven, raden we de volgende volgorde aan:

HET BOEK DER MEDIUMS – DEEL 1 – HOOFDSTUK III

1) *Wat is Spiritisme*: Dit boekje van slechts een honderdtal bladzijden geeft een samenvatting van de principes van de Spiritistische Leer, een algemeen overzicht dat je in staat stelt het geheel in een beknopt beeld te zien. In slechts enkele woorden kan men het doel ervan vaststellen en de reikwijdte beoordelen. Bovendien worden de belangrijkste vragen of bezwaren die nieuwkomers gewoonlijk hebben, behandeld. Zo'n eerste lezing, die maar weinig tijd vraagt, is een inleiding die een diepgaander studie zal vergemakkelijken.

2) *Het boek der Geesten*: Dit boek bevat de complete Leer zoals die door de Geesten zelf gedicteerd is en bevat hun hele filosofie en alle morele implicaties ervan. Het onthult de bestemming van de mensheid en geeft een inwijding in het begrijpen van de aard van de geesten en de geheimen van het leven voorbij het graf. Door het te lezen begrijpt men dat het Spiritisme een serieus doel heeft en dat het geen frivool tijdverdrijf is.

3) *Het boek der Mediums*: Dit boek is bedoeld als gids voor hen die betrokken willen raken bij de manifestaties en geeft inzicht in de meest geschikte middelen om met geesten te communiceren. Het is een gids voor zowel mediums als oproepers, en vormt een aanvulling op Het Boek der Geesten.

4) *Revue Spirite*¹⁰: Dit tijdschrift is een geassorteerde verzameling van fenomenologische incidenten, theoretische verklaringen en afzonderlijke fragmenten, die aanvullen wat in de andere eerdergenoemde werken gevonden wordt, en de praktische toepassing ervan enigszins omvatten. Het mag tegelijk met de andere gelezen worden, al zal het meer profijt opleveren en vooral begrijpelijker zijn als men het leest na Het boek der Geesten gelezen te hebben.

---

¹⁰ Spijtig genoeg zijn alle oude nummers van dit tijdschrift alleen in het Frans, Portugees en Engels beschikbaar. In deze vertaling blijven dus alle verwijzingen van de auteur naar het oorspronkelijke Frans staan – Vertaler opmerking (Engels versie).

METHODOLOGIE

Dat is de voorgestelde volgorde voor zover het ons betreft. Wie een wetenschap volledig wil begrijpen, moet echter alles lezen wat erover geschreven is, of tenminste over de voornaamste principes ervan, en hij moet zijn lectuur niet beperken tot slechts één auteur. Ze moeten zelfs de voors en tegens lezen, de kritieken zowel als de verdedigingen, en kennisnemen van de verschillende theorieën om door vergelijking te kunnen oordelen. In dit verband bevelen we geen enkel werk aan en bekritisieren het ook niet, want we willen niemands vermogen beïnvloeden om zijn of haar eigen mening te vormen. Door onze steen aan het gebouw toe te voegen, vullen we alleen onze eigen specifieke plaats. Het is niet onze verantwoordelijkheid om zowel rechter als aanklager te zijn, en we hebben niet de dwaze pretentie dat we de enigen zijn die in staat zijn het Licht te verspreiden. Het is eerder de verantwoordelijkheid van de lezer om het goede van het slechte te scheiden, het juiste van het onjuiste.

HOOFDSTUK IV

Theorieën

36. Toen de vreemde fenomenen van het Spiritisme zich begonnen voor te doen, of liever, toen zij zich in deze laatste dagen begonnen voor te doen, veroorzaakten zij meer twijfel dan wat ook, omtrent hun realiteit en zelfs meer over hun oorzaak. Toen ze geverifieerd werden door onweerlegbare getuigenissen en door experimenten die iedereen kon uitvoeren, was het resultaat dat iedereen ze op zijn eigen manier ging interpreteren volgens zijn eigen persoonlijke ideeën, overtuigingen en vooroordelen. Vandaar dat er talrijke theorieën begonnen te verschijnen die door zorgvuldige observatie tot hun werkelijke waarde teruggebracht zouden worden.

De tegenstanders van het Spiritisme zagen in deze verschillende meningen al snel een tegenargument, door te beweren dat de Spiritisten zelf niet in staat waren om het met elkaar eens te zijn. Het was echter een zeer preciaire reden, wanneer men bedenkt dat de eerste stappen van elke zich ontwikkelende wetenschap noodzakelijkerwijs onzeker zijn totdat de tijd het mogelijk maakt om de feiten te verzamelen en te coördineren tot een vaste mening. Naarmate de feiten completer worden en beter geobserveerd, worden premature ideeën terzijde geschoven en ontstaat er eindelijk eenheid van mening - althans wat de fundamentele punten betreft, zo niet wat alle details betreft. Zo was het ook met het Spiritisme, dat niet aan deze gemeenschappelijke wet kon ontsnappen en dat door zijn aard zelf nog meer aanleiding gaf tot een verscheidenheid van interpretaties. Niettemin kunnen we stellen dat zijn opmars in deze zin veel sneller is gegaan dan die van oudere wetenschappen - de geneeskunde bijvoorbeeld, die de beste geleerden nog steeds verdeeld houdt.

37. Om methodisch een progressieve volgorde van ideeën te volgen, kan het nuttig zijn om eerst de zogenaamde negatieve theorieën te onderzoeken; d.w.z. die welke door de tegenstanders van het Spiritisme worden voorgesteld. Zulke bezwaren hebben we al weerlegd zowel in de Inleiding en de Conclusie van *Het boek der Geesten*, als in het kortere werk getiteld *Wat is Spiritisme?* Het zou dus niet de moeite waard zijn hier in zijn geheel op het onderwerp terug te komen en we zullen ons beperken tot een samenvatting in een paar woorden van de redenen waarop de bezwaren gebaseerd zijn.

Er zijn twee soorten geestelijke fenomenen: die van fysieke effecten en die van intelligente effecten. Omdat ze niet geloven in het bestaan van geesten - ze geloven niet in iets anders dan materie - is het begrijpelijk dat deze tegenstanders van het Spiritisme ook de intelligente effecten ontkennen. Wat de fysische effecten betreft, die becommentariëren ze vanuit hun eigen gezichtspunt en hun argumenten kunnen samengevat worden in de volgende vier theorieën.

38. DE CHARLATANISME THEORIE: Onder de tegenstanders schrijven velen de lichamelijke effecten toe aan bedrog, omdat sommige ervan kunnen worden geïmiteerd. Deze veronderstelling zou van alle Spiritisten bedriegers maken en van alle mediums charlatans, zonder zelfs maar rekening te houden met de status, het karakter, de wijsheid en de eerlijkheid van deze individuen. Als het al een reactie verdiende, dan zouden we tegenwerpen dat sommige fenomenen van de natuurkunde ook zijn nagebootst door goochelaars op het toneel, wat niets bewijst tegen de echte wetenschap. Bovendien zijn er mensen wier karakter elke verdenking van bedrog uitsluit en men moet wel een totaal gebrek aan goede manieren en beleefdheid hebben om hen recht in hun gezicht te durven zeggen dat zij medeplichtig zijn aan charlatanisme. In een zeer respectabele ontmoetingsplaats maakte een heer die zichzelf als welgemanierd beschouwde een dergelijke opmerking en de gastvrouw zei: “Meneer, als u niet tevreden bent, kunt u uw geld aan de deur terugkrijgen,” en ze wees naar de deur, daarmee implicerend wat hij het beste kon doen.

Moeten we beweren dat er nooit misbruik van gemaakt is? Als dat zo was, dan zouden we moeten geloven dat mensen perfect zijn. In plaats daarvan misbruiken ze alles - zelfs wat het meest geheiligd is. Waarom zouden sommigen dan niet ook het Spiritisme misbruiken? Maar het feit dat iets verkeerd gebruikt kan worden is geen reden om er ongunstig over te oordelen. We kunnen de goede trouw van anderen bepalen aan de hand van de motieven achter hun daden. Waar geen winst te behalen valt, is er geen reden voor charlatanisme.

39. DE WAANZIN THEORIE: Uit neerbuigendheid verwerpen sommigen elke vermoeden van bedrog en beweren dat wie niet door anderen voor de gek gehouden wordt, toch het slachtoffer is van zelfbedrog, wat neerkomt op hen imbecielen te noemen. Maar als ongelovigen minder tactvol zijn, verklaren ze openhartig dat het om een simpel geval van waanzin gaat, waarbij ze zichzelf oneerbiedig het enige voorrecht van gezond verstand toeschrijven. Dit is het voornaamste argument van hen die geen betere reden kunnen bedenken. Bovendien bewijst deze vorm van kritiek dwaasheid door haar eigen lichtzinnigheid en verdient ze niet de tijd die verspild zou worden aan het weerleggen ervan. Trouwens, Spiritisten hebben er nauwelijks last van. Ze volgen moedig hun weg, getroost door de gedachte dat ze veel mensen van onbetwistbare verdienste hebben als hun metgezellen in tegenspoed. In feite moet men toegeven dat deze waanzin, als ze als zodanig beschouwd mag worden, een eigenaardig kenmerk vertoont: ze lijkt een voorkeur te vertonen voor het bereiken van de meest verlichte klasse van individuen, die het Spiritisme tegenwoordig rekent als verreweg de meeste van zijn aanhangers. Als er onder hen een paar excentriekelingen zijn, vormen ze niet meer een bedreiging tegen het Spiritisme dan religieuze fanatici tegen religie, melomanen tegen muziek, of mathematische maniakken tegen wiskunde. Alle systemen hebben hun fanatici en men zou wel erg stompzinnig moeten zijn om de overdrijving van een systeem te verwarren met het systeem zelf. Voor een bredere behandeling van dit

onderwerp verwijzen we de lezer naar het boekje *What Is Spiritism?* Of Het boek der Geesten, deel XV van de Inleiding.

40. DE HALLUCINATIE THEORIE: Een andere opinie, die minder beledigend is omdat ze een wetenschappelijke nuance heeft, houdt in dat de fenomenen toegeschreven worden aan een illusie van de zintuigen. Zo kunnen waarnemers te goeder trouw zijn maar ze zien iets dat er in werkelijkheid niet is. Als ze een tafel zien oprijzen en in de lucht blijven hangen zonder zichtbare steun, betekent dit dat de tafel niet werkelijk bewogen heeft. Dat ze de tafel in de lucht zien is het gevolg van een illusie of een soort refractair effect, zoals dat waardoor we in het water een weerkaatsing zien van een ster of een ander voorwerp dat uit zijn ware positie ontzet lijkt te zijn. Dat is misschien mogelijk maar degenen die dit bijzondere fenomeen hebben meegemaakt kunnen bevestigen dat de tafel werkelijk opgehangen was, omdat ze er onderdoor konden lopen, wat nogal moeilijk zou zijn geweest als de tafel de grond niet werkelijk verlaten had. Bovendien breekt de tafel vele malen na opgetild te zijn als ze de vloer raakt. Zou dat ook een optische illusie kunnen zijn?

Een goed erkende fysiologische oorzaak kan ons ongetwijfeld iets zien draaien dat in werkelijkheid helemaal niet beweegt, of ons het gevoel geven dat we ronddraaien terwijl we in feite stilstaan. Maar wanneer verschillende mensen verzameld zijn rond een tafel die getrokken wordt door een beweging die zo snel gaat dat hij moeilijk te volgen is - sommigen worden zelfs omvergeworpen - zouden ze dan plotseling bevangen kunnen zijn door duizeligheid zoals een dronkaard die meent dat hij zijn huis vlak voor zich voorbij ziet gaan?

41. DE KAKENDE PEES THEORIE: Als dat het geval was met het zicht zintuig, zou het niet anders zijn met het gehoor. Maar als alle raps door een hele groep gehoord worden, kunnen ze redelijkerwijs niet aan een auditieve illusie toegeschreven worden. Ook hebben we de hele notie van bedrog verworpen, want aandachtige

observatie heeft bewezen dat er geen toevallige of materiële oorzaak in het spel was.

Het is waar dat een geleerde arts een pertinente verklaring voor de kwestie heeft gegeven, naar zijn eigen mening¹¹: “De oorzaak komt voort uit de vrijwillige of onvrijwillige samentrekkingen van de pees van het kuitbeen.” En met betrekking tot dit onderwerp gebruikte hij de meest complete anatomische details om het mechanisme aan te tonen voor het voortbrengen van deze krakende geluiden om het slaan op een trommel te imiteren en zelfs om ritmische aria's uit te voeren. Zo concludeerde hij dat degenen die de raps van een tafel horen, het slachtoffer zijn van ofwel bedrog ofwel van een illusie. Dit feit op zich is niets nieuws. Jammer genoeg voor de auteur van die vermeende ontdekking kan zijn theorie niet alle gevallen weg verklaren. Laten we eerst vaststellen dat degenen die begaafd zijn met het vreemde vermogen om de pees van het kuitbeen, of een andere pees, naar geloven te laten kraken en muzikale aria's te spelen uitzonderlijke wezens zijn, terwijl het laten kraken van tafels heel gewoon is, en dat degenen die dat vermogen bezitten zelden het andere kunnen. Ten tweede vergat de geleerde dokter uit te leggen hoe de krakende pezen van iemand die onbeweeglijk en op enige afstand van de tafel staat, trillingen kunnen produceren die door aanraking gevoeld kunnen worden; hoe het gekraak door de deelnemers naar geloven en op verschillende plaatsen van de tafel, in andere meubels, in muren, in het plafond, enz. gehoord kan worden; hoe, tenslotte, de werking van de pees zich kan uitstrekken tot een tafel die helemaal niet aangeraakt wordt en hem uit zichzelf in beweging kan brengen. Bovendien, als deze theorie werkelijk ook maar iets zou verklaren, zou ze alleen het fenomeen van de rap ontcrachten, maar niet gelden voor alle andere manieren van communicatie. Bijgevolg concluderen we dat de

---

11 Dr. Jobert (de Lamballe). Om eerlijk te zijn, moeten we stellen dat deze ontdekking aan de heer Schiff toegeschreven moet worden. Dr. Jobert werkte de gevolgen ervan pas uit voor de Academie voor Geneeskunde om de beslissende slag toe te brengen aan de geesten-tafel-rapers. Men kan alle details vinden in *Revue Spirite* van juni 1859 – Auteur.

schrijver ervan geoordeeld heeft zonder gezien te hebben, of zonder alles voldoende gezien te hebben. Het is altijd betreurenswaardig dat wetenschappers, wanneer zij zich bezighouden met een onderwerp waarmee zij niet vertrouwd zijn, zich haasten om verklaringen te geven die door de feiten zelf worden geloofchend. Hun eigen kennis zou hen voorzichtiger moeten maken in hun oordelen, vooral wanneer die kennis de grenzen van het onbekende verruimt.

42. DE FYSIEKE OORZAAK THEORIE: Vanaf dit punt zullen we de theorieën van absolute ontkenning achter ons laten. Na de werkelijkheid van de fenomenen te hebben toegegeven, was de eerste gedachte die natuurlijk opkwam bij hen die er getuige van waren, de bewegingen toe te schrijven aan magnetisme, elektriciteit of de werking van een soort fluïdum, d.w.z. aan een uitsluitend materiële en fysieke oorzaak. Er was niets onredelijks aan deze theorie en ze zou de overhand gekregen hebben als de fenomenen beperkt waren gebleven tot puur mechanische effecten. Een omstandigheid die het in bepaalde gevallen zelfs leek te bevestigen was de toename van de kracht van de fenomenen door het aantal aanwezige individuen, in die zin dat elk van hen gezien kon worden als een element van een menselijke elektrische batterij. Zoals we al gezegd hebben, is wat een ware theorie kenmerkt haar vermogen om alle feiten te verklaren. Als één enkel feit het tegenspreekt, is dat omdat het verkeerd, onvolledig of te rigide is - en dat is wat in dit geval van toepassing was. De bewegingen en raps vertoonden tekenen van intelligentie in die zin dat ze gehoorzaamden aan een wil en reageerden op gedachten. Er moest dus een intelligente oorzaak achter zitten, en omdat het effect ophield slechts lichamen te zijn, moest de oorzaak zelf ook iets anders dan lichamen zijn. Daarom werd de theorie van een exclusieve werking door een materiële agent verlaten en duikt nu alleen weer op bij hen die een a priori oordeel uitspreken zonder iets gezien te hebben. Het cruciale punt is dus het attesteren van een intelligente actie, een punt dat iedereen kan overtuigen die de moeite wil nemen om te observeren.

43. DE REFLECTIE THEORIE: Toen eenmaal erkend was dat er een intelligente actie in het spel was, moest de bron van die intelligentie nog bepaald worden. Men dacht dat het de intelligentie van het medium of van de deelnemers zelf kon zijn, die dan als licht of geluidsgolven weerkaatst werd. Dit was heel goed mogelijk en alleen ervaring zou uiteindelijk het laatste woord over deze kwestie kunnen geven. Maar al gauw merkten we dat deze theorie volledig verwijderd was van elke puur materialistische idee; om de intelligentie van de deelnemers indirect te kunnen reproduceren, zou het nodig zijn het bestaan in de mens toe te laten van een principe dat onafhankelijk was van zijn organisme.

Als de gedachte die uitgedrukt werd steeds die van de deelnemers was, zou de reflectie theorie bevestigd kunnen worden. Maar zelfs tot zo'n proportie teruggebracht, zou het fenomeen dan niet van het grootste belang zijn? Zou het niet opmerkelijk zijn als gedachten in een inert voorwerp konden weerklinken en zich in beweging en geluid konden vertalen? Zou er niet iets aan zijn dat de nieuwsgierigheid van geleerden zou kunnen wekken? Maar waarom verachten dan degenen die zich uitputten in het zoeken naar een zenuwvezel dit onderwerp zozeer?

Zoals we al zeiden, kon alleen de ervaring het laatste woord over deze theorie geven en de ervaring heeft haar in plaats daarvan weerlegd, want in elk geval en door de meest positieve feiten is gebleken dat de gedachte die zo uitgedrukt wordt, niet alleen vreemd kan zijn aan de gedachte van de deelnemers, maar er vaak volledig mee in strijd is. Dit spreekt alle vooropgezette ideeën tegen en frustreert alle verwachtingen. In feite kan ik, wanneer ik 'wit' denk maar 'zwart' als antwoord krijg, niet geloven dat het antwoord in werkelijkheid het mijne is. Sommige tegenstanders vinden steun in gevallen waarin de gedachte die uitgedrukt wordt en de gedachte van de deelnemers identiek zijn. Maar wat bewijst dat behalve dat de deelnemers kunnen denken als de communicerende intelligentie? We bedoelen niet dat ze altijd van elkaar moeten verschillen. Zeg je tijdens een gesprek,

wanneer de persoon met wie je spreekt een gedachte uit die op de jouwe lijkt, dat zijn of haar gedachte van jou afkomstig was? Er zijn maar een paar tegendraadse en goed bewezen voorbeelden nodig om aan te tonen dat deze theorie incompleet is.

Bovendien, hoe kan men de gedachte-reflectie theorie gebruiken om het schrift te verklaren dat geproduceerd wordt door mensen die niet eens weten hoe ze moeten schrijven; antwoorden van het hoogste filosofische bereik die uitgedrukt worden door ongeletterde individuen; antwoorden die gegeven worden op mentale, non-verbale vragen of die geformuleerd worden in een taal die het medium niet kent, of duizend andere feiten die geen twijfel kunnen laten bestaan over de onafhankelijkheid van de zich manifesterende intelligentie? Elke tegengestelde mening zou alleen het gevolg kunnen zijn van een gebrekkige observatie.

Als de aanwezigheid van een externe intelligentie *mentaal* wordt bewezen door de aard van de antwoorden, dan wordt zij *fysiek* bewezen door het fenomeen van direct schrijven; d.w.z. schrijven dat spontaan wordt geproduceerd zonder pen of potlood, zonder te worden aangeraakt en ondanks alle voorzorgsmaatregelen die zijn genomen om elke vorm van bedrog te vermijden. Aan het intelligente karakter van dit fenomeen kan niet getwijfeld worden; er is dus meer mee aan de hand dan een simpele fluïdische werking. Bovendien verhindert de spontaniteit van de gedachte die los van alle verwachtingen en los van elke geformuleerde vraag uitgedrukt wordt, dat ze als een reflectie van de gedachten van de deelnemers gezien kan worden.

De reflectie theorie is in bepaalde gevallen nogal onflatteus. Wanneer een groep eerlijke individuen in een bijeenkomst onverwacht een schandalig opstandige communicatie ontvangt, zou het toeschrijven ervan aan een van hen een serieuze onbeleefdheid begaan, en iedereen zou ongetwijfeld prompt het idee verwerpen (*Zie Het boek der Geesten*, par. XVI van de Inleiding).

44. DE COLLECTIEVE ZIEL THEORIE: Dit is een variatie op de voorgaande. Volgens deze theorie is het alleen de ziel van het medium die zich werkelijk uitdrukt maar ze identificeert zich met de zielen van vele andere mensen, die aanwezig of afwezig kunnen zijn, en vormt zo een collectief geheel dat de aanleg, intelligentie en kennis van elke mens samenbrengt. De brochure die deze theorie onthult, getiteld *La lumière*¹²¹³, lijkt echter in een nogal onduidelijke stijl te zijn geschreven. We moeten bekennen dat we weinig hebben begrepen van wat we hebben gelezen, en dat we dit werk alleen uit herinnering citeren. Bovendien vertegenwoordigt deze theorie meer een individuele mening - zoals zovele andere - en ze heeft weinig aanhangers gewonnen. Emah Tirpsé is de naam die de auteur gebruikt om het collectieve wezen aan te duiden, dat hij vertegenwoordigt. Zijn motto is: er is niets verborgen dat niet onthuld mag worden. Deze stelling is echter duidelijk onjuist, want er zijn een oneindig aantal dingen waar de mens geen weet van kan en mag hebben. Men zou inderdaad arrogant zijn te beweren dat men tot alle geheimen van God kan doordringen.

45. DE SOMNAMBULISME THEORIE: Deze theorie had vroeger veel aanhangers en ook tegenwoordig heeft ze er nog een paar. Net als de Collectieve Ziel theorie, stelt deze dat alle intelligente communicaties voortkomen uit de ziel of geest van de mediums zelf. Maar om te verklaren hoe mediums zich kunnen richten tot onderwerpen die buiten hun begrip gebied liggen, in plaats van ze als een collectieve ziel te beschouwen, wordt dit toegeschreven aan een kortstondige overprikkeling van de mentale vermogens van de mediums; met andere woorden, een soort somnambulistische of

---

¹² “Communion: La lumière du phénomène de L’Esprit. Tables parlantes, somnambules, mediums, miracles. Magnétisme spirituel: puissance de la pratique de la foi. Door Emah Tirpsé, une âme collective écrivant par l’intermédiaire d’une planchette.” Brussel, 1858, Devroye – Auteur.

¹³ In Nederlandse taal: Communie: Het licht van het fenomeen van de Geest. Pratende tafels, somnambulisten, mediums, wonderen. Spiritueel magnetisme: de kracht van de geloofspraktijk. Door Emah Tirpsé, een collectieve ziel die schrijft via een planchette – Vertaler opmerking.

extatische toestand die hun intelligentie opwekt en ontwikkelt. Men kan niet ontkennen dat, in bepaalde gevallen, zo'n oorzaak invloed kan hebben, maar het zou voldoende zijn als men gezien had hoe de meeste van deze mediums te werk gaan om te begrijpen dat deze theorie niet alle gevallen kan oplossen - het is eerder uitzondering dan regel. Het zou het antwoord kunnen zijn als mediums altijd de uitstraling van een visionair of een extatisch bezaten, een verschijning die ze perfect konden nabootsen als ze een “comedy show” wilden opzetten. Maar waar komt de inspiratie vandaan als mediums schrijven als een machine en zonder enig besef van wat ze ontvangen, zonder enige emotie, zonder ook maar enigszins bezig te zijn met wat ze doen, alles op een volkomen verstrooide manier - zelfs lachend en zich tegelijk met andere zaken bezighouden? Men kan de overprikkeling van de gedachten begrijpen maar niet hoe die mediums in staat zou kunnen stellen te schrijven die niet weten hoe dat moet en nog minder wanneer de communicaties overgebracht worden door middel van raps of met behulp van een planchette of mandje. In de loop van dit werk zullen we zien welke oorzaak moet worden toegeschreven aan de invloed van de ideeën van de mediums. Maar de gevallen waarin de intelligentie van buitenaf door onbetwistbare tekenen geopenbaard wordt, zijn zo talrijk en duidelijk dat ze geen twijfel kunnen laten bestaan over de ware oorsprong ervan. De fout van de meeste theorieën die in het begin van het Spiritisme verschenen lag in het trekken van gegeneraliseerde conclusies uit een paar geïsoleerde incidenten.

46. DE PESSIMISTISCHE, DIABOLISCHE OF DEMONIAC THEORIE: Hier komen we op een andere orde van ideeën. Nadat de tussenkomst van een intelligentie van buitenaf bewezen was, moest men vervolgens proberen de aard ervan te begrijpen. Het gemakkelijkste middel zou ongetwijfeld geweest zijn het gewoon te vragen, maar sommige individuen zagen dit niet als een voldoende garantie; in plaats daarvan gaven ze er de voorkeur aan alle manifestaties als het werk van de Duivel te zien. Volgens hen konden

THEORIEËN

alleen de Duivel of demonen op zo'n manier communiceren. Hoewel deze theorie tegenwoordig weinig meer geaccepteerd wordt, genoot ze een tijdlang enig krediet op grond van het bijzondere karakter van degenen die haar probeerden te doen zegevieren. We wijzen er ironisch genoeg op dat de aanhangers van de demonische theorie niet tot de tegenstanders van het Spiritisme gerekend moeten worden, maar juist het tegendeel. Of het nu demonen of engelen zijn, de wezens die communiceren zijn altijd onlichamelijk; dus het toelaten van de manifestatie van demonen is hetzelfde als het toelaten van de mogelijkheid van communicatie met de onzichtbare wereld, of op zijn minst met een segment van die wereld.

Hoe onredelijk het ook is, te geloven dat zulke communicaties het exclusieve product van demonen zijn, lijkt niet onmogelijk zolang geesten beschouwd worden als wezens die buiten het bereik van de mensheid geschapen werden. Maar nu we weten dat geesten alleen de zielen zijn van hen die al geleefd hebben, heeft deze theorie al haar prestige verloren, en, zou je eraan kunnen toevoegen, ook alle waarschijnlijkheid dat ze waar is, want ze zou betekenen dat al zulke zielen demonen zijn, of het nu de zielen zijn van vaders, kinderen of vrienden, en dat we zelf demonen worden als we sterven. Bijgevolg is het voor veel mensen geen erg vleiende of troostende doctrine. Het zou heel moeilijk zijn om een moeder ervan te overtuigen dat een dierbaar kind dat ze verloren heeft en dat haar na de dood het bewijs van zijn liefde en identiteit kwam leveren, in werkelijkheid een duivel was. Het is waar dat er onder geesten diegene zijn die behoorlijk slecht zijn en die niet meer verdienen dan demonen genoemd te worden en wel om een heel simpele reden: er zijn ook mensen die behoorlijk slecht zijn en de dood brengt hen geen onmiddellijke verbetering. De kwestie is te weten of alleen zij het zijn die met ons kunnen communiceren. Aan hen die dat geloven, stellen we de volgende vragen voor:

- 1) Zijn er zowel goede als kwade geesten?

2) Is God machtiger dan slechte geesten - of demonen, zo je verkiest?

3) Beweren dat alleen slechte geesten communiceren is hetzelfde als zeggen dat goede geesten dat niet kunnen. Als dat het geval is, dan gebeurt het óf door Gods wil, óf ertegenin. Als het tegen Gods wil is, dan zijn slechte geesten machtiger dan God. Als het tegen Gods wil is, waarom zou God dan, in al zijn goddelijke goedheid, niet toestaan dat goede geesten met elkaar communiceren om de invloed van de anderen te compenseren?

4) Welk bewijs kun je geven van de onmogelijkheid van goede geesten om te communiceren?

5) Als we je confronteren met de wijsheid die sommige communicaties vertonen, antwoord je dat de duivel elk soort masker gebruikt om ons beter te verleiden. We erkennen dat er hypocriete geesten zijn die hun taal met het vernis van wijsheid bedekken maar wil je beweren dat onwetendheid ware wijsheid kan imiteren en dat een slechte natuur deugd kan imiteren zonder het bedrog te onthullen?

6) Als alleen de Duivel kan communiceren en omdat hij de vijand is van zowel God als de mensen, waarom raden geesten dan aan tot God te bidden, zich aan de goddelijke wil te onderwerpen, de beproevingen van het leven zonder klagen te doorstaan, geen eer of rijkdom na te streven, en naastenliefde en alle stelregels van Christus te beoefenen; in één woord, alles te doen wat nodig is om het rijk van de Duivel te vernietigen? Als het de Duivel is die al deze raadgevingen aanbiedt, moeten we het er wel mee eens zijn dat, hoe sluw hij ook mag zijn, hij toch wel erg incompetent moet zijn om munitie tegen zichzelf te leveren¹⁴.

7) Als geesten communiceren, is dat omdat God het toelaat. Omdat zowel goede als kwade communicaties ontvangen worden, is

---

¹⁴ Deze vraag wordt behandeld in Het Boek der Geesten (nr. 128 e.v.). Maar wat dit onderwerp betreft, en alles wat met religie te maken heeft, bevelen we het boekje aan met de titel *Lettre d'un catholique sur le spiritisme* van Dr. Grand, voormalig Frans consul, samen met wat we zelf zullen publiceren onder de titel *LES CONTRADICTEURS DU SPIRITISME au point de vue de la religion, de la science et du matérialisme – Auteur*.

THEORIEËN

het dan niet logischer te denken dat God de slechte toelaat om ons te testen en de andere om ons wijze raad te geven?

8) Wat zou je denken van een vader die zijn kinderen overliet aan verderfelijke voorbeelden en raadgevingen, die zich van hen terugtrok, die hen verbood individuen op te zoeken die hen van het slechte konden afbrengen? Moeten we geloven dat God, die goedheid bij uitstek is, zou doen wat een goede vader of enig ander mens niet zou doen?

9) De Kerk bevestigt de echtheid van bepaalde manifestaties van de Maagd en andere heiligen in de vorm van verschijningen, visioenen, mondelinge communicaties, enz. Is dit geloof niet in tegenspraak met de leer dat alleen demonen communiceren?

We geloven dat sommige mensen deze theorie te goeder trouw beleden hebben, maar we geloven ook dat velen dat alleen gedaan hebben om zich niet met zulke kwesties bezig te hoeven houden, vanwege de slechte communicaties die iedereen onderhevig is te ontvangen. Door te verklaren dat alleen de Duivel zich manifesteert, willen ze de mensen bang maken zoals ze een kind bang zouden maken: “Raak dat niet aan; je zult je branden!” Misschien is de intentie prijzenswaardig, maar ze beantwoordt niet aan haar doel, want iets verbieden dient alleen om iemands nieuwsgierigheid op te wekken en de angst voor de Duivel houdt maar een paar mensen tegen. In feite zouden de meesten hem graag willen zien, al was het maar om te zien hoe hij eruitziet, en ze zouden verbaasd zijn als ze ontdekten dat hij niet zo lelijk is als ze gedacht hadden dat hij zou zijn.

Zou er niet nog een ander motief schuilgaan achter deze theorie dat communicaties uitsluitend van de Duivel zelf afkomstig zijn? Er zijn mensen die iedereen die niet denkt zoals zij, voor dwalend houden. Is het niet mogelijk dat degenen die menen dat geestelijke communicaties het werk van demonen zijn, bang zijn dat geesten het misschien niet met hen eens zijn, vooral over zaken die deze wereld betreffen en niet zozeer over die betreffende de andere? Omdat ze de feiten niet kunnen ontkennen, proberen ze op een zo angstaanjagend

mogelijke manier voor te stellen. Deze methode levert echter geen beter resultaat op dan een van de andere, en waar angst voor het belachelijke machteloos is, is het beter de dingen op hun beloop te laten.

Een Moslim die een geest tegen bepaalde wetten van de Koran hoorde spreken, zou zeker geloven dat het een boze geest was. Hetzelfde zou gelden voor een Jood betreffende bepaalde praktijken van de Wet van Mozes. Wat de katholieken betreft, hoorden we een van hen verklaren dat de communicerende geest de duivel was omdat hij anders dacht over de wereldlijke macht¹⁵, ook al predikte deze geest alleen maar naastenliefde, tolerantie, liefde voor de naaste en abnegatie¹⁶ van wereldse zaken, alles in overeenstemming met de door Christus verkondigde stelregels.

Omdat geesten slechts menselijke zielen zijn, en als zodanig niet perfect, is het logisch dat er even onvolmaakte geesten zijn wier karakter weerspiegeld wordt in hun communicaties. Het valt niet te ontkennen dat er slechte, sluwe en diep hypocriete geesten zijn, waartegen we ons moeten hoeden. Maar alleen omdat er perverse individuen in deze wereld zijn, zou dat voor ons een reden zijn om weg te lopen van het sociale leven? God heeft ons verstand en onderscheidingsvermogen gegeven om zowel geesten als mensen te beoordelen. De beste manier om de mogelijke ongemakken die de spiritistische praktijk met zich mee kan brengen te vermijden is ze niet te verbieden maar ze te verduidelijken. Een denkbeeldige angst kan slechts een kortstondige indruk maken en zal niet iedereen treffen, terwijl daarentegen een duidelijk aangetoonde werkelijkheid wel degelijk voor iedereen begrijpelijk is.

47. DE OPTIMISCHE THEORIE: Naast theorieën die geestelijke fenomenen alleen als het werk van demonen zien, zijn er andere die ze alleen als het werk van goede geesten zien. Zulke

---

¹⁵ Dat wil zeggen, de macht van de paus om zich te bemoeien met wereldlijke kwesties en daarover te beslissen – Vertaler opmerking (Engels versie).

¹⁶ Weigering, loochening – Vertaler opmerking.

THEORIEËN

theorieën gaan uit van het principe dat de ziel, bevrijd van de materie, nu vrij is van elke vorm van sluier en daarom wel in het bezit moet zijn van opperste kennis en wijsheid. Dit blinde vertrouwen in de absolute superioriteit van de wezens van de onzichtbare wereld is echter voor veel mensen een bron van talloze misleidingen geweest. Ten koste van zichzelf hebben ze moeten leren bepaalde geesten te wantrouwen, net zoals ze geleerd hebben bepaalde individuen te wantrouwen.

48. DE UNI-SPIRIT OF MONO-SPIRIT THEORIE: Een variant van de optimistische theorie is het geloof dat er één enkele geest is die met de mensen communiceert en dat deze geest Christus is, de beschermer van de aarde. Maar wanneer communicaties van de laagste onbeduidendheid zijn, van een walgelijke grofheid, vol kwaadwilligheid en boosaardigheid, dan zou het goddeloos en profaan zijn te veronderstellen dat ze van de Geest van Goedheid bij uitstek zouden kunnen uitgegaan zijn. Als degenen die in deze theorie geloven alleen onberispelijke communicaties hadden ontvangen, zouden we hun illusie misschien kunnen aanvaarden. Maar de meesten van hen verklaren uiterst slechte communicaties te hebben ontvangen, en proberen die weg te verklaren als een test waaraan de Geest van Goedheid hen onderworpen heeft door hen absurditeiten voor te schrijven. Terwijl sommigen dus alle communicaties toeschrijven aan de Duivel, die goede uitspraken kan doen om hen te verleiden, geloven anderen dat Jezus de enige is die zich openbaart, maar dat hij slechte uitspraken kan doen om hen op de proef te stellen. Wat zal tussen deze twee zeer uiteenlopende meningen beslissen? Gezond verstand en ervaring. We noemen ervaring omdat het onmogelijk is voor hen die zulke exclusieve ideeën aanhangen om alles voldoende geverifieerd te hebben.

Wanneer we hen confronteren met identificatie gevallen die getuigen van de aanwezigheid van familieleden, vrienden of kennissen via schriftelijke, visuele en andere communicatiemiddelen, antwoorden ze dat het altijd dezelfde geest is: de Duivel, volgens sommigen, of Christus, volgens anderen - die alle gedaanten aanneemt.

Maar ze geven geen reden waarom andere geesten niet kunnen communiceren, of waarom de Geest der Waarheid ons onder valse schijn zou komen bedriegen om een arme moeder te misleiden door zich voor te doen als het kind dat ze rouwt. De rede weigert toe te geven dat de heiligste van alle geesten zo'n duistere komedie-act zou komen opvoeren. Bovendien, ontnemt het ontkennen van de mogelijkheid van elke andere vorm van communicatie niet aan het Spiritisme zijn vriendelijkste eigenschap: het troosten van de bedroefden? We zouden eenvoudigweg stellen dat zo'n theorie irrationeel is en een serieus onderzoek niet zou kunnen doorstaan.

49. DE MULTI-SPIRIT OF POLY-SPIRIT THEORIE:

Alle theorieën die we onderzocht hebben, ook die welke geestelijke fenomenen ontkennen, berusten op bepaalde onvolledige of slecht geïnterpreteerde observaties. Als een huis aan de ene kant rood is en aan de andere wit, dan zou degene die slechts de ene of de andere kant gezien had, bevestigen dat het óf alleen rood óf alleen wit was, en dus tegelijk gelijk en ongelijk hebben. Maar wie beide kanten van het huis gezien had, zou zeggen dat het rood en wit is en zou de enige zijn die zich bewust is van de echte waarheid. Hetzelfde geldt voor de meningen over het Spiritisme: ze kunnen juist zijn wat bepaalde aspecten betreft, maar verkeerd als ze veralgemenen wat maar een deel is door als regel te beschouwen wat eigenlijk maar een uitzondering is, of als geheel te interpreteren wat eigenlijk maar een deel is. Daarom hebben we verklaard dat wie deze wetenschap serieus wil bestuderen haar veel en langdurig moet observeren, want alleen tijd zal hem in staat stellen de details te achterhalen, de delicate nuances op te merken en een oneindig aantal karakteristieke feiten waar te nemen die als lichtende stralen zullen schitteren. Maar als ze aan de oppervlakte blijven, stellen ze zich bloot aan het vellen van een prematuur en dus foutief oordeel.

Laten we eens kijken naar de algemene resultaten waartoe we gekomen zijn door een volledige observatie van het onderwerp, en die vanaf vandaag als het ware het geloof in de universaliteit van geesten

THEORIEËN

hebben geformuleerd, want alle hierboven genoemde beperkende theorieën zijn niet meer dan geïsoleerde meningen:

1) Geestelijke fenomenen worden geproduceerd door buitenlichamelijke intelligenties, d.w.z. door geesten.

2) Geesten omvatten de onzichtbare wereld en zijn overal; ze bevolken de ruimte tot in het oneindige; er zijn geesten die ons voortdurend omringen en met wie we altijd in contact staan.

3) Geesten werken voortdurend zowel op de fysieke als op de mentale wereld in, en ze zijn één van de krachten van de natuur.

4) Geesten werden niet als een aparte klasse van entiteiten geschapen: het zijn de zielen van hen die hetzij op aarde, hetzij op andere werelden geleefd hebben, en die hun lichamelijke omhulsel afgeworpen hebben. Hieruit volgt dat de zielen van mannen en vrouwen geïncarneerde geesten zijn, die bij de dood weer geesten worden.

5) Er zijn geesten in elke graad van goedheid en kwaadaardigheid, van wijsheid en onwetendheid.

6) Ze zijn onderworpen aan de wet van vooruitgang en allen kunnen perfectie bereiken, maar afhankelijk van hoe ze hun vrije wil aanwenden, bereiken ze die in korte tijd of in lange tijd, naargelang hun eigen inspanningen en wil.

7) Ze zijn gelukkig of ongelukkig, afhankelijk van de hoeveelheid goed of kwaad die ze tijdens hun leven deden en de graad van ontwikkeling die ze bereikten; perfect en onbegrensd geluk wordt alleen bereikt door hen die de hoogste graad van zuivering bereikt hebben.

8) Onder bepaalde omstandigheden kunnen alle geesten zich aan mensen manifesteren, en het aantal van hen die kunnen communiceren is onbeperkt.

9) Geesten communiceren via mediums, die als hun instrumenten en tolken dienen.

10) Men kan aan hun taal herkennen of geesten meer of minder geëvolueerd zijn: goede geesten geven alleen goede raad en

zeggen alleen goede dingen - alles getuigt van hun vooruitgang; slechte geesten misleiden en al hun woorden dragen het stempel van onvolmaaktheid en onwetendheid.

De verschillende graden waar geesten doorheen gaan vormen de *Geestelijke Hiërarchie* (*Het boek der Geesten* Deel 2, Hoofdstuk 1, vraag nr. 100). De studie van dit classificatiesysteem is onmisbaar om zowel de aard van de geesten die zich manifesteren als hun goede en slechte eigenschappen te kunnen beoordelen.

50. DE MATERIEËLE ZIEL THEORIE: Deze theorie bestaat uitsluitend uit een bepaalde mening over de wezenlijke aard van de ziel, volgens welke de ziel en de perispirit niet van elkaar te onderscheiden zijn, of, beter gezegd, de perispirit de ziel zelf is, die geleidelijk gezuiverd wordt door verschillende transmigraties zoals alcohol gezuiverd wordt door verschillende distillaties. In de Spiritistische Leer wordt de perispirit echter beschouwd als gewoon het fluïde omhulsel van de ziel of geest. Aangezien de perispirit een soort materie is, ook al is die sterk etherisch, dan zou voor de theorie in kwestie de ziel ook van een aard zijn die meer of minder materieel is, al naar gelang de mate van zuivering.

Dit principe ontkracht geen van de grondbeginselen van de Spiritistische Leer, want er verandert niets met betrekking tot de bestemming van de ziel. De voorwaarden voor haar toekomstig geluk zijn precies dezelfde, waarbij de ziel en de perispirit een geheel vormen dat bekend staat als de *geest*, zoals de kiem en het perisperm een eenheid vormen die bekend staat als de *vrucht*. De hele kwestie kan teruggebracht worden tot het beschouwen van het geheel als homogeen in plaats van samengesteld te zijn uit twee afzonderlijke delen.

Zoals men ziet is deze kwestie van weinig consequenties en we zouden er helemaal niet op ingegaan zijn als we geen mensen tegengekomen waren die geneigd waren een nieuwe school te zien waar in feite niets meer dan een eenvoudige interpretatie van woorden was. Deze theorie is vrij beperkt maar zelfs als dat niet zo was, zou ze

THEORIEËN

niet meer betekenen dat er een schisma is onder Spiritisten dan de twee theorieën over de emissie of de golvingen van licht zouden wijzen op een verdeeldheid onder natuurkundigen. Wie over zo'n kinderachtige kwestie zijn eigen weg wil gaan, bewijst dat hij meer belang hecht aan bijzaken dan aan het principe zelf, en hij wordt tot onenigheid aangezet door geesten die niet goed kunnen zijn, want goede geesten zouden nooit het zaad van verbittering en onenigheid willen zaaien. Daarom hebben we er bij alle ware Spiritisten op aangedrongen zich te hoeden voor zulke suggesties en aan bepaalde details niet meer belang te hechten dan ze verdienen - de kern is wat essentieel is.

Niettemin vinden we dat we enkele woorden moeten wijden aan waar degenen die de ziel en de perispirit als twee verschillende principes houden, hun mening op baseren. Het is gebaseerd op de leer van de geesten zelf, die in dit opzicht nooit van mening hebben verschild. We zinspelen echter op verlichte geesten, want onder geesten in het algemeen zijn er velen die niet meer weten, en zelfs velen die veel minder weten, dan mensen weten, terwijl de tegengestelde theorie een menselijke opvatting is. We hebben het bestaan van de perispirit niet uitgevonden of verzonnen om geestelijke fenomenen te verklaren. Het bestaan ervan werd ons door de geesten zelf geopenbaard en observatie bevestigde het (*Het boek der Geesten*, nr. 93). Het werd verder ondersteund door de gevoelens van geesten te bestuderen (*Het boek der Geesten* nr. 257), en vooral in de fenomenen met tastbare verschijningen, die voor anderen de verharding en de daaropvolgende desaggregatie¹⁷ van de elementen waaruit de ziel bestaat en, bijgevolg, de desorganisatie ervan zouden impliceren.

Bovendien zou men moeten toegeven dat zulke materie [die van verschijningen], die voor onze zintuigen waarneembaar kan worden, het intelligente principe zelf is, wat niet rationeler zou zijn dan het verwarren van het lichaam met de ziel of van kleding met het lichaam. Wat de diepste natuur van de ziel betreft, weten we niets. Als we zeggen dat ze immaterieel is, moeten we de term in relatieve en niet

---

¹⁷ Desaggregatie [het uiteenvallen] – Vertaler opmerking.

in absolute zin opvatten, want absolute immaterialiteit zou niets zijn - de ziel of geest is echter wel iets. Wat we dus bedoelen te zeggen is dat haar wezen zo hoog ontwikkeld is dat er absoluut geen analogie is met wat we materie per se noemen, en daarom is ze voor ons immaterieel (*Het boek der Geesten* nrs. 23 en 82).

51. Hieronder volgt het antwoord van een geest met betrekking tot deze kwestie:

“Wat sommigen de perispirit noemen is hetzelfde als wat anderen het fluïde materiële omhulsel noemen. Zodat ik mezelf op de meest logische manier duidelijk kan maken, zou ik willen verklaren dat deze fluïdum de vervolmaakbaarheid van de zintuigen is, de uitbreiding van zowel het zicht als het gedachten. Maar ik heb het hier over zeer geëvolueerde geesten. Wat onvolmaakte geesten betreft, die zijn nog helemaal geïmpregneerd met aardse fluïda; ze zijn dus materie zoals men dat verstaat. Bijgevolg ervaren ze honger, kou, enz., ervaringen die geesten van hoge orde niet kunnen raken, want de aardse fluïda is al uit hun gedachten, d.w.z. hun ziel, gedestilleerd. Om vooruit te komen heeft de ziel altijd een middel nodig, zonder hetwelk ze voor jou niets zou lijken, of beter, je zou haar niet kunnen opvatten.

Wij, dwalende geesten beschouwen de perispirit als het middel waardoor we met je communiceren, hetzij indirect via je lichaam of perispirit, hetzij direct met je ziel; vandaar de oneindige verscheidenheid van zowel mediums als communicaties.

“Wat het wetenschappelijke standpunt betreft, d.w.z. het eigenlijke wezen van de perispirit zelf, dat is een ander onderwerp. Eerst moet je de logische mogelijkheid ervan begrijpen. Dan blijft een discussie over de aard van de fluïda over, die voorlopig onverklaarbaar is, omdat de wetenschap er nog niet genoeg van weet, maar ze uiteindelijk zal begrijpen als ze gelijke tred wil houden met het spiritisme.

De perispirit kan oneindig variëren en veranderen, terwijl de ziel de intelligentie is - haar aard verandert niet. Ga niet verder met dit onderwerp, want het is een vraag die nog niet verklaard kan worden. Besef je niet dat ook ik de kwestie onderzoek zoals jij dat doet? Jullie onderzoeken de perispirit, terwijl we momenteel de ziel onderzoeken. Wacht daarom nog even.”

Lamennais

Zo hebben geesten die we als gevorderd kunnen beschouwen de aard van de ziel nog niet kunnen onderzoeken, dus hoe zouden wijzelf dat eventueel kunnen doen? Het zou daarom tijdverspilling zijn om het begin der dingen te onderzoeken, dat, zoals Het boek der geesten (nrs. 17 en 49) leert, tot de geheimen van God behoort. Het voornemen om door middel van het Spiritisme te ontdekken wat nog buiten het bereik van de mensheid in het algemeen ligt, zou de mensheid van haar eigenlijke doel afleiden; het zou zijn als een kind dat evenveel wil weten als een volwassene. Het essentiële is dat de mens het Spiritisme toepast op zijn proces van morele perfectie; al het andere is slechts steriele nieuwsgierigheid en impliceert bijna altijd trots, die, indien bevredigd, hem niet in staat zou stellen ook maar één stap vooruit te komen. Het enige middel om vooruit te komen is door onszelf moreel te verbeteren.

De geesten die het boek dicteerden dat hun naam draagt, hebben hun eigen wijsheid bewezen door de grenzen te respecteren die God hun niet toestaat te overschrijden betreffende het begin der dingen, en laten aan theoretiserende en aanmatigende geesten de verantwoordelijkheid over van premature en onjuiste hypothesen, die meer fascinerend dan serieus zijn, en die op een dag zullen vallen voor de inslag van de rede zoals zovele andere die uit de menselijke geest zijn voortgekomen. Ze hebben alleen gezegd wat werkelijk nodig is, opdat mannen en vrouwen de toekomst die hen wacht kunnen bevatten en zo aangemoedigd worden om het goede te beoefenen. (Zie hierna, in de tweede deel. Van hfdst. I: *De werking van geesten op materie*)

Deel Twee

Geestelijke Manifestaties

- *Hoofdstuk I: De Werking van Geesten op Materie*
- *Hoofdstuk II: Fysieke Manifestaties en Draaitafels*
- *Hoofdstuk III: Intelligente Manifestaties*
- *Hoofdstuk IV: Verklaring van de Fysieke Manifestaties*
- *Hoofdstuk V: Spontane Lichamelijke Manifestaties*
- *Hoofdstuk VI: Visuele Manifestaties*
- *Hoofdstuk VII: Dubbele Lichamelijkheid en Transfiguratie*
- *Hoofdstuk VIII: Het Laboratorium van de Onzichtbare Wereld*
- *Hoofdstuk IX: Spookachtige Plekken*
- *Hoofdstuk X: De Aard van Communicaties*
- *Hoofdstuk XI: Sematologie en Typtologie*
- *Hoofdstuk XII: Pneumatografie of Direct Schrijven
Pneumatofonie*
- *Hoofdstuk XIII: Psychografie*
- *Hoofdstuk XIV: Mediums*
- *Hoofdstuk XV: Schrijvende of Psychografische Mediums*

- *Hoofdstuk XVI: Speciale Mediums*
- *Hoofdstuk XVII: De Ontwikkeling van Mediums*
- *Hoofdstuk XVIII: Problemen en Gevaren van het Mediumschap*
- *Hoofdstuk XIX: De Rol van Mediums in Communicaties*
- *Hoofdstuk XX: De Morele Invloed van het Medium*
- *Hoofdstuk XXI: De Invloed van de Omgeving*
- *Hoofdstuk XXII: Mediumschap bij Dieren*
- *Hoofdstuk XXIII: Obsessie*
- *Hoofdstuk XXIV: De Identiteit van Geesten*
- *Hoofdstuk XXV: Evocaties*
- *Hoofdstuk XXVI: Vragen die aan Geesten Gesteld Kunnen Worden*
- *Hoofdstuk XXVII: Tegenstrijdigheden en Misleidingen*
- *Hoofdstuk XXVIII: Charlatanisme en Bedrog*
- *Hoofdstuk XXIX: Spiritistische Bijeenkomsten en Verenigingen*
- *Hoofdstuk XXX: Reglement van het Parijse Vereniging voor Spiritistische Studies*
- *Hoofdstuk XXXI: Dissertaties van Geesten*
- *Hoofdstuk XXXII: Spiritistische Woordenlijst*

HOOFDSTUK I

De Werking van Geesten op Materie

52. Nu we de materialistische theorie verworpen hebben omdat ze zowel door de rede als door de feiten veroordeeld wordt, moeten we bepalen of de ziel, na de dood, zich al dan niet aan de levenden kan openbaren. Teruggebracht tot zijn eenvoudigste uitdrukking, wordt het probleem dus heel gemakkelijk te benaderen. Eerst moeten we vragen waarom de intelligente wezens, die tot op zekere hoogte onder ons leven (hoewel van nature onzichtbaar), niet op de een of andere manier hun aanwezigheid zouden kunnen laten voelen. Gezond verstand zegt ons dat er niets volstrekt onmogelijks is aan het idee, dat op zich al tenminste iets is om mee te beginnen. Bovendien heeft dit geloof de aanvaarding van alle culturen in zijn voordeel, want we zien dat het overal en in alle eeuwen is aangehangen. Daarbij komt dat een intuïtief idee niet zo wijdverbreid kon zijn geworden of door de tijd heen overleefd kon hebben zonder dat er een reden achter zat. Het wordt ook bekrachtigd door het getuigenis van de Schrift en de Kerkvaders, en er was het scepticisme en materialisme van onze eigen eeuw voor nodig om het tot het gebied van de bijgelovige ideeën te degraderen. Daarom, als we ons vergissen, vergissen die autoriteiten zich evenzeer.

Maar dit zijn slechts filosofische overwegingen. Eén oorzaak heeft boven alle andere bijgedragen tot het versterken van twijfel in een tijdperk dat zo positief is als het onze, waarin iedereen alles moet weten, en waarin iedereen het waarom en hoe van alle dingen wil weten. Die oorzaak is onwetendheid over de aard van geesten en over de middelen waardoor ze zich kunnen manifesteren. Als dit begrip

eenmaal verworven is, levert het feit van zulke manifestaties niets verrassends op en valt het in de orde van natuurlijke gebeurtenissen.

53. Het idee dat de mensen gewoonlijk over geesten hebben doet het fenomeen van geestelijke manifestaties in eerste instantie onbegrijpelijk lijken. Zo'n fenomeen kan zich niet voordoen zonder de inwerking van een geest op materie, en daarom vragen zij, die geesten als volledig van materie verstoken beschouwen, met kennelijk goede redenen, hoe ze lichamelijk op materie kunnen inwerken. Dit is echter precies de vergissing, want een geest is geen abstractie maar eerder een gedefinieerd, beperkt en begrensd wezen. Een geest terwijl hij in een lichaam geïncarneerd is, omvat de ziel; wanneer hij bij de dood het lichaam achterlaat, is hij echter niet van zijn hele omhulsel beroofd. Alle geesten hebben ons verteld dat ze de menselijke gedaante behouden en, in feite, als ze aan ons verschijnen, herkennen we ze in deze gedaante.

Laten we het moment waarop ze net het leven achter zich gelaten hebben nauwkeurig onderzoeken. Ze bevinden zich in een toestand van verwarring; alles is onduidelijk om hen heen; ze zien hun eigen hele of verminkte lichaam - afhankelijk van de soort dood; aan de andere kant voelen ze zich levend; iets zegt hen dat dat lichaam dat daar ligt bij hen hoort, maar ze kunnen niet begrijpen hoe ze er los van kunnen zijn. Ze blijven zichzelf in hun vorig gedaante zien, en deze aanblik wekt bij sommige geesten gedurende een bepaalde tijd een vreemde waan: ze beschouwen zichzelf alsnog steeds onder de levenden. Ze hebben te weinig ervaring met deze nieuwe toestand om volledig overtuigd te zijn van de realiteit van de situatie. Wanneer dit eerste moment van verwarring echter verdwijnt, lijkt het lichaam als oude, versleten kleding waarvan ze zich bevrijd hebben en niet meer willen. Ze voelen zich lichter en verlost van een last. Ze hebben geen last meer van lichamelijke pijn en ze zijn verheugd dat ze zich kunnen verheffen en door de ruimte kunnen bewegen, zoals ze al vele malen

DE WERKING VAN GEESTEN OP MATERIE

in hun dromen hadden gedaan toen ze nog leefden¹⁸. Niettemin merken ze dat ze, ondanks het ontbreken van een lichaam, hun persoonlijkheid behouden hebben. Ze hebben een vorm die hen noch hindert, noch in verlegenheid brengt; tenslotte zijn ze zich bewust van hun Zelf en hun individualiteit. Wat moeten we uit dit alles concluderen? Dat de ziel niet alles achterlaat in het graf, maar in plaats daarvan iets meeneemt.

54. Talrijke observaties en onweerlegbare feiten, die we later zullen behandelen, hebben aangetoond dat de mens uit drie componenten bestaat:

1) De ziel of geest, het intelligente principe waarin het morele zintuig zetelt;

2) Het lichaam, het materiële en dichte omhulsel, dat de geest tijdelijk gebruikt als kledingstuk voor het vervullen van bepaalde voorzienige ontwerpen;

3) De perispirit, het fluïde, semi-materiële omhulsel, dat dient als verbinding tussen de ziel en het lichaam.

De dood is de vernietiging, of beter, de desaggregatie van het dichte omhulsel dat de ziel achterlaat. Het andere omhulsel maakt zich los en vergezelt de ziel, die dus altijd een omhulsel heeft. Hoewel fluïde, etherisch, dampig en in zijn normale toestand onzichtbaar voor ons, is dit laatste omhulsel ook materieel, ondanks het feit dat we er tot nu toe niet in geslaagd zijn het te vangen en aan analyse te onderwerpen.

Dit tweede omhulsel van de ziel, of *perispirit*, bestaat dus tijdens het lichamelijke leven zelf. Het is de intermediair voor alle sensaties die de geest waarneemt en waardoor de geest zijn wil aan de

---

18 Wie verwijst naar wat we in Het Boek der Geesten hebben verklaard over dromen en de toestand van de geest tijdens de slaap (nrs. 400-418), zal begrijpen dat de dromen die bijna allen hebben gehad, waarin ze zichzelf door de ruimte zien reizen alsof ze vliegen, een herinnering zijn aan het gevoel dat hun geest ervaart tijdens hun emancipatie uit het lichaam, wanneer ze alleen het fluïde lichaam met zich meenemen, hetzelfde lichaam dat ze na de dood zullen behouden. Zulke dromen kunnen ons dus een idee geven van de toestand van de geest als hij zich bevrijd heeft van de ketenen die hem aan de aarde bonden. – Auteur.

buitenwereld doorgeeft en inwerkt op de lichamelijke organen van het lichaam. Om een materiële analogie te maken, de perispirit is de elektrische bedrading die dient voor het ontvangen en doorgeven van gedachten. Tenslotte wordt met dit mysterieuze en onwaarneembare middel dat ook bekend staat als het neurale fluïdum - en dat zo'n belangrijke rol speelt in de organische werking van het lichaam - nog steeds te weinig rekening gehouden wat fysiologische en pathologische fenomenen betreft. Door alleen het weegbare materiële element in overweging te nemen, ontnemt de medische wetenschap zich bij haar studie van de feiten een permanente oorzaak van handelen. Dit is echter niet de juiste plaats om de kwestie te onderzoeken en we hoeven alleen maar te bedenken dat kennis van de perispirit de sleutel is tot een groot aantal problemen die tot nu toe onverklaarbaar waren.

De perispirit is niet één van die hypothesen waarin de wetenschap haar toevlucht zoekt om een gegeven feit te verklaren. Zijn bestaan werd niet alleen door de geesten geopenbaard maar ook door waarneming bevestigd, zoals we verderop zullen aantonen. Maar voor nu, en om niet vooruit te lopen op kwesties die we later zullen moeten behandelen, beperken we ons tot de vaststelling dat de ziel, of ze nu tijdens haar vereniging met het lichaam is of na de scheiding ervan, nooit gescheiden is van haar perispirit.

55. We hebben elders al gezegd dat de geest een vlam is, een vonk¹⁹. Dit geldt voor de geest op zich als het intellectuele en morele principe maar we weten niet hoe we er een specifieke vorm aan kunnen toekennen. Maar in welke graad van evolutie hij ook verkeert, hij is altijd bekleed met een omhulsel of perispirit, waarvan de aard steeds meer etherisch wordt naarmate hij zich zuivert en verheft in de geestelijke hiërarchie²⁰. Zo is het idee van vorm voor ons zo onafscheidelijk van het idee van geest, dat we ons het een niet zonder het ander kunnen voorstellen. De perispirit omvat dus een integraal deel van de geest, net zoals het lichaam een integraal deel van de mens

---

19 Zie nr. 88 in Het Boek der Geesten – Vertaler opmerking (Engels versie).

20 Zie nrs. 100 e.v. in Het Boek der Geesten – Vertaler opmerking (Engels versie).

DE WERKING VAN GEESTEN OP MATERIE

omvat. Echter, de perispirit is niet de geest, net zoals het lichaam op zichzelf niet de mens is, want de perispirit denkt niet; eerder is hij voor de geest wat het lichaam is voor het individu: het middel of instrument van activiteit.

56. De vorm van de perispirit is de menselijke vorm en als hij aan ons verschijnt is dat meestal in dezelfde vorm waarmee we de geest tijdens zijn fysieke leven kenden. Daarom zouden we kunnen geloven dat de perispirit, zelfs als hij losgekoppeld is van alle componenten van het lichaam, zich op de een of andere manier naar het lichaam gemodelleerd moet hebben en zijn vorm daarna behouden heeft. Dat blijkt echter niet het geval te zijn. Afgezien van enkele verschillen in detail en de organische aanpassingen die nodig zijn voor de omgeving waarin het wezen moet leven, is de menselijke vorm hetzelfde voor alle bewoners op alle globes - althans volgens de Geesten - en het is ook de vorm van alle gedesincarneerde geesten, die alleen de perispirit bezitten. Het is ook dezelfde vorm waarmee de engelen of pure geesten door de eeuwen heen zijn vertegenwoordigd. Daarom moeten we concluderen dat de menselijke vorm de typische vorm is voor alle menselijke wezens, ongeacht tot welke graad van de hiërarchie ze behoren. De subtiële materie van de perispirit is echter niet zo persistent of inflexibel als de compacte materie van het lichaam. We zouden kunnen zeggen dat ze flexibel en uitbreidbaar is, en dat is de reden waarom de vorm die ze aanneemt - hoewel een exacte kopie van het lichaam - niet absoluut is. Het wordt gevormd naar de wil van de geest, die het elke uiterlijke vorm kan geven die hij wil, terwijl het fysieke omhulsel het met onoverwinnelijke weerstand confronteert.

Onthecht van het obstakel dat het onderdrukt had, breidt de perispirit zich uit, krimpt in of transformeert zich; met andere woorden, hij leent zich tot allerlei metamorfoses, al naar gelang de wil die erop inwerkt. Het is dankzij deze eigenschap van zijn fluïde omhulsel dat de geest zich zo nodig herkenbaar kan maken door precies het uiterlijk aan te nemen dat hij tijdens zijn fysieke leven had,

en zelfs precies dezelfde fysieke defecten kan vertonen die als tekens kunnen dienen om hem te herkennen.

Vandaar dat geesten wezens zijn zoals wij, die een bevolking om ons heen vormen die in zijn normale toestand onzichtbaar is - we zeggen normale toestand omdat, zoals we zullen zien, deze onzichtbaarheid niet absoluut is.

57. Laten we nu even terugkeren naar de perispirit, aangezien die essentieel is voor de uitleg die we nu gaan geven. We hebben gesteld dat, hoewel de perispirit fluïde is, het niettemin bestaat uit een soort materie die tastbare verschijningen mogelijk maakt, een materie waarop we later ook zullen terugkomen. Onder invloed van bepaalde mediums hebben we handen zien verschijnen die alle eigenschappen van levende handen dragen - warmte, tastbaarheid, de weerstand die typisch is voor een solide voorwerp, en het vermogen om toeschouwers vast te houden - alleen om plotseling te verdwijnen als een schaduw. De intelligente actie van zulke handen, die duidelijk aan een wil gehoorzamen bij het uitvoeren van bepaalde bewegingen (zelfs het spelen van tonen op een muziekinstrument), bewijst dat ze een zichtbaar component zijn van een intelligent onzichtbaar wezen. Hun tastbaarheid, hun warmte en de zintuiglijke indruk die ze produceren, zelfs zo ver dat ze zichtbare sporen op de huid achterlaten (zoals we getuigen zijn geweest), pijnlijke klappen uitdelen of delicaat strelen, bewijzen dat ze uit een soort materie bestaan. Bovendien toont hun vermogen om ogenblikkelijk te verdwijnen aan dat deze materie uiterst subtiel is en zich gedraagt als bepaalde substanties die afwisselend van de solide naar de fluïde toestand kunnen overgaan, en vice versa.

58. De innerlijke natuur van de geest op zich, dat wil zeggen, van het denkende wezen, is ons volkomen onbekend. Hij openbaart zich alleen door zijn handelingen en deze handelingen kunnen alleen indruk maken op onze zintuigen door middel van een intermediaire soort materie. Bijgevolg heeft de geest materie nodig om op materie in te werken. Zijn directe instrument daarvoor is de perispirit, net zoals dat van een individu het lichaam is, en zoals we zojuist hebben gezien,

DE WERKING VAN GEESTEN OP MATERIE

bestaat de perispirit zelf inderdaad uit materie. Als zijn intermediair heeft hij het universele fluïdum, dat een soort voertuig is waarop hij inwerkt, zoals we zelf inwerken op de lucht om bepaalde effecten teweeg te brengen door uitzetting, samendrukking, voortstuwing of trilling.

Men kan daardoor begrijpen dat alle effecten die het gevolg zijn van een dergelijke werking tot de orde der natuurlijke gebeurtenissen behoren en niets wonderbaarlijks in zich hebben. Zij lijken alleen bovennatuurlijk omdat de oorzaak ervan onbekend is; maar zodra de oorzaak bekend is, houden zij op wonderbaarlijk te zijn want hun oorzaak kan geheel worden gevonden in de semi-materiële eigenschappen van de perispirit. Dit alles moet worden behandeld als een nieuwe orde van dingen, die een nieuwe wet is gekomen om te verklaren en waarover binnenkort niemand zich meer zal verbazen, net zoals tegenwoordig niemand zich meer verbaast over communicatie over grote afstanden, die slechts een paar minuten duurt door gebruik te maken van elektriciteit.

59. Men kan zich misschien afvragen, hoe een geest met behulp van zulke subtiele materie in staat is op zware en compacte voorwerpen in te werken, tafels op te tillen, enz. Er is zeker geen wetenschapper voor nodig om zo'n bezwaar te maken, want, zonder zelfs maar rekening te houden met de onbekende eigenschappen die dit nieuwe middel moet bezitten, hebben we niet met eigen ogen soortgelijke voorbeelden gezien? Heeft de industrie niet de krachtigste drijfkrachten ontdekt in de meest ijle gassen en de meest onweegbaar fluïda? Als we zien hoe lucht gebouwen doet kantelen, stoom enorme voorwerpen trekt, vergast buskruit stenen de lucht in blaast, en elektriciteit bomen splijt en muren doorboort, is er dan iets zo vreemds aan het aanvaarden van het feit dat de geest, door gebruik te maken van zijn perispirit, een tafel kan optillen, vooral als men begrijpt dat deze perispirit zichzelf zichtbaar en tastbaar kan maken en zich kan gedragen als een solide object?

HOOFDSTUK II

Fysieke Manifestaties en Draaitafels

60. Fysieke manifestaties zijn die welke leiden tot effecten die waarneembaar zijn voor de zintuigen, zoals geluiden en de beweging en verplaatsing van vaste voorwerpen. Sommige zijn spontaan, d.w.z. onafhankelijk van enige menselijke wil, terwijl andere kunstmatig kunnen worden opgewekt. Om te beginnen zullen we ons beperken tot de laatste.

Het eenvoudigste effect, één van de eerste om te observeren, is de cirkelvormige beweging die aan een tafel wordt gegeven. Dit effect kan ook met een ander voorwerp geproduceerd worden, maar aangezien een tafel het vaakst wordt gebruikt omdat dat het gemakkelijkst is, is de naam “*tafel draaien*” de gangbare benaming voor dit soort fenomeen.

Toen we verklaarden dat dit effect één van de eerste was die werden geobserveerd, hadden we het over de moderne tijd²¹, want allerlei van dergelijke manifestaties zijn zeker al sinds de oudheid bekend - het kon niet anders zijn. Aangezien het effecten van de natuur zijn, zouden ze in alle tijden moeten zijn geproduceerd. Tertullianus²² heeft duidelijk verwezen naar draaiende en sprekende tafels.

Dit fenomeen was een tijdlang het curieuze vermaak in verschillende salons, maar raakte later uit de mode en werd vervangen door andere afleidingen, omdat het in feite alleen maar een afleiding was. Er waren twee redenen voor het verlaten van de draaiende tafels: voor de lichtzinnige was het de mode, die het zelden toelaat twee

---

21 Dit werd geschreven in de late jaren 1800 – Vertaler opmerking (Engels versie).

22 Quintus Septimius Florens Tertullianus, A.D. c160-c230. Carthaagse theoloog (Random House Webster' College Dictionary, 1991) – Vertaler opmerking (Engels versie).

winters van hetzelfde vermaak te genieten; maar deze specifieke variëteit voorzag in feite voor drie of vier! Voor serieuze individuen en waarnemers was de reden echter meer serieus - zij verlieten de draaiende tafels om zich bezig te houden met de veel belangrijkere consequenties die daaruit voortvloeiden. Zij lieten de eerste stadia van het gebruik van het alfabet achter zich om in te treden in de wetenschap; vandaar het hele geheim van deze schijnbare verlating, waarover de spotters zo'n lawaai hebben gemaakt.

In ieder geval zullen de draaitafels altijd het uitgangspunt zijn van de Spiritistische Leer en daarom moeten we ze een veel diepgaander behandeling geven. Door de geestelijke fenomenen in hun eenvoudigste vorm voor te stellen zal het gemakkelijker worden te bestuderen wat de oorzaken ervan zijn, en als er eenmaal een theorie is vastgesteld, zal deze ons de sleutel geven tot meer complexe effecten.

61. Om dit specifieke fenomeen tot stand te brengen, is de medewerking vereist van één of meer individuen die begaafd zijn met een bijzondere aanleg. Deze individuen worden mediums genoemd. Het aantal andere deelnemers doet er niet toe, behalve dat er onder hen enkelen kunnen zijn die mediums zijn, maar die zich daarvan nog niet bewust zijn. Wat de deelnemers betreft, die geen mediamieke gaven bezitten, hun aanwezigheid zal geen effect hebben, of kan zelfs eerder schadelijk dan nuttig zijn, wegens de mentale gesteldheid, die zulke mensen vaak vertonen.

In dit opzicht zijn de mediums meer of minder krachtig in hun vermogen om het fenomeen te produceren en bijgevolg produceren zij zeer uitgesproken of minder uitgesproken effecten. Een zeer krachtig medium alleen, kan bijna altijd meer produceren dan twintig minder krachtige mediums samen en het is voldoende, dat zo'n medium nauwelijks zijn of haar handen op de tafel heeft gelegd opdat deze onmiddellijk begint te bewegen, zweven, draaien, rondspringen of hevig tollen.

FYSIEKE MANIFESTATIES EN DRAAITAFELS

62. Er zijn geen uiterlijke tekenen van mediumschap en alleen ervaring kan het aan het licht brengen. Tijdens een bijeenkomst waar zo'n ervaring gewenst is, volstaat het dat iedereen rond een tafel gaat zitten en de handen er plat op legt, zonder druk of spierbeweging. Omdat de oorzaken van het fenomeen in het begin onbekend waren, werden talrijke voorzorgsmaatregelen genomen die later volkomen nutteloos bleken te zijn; bijvoorbeeld het afwisselend zitten van mannen en vrouwen of het samenvoegen van de kleine vingers van de deelnemers om zo een ononderbroken ketting te vormen. Deze laatste voorzorgsmaatregel leek nodig omdat men geloofde dat er een soort elektrische stroom bij betrokken was maar ervaring leerde later dat het nutteloos was. De enige echt verplichte voorwaarde is er een van concentratie, absolute stilte en, vooral, geduld als het effect traag op gang komt. Het effect kan al na een paar minuten verschijnen of het kan een half uur of zelfs een heel uur duren; het hangt af van het mediamieke vermogen van de deelnemers.

63. Laten we eraan toevoegen dat de vorm van de tafel en het materiaal waarvan ze gemaakt is, de aanwezigheid van metalen, zijde in de kleding van de deelnemers, dagen, tijden, duisternis of licht enz. geen verschil maken, evenmin als regen of mooi weer. Alleen het gewicht van de tafel zelf kan van enig belang zijn maar alleen in gevallen waarin de mediamieke kracht niet voldoende is om het te verplaatsen. Maar in andere gevallen is één persoon alleen - zelfs een kind - voldoende om een tafel van tweehonderd pond op te tillen, terwijl onder minder gunstige omstandigheden twaalf individuen niet in staat zijn zelfs maar een kleine tafel in beweging te krijgen.

Wanneer het experiment klaar is en het fenomeen zich begint te vertonen, is het heel gewoon dat je een klein krakend geluid in de tafel hoort en dat je het voelt trillen vlak voordat het begint te bewegen; de tafel lijkt te worstelen om los te komen van de vloer. Dan begint de draaiende beweging en kan zo versnellen dat de deelnemers moeite hebben het te volgen. Als de beweging eenmaal begonnen is,

kunnen de deelnemers zich zelfs van de tafel verwijderen, die dan in verschillende richtingen blijft bewegen.

Op andere momenten kantelt de tafel van het ene been op het andere en keert dan zachtjes terug naar zijn natuurlijke positie. Weer op andere momenten schommelt het heen en weer en van links naar rechts, alsof het de beweging van een schip imiteert. Tenslotte, op andere momenten - maar dat vereist een zeer krachtig mediumschap - stijgt de tafel helemaal op van de vloer en blijft zonder enige steun in de lucht hangen, soms zelfs helemaal tot aan het plafond, zodat men er onderdoor kan lopen. Dan daalt het zachtjes, fladderend in de lucht als een vel papier, of het kan met geweld op de vloer neerstorten en breken. Dit is een duidelijk bewijs dat er geen sprake is van optische illusie.

64. Een ander fenomeen dat zich vaak voordoet, afhankelijk van de aard van het medium, is het voortbrengen van raps in het hart van het hout, van binnen in, zonder dat er eerst enige beweging van de tafel zelf is geweest. Deze raps, die soms heel zwak en andere keren heel luid zijn, kunnen zich evenzeer uitstrekken tot andere meubelstukken in de kamer, tot deuren, muren en het plafond (we komen hier dadelijk op terug). Wanneer deze raps zich binnen de tafel voordoen, veroorzaken ze een trilling die met de vingers gevoeld kan worden en ze worden vooral duidelijk als men zijn oor tegen de tafel legt.

HOOFDSTUK III

Intelligente Manifestaties

65. Wat betreft de voorvallen die we zojuist onderzocht hebben, er is niets in hen dat noodzakelijkerwijs de betrokkenheid van een of andere verborgen kracht verraaft. Zulke effecten zouden heel goed verklaard kunnen worden als de werking van een soort elektrische of magnetische stroom, of van een soort fluïdum. Dit was, in feite, de eerste oplossing die voor het fenomeen werd voorgesteld, en ze had zeker als heel logisch kunnen doorgaan. Deze oplossing zou ongetwijfeld de overhand gehad hebben, als er niet andere feiten waren geweest die de ontoereikendheid ervan bewezen. Deze feiten bestonden uit het bewijs van intelligentie dat door het fenomeen getoond werd. Bovendien, aangezien elk intelligent effect een intelligente oorzaak moet hebben, werd het duidelijk dat, zelfs als men de mogelijkheid aanneemt dat er elektriciteit of een ander fluïdum bij betrokken is, er niettemin ook een andere oorzaak aanwezig was. Wat zou het kunnen zijn? Wat was deze intelligentie? Dit is wat verdere observaties onthulden.

66. Wil een bepaalde manifestatie intelligentie tonen, dan hoeft zij niet overtuigend, slim of wijs te zijn. Alles wat nodig is, is dat ze vrij en vrijwillig handelt, een bedoeling onthult of overeenstemt met een gedachte. Wanneer men een windwijzer onder de kracht van de wind ziet bewegen, weet men dat hij slechts een mechanische impuls gehoorzaamt maar als we tekenen van intentie in zijn bewegingen zouden herkennen, als hij in gehoorzaamheid aan onze bevelen rechts of links en snel of langzaam draaide, zouden we moeten toegeven dat het niet de windwijzer zelf was die intelligentie bezat maar dat hij

eerder onze eigen intelligentie gehoorzaamde. Dat is precies wat er met de tafels gebeurde.

67. We hebben een tafel zien bewegen, in de lucht zien stijgen en raps zien produceren onder invloed van één of meer mediums, en het eerste intelligente effect dat we waarnamen was dat de tafel gehoorzaamde aan de bevelen die het werden gegeven. Zonder zich te verplaatsen ging de tafel afwisselend staan op de poten die het werden aangewezen. Vervolgens, als het plat op de grond stond, produceerde het een bepaald aantal raps als antwoord op bepaalde vragen. Op andere momenten en zonder dat iemand het aanraakte bewoog de tafel uit zichzelf door de kamer, naar rechts of naar links, naar achteren en naar voren, en voerde de verschillende manoeuvres uit die de deelnemers van het tafeltje vroegen. Het was duidelijk dat we alle vermoeden van fraude konden uitsluiten; we accepteerden de onbetwistbare trouw van de deelnemers vanwege hun eerbaarheid en volkomen belangeloosheid. We zullen later ingaan op de kwestie van fraude, waartegen het verstandig is dat men zich hoedt.

68. Door middel van raps - vooral die welke in het hout zelf worden voortgebracht, die we al behandeld hebben - werden nog intelligentere effecten waargenomen, zoals de nabootsing van het slaan op trommels, het ontladen van musketten door een peloton, het afvuren van kanonnen, het raspen van een zaag, het slaan van een hamer, de ritmes van bepaalde aria's, enz. Een heel, uitgestrekt veld lag dus open voor onderzoek. Verder redeneerde men dat als er inderdaad een onzichtbare intelligentie aanwezig was, die misschien in staat zou zijn op vragen te antwoorden, en dat die inderdaad antwoordde met een ja of een nee, al naar gelang het aantal afgesproken raps dat geproduceerd werd. Aangezien deze twee antwoorden echter nogal beperkend waren, werd een systeem opgezet waarbij een bepaald aantal raps overeenkwam met elke letter van het alfabet, om woorden en zinnen te vormen.

69. Aangezien deze voorvallen door duizenden mensen in elk land naar believen herhaald werden, konden ze geen twijfel laten

bestaan over hun intelligente aard. Toen werd een nieuwe theorie bedacht om ze te interpreteren, waarbij de manifesterende intelligentie werd toegeschreven aan het medium, de waarnemer of zelfs de deelnemers. Maar de moeilijkheid was te verklaren hoe deze intelligentie binnen de tafel zelf gereflecteerd kon worden en door middel van raps gecommuniceerd kon worden. Aangezien de raps niet door het medium werden geproduceerd, dan moeten ze op de een of andere manier door de gedachte geproduceerd worden maar dat de gedachte op de een of andere manier in staat zou zijn zulke raps te produceren, zou een opmerkelijker fenomeen zijn dan alle voorvallen die geobserveerd waren. Het duurde niet lang of de ervaring leerde dat deze theorie onaanvaardbaar was. In feite bleken de antwoorden heel vaak volkomen tegengesteld te zijn aan wat de deelnemers dachten en buiten het bereik van het verstand van het medium te liggen; ze werden zelfs gegeven in talen die het medium niet kende of ze hadden betrekking op feiten die bij geen van de deelnemers bekend waren. Zulke voorbeelden zijn zo talrijk dat het bijna onmogelijk is dat iemand betrokken is bij geestelijke communicaties zonder er vele malen getuige van te zijn geweest. We zullen slechts één voorbeeld noemen, dat ons door een ooggetuige werd verteld.

70. Op een keizerlijk Frans marineschip dat op de zeeën rond China gestationeerd was, vermaakte de hele bemanning, van de zeelui tot de kapitein, zich met pratende tafels. Ze besloten de geest op te roepen van een luitenant van hetzelfde schip, die twee jaar eerder gestorven was. Hij reageerde, en na verschillende communicaties die iedereen verbaasden, gebruikte hij raps om het volgende te zeggen: “Ik smeeek je de kapitein de som te betalen van ... (hij wees het bedrag aan), die ik hem verschuldigd ben, en waarvan ik het betreur dat ik die niet voor mijn dood heb kunnen terugbetalen.” Niemand had er ook maar iets van geweten. De kapitein zelf was de schuld, die overigens vrij klein was, helemaal vergeten. Maar bij het nakijken van zijn financiële administratie vond hij de vermelding van de schuld van de luitenant in

het precies aangegeven bedrag. Nu moeten we vragen: wiens gedachte kon in dit geval mogelijkerwijs zijn weerspiegeld?

71. Deze kunst van communiceren door middel van het alfabetische systeem van raps werd uiteindelijk vervolmaakt maar het was altijd erg lastig. Niettemin werden enkele lange communicaties verkregen en ook een paar interessante openbaringen over de wereld van de geesten. Deze methode gaf aanleiding tot andere en vandaar de komst van schriftelijke communicaties.

De eerste communicaties van dit type werden verkregen met behulp van een miniatuur tafeltje waaraan een potlood was bevestigd en dat vervolgens op een vel papier werd gelegd. Onder invloed van het medium begon dit piepkleine tafeltje een paar letters over te trekken en begon dan woorden en zinnen te schrijven. Het proces werd geleidelijk eenvoudiger door nog kleinere tafels te gebruiken die speciaal voor de hand gemaakt waren, gevolgd door kleine mandjes, kartonnen dozen en, tenslotte, eenvoudige planchettes. Het schrijven ging vloeiend, snel en gemakkelijk - alsof het met de hand gebeurde - maar later werd ingezien dat al deze voorwerpen alleen maar dienden als verlengstuk van de hand zelf: eenvoudige potloodhouders, waar men van af kon stappen. In feite kon alleen de eigen hand van het medium, onwillekeurig gedreven, onder invloed van een geest schrijven, zonder dat de gedachte of de wil van het medium daarbij betrokken waren. Vanaf dat moment vormden communicaties van voorbij het graf niet meer moeilijkheden dan de dagelijkse correspondentie onder de levenden.

We zullen later op deze verschillende middelen terugkomen om ze nader te verklaren maar we hebben hier een korte schets gegeven om de reeks gebeurtenissen te laten zien die leidde tot het besef dat de fenomenen de betrokkenheid van onzichtbare intelligenties, dat wil zeggen geesten, met zich meebrachten.

HOOFDSTUK IV

Verklaring van de Fysieke Manifestaties

- Bewegingen en Opheffing; Geluiden • Toename en Afname van het Gewicht van Voorwerpen

Bewegingen en Opheffing; Geluiden

72. Na zowel redeneringen en fenomenen gebruikt te hebben om het bestaan van geesten aan te tonen, samen met de mogelijkheid dat ze op materie kunnen inwerken, moeten we nu bepalen hoe hun inwerking tot stand komt en hoe ze werken om tafels en andere inerte voorwerpen in beweging te brengen.

Een idee dat natuurlijk opkwam is het idee waar we een tijdlang aan vasthielden. Maar de Geesten betwistten het en gaven ons een heel andere verklaring - een die we helemaal niet verwachtten; bovendien is het duidelijk dat hun verklaring niet van ons afkomstig was (ons oorspronkelijke idee kon heel goed ook door anderen aangehangen zijn). Wat de verklaring van de Geesten betreft, we geloven niet dat die ooit bij iemand anders opgekomen zou kunnen zijn. Het is zeker gemakkelijk in te zien hoeveel meer superieur het is dan de onze, hoewel het ook eenvoudiger is omdat het een oplossing biedt voor talloze andere voorvallen die geen bevredigende verklaring hadden.

73. Kennis van de aard van geesten, hun menselijke vorm, de semi-materiële eigenschappen van hun perispirit, de mechanische werking die ze op materie kunnen uitoefenen, en het voorkomen van

verschijningen van fluïdische en zelfs tastbare handen die voorwerpen konden optillen en dragen, leidde natuurlijk tot ons geloof dat een geest simpelweg zijn handen gebruikte om een tafel te draaien en dat hij die optilde door zijn armen te gebruiken. Maar als dat zo was, wat was dan de noodzaak van mediums? Kon de geest niet uit zichzelf handelen? Aangezien mediums hun handen vaak op de tafel lieten rusten in een positie die tegengesteld was aan de beweging ervan, of hun handen er zelfs helemaal niet op legden, konden ze de geest duidelijk niet helpen met enige spierbeweging. Laten we eerst zien wat de Geesten die we vroegen over deze kwestie te zeggen hadden.

74. De volgende antwoorden werden gegeven door de Geest H. Louis en werden later door anderen bevestigd:

1) *Is het universele fluïdum een emanatie van de Goddelijkeheid?*

“Nee.”

2) *Is het een schepping van de Goddelijkeheid?*

“Alles is geschapen behalve God”.

3) *Is het universele fluïdum het universele element zelf?*

“Ja, het is het elementaire principe van alle dingen.”

4) *Heeft het enig verband met het elektrische fluïdum, waarvan we de werking kennen?*

“Het is zijn element.”

5) *Hoe wordt het universele fluïdum in zijn simpelste vorm aan ons getoond?*

“Om het in zijn absoluut simpelste vorm te vinden, zou je moeten opstijgen naar de zuivere geesten. Maar in jouw wereld is het steeds in verschillende graden gemodificeerd om de dichte materie te vormen die overal om je heen is. Niettemin zou je kunnen zeggen dat het zijn simpelste vorm het dichtst benadert in het fluïdum die bekend staat als de magnetische geanimaliseerde fluïdum.”

6) *Er is gesteld dat het universele fluïdum de bron is van alle leven. Is het tegelijk de bron van alle intelligentie?*

“Nee. Deze specifieke fluïdum bezielt slechts de materie.”

VERKLARING VAN DE FYSIEKE MANIFESTATIES

7) *Aangezien het deze fluïdum is die de perispirit vormt, lijkt het erop dat het een soort condensatie ondergaat, die, tot op zekere hoogte, de materie per se benadert.*

“Zoals je zegt, 'tot op zekere hoogte', want het bezit niet alle eigenschappen van materie op zich, en de condensatie ervan is groter of kleiner, naargelang de aard van de verschillende werelden.”

8) *Hoe brengt een geest een vast voorwerp in beweging?*

“Hij combineert een deel van het universele fluïdum met het fluïdum die door het medium wordt uitgestraald, om het te verplaatsen”.

9) *Tillen geesten tafels op met hun armen, die op de een of andere manier verhard zijn geraakt?*

“Het antwoord op die vraag zal je nog niet vertellen wat je wilt weten. Als een tafel onder je handen beweegt, komt dat omdat de opgeroepen geest genoeg van het universele fluïdum heeft opgenomen om de tafel met kunstmatig leven te doordrenken. Als de tafel op deze manier is voorbereid, trekt de geest het aan en beweegt het onder invloed van zijn eigen fluïdum, dat hij uitstraalt door zijn eigen wil uit te oefenen. Als het voorwerp dat hij wil verplaatsen te zwaar voor hem is, vraagt hij de hulp van andere geesten die soortgelijke eigenschappen bezitten. Vanwege zijn etherische aard kan de geest in zijn eentje niet op dichte materie inwerken zonder een soort intermediair; dat wil zeggen, zonder de verbinding die hem met de materie verbindt. Deze verbinding is wat je de perispirit noemt en hij verschaft de sleutel tot alle lichamelijke geestelijke fenomenen. Ik geloof dat ik de kwestie duidelijk genoeg heb uitgelegd om mezelf verstaanbaar te maken.”

We vragen aandacht voor de zin: “Het antwoord op die vraag zal je NOG niet vertellen wat je wilt weten”. Deze Geest begreep heel goed dat alle voorgaande vragen alleen maar tot doel hadden naar vraag 9 toe te leiden. Hij verwees naar onze gedachte, waarin we in feite op een ander antwoord hadden geanticipeerd; d.w.z. een antwoord dat ons eigen idee over de manier waarop geesten tafels bewegen zou bevestigen.

10) *Zijn de geesten die het te hulp roept van een minder geëvolueerde aard? Staan ze onder zijn bevelen?*

“Ze zijn bijna altijd zijn gelijken en komen spontaan”.

11) *Zijn alle geesten in staat om dit soort fenomenen voort te brengen?*

“De geesten die ze voortbrengen zijn altijd van een minder geëvolueerde aard die nog niet geheel vrij is van materiële invloeden”.

12) *We kunnen begrijpen dat hoog geëvolueerde geesten zich niet bezighouden met kwesties die ver onder hen liggen, maar we zouden graag willen weten of ze daartoe wel in staat zouden zijn als ze dat zouden willen, omdat ze meer gedematerialiseerd zijn.*

“Zij bezitten mentale kracht, zoals de anderen fysieke kracht bezitten. Als ze dat laatste nodig hebben, nemen ze diegenen in dienst die het bezitten. Hebben we niet al gezegd dat ze geesten van een lagere orde gebruiken, zoals jullie dragers in dienst hebben?”

We hebben al gezegd dat de dichtheid van de perispirit, als je dat zo mag zeggen, varieert naar gelang de aard van de verschillende werelden²³. Ook lijkt het op dezelfde wereld te variëren naar gelang het individu. Bij moreel gevorderde geesten is ze subtieler en komt ze in de buurt van de perispirit van hoge orde entiteiten. Bij geesten van lage orde daarentegen staat ze dicht bij de materie, en dit is de oorzaak van het voortduren van de illusies van het aardse leven in zulke geesten, die denken en handelen alsof ze nog lichamelijk in leven zijn, dezelfde verlangens bezitten en, zouden we bijna kunnen zeggen, dezelfde sensualiteit. Deze dichtheid van de perispirit, die hem een grotere affiniteit met de materie verleent, is wat geesten van lage orde in staat stelt kundiger te zijn in lichamelijke manifestaties. Het is vergelijkbaar met waarom een verfijnd iemand met een fragiel en delicaat lichaam, en die gewend is aan intellectuele inspanningen, geen zware lasten kan tillen zoals een kruier dat kan. De materie van zijn of haar lichaam is wat minder compact, de organen zijn minder veerkrachtig en het neurale fluïdum is minder intens. De perispirit is voor de geest wat het lichaam is voor het individu. Zijn dichtheid vloeit

---

²³ Zie Het Boek der Geesten, nrs. 94 en 187 – Vertaler opmerking (Engels versie).

VERKLARING VAN DE FYSIEKE MANIFESTATIES

voort uit de minder gezuiverde aard van de geest; vandaar dat deze dichtheid in de plaats komt van spierkracht; d.w.z. dat hij een grotere macht heeft over de fluïda die voor dit soort manifestatie nodig is dan een geest van een meer etherische aard bezit. Als een meer geëvolueerde geest zulke effecten wil teweegbrengen, doet hij wat kwetsbare mensen onder ons zouden doen: hij schakelt een geest van het vak in.

13) *Als we goed begrijpen wat je gezegd hebt, ligt het vitale principe in het universele fluïdum. De geest trekt het semi-materiële ombulsel dat zijn perispirit omvat uit deze fluïdum, en het is via deze fluïdum dat hij op inerte materie inwerkt. Is dit zo?*

“Ja, het betekent dat de materie wordt bezield met een soort kunstmatig leven: de materie wordt doordrenkt met dierlijk leven. De tafel die onder je handen beweegt is levend met dierlijk-achtig leven en gehoorzaamt het intelligente wezen zelf. De geest zelf duwt de tafel niet alsof het een soort fysieke last is, en als de tafel in de lucht stijgt, tilt de geest het niet met zijn armen op; in plaats daarvan gehoorzaamt de bezielde tafel aan de impuls die de geest het geeft.”

14) *Welke rol speelt het medium in dit fenomeen?*

“Ik heb al gezegd dat het eigen fluïdum van het medium samengevoegd wordt met het universele fluïdum dat door de geest geaccumuleerd wordt. Het verenigen van zowel het dierlijke als het universele fluïde is nodig om de tafel met leven te begiftigen. Maar je moet niet vergeten dat dit leven slechts kortstondig is. Het houdt op met het ophouden van de werking van de fluïda, en vaak nog voordat het proces helemaal voltooid is - zodra de hoeveelheid van de fluïda niet meer voldoende is om de tafel te animeren.”

15) *Kan een geest handelen zonder gebruik te maken van een medium?*

“Het kan inwerken zonder dat het medium er zich van bewust is; met andere woorden, veel mensen helpen geesten om bepaalde fenomenen voort te brengen zonder dat ze het zelfs maar vermoeden. Deze mensen zijn als fonteinën waaruit de geesten de dierlijke fluïdum putten die ze nodig hebben. Bijgevolg is de bewuste

deelname van een medium, zoals je weet, niet altijd nodig, vooral niet bij spontane fenomenen”.

16) *Handelt de geanimeerde tafel met intelligentie? Denkt de tafel?*

“Het voorwerp zelf denkt niet; het is als een wandelstok waarmee je iemand een intelligent signaal zou kunnen geven: de vitaliteit die het bezielt stelt het in staat te gehoorzamen aan de impuls van de intelligentie die erachter zit. Je moet beseffen dat de bewegende tafel geen geest wordt, en dat het noch gedachte noch wil heeft.”

In het dagelijks taalgebruik gebruiken we vaak een soortgelijke uitdrukking: over een wiel dat snel ronddraait, het wordt gezegd dat het bezielt is door een snelle beweging.

17) *Wat is de overheersende oorzaak bij het ontstaan van dit fenomeen: de geest zelf of het fluïdum?*

“De geest is de oorzaak en het fluïdum is het instrument ervan. Beide zijn nodig.”

18) *Welke rol speelt in dit geval de wil van het medium?*

“Om de geesten aan te roepen en hen te helpen bij het geven van impulsen aan het fluïdum.

a) *Is de wil van het medium altijd onmisbaar?*

“Het verhoogt de potentie, maar het is niet altijd nodig, want een beweging kan zich voordoen ondanks of tegen de wil van het medium in - nog een bewijs voor het bestaan van een onafhankelijke oorzaak.”

Het is zelfs niet altijd nodig dat de handen in contact komen met het voorwerp om het te laten bewegen. Bijna altijd zijn ze alleen maar nodig om de eerste impuls te geven, maar nadat het voorwerp bezielt is kan het aan de wil gehoorzamen zonder dat er lichamelijk contact is. Natuurlijk hangt dit af van de kracht van het medium of de aard van de betrokken geesten. Bovendien is zelfs het eerste contact niet altijd nodig. We hebben hiervan bewijs in de spontane bewegingen en verplaatsingen die niemand zelfs maar dacht te veroorzaken.

19) *Waarom kan niet iedereen dezelfde effecten produceren en waarom bezitten niet alle mediums dezelfde kracht?*

VERKLARING VAN DE FYSIEKE MANIFESTATIES

“Het hangt af van de fysieke samenstelling en het grotere of kleinere gemak waarmee de fluïda te combineren zijn. Het hangt verder af van de grotere of kleinere affiniteit tussen het medium en de geesten, die in het medium de vereiste fluïdische kracht vinden. Zoals bij magnetiseurs is deze potentie ofwel klein ofwel groot. In dit opzicht hebben we individuen gevonden die volkomen resistent zijn tegen het proces; anderen bij wie het combineren van de fluïda alleen gebeurt omdat ze hun eigen wil uitoefenen; tenslotte weer anderen bij wie het zo natuurlijk en gemakkelijk gebeurt dat ze zich er niet eens van bewust zijn, waarbij ze dienen als onwetende instrumenten, zoals we zojuist gesteld hebben.” (Zie hieronder, het hoofdstuk over *Spontane Manifestaties*)

Er bestaat geen twijfel over dat magnetisme het principe achter deze fenomenen is, maar niet zoals algemeen verondersteld wordt. We vinden het bewijs in het bestaan van krachtige magnetiseurs die niet eens een kleine tafel kunnen verplaatsen, terwijl er ook individuen zijn - zelfs kinderen - die helemaal niet weten hoe ze moeten magnetiseren en die alleen maar hun vingers op een zware tafel hoeven te leggen om die te laten schudden. Zo, als mediamieke kracht niet van magnetische kracht afhangt, moet het een andere oorzaak hebben.

20) *Kunnen de zogenaamde elektrische mensen als mediums beschouwd worden?*

“Zulke individuen putten uit zichzelf het fluïdum dat nodig is om de fenomenen voort te brengen en zij kunnen handelen zonder de hulp van geesten. Het zijn geen mediums op zich in de precieze betekenis van het woord. Maar het kan gebeuren dat een geest hen bijstaat en gebruik maakt van hun natuurlijke gaven.”

Opmerken: Zulke individuen zijn als somnambulisten, die kunnen handelen met of zonder geesten die hen helpen. (Zie hfdst. XIV hieronder, *Mediums*, in het gedeelte dat over Somnambulisten handelt)

21) *Wanneer ze op vaste voorwerpen inwerken, dringen geesten dan in hun substantie door of blijven ze erbuiten?*

“Ze doen beide. We hebben al gezegd dat materie geen hindernis is voor geesten, die overal doorheen kunnen dringen. Een deel van hun perispirit identificeert zich als het ware met het voorwerp dat hij doordringt.”

22) *Hoe produceert een geest raps? Gebruikt hij een fysiek voorwerp?*

“Nee. Net zoals ze hun armen niet gebruiken om een tafel op te tillen, moet je beseffen dat ze geen hamers tot hun beschikking hebben om raps te produceren. In plaats daarvan is hun 'hamer' het gecombineerde fluïdum die ze met behulp van hen wil in werking zetten om voorwerpen te verplaatsen of raps voort te brengen. Wanneer ze voorwerpen bewegen, zendt licht de beweging naar jou zicht; wanneer ze raps produceren, zendt lucht het geluid naar jou toe”.

23) *We kunnen dit begrijpen als we te maken hebben met een hard voorwerp maar hoe kan een geest ons geluiden of gearticuleerde geluiden laten horen in de lucht alleen?*

“Aangezien het op materie kan inwerken, kan het dus op lucht inwerken op dezelfde manier als op een tafel. Wat gearticuleerde geluiden betreft, die kan het imiteren net als alle andere geluiden.”

24) *Je hebt verklaard dat een geest zijn handen niet gebruikt om een tafel te bewegen, maar tijdens bepaalde visuele manifestaties zijn handen verschenen die toetsenborden bespeelden, waarbij ze de toetsen werkelijk bewogen en geluiden voortbrachten. Wordt in dit geval de beweging van de toetsen niet voortgebracht door de druk van hun vingers? En is de druk van hun vingers niet direct en echt als we voelen dat ze ons aanraken en als ze zelfs merken op de huid achterlaten?*

“Je kunt de aard van geesten en hun manier van handelen niet begrijpen door alleen maar vergelijkingen te gebruiken, die slechts een onvolledig idee van de kwestie geven. Het is altijd een vergissing om hun manier van handelen te vergelijken met de jouwe. Geesten moeten altijd handelen in overeenstemming met hun organisatie. Hebben we niet verklaard dat het fluïdum van de perispirit de materie binnendringt en zich ermee identificeert, haar begiftigend met kunstmatig leven? Welnu, als een geest met zijn vingers een toetsenbord bespeelt, doet hij dat ook echt; maar hij gebruikt geen spierkracht om de toetsen in

VERKLARING VAN DE FYSIEKE MANIFESTATIES

te drukken. In plaats daarvan bezielt hij, net als de tafel, het keyboard, dat aan zijn wil gehoorzaamt en de toetsen laat trillen. In gevallen als dit gebeurt er nog iets dat moeilijk voor jou te bevatten is. Bepaalde geesten zijn nog zo weinig ontwikkeld en zo materieel in vergelijking met geëvolueerde geesten, dat ze de illusies van het aardse leven behouden en denken dat ze blijven handelen zoals ze deden toen ze in het lichaam waren. Ze nemen de ware oorzaak van de effecten die ze voortbrengen niet waar, zoals een gewone man de theorie achter de klanken die hij of zij uitsprekt niet begrijpt. Als je zulke geesten vraagt hoe ze piano kunnen spelen, zullen ze zeggen dat ze hun vingers gebruiken, want dat is wat ze geloven. Ze brengen het effect instinctief teweeg zonder zelfs maar te weten hoe; niettemin produceren ze het in feite door hen wil. Telkens als ze spreken of zich laten horen, is het hetzelfde”.

Zo kunnen we begrijpen dat geesten alle effecten kunnen voortbrengen die we zelf ook kunnen, maar dan met middelen die bij hun organisatie passen. Ze bezitten bepaalde innerlijke krachten die onze spieren vervangen, net zoals mensen die niet kunnen spreken met hun handen kunnen gebaren.

25) *Onder de fenomenen die genoemd worden als bewijzen voor de werking van een verborgen macht, zijn er die duidelijk in strijd zijn met alle bekende natuurwetten. Is het daarom niet juist om ze in twijfel te trekken?*

“Het is gewoon zo dat de mens nog lang niet alle natuurwetten kent; als men ze kende, zou dat impliceren dat ze hoog geëvolueerde geesten waren. Maar elke dag zijn er incidenten die degenen ontkrachten die denken dat ze alles weten, die de natuur grenzen willen opleggen en toch zijn ze niet minder trots op zichzelf om het feit. Door voortdurend nieuwe mysteries te onthullen waarschuwt God de mensen dat ze hun eigen kennis moeten wantrouwen, want er zal een dag komen waarop de kennis van de meest geleerde mens in de war zal raken. Zie je niet elke dag voorbeelden van voorwerpen die voortgedreven worden door een beweging die in staat is de kracht van de zwaartekracht te overwinnen?

Overwint een bal die in de lucht gegooid wordt deze kracht niet even? Arme mensen, die jezelf zo geleerd achten, en wier dwaze ijdelheid om de haverklap in verwarring wordt gebracht, jullie moeten beseffen dat jullie nog zo ontzettend klein zijn!”

75. De hierboven genoemde uitleg is duidelijk, categorisch en ondubbelzinnig. Hieruit kunnen we het cruciale punt benadrukken dat het universele fluïdum, die het levensbeginsel herbergt, het voornaamste middel is in manifestaties, en dat dit middel zijn impuls ontvangt van de geest, of hij nu geïncarneerd of gedesincarneerde is. Deze gecondenseerde fluïdum omvat de perispirit of het semi-materiële omhulsel van de geest. Als hij incarneert is de perispirit verbonden met de materie van het lichaam; in de dwalende toestand is hij vrij. Terwijl de geest incarneert, is de materie van zijn perispirit min of meer gebonden, er min of meer aan vastgekleefd, als we het zo mogen zeggen. Bij bepaalde individuen is er een soort emanatie van deze fluïdum als gevolg van bijzondere condities in hun lichamelijke samenstelling, wat, juist gesproken, lichamelijke effecten mediums voortbrengt. De grotere of kleinere overvloed van de emanatie van dit *geanimaliseerde* fluïdum en het gemak waarmee het gecombineerd wordt, bepaalt de kracht van het medium. Deze emanatie is echter niet permanent, wat de wisselvalligheid van het vermogen verklaart.

76. Laten we een vergelijking maken. Wanneer we iets willen slaan dat op enige afstand ligt, bepalen we eerst met onze gedachte om dat te doen, maar gedachte alleen kan onze bedoeling niet waarmaken. We hebben een intermediair nodig, dat onze gedachte zal sturen: een stok, een projectiel, een luchtstoot, enz. Merk verder op dat onze gedachte niet direct op de stok kan werken, want als we hem niet aanraken, werkt hij niet uit zichzelf. Onze gedachte, die de geest zelf is die in ons lichaam geïncarneerd is, is met het lichaam verbonden door de perispirit en kan niet op het lichaam inwerken zonder de hulp van de perispirit, op dezelfde manier als hij niet op de stok kan inwerken zonder de hulp van het lichaam. Daarom werkt de geest in op de perispirit, dat is de substantie waarmee hij de meeste affiniteit

VERKLARING VAN DE FYSIEKE MANIFESTATIES

heeft. Dan werkt de perispirit in op de spieren, die op hun beurt de hand in staat stellen de stok op te pakken en de stok om het doel te treffen. Wanneer de geest niet geïncarneerd is, heeft hij een instrument nodig - het fluïdum die hem helpt om het voorwerp de impuls van zijn wil te laten uitvoeren.

77. Daarom, wanneer een voorwerp door de lucht beweegt, opgetild of gegooid wordt, houdt de geest het niet vast, tilt het niet op en gooit het niet zoals we dat met onze handen doen. Hij verzadigt het, om zo te zeggen, met zijn fluïdum, gecombineerd met het fluïdum van het medium. Tijdelijk geanimeerd daardoor, gedraagt het voorwerp zich als een levend wezen, met dit verschil dat het geen eigen wil heeft maar in plaats daarvan gehoorzaamt aan de impuls van de wil van de geest.

Het vitale fluïdum, aangedreven door de geest, begiftigt dus inerte voorwerpen met kunstmatig en tijdelijk leven. Aangezien de perispirit niets anders is dan deze vitale fluïdum zelf, volgt hieruit dat de geïncarneerde geest, door middel van zijn perispirit, het leven geeft aan zijn eigen lichaam, en dat hij ermee verbonden blijft zolang zijn organisatie hem daartoe in staat stelt. Als de geest zich terugtrekt, sterft het lichaam. Dus, als we in plaats van een tafel een houten standbeeld namen en erop inwerkten zoals we op de tafel deden, dan zouden we een standbeeld hebben dat zich kon bewegen en raps produceerde als antwoord op onze vragen; met andere woorden, we zouden een standbeeld hebben dat tijdelijk bezielde was met kunstmatig leven - behalve pratende tafels zouden we ook pratende standbeelden hebben. Hoeveel licht werpt deze verklaring over een oneindig aantal fenomenen die tot nu toe onverklaarbaar waren! Hoeveel allegorieën en mysterieuze effecten worden hiermee opgelost!

78. Ondanks alle bewijzen werpen ongelovigen tegen dat het fenomeen van het leviteren van tafels zonder steunmiddel onmogelijk is omdat het in strijd is met de wet van de zwaartekracht. Ten eerste antwoorden we dat ontkenning op zichzelf geen bewijs is; ten tweede, als het fenomeen echt is, is het op de een of andere manier in strijd

met alle bekende wetten, wat één ding zou bewijzen: het fenomeen vindt zijn oorsprong in een onbekende wet en wie het feit ontkent kan niet beweren van alle natuurwetten op de hoogte te zijn. We hebben deze onbekende wet zojuist verklaard; niettemin zullen ongelovigen onze verklaring niet voldoende achten omdat ze gegeven werd door geesten die hun aardse gewaden afgeworpen hebben in plaats van “geesten” die de hunne nog dragen en een zetel aan de Academie bezetten. Vandaar dat, als de geest van Arago²⁴ deze wet had geopenbaard toen hij nog leefde, ze die allemaal met dichtgeknepen ogen zouden hebben aanvaard maar als ze door precies dezelfde geest na zijn dood zou zijn gegeven, zou dat pure onzin zijn. Waarom zo? Omdat ze geloven dat sinds Arago dood is, alles wat hij geloofde ook voor altijd dood is. We zijn niet van plan hen te ontmoedigen; niettemin zullen we, omdat dit bezwaar sommige mensen kan verontrusten, proberen hun te antwoorden vanuit hun eigen standpunt; dat wil zeggen, we schuiven de verklaring van het kunstmatige leven even terzijde.

79. Als men een vacuüm in een stolp creëert door een vacuümpomp te gebruiken, blijft de stolp aan de voet kleven en is het onmogelijk het glas los te maken vanwege de luchtdruk die het vasthoudt. Als er weer lucht in gebracht wordt, is het stolp gemakkelijk los te maken omdat de luchtdruk weer in evenwicht is gebracht, en als het aan zichzelf wordt overgelaten blijft het op de plaat liggen door de wet van de zwaartekracht. Maar als de luchtdruk binnen in het stolp groter wordt dan de lucht aan de buitenkant, zal het glas ondanks de zwaartekracht stijgen. Als er een snelle en krachtige luchtstroom wordt ingezet, zal het glas in de lucht blijven hangen zonder enig zichtbaar steunmiddel, zoals dat gebeurt met die poppen die ronddraaien op de sproeiers van een waterfontein. Waarom zou dan het universele fluïdum - het basiselement van alle materie - opgehoopt rond een tafel niet het vermogen hebben om het specifieke relatieve gewicht van de

---

²⁴ Dominique François Jean Arago was een Franse natuurkundige, sterrenkundige, landmeetkundige en politicus – Vertaler opmerking.

VERKLARING VAN DE FYSIEKE MANIFESTATIES

tafel te verhogen of te verlagen, net zoals de lucht dat doet met het stolp glas, of waterstof met ballonnen, zonder af te wijken van de wet van de zwaartekracht? Ken je alle eigenschappen en de volledige kracht van deze fluidum? Nee. Wel dan, ontken een feit niet eenvoudig omdat je het niet kunt verklaren.

80. Laten we terugkeren naar de verklaring van hoe een tafel beweegt. Als een geest een tafel kan optillen met de aangegeven middelen, dan kan hij ook iets anders optillen: een leunstoel, bijvoorbeeld. En als hij een leunstoel kan optillen, kan hij hem ook optillen met een persoon erin, als hij maar genoeg kracht gebruikt. Zo hebben we een verklaring gegeven voor het fenomeen dat al honderd keer door meneer Home²⁵ zelf en ook door anderen is geproduceerd. Hij herhaalde het op een recente reis naar Londen, en om zijn publiek te bewijzen dat ze niet het slachtoffer waren van een optische illusie, maakte hij met een potlood een streepje op het plafond en liet ze ook onder de stoel doorlopen. Iedereen weet dat Mr. Home een krachtig medium voor fysische effecten is. In dit geval was hij zowel de efficiënte oorzaak als het leviterende voorwerp zelf.

Toename en Afname van het Gewicht van Voorwerpen

81. We zinspeelden eerder op de mogelijke toename van het gewicht van een voorwerp, wat een fenomeen is dat soms inderdaad geproduceerd wordt, en waarover niets abnormaler is dan de weerstand van het stolp glas veroorzaakt door atmosferische druk. Onder invloed van bepaalde mediums hebben we gezien dat heel lichte voorwerpen eenzelfde soort weerstand boden, en dan plotseling aan heel weinig inspanning toegaven. Bij het experiment met het stolp glas weegt het voorwerp in werkelijkheid niet meer of minder dan het normaal weegt; het lijkt alleen zwaarder door de oorzaak van buitenaf

---

²⁵ Daniel Dunglas Home was een beroemd Brits medium dat levitatie fenomenen tot stand bracht – Vertaler opmerking (Engels versie).

die erop inwerkt. Hetzelfde gebeurt waarschijnlijk met een tafel. Het blijft zijn intrinsieke gewicht behouden omdat zijn massa niet vergroot is, maar een kracht van buitenaf verzet zich tegen zijn beweging. De oorzaak kan liggen in de omringende fluïda die erin doordringt, net zoals de oorzaak van het stolp glas ligt in de atmosferische druk. Voer het stolp-experiment uit voor de ogen van een ongeleerde boer, en hij zal niet begrijpen dat het werkende middel in werkelijkheid de lucht is die hij niet kan zien; het zou heel gemakkelijk zijn hem ervan te overtuigen dat het werk van de duivel is.

Men zou misschien kunnen denken dat, omdat het fluïdum onweegbaar is, de ophoping ervan het gewicht van een voorwerp niet zou kunnen verhogen. Mee eens. Maar merk op dat als we het woord ophoping gebruikt hebben, het is om een vergelijking te maken en niet om het fluïdum met de lucht te vereenzelvigen. Ja, het kan onweegbaar zijn; niettemin is er niets dat bewijst dat het dat is. Zijn essentiële aard is ons onbekend en we zijn nog lang niet op de hoogte van al zijn eigenschappen. Voordat men het gewicht van lucht kende, zou niemand vermoed hebben dat zo'n effect mogelijk was. Ook elektriciteit wordt tot de onweegbare fluïda gerekend; niettemin kan een voorwerp door een elektrische stroom neergehouden worden en zal het zich sterk verzetten tegen wie het probeert op te tillen. Het lijkt dus zwaarder te zijn geworden, maar alleen al omdat er geen steun te zien is, zou het onlogisch zijn te concluderen dat die er niet is. Vandaar dat een geest over middelen kan beschikken die voor ons onbekend zijn. De natuur bewijst ons elke dag dat ze niet beperkt kan worden tot het getuigenis van onze zintuigen.

Eén opmerkelijk fenomeen, waarvan we veel gelijksoortige voorbeelden hebben, kan alleen door een soortgelijke oorzaak verklaard worden. Het gaat om een jonge en tengere dame, die door slechts twee vingers te gebruiken en even gemakkelijk als een veer, een sterke en gezonde man kan optillen samen met de stoel waarop hij zit. Het onderbroken tot uiting komen van de faculteit in dit soort

VERKLARING VAN DE FYSIEKE MANIFESTATIES

fenomeen bewijst dat de oorzaak ervan vreemd is aan de persoon die ze bezit.

HOOFDSTUK V

Spontane Lichamelijke Manifestaties

• Lawaai, Geraas en Verstoringen • Het Slingeren van Voorwerpen • Het Fenomeen van Apportatie • Een Verhandeling van een Geest over Apportatie

Lawaai, Geraas en Verstoringen

82. De fenomenen die we zojuist behandelden worden meestal kunstmatig opgewekt; maar soms treden ze spontaan op, zonder dat de deelnemers er de wil voor hebben, en in feite worden ze bijna altijd tamelijk ontijdig. Verder, wat ze uitsluit van de notie dat ze de gevolgen zijn van een verbeelding die overprikkeld is geraakt door spiritistische ideeën, is dat ze zich voordoen bij mensen die zelfs nog nooit van het spiritisme gehoord hebben en op momenten dat ze het minst verwacht worden. Deze fenomenen, die beschouwd kunnen worden als een natuurlijke spiritistische praktijk, zijn heel belangrijk omdat ze elke verdenking van medeplichtigheid uitsluiten. Daarom hebben we mensen die zich met geestelijke fenomenen bezighouden aangeraden alle gegevens van dit soort te verzamelen waarvan ze zich bewust kunnen worden, maar vooral de werkelijkheid ervan zorgvuldig vast te stellen door een gedetailleerde studie van de omstandigheden, zodat ze zich ervan kunnen verzekeren dat ze niet het voorwerp zijn van een eenvoudige illusie of bedrog.

83. Van alle geestelijke manifestaties zijn de eenvoudigste en meest frequente, geluiden en raps. Maar vooral in deze gevallen moeten we op onze hoede zijn voor illusies, want er zijn vele

natuurlijke oorzaken die ze kunnen voortbrengen: de wind die een voorwerp fluit of slaat, ons eigen bewegen van een voorwerp zonder dat we ons daarvan bewust zijn, een akoestisch effect, een verborgen dier, een insect, enz. - zelfs de kwaadaardigheid van de grappenmakers met slechte smaak. Bovendien hebben geestelijke geluiden eigenaardige kenmerken, met variabele intensiteit en toon, waardoor ze gemakkelijk te herkennen zijn en niet verward kunnen worden met krakend hout, knapperend vuur of het doffe getik van een klok. De raps zijn droog, soms gedempt, zwak en licht; soms, luid en duidelijk, zelfs luidruchtig, en ze wisselen van plaats en herhalen zich zonder enige mechanische regelmaat. Het meest effectieve middel om ze te beheersen, dat geen twijfel laat bestaan over hun oorsprong, is ze aan onze wil te onderwerpen. Als de geluiden zich overal laten horen waar we het aanwijzen, als ze op onze gedachte reageren door zich het aantal keren te herhalen dat we vragen, en als ze hun intensiteit toe- of afnemen, kunnen we niet ontkennen dat er een intelligente oorzaak aanwezig is. Niettemin, het ontbreken van zo'n reactie bewijst niet noodzakelijk het tegendeel.

84. Maar als we na een grondig onderzoek het feit accepteren dat de geluiden of elk ander effect reële manifestaties zijn, zou het dan redelijk zijn om er bang voor te zijn? Zeker niet, want deze gevallen leveren geen gevaar op. Alleen mensen die geloven dat de Duivel erbij betrokken is, kunnen er ongunstig door beïnvloed worden, zoals kinderen die bang zijn voor weerwolven en boemannen. Onder bepaalde omstandigheden, moeten we het ermee eens zijn, nemen deze manifestaties zeer onaangename proporties en volharding aan; daarom verlangen zij die ze ervaren er natuurlijk naar ervan af te komen. Bijgevolg is een verklaring betreffende deze kwestie vereist.

85. We hebben eerder verklaard dat lichamelijke manifestaties bedoeld zijn om onze aandacht op iets te vestigen en ons ervan te overtuigen dat er een bovenmenselijke kracht aanwezig is. We hebben ook gezegd dat hoogontwikkelde geesten zich niet rechtstreeks met deze manifestaties bezighouden en dat ze minder ontwikkelde

SPONTANE LICHAMELIJKE MANIFESTATIES

geesten gebruiken om ze voort te brengen; net zoals we bedienden gebruiken voor zwaardere taken, doen hoogontwikkelde geesten dat voor het doel dat we zojuist hebben aangegeven. Nadat zo'n doel bereikt is en omdat het niet meer nodig is, houdt de manifestatie op. Een of twee voorbeelden zullen de kwestie begrijpelijker maken.

86. Enkele jaren geleden, toen ik mijn studie van het Spiritisme voor het eerst begon, was ik op een avond met het onderwerp bezig toen ik raps hoorde die vier uur achter elkaar overal om me heen klonken. Het was de eerste keer dat dit gebeurd was. Ik verifieerde dat er geen toevallige oorzaak bij betrokken was, maar op het moment zelf was ik niet in staat er meer over te leren. In die tijd had ik regelmatig een ontmoeting met een uitstekend schrijvend medium, dus de volgende dag ondervroeg ik de geest die gewoonlijk via hem communiceerde naar de oorzaak van de raps. De geest antwoordde mij: *“Het was je familiale geest die met je wilde spreken”*. “En wat wilde hij tegen mij zeggen?” *“Je kan het hem zelf vragen want hij is hier”*. Dus vroeg ik het hem en hij identificeerde zich met behulp van een allegorische naam (andere geesten vertelden mij naderhand dat hij tot een zeer hoge orde behoorde en dat hij op aarde een zeer belangrijke rol had vervuld). Hij wees mij op fouten in mijn werk en duidde de precieze lijnen aan waar ik ze kon vinden. Hij gaf mij nuttige en wijze raad en voegde eraan toe dat hij altijd bij mij zou zijn en mij antwoord zou geven wanneer ik hem vragen wilde stellen. Sindsdien heeft deze geest mij in feite nooit meer verlaten. Hij heeft mij talrijke zeer waardevolle bewijzen gegeven en zijn welwillende en doeltreffende tussenkomst heeft mij geholpen zowel bij de dagelijkse problemen van het fysieke leven als bij metafysische problemen. Maar sinds dat eerste gesprek zijn de raps gestopt. Wat wilde hij eigenlijk? Hij wilde een regelmatige communicatie met mij tot stand brengen maar om dat te doen moest hij mij op zijn aanwezigheid wijzen. Toen hij dat gedaan had, legde hij zijn motieven uit en we knoopten een regelmatige relatie aan - de raps waren niet langer nodig. Het is niet

langer nodig op een trommel te slaan om soldaten te wekken wanneer zij reeds zijn opgestaan.

Een zeer vergelijkbaar geval betrof één van onze vrienden. Gedurende enige tijd had hij verschillende geluiden rond zijn kamer gehoord, die zeer vervelend werden. Toen hij de gelegenheid kreeg via een schrijvend medium de geest van zijn vader te ondervragen, leerde hij wat het was dat die geesten wilden. Hij voldeed aan hun verzoek en hoorde van toen af aan de geluiden niet meer. We wijzen erop, dat mensen die over regelmatige en gemakkelijke middelen beschikken om met geesten in communicatie te treden, veel minder onderhevig zijn aan dit soort manifestaties, wat begrijpelijk is.

87. Spontane manifestaties blijven niet altijd beperkt tot geluiden en raps. Soms ontaarden zij in ware herrie en beroering. Meubels en andere voorwerpen worden omgegooid; verschillende projectielen worden buiten de kamer rondgeslingerd; deuren en ramen worden geopend en gesloten door onzichtbare handen en ruiten worden gebroken - niets van dit alles kan worden toegeschreven aan illusie.

Deze stoornis is dikwijls zeer reëel, hoewel het soms slechts schijn is. Men kan lawaai horen in een aangrenzende kamer - het neerstorten van serviesgoed als het op de vloer lijkt te vallen, of houtblokken die rondrollen. Wanneer men dan op onderzoek uitgaat, blijkt alles vredig en in orde te zijn; maar verlaat men de kamer, dan begint het tumult weer opnieuw.

88. Dergelijke manifestaties zijn noch zeldzaam, noch nieuw, en er zijn maar weinig plaatselijke kronieken die niet een of ander verslag van dit type bevatten. Het lijdt geen twijfel dat de angst de feiten vaak heeft overdreven, en dat zij, wanneer zij van de ene persoon op de andere werden overgebracht, gigantisch belachelijke proporties hebben aangenomen. Met behulp van het bijgeloof werden de huizen waarin dergelijke fenomenen zich voordoen, beschouwd als door de duivel bespookt; vandaar alle fantastische en gruwelijke fabels over spoken. Bedrog daarentegen heeft de gelegenheid niet voorbij laten

SPONTANE LICHAMELIJKE MANIFESTATIES

gaan om deze goedgelovigheid in zijn eigen voordeel te benutten. Zelfs wanneer dergelijke voorvallen tot de werkelijkheid worden herleid, kan men zeker de indruk begrijpen die zij kunnen maken op zwakke karakters die door opvoeding tot bijgelovige opvattingen zijn gebracht. De veiligste manier om problemen te vermijden die uit dergelijke voorvallen kunnen voortvloeien (omdat ze niet kunnen worden voorkomen) is de waarheid bekend te maken. De eenvoudigste voorvallen worden beangstigend wanneer de oorzaken ervan onbekend zijn. Wanneer de geesten eindelijk wijd en zijd bekend zijn en degenen met wie zij in communicatie treden niet meer geloven dat zij met een legioen demonen te doen hebben, zal de angst geheel verdwijnen.

In Revue Spirite zijn vele authentieke voorvallen van deze aard opgetekend, waaronder het verhaal van de rapende geest van Bergzabern, wiens nare invloed acht jaar heeft geduurd (uitgaven van mei, juni en juli 1858); dat van de geest van Dibbelsdorf (aug. 1858); dat van de bakker van Grandes-Ventes, dicht bij Dieppe (mrt. 1860); die van de Noyersstraat in Parijs (aug., 1860); de geest van Castelnauary, getiteld *l'Histoire d'un Damné* (Feb. 1860); die van de fabrikant van St. Petersburg (Apr. 1860), en vele andere.

89. Dergelijke manifestaties nemen dikwijls het karakter aan van een bonafide²⁶ vervolging. We weten van zes zusters die samenwoonden en die gedurende vele jaren 's morgens wakker werden en hun kleding overal verspreid aantreffen, verborgen in het plafond of gescheurd en in stukken gesneden, ondanks hun maatregelen om ze achter slot en grendel te bewaren. Het gebeurt regelmatig dat mensen die rustig lagen, maar volkomen wakker waren, zagen dat de gordijnen werden opengegoot, of dat hun dekens en kussens met geweld werden weggerukt, of dat zij in de lucht werden opgetild en soms zelfs uit bed werden gegoot. Deze gebeurtenissen komen vaker voor dan men zou denken, maar de meeste slachtoffers zwijgen uit angst

---

²⁶ Bonafide, bona fide in het Latijn, is een juridisch begrip en betekent letterlijk 'te goeder trouw'—Vertaler opmerking.

belachelijk te worden gemaakt. Het is bekend dat sommige van deze individuen op grond van deze feiten aan een medische behandeling voor gestoorden zijn onderworpen, alsof zij hallucinaties hadden, met als gevolg dat zij uiteindelijk werkelijk hun verstand verloren. De geneeskunde kan dergelijke voorvallen niet begrijpen, omdat deze slechts materiële oorzaken wil aanvaarden, een feit dat tot rampzalige vergissingen heeft geleid. Ooit zal de geschiedenis zich uitspreken over bepaalde behandelingen uit de 19e eeuw, zoals zij zich tegenwoordig uitspreekt over bepaalde procedures uit de Middeleeuwen.

Het is volkomen aanvaardbaar dat sommige van deze gevallen het werk zijn van boosaardigheid of kwaadwilligheid maar aangezien voldoende is aangetoond dat zij niet door een mens zijn voortgebracht, moeten we concluderen dat zij volgens sommigen het werk zijn van de duivel, of volgens anderen het werk van geesten. Maar welke geesten?

90. Hoogontwikkelde geesten houden van serieuze en verantwoordelijke menselijke individuen en vermaken zich niet door herrie te veroorzaken. We hebben de bij dit soort fenomenen betrokken geesten dikwijls ondervraagd over de reden waarom zij iemands rust hebben verstoord, en we hebben ontdekt dat de meesten van hen slechts zichzelf wilden vermaken. Het zijn eerder lichtzinnige geesten dan kwade, die lachen om de onrust die zij veroorzaken en om het nutteloze onderzoek dat hun slachtoffers verrichten om de oorzaak van de onrust te achterhalen. Vaak hechten zij zich aan individuen en vermaken zij zich door hen waar zij ook gaan lastig te vallen. Soms hechten zij zich aan een bepaalde plaats uit pure willekeur, maar soms doen zij dat ook uit wraak, zoals we zullen zien. In sommige gevallen zijn hun bedoelingen echter lofwaardiger; zij willen de aandacht op zich vestigen en communicatie tot stand brengen, hetzij om de persoon tot wie zij zich richten nuttige raad te geven, hetzij om voor zichzelf een verzoek te doen. We hebben vaak gezien dat zij vroegen om gebeden of om de vervulling van een of andere verplichting die zij niet konden vervullen; anderen willen voor

SPONTANE LICHAMELIJKE MANIFESTATIES

hun eigen gemoedsrust een fout herstellen die zij tijdens hun leven hadden begaan. Het is meestal een vergissing om bang te zijn voor hun aanwezigheid, die misschien ongelegen komt maar niet gevaarlijk is.

De wens om van hen bevrijd te worden is begrijpelijk, maar de manier waarop dat gebeurt is meestal het tegenovergestelde van wat men zou moeten doen. In de omgang met geesten die zich alleen maar vermaken, worden zij hardnekkiger naarmate zij meer serieus worden genomen - als koppige kinderen, die de mensen nog meer lastigvallen naarmate zij ongeduldiger worden, en die de timide mensen angst aanjagen. Anderzijds, als de mensen alleen maar om hun grappen zouden lachen, zouden zij er moe van worden en hun slachtoffers met rust laten. We kennen iemand die, in plaats van zich aan hen te ergeren, hen aanmoedigde en hen uitdaagde om dit of dat te doen, zodat zij na een paar dagen verdwenen. Maar zoals we al zeiden, zijn er ook die handelen met minder frivole redenen. Daarom is het altijd het beste om te proberen uit te vinden wat zij willen. Als zij om iets vragen, zullen hun bezoeken zeker ophouden als zij tevreden zijn gesteld. De beste manier om informatie te verkrijgen is hen op te roepen via een bekwaam schrijvend medium. Uit hun antwoorden kan men opmaken, wie zij zijn en kan men dienovereenkomstig handelen. Als er een ongelukkige geest bij betrokken is, vereist liefdadigheid dat men hem met de aandacht behandelt die hij verdient; als het een bedrieglijke geest is, kunnen we hem rechtstreeks aanpakken; als hij kwaadaardig is, moeten we tot God bidden om hem in staat te stellen beter te worden. Maar in alle gevallen kan het gebed alleen maar goede resultaten opleveren. Daarentegen wekken plechtige exorcisme-formules bij hen slechts de lachlust op - zij zijn voor hen van geen belang. Als men met hen kan communiceren, moet men de burleske of enge titels die zij zichzelf soms geven om zich te vermaken met de goedgelovigheid van hun publiek, wantrouwen.

In de hoofdstukken *Spookachtige plekken* (IX) en *Obsessie* (XXIII) komen we nog uitvoeriger op dit onderwerp terug, evenals op de oorzaken die het bidden vaak nutteloos maken.

91. Hoewel zij door minder ontwikkelde geesten worden voortgebracht, worden deze fenomenen vaak door geesten van hogere orde veroorzaakt om het bestaan aan te tonen van onlichamelijke wezens en van een macht, die superieur is aan die van de mensen. De gevolgen ervan, de verschrikking die zij kunnen teweegbrengen, vestigen de aandacht op de kwestie en openen uiteindelijk de ogen van de meest ongelovigen, die het anders eenvoudiger zouden vinden de fenomenen te beschouwen als gevolgen van de verbeelding, een zeer gemakkelijke verklaring die het zoeken naar andere overbodig maakt. Maar wanneer voorwerpen worden omgedraaid of naar het hoofd van mensen worden gegooid, zou men een zeer zelfgenoegzame verbeelding moeten hebben om niet te zien dat de voorvallen echt zijn. Als iets gebeurt, heeft het duidelijk een oorzaak, en als een koele en beheerste observatie aantoont dat het effect onafhankelijk is van enige menselijke wil of materiële oorzaak, en dat het verder duidelijke tekenen vertoont van zijn eigen intelligentie en vrije wil - zijn meest kenmerkende eigenschap - zullen de mensen gedwongen zijn het toe te schrijven aan een verborgen intelligentie. Maar wie zijn deze mysterieuze wezens? Dat is wat de spiritistische studies hebben onthuld op een manier die moeilijk te betwisten is, dankzij de middelen die deze studies hebben verschaft om met hen te communiceren.

Bovendien, hebben de Spiritistische studies ons ook geleerd hoe we kunnen bepalen wat echt, vals of overdreven is aan de fenomenen waarvan we geen getuige zijn geweest. Wanneer een vreemd effect optreedt - een geluid, een beweging of zelfs een verschijning - is de eerste gedachte die in ons zou moeten opkomen, dat de oorzaak ervan volkomen natuurlijk is, want dat is de meest waarschijnlijke. We moeten dus met grote zorgvuldigheid naar de oorzaak zoeken en de tussenkomst van geesten niet aannemen, tenzij we dit op oordeelkundige wijze doen. Dit zal ons in staat stellen illusies te vermijden. Iemand die bijvoorbeeld een klap of een slag van een wandelstok op de rug krijgt zonder door iemand te zijn benaderd

SPONTANE LICHAMELIJKE MANIFESTATIES

(zoals is gebeurd), zou niet kunnen twijfelen aan de aanwezigheid van een onzichtbaar wezen.

We moeten ons hoeden voor berichten die als min of meer overdreven kunnen worden beschouwd, en ook voor onze eigen indrukken, opdat we niet aan alles wat we onverklaarbaar vinden een ongeziene oorsprong toeschrijven. Er zijn vele eenvoudige en natuurlijke oorzaken die effecten kunnen veroorzaken die op het eerste gezicht heel vreemd lijken, en het zou natuurlijk bijgelovig zijn om overal geesten te zien, die zich bezighouden met het omverwerpen van meubilair, het breken van ruiten en het veroorzaken van allerlei huiselijke onrust die redelijkerwijs aan onze eigen onvoorzichtigheid kan worden toegeschreven.

Het Slingeren van Voorwerpen

92. De verklaring van de wijze waarop inerte voorwerpen op natuurlijke wijze in beweging worden gebracht, geldt voor alle spontane effecten die we zojuist hebben behandeld. Hoewel ze luider zijn dan het getik op een tafel, hebben geluiden dezelfde oorzaak. Het geslingerd en de verplaatsing van voorwerpen worden veroorzaakt door dezelfde kracht die elk voorwerp in de lucht tilt. Er is zelfs een omstandigheid die dient om deze theorie te ondersteunen. We kunnen ons afvragen, waar in deze gevallen het medium te vinden is; de geesten hebben verklaard, dat er altijd iemand is, wiens krachten onbewust worden gebruikt. Spontane manifestaties komen zelden voor in geïsoleerde gebieden, maar bijna altijd in bewoonde huizen en zijn het gevolg van de aanwezigheid van bepaalde individuen die zonder het te weten hun invloed uitoefenen. Deze mensen zijn mediums, maar zij zijn zich van hun gaven niet bewust; we noemen hen dus natuurlijke mediums. Zij zijn voor de andere mediums wat de natuurlijke somnambulisten zijn voor de magnetische somnambulisten en zijn evenzeer een onderzoek waard.

93. In de meeste gevallen schijnt de vrijwillige of onvrijwillige tussenkomst van een individu, dat over een bijzondere aanleg beschikt,

noodzakelijk te zijn om deze fenomenen tot stand te brengen, hoewel er soms omstandigheden zijn waarin een geest alleen schijnt te handelen. Maar zelfs in dergelijke gevallen kan het nog altijd zo zijn dat hij het geanimaliseerde fluidum afneemt van iemand die zich niet in de onmiddellijke omgeving bevindt. Dit zou verklaren hoe het komt dat geesten, hoewel zij voortdurend om ons heen zijn, niet voortdurend onrust veroorzaken. Een geest moet eerst willen, en moet een doel en een motief hebben, zonder welke doet hij niets. Dan moet hij een persoon in de buurt vinden die in staat is hem te helpen waar hij van plan is te handelen - een toeval dat zelden voorkomt. Als zo'n persoon onverwacht opdrukt, maakt de geest van de gelegenheid gebruik. Maar ondanks deze gunstige omstandigheden kan hij toch worden verhinderd door een superieure wil, die hem niet toestaat te handelen zoals hij wil, of hem slechts binnen bepaalde grenzen toestaat te handelen in gevallen waarin dergelijke manifestaties nuttig kunnen worden geacht, hetzij om te dienen als een middel tot overtuiging, hetzij als een beproeving voor de persoon die eraan wordt onderworpen.

94. In verband met het bovenstaande verwijzen we naar een gesprek naar aanleiding van gebeurtenissen die in juni 1860 plaatsvonden in de Noyersstraat in Parijs. Details van het voorval zijn te vinden in *Revue Spirite*, augustus 1860:

1) (Aan H. Louis) *Zou u zo vriendelijk willen zijn ons te vertellen of de gebeurtenissen waarvan men zegt dat ze in de Noyers Straat plaatsvinden echt zijn of niet? We twijfelen er niet aan dat het heel goed mogelijk is dat het gebeurt.*

“Ja, de gebeurtenissen zijn echt, maar de volksverbeelding heeft de feiten overdreven, hetzij uit angst, hetzij uit spot. Niettemin herhaal ik dat ze echt zijn. De manifestaties worden veroorzaakt door een geest die zich vermaakt ten koste van de bewoners van de plaats.”

2) *Is er iemand in huis die de oorzaak is van de manifestaties?*

“Dergelijke manifestaties worden altijd veroorzaakt door de aanwezigheid van een persoon die de geest niet mag en aan wie de

SPONTANE LICHAMELIJKE MANIFESTATIES

geest zich hecht. De lastige geest is ontevreden over de bewoner van de plaats en wil onheil stichten of hem zelfs doen verhuizen.”

3) *We vragen of er onder de bewoners iemand is die de oorzaak is van de fenomenen als gevolg van spontane en onvrijwillige mediumschap.*

“Dat is altijd noodzakelijk, want als dat niet het geval is, kunnen deze voorvallen niet plaatsvinden. Een geest leeft op een plaats die hij zelf heeft uitgekozen. Zolang daar niemand is, die hij kan gebruiken, blijft hij inactief, maar als zo iemand verschijnt, vermaakt hij zich zoveel als hij kan.

4) *Is de aanwezigheid van deze persoon op de plaats zelf onmisbaar?*

“Normaal gesproken wel, en dat is het geval in deze specifieke situatie. Daarom zei ik dat deze incidenten anders niet zouden kunnen plaatsvinden. Maar ik wil niet generaliseren. Er zijn namelijk gevallen, waarin de aanwezigheid van het medium op de plaats zelf niet noodzakelijk is.”

5) *Aangezien zulke geesten van een lagere orde zijn, is de geschiktheid om als hun helper te dienen een ongunstige veronderstelling over het individu? Wijst het op een affiniteit met wezens van deze aard?*

“Niet precies, want deze aanleg vloeit voort uit een lichamelijke aanleg. Toch wijst het bijna altijd op een materialistische neiging die er liever niet zou zijn, want hoe meer moreel ontwikkeld iemand is, hoe meer hij of zij goede geesten aantrekt, die noodzakelijkerwijs de kwade afstoten.”

6) *Waar gaat de geest op zoek naar de voorwerpen die hij gebruikt?*

“Hij vindt deze voorwerpen bijna altijd op de plaats zelf of in de omgeving. Een kracht, die van de geest uitgaat, werpt ze door de lucht en doet ze vallen waar hij wil.”

7) *Aangezien spontane manifestaties vaak worden toegestaan en zelfs veroorzaakt met het doel ongelovigen te overtuigen, lijkt het ons dat indien sommige van deze mensen zelf hun doelwit zouden zijn, zij gedwongen zouden zijn toe te geven aan de bewijzen. Mensen klagen vaak dat zij geen overtuigende feiten hebben gezien. Zou het niet van de geesten afhangen om hen van merkbaar bewijs te voorzien?*

“Zijn atheïsten en materialisten niet ieder ogenblik getuige van de uitwerking van de kracht van God en van de gedachte? Maar dit belet hen niet, zowel God als de ziel te ontkennen. Hebben de wonderen van Jezus al zijn tijdgenoten bekeerd? Leken de Farizeeën, die tot hem zeiden: “Meester, toon ons een teken”, niet op hen die je vandaag vragen om hun manifestaties te tonen? Als de wonderen van de schepping hen niet hebben overtuigd, dan zullen zij evenmin worden geraakt door de verschijning van geesten, ook al verschijnen zij op de meest voor de hand liggende wijze, want de hoogmoed van deze mensen heeft hen tot koppige ezels gemaakt. Zij zouden een overvloed van gelegenheden hebben om daarvan getuige te zijn, als zij te goeder trouw naar zulke gelegenheden zouden zoeken. Daarom acht God het niet gepast meer voor hen te doen dan wat God reeds gedaan heeft voor hen die oprecht trachten zich te onderrichten, omdat God alleen mensen van goede wil beloont. Hun ongeloof zal de vervulling van de goddelijke wil niet verhinderen. Jij hebt reeds gezien dat het de uitbreiding van de Leer niet heeft belemmerd. Wees dus niet bezorgd over hun tegenstand, die voor de Leer is wat een schaduw is voor een schilderij: zij verleent haar meer reliëf. Wat zou hun verdienste zijn, indien zij met geweld overtuigd moesten worden? God laat de verantwoordelijkheid voor hun eigen koppigheid aan hen over en deze verantwoordelijkheid is zwaarder dan men zou denken. Gelukkig zijn zij die geloven zonder gezien te hebben, zei Jezus, want zij twijfelen niet aan de kracht van God.”

8) *Denk je dat het gepast zou zijn om die geest op te roepen om hem een paar verklaringen te vragen?*

“Roep hem op als je wilt, maar hij is van een lage orde en zijn antwoorden zullen vrij onbeduidend zijn.”

95. Gesprek met de lastige geest van de Noyers Straat:

1) [*Evocatie*]²⁷

---

²⁷ Evocatie: oproeping van een geest – Vertaler opmerking.

SPONTANE LICHAMELIJKE MANIFESTATIES

“Waarom riep je me? Wil je dat ik wat stenen naar je gooi? Dan zouden we je zien wegschieten voor je leven, ondanks je dappere schijn!”

2) *Gooi alle stenen die je wilt; we zouden nog steeds niet bang zijn. Sterker nog, we zouden wel eens willen zien of je er ook echt een paar kunt gooien.*

“Wel, misschien zou ik dat hier niet kunnen. Je hebt een beschermer die zo goed over je waakt.”

3) *Is er iemand in de Noyers Straat die je geholpen heeft met de kwade trucs die je uithaalt met de bewoners van het huis?*

“Natuurlijk. Ik vond een heel goed instrument en er was geen geleerde, wijze en voorzichtige geest om mij tegen te houden, want ik ben vrolijk en soms vermaak ik mezelf graag.”

4) *Wie heeft je als instrument gediend?*

“Een dienstmeisje.”

5) *Heeft ze je geholpen zonder het te weten?*

“O ja! Arm meisje! Ze schrok het meest.”

6) *Heb je een vijandig doel?*

“Ik? Ik heb niets tegen niemand. Maar mensen die vinden dat ze zich altijd overal mee moeten bemoeien zullen de kwestie in hun eigen voordeel ombuigen.”

7) *Wat bedoel je daarmee? We begrijpen je niet.*

“Ik probeer alleen maar lol te maken, maar jullie zullen het voorval bestuderen en dan hebben jullie nog een feit om te bewijzen dat we bestaan.”

8) *Je zegt dat je geen vijandig doel hebt, maar je hebt alle ruiten in de plaats stukgeslagen en echte schade aangericht.*

“Dat is maar een klein detail.”

9) *Waar vond je de voorwerpen die je rondgooide?*

“Ze lagen overal. Ik vond ze op de binnenplaats en in de tuinen van de burens.”

10) *Heb je ze allemaal gevonden of heb je sommige zelf gemaakt? (Zie hfdst. VIII).*

“Ik heb niets gecreëerd of samengesteld”.

11) *Als je ze niet gevonden had, had je ze dan kunnen maken?*

“Dat zou lastig geweest zijn. Maar we kunnen materialen mengen en iets maken.”

12) *Vertel ons nu hoe je ze hebt gegoooid.*

“Oh, dat is moeilijk voor mij om te zeggen! Ik zocht hulp in de elektrische compositie van dat meisje en mengde die met de mijne, die minder materiaal is. Zo konden we samen die voorwerpen dragen.”

13) *Ik denk dat je het er wel mee eens bent ons wat informatie over jezelf te geven. Vertel ons eerst of je lang geleden gestorven bent.*

“Heel lang geleden - minstens vijftig jaar.”

14) *Wat was je beroep?*

“Niets bijzonders. Ik was een voddenraper in deze buurt en soms werd ik beledigd omdat ik erg van goede ouwe Noachs rode likeur hield. Daarom wilde ik dat ze weggingen.”

15) *Heb je zelf en uit vrije wil onze vragen beantwoord?*

“Ik had een instructeur.”

16) *En wie is deze instructeur?*

“Je zeer vriendelijke koning Louis.”

We stelden deze vraag vanwege de aard van sommige antwoorden, die zowel in de inhoud van de geuite ideeën als in de vorm van de taal het vermogen van de geest zelf te boven leken te gaan. Het is niets buitengewoons dat hij hulp had gekregen van een meer verlichte geest die van de gelegenheid gebruik wilde maken om ons te onderrichten. Dit komt vaak voor, maar een opmerkelijke bijzonderheid in dit geval is dat de invloed van de andere geest duidelijk werd in het handschrift zelf. In de antwoorden waarin hij [H. Louis] ingreep, was het handschrift regelmatig en vloeiender, terwijl het in de antwoorden van de voddenraper hoekig, ruw, onregelmatig en vaak nauwelijks leesbaar was, wat een heel ander karakter verraaft.

17) *Wat doe je tegenwoordig? Maak je je zorgen over je toekomst?*

“Nog niet. Ik dwaal maar wat rond. Ik word zo weinig herinnerd op aarde dat niemand voor me bidt. Aangezien ik niemand heb om me te helpen, doe ik niets.”

SPONTANE LICHAMELIJKE MANIFESTATIES

We zullen spoedig zien hoeveel tot de vooruitgang en verlichting van minder geëvolueerde geesten kan worden bijgedragen door gebed en raadgeving.

18) *Wat was je naam toen je nog leefde?*

“Jeannet.”

19) *Heel goed dan, Jeannet, we zullen voor je bidden. Vertel ons of deze evocatie je heeft behaagd of van streek gemaakt.*

“Het heeft me vooral behaagd omdat jullie een aardig volk zijn, vrolijk en levendig, hoewel jullie een beetje serieus zijn. Maar goed, dat doet er niet toe. Jullie hebben naar me geluisterd en ik ben tevreden.”

Jeannet

Het Fenomeen Transport (apport²⁸)

96. Dit fenomeen verschilt alleen van die welke we hierboven behandelden door de welwillende bedoeling van de geest die het voortbrengt, door de bijna altijd aangename aard van de voorwerpen, en door de zachte en vaak tere manier waarop ze gedragen worden. Het fenomeen bestaat uit het spontaan meebrengen van voorwerpen die enkele ogenblikken tevoren nog niet op de ontmoetingsplaats waren. Het zijn meestal bloemen, maar soms ook fruit, snoepgoed, sieraden, enz.

97. Maar we moeten er wel op wijzen dat dit bijzondere fenomeen zich het meest leent om nagebootst te worden, en dat het dus nodig is om voor bedrog te waarschuwen. We weten dat de kunst van de toneelmagie dit soort ervaringen kan voortbrengen. Maar ook als we niet met een professional geconfronteerd werden, zouden we gemakkelijk voor de gek gehouden kunnen worden door een handig en uit eigenbelang opgezet manoeuvre. De beste van alle garanties is,

---

²⁸ In parapsychologie en spiritualisme is een apport de vermeende paranormale overdracht van een artikel van de ene plaats naar de andere, of een verschijning van een artikel uit een onbekende bron die vaak wordt geassocieerd met poltergeist-activiteit of seances – Vertaler opmerking.

ten eerste, het karakter, de bekende eerlijkheid en de absolute belangeloosheid van de individuen die met deze effecten experimenteren; ten tweede, een zorgvuldig onderzoek van alle omstandigheden waarin het fenomeen zich voordoet; en tenslotte, een verlichte kennis van het Spiritisme, het enige middel om vast te stellen of er iets verdachts aan het fenomeen is.

Een Verhandeling van een Geest over Apports

98. De uitleg over apports en lichamelijke manifestaties in het algemeen is in het volgende verhandeling opmerkelijk samengevat door een geest wiens communicaties het onbetwistbare stempel dragen van diepgang en logica. In de loop van dit werk zullen nog veel meer van zijn verklaringen verschijnen. Hij heeft zich bekend gemaakt als Erastus, een discipel van H. Paulus, en is de beschermgeest van het medium dat dient om hem te interpreteren:

“Om fenomenen van deze orde te ervaren, is het onontbeerlijk mediums in te zetten die ik 'sensitieven' zal noemen, dat wil zeggen, in de hoogste graad begaafd met de mediamieke vermogens van expansie en doordringbaarheid. Het gemakkelijk-prikkelbare zenuwstelsel van deze mediums stelt hen in staat om, door middel van bepaalde vibraties, hun geanimaliseerde fluïdum overvloedig overal om zich heen te projecteren.

“Indrukbaar naturen, die individuen wier zenuwen vibreren bij de minste emotie, die reageren op de lichtste gewaarwording die hen mentaal of fysiek, innerlijk of uiterlijk, beïnvloedt, zijn het meest geschikt om uitstekende mediums te worden voor de lichamelijke effecten van tastbaarheid en apports. In feite maakt hun zenuwstelsel, dat bijna geheel ontdaan is van de vuurvaste envelop, die dit systeem bij de meeste geïncarneerden gewoonlijk isoleert, hen geschikt voor de ontwikkeling van deze fenomenen. Zo zal een dergelijk subject, wiens andere vermogens niet vijandig staan tegenover mediumschap, gemakkelijker het fenomeen van tastbaarheid, rapen in muren en meubels, intelligente bewegingen, en zelfs de suspensie in de lucht van zware, inerte materie neerslaan. Dezelfde resultaten zullen met grotere zekerheid verkregen worden als er in plaats van slechts één medium meerdere, even begiftigde mediums ter beschikking staan.

SPONTANE LICHAMELIJKE MANIFESTATIES

“Maar van het voortbrengen van zulke fenomenen tot het verkrijgen van apports is er een enorme kloof, want in het laatste geval is het werk van de geest niet alleen ingewikkelder en moeilijker, maar hij kan ook maar met één enkel mediamiek instrument werken; dat wil zeggen dat verschillende mediums niet tegelijk tot de voortbrenging van hetzelfde fenomeen kunnen bijdragen. Integendeel, het kan zelfs zijn dat de aanwezigheid van bepaalde mensen die de werkende geest als antipathiek zien, de werking ervan radicaal belemmert. Aan deze zeer belangrijke redenen voegen we nog toe dat apports altijd de grootste concentratie en tegelijk de grootste verspreiding van bepaalde fluïda vereisen, die alleen verkregen kan worden van buitengewoon goed begaafde mediums; in één woord, mediums wier elektro-mediamieke instrument goed geconditioneerd is.

“Normaliter zijn en blijven apport-fenomenen uiterst zeldzaam. Ik hoef niet aan te tonen waarom ze minder frequent zijn en zullen blijven dan de andere fenomenen van tastbaarheid; uit wat ik al gezegd heb, kun je zelf afleiden waarom. Bovendien zijn deze fenomenen van zo'n aard dat niet alle mediums ze kunnen voortbrengen, en niet alle geesten ze kunnen opwekken; in feite moet er tussen de geest en het medium een zekere affiniteit, een zekere analogie, in één woord, een zekere gelijkenis bestaan, die het mogelijk maakt dat het expansieve deel van de perispirituele fluïdum²⁹ van het medium zich vermengt, verenigt en combineert met dat van de geest die een apport wenst uit te voeren. Deze fusie moet zo gebeuren dat de resulterende kracht, bij wijze van spreken, één wordt; dat wil zeggen op dezelfde manier als een elektrische stroom die op houtskool inwerkt één lichtpunt produceert. Je kunt je afvragen waarom deze vereniging, deze fusie, nodig is. Het is nodig omdat voor de voortbrenging van deze fenomenen de essentiële eigenschappen van de werkende geest moeten worden vergroot met bepaalde mediamieke eigenschappen, want het vitale fluïdum, die onmisbaar is voor de voortbrenging van deze mediamieke fenomenen en de exclusieve eigenschap is van geïncarneerde geesten, moet de werkende geest noodzakelijkerwijs impregneren. Pas dan kan de werkende geest, met

---

²⁹ We hebben gezien dat wanneer men een nieuw idee wil uitdrukken waarvoor de taal nog niet de juiste term bezit, de Geesten heel goed weten hoe ze neologismen moeten creëren. Zulke woorden als electro-mediumistisch, en perispiritueel zijn niet van ons. Wie ons bekritiseert omdat we de woorden Spiritist, Spiritisme en perispirit hebben gecreëerd, waarvoor geen analoge termen bestonden, kan dezelfde kritiek ook op de Geesten zelf richten. – Vertaler opmerking (Engels versie).

HET BOEK DER MEDIUMS – DEEL 2 – HOOFDSTUK V

behulp van bepaalde eigenschappen van je omgeving, die je niet kent, bepaalde materiële voorwerpen en zelfs ook individuen isoleren, onzichtbaar maken en verplaatsen.

“Voor nu, mag ik je de bijzondere wetten niet onthullen die gelden voor de gassen en fluïda die je omringen. Maar voordat vele jaren voorbij zijn, voordat de duur van een normaal incarnatie-bestaan verstreken is, zal de verklaring van zulke wetten en fenomenen je geopenbaard worden en zul je het verschijnen en de ontwikkeling zien van een nieuwe variëteit van mediums die in een bepaalde cataleptische toestand vallen zodra ze in een mediamieke trance komen.

“Je hebt gezien hoeveel moeilijkheden er zijn bij het ontstaan van apports. Je kunt logischerwijs concluderen dat fenomenen van deze aard uiterst zeldzaam zijn, zoals ik al zei; des te meer reden voor geesten om zich niet bezig te houden met het voortbrengen ervan, want het vereist van hun kant een bijna-materialistische inspanning, die voor hen vervelend en vermoeiend is. En bovendien gebeurt het zo dat heel vaak, ondanks de energie en de wil van de geest, de toestand van het medium een onoverkomelijke hindernis opwerpt.

“Het is dus duidelijk (en ik twijfel er niet aan dat je dit feit zult aanvaarden) dat de waarneembare fenomenen van raps, bewegingen en levitatie eenvoudig van aard zijn en uitgevoerd kunnen worden door het concentreren en verwijden van bepaalde fluïda en dat ze ook veroorzaakt en bespoedigd kunnen worden door de wil en inspanning van capabele mediums, als ze door vriendelijke en welwillende geesten worden bijgestaan. Apport fenomenen, daarentegen, zijn meervoudig, complex van natuur en vereisen het bestaan van bijzondere omstandigheden. Bovendien, kunnen ze alleen uitgevoerd worden als er slechts één geest en één medium bij betrokken zijn, en behalve alle middelen die nodig zijn om tastbare fenomenen voort te brengen, is er een heel speciale combinatie nodig om het voorwerp of de voorwerpen die geapporteerd moeten worden te isoleren en onzichtbaar te maken.

“Teder van jullie Spiritisten heeft mijn uitleg begrepen en heeft heel goed ingezien dat deze concentratie van speciale fluïda nodig is om de mobiliteit en tastbaarheid van inerte materie voort te brengen. Jullie hebben het geaccepteerd, net zoals jullie de fenomenen van elektriciteit en magnetisme hebben geaccepteerd, die zo analoog zijn aan de mediamieke fenomenen, en die, om zo te zeggen, hun bevestiging en ontwikkeling zijn. Wat ongelovigen en academici betreft (de laatsten zijn

SPONTANE LICHAMELIJKE MANIFESTATIES

nog erger dan de eersten) is het niet mijn taak hen te overtuigen, en ik maak me zelfs niet druk om hen. Ze zullen op een dag overtuigd worden door het feitelijke bewijs, want ze zullen moeten buigen voor het unanieme getuigenis van geestelijke fenomenen, net zoals ze al gedwongen zijn te doen bij andere fenomenen die ze in eerste instantie verwierpen.

“Samenvattend: terwijl de fenomenen van tastbaarheid frequent zijn, zijn die van apports zeer zeldzaam, omdat de voorwaarden die nodig zijn om ze voort te brengen vrij moeilijk te verzekeren zijn. Bijgevolg kan geen enkel medium zeggen: “Op zo'n tijdstip en zo'n moment zal ik een apport verkrijgen”, want vaak merkt de geest zelf dat hij daarvan verhinderd is. Ik voeg eraan toe dat deze fenomenen dubbel zo moeilijk te produceren worden in het openbaar, waar er bijna altijd energetische vuurvaste elementen zijn die de inspanningen van de geest zelf verlammen, en nog meer de actie van het medium. Anderzijds weet je dat zulke fenomenen vaak spontaan ontstaan in besloten bijeenkomsten, meestal zonder medeweten en voorbedachte rade van het medium, maar zelden optreden als hij of zij van tevoren gewaarschuwd is. Dit moet je tot de conclusie brengen dat er een gegronde reden is om telkens wantrouwig te zijn als een medium er prat op gaat ze naar believen te kunnen verkrijgen of, met andere woorden, aan geesten bevelen te kunnen geven alsof het bedienden waren, wat gewoon absurd is. Je kent al de regel dat geestelijke fenomenen niet gebruikt mogen worden om shows op te voeren of om nieuwsgierigen te vermaken. Als er maar een paar geesten bij dit soort dingen betrokken zijn, kan het alleen om heel eenvoudige fenomenen gaan en niet om fenomenen die, zoals apports en dergelijke, uitzonderlijke voorwaarden vereisen.

“Onthoud, Spiritisten, dat als het absurd is om alle voorbij-de-graaf fenomenen systematisch ronduit af te wijzen, het ook onverstandig is om alles blindelings te accepteren. Wanneer een fenomeen van tastbaarheid, verschijning of apportatie zich spontaan en onverwacht voordoet, accepteer het dan. Maar ik zal nooit moe worden te herhalen: aanvaard niets blindelings; elk feit moet aan een nauwgezet, diepgaand en kritisch onderzoek onderworpen worden, want, geloof me, het Spiritisme, dat zo rijk is aan sublieme en grandioze fenomenen, heeft niets te winnen bij de onbeduidende manifestaties die vaardige goochelaars op het toneel kunnen imiteren. “Ik weet heel goed dat je zult zeggen: 'Maar zulke fenomenen zijn nuttig om ongelovigen te overtuigen'. Maar je moet begrijpen dat als je geen andere middelen had om hen te overtuigen, je

nog geen fractie zou hebben van de Spiritisten die je vandaag kunt tellen. Spreek liever tot hun hart; zo zullen de meeste bekerings plaatsvinden. Als je het voor bepaalde individuen geschikt vindt, neem dan je toevlucht tot materiële fenomenen, of stel ze tenminste zo voor dat ze niet verkeerd geïnterpreteerd zullen worden. En let vooral op de normale omstandigheden waaronder deze fenomenen zich voordoen, want als ze ongeschikt geïntroduceerd worden, zullen ze dienen als argumenten voor ongelovigen in plaats van middelen om hen te overtuigen.”

Erastus

99. Dit fenomeen vertoont een zeer opmerkelijke eigenschap: sommige mediums kunnen het alleen verkrijgen terwijl ze in een somnambulistische toestand verkeren - een gemakkelijk verklaarbaar feit. Somnambulisten vertonen een natuurlijke ontlading, een soort afzondering van hun geest en perispirit, die het combineren van de benodigde fluïda vergemakkelijkt. Dat was het geval bij de apports waarvan we getuige waren. De volgende vragen werden gesteld aan de geest die het fenomeen voortbracht, maar zijn antwoorden waren soms aangetast door zijn gebrek aan kennis. Daarom legden we ze voor aan de Geest Erastus, die in theoretisch opzicht veel meer verlicht was, en die de antwoorden aanvulde met zijn zeer oordeelkundig commentaar. De een was de ambachtsman; de ander de geleerde, en een vergelijking van deze twee intelligenties is op zichzelf al een heel leerzame studie, want ze toont duidelijk aan dat het niet voldoende is om gewoon een geest te zijn om alles te begrijpen.

1) *Wil je ons vertellen waarom de apports die je voortbrengt alleen tot stand komen tijdens de magnetische slaap van het medium?*

“Vanwege de natuur van het medium. De fenomenen die ik voortbreng terwijl hij slaapt zou ik evengoed kunnen voortbrengen in een ander medium dat wakker is.”

2. *Waarom doe je er zo lang over om voorwerpen te brengen, en waarom wek je de begeerigheid van het medium op, door zijn verlangen op te wekken om het beloofde voorwerp te bemachtigen?*

“Ik heb tijd nodig om de fluïda te bereiden waarmee ik het voorwerp zal brengen. Wat mijn opwekken van het medium betreft, ik

SPONTANE LICHAMELIJKE MANIFESTATIES

doe het vaak alleen om zowel de aanwezigen als de somnambulist zelf te vermaken.”

Opmerking van Erastus: De geest die gereageerd heeft weet niet beter. Hij is zich niet bewust van het nut van zo'n begeerte opwinding, die hij instinctief opwekt zonder het effect ervan te begrijpen. Hij denkt dat hij het gebruikt als vermaak, terwijl hij in feite onbewust een grotere uitstoot van fluidum stimuleert. Dit is een gevolg van de moeilijkheid die dit soort fenomeen oplevert, een moeilijkheid die nog groter is als het niet spontaan is - vooral bij sommige mediums.

3) *Aangezien de productie van dit fenomeen afhangt van de bijzondere natuur van dit specifieke medium, zou het mogelijk zijn het gemakkelijker en sneller te produceren door een ander medium te gebruiken?*

“De voortbrenging van het fenomeen hangt af van de natuur van dit medium en het kan alleen voortgebracht worden door mediums van gelijksoortige natuur. Wat de snelheid betreft, vinden we de gewoonte om vaak hetzelfde medium te gebruiken een grote hulp.”

4) *Kunnen de aanwezige individuen het fenomeen op de een of andere manier beïnvloeden?*

“Wanneer er bij sommigen ongeloof of tegenwerking is, kan dat ons voor serieuze problemen stellen. We voeren onze experimenten bij voorkeur uit met gelovigen en met hen die bedreven zijn in het spiritisme, maar dat wil niet zeggen dat slechte wil ons volledig kan verlammen.”

5) *Vanwaar haal je de bloemen en het snoepgoed dat je ons brengt?*

“Ik haal de bloemen uit verschillende tuinen die ik aangenaam vind”.

6) *En het snoep? De snoepmaker moet de verdwijning opgemerkt hebben.*

“Ik haal het waar ik maar wil. De snoepmaker merkt er niets van, want ik zet er ander snoep voor in de plaats.”

7) *Maar de ringen zijn waardevol; waar heb je die vandaan? Heb je degene van wie je ze nam geen kwaad gedaan?*

“Ik haalde ze van onbekende plaatsen en op een manier dat het niemand kwaad zou doen”.

Opmerking van Erastus: Ik denk dat de kwestie onvolledig uitgelegd werd door het gebrek aan begrip van de geest die reageerde. Ja, er had echt kwaad gekund, maar deze geest wilde niet de indruk wekken iets gestolen te hebben. Een voorwerp kan alleen vervangen worden door een identiek voorwerp, met dezelfde vorm en dezelfde waarde. Vandaar dat als de geest de mogelijkheid zag om een voorwerp dat hij meenam te vervangen door een gelijksoortig voorwerp, hij geen reden zou hebben gehad om het voorwerp in de eerste plaats te nemen, want hij had het vervangende voorwerp gewoon kunnen gebruiken.

8) *Is het mogelijk om bloemen van een andere planeet te apporteren?*

“Nee, dat is voor mij niet mogelijk”.

(Aan Erastus) *“Hebben andere geesten ook zo'n macht?”*

(Erastus) “Nee, dat is onmogelijk vanwege de natuurlijke omgevingen verschillen.”

9) *Zou je bloemen van een ander hemisfeer kunnen meebrengen - uit de tropen, bijvoorbeeld?*

“Aangezien het nog steeds de aarde is, kan ik dat.”

10) *Kun je de meegebrachte voorwerpen laten verdwijnen en ze weer terugbrengen?*

“Net zo gemakkelijk als ik ze bracht. Ik zou ze naar believen kunnen terugbrengen.”

11) *Is het voortbrengen van het fenomeen van apports niet lastig voor je? Levert het je geen problemen op?*

“Het is niet lastig als ik gepaste toestemming heb. Maar het zou grote problemen kunnen geven als ik ze zou willen produceren zonder toestemming te hebben.”

Opmerking van Erastus: Hij wil niet zeggen dat het problematisch is, hoewel het toch echt zo is, omdat hij gedwongen wordt een handeling uit te voeren die materieel is, om het zo maar te zeggen.

12) *Welke moeilijkheden kun je tegenkomen?*

“Geen, behalve slechte fluidische omstandigheden, die ongunstig kunnen zijn”.

13) *Hoe breng je het voorwerp? Draag je het in je handen?*

“Nee, ik omhul het in mezelf”.

SPONTANE LICHAMELIJKE MANIFESTATIES

Opmerking van Erastus: Hij legt niet erg duidelijk uit hoe hij dat doet, want hij omhult het voorwerp niet werkelijk in zijn persoon. Maar omdat zijn persoonlijke fluïdum zich kan verwijden, en doordringbaar en uitzetbaar is, combineert hij een deel ervan met een deel van het eigen geanimaliseerde fluïdum van het medium. Het is binnen dit mengsel dat hij het voor apportatie gekozen voorwerp verbergt en draagt. Het is dus onjuist dat hij zegt dat hij het in zichzelf omhult.

14) *Kun je even gemakkelijk een zwaarder voorwerp dragen - honderd kilo, bijvoorbeeld?*

“Gewicht doet er niet toe. We brengen bloemen mee omdat ze aangenamer zijn dan een zwaarder voorwerp.”

Opmerking van Erastus: Dat is juist. Hij kan voorwerpen van tweehonderd of vierhonderd kilo dragen, want de zwaartekracht die voor jou bestaat is voor hem onbestaande. Maar ook hier begrijpt hij niet goed wat er gebeurt. De massa van de gecombineerde fluïda is evenredig met de massa van het voorwerp. Met andere woorden, de kracht moet in verhouding staan tot de weerstand. Als een geest dus alleen een bloem of een ander licht voorwerp draagt, is dat vaak omdat hij noch in het medium noch in zichzelf de elementen vindt die voor een grotere inspanning nodig zijn.

15) *Zijn er gevallen waarin voorwerpen om een onbekende reden verdwijnen, maar die in werkelijkheid door geesten worden meegenomen?*

“Dat gebeurt veel - vaker dan je zou denken. Het kan verholpen worden door de geest eenvoudig te vragen het verdwenen voorwerp terug te geven.”

Opmerking van Erastus: Dat is waar, maar soms wordt wat genomen is voorgoed meegenomen, want zulke voorwerpen die uit het huis verdwijnen worden bijna altijd een eind weg meegenomen. Maar omdat het nemen van voorwerpen dezelfde fluïdische voorwaarden vereist als apports, kan het alleen gebeuren met behulp van een medium dat met speciale vermogens begiftigd is. Als er dus iets verdwenen is, gebeurde dat veel waarschijnlijker door je eigen onvoorzichtigheid dan door een of andere geest.

16) *Zijn er gevallen die we als natuurlijke fenomenen beschouwen, maar die in werkelijkheid te wijten zijn aan de werking van bepaalde geesten?*

“Je dagen zijn gevuld met zulke voorvallen die je niet begrijpt, omdat je er niet over nagedacht hebt, maar die je met een beetje nadenken duidelijk zou kunnen zien.”

Opmerking van Erastus: Je moet geesten niet toeschrijven wat in werkelijkheid uit menselijke inspanning is voortgekomen. Maar je zou moeten geloven in hun verborgen en voortdurende invloed, die overal om je heen duizend omstandigheden, duizenden voorvallen voortbrengt die nodig zijn voor de vervulling van je handelingen en bestaan.

17) *Zijn er onder de verschillende voorwerpen die bij apports gebruikt worden, niet die voorwerpen die door de geesten zelf gefabriceerd kunnen worden; dat wil zeggen spontaan geproduceerd door de modificaties die ze op het fluïde of universele element kunnen uitvoeren?*

“Ikzelf kan het niet, want ik heb geen toestemming. Alleen een geest van hoge orde zou het kunnen doen”.

18) *Hoe bracht je de andere dag die voorwerpen in de kamer terwijl de deuren dicht waren?*

“Ik bracht ze mee, omhuld, zoals ik zei, in mijn eigen substantie. Ik weet niet wat ik verder moet zeggen, want het is onverklaarbaar.”

19) *Hoe maakte je voorwerpen zichtbaar die een ogenblik tevoren onzichtbaar waren?*

“Ik trok de materie terug die ze omhuld had”.

Opmerking van Erastus: Het is niet de materie op zich die hen omhuld had, maar een fluïdum dat voor de helft uit de perispirit van het medium en voor de andere helft uit de geest genomen is”.

20) *(Aan Erastus) Kan een voorwerp in een volkomen afgesloten plaats gedragen worden; met andere woorden, kan de geest een materieel voorwerp spiritualiseren zodat het door materie heen kan gaan?*

“Dat is een complexe vraag. De geest kan de voorwerpen die hij draagt onzichtbaar maken, maar niet doordringbaar. Het kan de samenvoeging van materie niet ongedaan maken, wat de vernietiging van het voorwerp zou betekenen. Maar door het onzichtbaar te maken, kan het het dragen waar het wil en het op het beste moment vrijmaken om het te laten verschijnen. Heel anders ligt het met voorwerpen die we zelf

SPONTANE LICHAMELIJKE MANIFESTATIES

samenstellen. In deze gevallen introduceren we alleen de elementen van de materie, en omdat deze elementen in wezen doordringbaar zijn (omdat wijzelf met hetzelfde gemak door dichtere voorwerpen kunnen dringen en er doorheen kunnen gaan als zonnestralen door een raam gaan), kunnen we zeker stellen dat we een voorwerp op een plaats kunnen introduceren, hoe afgesloten die ook moge zijn - maar alleen in zo'n specifiek geval³⁰.

Erastus

---

³⁰ Over de theorie van de spontane vorming van voorwerpen, zie hieronder, hfdst. VIII, getiteld *Het Laboratorium van de Onzichtbare Wereld* – Vertaler opmerking (Engels versie).

HOOFDSTUK VI

Visuele Manifestaties

- Kwesties over Verschijningen • Theoretisch Essay over Verschijningen • Bolvormige Geesten • De Hallucinatie Theorie

Kwesties over Verschijningen

100. Van alle geestelijke manifestaties zijn de interessantste ongetwijfeld die waarin geesten zich zichtbaar kunnen maken. Uit een onderzoek van dit soort fenomenen zullen we zien dat er, net als bij alle andere, helemaal niets bovennatuurlijks aan is. Eerst geven we de antwoorden van de Geesten over dit onderwerp.

1) *Kunnen geesten zichzelf zichtbaar maken?*

“Ja, vooral tijdens de slaap. Maar bepaalde individuen kunnen ze ook zien terwijl ze wakker zijn, hoewel dat minder vaak voorkomt.”

KARDEC'S OPMERKING: Terwijl het lichaam rust, maakt de geest de materiële banden losser, wordt vrijer en kan gemakkelijker andere geesten zien en met hen communiceren. Een droom is slechts een herinnering aan deze toestand. Als we ons niets herinneren, zeggen we dat we helemaal niet gedroomd hebben, maar de ziel heeft niettemin gezien en genoten van haar vrijheid. Hier gaat het meer in het bijzonder om verschijningen die zich in de wakende toestand voordoen³¹.

2) *Behoren geesten die zich zichtbaar manifesteren meer tot de ene specifieke categorie dan tot de andere?*

---

³¹ Over de toestand van de geest tijdens de slaap zie Het Boek der Geesten, *De Emancipatie van de Ziel*, nr. 409 – Auteur.

HET BOEK DER MEDIUMS – DEEL 2 – HOOFDSTUK VI

“Nee. Ze kunnen tot alle categorieën behoren - de hoogste tot en met de laagste.”

3) *Mogen alle geesten zich zichtbaar manifesteren?*

“Allemaal mogen ze dat, maar ze krijgen niet altijd toestemming of verlangen er zelfs maar naar.”

4) *Met welk doel manifesteren ze zich zichtbaar?*

“Dat hangt af van hun aard; hun doel kan zowel goed als kwaad zijn.”

5) *Waarom zouden ze toestemming krijgen als hun doel kwaad is?*

“Het zou toegestaan zijn om degenen aan wie ze verschijnen op de proef te stellen. Zo kan de bedoeling van de geest slecht zijn, maar het resultaat kan goed zijn.”

6) *Wat is het doel van geesten die zich zichtbaar maken met kwade bedoelingen?*

“Ze verschijnen uit een verlangen om bang te maken, en vaak uit wraakgevoelens.”

a) *Wat is het doel van geesten die met goede bedoelingen verschijnen?*

“Om hen te troosten die rouwen om hun vertrek, om hun te bewijzen dat ze blijven bestaan en nabij zijn. Ze kunnen ook verschijnen om raad te geven en soms om hulp voor zichzelf te vragen.”

7) *Wat voor kwaad zou het kunnen als de mogelijkheid om geesten te zien blijvend en wijdverbreid onder de mensen zou zijn? Zou dat niet een manier zijn om alle twijfel uit de gedachten van ongelovigen weg te nemen?*

“Aangezien menselijke wezens voortdurend omringd zijn door geesten, zou het lastig zijn en hen belemmeren in hun dagelijkse bezigheden als ze voortdurend geesten konden zien. Het zou hen in de meeste gevallen ook hun initiatief ontnemen, terwijl ze daarentegen vrijer zullen handelen als ze geloven dat ze alleen zijn. Wat ongelovigen betreft, er zijn vele andere middelen voor hen beschikbaar om overtuigd te worden, als ze er gebruik van zouden maken en als ze niet verblind werden door hoogmoed. Je weet heel goed dat er mensen zijn die gezien hebben maar desondanks niet geloven, omdat ze zeggen dat

VISUELE MANIFESTATIES

ze een illusie hebben meegemaakt. Wees over zulke mensen niet bezorgd; God is voor hen verantwoordelijk”.

KARDEC'S OPMERKING: Het zou erg vervelend zijn als we de hele tijd geesten om ons heen zouden kunnen zien. Het zou zijn alsof je de lucht ziet die ons omringt, of de ontelbare microscopische dieren die om ons heen zwermen. Hieruit moeten we concluderen dat wat God gedaan heeft goed gedaan is, en dat God beter dan we weet wat het beste voor ons is.

8) *Als het kunnen zien van geesten misschien onhandig kan zijn, waarom is het dan in bepaalde gevallen toch toegestaan?*

“Om het bewijs te leveren dat alles niet ophoudt bij de dood van het lichaam en dat de ziel na de dood haar individualiteit behoudt. Deze tijdelijke glimp is voldoende om zo'n bewijs te leveren en te getuigen van de aanwezigheid van je vrienden aan je zijde, maar het is niet zo onhandig als ze de hele tijd te kunnen zien zou zijn”.

9) *Worden op hoger geëvolueerde werelden dan de onze geesten vaker gezien?*

“Hoe meer mensen hun spirituele natuur benaderen, hoe gemakkelijker het voor hen wordt om met geesten te communiceren. Het is omdat jullie lichamen zo dicht zijn dat het zeldzamer en moeilijker is om etherische wezens waar te nemen.”

10) *Is het redelijk om bang te zijn bij de verschijning van een geest?*

“Iedereen die over de kwestie nadenkt zal begrijpen dat een geest, hoe hij zich ook voordoet, minder gevaarlijk is dan een levende persoon. Bovendien gaan geesten overal heen en je hoeft ze niet te zien om te weten dat ze aan je zijde zijn. Een geest die iemand kwaad wil doen kan dat zekerder doen zonder gezien te worden. Een geest is niet gevaarlijk omdat hij een geest is, maar vanwege de invloed die hij op iemands gedachten kan uitoefenen, waardoor hij hem of haar van het goede weglukt en naar het kwade duwt”.

KARDEC'S OPMERKING: Mensen die bang zijn voor het donker en om alleen te zijn, begrijpen zelden de oorzaak van hun angst. Ze zouden niet weten wat ze moeten zeggen als hun gevraagd wordt waar ze bang voor zijn, maar ze moeten zeker banger zijn voor een ontmoeting met

andere menselijke wezens dan met geesten, want een boosdoener is gevaarlijker bij leven dan na de dood. Een dame die we kennen zag op een nacht een verschijning in haar kamer. Het was zo goed gedefinieerd dat ze geloofde dat er werkelijk iemand aanwezig was. Haar eerste gevoel was schrik; maar toen ze zich ervan verzekerd had dat er niemand anders was, zei ze tegen zichzelf: “Het lijkt erop dat het maar een geest was, dus ik kan rustig slapen.”

11) *Kan iemand die een geest ziet ertegen praten?*

“Zeker. En dat is precies wat in zo'n geval gedaan moet worden. Vraag de geest wie hij is, wat hij wil en wat er voor hem gedaan kan worden. Als het ongelukkig is en lijdt, zal het tonen van medeleven het verlichting brengen. Als het een welwillende geest is, kan hij van plan zijn goede raad te geven.”

a) *Hoe zal de geest in zulke gevallen reageren?*

“Soms door geluiden te articuleren zoals een levend persoon dat zou doen, maar meestal door zijn gedachten over te brengen.”

12) *Hebben geesten die vleugels lijken te hebben ze ook echt of zijn ze slechts een symbolische verschijning?*

“Geesten hebben geen vleugels. Die hebben ze ook niet nodig want als geesten kunnen ze overal heen. Maar ze verschijnen in deze gedaante om indruk te maken op de persoon aan wie ze zich tonen: sommige verschijnen in hun gewone kleding, andere in draperie en weer andere met vleugels, als karakterisering van de geestelijke categorie die ze vertegenwoordigen.”

13) *Zijn de mensen die we tijdens het dromen zien altijd wie ze lijken te zijn?*

“Het zijn bijna altijd dezelfde; je geest gaat naar hen toe of zij komen naar jou toe”.

14) *Kunnen bedrieglijke geesten niet de uiterlijke verschijning aannemen van iemand die ons dierbaar is, om ons te misleiden?*

“Ze nemen alleen fantastische verschijningen aan om zich ten koste van jou te vermaken, maar er zijn kwesties waar ze geen toestemming hebben om mee te spelen.”

VISUELE MANIFESTATIES

15) *Aangezien gedachten een soort evocatie zijn, kunnen we begrijpen dat het een geest ertoe kan brengen te verschijnen. Maar hoe komt het dat de mensen aan wie we het meest denken en naar wie we het vurigst verlangen om ze weer te zien, bijna nooit aan ons verschijnen in onze dromen, terwijl we vaak anderen zien die ons in het minst interesseren en aan wie we nooit denken?*

“Het is niet altijd mogelijk dat geesten zich zichtbaar vertonen, zelfs niet in dromen en ondanks je verlangen om ze te zien. Oorzaken los van hun wil, kunnen hen verhinderen. Bovendien is het bijna altijd een beproeving, die zelfs je vurigste verlangen niet kan afwenden. Wat betreft individuen die je niet interesseren, het is mogelijk dat ze aan je denken, ook al denk jij niet aan hen. Bovendien, hebben jullie geen benul over relaties in de geestelijke wereld, waar men een veelheid van naaste, oude en nieuwe bekenden kan tegenkomen, aan wie men tijdens het ontwaken helemaal geen herinnering heeft”.

KARDEC'S OPMERKING: Wanneer er geen middel is om visioenen of verschijningen te verifiëren, kunnen we ze vrijwel zeker behandelen als zijnde slechts hallucinaties. Maar wanneer ze door de omstandigheden bevestigd worden, kunnen we ze niet aan onze verbeelding toeschrijven. Zo zijn er bijvoorbeeld verschijningen op het moment van overlijden - terwijl we slapen of wakker zijn - van mensen aan wie we niet gedacht hadden, en die door allerlei tekenen de absoluut onverwachte omstandigheden van hun heengaan komen onthullen. In zulke gevallen hebben we paarden zien steigeren en stotteren voor verschijningen die hun berijders angst aanjoegen. Verbeelding mag dan iets zijn waarmee mensen begiftigd zijn, maar hetzelfde kan niet gezegd worden van dieren. Bovendien, als de beelden die we tijdens het dromen zien altijd het resultaat zijn van onze wakkere zorgen, zou dat niet verklaren waarom we bijna nooit dromen over de kwesties waar we het meest aan gedacht hebben.

16) *Waarom komen bepaalde visioenen vaker voor tijdens ziekte?*

“Ze gebeuren even vaak in de toestand van volmaakte gezondheid, maar tijdens ziekte worden de materiële banden losser en de zwakte van het lichaam laat meer vrijheid aan de geest, die dan gemakkelijker met andere geesten communiceert.”

17) *Spontane verschijningen lijken in bepaalde landen vaker voor te komen. Zijn de leden van sommige culturen meer begaafd dan andere in het ontvangen van deze manifestaties?*

“Heb je van elke verschijning een historische registratie gemaakt? Verschijningen, geluiden en alle andere manifestaties komen overal ter wereld in gelijke mate voor, maar ze vertonen hun eigen bijzondere kenmerken naar gelang van de culturen waartussen ze voorkomen. Bijvoorbeeld, onder die waar het schrift niet erg wijdverbreid is, zijn er geen schrijvende mediums; onder andere zijn ze er in overvloed. Ook komen bij de eersten manifestaties met geluiden en bewegingen van voorwerpen vaker voor dan intelligente communicaties, die minder gewaardeerd en gezocht worden”.

18) *Waarom gebeuren verschijningen meer in de nacht? Zou hieruit niet kunnen blijken dat ze het effect zijn van stilte en duisternis op iemands verbeelding?*

“Om dezelfde reden dat je de sterren’s nachts ziet en niet bij vol daglicht. Intens licht kan een tere verschijning verduisteren. Toch is het onjuist te veronderstellen dat de nacht in dit opzicht iets bijzonders over zich heeft. Ondervraag degenen die verschijningen gezien hebben en je zult merken dat de meeste zich eigenlijk overdag hebben voorgedaan”.

KARDEC’S OPMERKING: Het fenomeen van verschijningen komt veel vaker en algemener voor dan men zou denken, maar veel mensen onthullen ze niet, ofwel omdat ze bang zijn belachelijk gemaakt te worden, ofwel omdat ze ze toeschrijven aan illusie. Als ze bij bepaalde culturen overvloediger lijken voor te komen, komt dat omdat zulke culturen hun juiste of onjuiste tradities zorgvuldiger bewaard hebben, die bijna altijd overdreven worden door een fascinatie voor het buitengewone in gebieden die er meer of minder op ingesteld zijn. Verder ziet goedgelovigheid bovennatuurlijke effecten in de meest gewone verschijnselen: de stilte van eenzaamheid, de steile helling van ravijnen, het ruisen van bomen, het gebulder van stormen, de echo uit bergen, de fantastische vormen van wolken, schaduwen en luchtspiegelingen. Alles kan zich lenen tot het misleiden van eenvoudige en naïef fantasierijke mensen, die te goeder trouw vertellen wat ze gezien hebben of menen gezien te hebben. Maar naast fictie is er werkelijkheid, en een serieuze

VISUELE MANIFESTATIES

studie van het Spiritisme kan mensen bevrijden van het dwaze toebehoren van bijgeloof.

19) *Komt het zien van geesten voor in de normale toestand of alleen tijdens extase?*

“Het kan onder volkomen normale omstandigheden gebeuren; maar zij die ze zien verkeren bijna altijd in een bijzondere toestand die de extase benadert, en die hun een soort tweede zicht geeft”. (Zie *Het boek der Geesten*, vraag nr. 447)

20) *Doen zij die geesten zien dat met hun ogen?*

“Ze denken van wel maar in werkelijkheid is het hun ziel die hen ziet. Dit wordt bewezen door het feit dat ze ze ook met gesloten ogen nog kunnen zien.”

21) *Hoe kan een geest zichzelf zichtbaar maken?*

“Het principe is hetzelfde als voor alle andere manifestaties. Het berust in de eigenschappen van de perispirit, die zo veel wijzigingen kan ondergaan als de geest goed acht.”

22) *Kan een geest op zich zichzelf zichtbaar maken of kan hij dat alleen met behulp van de perispirit?*

“In jouw materiële toestand kunnen geesten zich alleen manifesteren met behulp van hun semi-materiële omhulsel, dat de intermediair is waardoor ze op je zintuigen inwerken. Onder dit enveloppe kunnen ze verschijnen in menselijke gedaante of in een andere, hetzij in dromen of in de wakende toestand, hetzij in vol licht of in duisternis.”

23) *Zouden we kunnen zeggen dat het door een condensatie van het fluïdum van de perispirit is dat de geest zich zichtbaar maakt?*

“Condensatie is niet het juiste woord. Het dient alleen om een vergelijking te maken die je kan helpen het fenomeen te begrijpen, terwijl er in werkelijkheid geen sprake is van werkelijke condensatie. Het combineren van fluïda veroorzaakt in de perispirit een bijzondere toestand die voor jou geen analogie heeft, maar die de geest niettemin zichtbaar maakt.”

24) *Zijn de geesten die verschijnen altijd ontastbaar en ontoegankelijk?*

“In hun normale toestand zijn ze ontastbaar zoals in een droom. Niettemin kunnen ze een indruk maken op je tastzin en tekenen van hun aanwezigheid achterlaten. In sommige gevallen kunnen ze zich zelfs voor een moment tastbaar maken, wat het bestaan van een soort materie tussen hen en jou bewijst.”

25) *Is iedereen in staat geesten te zien?*

“Tijdens de slaap, ja, maar niet in de wakkere toestand. Tijdens de slaap ziet de ziel rechtstreeks, zonder intermediair; terwijl je wakker bent, wordt de ziel in verschillende mate beïnvloed door de organen. De omstandigheden zijn dus niet dezelfde in de twee gevallen.”

26) *Waarvan hangt het vermogen om geesten te zien in de wakende toestand af?*

“Het hangt af van het organisme en het grotere of kleinere gemak waarmee het fluïdum van de ziener zich met dat van de geest verenigt. Vandaar dat het niet voldoende is dat de geest zich eenvoudigweg wil laten zien; de geest moet de vereiste aanleg vinden in het individu aan wie hij zich wil laten zien.”

a) *Kan deze vermogen door oefening ontwikkeld worden?*

“Het kan, net als alle andere vermogens. Maar het is een vermogen dat je beter natuurlijk dan kunstmatig kunt laten ontwikkelen, want in het laatste geval bestaat het gevaar dat je de verbeelding overprikkelt. Het gewone en blijvende vermogen om geesten te zien is uitzonderlijk en normale menselijke omstandigheden zijn er niet bevorderlijk voor.”

27) *Kunnen geestelijke verschijningen kunstmatig opgewekt worden?*

“Soms is dat mogelijk, maar heel zelden. Ze zijn bijna altijd spontaan. Wil iemand geesten kunnen zien dan moet hij begiftigd zijn met een bijzonder vermogen.”

28) *Kunnen geesten zich zichtbaar maken in andere vormen dan de menselijke?*

VISUELE MANIFESTATIES

“De menselijke gedaante is de normale. Een geest kan zijn verschijning variëren maar hij behoudt bijna altijd de menselijke gedaante.”

a) *Kunnen ze niet in de vorm van een vlam verschijnen?*

“Ze kunnen licht vlammen produceren, evenals elk ander effect om hun aanwezigheid aan te tonen maar zulke attributen zijn niet van de geesten zelf. Een vlam is meestal een optisch effect of een emanatie van de perispirit. In alle gevallen is het slechts een deel van de perispirit, die alleen tijdens visioenen in zijn geheel verschijnt.”

29) *Wat moeten we denken van het geloof dat dwaallicht³² toeschrijft aan zielen of geesten?*

“Bijgeloof dat voortkomt uit onwetendheid. De fysieke oorzaak van dwaallicht is goed bekend.”

a) *Was de blauwe vlam die boven het hoofd van Servius Tullius³³ verscheen toen hij nog een kind was echt of slechts een legende?*

“Het was echt, geproduceerd door zijn familiale geest, die zijn moeder wilde waarschuwen. Omdat ze een helderziend medium was, zag ze de uitstraling van de beschermgeest van haar zoon. Helderziende mediums variëren in hun mate van waarneming, net zoals schrijvende mediums variëren in hun vermogen om te schrijven. Terwijl deze moeder alleen een vlammetje zag, zou een ander medium de geest zelf gezien kunnen hebben.”

30) *Kunnen geesten zich in de gedaante van een dier vertonen?*

“Dat kan gebeuren, maar het zijn altijd lage orde geesten die zulke verschijningen aannemen. In alle gevallen is het echter een tijdelijke verschijning, want het zou absurd zijn te geloven dat een dier de incarnatie van een geest zou kunnen zijn. Dieren zijn altijd dieren en niets meer.”

---

³² Een dwaallicht is een blauwachtig, beweeglijk lichtverschijnsel dat boven moerassen, poelen en kerkhoven kan verschijnen. Dwaallichten spelen een rol in verschillende oude volksverhalen, ze werden bijvoorbeeld gezien als dolende zielen die mensen in het water lokken – Vertaler opmerking.

³³ Zesde legendarische koning van Rome, 578-535B.C. – Vertaler opmerking (Engels versie).

KARDEC'S OPMERKING: Alleen puur bijgeloof zou kunnen leiden tot het geloof dat bepaalde dieren incarnaties van geesten zijn. Men zou een erg zelfgenoegzame of beïnvloedbare verbeelding moeten hebben om iets bovennatuurlijks te zien in de enigszins bizarre omstandigheden waarin dieren zich soms presenteren. Angst zorgt er vaak voor dat men iets ziet dat niet echt bestaat. Niettemin is angst niet altijd de bron van dit idee. We kenden een dame, die in feite heel intelligent was, die buitengewoon gesteld was op een bepaalde zwarte kat omdat ze geloofde dat die een boven-dierlijke natuur bezat. Ze had echter nog nooit van spiritisme gehoord. Als ze ermee vertrouwd was geweest, zou ze begrepen hebben hoe dwaas haar voorliefde was, want de Leer zou de onmogelijkheid van zo'n metamorfose onthuld hebben.

Theoretisch Essay over Verschijningen

101. De meest voorkomende manifestaties van verschijningen komen voor in dromen tijdens de slaap. Dit zijn visioenen. We kunnen hier niet alle bijzonderheden onderzoeken die dromen kunnen vertonen, maar we vatten ze samen door te zeggen wat ze kunnen zijn: een werkelijk visioen van aanwezige of afwezige dingen; een terugblik op het verleden; in bepaalde uitzonderlijke gevallen een voorgevoel van de toekomst. Vaak zijn het ook allegorische beelden die goede geesten ons voorhouden als nuttige waarschuwingen of heilzame raadgevingen; als het onvolmaakte geesten zijn, kunnen zij ze gebruiken om ons te misleiden en onze hartstochten aan te moedigen. De theorie die hieronder volgt is van toepassing op dromen en alle andere gevallen van verschijningen. (*Zie Het boek der Geesten*, vraag nrs. 400 e.v.).

We zullen het gezonde verstand van onze lezers niet beledigen als we de absurde en dwaze opvattingen over wat de populaire droominterpretatie inhoudt, weerleggen.

102. Verschijningen per se doen zich voor tijdens de wakende toestand, wanneer het individu in volle genot is en de volledige vrijheid van zijn of haar vermogens heeft. Ze verschijnen meestal in een dampige en doorzichtige vorm die soms vaag en onduidelijk is. Als ze voor het eerst verschijnen zijn ze bijna altijd een wittig licht, waarvan

VISUELE MANIFESTATIES

de contouren geleidelijk duidelijker worden. Op andere momenten zijn hun vormen duidelijk geaccentueerd en kunnen de kleinste sporen van het gezicht zo onderscheiden worden dat het nauwkeurig beschreven kan worden. Hun uiterlijk en andere kenmerken lijken op die van de geest toen die geïncarneerd was.

Aangezien een geest elk uiterlijk kan aannemen, stelt hij zich voor met het uiterlijk waarmee hij het best geïdentificeerd kan worden, als dat is wat hij wil. Zo kan hij, ook al heeft hij als geest geen feitelijke lichamelijke handicap, toch verminkt, kreupel, gebocheld, gewond of met littekens lijken als dat nodig is om hem te identificeren. Bijvoorbeeld, Aesopus is als geest niet misvormd, maar als we hem zouden oproepen, zou hij lelijk en gebocheld verschijnen, en zijn traditionele gewaad dragen, hoeveel levens hij intussen ook geleefd heeft. Een bijzonderheid die het vermelden waard is, is dat, behalve in bijzondere omstandigheden, de minst precieze onderdelen van een verschijning de onderste ledematen zijn, terwijl het hoofd, de romp, de armen en de handen duidelijk verschijnen. Vandaar dat we ze bijna nooit zien lopen - ze glijden als schaduwen. Wat hun kleding betreft, die bestaat meestal uit een soort draperie die eindigt in lange vloeiende plooien. Geesten die niets van hun aardse leven hebben overgehouden verschijnen met vloeiend en gracieus haar, maar de gewone geesten van individuen waarmee we vertrouwd zijn kleden zich meestal zoals ze dat deden tijdens de laatste dagen van hun bestaan.

Heel vaak vertonen ze attributen die kenmerkend zijn voor hun verhevenheid, zoals een aureool of vleugels, waardoor ze als engelen beschouwd worden. Anderen dragen symbolen die ons aan hun aardse activiteiten herinneren: een krijger kan verschijnen met een harnas, een geleerde met boeken, een moordenaar met een dolk, enzovoort. Hoogontwikkelde geesten vertonen een mooie, edele en serene gestalte, terwijl de minst ontwikkelde iets woests en beestachtigs over zich hebben, soms nog overblijfselen dragend van de misdaden die ze begingen of de folteringen die ze ondergingen. De kwestie van kleding en accessoires is misschien wel het meest intrigerend. We

komen er in een speciaal hoofdstuk op terug, omdat het met andere zeer belangrijke onderwerpen samenhangt.

103. We hebben gesteld dat verschijningen iets dampachtigs over zich hebben. In sommige gevallen zouden we ze kunnen vergelijken met het beeld dat in een onverzilverde spiegel weerkaatst wordt, waarbij we ondanks de helderheid ook voorwerpen kunnen zien die zich achter de spiegel bevinden. Dit is hoe helderziende mediums ze meestal waarnemen. Ze zien ze komen en gaan, een kamer binnengaan of vertrekken, rondcirkelen tussen een menigte levende mensen - tenminste als het om gewone geesten gaat, die overal belangstelling voor hebben, luisteren naar alles wat gezegd wordt en actief deelnemen aan alles wat er om hen heen gebeurt. Goede geesten worden vaak gezien mensen benaderen om hen ideeën in te fluisteren, hen te beïnvloeden en te troosten, terwijl kwade geesten dat doen om hen te bespotten en teleurstelling of tevredenheid over het resultaat te tonen. Met andere woorden, geesten zijn de tegenhanger van de lichamelijke wereld.

Zo is die geheime wereld die ons omringt en te midden waarvan we leven zonder het zelfs maar te vermoeden, net zoals we leven te midden van de ontelbare wezens van de microscopische wereld. De microscoop heeft de oneindig kleine wereld onthuld, waarvan we nooit het bestaan vermoedden; het spiritisme heeft ons met behulp van helderziende mediums de geestelijke wereld onthuld, die ook één van de actieve krachten van de natuur is. Met behulp van zulke helderziende mediums zijn we in staat geweest de onzichtbare wereld te bestuderen en ingewijd te worden in haar gebruiken, zoals een cultuur van blinden in staat zou zijn de zichtbare wereld te bestuderen met behulp van ziende mensen. (Zie hfdst. XIV over *Mediums*, het gedeelte dat betrekking heeft op Helderziende mediums)

104. Een geest die dat wenst en die werkelijk kan verschijnen neemt soms een nog meer gedefinieerde vorm aan, met alle uiterlijke kenmerken van een vast lichaam, tot op het punt dat hij een volmaakte illusie vertoont en ons doet geloven dat we met een werkelijk

VISUELE MANIFESTATIES

lichamelijk wezen te maken hebben. In sommige gevallen en onder bepaalde omstandigheden kan de tastbaarheid van een verschijning reëel worden, wat betekent dat we het kunnen aanraken en hanteren, en zijn weerstand en warmte kunnen voelen alsof het een levend lichaam was. Toch verhinderen zulke eigenschappen niet dat de verschijning even snel verdwijnt als een bliksemflits. In deze gevallen wordt zijn aanwezigheid niet alleen met de ogen, maar ook met de tastzin geverifieerd.

Als we het optreden van een eenvoudige visuele verschijning aan illusie of een soort waan zouden kunnen toeschrijven, kan er geen twijfel meer over bestaan wanneer we het kunnen vasthouden en voelen, en wanneer het ons kan vasthouden en omhelzen; maar tastbare verschijningen zijn het zeldzaamst. Niettemin bewijzen en verklaren die welke onlangs verschenen zijn onder invloed van enkele krachtige mediums³⁴, en die volkomen geauthentiseerd zijn door onberispelijke getuigen, de historische verslagen van mensen die na de dood weer verschenen zijn met alle schijn van echtheid. Bovendien, zoals we al eerder opmerkten, verliezen zulke verschijnselen, hoe buitengewoon ze ook mogen lijken, al hun buitengewone karakter als we weten hoe ze tot stand komen en als we begrijpen dat ze, verre van een afwijking van de natuurwetten voor te stellen, alleen een nieuwe toepassing ervan laten zien.

105. Door zijn aard zelf en in zijn normale toestand is de perispirit onzichtbaar. Hetzelfde kan gezegd worden van talloze vloeistoffen waarvan we weten dat ze bestaan, maar die we nooit gezien hebben. Maar net als bepaalde vloeistoffen kan het modificaties ondergaan die het zichtbaar maken, hetzij door een soort condensatie, hetzij door een verandering in zijn moleculaire ordening. Dit is het moment waarop het in een dampige vorm aan ons kan verschijnen. Condensatie (we moeten dit woord niet letterlijk nemen; we gebruiken het alleen bij gebrek aan een ander en als eenvoudig vergelijkingsinstrument) kan zo zijn dat de perispirit de eigenschappen

---

³⁴ Meneer Home, onder andere – Auteur.

van een vast en tastbaar lichaam krijgt, maar het kan ogenblikkelijk terugkeren naar zijn etherische en onzichtbare toestand. We kunnen dit proces begrijpen door het te vergelijken met stoom, die van onzichtbaarheid over kan gaan in een nevel, dan in een vloeistof en tenslotte in een vaste stof, en omgekeerd.

Deze verschillende toestanden van de perispirit zijn echter te danken aan de wil van de geest zelf en niet aan fysische of uitwendige oorzaken, zoals bij onze gassen het geval is. Een geest kan aan ons verschijnen als hij zijn perispirit in de toestand brengt die nodig is om zichtbaar te worden, maar een eenvoudig verlangen is niet voldoende om het effect te produceren, want de verandering van de perispirit kan alleen plaatsvinden als hij zijn eigen fluïdum combineert met het specifieke fluïdum van een medium. Deze combinatie is niet altijd mogelijk, wat verklaart waarom het ongewoon is dat geesten zich zichtbaar maken.

Bijgevolg is het niet voldoende dat de geest wil verschijnen of dat iemand hem wil zien; de combinatie van de fluïda van beiden is vereist, wat betekent dat er een soort affiniteit tussen beide moet zijn, en ook dat de emissie van de fluïda van het medium vrij overvloedig moet zijn om de transformatie van de perispirit te veroorzaken. Er zijn waarschijnlijk nog andere voorwaarden die we nog niet kennen. Tenslotte moet de geest toestemming gekregen hebben om aan een persoon te verschijnen, wat niet altijd verleend wordt, en als dat wel zo is, dan alleen in bepaalde omstandigheden om redenen die we nog niet kunnen vaststellen.

106. Een andere eigenschap van de perispirit is de doordringbaarheid die inherent is aan zijn etherische aard. Geen enkele soort materie kan het belemmeren; het kan overal even gemakkelijk doorheen gaan als licht door doorzichtige voorwerpen. Vandaar dat er geen middelen zijn om geesten te beletten een ruimte binnen te gaan. Ze kunnen even gemakkelijk gevangen in hun cel bezoeken als iemand midden op een open veld.

107. Verschijningen tijdens de waaktoestand zijn niet zeldzaam en vormen ook geen nieuwigheid; ze zijn voorgekomen in de loop van de geschiedenis die ons een groot aantal van zulke gevallen biedt. Maar zonder naar het verleden te moeten teruggrijpen, heeft men ze ook in onze eigen tijd vaak aangetroffen. Veel mensen hebben ze gezien en in eerste instantie aangenomen voor wat de overeenkomsten hallucinaties hebben genoemd. Ze komen vooral voor in gevallen waarin mensen ergens ver weggestorven zijn, en familieleden en vrienden komen bezoeken. Ze hebben vaak geen duidelijk doel, maar we kunnen stellen dat geesten die op deze manier verschijnen over het algemeen aangetrokken worden om dat uit sympathie te doen. Als we onze herinneringen zouden onderzoeken, zouden we ontdekken dat er maar weinig mensen zijn die niet van dit soort voorvallen gehoord hebben, en aan de authenticiteit ervan kan niet meer getwijfeld worden.

Bolvormige Geesten

108. Aan de voorgaande overwegingen voegen we een onderzoek toe van bepaalde optische effecten die aanleiding hebben gegeven tot de vreemde theorie van bolvormige geesten.

Vaak is de lucht niet helemaal schoon en op zulke momenten kunnen de stromingen van aerosol moleculen en hun door warmte veroorzaakte beweging perfect zichtbaar worden. Sommige mensen hebben dit fenomeen zelfs opgevat als massa's geesten die in de lucht rondfladderen. Het is voldoende deze theorie alleen maar te noemen om ze te weerleggen; niettemin is er een andere soort illusie die niet minder bizar is, en waartegen we ook op onze hoede moeten zijn.

Het waterige fluïdum in het oog bevat soms nauwelijks waarneembare vlekjes die iets van hun doorzichtigheid verloren hebben. Deze vlekjes zijn als ondoorzichtige voorwerpen die in het fluïdum zweven, waarvan ze de beweging volgen. Ze verschijnen als kleine schijfjes, nauwelijks een zestiende van een millimeter in doorsnede, maar vergroot door breking - die op enige afstand in de

lucht lijken te zweven. We hebben gezien hoe mensen deze schijfjes voor geesten aanzien die hen overal volgen, en in hun enthousiasme figuren zien in de nuances van de iriserende³⁵ kleuren. Dit is ongeveer even rationeel als het zien van de figuur van een man op de maan. Er zou slechts een eenvoudige waarneming van hun kant nodig zijn om zichzelf weer tot de werkelijkheid terug te brengen.

Ze zeggen dat deze schijven of medaillons hen niet alleen volgen, maar dat ze ook hun bewegingen dupliceren; ze gaan naar rechts en naar links, op en neer, of stoppen, al naar gelang hun hoofdbewegingen. Hier is niets vreemds aan, want de zetel van het fenomeen ligt in de oogbol en moet op natuurlijke wijze aan zijn bewegingen gehoorzamen. Als het werkelijk geesten waren, zou men moeten toegeven dat de schijven een te hoog-mechanische beweging vertonen voor intelligente en vrije wezens - een vermoeiende rol, zelfs voor geesten van lage orde - en een rol die nog meer onverenigbaar is met onze ideeën over geesten van hoge orde. Sommigen hebben zelfs de zwarte of ondoorzichtige vlekken die soms in het oog verschijnen opgevat als kwade geesten.

Zowel de schijven als de zwarte vlekken hebben een golfachtige beweging die beperkt blijft tot een bepaalde hoek, en wat de illusie vergroot is dat ze niet abrupt de bewegingen van de zichtlijn volgen. De reden is eenvoudig. De ondoorzichtige vlekken in het waterige fluïdum - de voornaamste oorzaak van het fenomeen - zijn, zoals we gezegd hebben, in het fluïdum gesuspenderd en hebben de neiging naar beneden te drijven. Als ze opstijgen, doen ze dat met de beweging van de ogen van beneden naar boven, maar als ze een zekere hoogte bereikt hebben, worden ze gefixeerd, en men ziet ze weer naar beneden zweven en vanzelf stoppen. Ze zijn uiterst beweeglijk, want er is maar een onmerkbaar beweging van het oog voor nodig om ze van richting te doen veranderen en snel de hele breedte van de boog

---

³⁵ Iriserende kleuren zijn het gevolg van breking en interferentie van licht in of aan het oppervlak van een voorwerp dat bestaat uit verschillende lagen met verschillende brekingsindices – Vertaler opmerking.

VISUELE MANIFESTATIES

af te leggen in de ruimte waar het beeld ontstaat. Zolang niet bewezen is dat een beeld zijn eigen spontane en intelligente beweging heeft, kan men het alleen maar zien als een optisch en fysiologisch fenomeen.

Hetzelfde gebeurt met de 'sterren' die soms ontstaan door het samentrekken van de oogspieren, en die in min of meer strakke bundels verschijnen. Deze zijn waarschijnlijk te wijten aan de fosforescerende elektriciteit van de iris, want ze blijven meestal beperkt tot de cirkel van dat deel van het oog.

Vergelijkbare soorten van deze illusies kunnen alleen het resultaat zijn van onvolmaakte waarneming. Wie de aard van de geesten serieus bestudeerd heeft met de middelen die het praktische Spiritisme biedt, zal begrijpen hoe naïef ze zijn. Zoals we de onnozele theorieën bestrijden die de communicatie met geesten aanvallen als zulke theorieën op een onwetendheid van de feiten berusten, zo moeten we ook de dwaze ideeën trachten te vernietigen die meer uit enthousiasme dan uit mentale bezinning voortkomen, en die daardoor meer kwaad dan goed doen bij ongelovigen, die van nature al geneigd zijn de belachelijke kant van de kwestie te zoeken.

109. Zoals we gezien hebben, is de perispirit het principe voor alle manifestaties. Het begrijpen ervan heeft ons de sleutel tot talrijke fenomenen gegeven; het heeft geleid tot een grote vooruitgang in de Spiritistische wetenschap en heeft het mogelijk gemaakt een nieuwe weg in te slaan door er elk overblijfsel van het wonderbaarlijke uit te verwijderen. Dankzij de geesten zelf (we moeten er altijd op wijzen dat zij het waren die ons de weg leerden), hebben we in de perispirit een verklaring gevonden voor de werking van geesten op materie, het bewegen van inerte voorwerpen, geluiden en verschijningen. In de perispirit vinden we een verklaring voor vele andere fenomenen die nog onderzocht moeten worden voor we overgaan tot een studie van de communicaties op zich. We zullen deze communicaties veel beter begrijpen naarmate we hun fundamentele oorzaken beter begrijpen. Als we dit principe begrijpen, zullen we het

gemakkelijker kunnen toepassen op de verschillende fenomenen die zich voor observatie kunnen aandienen.

110. Het is echter verre van ons de theorie die we voorstellen als absoluut te beschouwen en als het laatste woord over deze kwestie. Ze zal later ongetwijfeld door nieuwe studies aangevuld of gecorrigeerd worden, maar hoe onvolledig of onvolmaakt ze nu ook mag zijn, ze kan altijd helpen als we de mogelijkheid inzien van de fenomenen die voortkomen uit oorzaken die niets bovennatuurlijks over zich hebben. Als het een theorie is, kunnen we niettemin de verdienste van haar redelijkheid en waarschijnlijkheid niet ontkennen, en dat ze evenveel waard is als alle verklaringen die onze tegenstanders geprobeerd hebben te gebruiken om te bewijzen dat alles wat met geestelijke fenomenen te maken heeft, niet meer is dan illusie, fantasmagorie en bedrog.

De Hallucinatie Theorie

111. Wie het bestaan van de onlichamelijk en onzichtbare wereld niet accepteert, denkt alles weg te kunnen verklaren met het woord hallucinatie. De definitie van dit woord is welbekend: het betekent de vergissing, de illusie van hen die menen bepaalde waarnemingen te ervaren terwijl dat in feite niet zo is (het komt van het Latijnse *allucinari*, zich vergissen, van *ad lucem*). Maar we weten dat geleerden de fysiologische oorzaak ervan nog steeds niet verklaard hebben.

Aangezien het erop lijkt dat optica en fysiologie geen geheimen meer hebben voor deze geleerde individuen, waarom hebben ze dan nog geen verklaring kunnen geven voor de aard en oorsprong van de beelden die onder bepaalde omstandigheden aan de geest getoond worden? Ze willen alles verklaren met behulp van de wetten van de materie, en zouden dus in staat moeten zijn een theorie van hallucinatie te geven die op zulke wetten gebaseerd is - goed of slecht, het zou in ieder geval een verklaring zijn.

112. De oorzaak van dromen is nooit door de wetenschap verklaard. Ze schrijft ze toe aan een effect van de verbeelding, maar ze vertelt ons niet wat die verbeelding is of hoe ze de beelden produceert die ons soms zo helder en duidelijk verschijnen. Zo verklaren ze een onbekend iets met iets anders dat nog minder bekend is - alles blijft hetzelfde. Ze zeggen dat dromen beschouwd moeten worden als een herinnering aan onze zorgen in wakende toestand. Maar zelfs als we deze oplossing zouden accepteren, zou die eigenlijk niets oplossen; we zouden nog steeds moeten weten wat die magische spiegel is die de indruk van zulke zorgen vasthoudt. En vooral, hoe kunnen ze de visioenen verklaren van echte dingen die we in de waaktoestand nog nooit gezien hebben of waaraan we nooit gedacht hebben? Alleen het Spiritisme kan ons de sleutel verschaffen tot die vreemde fenomenen die onopgemerkt voorbijgaan gewoon omdat ze zo algemeen zijn, net als alle wonderen van de natuur die we zo onderwaarden.

Geleerden hebben zich niet met hallucinaties willen bezighouden, maar of ze nu echt zijn of niet, ze zijn een fenomeen dat de fysiologie zou moeten kunnen verklaren; anders zou ze het risico lopen haar onbekwaamheid bloot te leggen. Als op een dag een geleerde zou besluiten om niet alleen een definitie maar ook een fysiologische verklaring van dit fenomeen te geven, dan zouden we nog moeten zien of die theorie alle gevallen oplost, of ze de heel gewone voorvallen van verschijningen van mensen op het moment van overlijden weglaat, en of ze het samenvallen van de verschijning van de persoon met zijn of haar dood opheldert. Als het om geïsoleerde gebeurtenissen ging, zouden ze aan het toeval toegeschreven kunnen worden, maar omdat ze vrij vaak voorkomen, kan het toeval zulke terugkerende gebeurtenissen niet voortbrengen. Als degene die de verschijning zag de notie had gehad dat de persoon op het punt stond te sterven, dan is dat prima; maar in de meeste gevallen gaat het bij de verschijning om iemand aan wie in het geheel niet gedacht werd. Bijgevolg heeft verbeelding er niets mee te maken.

Nog minder kan de kennis over de volkomen onbekende omstandigheden van de dood door verbeelding weg verklaard worden. De aanhangers van de hallucinatie theorie zullen stellen dat de ziel (als ze inderdaad in de ziel geloven) momenten van overprikkeling ondergaat, waarin de vermogens verhoogd worden. We zouden het daarmee eens zijn, maar als wat de ziel ziet echt is, kan het niet als een illusie behandeld worden. Als de ziel in deze verhoogde overprikkeling iets ziet dat niet aanwezig is, dan is dat omdat ze naar de plaats gaat waar dat iets werkelijk is, en als onze ziel naar een persoon kan gaan die niet aanwezig is, waarom zou de ziel van de afwezige persoon dan niet even gemakkelijk naar ons toe kunnen komen? Laten degenen die de hallucinatie theorie aanhangen rekening houden met zulke feiten en niet vergeten dat een theorie die door de feiten wordt tegengesproken noodzakelijkerwijs foutief of onvolledig is. In afwachting van hun uitleg zullen we proberen zelf enkele ideeën over deze kwestie te geven.

113. De feiten bewijzen dat er echte verschijningen zijn, die de Spiritistische theorie perfect verklaart, en die alleen ontkend kunnen worden door hen die niets buiten het fysieke organisme accepteren. Maar zijn er behalve deze echte visioenen niet ook hallucinaties in de normale zin van het woord? We kunnen er niet aan twijfelen. Maar wat is hun oorzaak? De geesten zelf hebben ons in de goede richting gestuurd, en ze hebben ons een volledige verklaring gegeven in hun antwoorden op de volgende vragen:

1) *Zijn waarnemingen van verschijningen altijd echt of zijn ze soms een gevolg van hallucinatie? Wanneer we bijvoorbeeld tijdens het dromen of op een andere manier de Duivel zien, of andere fantastische dingen, en waarvan we weten dat ze onmogelijk kunnen bestaan, is dat dan niet te wijten aan niets meer dan verbeelding?*

“Ja, soms, zoals wanneer iemand beïnvloed wordt door het lezen van bepaald materiaal of door verhalen over hekserij, en zich dat dan herinnert en gelooft dat hij of zij ziet wat in feite niet bestaat. Maar we hebben ook al gezegd dat een geest, door middel van zijn semi-

VISUELE MANIFESTATIES

materiële omhulsel, allerlei vormen kan aannemen om zich te manifesteren. Zo kan een spottende geest met hoorns en klauwen verschijnen als hij dat wil om de goedgegelovigen te bespotten, net zoals een goede geest zich kan vertonen met vleugels en een schitterende verschijning.”

2) *Mogen we als verschijningen beschouwen de gezichten en andere beelden die vaak verschijnen als we half slapen of als we gewoon onze ogen gesloten hebben?*

“Als de zintuigen verdoofd raken, bevrijdt de geest zich en kan van dichtbij of veraf zien wat hij met de ogen niet zou kunnen zien. Deze beelden zijn bijna altijd visioenen, maar ze kunnen ook het effect zijn van indrukken die het zien van bepaalde voorwerpen heeft achtergelaten op de hersenen, die de omtrek ervan vasthoudt net zoals ze geluiden vasthoudt. De bevrijde geest ziet dan in zijn eigen gemoed de daarin vastgelegde indrukken als op een fotografische plaat. De diversiteit en mengeling van zulke indrukken vormen bizarre en vluchtige combinaties die bijna altijd onmiddellijk verdwijnen, ondanks alle moeite die gedaan wordt om ze vast te houden. Deze fantastische verschijningen moeten aan een soortgelijke oorzaak toegeschreven worden en ze hebben niets echt in zich; ze ontstaan vaak tijdens ziekte.”

Het is een geaccepteerd feit dat het geheugen het resultaat is van de indrukken die door de hersenen worden vastgehouden. Maar door welk vreemd fenomeen zijn deze indrukken, zo gevarieerd en talrijk, niet met elkaar te verwarren? Dat is een ondoorgrondelijk mysterie, maar het is niet vreemder dan de geluidsgolven die kriskras door de lucht gaan, maar toch hun eigen onderscheid behouden. In een gezond en goed georganiseerd brein zijn deze indrukken helder en precies; in een minder gunstige toestand worden ze verdund en raken ze in de war; vandaar de reden van het verlies van herinnering of de verwarring van ideeën. Dit lijkt minder vreemd als men, zoals in de

frenologie³⁶, een speciale bestemming voor elk deel of zelfs voor elke vezel van de hersenen accepteert.

De beelden die door de ogen naar de hersenen worden overgebracht laten er hun indruk op achter, waardoor men zich een beeld kan herinneren alsof het nog aanwezig was, hoewel dit altijd als een daad van het geheugen moet worden beschouwd omdat er in feite niets gezien wordt. Bovendien kan de ziel in de staat van emancipatie de hersenen zien en er die beelden in terugvinden, vooral die beelden die de meeste indruk op haar gemaakt hebben volgens de aard van de zorgen van de geest of zijn innerlijke disposities. Zo roept ze de indrukken op van religieuze, duivelse, dramatische of alledaagse scènes, en ook van bizarre dierlijke figuren die ze ergens eerder op een schilderij gezien had of waarover ze in een verhaal gehoord had, want ook die laten hun indrukken achter. Zo ziet de ziel echt, maar ze ziet alleen een fotografisch beeld in de hersenen.

In de normale toestand zijn deze beelden vluchtig en kortstondig, omdat alle hersendelen vrij functioneren. Maar tijdens een ziekte zijn de hersenen zwakker en verdwijnt het normale evenwicht in de delen van de hersenen; slechts enkele delen blijven actief terwijl andere min of meer verlamd zijn. Dit resulteert in de permanentie van bepaalde beelden die niet gewist worden zoals ze in de normale toestand met betrekking tot externe zaken zouden zijn. Dit is een echte hallucinatie en de voornaamste oorzaak van idées fixes.

Men kan zien dat we deze anomalie verklaard hebben met een welbekende fysiologische wet - die van de cerebrale indrukken - maar het is ook altijd nodig rekening te houden met de tussenkomst van de ziel. Als de materialisten nog geen bevredigende oplossing voor dit fenomeen hebben kunnen geven, komt dat omdat ze niet in de ziel hebben willen geloven. Zo zullen ze zeggen dat onze verklaring fout is omdat ze gesteund wordt door een betwist principe. Betwist door wie? Door hen. Maar het is door de grote meerderheid geaccepteerd sinds

---

³⁶ Leer dat uit de vorm van de schedel geestelijke eigenschappen zijn af te leiden; leer van de bouw van de schedel, leer van de bouw der hersenen – Vertaler opmerking.

VISUELE MANIFESTATIES

de mensheid op aarde bestaat. De ontkenning door enkelen omvat geen wet.

Is onze uitleg bevredigend geweest? We hebben ze gegeven voor wat ze waard is bij gebrek aan een andere, en, als je wenst, kunnen we het een eenvoudige hypothese noemen in afwachting van iets beters. Zoals ze is, kan ze alle gevallen met visioenen verklaren? Zeker niet, maar we dagen alle fysiologen uit er een voor te stellen die, volgens hun exclusivistisch opvattingen, ze allemaal kan verklaren. Maar als ze hun sacramentele woorden van overprikkeling en verhoogde verbeelding voorhouden, spreken ze in feite helemaal niets uit. Dus, als alle theorieën over hallucinatie ontoereikend zijn om alle feiten te verklaren, dan komt dat omdat er iets meer bij betrokken is dan hallucinaties op zich. Onze theorie zou echter onjuist zijn als we ze toe zouden passen op alle gevallen waarin visioenen voorkomen maar omdat sommige haar zouden tegenspreken; is ze juist, voor zover ze alleen op bepaalde effecten wordt toegepast.

HOOFDSTUK VII

Dubbele Lichamelijkheid en Transfiguratie

• Verschijningen van Geesten van de Levenden • Geest
Verdubbelingen • H. Alfonsus van Liguori en H. Antonius van
Padua • Vespasianus • Transfiguratie • Onzichtbaarheid

Verschijningen van Geesten van de Levenden

114. Dubbele lichamelijkheid en transfiguratie zijn twee varianten van visuele manifestaties. Hoe buitengewoon ze op het eerste zicht ook mogen lijken, door de verklaringen die ervoor gegeven kunnen worden, zal het gemakkelijk zijn in te zien dat ze niet buiten de orde van de natuurlijke fenomenen vallen. Beide zijn gebaseerd op het principe dat alles wat gezegd is over de eigenschappen van de perispirit na de dood ook geldt voor de perispirit van de levenden. We weten dat de geest tijdens de slaap zijn vrijheid gedeeltelijk terugkrijgt; d.w.z. hij isoleert zich van het lichaam, en het is in deze toestand dat we vaak de gelegenheid hebben hem te observeren. Maar de geest van zowel de levenden als de doden behoudt altijd zijn semi-materiële omhulsel, dat, om dezelfde oorzaken waarnaar reeds verwezen is, zichtbaarheid en tastbaarheid kan verwerven. Er zijn goed bewezen gevallen die op dit punt geen twijfel kunnen laten bestaan. We zullen slechts een paar voorbeelden noemen die we persoonlijk kennen en waarvan we met zekerheid de waarheid kunnen garanderen. Daarnaast kan iedereen zijn geheugen raadplegen en er zijn eigen voorbeelden aan toevoegen.

115. De vrouw van een vriend van ons zag's nachts herhaaldelijk, of het licht nu aan of uit was, haar slaapkamer binnenkomen van een vrouw die in de buurt fruit verkocht, en die ze van gezicht herkende maar met wie ze nooit gesproken had. Deze verschijning maakte haar erg bang, vooral omdat ze in die tijd niets van het spiritisme afwist en omdat het fenomeen zich vaak herhaalde. De vrouw was volkomen in leven en sliep zeker op dat uur van de nacht; maar terwijl haar fysieke lichaam thuis was, bevonden haar geest en fluïdische lichaam zich in het huis van de andere vrouw. Wat was de reden hiervan? We weten het niet. In dit geval zou een ervaren Spiritist haar gevraagd hebben wat ze wilde, maar het idee kwam zelfs nooit bij de vrouw van onze vriendin op. De verschijning verdween altijd zonder dat de vrouw wist hoe, en altijd na de verdwijning verzekerde ze zich ervan dat alle deuren goed gesloten waren en dat niemand haar kamer kon zijn binnengekomen.

Deze voorzorgsmaatregel bewijst dat ze klaarwakker was en niet door een droom voor de gek gehouden werd. Bij een andere gelegenheid zag ze op dezelfde manier een onbekende man. Maar op een dag zag ze haar broer, die in Californië woonde. Zijn verschijning was op het eerste zicht zo echt dat ze dacht dat hij teruggekeerd was en met haar wilde spreken, maar hij verdween zonder haar de gelegenheid te geven. Later ontving ze een brief van hem waaruit bleek dat hij niet gestorven was. Deze vrouw was wat men een natuurlijk helderziend medium kan noemen, maar in die tijd had ze, zoals we al gezegd hebben, zelfs nog nooit van mediums gehoord.

116. Een andere dame die op het platteland woont was ernstig ziek, en op een bepaalde avond rond 10 uur zag ze een oudere heer uit haar stad, die ze soms bij sociale gelegenheden had gezien, maar met wie ze geen nauwere band had. Hij zat in een leunstoel aan het voeteneind van haar bed, en nam af en toe een snuifje tabak. Hij leek over haar te waken. Verbaasd dat ze op zo'n uur een bezoeker had, wilde ze hem vragen waarom hij er was, maar de heer maakte een teken dat ze niet moest praten, maar liever weer moest gaan slapen.

DUBBELE LICHAMELIJKHEID EN TRANSFIGURATIE

Ze probeerde verschillende keren met hem te praten, maar telkens herhaalde hij zijn zwijgende aanbeveling en viel ze weer in slaap. Een paar dagen later, nadat ze van haar ziekte hersteld was, kreeg ze weer bezoek van dezelfde heer; maar deze keer op een geschikt uur en werkelijk in eigen persoon. Hij was op dezelfde manier gekleed met dezelfde snuifdoos en vertoonde dezelfde maniertjes. Zeker van het feit dat hij haar tijdens haar ziekte bezocht had, bedankte ze hem voor de moeite die hij gedaan had. Maar hij was nogal verbaasd en zei dat hij al lang niet meer het genoeg had gehad haar te zien. De dame was bekend met geestelijke fenomenen en begreep dus wat er gebeurd was, maar ze wilde niet op verklaringen ingaan en stelde zich tevreden met hem te vertellen dat het waarschijnlijk maar een droom geweest was.

Ongelovigen zullen zeggen dat het inderdaad een droom was - die betweters, die zich verlichte individuen wanen. Maar het is een feit dat deze vrouw niet meer had geslapen dan de andere. Was het een wakkere droom of, met andere woorden, een hallucinatie? Dat is de laatste slagzin, de universele verklaring voor alles wat ze niet kunnen begrijpen. Aangezien we dit bezwaar al voldoende weerlegd hebben, gaan we verder voor hen die in staat zijn ons te begrijpen.

117. Hier is een meer karakteristiek geval en we zijn benieuwd of het verklaard kan worden als een eenvoudig spel van de verbeelding.

Een zekere heer, die op het platteland woonde, wilde nooit trouwen, ondanks de smeebeden van zijn familie. Ze drongen er vooral op aan dat hij een jongedame uit een naburige stad zou ontmoeten, die hij nog nooit gezien had. Op een dag, terwijl hij in zijn slaapkamer was, werd hij verrast door de aanwezigheid van een in het wit geklede jongedame met een krans van bloemen om haar hoofd. Ze vertelde hem dat ze zijn bruid was en stak haar hand naar hem uit, die hij in de zijne nam en er een ring aan bemerkte. Enkele ogenblikken later verdween ze. Verbaasd over deze verschijning en er zeker van dat hij klaarwakker was geweest, probeerde hij uit te vinden of er overdag

iemand was gekomen. Hij kreeg te horen dat niemand het huis had bezocht.

Een jaar later gaf hij toe aan de hernieuwde smeebeden van een familielid en besloot de dame die hem was aangeraden op te zoeken. Hij arriveerde op de dag van Corpus Christi³⁷. Iedereen kwam terug van de processie en één van de eerste mensen die hij zag bij het binnengaan was een jongedame die hij herkende als degene die eerder aan hem verschenen was. Ze was gekleed in dezelfde kleding, want de dag van de verschijning was ook op Corpus Christi geweest. Hij was verbaasd en het meisje zelf schreeuwde het uit van verbazing en viel flauw. Toen ze bijkwam, legde ze uit dat ze deze heer al een jaar eerder op dezelfde dag ontmoet had. Ze waren getrouwd. Dat was in 1835. In die tijd wist niemand van geesten en bovendien waren beiden uiterst praktisch en bezaten ze minder verheven verbeeldingskracht dan de meesten.

Men zal waarschijnlijk zeggen dat beiden bezorgd waren door het idee van de voorgestelde vereniging en dat deze toestand een hallucinatie uitlokte; maar men mag niet vergeten dat de toekomstige echtgenoot zo onverschillig was gebleven in de kwestie dat er een heel jaar voorbijging zonder dat hij zijn toekomstige bruid ging opzoeken. Zelfs als we de hallucinatie-hypothese zouden accepteren, dan zouden we nog de gelijkenissen tussen de dubbele verschijningen moeten verklaren: het toeval van de kleding, de dag van Corpus Christi en, tenslotte, het feit dat twee individuen die elkaar nog nooit ontmoet hadden, elkaar fysiek herkenden - omstandigheden die niet door de verbeelding konden zijn voortgebracht.

118. Voor we verder gaan, moeten we meteen antwoord geven op een vraag die onvermijdelijk opkomt: hoe kan het lichaam in leven blijven terwijl de geest afwezig is? We zullen antwoorden dat het

---

³⁷ Corpus Christi, of Sacramentsdag, is een viering vanuit de Katholieke kerk waarop wordt gevierd dat Jezus Christus in de vorm van brood en wijn zich aan de gelovigen geeft. Het brood staat voor het lichaam van Jezus en de wijn staat voor het bloed dat Jezus geofferd heeft voor de mensen – Vertaler opmerking.

DUBBELE LICHAMELIJKHEID EN TRANSFIGURATIE

lichaam in leven gehouden wordt door zijn organische leven, dat niet afhankelijk is van de aanwezigheid van de geest - zoals planten, die wel leven maar geen geest hebben. Maar we moeten er ook aan toevoegen dat de geest tijdens het leven nooit helemaal los is van het lichaam. Zoals sommige helderziende mediums, herkennen geesten de geest van een levend individu aan een lichtgevend spoor dat bij het lichaam eindigt, een fenomeen dat zich nooit voordoet als het lichaam dood is, want dan is de scheiding volledig. Het is door deze verbinding dat de geest, waar hij zich op dat moment ook bevindt, gewaarschuwd wordt dat hij naar het lichaam moet terugkeren, wat hij met de snelheid van het licht doet. Het gevolg is dat het lichaam nooit kan sterven tijdens de afwezigheid van de geest, en dat de geest bij terugkeer nooit de deur gesloten zal vinden, zoals sommige romantici hebben uitgebeeld in hun verhalen die bedoeld zijn om mensen te vermaken. (Zie Het Boek der Geesten, nrs. 400 e.v.).

Geest Verdubbelingen - H. Alfonsus van Liguori en H. Antonius van Padua

119. Laten we terugkeren naar ons onderwerp. Terwijl hij van het lichaam weg is, kan de geest van een levende zich vertonen net zoals de geest van iemand die overleden is dat kan, en met alle schijn van werkelijkheid. Bovendien kan hij, om redenen die we al uitgelegd hebben, kortstondige tastbaarheid verwerven. Het is dit fenomeen, aangeduid met de naam dubbele *lichamelijkeheid*, dat aanleiding gegeven heeft tot verhalen waarin sprake is van dubbelen; d.w.z. individuen wier gelijktijdige aanwezigheid op twee verschillende plaatsen tegelijk bevestigd kan worden. Er zijn twee voorbeelden van dit voorkomen, niet in populaire legenden, maar in de kerkelijke geschiedenis.

De heilige Alfonsus van Liguori werd vóór de normaal vereiste tijd heilig verklaard omdat hij zich tegelijkertijd op twee verschillende plaatsen had vertoond, wat als een wonder werd beschouwd.

Terwijl de heilige Antonius van Padua bij een gelegenheid in Spanje aan het preken was, werd zijn vader, die in Padua was, naar zijn dood geleid nadat hij van moord beschuldigd was. H. Antonius verscheen op dat moment, bewees de onschuld van zijn vader en maakte de identiteit bekend van de ware misdadiger, die later ter dood gebracht werd. Het werd bewezen dat H. Antonius op dat moment Spanje niet verlaten had.

Toen we H. Alfonsus opriepen en hem over dit voorval ondervroegen, gaf hij ons de volgende antwoorden:

1) *Zou je ons een verklaring voor dit fenomeen willen geven?*

“Ja. Als mensen zich door hun deugdzaamheid volledig gedematerialiseerd hebben en hun ziel naar God hebben opgeheven, kunnen ze op twee plaatsen tegelijk verschijnen. Dit is hoe: de geïncarneerde geest, die de nadering van de slaap voelt, kan God toestemming vragen om ergens heen te gaan. Deze geest (of ziel, zo je wenst) verlaat dan het lichaam samen met een deel van zijn perispirit en laat de grove materie achter in een toestand die op de dood lijkt. Ik zeg 'lijkt op de dood' omdat het lichaam met de perispirit verbonden blijft, en de ziel met de materie, door een band die niet te omschrijven is. De perispirit verschijnt dan op de gewenste plaats. Ik geloof dat dit alles is wat je wilt weten”.

2) *Maar dat geeft ons nog geen verklaring voor de zichtbaarheid en tastbaarheid van de perispirit, toch?*

“Omdat hij van materie is losgemaakt, en afhankelijk van hoe hoog hij geëvolueerd is, kan de geest tastbaar worden”.

3) *Is de slaap van het lichaam onmisbaar voor de geest om op andere plaatsen te kunnen verschijnen?*

“De ziel kan zich splitsen telkens wanneer ze zich aangetrokken voelt tot een andere plaats dan waar het lichaam zich bevindt. Het lichaam hoeft niet te slapen, hoewel dat in dat geval vrij zeldzaam is; op zo'n moment is het echter niet in een volkomen normale toestand. Het verkeert altijd in een zekere mate van extase”.

DUBBELE LICHAMELIJKHEID EN TRANSFIGURATIE

KARDEC'S OPMERKING: De ziel splitst zich eigenlijk niet in de letterlijke zin van het woord. Veeleer straalt ze in verschillende richtingen en kan zich zo op vele plaatsen manifesteren zonder gefragmenteerd te raken, net zoals licht in verschillende spiegels tegelijk kan worden weerkaatst.

4) *Als iemand diep in slaap was terwijl de geest ergens anders verscheen, wat zou er dan gebeuren als hij of zij plotseling wakker werd?*

“Dat zou niet gebeuren, want als iemand van plan was de persoon te wekken, zou zijn of haar geest in afwachting daarvan naar het lichaam terugkeren, gezien het feit dat de geest de gedachte gelezen zou hebben.”

KARDEC'S OPMERKING: Een identieke verklaring is ons vele malen gegeven door geesten van zowel overleden als levende individuen. H. Alfonsus heeft het fenomeen van de dubbele aanwezigheid verklaard, maar geen theorie geboden betreffende zichtbaarheid en tastbaarheid.

Vespasianus

120. Tacitus³⁸ meldt een soortgelijk geval:

Gedurende de maanden die Vespasianus in Alexandrië doorbracht in afwachting van de periodieke terugkeer van de zomerwinden en het seizoen waarin de zee het veiligst was, gebeurden er vele wonderen die beschouwd werden als het tonen van de hemel zijn bescherming en de belangstelling van de goden voor de prins.

Deze wonderen deden Vespasianus' verlangen toenemen om de heilige woonplaats van de goden te bezoeken om hen te raadplegen over het rijk. Hij gaf opdracht de tempel voor ieder ander te sluiten. Hij ging er toen binnen en was volkomen aandachtig voor wat het orakel zou gaan verkondigen, toen hij achter het orakel een zeer belangrijke Egyptenaar zag staan, Basilides genaamd, van wie hij wist dat hij ziek was op een plaats enkele dagen van Alexandrië verwijderd.

---

³⁸ Publius Cornelius Tacitus was een Romeins consul, historicus, schrijver en redenaar. Hij wordt vaak gezien als de grootste historicus van Rome, van het Romeinse Rijk – Vertaler opmerking.

Vespasianus vroeg later aan de priesters of Basilides die dag naar de tempel was gekomen; hij vroeg aan verschillende voetgangers of ze hem in de stad gezien hadden en tenslotte stuurde hij ruiters die terugkeerden om hem te verzekeren dat Basilides in werkelijkheid op dat moment tachtig mijl verderop was geweest. Bijgevolg twijfelde hij er niet langer aan dat het visioen bovennatuurlijk was en werd de naam van Basilides voor hem een orakel (Tacitus, Historiën, bk. IV, hfdst. 81 & 82, vertaald door Burnouf).

121. De persoon die tegelijk op twee verschillende plaatsen verschijnt heeft dus twee lichamen, waarvan slechts één echt is, terwijl het andere slechts een verschijning is. Men zou kunnen zeggen dat het eerste organisch leven heeft en het tweede organische leven. Wanneer de persoon ontwaakt, herenigen de twee lichamen zich en het organische leven herneemt zijn fysieke lichaam. Het lijkt niet mogelijk - althans, we hebben geen voorbeelden - maar de rede lijkt aan te tonen dat de twee lichamen, wanneer ze gescheiden zijn, niet tegelijk dezelfde mate van actief en intelligent leven kunnen genieten. Met betrekking tot wat we zojuist gezegd hebben, willen we bovendien benadrukken dat het echte lichaam niet kan sterven terwijl het schijnbare lichaam zichtbaar blijft: de nadering van de dood zou de geest altijd terugroepen naar het lichaam, ook al is het maar voor een ogenblik.

Dit betekent ook dat het schijnbare lichaam niet gedood kan worden, omdat het noch organisch is, noch uit vlees en botten bestaat - het zou verdwijnen op het moment dat iemand het zou willen doden³⁹.

---

³⁹ Zie *Revue Spirite*, jan. 1859, Le Follet de Bayonne; feb. 1859, Les Agénères; Mon ami Hermann; mei 1859, Le Lien entre l'Ésprit et le corps; nov. 1859, L'âme errante; jan. 1860, L'Esprit d'un coté et le corps de l'autre; maart 1860, Etudes sur L'Esprit de personnes vivantes: le docteur V. et mademoiselle I.; apr. 1860, Le Fabricant de Saint Pétersbourg; Apparitions tangibles; nov. 1860, Histoire de Marie d'Agréda; juli 1861, Une apparition providentielle. – Auteur.

Transfiguratie

122. We bekijken nu het tweede fenomeen, de transfiguratie, dat een verandering van het uiterlijk van een levend lichaam inhoudt. Wat dit betreft volgt hier een geval dat zich tussen 1858 en 1859 voordeed in de buitenwijken van Saint-Etienne, en waarvan we de volkomen authenticiteit kunnen garanderen.

Een jongedame van ongeveer vijftien jaar bezat de vreemde eigenschap dat ze zichzelf kon transfigureren, in die zin dat ze op elk gegeven moment de verschijningen van bepaalde overleden individuen kon aannemen. Deze illusie was zo compleet dat men door de gelijkenis van de gelaatstrekken, uitdrukkingen, stemtoon en zelfs de specifieke spraakpatronen geloofde dat men zich werkelijk in de aanwezigheid van de persoon bevond. Dit fenomeen herhaalde zich honderden keren zonder enige inmenging van de wil van het meisje. Ze nam vaak het uiterlijk aan van haar broer, die een paar jaar eerder gestorven was, en reproduceerde niet alleen zijn gelaatstrekken maar ook zijn omtrek en lengte.

Een plaatselijke arts die vaak bij deze vreemde voorvallen aanwezig was, wilde zich ervan verzekeren dat hij niet het slachtoffer was van een illusie, dus voerde hij het volgende experiment uit (we verzamelden de informatie van de arts zelf, de vader van het meisje en vele andere betrouwbare en eerbare ooggetuigen). De dokter besloot het meisje te wegen in haar normale toestand, en daarna tijdens een transfiguratie waarbij ze het uiterlijk aannam van haar broer, die op twintigjarige leeftijd gestorven was en veel groter en sterker was geweest dan zij. De dokter verifieerde vervolgens dat tijdens de transfiguratie *het gewicht van het meisje bijna verdubbelde*.

Het experiment was overtuigend, want het was onmogelijk de verschijning aan een eenvoudige optische illusie toe te schrijven. We zullen proberen een verklaring te geven voor dit soort voorvallen, dat altijd als een wonder beschouwd is, maar dat we gewoon als een fenomeen bestempelen.

123. In bepaalde gevallen kan transfiguratie optreden als gevolg van een eenvoudige spiersamentrekking die een heel andere gezichtsuitdrukking kan veroorzaken, zozeer zelfs dat de persoon onherkenbaar wordt. We hebben dit vaak waargenomen bij enkele somnambulisten; maar in dit geval is de transfiguratie niet radicaal. Een vrouw kan jong of oud lijken, mooi of huiselijk, maar ze blijft altijd dezelfde vrouw en haar gewicht neemt noch toe noch af. Maar in het geval van de jonge vrouw was er duidelijk iets meer aan de hand. De theorie van de perispirit zal ons in de goede richting sturen.

We accepteren in principe dat de geest zijn perispirit elk uiterlijk kan geven dat hij verkiest, en door het moleculaire arrangement te wijzigen hem zichtbaar en tastbaar kan maken, en bijgevolg ook ondoorzichtig; dat, terwijl hij van het lichaam gescheiden is, de perispirit van een levend wezen dezelfde transformaties kan ondergaan, en dat deze verandering van toestand gebeurt door een combinatie van fluïda.

Stel je vervolgens de perispirit van een levende persoon voor, die niet van het lichaam gescheiden is, maar in plaats daarvan het hele lichaam omstraalt op zo'n manier dat hij het omhult als een soort damp. In deze toestand kan het dezelfde modificaties ondergaan als wanneer het weg is. Als het zijn doorzichtigheid verliest, kan het lichaam lijken te verdwijnen, onzichtbaar en gesluierd worden alsof het in een soort mist was ondergedompeld. Het kan zelfs van gedaante veranderen en lichtgevend worden, afhankelijk van de wil of de kracht van de geest. Als een andere geest zijn eigen fluïdum zou combineren met dat van de eerstgenoemde, kan hij het uiterlijk van de persoon zo vervangen, dat zijn of haar echte lichaam verdwijnt, bedekt door een uitwendig fluïdum envelop, waarvan het uiterlijk kan variëren naar de wil van de geest. Dit lijkt de ware oorzaak van dit vreemde fenomeen te zijn en we moeten stellen dat transfiguratie vrij zeldzaam is. Het verschil in gewicht kan op dezelfde manier verklaard worden als de verandering in inerte voorwerpen; dat wil zeggen, het intrinsieke gewicht van het lichaam zelf verandert niet, aangezien de hoeveelheid

van zijn materie niet toeneemt; in plaats daarvan wordt het lichaam beïnvloed door een externe factor die het relatieve gewicht kan verhogen of verlagen (zoals we uitleggen in de nrs. 78 e.v. hierboven). Daarom zou de transfiguratie in de gedaante van een kind het gewicht waarschijnlijk evenredig doen afnemen.

Onzichtbaarheid

124. We kunnen begrijpen dat het lichaam een grotere verschijning kan aannemen dan zijn eigen, of een gelijke, maar hoe kan het de kleinere verschijning van een kind aannemen, zoals we zojuist voorstelden? Zou in zo'n geval het werkelijke lichaam de grenzen van het schijnbare niet vervangen? Daarom hebben we niet gezegd dat zo'n voorval ooit werkelijk is voorgekomen. Door te verwijzen naar de theorie van het specifieke gewicht, wilden we alleen maar aantonen dat het schijnbare gewicht ook zou kunnen afnemen.

Wat het fenomeen op zich betreft, we zullen de mogelijkheid ervan bevestigen noch ontkennen. Maar als het inderdaad mogelijk is, ontkracht het feit dat we het niet bevredigend kunnen verklaren het niet. We mogen niet vergeten dat we nog aan het begin staan van deze wetenschap en dat ze nog lang niet het laatste woord heeft gesproken over dit punt en ook over vele andere. Bovendien zouden de delen van het lichaam die de grenzen van het kleinere zouden overschrijden heel goed onzichtbaar gemaakt kunnen worden.

De onzichtbaarheid theorie legt natuurlijk de nadruk op de voorgaande verklaringen en op die welke naar het apportatie fenomeen verwijzen. (Zie nrs. 96 e.v.)

125. We hadden een korte discussie kunnen toevoegen over het vreemde fenomeen van de agénères⁴⁰ dat, hoe buitengewoon het op het eerste gezicht ook lijkt, niet bovennatuurlijker is dan alle andere. Maar aangezien we het al uitgelegd hebben in *Revue Spirite* van

---

⁴⁰ Van het Grieks: a, ontnomen, en géine, géinomī, voortbrengen; dat wat niet voortgebracht wordt – Auteur.

HET BOEK DER MEDIUMS – DEEL 2 – HOOFDSTUK VII

februari 1859, geloven we dat het nu niet de moeite waard is om er in detail op in te gaan. We willen alleen maar zeggen dat het een variant is van tastbare verschijning en een toestand van bepaalde geesten die tijdelijk de gedaante van levende mensen kunnen aannemen om zo een volmaakte illusie te produceren.

HOOFDSTUK VIII

Het Laboratorium van de Onzichtbare Wereld

- Kleding van de Geesten; De Spontane Vorming van Tastbare Voorwerpen • De Wijziging van de Eigenschappen van Materie • De Genezende Magnetische Werking

Kleding van de Geesten; De Spontane Vorming van Tastbare Voorwerpen

126. We hebben gezegd dat geesten vaak verschijnen gekleed in tunieken, gehuld in vloeiende draperieën of in gewone kleren. Vloeiende draperieën lijken te zijn wat in de geestelijke wereld over het algemeen gedragen wordt. Maar we kunnen ons afvragen waar ze kleren vinden die in alle opzichten lijken op de kleren die in het leven gedragen worden, samen met alle toegevoegde attributen. Ze namen deze voorwerpen natuurlijk niet mee, want zulke voorwerpen blijven bij ons achter. Hoe komen ze dan aan de kleding die ze in die andere wereld dragen?

Dit is een hoogst intrigerende vraag, maar voor velen is het niet meer dan louter nieuwsgierigheid. Niettemin roept het een heel belangrijk vraagstuk op, waarvan de oplossing ons ertoe bracht een algemene wet te ontdekken die evenzeer op onze eigen lichamelijke wereld kan worden toegepast. Talrijke feiten hebben het onderwerp gecompliceerd en de ontoereikendheid van voorgestelde theorieën blootgelegd.

Tot op zekere hoogte zou het bestaan van kleding op zich aanvaardbaar zijn, omdat we die kunnen beschouwen als op de een of andere manier deel uitmakend van het individu; maar hetzelfde kan niet gezegd worden van accessoire-uitrusting, zoals de snuifdoos van de man die de zieke dame bezocht die in nr. 116 hierboven besproken wordt. We moeten opmerken dat we in dat specifieke geval niet te maken hadden met een overledene maar met een levende, en dat toen de bezoeker in eigen persoon terugkeerde, hij een identieke snuifdoos had. Waar vond zijn geest dan het exemplaar dat aan de voet van het bed van de zieke vrouw gebruikt werd? We konden talloze gevallen noemen waarin de geesten van zowel overledenen als levenden verschenen met allerlei voorwerpen, zoals stokken, wapens, tabakspijpen, lantaarns, boeken, enz.

We kregen toen een idee: inerte voorwerpen zouden etherische correspondenten kunnen hebben in de onzichtbare wereld, en de gecondenseerde materie die verschillende voorwerpen vormt zou een kwintessens component kunnen bevatten die onze zintuigen niet kunnen waarnemen. Hoewel deze theorie niet verstoken was van waarschijnlijkheid, kon ze niet alle feiten verklaren. Er was er één in het bijzonder die alle interpretaties leek te frustreren. Tot dan toe hadden we alleen met beelden of verschijningen te maken gehad, en we hadden al gezien dat de perispirit de eigenschappen van materie kan aannemen en zichzelf tastbaar kan maken. Maar deze tastbaarheid is tijdelijk, en vaste voorwerpen kunnen verdwijnen als schaduwen. Zo'n fenomeen is op zichzelf al heel bijzonder, maar wat nog indrukwekkender is, is het ontstaan van materie die gestold blijft, wat aangetoond wordt door talrijke authentieke voorvallen, met name die waarbij direct schrift betrokken is, waarop we in een speciaal hoofdstuk nog uitvoeriger zullen terugkomen. Maar aangezien deze fenomenen nauw verbonden zijn met ons huidige onderwerp en één van de meer positieve uitingen ervan vertegenwoordigen, zullen we op de orde vooruitlopen door nu al een paar inleidende opmerkingen te maken.

127. Direct schrift of pneumatografie is schrift dat spontaan ontstaat zonder dat het medium zijn of haar hand of een potlood gebruikt. Alles wat nodig is, is een schoon vel papier, dat met de nodige voorzorgsmaatregelen klaargelegd kan worden om elke vorm van fraude te voorkomen. Het papier wordt gevouwen en ergens neergelegd - in een lade of gewoon op een meubelstuk. Onder de juiste omstandigheden verschijnen er binnen een bepaalde tijd letters of verschillende tekens, woorden, zinnen en zelfs hele communicaties op het papier, meestal in een of andere donkere substantie die op grafiet lijkt, maar soms ook alsof ze met een rood potlood, gewone inkt of zelfs printer inkt geschreven zijn.

Zo is het fenomeen in zijn eenvoudigste vorm, en waarvan de reproductie, hoewel niet erg veel voorkomend, ook niet zo zeldzaam is, want er zijn mediums die het heel gemakkelijk kunnen opwekken. Wanneer een potlood bij het papier wordt gelegd, zou men kunnen geloven dat de geest het gebruikt heeft om mee te schrijven, maar wanneer alleen het papier ter beschikking gesteld wordt, is het duidelijk dat het schrift tot stand gekomen is door materie die de geest zelf daar neergelegd heeft. Waar haalde de geest het vandaan? We werden tot de oplossing van deze vraag geleid door het eerdergenoemde voorbeeld van de snuifdoos.

128. H. Louis gaf ons de oplossing met de volgende antwoorden:

1) *We hebben een geval genoemd van de verschijning van de geest van een levende persoon, die een snuifdoos bij zich droeg en er af en toe kneepjes uit nam. Voelde het dezelfde gewaarwordingen als we in zo'n geval zouden voelen?*

“Nee”.

2) *De snuifdoos had dezelfde vorm als die de man gewoonlijk thuis gebruikte. Wat was de snuifdoos die de geest gebruikte?*

“Een verschijningsvorm. Het was zo gemaakt dat het op het echte voorwerp leek, om opgemerkt te worden en opdat de verschijning niet zou worden opgevat als slechts een hallucinatie veroorzaakt door de gezondheidstoestand van de ziener. De geest

wilde dat de dame geloofde dat hij echt aanwezig was, en dus nam hij alle verschijningen van de werkelijkheid aan”.

3) *Je hebt gezegd dat het een verschijning was, maar een verschijning is niet werkelijk; het is als een optische illusie. We willen graag weten of de snuifdoos een onwerkelijk beeld was of dat er iets materieels aan was.*

“Natuurlijk was dat er. Het is met behulp van dit materiële principe dat een perispirit kan verschijnen gekleed in kleren die lijken op die hij droeg toen hij nog leefde.”

KARDEC'S OPMERKING: Het is duidelijk dat we het woord verschijning moeten opvatten als aspect, imitatie. De geest droeg niet de echte snuifdoos; het was er slechts een voorstelling van. Vandaar dat het een verschijning was in vergelijking met het origineel, hoewel samengesteld uit een materiële substantie. Ervaring heeft ons geleerd dat we de uitdrukkingen die geesten gebruiken niet altijd als letterlijk moeten opvatten. Als we ze interpreteren volgens onze eigen ideeën, stellen we ons bloot aan grote vergissingen. Daarom moeten we de betekenis van hun woorden tot op de bodem uitzoeken, telkens als ze de minste dubbelzinnigheid vertonen. De Geesten zelf doen deze aanbeveling voortdurend. Zonder de bovenstaande uitleg zou het woord verschijning, dat steeds in soortgelijke gevallen gebruikt wordt, verkeerd geïnterpreteerd kunnen worden.

4) *Zou inerte materie gereproduceerd kunnen worden? Zou de onzichtbare wereld een wezenlijke materie bevatten die de vormen aanneemt van de voorwerpen die we in deze wereld zien? Met andere woorden, zouden de voorwerpen in deze wereld hun etherische duplicaat in de onzichtbare wereld kunnen hebben, op dezelfde manier als mensen daar door geesten worden voorgesteld?*

“Zoiets is niet het geval. Een geest oefent een macht uit over de materiële elementen die over de ruimte van je atmosfeer verspreid liggen, een macht waarvan je bij lange na geen flauw benul hebt. Een geest kan deze elementen concentreren door zijn wil te gebruiken en ze het uiterlijk geven dat bij zijn bedoelingen past.”

KARDEC'S OPMERKING: Men kan opmerken dat deze vraag de vertaling was van onze gedachte waarbij het idee betrokken was dat we reeds gevormd hadden betreffende de aard van door de geest voortgebrachte voorwerpen. Als het antwoord een weerspiegeling van

HET LABORATORIUM VAN DE ONZICHTBARE WERELD

onze eigen gedachte was geweest, zoals sommigen hebben gesuggereerd, zouden we de bevestiging van onze theorie hebben gekregen in plaats van een tegengesteld antwoord.

5) *Ik stel de vraag nogmaals categorisch, om elk misverstand te voorkomen: zijn de kleren die geesten dragen iets echts?*

“Het lijkt mij dat het voorgaande antwoord de vraag heeft opgelost. Begrijp je niet al dat de perispirit iets reëls is?”

6) *Je verklaring geeft aan dat geesten de etherische materie onderwerpen aan de transformaties die ze wensen; zo bijvoorbeeld, vond de geest in het geval van de snuifdoos de snuifdoos niet al gemaakt, maar maakte hij hem zelf wanneer dat nodig was door een daad van zijn wil, en maakte hem daarna op dezelfde manier weer ongemaakt. Is dit dezelfde procedure voor alle andere voorwerpen, zoals kleding, sieraden, enz.?*

“Maar dat is overduidelijk”.

7) *De snuifdoos werd voor de dame zo zichtbaar gemaakt dat het de illusie van een echt voorwerp opwekte. Zou de geest het ook voor haar tastbaar gemaakt kunnen hebben?*

“Dat zou gekund hebben”.

8) *Zo ja, kon ze het dan vasthouden hebben, in de overtuiging dat het een echte snuifdoos was?*

“Ja.”

9) *Als ze het geopend had, zou ze dan snuiftabak gevonden hebben? Als ze er wat van had ingeademd, zou ze er dan van hebben kunnen niesen?*

“Ja.”

De Wijziging van de Eigenschappen van Materie

10) *Dan vormt een geest niet alleen een voorwerp, maar kan het ook begiften met zijn eigen bijzondere eigenschappen?*

“Als hij dat wil. Het was vanwege dat principe dat ik de vorige vragen bevestigend beantwoordde. Je zult bewijzen ontvangen van de krachtige werkingen die een geest over de materie uitoefent, en die je je bij lange na niet verbeeldt - zoals ik al heb verklaard.”

11) *Laten we veronderstellen dat een geest een giftige stof wilde maken, die een persoon dan inslikte. Zou hij of zij dan vergiftigd worden?*

“Een geest zou dat kunnen doen, maar zou dat niet doen omdat hij geen toestemming daartoe zou krijgen”.

12) *Kan een geest een heilzame stof produceren die een ziekte kan genezen, en is zo iets ooit gebeurd?*

“Ja, vele malen”.

13) *Op dezelfde manier, zou het een voedzame substantie kunnen maken? Laten we veronderstellen dat hij een stuk fruit of zo iets maakte; zou iemand daarvan kunnen eten en zich verzadigd voelen?*

“Ja, ja; maar probeer niet zo hard te achterhalen wat zo heel gemakkelijk te begrijpen is. Er is maar een straaltje zonlicht voor nodig om je grove organen in staat te stellen de fysieke deeltjes waar te nemen die de lucht vullen te midden waarvan je leeft. Besef je niet dat lucht waterdamp bevat? Condenseer het uit en het keert terug in de vloeibare toestand. Ontneem die ongrijpbare en onzichtbare watermoleculen warmte en je ziet ze veranderen in een zeer vast voorwerp. Zo zullen scheikundigen vele andere stoffen omvormen tot andere buitengewone, nog verbazingwekkender stoffen. Geesten bezitten nu eenmaal instrumenten die volmakter zijn dan de jouwe: de wil en toestemming van God.”

KARDEC'S OPMERKING: De bovenstaande vraag over verzadiging is in deze kwestie heel belangrijk. Hoe kan een substantie waarvan het bestaan en de eigenschappen slechts tijdelijk en op de een of andere manier conventioneel zijn, verzadiging produceren? Als het de maag bereikt, veroorzaakt de substantie het gevoel van verzadiging, maar niet de verzadiging die normaal het gevolg zou zijn van volheid. Als zo'n substantie kan inwerken op de organische economie en een morbide toestand kan veranderen, kan ze ook inwerken op de maag en een gevoel van verzadiging veroorzaken. Maar we willen apothekers en restauranteigenaars vragen niet jaloers te zijn of te denken dat er geesten zijn gekomen om met hen te concurreren. Deze gevallen zijn zeldzaam en uitzonderlijk, en hangen nooit af van de eigen wil van een of ander individu; anders zou iedereen te goedkoop gevoed en genezen worden.

HET LABORATORIUM VAN DE ONZICHTBARE WERELD

14) *Kunnen de voorwerpen die door de wil van een geest tastbaar gemaakt zijn in zo'n toestand blijven en gebruikt worden?*

“Dat zou kunnen, maar het wordt nooit gedaan, want het valt buiten de gewone wetten”.

15) *Bezitten alle geesten dezelfde mate van kracht om tastbare voorwerpen voort te brengen?*

“Het is overduidelijk dat hoe meer geëvolueerd een geest is, hoe gemakkelijker hij dat doet, maar het hangt ook af van de omstandigheden; minder geëvolueerde geesten kunnen zo'n kracht bezitten”.

16) *Is een geest zich altijd bewust van de manier waarop hij zijn kleding produceert of de voorwerpen die hij zichtbaar maakt?*

“Nee. Vaak wordt hij bij de vorming ervan geholpen door een instinctieve werking, die hij zelf niet doorgrondt als hij niet voldoende verlicht is.”

17) *Als een geest uit het universele element de materie voor zulke voorwerpen kan putten en ze een tijdelijke werkelijkheid kan geven met hun eigen bijzondere eigenschappen, kan hij dan ook de materie putten die nodig is om mee te schrijven, wat ons de sleutel zou geven tot het fenomeen van direct schrijven?*

“Eindelijk, ben je op het juiste punt aangekomen!”

KARDEC'S OPMERKING: In feite is dit precies waar we met alle voorgaande vragen wilden aankomen, wat bewijst dat deze Geest onze gedachten gelezen had.

18) *Als de materie die door een geest gebruikt wordt geen duurzaamheid heeft, waarom verdwijnen de letters die door direct schrijven ontstaan dan niet?*

“Trek geen conclusies uit woorden. Om te beginnen heb ik het woord nooit niet gebruikt, want ik verwees naar een volumineus materieel voorwerp. In het geval van directe geschriften gaat het echter om tekens die nuttig zijn om te bewaren - en zo zijn ze. Wat ik bedoelde te zeggen was dat de aldus door een geest samengestelde voorwerpen niet bruikbaar gemaakt kunnen worden, aangezien ze in werkelijkheid niet dezelfde aggregatie van materie kunnen bezitten als jouw vaste voorwerpen.”

129. De bovenstaande verklaring kan als volgt samengevat worden: de geest werkt in op de materie; hij trekt uit de universele kosmische materie, naar eigen geloven, de elementen die nodig zijn om voorwerpen te vormen met het uiterlijk van verschillende voorwerpen van de aarde. Hij kan ook door zijn wil op de elementaire materie inwerken om een innerlijke verandering te veroorzaken die het bepaalde eigenschappen geeft. Deze vermogen is inherent aan de natuur van de geest, die ze vaak instinctief gebruikt als dat nodig is en dus zonder het te beseffen. De voorwerpen die zo door de geest gevormd worden zijn tijdelijk, afhankelijk van zijn wil of behoefte - hij kan ze naar eigen geloven maken of ontmaken. De voorwerpen kunnen, in bepaalde gevallen, volkomen reëel lijken voor levende mensen en tijdelijk zichtbaar en zelfs tastbaar worden. Deze procedure moet beschouwd worden als één van vorming en niet van schepping, aangezien de geest niet uit niets iets kan voortbrengen.

130. Het bestaan van een unieke elementaire materie wordt tegenwoordig bijna universeel door de wetenschap geaccepteerd en door de Geesten bevestigd, zoals we zojuist gezien hebben. Deze materie geeft de oorsprong aan alle lichamen van de natuur en door de transformaties die ze ondergaat, produceert ze ook hun verschillende eigenschappen. Zo kan een gezonde stof door een eenvoudige verandering schadelijk gemaakt worden. Scheikunde zelf heeft talloze van zulke voorbeelden gegeven.

Iedereen weet dat twee onschadelijke stoffen in bepaalde porties gecombineerd kunnen worden tot iets schadelijks. Eén deel zuurstof en twee delen waterstof, beide op zichzelf onschadelijk, vormen water maar door slechts één atoom zuurstof meer toe te voegen hebben we een corrosieve vloeistof. Zelfs zonder de verhoudingen te veranderen is vaak een eenvoudige wijziging in de vorm van de moleculaire samenvoeging voldoende om de eigenschappen te veranderen, zo kan een ondoorzichtig voorwerp doorzichtig worden en vice-versa.

Aangezien een geest zo beslissend op de elementaire materie kan inwerken door louter zijn wil uit te oefenen, kunnen we begrijpen dat hij niet alleen verschillende stoffen kan vormen, maar dat hij zelfs hun eigenschappen kan denatureren⁴¹ door zijn eigen wil als reactief middel te gebruiken.

131. Deze theorie geeft ons de oplossing voor een probleem in het magnetisme dat tot nu toe bekend maar onverklaarbaar was - het fenomeen van de verandering van de eigenschappen van water door wilskracht. Het handelende middel is de geest van de magnetiseur, die in de meeste gevallen wordt bijgestaan door een gedesincarneerde geest. Hij veroorzaakt een transmutatie door middel van het magnetische fluïdum, dat, zoals we al gezegd hebben, de substantie is die het meest lijkt op kosmische materie of het universele element. En als het daarmee een verandering in de eigenschappen van water kan veroorzaken, kan het even gemakkelijk een verandering in de organische fluïda teweegbrengen, die bij een juiste gerichtheid de genezende werking van de magnetische werking tot gevolg heeft.

We kennen de cruciale rol die de wil speelt in alle magnetische fenomenen, maar hoe kunnen we de materiële werking van zo'n subtiel middel verklaren? De wil op zich is geen entiteit, geen substantie of zelfs maar een eigenschap van de hoogst etherische materie; het is veeleer de essentiële eigenschap van de geest; d.w.z. van het denkende wezen. Met behulp van deze hefboom werkt de geest op de elementaire materie, en door een daaruit voortvloeiende werking reageert hij op de componenten ervan, waarvan de innerlijke eigenschappen zo kunnen worden omgevormd.

De wil is een attribuut van zowel de geïncarneerde als de dwalende geest, en vandaar de kracht van de magnetiseur, waarvan we weten dat die voortvloeit uit de kracht van zijn of haar wil. De geïncarneerde geest kan op de elementaire materie inwerken en zo binnen bepaalde grenzen de eigenschappen van de dingen veranderen. Dit verklaart het vermogen tot genezing door aanraking en

---

⁴¹ Uit de natuurlijke toestand halen – Vertaler opmerking.

handoplegging, een vermogen dat sommige mensen in hoge of lage mate bezitten. (Zie het hoofdstuk over *Mediums*, de paragraaf die betrekking heeft op *Genezende Mediums*. Zie ook *Revue Spirite*, jul. 1859, pp. 184 en 189; *Le Zouave de Magenta: Un officier de l'armée d'Italie*).

HOOFDSTUK IX

Spookachtige Plekken

132. De spontane manifestaties, die zich door de tijd heen hebben voorgedaan en de hardnekkigheid waarmee bepaalde geesten hun aanwezigheid op bepaalde plaatsen opzichtig voelbaar maken, hebben de oorsprong gegeven aan het geloof in bespookte plaatsen. De volgende antwoorden werden gegeven op vragen daarover:

1) *Hechten geesten zich alleen aan individuen of ook aan dingen?*

“Het hangt ervan af hoe geëvolueerd ze zijn. Bepaalde geesten kunnen zich aan aardse voorwerpen hechten. Bijvoorbeeld, gierigaards die hun geld verborgen hebben en die niet voldoende gedematerialiseerd zijn, kunnen het blijven waken en beschermen.”

2) *Vertonen dwalende geesten een voorliefde voor bepaalde plaatsen?*

“Het is hetzelfde principe. Geesten die niet aan de aarde gehecht zijn geven de voorkeur aan plaatsen waar ze liefdevolle daden kunnen beoefenen; deze geesten voelen zich meer aangetrokken tot mensen dan tot materiële voorwerpen. Niettemin zijn er die misschien een tijdje de voorkeur geven aan bepaalde plaatsen maar dat zijn altijd minder geëvolueerde geesten.”

3) *Aangezien de gehechtheid van een geest aan een plaats een teken van onzuiverheid is, betekent dit dan ook dat hij kwaadaardig is?*

“Natuurlijk niet. Een geest kan weinig ontwikkeld zijn zonder kwaadaardig te zijn. Komt hetzelfde niet voor bij individuen?”

4) *Is er een feitelijke basis voor het geloof dat geesten bij voorkeur ruïnes frequenteren?*

“Nee. Geesten gaan net zo goed naar die plaatsen als naar elders, maar de verbeelding van de mensen is onder de indruk van het lugubere aspect van bepaalde plaatsen en schrijft aan hun

aanwezigheid toe wat in de meeste gevallen slechts een heel natuurlijk effect is. Hoe vaak maakt angst van de schaduw van een boom een spook, van het gegrom van een dier of het fluiten van de wind een geest? Geesten genieten van de menselijke aanwezigheid en daarom verkiezen ze bewoonde plaatsen boven verlaten plaatsen”.

a) *Niettemin, door wat we weten over de diversiteit van temperamenten onder geesten, moeten er misantropen⁴² zijn die de eenzaamheid misschien liever hebben.*

“Daarom gaf ik je geen definitief antwoord op je vraag. Ik stelde dat ze net zo goed naar verlaten plaatsen kunnen gaan als ergens anders, dus het is duidelijk dat degenen die menselijk contact vermijden dat doen omdat het hen goed uitkomt. Dit betekent echter niet dat ruïnes per se de voorkeur van de geesten hebben, want het is zeker dat ze vaker in steden en in paleizen te vinden zijn dan diep in de bossen.”

5) *Populaire overtuigingen berusten meestal op waarheid. Wat is de oorsprong van het geloof in spookachtige plaatsen?*

“De basis van de waarheid is in dit geval inderdaad de manifestatie van geesten, waar de mens door de tijden heen instinctief in geloofd heeft, maar zoals ik al zei, de notie van lugubere plaatsen spreekt tot de verbeelding en vult haar op natuurlijke wijze met wezens die als bovennatuurlijk beschouwd worden. Dit bijgelovige geloof wordt nog versterkt door de werken van dichters en kinderverhalen.”

6) *Hebben geesten die samenkomen een voorkeur voor bepaalde dagen en uren?*

“Nee. Dagen en uren worden door mensen gebruikt om de tijd tijdens hun materiële leven te beheersen maar geesten hebben die behoefte niet en trekken zich er niets van aan.”

---

⁴² Misanthropie is een levenshouding die zich kenmerkt door een pessimistische visie op de samenleving en het wantrouwen van mensen. Een misantroop kan humaan en sociaal gedrag vertonen en is dus niet per definitie antisociaal of het tegengestelde van een humanist – Vertaler opmerking.

SPOOKACHTIGE PLEKKEN

7) *Wat is de oorsprong van het idee dat geesten bij voorkeur 's nachts verschijnen?*

“De indruk die duisternis en stilte op de verbeelding van de mensen maken. Al zulke overtuigingen zijn bijgeloof dat de rationele kennis van het Spiritisme moet afschaffen. Hetzelfde geldt voor het geloof in voorspellende dagen en uren. Je moet beseffen dat de invloed van middernacht nooit bestaan heeft, behalve in fabels.”

a) *Als dat zo is, waarom kondigen bepaalde geesten dan aan dat ze om middernacht en op bepaalde dagen, zoals bijvoorbeeld vrijdag, zullen aankomen en zich zullen manifesteren?*

“Het zijn geesten die voor de lol misbruik maken van de menselijke goedgelovigheid. Het is dezelfde reden waarom sommigen zeggen dat ze de Duivel zijn of zichzelf andere duivelse namen geven. Laat ze zien dat je niet zo dom bent en ze zullen niet meer terugkomen.”

8) *Hebben geesten een voorkeur voor het bezoeken van de graven waarin hun lichamen liggen?*

“Het lichaam was niet meer dan een kledingstuk. Ze hebben niet meer voorkeur voor de envelop waarin ze moesten lijden dan een gevangene voor zijn ketenen. Herinnerd worden door mensen die hen dierbaar zijn is het enige waar ze waarde aan hechten.”

a) *Zijn gebeden die boven hun graven worden aangeboden meer aangenaam voor hen en trekken ze hen meer aan dan gebeden die elders worden aangeboden?*

“Zoals je weet is gebed een evocatie die geesten aantrekt. Hoe vuriger en oprechter een gebed is, hoe meer effect het zal hebben. Zo concentreren mensen zich harder naast het graf van een of andere vereerde persoon, en het bewaren van vrome relikwieën getuigt van de genegenheid die aan de geest gegeven wordt en waarvoor die altijd gevoelig is. Het is altijd de gedachte die op een geest inwerkt - niet materiële voorwerpen. Zulke voorwerpen hebben meer invloed op degene die bidt door de aandacht op hen te vestigen in plaats van op de geest.”

9) *Dan lijkt het geloof in spookachtige plaatsen toch niet helemaal onjuist te zijn, correct?*

“We hebben verklaard dat bepaalde geesten aangetrokken kunnen worden door materiële dingen en daardoor aangetrokken kunnen worden tot bepaalde plaatsen, waarin ze zich schijnen te vestigen tot de omstandigheden die hen daarheen getrokken hebben niet meer bestaan.”

a) *Welke omstandigheden konden hen zo aantrekken?*

“Hun affiniteit met sommige van de mensen die zulke plaatsen frequenteren of de wens met hen te communiceren; maar hun bedoelingen zijn niet altijd zo prijzenswaardig. Als er kwaadardige geesten in het spel zijn, kunnen ze wraak zoeken tegen bepaalde individuen met wie ze een of andere klacht hebben. Het moeten blijven op een bepaalde plaats kan voor sommigen ook een opgelegde straf zijn, vooral als ze er een misdaad begaan hebben, waaraan ze voortdurend herinnerd zullen worden⁴³.”

10) *Worden zulke plaatsen altijd bespookt door hun vroegere bewoners?*

“Soms, maar niet altijd. Als de vroegere bewoner een gevorderde geest was, zou hij niet meer binding hebben met zijn vroegere verblijfplaats dan met zijn lichaam. De geesten die op bepaalde plaatsen rondspoken doen dat bijna altijd uit lust, althans zij die aangetrokken kunnen worden uit sympathie voor bepaalde mensen.”

a) *Zouden ze zich aan een plaats kunnen hechten om een persoon of familie te beschermen?*

“Zeker, als ze goede geesten zijn. Maar in dat geval maken ze hun aanwezigheid nooit onaangenaam kenbaar.”

11) *Is er iets waar van het verhaal van de Witte Dame?*

“Het is een fabel afgeleid van duizend echte voorvallen.”

12) *Is het rationeel om bang te zijn voor plaatsen waar gespookt wordt door geesten?*

---

⁴³ Zie Revue Spirite, feb. 1860: Histoire d'un damné – Auteur.

SPOOKACHTIGE PLEKKEN

“Nee. De geesten die op bepaalde plaatsen rondspoken en onrust stoken, proberen zich meestal te vermaken ten koste van de goedgegelovigen en lafaards, eerder dan kwaad te doen. Bedenk dat geesten overal zijn en dat waar je ook bent er geesten vlak naast je zijn - zelfs in de meest vredige huizen. Ze schijnen alleen in bepaalde woningen rond te spoken omdat ze daarin de gelegenheid vinden hun aanwezigheid te manifesteren.

13) *Is er een manier om van ze af te komen?*

“Ja, maar bijna altijd dient wat gedaan wordt er alleen maar toe om ze in plaats daarvan aan te trekken. De beste manier om kwaadaardige geesten te verdrijven is goede geesten aan te trekken. Trek daarom goede geesten aan door zo veel mogelijk goed te doen. Dan zullen de kwaden vluchten, want goed en kwaad zijn onverenigbaar. Wees altijd goed en je zult alleen goede geesten aan je zijde hebben.”

a) *Maar er zijn heel goede individuen die niettemin door kwaadaardige geesten met kleine ergernissen geconfronteerd worden.*

“Als ze echt goed zijn, kan het een test zijn om hun geduld te oefenen en hen aan te zetten nog beter te worden. Maar geloof niet dat al degenen die altijd over deugd spreken die zelf ook werkelijk bezitten. Zij die echte morele kwaliteiten bezitten zijn zich er bijna altijd niet van bewust of spreken er niet over.”

14) *Is exorcisme een doeltreffend middel om kwaadaardige geesten uit spookachtige plaatsen te verdrijven?*

“Heb je ooit een effectief exorcisme gezien? Nee, dat heb je niet; integendeel, zijn de problemen niet verdubbeld na exorcisme rituelen? Dat komt omdat zulke geesten graag voor de duivel worden aangezien. Geesten die geen kwade bedoelingen hebben kunnen hun aanwezigheid ook manifesteren door geluiden te maken of zelfs door zich zichtbaar te maken, maar ze doen dat nooit om moeilijkheden te veroorzaken. Het zijn heel vaak lijdende geesten, voor wie je verlichting kunt brengen door voor hen te bidden. Op andere momenten zijn het welwillende geesten, die willen laten zien dat ze bij

je zijn, of tenslotte kunnen het frivole geesten zijn die zichzelf vermaken. Aangezien zij die de rust verstoren met geluiden bijna altijd geesten zijn die zich amuseren, is het het beste om gewoon om hun kunstjes te lachen. Ze zullen vertrekken als ze zien dat ze je niet bang kunnen maken of ergeren”. (Zie hfdst. V: *Spontane Lichamelijke Manifestaties*).

Het resultaat van bovenstaande uitleg is dat er geesten zijn die zich aan bepaalde plaatsen hechten en daar het liefst blijven, maar ze hoeven hun aanwezigheid niet te manifesteren door waarneembare effecten. Elke willekeurige plaats kan de verplichte of geliefde verblijfplaats van een geest zijn, zelfs als het een kwade is, zonder ooit enige vorm van manifestatie te hebben voortgebracht.

Geesten die zich met plaatsen of materiële dingen verbinden zijn nooit hoog geëvolueerd, maar omdat ze niet geëvolueerd zijn wil dat nog niet zeggen dat ze kwaadaardig zijn of door kwade bedoelingen gevoed worden. Soms zijn het zelfs gezelschappen die eerder nuttig dan schadelijk zijn, want als ze belangstelling hebben voor bepaalde mensen, kunnen ze hen beschermen.

HOOFDSTUK X

De Aard van Communicaties

- Grove Communicaties • Frivole Communicaties • Serieuze Communicaties • Leerzame Communicaties

133. We hebben gesteld dat elk effect dat de daad van een vrije wil als zijn oorzaak onthult, en hoe onbeduidend het ook is, bewijst dat zo'n oorzaak in feite intelligent is. Zo kan de eenvoudige beweging van een tafel die op onze gedachte gereageerd heeft, of die een opzettelijk karakter vertoont, beschouwd worden als een intelligente manifestatie. Als tafel bewegingen het enige waren dat gebeurde, zouden we nog lang niet zo geïnteresseerd zijn in de kwestie. Maar we hebben het bewijs gekregen dat er meer dan eenvoudige fysische werking in deze fenomenen zit. Elk praktisch nut dat we eraan zouden kunnen ontleen zou nihil of op zijn minst zeer beperkt zijn; maar alles verandert wanneer deze intelligentie een punt bereikt waarop een regelmatige en voortdurende uitwisseling van ideeën kan ontstaan. Op zo'n punt kunnen ze niet langer behandeld worden als eenvoudige intelligente manifestaties, maar als echte communicaties. De middelen die ons tegenwoordig ter beschikking staan en die ons in staat stellen ze te ontvangen zijn even uitgebreid, expliciet en snel als die we met elkaar hebben.

Als we de oneindige variëteit van geesten wat betreft hun intelligentie en moraal volgens de Geestelijke Hiërarchie (Het Boek der Geesten, nr. 100) volledig begrepen hebben, zullen we de verschillen in hun communicaties gemakkelijk begrijpen. Hun communicaties moeten noodzakelijkerwijs de edelheid of laagheid van hun ideeën

weerspiegelen, hun wijsheid of onwetendheid, en hun ondeugden of deugden. Met andere woorden, hun communicaties lijken niet meer op elkaar dan de communicaties van mensen van ongeletterde en van meer ontwikkelde culturen onder de mensen. De verschillende soorten van communicaties kunnen in vier hoofdcategorieën worden ingedeeld. Naar hun overheersende kenmerken kunnen ze grof, frivol, serieus of leerzaam zijn.

Grof Communicaties

134. Grof communicaties zijn die, welke uitdrukkingen bevatten die het fatsoen schokken. Ze kunnen alleen afkomstig zijn van geesten van de laagste orden, die nog bevuild zijn door alle onzuiverheden van de materie, en er is niets anders aan dan de uitdrukkingen die verdorven en ruwe menselijke wezens gebruiken. Ieder mens met een minimum aan gevoeligheid stoot ze af, want ze zijn banaal, oneerbiedig, obsceen, brutaal, arrogant, kwaadaardig en zelfs goddeloos, afhankelijk van het karakter van de geest.

Frivole Communicaties

135. Frivole communicaties zijn die van lichtzinnige, spottende of ondeugende geesten, die meer sluw dan ronduit kwaadaardig zijn en die geen belang hechten aan wat ze zeggen. Aangezien deze communicaties niets ongepasts in zich hebben, behagen ze bepaalde individuen die ze vermakelijk vinden en die voldoening vinden in nutteloze gesprekken waarin veel gepraat wordt maar in feite niets gezegd wordt. Deze geesten laten zich soms gaan met geestige en bijtende tirades, waarbij ze vaak banale grappen vermengen met harde waarheden die bijna altijd met grote nauwkeurigheid raken. Frivole geesten zijn degenen die om ons heen zwermen en elke gelegenheid aangrijpen om zich met onze geestelijke communicaties te bemoeien. De waarheid gaat hen weinig aan, en dus scheppen ze er een kwaadaardig genoegen in om degenen die zwak en

vatbaar genoeg zijn om hun woorden te geloven, in de war te brengen. Mensen die van dit soort communicatie houden stellen zich van nature open voor frivole en misleidende geesten. Serieuze geesten blijven bij hen uit de buurt, zoals onder ons serieuze mannen en vrouwen uit de buurt blijven van groepen onverantwoordelijke mensen.

Serieuze Communicaties

136. Serieuze communicaties zijn serieus, zowel wat onderwerp als vorm betreft. Elke communicatie die geen frivoliteit of lichtzinnigheid vertoont, en die een nuttig doel heeft, ook al is ze misschien alleen van privébelang, is natuurlijk serieus. Maar dat betekent niet dat zulke communicaties altijd zonder fouten zijn, want serieuze geesten zijn niet allemaal even verlicht. Ze zijn van veel dingen onwetend en ze kunnen zich, hoewel te goeder trouw, in die dingen vergissen. Daarom raden echt hoge orde geesten ons voortdurend aan alle communicaties aan de controle van de rede en de strengste logica te onderwerpen.

Vandaar dat we onderscheid moeten maken tussen communicaties die echt serieus zijn en die welke ten onrechte serieus zijn, wat niet altijd gemakkelijk is, want door de serieusheid van hun taalgebruik kunnen bepaalde aanmatigende of pseudogeleerde geesten proberen de meest dwaze ideeën en de meest absurde theorieën op te dringen. Bovendien hebben ze, om ze acceptabeler te maken en meer belang te verlenen, geen scrupules om zich te versieren met de meest respectabele en zelfs de meest vereerde namen.

Dit is een van de grootste hindernissen voor het praktisch Spiritisme. We zullen verderop op dit onderwerp terugkomen en het de ontwikkeling geven die het belang ervan vereist, en tegelijk licht werpen op de middelen om het gevaar van verkeerde communicaties te vermijden.

Leerzame Communicaties

137. Leerzame communicaties zijn serieuze communicaties waarvan de voornaamste bedoeling is dat de geesten er onderricht in geven over wetenschappen, moraal, filosofie, enz. Hun grotere of kleinere diepgang hangt af van de mate van vooruitgang en dematerialisatie van de betreffende geest. Om ten volle van zulke communicaties te kunnen profiteren, moeten ze regelmatig zijn en met volharding gevolgd worden. Serieuze geesten verbinden zich met hen die onderricht willen worden en helpen hen, terwijl ze frivole geesten de taak overlaten van het vermaken van hen die de communicaties slechts zien als een soort tijdelijke afleiding.

Alleen door de regelmaat en frequentie van deze communicaties kunnen we de morele en intellectuele waarde inschatten van de geesten die met ons communiceren, en ook de mate van vertrouwen die ze verdienen. Als we ervaring nodig hebben om over andere mensen te oordelen, hebben we die nog meer nodig om over geesten te oordelen.

Als we zulke communicaties leerzaam achten, veronderstellen we dus dat ze waar zijn, want iets dat niet waar is kan niet leerzaam zijn, zelfs niet als het in de meest treffende taal wordt overgebracht. Tot deze categorie kunnen we dus geen leringen rekenen die vaak een opvallende en pompeuze stijl vertonen, aangezien ze afkomstig zijn van geesten die meer pretentius dan wijs zijn en die ons willen misleiden. Maar zulke geesten kunnen hun oppervlakkigheid niet verhullen of hun charade heel lang volhouden. Ze leggen hun zwakke kant al gauw bloot door weinig continuïteit in hun communicaties te tonen, of door onze uitdagende opmerkingen over hun uitspraken.

138. De middelen om te communiceren lopen sterk uiteen. Door in te werken op onze lichamelijke organen en zintuigen kunnen geesten zich uiten via zicht - verschijningen; tast - verborgen of zichtbare tastbare indrukken; gehoor - geluiden; reuk - geuren waarvan

DE AARD VAN COMMUNICATIES

de oorzaak onbekend is. Hoewel het heel reëel is, is dit laatste middel van manifestatie ongetwijfeld het minst betrouwbaar door de talrijke oorzaken die tot vergissingen kunnen leiden, en dus zullen we er nu geen tijd voor nemen. Wat we zorgvuldig moeten onderzoeken zijn de diverse middelen om communicaties te ontvangen; d.w.z. een regelmatige en voortdurende uitwisseling van ideeën. De middelen daartoe zijn raps, spraak en schrift. We zullen onze studie ervan in speciale hoofdstukken voortzetten.

HOOFDSTUK XI

Sematologie en Typtologie

De Taal van Signalen en Raps; Alfabetische Typtologie

139. De vroegste intelligente manifestaties werden uitgedrukt door middel van raps of typtologie. Deze primitieve methode, beperkt door de beginvoorwaarden van het proces, bood maar heel weinig bruikbaar. Bijgevolg werden de op deze manier ontvangen communicaties in eerste instantie beperkt tot monosyllabische ja/nee antwoorden door middel van een vooraf bepaald aantal raps. Maar zoals we al zeiden, werd de methode later verbeterd. Raps worden via twee procedures door speciale mediums voortgebracht, en om deze methode te laten werken is meestal een aanleg voor lichamelijke manifestaties nodig. De eerste procedure, die wiptyptologie genoemd kan worden, bestaat uit de beweging van een tafel die naar één kant oprijst en dan zakt om met het eerder opgeheven been te stoten. Van de mediums wordt in dit geval alleen vereist dat ze hun handen op de rand van de tafel laten rusten. Als ze met een bepaalde geest willen praten, is een evocatie nodig; zo niet, dan manifesteert zich de eerste geest die komt of degene die gewoonlijk komt. Bijvoorbeeld, als we afgesproken hebben dat één slag ja betekent en twee nee (het aantal doet er niet toe), worden dan vragen aan de geest gesteld (later zullen we zien van welke vragen we ons moeten onthouden). Het probleem is de korthed van de antwoorden en de moeilijkheid om de vraag zo te formuleren dat het antwoord ja of nee kan zijn. Stel dat we de geest willen vragen: “Wat wil je?” Hij kan maar met één woord antwoorden.

We zouden dus moeten vragen: “Wil je dit?” “Nee.” “Dat?” “Ja.” Enzovoort.

140. Het is interessant op te merken dat bij het toepassen van deze methode de geest gewoonlijk een soort mimiek toevoegt; d.w.z. hij drukt uit hoe nadrukkelijk de bevestiging of ontkenning is door de kracht van de slagen. Hij kan ook de aard van de gevoelens uitdrukken die er aanleiding toe geven: geweld door ruwe bewegingen, of woede en ongeduld door krachtige herhaalde rake klappen - zoals iemand die van woede met zijn of haar voet stampst - tot het punt dat zelfs de tafelpoot tegen de vloer wordt kapotgeslagen. Maar als het een vriendelijke en zachtmoedige geest is, zal hij aan het eind van de sessie de tafel schuin houden alsof hij gedag zwaait. Als de geest zich rechtstreeks tot één van de deelnemers wil richten, zal hij de tafel naar hem of haar toe optillen, soepel of gewelddadig, afhankelijk van of hij genegenheid of vijandigheid wil tonen. Juist gesproken is dit semiotiek of gebarentaal, zoals typtologie de taal van de raps is. Hier is een opmerkelijk voorbeeld van het spontane gebruik van semiotiek: we kenden een heer die op een dag in zijn woonkamer was, waar verschillende mensen bezig waren met geestelijke manifestaties, toen hij één van onze brieven ontving. Terwijl hij hem las, bewoog het tafeltje dat voor de experimenten gebruikt werd plotseling naar hem toe. Toen hij klaar was met het lezen van de brief, ging hij hem op een tafeltje aan het andere eind van de kamer leggen. Het tafeltje volgde hem en richtte zich naar de plaats waar hij de brief had neergelegd. Verbaasd over het toeval dacht hij dat er misschien een verband was tussen de beweging en de brief, dus vroeg hij het aan de geest, die antwoordde dat het een van onze [Kardec's] vertrouwde geesten was. Toen de heer ons op de hoogte bracht van wat er gebeurd was, vroegen we de geest naar de reden van het bezoek dat hij gebracht had. Het antwoordde: “Het is vanzelfsprekend dat ik de mensen met wie je relaties onderhoudt bezoek, zodat ik jou en hen beiden, indien nodig, de nodige raad kan geven.”

Het is duidelijk dat de geest de aandacht van de man wilde vestigen op het feit dat hij er was en hij had daarvoor een gelegenheid gezocht. Een doofstomme had het niet beter kunnen doen.

141. Het duurde niet lang of de typtologie werd verbeterd en verrijkt met een meer complete vorm van communicatie, namelijk de alfabetische typtologie, die bestaat uit het aanduiden van letters door middel van raps. Het was toen mogelijk woorden, zinnen en zelfs hele verhandelingen te ontvangen. Afhankelijk van de gebruikte methode slaat de tafel zoveel raps als nodig is om elke letter aan te geven, dat wil zeggen één slag voor a, twee voor b enzovoort, terwijl iemand de aangegeven letters noteert. De geest geeft door middel van een vooraf bepaald signaal aan wanneer het proces beëindigd is.

Het is gemakkelijk te zien dat deze procedure erg traag is en nogal wat tijd vergt voor de langste communicaties. Toch waren er mensen die geduldig genoeg waren om er gebruik van te maken en zo meerdere bladzijden te verkrijgen. Maar deze praktijk leidde tot de ontdekking van sluiptwegen die het werk sneller lieten verlopen. De meest gebruikte bestaat erin voor de mediums het alfabet en een reeks cijfers die eenheden aanduiden te hebben. Terwijl een medium aan de tafel zit, wijst een ander naar de letters als hij woorden wil verkrijgen, of naar de cijfers als hij een getal wil. Als de tweede persoon bij de benodigde letter komt, slaat de tafel een tik en schrijft de experimentator de letter. Deze procedure wordt herhaald voor de tweede, derde en volgende letters. Als er een fout is, waarschuwt de geest de mediums door de tafel te laten slaan of bewegen en dan beginnen ze opnieuw. Deze procedure wordt met oefening vrij snel. Door aan de hand van de context het woord te raden dat zich net begint te vormen, kan de communicatieprocedure verkort worden. Bij twijfel wordt de geest geraadpleegd, die dan met ja of nee antwoordt.

142. Al deze effecten kunnen nog eenvoudiger verkregen worden door raps die in het hout van de tafel zelf voorkomen, zonder dat er ook maar enige beweging is (in overeenstemming met wat we meldden in het hoofdstuk over fysische manifestaties - nr. 64); dit staat

bekend als interne typtologie. Niet alle mediums zijn even bedreven in deze laatste vorm van communicatie en sommigen kunnen alleen kantelende tafelraps ontvangen. Maar met oefening lukt het de meesten wel en deze methode heeft het dubbele voordeel dat het sneller is en zich er minder toe leent dat iemand vermoedt dat het kantelen te wijten is aan vrijwillige druk van het medium. Het is waar dat interne raps ook door bedrieglijke mediums kunnen worden nagebootst - de beste dingen zijn aan imitatie onderhevig - maar dit bewijst niets tegen hun realiteit. (Zie het hoofdstuk tegen het eind van dit deel getiteld *Fraude en Bedrog*).

Welke verbeteringen er ook in deze methode aangebracht kunnen worden, het kan nooit de snelheid en het gemak bereiken die het schrijven biedt, en daarom wordt het tegenwoordig weinig gebruikt. Niettemin is het soms interessant vanwege het fenomenologische aspect ervan, vooral voor nieuwkomers, want het heeft het bijzondere voordeel dat het peremptorisch bewijst absoluut onafhankelijk te zijn van de eigen gedachten van het medium. Met deze methode krijgen we vaak antwoorden die zo onverwacht en verrassend zijn dat men wel heel bevooroordeeld zou moeten zijn om het bewijs te ontkennen. Zo is het voor veel mensen een krachtige drijfveer van overtuiging geweest. Maar wanneer deze methode wordt toegepast - meer nog dan wanneer andere worden toegepast - houden geesten er niet van onderworpen te worden aan de willekeur van nieuwsgierigen die hen op de proef willen stellen met vragen buiten het onderwerp.

143. Om de communicaties beter onafhankelijk te maken van de eigen gedachten van het medium, zijn verschillende instrumenten uitgevonden, zoals wijzerplaatplaten waarop letters gegraveerd zijn zoals die in elektrische telegrafen gebruikt worden. Een naald, die onder invloed van het medium en met behulp van een geleidende draad en katrol beweegt, geeft de letters aan.

We zijn alleen vertrouwd geraakt met zulke instrumenten door ontwerpen en beschrijvingen die in Amerika gepubliceerd zijn; we kunnen dus hun werkelijke waarde niet bepalen, maar het lijkt erop

dat hun ingewikkeldheid nogal onhandig zou zijn. We geloven dat onafhankelijkheid van het medium perfect bewezen wordt door inwendige raps - nog meer door de onverwachtheid van de antwoorden - dan door alle andere materiële middelen. Bovendien zullen ongelovigen, die altijd geneigd zijn stukjes touw en opzetjes te zien, nog meer geneigd zijn een of ander speciaal mechanisme te wantrouwen dan een gewone tafel die verstoken is van allerlei opsmuk.

144. Een eenvoudiger hulpmiddel, maar wel één waarvan kwade trouw gemakkelijk misbruik kan maken (zoals we zullen zien in het hoofdstuk over fraude) is wat we zullen aanduiden met de naam Girardin Tafel, ter herinnering aan het gebruik dat Madame Emile de Girardin ervan maakte tijdens de vele communicaties die ze als medium ontving. Hoewel ze heel slim was, had Madame Girardin de zwakte om in geesten en hun manifestaties te geloven! Het apparaat bestaat uit een klein rond tafelblad van ongeveer 18 inches doorsnee dat vrij en gemakkelijk om een as kan draaien als een wiel. Letters, cijfers en de woorden ja en nee zijn rond de rand op het oppervlak gegraveerd, en in het midden zit een vaste wijzer. Het medium legt zijn of haar vingers op de rand van de bovenkant, die ronddraait tot het stopt met de gewenste letter in het gareel van de wijzer. De letters worden opgeschreven en al snel vormen ze woorden en zinnen.

Men moet opmerken dat het ronde tafelblad niet rond schuift onder de vingers van het medium; in plaats daarvan blijven ze op één plaats op de rand gefixeerd en volgen de beweging. Een krachtig medium zou er misschien in slagen een onafhankelijke beweging voort te brengen. We geloven dat het mogelijk is, maar we hebben het nog nooit meegemaakt. Als het experiment op deze manier kon worden uitgevoerd, zou het meer zekerheid geven omdat het minder vatbaar zou zijn voor fraude.

145. We moeten een wijdverbreide vergissing corrigeren die erin bestaat alle geesten die door middel van raps communiceren te verwarren met hen die speciaal bekend staan als 'rappende geesten'. Typtologie is een communicatiemiddel als elk ander en is evenwaardig

om door geesten van hoge orde gebruikt te worden als schrijven en spreken. Alle geesten, goed of kwaad, kunnen het even goed gebruiken als de andere middelen. Wat hoogontwikkelde geesten kenmerkt is de verhevenheid van hun gedachte en niet het instrument dat ze gebruiken om die over te brengen. Ongetwijfeld geven ze de voorkeur aan het handigste en snelste middel, maar als er geen potlood of papier voorhanden is, aarzelen ze niet om een gewone praattafel te gebruiken. Dit blijkt uit het feit dat we op deze manier communicaties ontvangen hebben die het meest subliem zijn. Als we de tafel niet meer gebruiken, is dat niet omdat we hem verachten, maar veeleer omdat het als fenomeen ons al alles geleerd heeft wat we moesten weten en niet meer aan onze overtuigingen kan toevoegen. Bovendien vereist de lengte van de communicaties die we nu ontvangen een snelheid die onverenigbaar is met de typtologie.

Vandaar dat alle geesten die via raps communiceren geen rappende geesten zijn - een benaming die gereserveerd moet worden voor hen die we 'professionele' rappers kunnen noemen, die dit middel gebruiken om ofwel mensen te vermaken, ofwel anderen te kwellen met hun onrust, soms met geestige uitwisselingen, maar nooit met diepgang. Het zou daarom tijdverspilling zijn hen vragen te stellen van een zekere wetenschappelijke of filosofische interesse. Vanwege hun onwetendheid en inferioriteit hebben andere geesten hen terecht gekarakteriseerd als de grappenmakers en clowns van de geestelijke wereld. Niettemin moeten we eraan toevoegen dat ze niet altijd uit zichzelf handelen, maar vaak dienen als de instrumenten van hoogontwikkelde geesten die materiële effecten tot stand willen brengen.

HOOFDSTUK XII

Pneumatografie of Direct Schrijven Pneumatofonie

Direct Schrijven

146. Pneumatografie is schrift dat direct door een geest geproduceerd wordt, zonder tussenpersoon. Het verschilt van psychografie, dat is het overbrengen van de gedachte van een geest in schrift door de hand van een medium.

Het fenomeen van het directe schrift is ontegenzeggelijk één van de meest bijzondere in het Spiritisme, maar hoe vreemd het op het eerste gezicht ook mag lijken, vandaag is het een bewezen en onbetwistbaar feit. Als er al een theorie nodig is om de mogelijkheid van Spiritistische fenomenen in het algemeen te begrijpen, dan is die vooral nodig voor dit geval, want het is één van de meest verrassende die tot nu toe gepresenteerd zijn. Niettemin houdt het op bovennatuurlijk te lijken als het principe dat eraan ten grondslag ligt begrepen wordt.

Toen dit fenomeen voor het eerst verscheen, was het overheersende gevoel erover er een van wantrouwen. Fraude werd al snel vermoed omdat iedereen in feite weet heeft van zogenaamde onzichtbare inkt, waarvan de sporen eerst onzichtbaar zijn maar zichtbaar worden enige tijd na het schrijven. Vandaar leek het een mogelijk misbruik van de goedgelovigheid van de mensen en we kunnen niet zeggen dat zoiets nog nooit is voorgekomen. We zijn er zelfs van overtuigd dat sommige individuen, hetzij uit geldzucht, hetzij uit pure ijdelheid, of om geloof in hun krachten te ontlokken, zulke uitvluchten hebben toegepast. (Zie het hoofdstuk over *Bedrog*).

Maar alleen omdat iets mogelijk geïmiteerd kan worden, is het absurd te concluderen dat het daarom niet bestaat. Zijn niet onlangs de middelen ontdekt om somnambulistische luciditeit zo te imiteren dat ze illusie veroorzaakt? En alleen omdat deze bedrieglijke methode in alle kermissen gebruikt is, moeten we daarom concluderen dat er geen echte somnambulisten bestaan? Alleen maar omdat sommige winkeliers vervalste wijn verkopen, kunnen we dan zeggen dat er niet zoiets als pure wijn bestaat? Hetzelfde geldt voor het direct schrift; maar de voorzorgsmaatregelen die genomen werden om de echtheid van het fenomeen te verzekeren waren heel eenvoudig en gemakkelijk, en dankzij deze kan er tegenwoordig geen twijfel meer over het fenomeen bestaan.

147. Aangezien de mogelijkheid om te schrijven zonder tussenpersoon een eigenschap is van geesten, die altijd bestaan hebben en in elk tijdperk de verschillende fenomenen hebben voortgebracht waarmee we vertrouwd zijn, moeten ze zowel in de oudheid als nu zeker direct schrift voortgebracht hebben. Dit zou het verschijnen kunnen verklaren van de vier woorden die op de muur van Belsassars⁴⁴ feestzaal geschreven staan. Tijdens de Middeleeuwen - die zo doordrenkt waren van geheimzinnige wonderen, die men probeerde te verzwijgen - moet ook het directe schrift bekend geweest zijn. Misschien kan in de theorie over de wijzigingen die geesten in materie kunnen aanbrengen (en die we in hfdst. VIII *Ontwikkelden*), het principe voor het middeleeuwse geloof in de transmutatie van metalen gevonden worden.

Wat de in vorige tijdperken verkregen resultaten ook geweest mogen zijn, het was echter pas na de popularisering van geestelijke manifestaties dat men de kwestie van het directe schrift serieus begon te nemen. De eerste keer dat het in Parijs bekend werd schijnt een paar jaar geleden geweest te zijn toen Baron Guldenstubbe een zeer

---

⁴⁴ Zoon van Nebukadnezar II en laatste koning van Babylon, die gewaarschuwd werd voor zijn ondergang door het handschrift op de muur, en dat door Daniël werd geïnterpreteerd – Vertaler opmerking (Engels versie).

interessant werk over het onderwerp publiceerde waarbij een groot aantal facsimile's gebruikt werd die op deze manier geschreven waren⁴⁵. In Amerika was het fenomeen al geruime tijd bekend. Guldenstubbe's sociale positie, zijn onafhankelijkheid en het respect dat hij in de hoge kringen genoot, deden elk vermoeden van vrijwillige fraude ontegenzeggelijk afnemen, omdat hij geen bijbedoelingen had om hem aan te moedigen. Wat hooguit aangenomen kon worden was dat hij zelf het slachtoffer van illusie was geweest. Maar tegen zo'n opvatting werd een doorslaggevend feit ingebracht: hetzelfde fenomeen was waargenomen door andere mensen, die alle nodige voorzorgsmaatregelen hadden genomen om elke vorm van bedrog of aanleiding tot vergissing te vermijden.

148. Zoals met de meeste niet-spontane geestelijke manifestaties wordt het directe schrift ontvangen door meditatie, gebed en evocatie. Vele malen is het verkregen in kerken, op graven en aan de voet van standbeelden en beelden van de aldus opgeroepen personages. Toch is het duidelijk dat de plaats alleen dient om de meditatie te beïnvloeden en een grotere mentale concentratie op te wekken, want het is aangetoond dat het evenzeer te verkrijgen is zonder zulke accessoires en op de meest gewone plaatsen zoals op eenvoudig huiselijk meubilair, wanneer de vereiste morele omstandigheden bestaan en als de nodige mediamieke faculteit beschikbaar is.

In het begin vond men het nodig om een potlood en papier bij elkaar te leggen; zo kon het fenomeen gemakkelijker verklaard worden. Aangezien we weten dat geesten voorwerpen kunnen bewegen en verplaatsen en dat ze die soms kunnen oppakken en rondgooien, dan konden ze gemakkelijk een potlood oppakken en ermee schrijven. Aangezien ze ook kunnen schrijven door de hand van

---

⁴⁵ La Réalité des Esprits et de leurs manifestations, démontrée par le phénomène de l'écriture directe, door de Baron of Guldenstubbe, vol. 1, no. 8, met 15 foto's en 93 facsimiles – Auteur.

het medium of het plankje⁴⁶ als intermediair te gebruiken, dan kunnen ze zeker direct schrijven. Bijgevolg ontdekte men al gauw dat het potlood overbodig was, dat het voldoende was een vel papier aan te voeren, gevouwen of niet, en dat na een paar minuten letters begonnen te verschijnen. Hier veranderde het fenomeen volkomen van karakter en maakten we kennis met een andere orde van ideeën. De letters werden geschreven met een soort substantie, en omdat we niet degenen waren die die verschaffen, moest de geest zelf die geproduceerd en gebracht hebben. Maar van waar? Dat was de vraag.

Als we terugkijken naar hfdst. VIII, nrs. 127 en 128, zullen we een volledige verklaring voor dit fenomeen vinden. Bij deze vorm van schrijven gebruikt een geest niet onze stoffen of instrumenten. Hij brengt zelf voort wat hij nodig heeft door materie te putten uit het universele primitieve element, dat onder invloed van de wil van de geest de nodige modificaties ondergaat om het gewenste effect te bereiken. Zo kan het het schrift produceren van een rood potlood, typografische drukkersinkt of gewone inkt, zoals zwarte inkt, of zelfs typografische letters die voldoende stevig zijn om een inkeping in het papier achter te laten, zoals we hebben mogen meemaken. De dochter van één van onze kennissen, een meisje van 12 of 13 jaar, kreeg bladzijden die geschreven waren in iets wat op pastelkleuren leek.

149. Dat was het resultaat dat ons leidde naar het fenomeen van de snuifdoos in hfdst. VII, nr. 116 - een kwestie die we uitvoerig bespraken omdat het een gelegenheid leek om te peilen naar één van de belangrijkste wetten van het Spiritisme, een wet waarvan het begrip vele mysteries rond de onzichtbare wereld zou kunnen ophelderen. Zo kan het licht afgeleid worden uit een schijnbaar gewoon voorval; we hoeven alleen maar goed te observeren, iets wat we en iedereen kunnen doen als we ons niet beperken tot het observeren van effecten zonder te zoeken naar hun onderliggende oorzaken. Als ons geloof dag na dag sterker wordt, is dat omdat we het begrijpen. Zorg dat je begrijpt als je serieuze aanhangers wilt winnen. Het begrijpen van kwesties heeft nog

---

⁴⁶ Zie uitleg in nr. 156 – Vertaler opmerking (Engels versie).

een ander resultaat, namelijk dat het een scheidslijn trekt tussen waarheid en bijgeloof.

Als we de voordelen die direct schrift kan bieden in overweging nemen, zullen we toegeven dat het voornaamste nut ervan tot nu toe bestond in het materiële bewijs van een belangrijk feit: de tussenkomst van een verborgen kracht die dit proces kan gebruiken als een nieuw middel om zich te manifesteren. Maar de op deze manier verkregen communicaties zijn zelden erg lang. Ze zijn meestal spontaan en blijven beperkt tot woorden, zinnen en, heel vaak, onverstaanbare symbolen. Ze kunnen in alle talen voorkomen: Grieks, Latijn, Syrisch, in hiërogliefen, enz., maar ze lenen zich nog niet voor de voortdurende en snelle gesprekken die verkregen worden door psychografie - schrijven met behulp van de hand van het medium.

Pneumatofonie

150. Aangezien geesten geluiden en raps kunnen voortbrengen, kunnen ze natuurlijk allerlei kreten en stemgeluiden maken, waaronder het imiteren van de menselijke stem, vlak aan onze zijde of in de lucht. We noemen dit fenomeen pneumatofonie. Volgens wat we weten over de aard van geesten, kunnen we ons voorstellen dat sommigen van hen die tot een lagere orde behoren misleid worden met het geloof dat ze kunnen spreken zoals ze deden toen ze nog leefden. (Zie *Revue Spirite*, febr. 1858: Histoire du revenant de mademoiselle Clarion).

We moeten dus vermijden alle geluiden met een onbekende oorzaak erachter voor occulte stemmen aan te nemen, of een eenvoudig rinkelen in de oren, en vooral het populaire geloof aanvaarden dat rinkelende oren ons waarschuwen dat iemand ergens over ons praat. Deze rinkelingen hebben een zuiver fysiologische oorzaak en zijn betekenisloos, terwijl de geluiden van pneumatofonie gedachten uitdrukken, en we dus kunnen erkennen dat er eerder een intelligente dan een toevallige oorzaak achter zit. Als leidend principe kunnen we vaststellen dat alleen duidelijk intelligente effecten kunnen

getuigen van de manifestatie van geesten. Wat de andere effecten betreft, de kans is meer dan honderd tegen één dat ze door toevallige oorzaken tot stand komen.

151. Wanneer we half in slaap zijn horen we vaak woorden, namen en soms hele zinnen duidelijk uitgesproken, zo luid dat we geschrokken ontwaken. Hoewel sommige van deze voorvallen werkelijk manifestaties kunnen zijn, is er toch niets zo opmerkelijks aan dat we ze niet kunnen toeschrijven aan een oorzaak die lijkt op wat we in de theorie van de hallucinatie ontwikkeld hebben (hfdst. VI, nrs. 111 e.v.). Vandaar dat wat gewoonlijk in deze toestand gehoord wordt van geen belang is. Hetzelfde geldt echter niet als we echt wakker zijn, want als we dan werkelijk een geest horen, kunnen we er meestal mee van gedachten wisselen en een normaal gesprek aangaan.

Geestelijke geluiden of pneumatofonie manifesteren zich op twee heel verschillende manieren: soms als een innerlijke stem die in ons resoneert, en hoewel de woorden helder en duidelijk kunnen zijn, worden ze niet fysiek geproduceerd; op andere momenten als woorden die buiten ons zijn en die zo duidelijk gearticuleerd zijn dat ze van iemand lijken te komen die vlak naast ons staat.

Op welke manier het ook geproduceerd wordt, het fenomeen van pneumatofonie is bijna altijd spontaan en het kan zelden opgeroepen worden.

HOOFDSTUK XIII

Psychografie

- Indirecte Psychografie: Manden en Plankjes • Directe of Manuele Psychografie

Indirecte Psychografie: Manden en Plankjes

152. De spiritistische wetenschap is vooruitgegaan zoals alle andere wetenschappen, maar nog sneller. Slechts een paar korte jaren scheiden ons van de primitieve en onvolledige methoden die we triviaal tafeldraaien noemden, tot waar we nu zijn, nu we even gemakkelijk en snel met geesten communiceren als gewone mensen onderling en met dezelfde middelen: spreken en schrijven. Schrijven heeft het bijzondere voordeel dat het de tussenkomst van een verborgen kracht fysiek aantoont door sporen achter te laten die we op dezelfde manier kunnen bewaren als onze eigen correspondentie. Onze eerste methode was het gebruik van plankjes of kleine mandjes, voorzien van een potlood, en die als volgt klaargemaakt werden.

153. Zoals we gezegd hebben, kan iemand die begaafd is met een bijzondere aanleg een draaiende beweging in een tafel of een ander voorwerp opwekken. Laten we in plaats van een tafel een mandje nemen van vier tot zes centimeter doorsnee (het maakt niet uit of het van hout of van riet is; de substantie is niet belangrijk). Als we een potlood stevig aan de bodem van de mand vastmaken, met de punt naar beneden gericht, en het op een vel papier in evenwicht houden terwijl we onze vingers op de rand van de mand leggen, dan zal het

beginnen te bewegen. Maar in plaats van te draaien, zal de mand het potlood in verschillende richtingen op het papier leiden om betekenisloze symbolen of letters te tekenen. Als een geest wordt opgeroepen en mee wil doen, zal hij niet met raps maar met schrijven reageren. De beweging van de mand is niet automatisch zoals die van de draaiende tafels; het wordt een intelligent proces. Op deze manier opgesteld keert het potlood niet terug naar de marge om een nieuwe regel te beginnen als het de rand van het papier bereikt, maar blijft in een cirkel schrijven. Het schrift vormt zo een spiraal, die het draaien van het papier vereist om het te kunnen lezen. Het op deze manier ontvangen schrift is niet altijd even leesbaar, omdat de woorden niet gescheiden worden, maar door een soort intuïtie te gebruiken kan het medium het gemakkelijk ontcijferen. Omwille van de zuinigheid kunnen we het papier en potlood vervangen door een leiste en een leipotlood. We zullen dit mandje de naam spinnend mandje geven. Het mandje wordt soms vervangen door een kartonnen doosje dat lijkt op een klein pillendoosje, waarbij het potlood een as vormt zoals in het spel dat teetotum heet⁴⁷.

154. Voor hetzelfde doel zijn veel andere gadgets uitgevonden. Het handigste is wat we de snavel mand zullen noemen, die erin bestaat dat aan de mand een houten spil wordt bevestigd die schuin staat en een paar centimeter uit de mand steekt, lijkend op een boegspriet van een schip. Na een gat in de punt van de spil geboord te hebben, wordt er een potlood in gelegd, dat lang genoeg is om de punt op het papier te laten rusten. Dan plaatst het medium zijn of haar vingers op de rand van de mand en het hele instrument beweegt mee met het potloodschrift zoals hierboven beschreven, behalve dat het schrift meestal leesbaarder is met spaties tussen de woorden, en dat de regels niet in een spiraal staan maar parallel zoals bij gewoon schrift, omdat het medium het potlood gemakkelijk kan terugleggen als elke

---

⁴⁷ Een blad, gewoonlijk met vier beletterde zijden, dat gebruikt wordt om verschillende kansspelen te spelen. American Heritage College Dictionary, 1979 – Vertaler opmerking (Engels versie).

regel af is. We hebben verhandelingen van vele bladzijden verkregen met deze methode en even snel als wanneer we ze met de hand geschreven hadden.

155. De manifesterende intelligentie openbaart zich vaak door andere ondubbelzinnige tekens. Bijvoorbeeld, als hij aan het eind van de bladzijde komt, maakt het potlood spontaan een beweging om hem om te draaien; als hij naar een voorafgaande passage op dezelfde bladzijde of op een andere wil verwijzen, geeft hij dat met de potloodpunt aan - zoals iemand met zijn of haar vinger zou doen - en onderstreept het. Als de geest zich op een bepaalde deelnemer wil richten, wijst de punt van het houten mandje naar die persoon. Voor de beknoptheid, het gebruikt vaak een speciaal teken voor ja en nee zoals we dat doen door te knikken of ons hoofd te schudden. Als het boosheid of ongeduld wil tonen, tikt het herhaaldelijk met het potlood en breekt daarbij vaak uiteindelijk de punt.

156. Sommige mensen vervangen de mand door een soort speciaal gemaakt miniatuur tafeltje van ongeveer vijf centimeter lang en ongeveer twee centimeter hoog, met drie pootjes waaraan aan één een potlood bevestigd is; de andere twee zijn afgerond of voorzien van een ivoren balletje, zodat ze gemakkelijk over het papier kunnen glijden. Weer anderen gebruiken gewoon een vierkante, driehoekige, ovale of rechthoekige planchette van ongeveer vijf centimeter lang met een schuin gat bij één van de randen waar een potlood in past. Wanneer hij op het papier gelegd wordt om te schrijven, kantelt hij en wordt hij aan één kant op het papier gesteund. Soms is hij voorzien van twee kleine wieltes aan elke kant om de beweging te vergemakkelijken. Tot besluit moeten we begrijpen dat er aan geen van deze hulpmiddelen iets absoluuts is. Het meest handige is het beste. Bij welk soort apparaat ook gebruikt wordt, er moeten twee bedieners zijn, maar ze hoeven niet allebei mediums te zijn. Eén dient alleen om het apparaat in evenwicht te helpen houden en de vermoeidheid van het medium te verminderen.

Directe of Manuele Psychografie

157. Op bovenstaande manier ontvangen geschriften noemen we indirecte psychografie, in tegenstelling tot directe of manuele psychografie die door de mediums zelf geschreven wordt. Om het laatste systeem te begrijpen moet men weten hoe het werkt. De communicerende geest werkt in op het medium dat, onder zijn invloed, dan mechanisch zijn of haar arm en hand beweegt om te schrijven, maar in de meeste gevallen niet het minste besef heeft van wat er geschreven wordt; de hand werkt op de mand, en de mand op het potlood. Zo wordt de mand zelf niet intelligent, maar dient alleen als instrument voor een intelligentie. De mand is eigenlijk niets meer dan een potloodhouder, een verlengstuk van de hand en een tussenschakel tussen hand en potlood. Door dit tussenschakel eenvoudigweg te elimineren en het potlood direct in de hand van het medium te plaatsen, krijgen we hetzelfde resultaat met een veel eenvoudiger mechanisme, want het medium schrijft zoals in normale omstandigheden gebeurt. Vandaar dat elk medium dat schrijft met behulp van een mand, planchette of ander hulpmiddel ook direct kan schrijven. Van alle middelen om te communiceren is het manuele schrijven, dat sommigen onvrijwillig schrijven noemen, ongetwijfeld het eenvoudigste, gemakkelijkste en handigste omdat het geen voorbereiding vergt, en net als gewoon schrijven leent het zich voor uitgebreidere verhandelingen. We komen op dit onderwerp terug als we over mediums gaan praten.

158. Toen deze manifestaties voor het eerst begonnen te verschijnen en omdat nog niemand er een precies begrip van had, verschenen er veel publicaties met artikelen als: Communicaties van een mand, van een planchette, van een tafel, enz.; maar tegenwoordig begrijpen we dat zulke uitdrukkingen ontoereikend of onjuist zijn, zelfs zonder dat we het frivole karakter ervan hoeven te beschouwen. Eigenlijk zijn, zoals we al gezien hebben, de tafels, planchetten en manden geen intelligente instrumenten, hoewel ze tijdelijk beziel

PSYCHOGRAFIE

worden met fictief leven; toch kan geen van hen uit zichzelf communiceren. Begrijpen van het tegendeel zou zijn het effect voor de oorzaak nemen, of het instrument voor het principe. Het zou zijn alsof een auteur onder de titel van zijn of haar boek schrijft dat het geschreven is 'door' een metalen pen of 'door' een ganzenveer. Bovendien zijn zulke instrumenten niet exclusief. We kennen iemand die in plaats van een spinnenmand een trechter gebruikt met een potlood in de hals. Vandaar dat communicaties ontvangen kunnen worden met een trechter, een steelpan of een slakom. Als ze ontvangen worden door middel van raps, niet met een tafel maar met een stoel of wandelstok, dan is er geen sprake van een pratende tafel, maar van een pratende stoel of stok. Men ziet dat wat belangrijk is om te begrijpen niet het instrument is maar de manier waarop de communicaties verkregen worden. Ongeacht de steun van het potlood, als we ze verkrijgen door te schrijven, noemen we de psychografie; als door te rappen, noemen we het typtologie. Wanneer het Spiritisme de proporties van een werkelijke wetenschap aanneemt, heeft het wetenschappelijke taal nodig.

HOOFDSTUK XIV

Mediums

- Fysieke Effecten Mediums • Elektrische Personen •
- Gevoelige of Beïnvloedbare Mediums • Horende Mediums •
- Sprekende Mediums • Helderziende Mediums •
- Somnambulistische Mediums • Genezende Mediums •
- Pneumatografische Mediums

159. Ieder individu dat de invloed van geesten in enige mate van intensiteit voelt, is een medium. Deze vermogens zijn inherent aan de mensheid. Het vormt dus geen exclusief voorrecht en er zijn maar heel weinig individuen die het tenminste niet in een rudimentaire toestand bezitten. We kunnen dus stellen dat iedereen tot op zekere hoogte een medium is. Maar gewoonlijk wordt dit etiket alleen toegepast op hen die een goed gekarakteriseerde mediamieke vermogen bezitten dat zich uitdrukt door patent effecten van een zekere intensiteit, die afhangt van een min of meer gevoelige lichamelijke organisatie. Men moet verder opmerken dat dit vermogen zich niet bij alle mediums op dezelfde manier uitdrukt. Mediums hebben meestal een speciale aanleg voor deze of gene orde van fenomenen, die hen in evenveel verschillende variëteiten verdeelt als er soorten manifestaties zijn. De voornaamste soorten zijn: *fysieke effecten mediums, gevoelige of beïnvloedbare mediums, horen, spreken, zien, somnambulistische, genezende, pneumatografische, schrijvende of psychografische mediums.*

Fysieke Effecten Mediums

160. Fysieke effecten mediums zijn vooral in staat om fysieke fenomenen op te wekken, zoals bewegingen van inerte voorwerpen, geluiden, enz. Ze kunnen verdeeld worden in facultatieve mediums en onvrijwillige mediums. (Zie deel. 2, hfdst. II en IV).

Facultatieve mediums zijn zich bewust van hun vermogen en wekken geestelijke fenomenen op door hun eigen wil. Zoals we gezegd hebben, is dit vermogen weliswaar inherent aan de menselijke soort, maar manifesteert het zich nog lang niet bij alle mediums in dezelfde mate. Maar als er weinig individuen zijn die het helemaal niet bezitten, zijn er nog minder die indrukwekkende effecten kunnen opwekken, zoals zware voorwerpen midden in de lucht laten zweven, ze door de lucht laten bewegen en vooral verschijningen opwekken. De eenvoudigste effecten betreffen de draaiing van een voorwerp, raps die ontstaan door het optillen van een voorwerp of raps die binnenin de eigen substantie van het voorwerp ontstaan. Hoewel we aan deze fenomenen geen groot belang toekennen, vinden we toch dat ze niet mogen worden gebagatelliseerd. Ze kunnen interessante waarnemingen opleveren en bijdragen tot het versterken van iemands overtuigingen, maar men moet opmerken dat het vermogen om lichamelijke effecten teweeg te brengen zich zelden openbaart bij hen die over meer geavanceerde communicatiemiddelen beschikken, zoals schrijven en spreken. Het vermogen neemt meestal af naarmate zich een ander ontwikkelt.

161. Onvrijwillige of natuurlijke mediums zijn degenen die hun invloed uitoefenen zonder het te beseffen. Ze zijn zich niet bewust van hun vermogen en bijna altijd lijkt alles wat er om hen heen gebeurt dat abnormaal lijkt, hen helemaal niet zo buitengewoon. Dergelijke kwesties maken deel uit van wie ze zijn, precies zoals mensen die begaafd zijn met tweede gezichtsvermogen maar zich daar niet van bewust zijn. Deze individuen zijn het waard geobserveerd te worden en we moeten niet nalaten de feiten van deze aard die onder onze

aandacht kunnen komen te verzamelen en te bestuderen. Ze komen in de hele geschiedenis voor en vaak bij jonge kinderen. (Zie hfdst. V: *Spontane Manifestaties*).

Dit vermogen is niet per se een aanwijzing voor een pathologische toestand, want het is niet onverenigbaar met een volmaakte gezondheid. Als de persoon die ze bezit ziek is, wordt de ziekte door iets anders veroorzaakt. Bovendien zijn therapeutische procedures machteloos om het te doen verdwijnen. In sommige gevallen kan het verschijnen na een bepaalde periode van organische zwakte, maar het is nooit de efficiënte oorzaak van de zwakte. Er is dan ook geen reden om er bezorgd over te worden wat iemands gezondheid betreft. Er zou alleen een probleem zijn als het individu, nadat hij een facultatief medium geworden was, het op een misbruikende manier gebruikte, want dan zou er een overmatige uitstoot van vitaal fluïdum kunnen optreden, die dan kan leiden tot organische verzwakking.

162. De rede komt in opstand bij de herinnering aan de mentale en fysieke martelingen die de wetenschap soms aan zwakke en tere mensen heeft toegebracht om zich ervan te verzekeren dat er van hun kant geen bedrog was gepleegd. Meestal zijn zulke experimenten die met kwade bedoelingen worden uitgevoerd schadelijk voor gevoelige organismen en kunnen ze ernstige stoornissen in de organische economie veroorzaken. Het uitvoeren van dergelijke experimenten is spelen met het leven zelf. Een onderzoeker te goeder trouw hoeft zulke middelen niet te gebruiken. Wie met deze fenomenen vertrouwd is, weet bovendien dat ze meer tot de mentale dan tot de fysische orde behoren, en dat het zinloos zou zijn te proberen de oplossing ervan in onze exacte wetenschappen te vinden.

Doordat deze fenomenen tot de mentale orde behoren, moet alles wat de verbeelding van zulke mensen kan overprikkelen met niet minder strenge voorzichtigheid vermeden worden. We weten hoeveel ongelukken angst kunnen opwekken, en er zou minder

onvoorzichtigheid zijn als we alle gevallen van mentale zwakte en epilepsie kenden die uitgelokt worden door verhalen over weerwolven en boemannen. Wat zou er dus gebeuren als men iemand ervan kon overtuigen dat hij of zij met de Duivel te maken had? Wie anderen van zulke ideeën probeert te overtuigen, weet niet welke verantwoordelijkheid hij op zich neemt: ze kunnen doden! En dit gevaar bestaat niet alleen voor de patiënten zelf, maar ook voor hun omgeving, die doodsbang kan worden door de gedachte dat hun huis een hol van demonen geworden is. Het was dit rampzalige geloof dat wreedheden voortbracht in tijden van onwetendheid. Daarom zou een beetje onderscheidingsvermogen voldoende zijn om te begrijpen dat ze met het verbranden van lichamen die geacht werden door de Duivel bezeten te zijn, niet de Duivel verbrandden. Aangezien ze zich van de Duivel wilden bevrijden, dan hadden ze hem in plaats daarvan moeten verbranden. Door ons te verlichten over de ware oorzaak van al deze fenomenen, deelt de Spiritistische Leer de doodsteek uit aan dit geloof. Verre van zo'n idee te bevestigen, is het dus onze morele en humane plicht het te bestrijden waar het bestaat.

Wat gedaan moet worden als een dergelijk vermogen zich spontaan in een individu ontwikkelt, is de fenomenen hun natuurlijke loop te laten volgen: de natuur is wijzer dan de mens. Bovendien heeft de Voorzienigheid haar plannen en het meest nederige schepsel kan dienen als het instrument van haar breedste ontwerpen. Niettemin moeten we toegeven dat de fenomenen soms voor alle betrokkenen vermoeiende en lastige proporties aannemen⁴⁸. In elk geval volgt hier

---

⁴⁸ Eén van de meest buitengewone voorvallen van deze aard, zowel om de verscheidenheid als om de vreemdheid van de fenomenen, is ongetwijfeld er een die in 1852 plaatsvond in de Pfalz (een provincie in Beieren) van Bergzabern, dicht bij Wissemburg. Het is des te opmerkelijker omdat het bijna alle soorten spontane manifestaties in één en hetzelfde individu samenbracht: harde geluiden die het huis deden schudden, omvergeworpen meubilair; voorwerpen die door een onzichtbare hand worden rondgeslingerd; visioenen en verschijningen, somnambulisme, extase, catalepsie, elektrische aantrekkingskracht, kreten en geluiden in de lucht; muziekinstrumenten die bespeeld worden zonder aangeraakt te worden, intelligente communicaties, enz. Wat bovendien niet minder belangrijk is, is dat deze gebeurtenissen

wat gedaan zou moeten worden. In hoofdstuk V, *Spontane Lichamelijke Manifestaties*, gaven we al enig advies over deze kwestie door te stellen dat we relaties met de geest moeten aanknopen om te weten wat hij wil. De volgende methode berust evenzeer op waarneming.

De onzichtbare wezens die hun aanwezigheid onthullen door gevoelige effecten zijn meestal geesten van lage orde die we kunnen beheersen door morele verhevenheid, en het is deze toestand van verhevenheid die we moeten trachten te verwerven.

Om dit te doen is het nodig dat het individu overgaat van de toestand van natuurlijk medium naar die van facultatief medium. Er wordt een effect veroorzaakt dat lijkt op wat zich voordoet bij somnambulisme. We weten dat natuurlijk somnambulisme meestal ophoudt als het vervangen wordt door magnetisch somnambulisme. De bevrijdende faculteit van de ziel wordt niet uitgedoofd, maar krijgt eerder een andere koers te volgen. Hetzelfde gebeurt met het mediamieke vermogen. In plaats van de manifestaties te voorkomen, wat zelden kan en niet vrij is van gevaar, moeten we het medium leren ze door de wil op te wekken, door ze aan de geest op te leggen. Op deze manier slaagt het medium erin de geest te overheersen en van een overheersende en soms tirannieke geest een ondergeschikte, vaak tamelijk volgzaam geest te maken. Een opmerkelijk feit is dat de ervaring heeft bevestigd dat in zo'n geval een kind evenveel of zelfs meer autoriteit kan hebben dan een volwassene. Dit is nog een bewijs van het grondbeginsel van de Leer, volgens hetwelk een geest alleen een kind is door zijn fysieke lichaam, maar in zich een ontwikkeling

---

bijna twee jaar lang werden bevestigd door talrijke ooggetuigen die het waard waren geloofd te worden vanwege hun kennis en sociale positie. Het officiële verslag van de voorvallen werd indertijd gepubliceerd door verschillende Duitse kranten en vooral in een nu uit de handel genomen brochure, waarvan de exemplaren vrij zeldzaam zijn. De volledige vertaling van de brochure staat echter in *Revue Spirite* van 1858, met commentaar en de nodige toelichtingen. Voor zover we weten was dat de enige Franse publicatie die er melding van gemaakt heeft. Behalve de fascinerende belangstelling die ze wekken, zijn zulke fenomenen ook bij uitstek leerzaam vanuit het oogpunt van de praktische studie van het Spiritisme – Auteur.

heeft die hij vóór zijn huidige incarnatie verworven had, die hem een overwicht kan verlenen over geesten die minder ontwikkeld zijn.

Het moraliseren van een geest door de raadgevingen van een derde invloedrijk en ervaren individu - als het medium daartoe niet in staat is - is bijna altijd een doeltreffend middel. We komen later op dit onderwerp terug.

Elektrische Personen

163. Het lijkt erop dat tot deze mediamieke categorie die mensen behoren die begaafd zijn met een zekere lading natuurlijke elektriciteit, die ware menselijke torpedo's zijn, die door eenvoudig contact de effecten van aantrekking en afstoting teweegbrengen. Maar het zou onjuist zijn hen als mediums te beschouwen, want echt mediumschap veronderstelt de directe tussenkomst van een geest, en experimenten hebben beslissend aangetoond dat in dit bijzondere geval elektriciteit het enige middel achter de fenomenen is. Dit vreemde vermogen, dat bijna altijd als een ziekte beschouwd kan worden, kan soms in verband gebracht worden met mediumschap, zoals te zien is in het geval van de Geest-rapper van Bergzabern; maar meestal staat het er volkomen los van. Volgens wat we gezegd hebben, is het enige bewijs van tussenkomst van de geest het intelligente karakter van de manifestaties. Als deze factor afwezig is, is het meest logisch om de fenomenen aan zuiver fysische oorzaken toe te schrijven. De vraag blijft of elektrische personen een grotere aanleg zouden kunnen hebben om medium te worden voor lichamelijke effecten. We geloven dat ze dat zouden doen, maar alleen de ervaring zal het kunnen verifiëren.

Gevoelige of Beïnvloedbare Mediums

164. Dit label wordt gebruikt om individuen aan te duiden die in staat zijn de aanwezigheid van geesten aan te voelen door een vage indruk, een soort algemene huivering waarvan ze de oorzaak niet

kennen. Maar deze variëteit vertoont geen welomschreven kenmerken. Mediums zijn noodzakelijkerwijs beïnvloedbaar en dus is beïnvloedbaarheid een eigenschap die eerder als algemeen dan als bijzonder beschouwd kan worden - het is een rudimentair vermogen dat onmisbaar is voor de ontwikkeling van alle andere. Het verschilt van zuiver fysieke en nerveuze indrukbaarheid, waarmee het niet verward moet worden, want er zijn mensen die niet neurologisch gevoelig zijn maar die de aanwezigheid van geesten in wisselende mate gewaarworden, terwijl anderen die zeer gevoelig zijn ze helemaal niet kunnen waarnemen.

Deze aanleg ontwikkelt zich met de gewoonte en kan zo'n subtiliteit bereiken dat het individu dat het bezit door de ontvangen gewaarwording niet alleen de goede of kwade aard van een nabije geest kan herkennen, maar ook diens individualiteit, zoals een blinde door een soort gewaarwording de nadering van dit of dat individu herkent. Ten opzichte van geesten is dit soort medium een ware sensitieve. Een goede geest maakt altijd een zachte aangename indruk; een kwade daarentegen maakt een pijnlijke, angstige en onaangename indruk - hij lijkt een geur van onreinheid mee te brengen.

Horende Mediums

165. Deze mediums kunnen de stem van geesten horen. Zoals we bij de bespreking van pneumatofonie al zeiden, is het soms een innerlijke stem die diep van binnen gehoord wordt, terwijl het op andere momenten een externe stem is die zo helder en duidelijk is als van een levende persoon. Horende mediums kunnen zo met geesten spreken en als ze het vermogen verwerven met bepaalde geesten te communiceren, herkennen ze die onmiddellijk aan de toon van hun stem. Ook mensen die deze vermogens niet bezitten kunnen met een geest communiceren via een horend medium, dat dan als tolk optreedt.

Dit vermogen is zeer aangenaam wanneer zulke mediums alleen goede geesten horen of diegenen die ze oproepen, maar dat geldt niet wanneer kwade geesten hen achtervolgen, waardoor ze elke

minuut de meest onaangename en vaak meest ongepaste dingen horen. In zulke gevallen is het nodig ze kwijt te raken via de methode die we zullen aangeven in het hoofdstuk over Obsessie.

Sprekende Mediums

166. Horende mediums, die alleen doorgeven wat ze horen, zijn eigenlijk geen sprekende mediums, die meestal helemaal niets horen. Bij zulke mediums werken de geesten op hun stemorganen, net zoals ze bij schrijvende mediums op de handen werken. Om te communiceren maakt een geest gebruik van het meest flexibele orgaan dat hij in een bepaald medium kan vinden. Van de een leent hij de hand; van een ander de stembanden of van een derde de oren. In het algemeen drukken sprekende mediums zich uit zonder zich bewust te zijn van wat ze zeggen, en ze behandelen bijna altijd onderwerpen die volkomen vreemd zijn aan hun gebruikelijke ideeën, buiten hun gebied van kennis en zelfs buiten het bereik van hun intelligentie. Hoewel ze tijdens het proces volkomen wakker en normaal zijn, herinneren ze zich zelden wat ze gezegd hebben. Met andere woorden, de stem van het medium is een instrument dat de geest gebruikt, en via wie een ander ermee kan praten, zoals het geval is bij een horend medium.

Toch is de passiviteit van het sprekende medium niet altijd zo volledig. Er zijn er die een intuïtie hebben over wat ze zeggen op het moment dat ze de woorden uitspreken. We zullen ons op deze variëteit concentreren als we intuïtieve mediums behandelen.

Helderziende Mediums

167. Helderziende mediums zijn degenen die begaafd zijn met het vermogen om geesten te zien. Er zijn mensen die van dit vermogen genieten in een normale toestand, die volkomen wakker zijn en die een precieze herinnering bewaren aan wat ze gezien hebben. Anderen vertonen het alleen in de somnambulistische toestand of een toestand die dicht bij somnambulisme ligt. Dit vermogen is zelden

blijvend, want het is bijna altijd het gevolg van een plotselinge en tijdelijke crisis. Tot deze categorie van helderziende mediums mogen we alle individuen rekenen die begaafd zijn met tweede zicht vermogen. Het vermogen om geesten te zien tijdens het dromen is ook een soort mediumschap, maar omvat niet het ziende mediumschap op zich. (We hebben dit fenomeen uitgelegd in hfdst. VI, *Visuele Manifestaties*).

Net als degenen met een tweede gezichtsvermogen geloven helderziende mediums dat ze door hun ogen zien, maar in werkelijkheid is het hun ziel die ziet, en daarom kunnen ze zowel met gesloten ogen als met open ogen zien. Zo kan een blinde even goed geesten zien als iemand met normaal zicht. Het zou interessant zijn hierover een studie uit te voeren om te zien of dit vermogen vaker voorkomt bij blinden. Geesten die als blinde op aarde geleefd hebben, hebben ons verteld dat ze via hun ziel een waarneming van bepaalde voorwerpen hadden en dat ze toch niet in totale duisternis ondergedompeld waren.

168. We moeten onderscheid maken tussen toevallige en spontane verschijningen en het eigenlijke vermogen om geesten te zien. De eerste doen zich het vaakst voor bij het overlijden van geliefde of bekende individuen die tot waarschuwing zijn gekomen dat ze niet langer tot deze wereld behoren. Er zijn talloze voorbeelden van zulke gevallen, nog afgezien van die welke zich als visioenen tijdens de slaap voordoen. Andere keren zijn het familieleden of vrienden die, hoewel ze al geruime tijd dood zijn, verschijnen om ons voor gevaar te waarschuwen, raad te geven of om een gunst te vragen, die er gewoonlijk in bestaat een of andere dienst te verrichten die ze bij leven niet konden volbrengen, maar die ook gebeden kan inhouden.

Deze verschijningen bestaan uit geïsoleerde gebeurtenissen en hebben altijd een individueel en persoonlijk karakter over zich; ze vormen dus niet een vermogen op zich. Het vermogen zelf bestaat uit de mogelijkheid - zo niet blijvend, dan toch vrij frequent - om ook maar enige geesten te zien, zelfs geesten die volkomen onbekend zijn.

Dit vermogen is wat het helderziende medium, juist gesproken, definieert.

Onder de helderziende mediums zijn er die alleen opgeroepen geesten zien, die tot in het kleinste detail hun gebaren, gelaatsuitdrukkingen, de karakteristieke omtrek van hun gezicht, hun kleding en zelfs de gevoelens die ze uitdrukken kunnen beschrijven. Er zijn anderen die het vermogen in meer algemene zin bezitten, die de hele omringende geestelijke bevolking zien gaan en komen, en, zouden we kunnen zeggen, hun dagelijkse gang zien gaan.

169. Op een bepaalde avond keken we naar een voorstelling van de opera 'Oberon' terwijl we naast een uitstekend helderziend medium zaten. Een groot aantal van de zitplaatsen was leeg, maar vele waren bezet door geesten die de voorstelling leken te bekijken. Sommigen zaten dicht bij verschillende publieke leden en leken hun gesprekken te beluisteren. Op het podium deed zich een andere scène voor: achter de artiesten amuseerden verschillende joviale geesten zich door hen te pantomimeren⁴⁹, waarbij ze grotesk hun bewegingen imiteerden. Maar meer serieuze geesten leken de zangers te inspireren, hen te steunen door hen meer energie te geven. Eén van deze bleef naast een van de voornaamste vrouwelijke zangeressen staan. We beoordeelden zijn bedoelingen als nogal frivool en na het sluiten van het gordijn riepen we hem op. Nadat hij op ons geantwoord had, verweet hij ons onze overhaaste beoordeling streng: “Ik ben niet wat jullie denken; ik ben haar gids, haar beschermgeest en het is mijn verantwoordelijkheid haar te leiden.” Na een paar minuten van een heel serieus gesprek verliet hij ons met de woorden: “Goodbye. Zij is in haar kleedkamer en ik moet over haar waken.” We riepen tijdens de voorstelling ook de geest van Weber, de componist van de opera, op en vroegen hem wat hij ervan vond. “Het is niet slecht,” antwoordde hij, “maar zwak; de uitvoerders zingen, maar dat is alles. Het ontbreekt aan inspiratie. Wacht,” voegde hij eraan toe. “Ik zal proberen ze te

---

⁴⁹ Pantomime, is een vorm van visueel theater. De acteurs beelden een situatie of verhaal uit met gebaren, mimiek en lichaamstaal – Vertaler opmerking.

doordrenken met een beetje van het heilige vuur!” We zagen hem toen boven het podium zweven, boven de zangers. Een emanatie leek van hem naar hen toe te stromen en hen te omhullen. Op dat moment was er een zichtbare ervaring van energie tussen hen.

170. Hier is nog een gebeurtenis die de invloed bewijst die geesten op mensen uitoefenen zonder dat ze er weet van hebben. We keken naar een toneelvoorstelling als de andere, maar dan met een ander helderziend medium. Terwijl we in gesprek waren met een geestelijke toeschouwer zei hij tegen ons: “Zie je die twee dames alleen in dat vak op de eerste verdieping? Wel, ik ga ervoor zorgen dat ze het theater verlaten.” Hij ging toen het hokje van de dames binnen en begon met hen te praten. Ze hadden aandachtig naar de voorstelling zitten kijken toen ze elkaar plotseling aankeken, met elkaar leken te overleggen, toen vertrokken en niet meer terugkeerden. De geest gaf ons toen een vrolijk gebaar, wat betekende dat hij zijn woord vervuld had, maar we zagen hem niet meer terug om hem om meer uitleg te vragen. Op deze manier zijn we vaak getuige geweest van de rol die geesten spelen onder de levenden. We hebben ze waargenomen op vele plaatsen waar mensen samenkomen: dansen, concerten, preken, begrafenissen, bruiloften, enz. en overal troffen we ze aan die kwade hartstochten aanwakkeren, tweedracht zaaien, geschillen ophitsen en zich verheugen in hun uitpattingen. Anderen daarentegen bestrijden deze schadelijke invloed, maar er wordt zelden naar hen geluisterd.

171. Het vermogen om geesten te zien kan ongetwijfeld ontwikkeld worden, maar het is één van die waarvan de ontwikkeling op een natuurlijke manier moet verlopen zonder kunstmatig gestimuleerd te worden, om te vermijden dat we aan illusies van de verbeelding worden blootgesteld. Als we het zaad van een vermogen bezitten, zal het vanzelf ontkiemen. In de regel moeten we tevreden zijn met de vermogens die God ons geschonken heeft en niet het onmogelijke nastreven, want als we nog meer willen lopen we het risico te verliezen wat we al hebben.

Toen we vermeldde dat de gevallen van spontane verschijningen vaak voorkomen (nr. 107), bedoelden we niet dat ze heel vaak voorkomen. Die waarbij mediums per se zien zijn nog zeldzamer en we hebben veel redenen om degenen die beweren die gave te hebben te wantrouwen. Men doet er verstandig aan hen niet te vertrouwen zonder positief bewijs. We hebben het niet over hen die de belachelijke illusie van bolvormige geesten voeden, die we in nr. 108 beschreven, maar over hen die beweren geesten te zien op een meer rationele manier. Sommige mensen kunnen ongetwijfeld oprecht zijn hoewel ze zich vergissen, maar anderen kunnen het vermogen simuleren uit ijdelheid of om bijbedoelingen. Bij het beoordelen van zulke gevallen moeten we vooral letten op het karakter, de moraliteit en de oprechtheid van de persoon; maar vooral in de details van de omstandigheden vinden we de zekerste manier om ze te beoordelen. Er zijn omstandigheden die geen twijfel kunnen laten bestaan, zoals die waarbij het gaat om nauwkeurige beschrijvingen van geesten die het medium nooit heeft kunnen kennen toen ze geïncarneerd waren. Het volgende geval behoort tot deze categorie.

Een weduwe dame, wier overleden echtgenoot vaak met haar communiceerde, ontmoette op een dag een helderziend medium die haar of haar familie niet kende. Het medium zei tegen haar: “Ik zie een geest naast je.” “Oh,” antwoordde de dame, “dat is waarschijnlijk mijn echtgenoot, die mij bijna nooit verlaat.” “Nee,” antwoordde het medium, “het is een dame van een zekere leeftijd, die een vreemd kapsel heeft en die een witte hoofdband draagt.”

Door deze bijzonderheid en andere beschrijvende details herkende de weduwe volledig haar grootmoeder, aan wie ze op dat moment niet eens gedacht had. Als het medium alleen maar het vermogen vervalst had, zou het gemakkelijker geweest zijn de suggestie van de weduwe te volgen, maar in plaats van de echtgenoot, aan wie ze gedacht had, zag hij een vrouw met een uniek kapsel, waarvan hij geen idee kon hebben gehad. Bovendien bewijst dit geval dat wat het

medium zag geen weerspiegeling was van een gedachte van buitenaf.
(Zie nr. 102)

Somnambulistische Mediums

172. Somnambulisme kan beschouwd worden als een variant van mediamieke vermogens, of liever, we kunnen zeggen dat deze twee soorten fenomenen vaak samen gevonden worden. Somnambulisten handelen onder invloed van hun eigen geest; het is hun eigen ziel die, op momenten van emancipatie, ziet, hoort en waarneemt voorbij de grenzen van de zintuigen. Wat ze uitdrukken komt uit henzelf voort. Hun ideeën zijn over het algemeen juistere dan tijdens hun normale toestand en hun kennis is ruimer omdat hun ziel vrij is. Met andere woorden, ze leven in afwachting van het spirituele leven. Mediums, daarentegen, dienen als instrumenten voor een intelligentie van buitenaf; ze zijn passief en wat ze uitdrukken is niet van henzelf. Samengevat drukken somnambulisten hun eigen gedachten uit, terwijl mediums de gedachten van anderen uitdrukken. Maar de geest die via een gewoon medium communiceert, kan dat ook via een somnambulist doen. Vaak maakt dezelfde toestand van emancipatie van de ziel tijdens het somnambulisme het communiceren met geesten gemakkelijker. Veel somnambulisten zien geesten volkomen goed en beschrijven ze met dezelfde precisie als helderziende mediums. Ze kunnen met hen praten en hun gedachten aan ons overbrengen; wat ze zeggen buiten de kring van hun persoonlijke kennis wordt hun dus bijna altijd door andere geesten ingegeven. Het volgende is een opmerkelijk voorbeeld waarbij de geest van de somnambulist gelijktijdig optreedt met een andere geest, die zich ondubbelzinnig openbaart:

173. Eén van onze vrienden nam als somnambulist een jonge jongen van 14 of 15 jaar in dienst, van vrij lage intelligentie en uiterst beperkt opgeleid. Maar in de somnambulistische toestand vertoonde hij een buitengewone luciditeit en grote scherpzinnigheid. Hij toonde zijn bekwaamheden vooral in de behandeling van ziekten, en verrichtte

talrijke genezingen die anders als ongeneeslijk beschouwd werden. Op een dag, toen hij een zieke man begeleidde, beschreef hij de ziekte met volmaakte precisie, “Dat is niet genoeg,” kreeg hij te horen. “Nu moet je een geneesmiddel voorschrijven”. “Dat kan ik niet,” antwoordde hij. “Mijn engel dokter is er niet”. “Wie is je engel dokter?” “Degene die de geneesmiddelen voorschrijft.” “Dan zie jij zelf de geneesmiddelen niet?” “O, nee; zei ik net niet dat mijn engel dokter ze voorschrijft?”

In het geval van deze somnambulist was het dus zijn eigen geest die zag wat de ziekte was en die geen hulp nodig had, maar de medische voorschriften werden door een andere geest gemaakt. Als de laatste niet aanwezig was, kon de eerste er niets over zeggen. In zijn eentje was hij slechts een somnambulist; bijgestaan door wie hij zijn engel dokter noemde, was hij een somnambulistische medium.

174. De luciditeit van de somnambulistische vermogen is er een die afhangt van het organisme, en dus onafhankelijk is van de verhevenheid, vooruitgang en morele toestand van de persoon. Daardoor kunnen somnambulisten heel lucide zijn, maar niet in staat om bepaalde kwesties op te lossen als hun geest weinig ontwikkeld is. Somnambulisten die uit zichzelf spreken kunnen daarom goede en slechte, ware of valse dingen zeggen, en meer of minder subtiliteit en scrupules in hun handelingen gebruiken, afhankelijk van de mate van verhevenheid of inferioriteit van hun eigen geest. In deze gevallen kan de hulp van een andere geest hun tekortkomingen overwinnen. Maar net als bij mediums kunnen ook somnambulisten bijgestaan worden door leugenachtige, lichtzinnige of zelfs kwade geesten. Hier hebben de morele kwaliteiten van de somnambulist een bijzonder grote invloed om goede geesten aan te trekken. (Zie *Het Boek der Geesten*, par. over *Somnambulisme*, nr. 425, en in dit boek het hfdst. Over *De Morele invloed van het Medium*).

Genezende Mediums

175. We vermelden hier alleen deze variëteit van het medium, omdat het onderwerp een veel grotere ontwikkeling zou vereisen dan

MEDIUMS

onze huidige doeleinden toelaten. Bovendien hebben we vernomen dat een bevriende arts heeft voorgesteld het onderwerp te behandelen in een speciaal werk over intuïtieve geneeskunde. We willen alleen zeggen dat deze vorm van mediumschap vooral bestaat uit de gave die sommige mensen hebben om te genezen door eenvoudige aanraking, door een blik of zelfs een gebaar, zonder dat ze hun toevlucht nemen tot welke medicijnen dan ook. Dit zal zeker gewoon als magnetisme beschouwd worden en het is duidelijk dat het magnetische fluïdum een grote rol speelt. Maar wanneer het fenomeen met de nodige zorg onderzocht wordt, kan men gemakkelijk de aanwezigheid van iets meer herkennen. Gemeenschappelijke magnetisatie is een bonafide vorm van behandeling die een methodische en regelmatige opeenvolging vereist. Bij genezende mediums gaan de zaken echter op een heel andere manier. Alle magnetiseurs zijn in staat, tot op zekere hoogte, te genezen als ze weten hoe ze het correct moeten aanpakken maar bij genezende mediums is het vermogen spontaan en ze bezitten het soms zonder ooit van magnetisme gehoord te hebben. De tussenkomst van een verborgen kracht - het kenmerk van mediumschap - wordt in bepaalde omstandigheden duidelijk, vooral als we bedenken dat de meeste individuen die in aanmerking komen als genezende mediums hun toevlucht nemen tot gebed, en dit gebed op zichzelf een ware evocatie wordt. (Zie nr. 131)

176. Hieronder volgen antwoorden die we van de Geesten over dit onderwerp ontvingen:

1) *Mogen we individuen die begaafd zijn met magnetische kracht beschouwen als een vorm van mediumschap?*

“Daar zou je geen vragen over moeten hebben”.

2) *Mediums zijn dus tussenpersonen tussen geesten en mensen, terwijl magnetiseurs, die uit hun eigen krachten putten, niet lijken te dienen als tussenpersonen voor een vreemde macht.*

“Dat is een onjuiste opvatting. De magnetische kracht behoort toe aan de individuen, maar wordt vergroot met de hulp van de geesten op wie ze er een beroep op doen. Als je bijvoorbeeld

magnetisme gebruikt om te genezen, en je roept een goede geest op die belangstelling heeft voor zowel jou als de zieke, dan vergroot die je eigen krachten en wilskracht door je fluida te richten en ze de nodige kwaliteiten te geven”.

3) *Niettemin zijn er uitstekende magnetiseurs die niet in geesten geloven.*

“Dus denk je dat geesten alleen inwerken op hen die in hen geloven? Zij die voor goede doeleinden magnetiseren worden geholpen door goede geesten. Allen met morele aspiraties roepen hen aan zonder het te beseffen, zoals door het verlangen naar kwaad en slechte bedoelingen anderen kwaadaardige aanroepen.”

4) *Zouden magnetiseurs die geloven in de tussenkomst van geesten doeltreffender handelen?*

“Ze zouden dingen kunnen doen die als wonderen beschouwd zouden worden”.

5) *Bezitten sommige individuen werkelijk de gave om te kunnen genezen door eenvoudige aanraking zonder magnetische handopleggingen te gebruiken⁵⁰?*

“Zeker; heb je niet verschillende voorbeelden gezien?”

6) *Is er in zulke gevallen sprake van magnetische werking of alleen van de invloed van geesten?*

“Beide. Zulke individuen zijn bonafide mediums, omdat ze onder invloed van geesten handelen, maar dat betekent nog niet dat ze zijn wat je onder bijvoorbeeld genezende mediums verstaat.”

7) *Is deze kracht overdraagbaar?*

“Niet de kracht zelf, maar wel het begrip van wat nodig is om het uit te oefenen als men het bezit. Er zijn mensen die niet eens zouden vermoeden dat ze deze kracht bezitten als ze niet dachten dat het aan hen was overgedragen.”

8) *Kan genezing worden teweeggebracht door gebed alleen?*

---

⁵⁰ Handoplegging: "... een fluidische-magnetische procedure, waarvan het voornaamste doel is te helpen bij het herstel van 's organisch evenwicht van een patiënt." Gurgel, Luiz Carlos, O Passe Espírita, Hfdst. 1, p. 113, Federação Espírita Brasileira, Rio de Janeiro, 1994 – Vertaler opmerking (Engels versie).

“Ja, soms staat God dit toe; maar soms is het voor de zieken zelf goed om te blijven lijden, en ze denken dan dat hun gebeden niet gehoord zijn.”

9) *Zijn bepaalde gebedsformules doeltreffender voor genezing dan andere?*

“Alleen bijgeloof zou aan bepaalde woorden deugdzaamheid kunnen toeschrijven, en alleen onwetende of bedrieglijke geesten zouden zo'n idee kunnen vermaken door formules voor te schrijven. Maar voor mensen die weinig verlicht zijn en niet in staat zijn puur geestelijke kwesties te begrijpen, kan het gebruik van een formule bijdragen tot verdieping van hun vertrouwen. In zo'n geval is het niet de formule die werkzaam is, maar eerder het vertrouwen dat vergroot is door het geloof dat aan het gebruik van de formule verbonden is”.

Pneumatografische Mediums

177. Deze benaming geldt voor mediums die aanleg hebben voor het verkrijgen van direct schrift, een gave die niet aan alle schrijvende mediums gegeven is. Dit vermogen is vrij zeldzaam gebleven. Het kan waarschijnlijk door oefening ontwikkeld worden, maar, zoals we al zeiden, het praktische nut ervan is beperkt tot het feit dat het een duidelijk bewijs is van de tussenkomst van een verborgen kracht in de manifestaties. Alleen ervaring kan vertellen of iemand het bezit. Men kan er dus mee experimenteren, net zoals men via andere vormen van communicatie een beschermgeest kan vragen. Afhankelijk van de grotere of kleinere kracht van het medium kunnen eenvoudige sporen, symbolen, letters, woorden, zinnen en zelfs hele bladzijden verkregen worden. Alles wat meestal nodig is, is een vel gevouwen papier ergens of op een door de geest aangewezen plaats te leggen gedurende tien of vijftien minuten of wat langer. Gebed en meditatie zijn essentieel; we achten het dus onmogelijk dat het werkt in niet-serieuze bijeenkomsten of waar de mensen niet bezielde zijn met gevoelens van verwantschap en welwillendheid. (Zie de uitleg van

HET BOEK DER MEDIUMS – DEEL 2 – HOOFDSTUK XIV

direct schrijven, hfdst. VIII, *Laboratorium van de Onzichtbare Wereld*, nrs. 127 e.v., en hfdst. XII, *Pneumatografie*).

We zullen in de volgende hoofdstukken in het bijzonder ingaan op schrijvende mediums.

HOOFDSTUK XV

Schrijvende of Psychografische Mediums

• Mechanische Mediums • Intuïtieve Mediums • Semi-Mechanische Mediums • Geïnspireerde Mediums • Mediums met Voorgevoel

178. Van alle vormen van communicatie is het schrijven met de hand de eenvoudigste, de handigste, en vooral de meest volledige. Alle inspanning zou gedaan moeten worden om het te ontwikkelen, want het maakt het mogelijk om met geesten relaties op te bouwen die even duurzaam en regelmatig zijn als die we onder elkaar onderhouden. We benadrukken het gebruik ervan zo sterk omdat het de methode is waardoor geesten het best hun aard en de graad van hun verhevenheid of minderheid onthullen. Door het gemak waarmee ze zich op deze manier kunnen uitdrukken, verschaffen ze ons kennis van hun diepste gedachten, waardoor we ze kunnen beoordelen en hun werkelijke waarde kunnen bepalen. Bovendien is dit vermogen voor het medium het meest vatbaar om met oefening ontwikkeld te worden

Mechanische Mediums

179. Als we bepaalde effecten onderzoeken die zich manifesteren in de bewegingen van een tafel, een mand of een planchette die schrijft, zullen we er geen twijfel over hebben dat een geest een directe werking op deze voorwerpen uitoefent. De mand beweegt soms zo heftig rond dat hij uit de handen van het medium

springt; op andere momenten beweegt hij zich naar bepaalde individuen in de kring toe om die te treffen; op weer andere momenten vertonen zijn bewegingen genegenheid. Hetzelfde gebeurt wanneer een potlood in de hand van het medium wordt gelegd. Vaak vliegt het uit de hand, of de hand of de mand bewegen convulsief en tikken boos op het tafelblad - dit alles terwijl het medium volkomen kalm is, maar verbaasd over het feit dat hij de bewegingen niet kan beheersen. We willen terloops opmerken dat zulke effecten altijd wijzen op de aanwezigheid van minder geëvolueerde geesten; geesten van hoge orde zijn altijd kalm en vol waardigheid en welwillendheid. Als er niet met gepaste respect naar hen geluisterd wordt, trekken ze zich terug en nemen anderen hun plaats in.

Zo kan een geest zijn gedachte rechtstreeks uitdrukken, hetzij door een voorwerp te bewegen waarvoor de hand van het medium alleen als steun dient, hetzij door rechtstreeks op de hand in te werken.

Wanneer een geest rechtstreeks op de hand van het medium werkt, drijft hij de hand geheel onafhankelijk van de wil van het medium. De hand schrijft zonder ophouden en ondanks de wil van het medium zolang de geest iets te zeggen heeft, en stopt dan als hij klaar is.

Wat het fenomeen in dit geval kenmerkt is dat het medium zich totaal niet bewust is van wat het schrijft. Deze absolute onwetendheid kenmerkt hen die we passieve of mechanische mediums noemen. Dit vermogen is des te waardevoller omdat het niet de minste twijfel laat bestaan over de onafhankelijke gedachte van de entiteit die het schrijven doet.

Intuïtieve Mediums

180. Het doorgeven van de gedachte van een geest kan ook gebeuren door middel van de eigen geest van het medium, of liever, zijn of haar ziel, want we gebruiken die term voor de geest terwijl hij of zij geïncarneerd is. In dit geval werkt de communicerende geest niet rechtstreeks op de hand om die te doen schrijven, want hij houdt de

hand niet vast noch leidt hem, maar werkt in op de ziel waarmee hij zich identificeert. Dan, onder deze impuls, leidt de ziel van het medium de hand, die op zijn beurt het potlood leidt. Hier moeten we een belangrijk feit opmerken: de communicerende geest neemt niet de plaats in van de ziel van het medium, want die kon hij niet van het lichaam verdrijven; integendeel, hij overheerst die los van de wil van het medium en drukt er zijn eigen wil op. Bijgevolg is de rol van de ziel niet geheel passief; ze ontvangt de gedachte van de geest en geeft die door. In deze situatie is het medium zich bewust van wat er geschreven wordt, hoewel het geen weerspiegeling is van zijn of haar eigen gedachte. Dit type persoon wordt een intuïtief medium genoemd.

Men zou kunnen zeggen dat er niets in deze methode is dat bewijst dat het een andere geest is in plaats van de eigen geest van het medium die het schrijven doet. In feite is het onderscheid soms vrij moeilijk te maken, maar dat is misschien niet belangrijk, want men kan de door de geest gesuggereerde gedachten herkennen aan het feit dat het medium zelf nooit zulke gedachten heeft gehad; ze worden gesuggereerd terwijl ze worden opgeschreven en zijn vaak zelfs tegengesteld aan de ideeën die het medium eerder over het onderwerp had. Bovendien kunnen ze de kennis en mogelijkheden van het medium ver te boven gaan.

De rol van mechanische mediums is die van een machine, terwijl intuïtieve mediums als tolk dienen. Om gedachten te kunnen overbrengen moeten de laatsten ze begrijpen, en ze in zekere zin assimileren om ze getrouw te kunnen vertalen. Maar de gedachten zijn niet van henzelf; ze doen niets anders dan hun hersenen voorbijgaan. Dit is precies de rol van intuïtieve mediums.

Semi-Mechanische Mediums

181. Bij zuiver mechanische mediums is de beweging van de hand onafhankelijk van hun wil, terwijl bij intuïtieve mediums de beweging vrijwillig en facultatief is. Semi-mechanische mediums daarentegen zijn een mengeling van beide; dat wil zeggen dat ze voelen

dat hun hand bewogen wordt zonder dat ze dat willen, maar tegelijk zijn ze zich bewust van wat er geschreven wordt terwijl de woorden gevormd worden. Bij het eerste verschijnt de gedachte van het medium na het schrijven; bij het tweede vóór het schrijven; bij het derde terwijl het schrijven aan de gang is. *Semi-mechanische mediums* zijn het talrijkst.

Geïnspireerde Mediums

182. Al degenen die hetzij in een normale, hetzij in een extatische toestand mentale communicaties ontvangen die vreemd zijn aan hun eigen vooropgezette ideeën, kunnen beschouwd worden als geïnspireerde mediums. Ze kunnen beschouwd worden als een intuïtieve soort, maar met dit verschil dat de tussenkomst van een verborgen kracht veel minder waarneembaar is, want bij een geïnspireerd medium is het moeilijker onderscheid te maken tussen de geïnspireerde gedachte zelf en de eigen gedachte van het medium. Wat het eerste kenmerkt is vooral de spontaniteit ervan. We kunnen inspiratie ontvangen van geesten die ons ten goede of ten kwade beïnvloeden, maar het is vooral de hulp van hen die willen wat goed voor ons is, wier raadgevingen we het vaakst niet opvolgen. Dit geldt voor alle omstandigheden van ons leven, bij de beslissingen die we moeten nemen. In deze zin zouden we kunnen zeggen dat allen mediums zijn, want er is niemand die niet zijn beschermer en vertrouwde geesten heeft, die er alles aan doen om goede gedachten aan hun beschermelingen door te geven. Als iedereen van deze waarheid overtuigd zou zijn, zouden ze vaker een beroep doen op de inspiratie van hun beschermengel op momenten dat ze niet weten wat ze moeten zeggen of doen. Laten we vurig en vol vertrouwen onze beschermgeest oproepen in tijden van nood en we zullen ons met meer volharding verwonderen over de ideeën die als bij toverslag opkomen, hetzij om hulp bij het nemen van een beslissing, hetzij bij iets dat gedaan moet worden. Als er niet onmiddellijk een idee opkomt, dan hoeven we alleen maar te wachten. Het bewijs dat we met een voorgesteld idee te maken hebben is juist hierin gelegen, dat als het

SCHRIJVENDE OF PSYCHOGRAFISCHE MEDIUMS

van onszelf was, het altijd tot onze beschikking zou hebben gestaan en er geen reden zou zijn geweest om het niet op onze wenken te laten verschijnen. Wie niet blind is hoeft alleen maar zijn ogen te openen wanneer hij wil zien. Op dezelfde manier hebben zij die hun eigen ideeën hebben ze altijd tot hun beschikking, maar als ze niet opduiken wanneer ze dat willen, komt dat omdat ze het buiten zichzelf moeten gaan zoeken.

Tot deze categorie mogen we ook mensen rekenen die, zonder begaafd te zijn met een uitzonderlijke intelligentie en zonder hun normale toestand te verlaten, flitsen van intellectuele helderheid hebben die hen begiftigen met een verrassend gemak van conceptie en welsprekendheid en in sommige gevallen een voorgevoel over de toekomst. Op zulke momenten, die we terecht inspirerend noemen, zijn er ideeën in overvloed en volgen ze elkaar op in een onwillekeurige en bijna koortsachtige impuls. Het lijkt alsof een hogere intelligentie ons te hulp is gekomen en dat onze geest bevrijd is van een grote last.

183. Alle genieën, kunstenaars, geleerden en literatoren zijn ongetwijfeld vergevorderde geesten met het vermogen om grote dingen te doorgronden en te bedenken, en juist omdat geesten hen beoordelen als bezitters van zulke vermogens, stellen ze hen, telkens wanneer ze bepaalde daden willen volbrengen, de nodige ideeën voor. Het is dus zo dat ze in de meeste gevallen mediums zijn zonder het te beseffen. Niettemin hebben ze een vaag intuïtie dat ze geholpen worden, want wie om inspiratie roept, doet ook werkelijk een evocatie. Als ze verwachtten niet gehoord te worden, waarom zouden ze dan vaak uitroepen: Mijn Beschermengel, help me!

De volgende antwoorden bevestigen deze bewering:

1) *Wat is de voornaamste oorzaak van inspiratie?*

“Mentale communicatie van een geest”.

2) *Is inspiratie alleen bedoeld voor grote openbaringen?*

“Nee. Het is bijna altijd bedoeld voor de meest voorkomende levensomstandigheden. Bijvoorbeeld, je wilt ergens heen en een geheime stem zegt je dat niet te doen omdat je gevaar zou ontmoeten,

of deze stem stelt voor dat je iets doet waar je niet aan gedacht had. Dit is inspiratie. Er zijn maar weinig mensen die niet bij vele gelegenheden geïnspireerd zijn geweest.”

3) *Kunnen schrijvers, schilders of muzikanten, bijvoorbeeld, op momenten van inspiratie als mediums beschouwd worden?*

“Ja, want op zulke momenten is hun ziel vrijer en meer los van de materie, en zo krijgt ze een deel van haar vermogens als geest terug en ontvangt ze gemakkelijker communicaties van andere geesten die haar inspireren.”

Mediums met Voorgevoel

184. Een voorgevoel is een vage intuïtie over toekomstige gebeurtenissen. Bepaalde individuen bezitten deze vermogens in verschillende mate van ontwikkeling. Het kan beschouwd worden als een soort tweede zicht dat hen in staat stelt de gevolgen van het heden en de natuurlijke keten van gebeurtenissen te zien. Maar ze zijn ook vaak het resultaat van verborgen communicaties en het is vooral in deze gevallen dat de zo begaafde individuen, mediums met voorgevoel genoemd kunnen worden, die een soort geïnspireerd medium vormen.

HOOFDSTUK XVI

Speciale Mediums

• Speciale Bekwaamheden van Mediums • Synoptische Tabel
van de Verschillende Variëteiten • Variëteiten van Schrijvende
Mediums

Speciale Bekwaamheden van Mediums

185. Naast de reeds opgesomde mediamieke categorieën biedt de mediumschap oneindige variëteiten, waaronder wat men speciale mediums kan noemen, die begaafd zijn met nog niet gedefinieerde bijzondere bekwaamheden, los van de kwaliteiten en kennis van de zich manifesterende geest.

De aard van de resulterende communicatie hangt altijd samen met de aard van de geest en draagt het stempel van zijn graad van evolutie, zijn wijsheid of zijn onwetendheid. Maar ondanks gelijkenissen tussen geesten van dezelfde graad op de hiërarchische schaal, is er toch een onmiskenbare neiging bij elke geest om zich met een bepaalde specialiteit bezig te houden. Geesten die raps voortbrengen, bijvoorbeeld, wijken zelden af van fysieke manifestaties, terwijl er onder hen die intelligente manifestaties voortbrengen geesten zijn die dichters, muzikanten, schilders, geleerden, moralisten, artsen, enz. zijn. We hebben het hier over geesten van een gemiddelde orde, want in een hogere graad van de hiërarchie gaan de bekwaamheden op in de eenheid van volmaaktheid. Maar naast de bekwaamheid van de geest zelf staat de bekwaamheid van het medium, het instrument dat ofwel meer geschikt en soepel kan zijn, ofwel minder, en waarin de

geest individuele kwaliteiten ontdekt die we niet altijd kunnen inschatten.

Laten we een vergelijking maken: een zeer vaardige muzikant heeft verschillende violen tot zijn beschikking, die voor de gewone mens allemaal goede instrumenten lijken, maar waartussen de volleerde kunstenaar een groot verschil kan onderscheiden, door uiterst delicate nuances waar te nemen die hem in staat stellen sommige te kiezen en andere te verwerpen, nuances die hij intuïtief waarneemt zonder ze te kunnen definiëren. Hetzelfde geldt voor mediums: ondanks de gelijkheid van hen staat wat mediamieke potentie betreft, zal een geest toch de ene boven de andere verkiezen, al naar gelang het soort communicatie dat hij wil overbrengen. Daardoor zien we bijvoorbeeld mediums onder invloed van een geest die bewonderenswaardige gedichten schrijft, ook al hebben ze zelf in hun gewone toestand nooit een vers kunnen maken. Anderen daarentegen zijn normaal gesproken dichters, maar als mediums schrijven ze alleen proza, ondanks hun verlangen gedichten te schrijven. Hetzelfde gebeurt met schilderen, muziek, enz. Er zijn mediums die, zonder wetenschappelijke kennis te bezitten, het meest bekwaam zijn in het ontvangen van communicaties van deze aard. Anderen zijn vaardiger in historische studies; weer anderen dienen gemakkelijker als tolk voor moraliserende geesten. In één woord, wat ook de soepelheid van het medium mag zijn, de communicaties die hij of zij ontvangt hebben meestal een bijzonder stempel. Verder zijn er die nooit uit een vastgelegde kring van ideeën treden en als ze dat proberen ontvangen ze alleen onvolledige, laconieke en vaak foutieve communicaties. Behalve de kwestie van bekwaamheid geven geesten er ook de voorkeur aan via dit of dat medium te communiceren, naar gelang de affiniteit tussen hen. Zo zal dezelfde geest, ondanks een duidelijke overeenkomst in omstandigheden, explicieter zijn door bepaalde mediums, louter en alleen omdat ze er beter geschikt voor zijn.

186. Het zou verkeerd zijn te verwachten dat we goede communicaties van allerlei soort ontvangen alleen maar omdat we een goed schrijvend medium tot onze beschikking hebben. De eerste voorwaarde is ongetwijfeld zekerheid te hebben over de bron van de communicaties, dat wil zeggen over de kwaliteiten van de geest die ze doorgeeft. Maar we moeten niet minder vermoeden wat de kwaliteiten zijn van het mediamieke instrument dat aan de geest wordt aangeboden. We moeten dus zowel de aard van het medium als die van de geest bestuderen, want het zijn beide essentiële elementen voor een bevredigend resultaat. Er is echter nog een derde element dat even belangrijk is: de bedoeling, de innerlijke gedachte en de mate van prijszwaardigheid van degene die de geest ondervraagt. Dit is gemakkelijk te begrijpen. *Om een goede communicatie te zijn, moet ze van een goede geest komen. Opdat zo'n goede geest het KAN overbrengen, moet hij een goed instrument tot zijn beschikking hebben. Opdat hij het zou WILLEN overbrengen, moet het doel erbij passen.* De geest, die de gedachte leest, vermoedt of de voorgestelde vraag een serieuze reactie verdient en of de persoon die hem formuleert een reactie waard is. Zo niet, dan verspilt hij geen tijd met het zaaien van zaadjes tussen de stenen. Dat is wanneer lichtzinnige en spottende geesten in actie komen, want omdat ze weinig begaan zijn met de waarheid, analyseren ze het onderwerp niet zoals het hoort en zijn ze over het algemeen even weinig scrupuleus over de middelen als over de doeleinden.

Laten we nu de voornaamste soorten mediumschap samenvatten in de vorm van een soort synoptische tabel, bestaande uit die welke al in de voorgaande hoofdstukken beschreven zijn, met vermelding van de paragraafnummers waarin ze meer in detail behandeld worden.

We hebben de verschillende mediamieke variëteiten gegroepeerd naar de overeenkomsten van oorzaak en gevolg, maar deze indeling is in geen geval absoluut. Sommige worden vrij vaak gevonden; andere daarentegen zijn zeldzaam en zelfs uitzonderlijk - een feit waar we zorgvuldig op gewezen hebben. Deze laatste

aanwijzingen werden allemaal geleverd door de Geesten, die bovendien deze tabel met bijzondere zorg bekeken en aanvulden met verschillende opmerkingen en nieuwe categorieën, zodat we kunnen zeggen dat het nu helemaal hun eigen werk is. Wanneer we het de moeite waard vonden, hebben we hun tekstuele opmerkingen gemarkeerd door aanhalingstekens te gebruiken⁵¹. De meeste zijn van Erastus en Socrates.

Synoptische Tabel van de Verschillende Variëteiten

187. We kunnen mediums in twee grote categorieën verdelen:

Fysieke Effecten Mediums - Zij die de macht hebben om fysieke effecten of ostensieve manifestaties teweeg te brengen. (Zie nr. 160).

Intellectuele Effecten Mediums - Zij die meer in het bijzonder in staat zijn intelligente communicaties te ontvangen en door te geven. (Zie de nrs. 65 e.v.).

Alle andere soorten kunnen in verschillende mate direct met de ene of de andere van deze twee categorieën in verband gebracht worden, en een paar passen in beide. Door de verschillende fenomenen te analyseren die onder mediamieke invloed worden voortgebracht, zien we dat ze allemaal een of ander fysiek effect inhouden en dat zulke effecten bijna altijd samen met een of ander intelligent effect verschijnen. Het is soms moeilijk een scheidslijn tussen beide categorieën te trekken, maar dit levert geen ernstig probleem op. In de indeling van de mediums met intellectuele effecten hebben we diegenen meegeteld die meer in het bijzonder kunnen dienen als intermediaire instrumenten voor regelmatige en voortdurende communicaties. (Zie nr. 133)

188. Varianten die alle soorten mediumschap gemeen hebben:

---

⁵¹ Om typografische redenen en voor de duidelijkheid hebben we zowel aanhalingstekens als cursieve letters gebruikt – Vertaler opmerking (Engels versie).

SPECIALE MEDIUMS

Sensitieve Mediums - Individuen die vatbaar zijn voor het aanvoelen van de aanwezigheid van geesten door een algemene of plaatselijke, vage of lichamelijk gevoel. De meesten maken onderscheid tussen goede en kwade geesten door de aard van de daaruit voortvloeiende gevoel. (Zie nr. 164)

“Wegens de resulterende vermoeidheid moeten delicate en overgevoelige mediums zich onthouden van communicatie met gewelddadige geesten of met hen die een gevoel van vermoeidheid veroorzaken”.

Natuurlijke of onbewuste mediums - Zij die spontaan fenomenen opwekken zonder tussenkomst van hun eigen wil, en meestal zelfs zonder zich daarvan bewust te zijn. (Zie nr. 161)

Facultatieve of vrijwillige mediums - Zij die het vermogen hebben om fenomenen te veroorzaken door een daad van hun eigen wil. (Zie nr. 160)

“Hoe groot die wil ook is, ze kunnen niets doen als de geesten weigeren te komen wat de tussenkomst van een externe kracht bewijst”.

189. Speciale fysische effecten variëteiten:

Typtologische mediums - Die door wier invloed geluiden en raps worden voortgebracht. Een veel voorkomende variëteit, waaraan de wil van het medium wel of niet deelneemt.

Motorische mediums - Zij die inerte voorwerpen doen bewegen. Zeer algemeen. (Zie no. 61)

Mediums voor verplaatsingen en opstijging - Zij die de verplaatsing van inerte voorwerpen opwekken of hun opstijging in de lucht zonder enig steunpunt. Ze zijn meer of minder zeldzaam, afhankelijk van de intensiteit van het fenomeen dat ze kunnen opwekken. Er zijn er ook die kunnen leviteren, maar die zijn nog zeldzamer. (Zie de nrs. 75 e.v. en nr. 80)

Muzikale effecten mediums - Zij die het spelen van muziekinstrumenten opwekken zonder contact. Zeer zeldzaam. (Zie nr. 74, vraag 24)

Mediums voor verschijningen - Zij die fluïdische⁵² of tastbare verschijningen opwekken die zichtbaar zijn voor de toeschouwers. Zeer zeldzaam. (Zie nr. 100, vraag 27; en nr. 104)

Mediums voor apportaties - Zij die geesten dienen voor het dragen van fysieke voorwerpen. Een variatie van motorische en verplaatsing mediums. Uitzonderlijk. (Zie nr. 96)

Nachtelijke mediums - Zij die in de duisternis bepaalde lichamelijke effecten verkrijgen. Hieronder volgt het antwoord van een geest over de vraag of deze mediums al dan niet als een aparte soort beschouwd mogen worden:

“Zeker, deze mediums kunnen een specialiteit vertegenwoordigen, maar het fenomeen is meer te wijten aan de omgevingsomstandigheden dan aan de aard van het medium of de geest. Ik zou eraan toe willen voegen dat sommige mediums aan deze eigenaardige invloed van de omgeving ontsnappen en dat met een beetje oefening de meeste nachtelijke mediums het fenomeen zowel in licht als in duisternis kunnen voortbrengen.

“Deze soort medium komt niet veel voor en we moeten duidelijk maken dat het juist door deze eis van duisternis is, die volledige vrijheid geeft om bedrog, buikspreek en akoestische buizen toe te passen, waarmee charlatans vaak de goedgegelovigen hebben bedrogen door zich voor te doen als mediums om geld te krijgen. Maar het doet er niet toe. Bedriegers in kamers zullen, net als bedriegers op openbare pleinen, wreed ontmaskerd worden, en de Geesten zullen hun tonen dat ze er verkeerd aan doen zich in hun werk te mengen. Ja, ik herhaal: bepaalde charlatans zullen openlijk en zeer ruw ontmaskerd worden, zodat er een einde komt aan hun rol als valse mediums - het is slechts een kwestie van tijd.”

Erastus

Pneumatografische mediums - Zij die direct schrift verkrijgen. Een zeer zeldzaam fenomeen en bijzonder gemakkelijk te imiteren door charlatanisme. (Zie nr. 177)

---

⁵² Uitstromende kracht. Kracht die men zich als een stromende, uitvloeiende stof voorstelt; energiestroom – Vertaler opmerking.

SPECIALE MEDIUMS

KARDEC'S OPMERKING: In tegenstelling tot onze eigen mening hebben de Geesten erop aangedrongen dat we direct schrijven bij fenomenen van de fysische orde plaatsen, omdat, volgens hen, "intelligente effecten die zijn welke een geest voortbrengt door gebruik te maken van de elementen die in de hersenen van het medium aanwezig zijn, wat niet het geval is bij direct schrijven. De werking van het medium is in dit geval geheel fysiek, terwijl bij het schrijvende medium, ook al is het geheel mechanisch, de hersenen altijd een actieve rol spelen."

Genezende mediums - Zij die de gave bezitten om ziekten te genezen of te verlichten door handoplegging of door gebed.

Deze aanleg is niet essentieel mediamiek want alle ware gelovigen bezitten ze, of ze nu medium zijn of niet. Het is vaak niet meer dan de overprikkeling van de magnetische kracht, die zo nodig versterkt wordt door de medewerking van goede geesten." (Zie nr. 175)

Ontwikkende mediums - Zij die het vermogen bezitten om door hun invloed de schrijfvermogen in anderen te ontwikkelen.

"Er is meer sprake van een magnetisch effect dan van een mediamiek effect op zich, want het wijst niet op de werkelijke tussenkomst van een geest. In elk geval behoort het tot de orde van de fysische effecten." (Zie hfdst. over *De vorming van mediums*)

190. Speciale intellectuele effecten mediums; verschillende gaven:

Horende mediums - Zij die geesten horen. Zeer algemeen. (Zie nr. 165)

"Er zijn veel individuen die denken dat ze iets horen dat in werkelijkheid alleen in hun eigen verbeelding bestaat".

Sprekende mediums - Zij die spreken onder invloed van geesten. Zeer algemeen. (Zie nr. 166)

Helderziende mediums - Zij die geesten zien terwijl ze wakker zijn. Het toevallige en onverwachte zien van een geest in een bepaalde omstandigheid komt heel vaak voor, maar het gewoonte- of facultatief zien van geesten zonder enig onderscheid is uitzonderlijk. (Zie nr. 167)

“De huidige toestand van je fysieke organisme staat deze aanleg in de weg; het is dus altijd verstandig in eerste instantie geen geloof te hechten aan hen die zeggen dat ze geesten zien”.

Geïnspireerde mediums - Zij die gedachten ontvangen die door geesten voorgesteld worden, meestal zonder dat ze zich daarvan bewust zijn, hetzij voor de gewone levenskwesaties, hetzij voor grote intellectuele werken. (Zie nr. 182)

Mediums met voorgevoel - Zij die in bepaalde omstandigheden een vage intuïtie hebben van toekomstige gemeenschappelijke voorvallen. (Zie nr. 184)

Profetische mediums - Een soort geïnspireerde of mediums met voorgevoel, die met Gods toestemming, en met grotere nauwkeurigheid dan mediums met voorgevoel, een openbaring ontvangen van toekomstige gebeurtenissen van algemeen belang, en die de opdracht hebben die voor leerzame doeleinden aan anderen door te geven.

“Als er ware profeten zijn, zijn er ook valse, die de waanideeën van hun eigen verbeelding voor openbaringen aanzien, terwijl ze in feite huichelaars zijn die zich uit ambitie als profeten voordoen”. (Zie nr. 624 van Het Boek der Geesten over de kenmerken van een ware profeet)

Somnambulistische mediums - zij die door geesten worden bijgestaan terwijl ze in een somnambulistische trance zijn. (Zie nr. 172)

Extatische mediums - zij die openbaringen van geesten ontvangen terwijl ze in een toestand van extase verkeren.

“Veel extatisch zijn het slachtoffer van hun eigen verbeelding en van misleidende geesten die misbruik maken van hun verhoogde toestand. Er zijn er maar heel weinig die volledig vertrouwen verdienen.”

Schilderende of tekenende mediums - Zij die schilderen of tekenen onder invloed van geesten. We hebben het hier over hen die serieuze werken verkrijgen, want we konden deze naam niet toepassen op

bepaalde mediums die door spottende geesten groteske werken maken die de minst ervaren leerling zou afkeuren.

“Frivole geesten zijn grote imitators. Toen de beroemde tekeningen van Jupiter verschenen, ontstond er een groot aantal vermeende tekenende mediums, met wie spottende geesten veel plezier beleefden door hen de meest belachelijke dingen te laten voortbrengen. Een van deze geesten liet, om de tekeningen van Jupiter te overschaduwen, zo niet in kwaliteit dan toch in kwantiteit, een medium een monument tekenen waarvoor zoveel vellen papier nodig waren dat ze tot de hoogte van een twee verdiepingen hoog gebouw gestapeld konden worden. Veel andere mediums werden ertoe gebracht vermeende portretten te tekenen die niet meer dan karikaturen waren.” (Zie *Revue Spirite*, aug. 1858)

Muzikale mediums - Zij die muziek componeren of uitvoeren onder invloed van geesten. Er zijn mechanische, semi-mechanische, intuïtieve en geïnspireerde muzikale mediums. Er zijn ook literaire mediums van dezelfde aard. (Zie het gedeelte over Muzikale effecten mediums)

Variëteiten van Schrijvende Mediums

191. 1) Naargelang de wijze van uitvoering:

Schrijvende of psychografische mediums - Zij die het vermogen hebben uit zichzelf te schrijven terwijl ze onder invloed van geesten zijn.

Mechanisch schrijvende mediums - Zij die schrijven door een onwillekeurige impuls van hun hand te krijgen zonder zich bewust te zijn van wat ze schrijven. Zeer zeldzaam. (Zie nr. 179)

Semi-mechanische mediums - Zij die schrijven onder een onwillekeurige impuls van hun hand, maar die zich onmiddellijk bewust zijn van de woorden en zinnen die ze schrijven. De meest voorkomende. (Zie nr. 181)

Intuïtieve mediums - Zij die communicaties van geesten mentaal ontvangen, maar die schrijven door hun eigen wil. Ze verschillen van

geïnspireerde mediums, die niet noodzakelijk hoeven te schrijven. Intuïtieve mediums daarentegen registreren gedachten, die snel voorgesteld worden over een bepaald onderwerp. (Zie nr. 180).

“Die komen vrij vaak voor, maar ze zijn ook erg geneigd zich te vergissen omdat ze vaak niet kunnen onderscheiden wat van de geest komt van wat van henzelf komt”.

Polygrafische mediums - Zij die hun handschrift veranderen naargelang de communicerende geest, of die het vermogen bezitten het handschrift dat de communicerende geest tijdens zijn leven vertoonde te dupliceren. Het eerste komt veel voor; het tweede - identiek handschrift - is zeldzamer. (Zie nr. 219)

Polyglot mediums - Zij die het vermogen bezitten om in onbekende talen te spreken of te schrijven. Zeer zeldzaam.

Analfabete mediums - Zij die alleen als medium schrijven, omdat ze in hun normale toestand niet kunnen lezen of schrijven.

“Veel zeldzamer dan de voorgaande soorten. Er is een grotere fysieke moeilijkheid te overwinnen”.

192. 2) Naargelang de ontwikkeling van het vermogen:

Beginnende mediums - Zij waarvan de vermogens nog niet volledig ontwikkeld zijn en die nog niet de nodige ervaring bezitten.

Onproductieve mediums - Zij die alleen onbelangrijke dingen ontvangen: monosyllaben, letters of strepen. (Zie hfdst. Over *Vorming van Mediums*)

Ontwikkelde of volledig gevormde mediums - Zij die hun mediamieke vermogens volledig ontwikkeld hebben en die communicaties gemakkelijk, snel en zonder aarzeling overbrengen. We moeten begrijpen dat de vermogens van deze mediums alleen door oefening verkregen kunnen worden, terwijl bij beginnende mediums de communicaties traag en moeizaam verlopen.

Laconieke mediums - Zij die gemakkelijk communicaties ontvangen, maar die kort en onontwikkeld zijn.

Expliciete mediums - Zij die brede en lange communicaties ontvangen zoals je die van een volleerd schrijver zou verwachten.

SPECIALE MEDIUMS

“Deze aanleg heeft te maken met het gemak waarmee de fluïda gecombineerd worden. Geesten zoeken deze mediums op om onderwerpen aan te pakken die een grote ontwikkeling vereisen.”

Ervaren mediums - Schrijfgemak is een kwestie van oefening en kan betrekkelijk snel verkregen worden, terwijl ervaring het resultaat is van het serieus bestuderen van alle moeilijkheden die zich bij de beoefening van het spiritisme kunnen voordoen. Ervaring verleent mediums de nodige tact om de aard van de zich manifesterende geesten te beoordelen, om aan de hand van de kleinste aanwijzingen hun goede of kwade eigenschappen vast te stellen en om de trucs te onderscheiden van bedrieglijke geesten die zich vermommen met de schijn van waarheid. We begrijpen gemakkelijk het belang van deze eigenschap, zonder welke alle andere hun werkelijke nut zouden verliezen. Het probleem is dat veel mediums ervaring - de vrucht van studie - verwarren met een vermogen dat uitsluitend uit het organisme voortkomt. Ze wanen zich meesters omdat ze gemakkelijk schrijven, maar ze verwerpen alle raad en worden de prooi van bedrieglijke en schijnheilige geesten die zich aan hen vastklampen door hun hoogmoed te vleien. (Zie het volgende hfdst. over *Obsessie*)

Flexibele mediums - Zij die vermogens bezitten die zich gemakkelijker lenen voor de verschillende soorten van communicatie, en door wie alle of bijna alle geesten zich spontaan of door evocatie kunnen manifesteren.

“Deze soort medium staat heel dicht bij de sensitieve soort”.

Exclusieve mediums - Zij die de voorkeur krijgen van een bepaalde geest, zelfs met uitsluiting van alle anderen. Deze geest antwoordt in de plaats van alle anderen die via het medium geroepen worden.

“Dit komt altijd voort uit een gebrek aan flexibiliteit. Als de geest goed is, kan hij zich aan het medium verbinden uit verwantschap en met een prijzenswaardig doel; maar als hij kwaad is, heeft hij altijd tot doel het medium aan zijn controle te onderwerpen. Het is meer een

gebrek dan een eigenschap en ligt heel dicht bij obsessie”. (Zie het hoofdstuk over Obsessie)

Mediums voor evocaties - Flexibele mediums zijn van nature meer geschikt voor dit soort communicatie en zijn beter in staat om in te gaan op de specifieke vragen die aan hen gesteld worden. Maar voor gevallen van evocaties zijn er ook geheel gespecialiseerde mediums.

“Hun antwoorden beperken zich bijna altijd tot een beperkt gebied en zijn onverenigbaar met de ontwikkeling van algemene onderwerpen”.

Mediums voor spontane communicaties - Zij die spontane communicaties ontvangen van geesten die niet geroepen zijn. Wanneer mediums dit vermogen hebben, is het moeilijk en soms onmogelijk om een geest op te roepen door hen als tussenpersoon te gebruiken.

“Niettemin zijn ze beter toegerust dan die van de evocatie soort. De term 'toegerust' moet opgevat worden als betrekking hebbend op de cerebrale elementen, want een meer ontwikkelde intelligentie is vaak meer nodig - ik zou zelfs zeggen altijd nodig - voor spontane communicaties dan voor evocaties. Met 'spontane communicaties' worden hier die bedoeld die de benaming echt verdienen en niet een paar onvolledige zinnen of een paar banale gedachten die men gewoonlijk in menselijke opmerkingen aantreft.”

193. 3) Naargelang het soort en de specialiteit van de communicaties:

Verzen makende mediums - Zij die het gemakkelijkst communicaties in verzen ontvangen. Heel gewoon voor slechte verzen; heel zeldzaam voor goede verzen.

Poëtische mediums - Hoewel ze niet per se verzen ontvangen, ontvangen ze wel communicaties van een dampig, sentimentele stijl zonder dat er een ruwe eigenschap aan zit. Ze zijn beter dan de anderen in staat tedere en liefdevolle gevoelens uit te drukken. Alles in hun communicaties is vaag, en het zou niet de moeite waard zijn iets preciezer van hen te verlangen. Heel gewoon.

SPECIALE MEDIUMS

Positieve mediums - Over het algemeen vertonen hun communicaties een zuiver en precies karakter, dat zich spontaan leent voor indirecte details en precieze leringen. Zeer zeldzaam.

Literaire mediums - Zij die niet de vage toon van poëtische mediums of de nuchtere toon van positieve mediums vertonen, maar die met scherpzinnigheid schrijven. Hun stijl is correct, elegant en vaak van notabele welsprekendheid.

Incorrecte mediums - Zij die zeer goede communicaties en gedachten verkrijgen die een onberispelijke moraal vertonen, maar wier stijl diffuus, incorrect en vol herhalingen en ongepaste termen is.

“De materiële onjuistheid van de stijl komt meestal voort uit het gebrek aan onderwijs van het medium; dit type medium dient bijgevolg niet als een goed instrument voor de geest. Maar de geest hecht hier weinig belang aan want voor hem is het gedachte wat essentieel is, en dus laat hij het medium vrij om de passende vorm te voorzien. Hetzelfde geldt niet voor foutieve en onlogische ideeën die eventueel gecommuniceerd worden, die altijd een aanwijzing zijn van de lage evolutionaire graad van de zich manifesterende geest”.

Historische mediums - Zij die een bijzondere aanleg hebben voor historische verhandelingen. Net als alle andere hangt dit vermogen niet af van de eigen kennis van het medium, want er zijn ongeschoolde individuen - zelfs kinderen - die onderwerpen aankaarten die ver buiten hun bereik liggen. Een zeldzame soort van positieve mediums.

Wetenschappelijke mediums - We zeggen niet wetenschappers, want deze kunnen erg ongeschoold zijn; maar desondanks zijn ze bijzonder goed in staat om communicaties te ontvangen die met de wetenschappen te maken hebben.

Medische mediums - Hun specialiteit is dat ze het gemakkelijkst geesten kunnen dienen als tolk voor medische voorschriften. Ze moeten niet verward worden met genezende mediums, want ze doen niets anders dan de gedachte van de geest doorgeven en oefenen op zichzelf geen invloed uit. Vrij algemeen.

Religieuze mediums - Zij die meer in het bijzonder communicaties van religieuze aard ontvangen of vragen in verband met religie behandelen, ondanks hun eigen overtuigingen en gewoontes.

Filosofische/moralistische mediums - Diegenen wier communicaties over het algemeen morele kwesties of diepgaande filosofie behandelen. Zeer gebruikelijk voor morele kwesties.

“Al deze nuances omvatten een diversiteit in de bekwaamheden van goede mediums. Wat hen betreft die een bijzonder vermogen hebben tot bepaalde wetenschappelijke, historische, medische en andere communicaties die boven hun huidige bereik liggen, kunnen we er zeker van zijn dat ze die kennis in een ander bestaan bezaten en in een latente toestand bewaard hebben, en zo een deel vormen van de cerebrale elementen die nodig zijn voor de communicatie van een geest. Deze elementen zijn wat het voor de geest gemakkelijk maakt om zijn eigen ideeën over te brengen, want deze mediums zijn voor de geest instrumenten die intelligenter en kneedbaarder zijn dan een onwetende zou zijn”.

Erastus

Mediums voor triviale en obscene communicaties:

Deze woorden duiden op het soort communicaties dat bepaalde mediums gewoonlijk ontvangen en op de aard van de geesten die ze doorgeven. Wie de geestelijke wereld in al haar gradaties bestudeerd heeft, weet dat er geesten zijn wier perversiteit op gelijke hoogte staat met die van de meest verdorven individuen, en die er genoeg in scheppen hun gedachten door de grofste woorden uit te drukken. Anderen, die minder verachtelijk zijn, stellen zich tevreden met triviale uitdrukkingen. Het is begrijpelijk dat deze mediums ernaar verlangen zich te bevrijden van de voorkeur van zulke geesten, en ernaar streven te zijn als degenen die communicaties ontvangen die nooit een ongepast woord vertonen. Alleen door een vreemde mentale dwaling en een gebrek aan gezond verstand zou men kunnen geloven dat zulke taal van goede geesten afkomstig kan zijn.

194. 4) Naargelang de fysieke kwaliteiten van het medium:

SPECIALE MEDIUMS

Kalme mediums - Zij die altijd in een tamelijk traag tempo schrijven zonder de minste onrust.

Snelle mediums - Zij die schrijven met een snelheid die ze in hun normale toestand niet vrijwillig zouden kunnen opbrengen. Geesten communiceren met hen met de snelheid van een bliksemschicht. Men zou kunnen zeggen dat ze een super-overvloed aan fluïdum bezitten, die hen in staat stelt zich onmiddellijk met een geest te identificeren. Door de snelheid heeft deze eigenschap echter het ongemak dat het schrift bijna onleesbaar wordt voor iedereen behalve voor het medium zelf.

“Het is ook erg vermoeiend omdat er nutteloos veel fluïdum mee verspild wordt”.

Convulsieve mediums - Zij die in een overprikkelde, bijna koortsachtige toestand blijven. Hun hand - soms hun hele lichaam - trilt zo dat ze er geen controle over hebben. De oorzaak ligt ongetwijfeld in hun eigen fysieke samenstelling, maar veel hangt ook af van de aard van de geesten die via hen communiceren. Goede en welwillende geesten maken een aangename en zachte indruk; kwade geesten, daarentegen, een pijnlijke.

“Deze mediums zouden hun vermogen zelden moeten gebruiken, want veelvuldig gebruik kan hun zenuwstelsel ongunstig beïnvloeden”. (Zie hfdst. over *Identiteit*, Onderscheid tussen Goede en Kwade Geesten)

195. 5) Naargelang de morele kwaliteiten van het medium:

We noemen deze mediums op dit punt slechts terloops om de tabel te vervolledigen, want we zullen ze behandelen in de volgende speciale hoofdstukken: De morele invloed van mediums, Obsessie, De identiteit van geesten, en andere waarvoor we bijzondere aandacht vragen. We zullen letten op de invloed die de kwaliteiten en tekortkomingen van mediums kunnen uitoefenen op de betrouwbaarheid van de communicaties, en welke mediums zich met recht als onvolmaakte of goede mediums kunnen beschouwen.

196. Onvolmaakte mediums:

Geobsedeerde mediums - Zij die zich niet kunnen bevrijden van opdringerige en bedrieglijke geesten maar die desondanks niet door hen voor de gek gehouden worden.

Misleide mediums - Zij die door misleidende geesten voor de gek gehouden worden en zichzelf misleiden over de aard van de communicaties die ze ontvangen.

Onderworpen mediums - Zij die moreel en vaak lichamelijk overheerst worden door kwade geesten.

Frivole mediums - Zij die hun vermogens niet serieus nemen maar ze alleen als amusement of voor nutteloze doeleinden gebruiken.

Onverschillige mediums - Deze trekken geen moreel voordeel uit de instructies die ze ontvangen, en veranderen ook niets aan hun gedrag en gewoonten.

Aanmatigende mediums - Zij die beweren dat ze alleen in contact staan met hoogontwikkelde geesten. Ze achten zichzelf onfeilbaar en beschouwen alles wat niet via henzelf komt als minderwaardig en foutief.

Trotse mediums - Zij die zichzelf vleien vanwege de communicaties die ze ontvangen. Ze denken dat ze niets meer te leren hebben over het spiritisme en nemen de lessen die ze vaak van geesten ontvangen niet ter harte. Ze zijn niet tevreden met de vermogens die ze nu bezitten - zij willen ze allemaal hebben.

Gevoelige mediums - Een soort trotse mediums, die aanstoot nemen aan de kritiek die op hun communicaties geleverd wordt. Ze zijn gekwetst door de minste opmerking tegen hen. Als ze tonen wat ze ontvangen hebben, is dat eerder bedoeld om bewondering op te wekken dan een mening. Ze hebben meestal een afkeer voor mensen die niet kwistig prijzen over hen en vermijden ontmoetingen waarin ze zich niet kunnen opdringen en domineren.

“Laat ze elders rond paraderen en een meer zelfvoldaan publiek zoeken - of laat ze zich helemaal voor zichzelf houden. Bijeenkomsten zonder hun aanwezigheid verliezen niets.”

Erastus

SPECIALE MEDIUMS

Mediums te huur - Zij die hun vermogens uitbuiten.

Ambitieuze mediums - Zij die, hoewel ze hun gaven niet werkelijk verkopen, niettemin hopen er iets voor te krijgen.

Te kwader trouw mediums - Zij die, ondanks dat ze echte gaven hebben, doen alsof ze andere hebben om belangrijker te lijken. Maar we kunnen geen mensen als mediums bestempelen die, zonder enig mediamiek vermogen, alleen maar door charlatanisme valse fenomenen voortbrengen.

Egoïstische mediums - Zij die hun gaven alleen voor eigen gebruik aanwenden en de communicaties die ze ontvangen voor zichzelf houden.

Jaloerse mediums - Zij die de mediums die meer gewaardeerd en hoger ontwikkeld worden met wrok beschouwen. Al deze slechte eigenschappen hebben noodzakelijkerwijs hun tegenhanger in goede mediums.

197. Goede mediums:

Serieuze mediums - Zij die hun gaven alleen voor het goede en voor werkelijk nuttige doeleinden gebruiken. Ze beschouwen het als een profanatie ze ten dienste te stellen van nieuwsgierige en onverschillige mensen of voor nutteloze doeleinden.

Bescheiden mediums - Zij die zichzelf geen verdienste toeschrijven voor de communicaties die ze ontvangen, hoe goed ze ook mogen zijn. Ze voelen zich vreemd aan de communicaties en verbeelden zich niet boven bedrog verheven te zijn. In plaats van te vluchten voor onpartijdige kritiek, vragen ze erom.

Toegewijde mediums - Zij die begrijpen dat ware mediums een missie te vervullen hebben en dat ze, als dat nodig is, hun voorkeuren, gewoonten, pleziertjes, tijd en zelfs hun materiële belangen moeten opofferen voor het welzijn van anderen.

Betrouwbare mediums - Zij die, behalve het gemak waarmee ze communicaties ontvangen, een groot vertrouwen verdienen door hun

eigen karakter en de verheven aard van de geesten die hen bijstaan; ze lopen minder kans bedrogen te worden. Later zullen we zien dat deze betrouwbaarheid niets te maken heeft met de eerbiedwaardigheid van de namen die de geesten aannemen.

“Het valt niet te ontkennen en je moet goed begrijpen, dat je, door de kwaliteiten en gebreken van mediums op deze manier te belichten bij sommigen ergernis en zelfs vijandigheid zult oproepen. Maar wat maakt het uit? Mediumschap breidt zich steeds meer uit en mediums die deze opmerkingen slecht zouden opvatten zouden alleen maar laten zien dat ze geen goede mediums zijn, wat betekent dat ze in feite geholpen worden door minder geëvolueerde geesten. Bovendien zal dit alles, zoals ik al zei, snel voorbijgaan en slechte mediums die hun gaven misbruiken of slecht gebruiken zullen er trieste gevolgen van ondervinden - zoals al met sommigen het geval is geweest. Ze zullen op eigen kosten leren wat de gevolgen zijn als ze een gave die God hen voor hun eigen morele vooruitgang gegeven heeft, ombuigen tot bevrediging van hun aardse hartstochten. Als je hen niet op het morele pad kunt terugbrengen, heb dan medelijden met hen, want je mag zeggen dat God hen berispt heeft”.

Erastus

“Deze tabel is van groot belang, niet alleen voor de oprechte mediums, die bij het lezen ervan te goeder trouw zullen trachten zich te behoeden voor de struikelblokken waaraan zij kunnen worden blootgesteld maar ook voor allen die gebruik maken van mediums, omdat het hun een maatstaf geeft voor wat zij redelijkerwijs kunnen verwachten. De tabel en ook de hiërarchie van geesten (Zie Het Boek der Geesten, deel 2, hfdst. I) die er een aanvulling op is moeten voortdurend voor ogen staan van hen die zich met manifestaties bezighouden. Deze twee tabellen vatten alle principes van de Leer samen en zullen er meer toe bijdragen dan je denkt om het Spiritisme op zijn ware pad te leiden.”

Socrates

198. Alle bovengenoemde mediamieke variëteiten vertonen ontelbare gradaties van intensiteit. Er zijn er vele die strikt genomen niet meer dan eenvoudige nuances omvatten, maar niettemin het resultaat zijn van bijzondere vermogens. We moeten beseffen dat slechts heel zelden de mediamieke begaafdheid strikt tot één type

beperkt is. Een medium kan ongetwijfeld verschillende vermogens hebben maar er zal altijd een overheersende zijn en dit is het vermogen dat gecultiveerd moet worden als het nuttig is. Het is een ernstige vergissing om op enigerlei wijze de ontwikkeling te willen forceren van een aanleg die men niet bezit. Anderzijds is het nodig om al die welke men in kiemende staat bezit te cultiveren maar andere zoeken is in de eerste plaats tijdverspilling en in de tweede kan het verlies en zeker de verzwakking betekenen van die welke reeds bestaan.

“Als het principe of de kiem van een vermogen bestaat, drukt het zich altijd uit door onmiskenbare tekens. Als men zich tot zijn eigen specialiteit zou beperken, zouden mediums die kunnen perfectioneren en grote en mooie resultaten verkrijgen. Maar als ze zich met alles bezighouden, krijgen ze geen goede resultaten. Terloops moet opgemerkt worden dat het verlangen om de reikwijdte van iemands vermogens onbeperkt uit te breiden aanmatigende hoogmoed is, die de Geesten nooit ongestraft laten. Goede geesten verlaten altijd de aanmatigende, die dan het doelwit worden van bedriegers. Helaas is het niet ongewoon mediums te zien die niet tevreden zijn met de vermogens die ze gekregen hebben en die uit ijdelheid of ambitie ernaar streven er uitzonderlijke te bezitten waarvan ze denken dat ze er beroemd mee zullen worden. Zulke pretenties ontnemen hun meest kostbare eigenschap: beschouwd te worden als betrouwbare mediums.”

Socrates

199. Het bestuderen van de specialiteiten van mediums is noodzakelijk, niet alleen voor de mediums zelf maar ook voor hen die een beroep op hen doen. Naargelang de aard van de geest die men wil oproepen en afhankelijk van de vragen die men wil stellen, is het absoluut noodzakelijk het meest bekwame medium te kiezen. Toevlucht nemen tot de eerste die langskomt is jezelf blootstellen aan het ontvangen van onbevredigende of foutieve antwoorden. Laten we een vergelijking maken aan de hand van gewone feiten. We zouden een origineel ontwerp of zelfs een eenvoudige kopie niet toevertrouwen aan de eerste die langskomt, alleen omdat hij of zij weet hoe te schrijven. Een muzikant wil een fragment van een lied dat hij

gecomponeerd heeft laten uitvoeren. Er staan hem verschillende zangers ter beschikking die allemaal bekwaam zijn; hij zal echter niet willekeurig kiezen. Voor zijn vertolker zal hij degene proberen te vinden die de stem heeft, het uitdrukkingsvermogen - al de kwaliteiten die het best overeenstemmen met de aard van het werk. Geesten doen hetzelfde ten aanzien van mediums, zoals we dat ook moeten doen ten aanzien van geesten.

We moeten verder opmerken dat de variaties die door mediumschap gepresenteerd worden en waar nog andere aan toegevoegd kunnen worden, niet altijd in overeenstemming zijn met het karakter van de mediums zelf. Zo kan bijvoorbeeld een van nature vrolijk en joviaal medium gewoonlijk serieuze - zelfs strenge - communicaties ontvangen, en vice versa. Dit is weer een bewijs dat mediums handelen onder de impuls van een invloed van buitenaf. We zullen op dit onderwerp terugkomen in het hoofdstuk dat handelt over de morele invloed van het medium.

HOOFDSTUK XVII

De Ontwikkeling van Mediums

- De Ontwikkeling van het Mediumschap • Veranderingen in het Handschrift • Het Verlies en de Schorsing van Mediumschap

De Ontwikkeling van het Mediumschap

200. We hebben het hier in het bijzonder over schrijvend mediumschap omdat dit de meest verbreide soort is, en ook omdat het tegelijk de eenvoudigste en handigste is, en degene die de meest bevredigende en volledige resultaten geeft. Het is bovendien de meest gezochte. Op dit moment is er helaas nog geen middel om, zelfs maar bij benadering, een diagnose te stellen van degenen die deze aanleg bezitten. De fysieke tekenen die sommigen als aanwijzingen nemen zijn onzeker, en we kunnen het aantreffen bij kinderen, oude mensen, mannen en vrouwen, wat hun temperament, gezondheidstoestand of mate van intellectuele en morele ontwikkeling ook moge zijn. Er is maar één manier om het bestaan ervan vast te stellen: experimenteren.

Zoals we al gezien hebben, kan het schrift verkregen worden met behulp van mandjes en planchettes of rechtstreeks met de hand. Aangezien deze laatste methode de gemakkelijkste is en de enige die tegenwoordig gebruikt wordt, is het de methode die we aanbevelen. Het procédé is vrij eenvoudig en bestaat er alleen in een potlood en papier te nemen en zich in een schrijfhouding te zetten; er is geen andere voorbereiding nodig. Niettemin zijn verschillende aanbevelingen onmisbaar om een goed resultaat te verkrijgen.

201. Wat de fysieke condities betreft, raden we aan alles te vermijden wat de vrije beweging van de hand kan belemmeren - bij voorkeur rust ze niet helemaal op het papier. De punt van het potlood zou voldoende contact moeten houden om te schrijven, maar niet zo veel dat het enige weerstand biedt. Maar al deze voorzorgsmaatregelen zijn van geen belang als het medium vloeiend begint te schrijven, want dan kan geen enkel obstakel de hand afschrikken. Het zijn slechts voorbereidingen voor de beginner.

202. Het maakt niet uit of een pen of potlood gebruikt wordt. Sommige mediums geven de voorkeur aan een pen, maar dat werkt alleen bij hen die volledig ontwikkeld zijn en die rustig schrijven. Er zijn mediums die zo snelschrijven dat het gebruik van een pen bijna onmogelijk of op zijn minst erg onhandig zou zijn⁵³. Hetzelfde geldt als het schrift krampachtig of onregelmatig is, of als men te maken heeft met gewelddadige geesten die op de punt tikken en die breken, waardoor het papier scheurt.

203. Het verlangen van alle aspiranten tot mediumschap is natuurlijk om met de geesten van dierbaren te kunnen spreken maar elk ongeduld moet getemperd worden omdat het communiceren met een bepaalde geest bijna altijd lichamelijke moeilijkheden oplevert die het de beginner onmogelijk maken dit te doen. Opdat een geest kan communiceren, moeten er tussen hem en het medium bepaalde fluïdische combinaties bestaan, die niet altijd onmiddellijk tot stand komen. Pas in de mate waarin zijn of haar mediumschap zich ontwikkelt, zal het medium beetje bij beetje de aanleg verwerven die nodig is om te communiceren met de eerste geest die zich op dat moment aandient. Maar het kan ook zijn dat de verlangde geest niet in een gunstige toestand verkeert om te communiceren, ondanks zijn feitelijke aanwezigheid, of dat hij niet in staat of toegestaan is om op de evocatie te reageren. Het is dus het beste als het medium er in het begin van afziet een bepaalde geest op te roepen met uitsluiting van

---

⁵³ In die tijd bestonden pennen natuurlijk uit ganzenveren of punten die voortdurend in inkt gedoopt moesten worden – Vertaler opmerking (Engels versie).

een andere, want fluïdische relaties tussen de twee kunnen vaak niet erg gemakkelijk tot stand komen, hoeveel affiniteit er ook moge zijn. Bijgevolg moet men, alvorens aan het ontvangen van communicaties van deze of gene geest te denken, eerst het vermogen ontwikkelen door een algemene evocatie te doen en vooral door zich tot zijn beschermengel te richten.

Er zijn geen sacramentele formules. Wie beweert dat hij een formule reciteert die geesten aantrekt, kan stevig als bedrieger gebrandmerkt worden want formules betekenen niets voor geesten. Niettemin moet de evocatie altijd in Gods naam gedaan worden. We kunnen een evocatie van een geest beginnen met de volgende zinnen of soortgelijke zinnen: *Ik bid dat de Almachtige God een goede geest toestaat met mij te communiceren door mij te laten schrijven; ik bid ook tot mijn beschermengel om mij bij te staan en mij te beschermen tegen slechte geesten.* Dan wachten we tot een geest zich manifesteert door ons iets te laten schrijven. Het kan zijn dat de geest op wie we gehoopt hadden zich ook werkelijk manifesteert, of het kan een onbekende zijn of zelfs onze beschermengel. In elk geval zal hij zich meestal identificeren door zijn naam te schrijven. Dit brengt het probleem van de identiteit naar voren, een probleem dat veel ervaring vereist om mee om te gaan, want er zijn maar weinig beginnelingen die niet blootgesteld worden aan de mogelijkheid voor de gek gehouden te worden. We zullen dit probleem binnenkort in een speciaal hoofdstuk behandelen.

Wanneer we bepaalde geesten willen oproepen, is het essentieel dat we ons eerst richten tot hen van wie we weten dat ze goed zijn en op ons afgestemd, en die een reden kunnen hebben om te antwoorden, zoals familieleden en vrienden. Zo zouden we een evocatie kunnen maken in de trant van: *In de naam van de Almachtige God bid ik dat de geest van (naam) met mij zal communiceren, of ik bid tot de Almachtige God om de geest van (naam) toe te staan met mij te communiceren,* of andere woorden van die strekking. Ook moeten de eerste vragen zo geformuleerd zijn dat de antwoorden als eenvoudig *ja* of *nee* gegeven kunnen worden; bijvoorbeeld: *Ben je hier? Wens je te antwoorden? Kun je*

mij laten schrijven? Enz. Later zal deze voorzorgsmaatregel overbodig zijn. Maar in het begin is het een middel om een relatie tot stand te brengen. Het essentiële is dat de vraag niet nutteloos is, dat ze niet over persoonlijke kwesties gaat, en vooral dat ze een welwillend en sympathiek gevoel uitdrukt tegenover de geest tot wie ze gericht is. (Zie het speciale hoofdstuk over *Evocaties*).

204. Een belangrijker leidraad om in acht te nemen dan de manier waarop de oproep gedaan wordt, is kalmte en meditatie in combinatie met een vurig verlangen en een vaste wil om te slagen. Met 'wil' bedoelen we niet een vluchtig en inconsequent verlangen, waarbij we ons elk moment door andere bezigheden laten onderbreken, maar een serieuze en volhardende vastberadenheid die met standvastigheid en zonder ongeduld of bezorgdheid volgehouden wordt. Meditatie wordt geholpen door afzondering, stilte en het vermijden van alles wat afleiding kan veroorzaken. Er zit dus niets anders op dan dit: vernieuw de poging elke dag gedurende telkens hooguit tien of vijftien minuten gedurende vijftien dagen, een maand, twee maanden - meer indien nodig. We kennen mediums die pas na zes maanden oefening hun gaven begonnen te tonen, terwijl anderen vanaf het begin correct begonnen te schrijven.

205. Om vruchteloze pogingen te vermijden, zou men een serieuze en hoge-orde geest via een ander medium kunnen vragen. Maar het is de moeite waard te bedenken dat wanneer we geesten een vraag stellen om erachter te komen of we al dan niet mediumschap bezitten, ze bijna altijd bevestigend antwoorden, wat niettemin niet wil zeggen dat er niet veel vruchteloze pogingen zullen komen. Dit kan gemakkelijk verklaard worden. Als aan een geest een algemene vraag gesteld wordt, zal hij op een algemene manier antwoorden. We weten dat niets flexibeler is dan het vermogen tot mediumschap want het kan zich voordoen onder de meest uiteenlopende vormen en in de meest uiteenlopende gradaties. Zo kan iemand een medium zijn zonder het te beseffen of op een andere manier dan men zou verwachten. Op de vage vraag: Ben ik een medium? Zal de geest antwoorden: Ja. Op de

precieze vraag: Ben ik een schrijvend medium? Hij zou kunnen antwoorden: Nee. Men moet ook rekening houden met de aard van de geest die ondervraagd wordt. Er zijn geesten die zo lichtzinnig en zo onwetend zijn dat ze als echte dwazen in het wilde weg antwoorden. Daarom raden we aan om verlichte geesten te raadplegen, die gewoonlijk bereid zijn op iemands vragen te antwoorden en de beste koers aan te geven - als er kans op succes is.

206. Een aanpak die bijna altijd goede resultaten oplevert is het gebruik van een goed, flexibel en reeds ontwikkeld medium als tijdelijk hulpmiddel. Als dit medium zijn of haar handen of vingers op de hand legt die het schrijven moet doen, komt het zelden voor dat die niet onmiddellijk begint te bewegen. We kunnen gemakkelijk begrijpen wat er in zo'n geval gebeurt: de hand die het potlood vasthoudt wordt een soort aanhangsel van de eigen hand van het medium, ongeveer zoals een mand of planchette. Maar dit betekent niet dat de oefening niet erg nuttig is wanneer die wordt toegepast, want als het vaak en regelmatig herhaald wordt, zal het helpen om eventuele fysieke hindernissen te overwinnen en het vermogen tot ontwikkeling mogelijk maken. Soms is het ook voldoende om de arm en hand van degene die wil schrijven aandachtig te magnetiseren. Vaak hoeft de magnetiseur alleen maar zijn of haar hand op de schouder van de persoon te leggen; we hebben gezien dat individuen onder zo'n invloed onmiddellijk begonnen te schrijven. Hetzelfde effect kan verkregen worden zonder enig contact en door een eenvoudige inspanning van de wil. Het is gemakkelijk te begrijpen dat het vertrouwen van de magnetiseur in zijn of haar vermogen om zo'n resultaat te bereiken een grote rol moet spelen, en dat een ongelovige magnetiseur een zwakke invloed of helemaal geen invloed zal uitoefenen.

De hulp van ervaren gidsen is soms ook heel nuttig om te wijzen op een aantal kleine voorzorgsmaatregelen die beginners meestal verwaarlozen ten nadele van de snelheid waarmee ze vorderen. Het is vooral nuttig dat deze gidsen de nieuwelingen inlichten over de aard van hun eerste vragen en de manier waarop die gesteld moeten

worden. Hun rol is die van een leraar die niet meer nodig is als de leerling voldoende vaardig wordt.

207. Een andere methode die ook veel kan bijdragen tot de ontwikkeling van het vermogen bestaat erin een bepaald aantal individuen te verzamelen, die allen bezielde zijn met hetzelfde verlangen en dezelfde intentie. Terwijl ze wachten in absolute stilte en spirituele meditatie, experimenteren ze allemaal tegelijk met schrijven, waarbij ieder een beroep doet op zijn of haar beschermengel of op een of andere sympathieke geest. Eén van hen kan ook een algemeen beroep doen op de goede geesten namens alle leden van de groep, zonder speciale aanduiding, en bijvoorbeeld zeggen: *In de naam van de Almachtige God, bidden we dat goede geesten via de hier verzamelde mensen willen communiceren.* Het is zeldzaam dat er onder hen niet enkelen zijn die sneltekens van mediumschap vertonen of die zelfs in korte tijd vloeiend schrijven.

Het is gemakkelijk te begrijpen wat er in zo'n geval gebeurt. Individuele personen die voor hetzelfde doel bijeenkomen vormen een collectief geheel, waarvan de kracht en gevoeligheid toeneemt door een soort magnetische invloed, die de ontwikkeling van het vermogen bevordert. Onder de geesten die aangetrokken worden door deze samenkomst van willen zijn er die te midden van de deelnemers het instrument vinden dat het best bij hen past; is het niet het ene, dan is het wel een ander.

Deze methode zou vooral toegepast moeten worden door spiritistische groepen die geen mediums ter beschikking hebben of die ze niet in voldoende aantal hebben.

208. Er is gezocht naar middelen om processen te vinden voor de ontwikkeling van mediums en naar middelen om mediumschap te diagnosticeren. Maar op dit moment kennen we geen andere middelen die doeltreffender zijn dan de middelen die we zojuist hebben voorgeschreven. Door te veronderstellen dat de hindernis voor het ontwikkelen van het vermogen geheel lichamelijk is, proberen sommige individuen die te overwinnen door een soort gymnastiek die

de arm en het hoofd bijna uit de kom kan brengen. We zullen dit proces, dat van over de Atlantische Oceaan tot ons gekomen is, niet beschrijven, niet alleen omdat we geen bewijs hebben van de werkzaamheid ervan, maar ook omdat we ervan overtuigd zijn dat het in feite gevaarlijk kan zijn voor tere constituties door het zenuwstelsel te schaden. Als de zaadjes van het vermogen er niet zijn, zal niets werken, zelfs niet het gebruik van elektriciteit, dat sommigen al zonder succes hebben toegepast.

209. Geloof is geen verplichte voorwaarde voor beginners. Het is zonder twijfel bevorderlijk voor de inspanning, maar het is niet onmisbaar. Zuivere intenties, verlangen en goede wil zijn voldoende. We hebben volkomen ongelovige mensen zien schrikken bij het schrijven zonder het te willen, terwijl oprechte gelovigen niets kunnen produceren, wat aantoonst dat het vermogen op de één of andere manier met organische aanleg te maken heeft.

210. De eerste aanwijzing van het vermogen om te schrijven is een soort trillen in de arm of hand. Beetje bij beetje wordt de hand gegrepen door een impuls die ze niet kan beheersen. Bijna altijd worden in het begin alleen betekenisloze symbolen overgetrokken. Later worden de tekens preciezer en tenslotte vordert het schrijven om uiteindelijk de nodige snelheid te verwerven. Maar in alle gevallen is het nodig de hand aan zijn natuurlijke beweging over te laten, dat wil zeggen dat de hand noch gehinderd, noch geholpen mag worden.

Sommige mediums schrijven vanaf het begin vloeiend en gemakkelijk, soms zelfs al vanaf de allereerste sessie, maar dat is vrij zeldzaam. Anderen slagen lange tijd alleen in streken en handschrift oefeningen. De Geesten zeggen dat dit is om hun hand losser te maken. Als deze oefeningen te lang duren of ontaarden in zinloos gekras, is het ongetwijfeld een geest die er plezier in heeft, want goede geesten doen niets nutteloos. In zo'n geval moet de vurigheid bij het aanroepen van de goede geesten verdubbeld worden. Als er desondanks geen verandering optreedt, moet men ophouden zodra men merkt dat er niets van waarde gebeurt. Men mag een dagelijkse

poging doen maar moet bij het eerste twijfelachtige symbool ophouden om geen gelegenheid te bieden aan spottende geesten.

Een geest voegde aan deze observaties toe: *“Er zijn mediums wier vermogen niet verder kan gaan dan zulke symbolen. Wanneer ze na enkele maanden niet meer verkrijgen dan onbeduidende antwoorden zoals een 'ja' of een 'nee', of geïsoleerde letters, is het zinloos door te zetten en zonde van het papier.”* Dit zijn wel mediums, maar *niet productieve* mediums. Bovendien moeten de eerste communicaties slechts beschouwd worden als loutere oefeningen die aan secundaire geesten worden toevertrouwd, een reden om er niet meer aan toe te schrijven dan een middelmatige waarde. Ze moeten beschouwd worden als geesten die (bij wijze van spreken) in dienst zijn als schrijfmeeesters, die het beginnende medium opleiden. We mogen nooit geloven dat geesten van hoge orde het medium ertoe zouden brengen deze voorbereidende oefeningen te doen. Bovendien, als het medium geen serieus doel voor ogen heeft, kunnen deze voorbereidende geesten blijven en zich aan hem of haar hechten. Bijna alle mediums doorstaan deze test om zich te ontwikkelen. Het is hun verantwoordelijkheid om de affiniteit te winnen van echt hoog geëvolueerde geesten.

211. De grootste moeilijkheid die de meeste beginnende mediums tegenkomen is dat ze te maken krijgen met minder ontwikkelde geesten en ze moeten zich gelukkig prijzen als zulke geesten louter lichtzinnig zijn. Al hun aandacht zou erop gericht moeten zijn ze geen voet aan de grond te laten krijgen, want als ze eenmaal stevig vastzitten, is het niet altijd gemakkelijk ze los te maken. Dit is van het grootste belang, vooral in het begin, waarin, zonder de nodige voorzorgsmaatregelen te nemen, de vruchten van de fijnste bekwaamheden verloren kunnen gaan.

De eerste voorzorgsmaatregel is dat mediums zich met oprecht geloof wapenen onder de bescherming van God en daarbij de hulp van hun beschermengel inroepen. Deze geest is altijd goed, terwijl familiale geesten, die afgestemd zijn op de goede of slechte

eigenschappen van het medium, frivool of zelfs kwaadaardig kunnen zijn.

De tweede voorzorgsmaatregel is dat ze zich met nauwgezette zorg wijden aan het herkennen, aan de hand van alle aanwijzingen die de ervaring biedt, van de aard van de eerste communicerende geesten, die het altijd verstandig is te wantrouwen. Als de aanwijzingen verdacht zijn, moet men vurig een beroep doen op zijn beschermengel en de kwade geest met alle macht afweren om hem te ontmoedigen door te laten zien dat hij hen niet kan misleiden. Daarom is een studie van de Leer vooraf onontbeerlijk als het medium de moeilijkheden wil vermijden die onlosmakelijk verbonden zijn met een gebrek aan ervaring. Volledig ontwikkelde aanwijzingen hiervoor zijn te vinden in de hoofdstukken over *Obsessie en De Identiteit van Geesten*. Hier beperken we ons tot de vermelding dat we naast taal ook alle nutteloze of kinderlijke tekens, figuren en symbolen, en elk soort bizar, onregelmatig en opzettelijk misvormd schrift, of het nu overdreven groot is of belachelijk en ongewoon van vorm, als onfeilbare aanwijzingen van minder geëvolueerde geesten kunnen beschouwen. Niettemin kan het schrift heel slecht zijn, zelfs nauwelijks leesbaar, zonder ongewoon te zijn een feit dat misschien meer van het medium dan van de geest zelf afhangt. We hebben mediums gezien die zo erg misleid waren dat ze de superioriteit van de geesten beoordeelde aan de grootte van de letters, waarbij ze veel belang toekenden aan goed gevormde letters die ingedrukte letters leken te zijn - een kinderlijkheid die eigenlijk onverenigbaar is met ware superioriteit.

212. Als mediums moeten vermijden dat ze ongewild onder de overheersing van slechte geesten komen, moeten ze nog meer vermijden dat ze zich vrijwillig aan hen overleveren. Een onbeheerst verlangen om te schrijven mag hen er niet toe brengen te geloven in de eerste geest die zich aandient, zelfs niet met de bedoeling zich er later van te bevrijden als die hen niet langer dient. Iedereen zal de gevolgen ondervinden van het vragen van hulp in elke vorm dan ook

aan een slechte geest, die voor zijn diensten een zeer hoge prijs kan vragen.

Sommige individuen, die ongeduldig geworden zijn met hun mediamieke ontwikkeling omdat die te langzaam lijkt te vorderen, komen op het idee de hulp in te roepen van welke geest dan ook, zelfs een slechte, met het plan die later weg te sturen. Velen krijgen snel antwoord en beginnen onmiddellijk te schrijven; maar de geesten, die het helemaal niet erg vinden dat ze als laatste redmiddel opgeroepen zijn, tonen zich behoorlijk onhandelbaar als het tijd wordt om te vertrekken. Wij hebben mediums gekend die gestraft werden voor hun aanmatiging door te denken dat ze sterk genoeg waren om zulke geesten naar believen weg te sturen. Ze werden onderworpen aan jarenlange obsessies van allerlei aard door de meest schandalige grappen, door hardnekkige fascinatie⁵⁴ of zelfs door lichamelijke rampen en de wreedste teleurstellingen. De geest toonde zich in eerste instantie ronduit kwaadaardig maar werd later hypocriet door te proberen het medium te doen geloven dat hij hervormd was, of door te doen alsof hij werkelijk onder de macht van het medium stond, dat hem zogenaamd kon verdrijven wanneer hij dat wilde.

213. Het schrift is soms heel leesbaar, met de woorden en letters volkomen duidelijk, maar bij bepaalde mediums is het schrift moeilijk te ontcijferen door iemand anders dan de persoon die het geschreven heeft, waardoor het noodzakelijk is eraan te wennen. Vrij vaak bestaat het schrift uit grote strepen - geesten zijn niet bezorgd om papier te sparen. Wanneer een woord of zin moeilijk te lezen is, vragen we de geest het alsjeblieft opnieuw te schrijven, wat hij meestal gewillig doet. Als het schrift gewoonlijk onleesbaar is, zelfs voor het medium, kan hij of zij het bijna altijd duidelijker maken door veelvuldig en langdurig te oefenen, uitgevoerd met veel wilskracht en door de geest vurig te bidden om nauwkeuriger te zijn. Vaak nemen sommige geesten conventionele tekens aan, die ze tijdens gewone ontmoetingen

---

⁵⁴ Zie de definitie van deze term hieronder in hfdst. XXVII – Vertaler opmerking (Engels versie).

gebruiken. Om bijvoorbeeld te laten zien dat hij een vraag onaangenaam vindt en dat hij niet wil antwoorden, trekt hij een lange streep of een andere dergelijke aanduiding.

Als de geest het einde bereikt van wat hij wilde zeggen of niet langer wil antwoorden, wordt de hand van het medium stil en wat zijn of haar vermogen of wilskracht ook moge zijn, er komt geen woord meer uit. Aan de andere kant, als de geest nog niet klaar is, gaat het potlood verder zonder dat de hand het kan tegenhouden. Als de geest spontaan iets wil zeggen, pakt de hand dwangmatig het potlood op en begint te schrijven zonder zich ertegen te kunnen verzetten. Bovendien voelt het medium bijna altijd iets dat aangeeft of er slechts een pauze in het gesprek is geweest of dat de geest inderdaad klaar is, en het komt zelden voor dat het medium het vertrek van de geest niet voelt.

Dit zijn de belangrijkste verklaringen die we te geven hebben bij het behandelen van de psychografische ontwikkeling. Met oefening zal de ervaring bepaalde details aan het licht brengen die nu niet de moeite waard zouden zijn om te bespreken en algemene principes zullen verduidelijken hoe men ze moet aanpakken. Als mensen alleen maar zouden experimenteren, zouden er meer mediums verschijnen dan voor mogelijk werd gehouden.

214. Alles wat we tot nu toe gezegd hebben geldt voor mechanisch schrijven, dat het vermogen is dat alle mediums met goede reden trachten te ontwikkelen. Toch is een zuiver mechanische functie heel zeldzaam en vrij vaak is intuïtie er in zekere mate aan gekoppeld. Wanneer mediums zich bewust zijn van wat ze schrijven, zijn ze van nature geneigd aan hun vermogen te twijfelen omdat ze niet weten of het geschrift van henzelf is of van een geest. Maar ze moeten zich er niet te veel zorgen over maken en ondanks hun twijfel doorgaan. Door zorgvuldige zelfobservatie zullen ze in de geschriften gemakkelijk veel kwesties herkennen die niet op henzelf betrekking hebben, of die zelfs tegengesteld zijn aan hun eigen gedachten - een overvloedig bewijs dat

ze niet in hun eigen gemoed ontstaan zijn. Als ze doorgaan, zal hun twijfel met ervaring verdwijnen.

215. Als bepaalde mediums niet in staat zijn uitsluitend mechanisch te zijn, zullen alle pogingen om dit resultaat te bereiken vruchteloos zijn maar ze zouden zich vergissen als ze veronderstelden dat ze er helemaal van verstoken waren. Als ze alleen begiftigd zijn met intuïtieve mediumschap, zouden ze daar tevreden mee moeten zijn, want het zal hen een grote dienst bewijzen als ze er voordeel uit weten te halen in plaats van het te verwerpen.

Nadat geruime tijd vruchteloze pogingen gedaan zijn, als er geen enkele aanwijzing is van onwillekeurige beweging, of als er alleen bewegingen zijn die te zwak zijn om resultaat te geven, moet men niet aarzelen de eerste gedachte op te schrijven die opkomt, zonder zich erom te bekommeren of het de eigen of de andermans gedachte is: ervaring zal leren hoe men het onderscheid kan maken. Bovendien zal de mechanische beweging zich vaak pas later ontwikkelen.

We hebben hierboven verklaard dat er gevallen zijn waarin het niet uitmaakt of een gedachte van het medium of van een geest komt. Dit is vooral het geval wanneer zuiver intuïtieve of geïnspireerde mediums een werk schrijven waarbij hun eigen verbeelding betrokken is. In zo'n geval doet het er weinig toe of een gedachte hen al dan niet is voorgesteld. Als er waardevolle ideeën bij hen opkomen, zouden ze hun goede geest moeten bedanken, die hen dan nog meer ideeën zal voorstellen. Zo worden dichters, filosofen en wetenschappers geïnspireerd.

216. Laten we nu veronderstellen dat het vermogen van de mediums volledig ontwikkeld is, dat ze gemakkelijk schrijven en dat ze zijn wat we volledig ontwikkelde mediums zouden kunnen noemen. Het zou een grote vergissing van hen zijn om zichzelf te beschouwen als niet langer behoefte hebbend aan verder onderwijs, want ze zullen slechts de fysieke weerstand overwonnen hebben; nu beginnen de echte moeilijkheden en nu zullen ze meer dan ooit de raad van voorzichtigheid en ervaring nodig hebben, als ze niet in de duizenden

valstrikken willen lopen die hen te wachten staan. Als ze op hun eigen vleugels blind willen vliegen, zal het niet lang duren voor ze misleid worden door leugenachtige geesten, die hun aanmatiging zullen proberen uit te buiten.

217. Als het vermogen eenmaal ontwikkeld is, is het van essentieel belang dat de mediums het niet misbruiken. De voldoening die sommige beginners eraan ontlene ontlokt een enthousiasme dat in toom gehouden moet worden. Ze moeten in gedachten houden dat het hun gegeven is om er goed gebruik van te maken en niet om ijdele nieuwsgierigheid te bevredigen. Het is dus van essentieel belang dat ze er alleen op gepaste tijden gebruik van maken en niet op elk moment. Geesten staan niet voortdurend tot hun beschikking en ze lopen het risico door grappenmakers misleid te worden. Om zulke ongepastheid te vermijden is het raadzaam bepaalde dagen en uren apart te zetten voor het beoefenen van mediumschap, zodat men meer geconcentreerd kan zijn, en zodat de geesten die willen communiceren - als ze er van tevoren van weten - ook meer bereid zullen zijn om aanwezig te zijn.

218. Als ondanks alle pogingen het mediumschap niet in een of andere vorm aan de oppervlakte komt, dan kan men het maar beter opgeven, zoals een would-be zanger zou opgeven nadat hij ontdekt had dat hij toch geen stem had. Zoals iemand die een vreemde taal niet verstaat zijn toevlucht neemt tot een tolk, zo zal die persoon zijn toevlucht moeten nemen tot een ander medium. Maar ook als er geen medium beschikbaar is, moeten we ons niet zonder de hulp van geesten achten. Mediumschap is slechts één middel waarmee geesten kunnen communiceren, maar het is niet het enige middel tot aantrekkings. Zij die hun genegenheid aan ons hebben toegewijd zijn bij ons, of we nu medium zijn of niet. Een vader laat zijn zoon niet in de steek omdat de zoon doof en blind is en hem noch kan horen noch zien; integendeel, hij betreft zich nog meer in zijn zorg - goede geesten doen hetzelfde voor ons. Als ze niet in staat zijn hun gedachte fysiek op ons over te brengen, helpen ze ons met hun inspiratie.

Veranderingen in het Handschrift

219. Een veel voorkomend fenomeen bij schrijvende mediums is de verandering in handschrift naar gelang de geesten die communiceren. Het opvallendste voorbeeld is dat hetzelfde handschrift zich bij dezelfde geest steeds herhaalt, en vaak identiek lijkt aan het handschrift dat hij tijdens zijn leven vertoonde. De gevolgen die uit dit feit kunnen voortvloeien zullen we later observeren als we de identificatie behandelen. Zulke veranderingen doen zich alleen voor bij mechanische of semi-mechanische mediums, omdat hun handbeweging onwillekeurig is en door de geest geleid wordt. Hetzelfde geldt niet voor zuiver intuïtieve mediums, want bij hen werkt de geest alleen op hun gedachte en wordt de hand geleid door de eigen wil van het medium, zoals bij gewoon schrift. Maar als er zelfs bij een mechanisch medium geen veranderingen zijn in de stijlen van het schrift, bewijst dit niets tegen zijn of haar vermogen in en op zichzelf. Zulke veranderingen zijn geen absolute voorwaarde bij de manifestatie van geesten, maar vloeien voort uit een speciale aanleg waarmee de meest zuiver mechanische mediums niet altijd begaafd zijn. Zij die deze gave bezitten duiden we aan als *polygrafische mediums*.

Het Verlies en de Schorsing van Mediumschap

220. Het mediamieke vermogen is onderhevig aan onderbrekingen en tijdelijke opschortingen, zowel voor fysieke manifestaties als voor schriftelijke. Hieronder volgt het antwoord van de geesten op een paar vragen over deze kwestie:

1) *Kunnen mediums hun vermogen verliezen?*

“Dit gebeurt vaak, wat ook het soort vermogen mag zijn. Maar het is bijna altijd niet meer dan een tijdelijke onderbreking die ophoudt met de oorzaak die het teweeggebracht heeft”.

2) *Zou de uitputting van fluïdum de oorzaak zijn van het verlies van mediumschap?*

“Wat ook het vermogen van de mediums moge zijn, ze hebben geen enkel vermogen zonder de sympathieke medewerking van de geesten. Wanneer ze niets ontvangen, is dat niet altijd omdat ze het vermogen missen, maar vaak omdat de geesten hen niet willen - of zelfs niet kunnen - gebruiken.”

3) *Wat veroorzaakt dat geesten de mediums verlaten?*

“De manier waarop ze hun mediumschap gebruiken is wat goede geesten het meest beïnvloedt. We kunnen ze verlaten wanneer ze die gebruiken voor futiliteiten of voor ambitieuze doeleinden, of wanneer ze weigeren onze woorden over te brengen of mee te werken aan het voortbrengen van fenomenen voor geïncarneerden die erom bidden of die ze moeten zien om eindelijk overtuigd te worden. God schenkt mediums deze gave niet voor hun eigen plezier, nog minder om hun ambities te dienen; het is veeleer om hun eigen vooruitgang te dienen en de waarheid aan de mensheid bekend te maken. Als geesten zien dat hun mediums niet langer in harmonie zijn met hun doeleinden of geen gebruik maken van de aanwijzingen en raadgevingen die ze hun geven, trekken ze zich terug en zoeken ze waardiger beschermelingen.”

4) *Kunnen geesten die zich terugtrekken niet vervangen worden, en zo ja, hoe moeten we dan de opschorting van het vermogen begrijpen?*

“Er is inderdaad geen gebrek aan geesten die bijzonder begerig zijn naar communicatie en die altijd bereid zijn degenen die zich terugtrekken te vervangen. Maar wanneer degenen die zich teruggetrokken hebben goede geesten zijn, is het mogelijk dat ze zich slechts tijdelijk teruggetrokken hebben, waardoor zulke mediums een tijdlang van alle communicatie beroofd worden, opdat ze een les leren en beseffen dat hun vermogen niet van henzelf afhangt en dus niet voor hun eigen ijdelheid gebruikt moet worden. Deze tijdelijke beroving heeft verder tot doel hen te bewijzen dat ze onder invloed van een ander schrijven; anders zouden ze geen onderbrekingen ervaren. Bovendien is de onderbreking van het vermogen niet altijd een straf, maar soms een bewijs van de zorg van de geesten voor de

mediums aan wie ze genegenheid schenken, en aan wie ze respijt willen geven als ze dat nodig achten. In dat geval staan ze niet toe dat andere geesten hen vervangen.”

5) *Maar moreel gesproken zijn er mediums van grote waarde, die geen behoefte hebben aan respijt en erg verontrust raken over de onderbreking omdat ze de bedoeling ervan niet begrijpen.*

“Het dient om hun geduld op de proef te stellen en hun doorzettingsvermogen te beoordelen. Daarom stellen de geesten meestal geen tijdslimiet aan de opschorting, want ze willen zien of hun mediums ontmoedigd raken. Vaak is het ook om hen de tijd te geven te mediteren over de instructies die ze hen gegeven hebben. Door zulke meditatie herkennen we wie de echt serieuze Spiritisten zijn. We kunnen degenen die eigenlijk maar amateurs zijn in communicaties niet als zodanig beschouwen.”

6) *Is het dan noodzakelijk dat mediums blijven proberen te schrijven?*

“Als hun geesten dat adviseren, ja; als ze hun geadviseerd hebben zich te onthouden, moeten ze gehoorzamen”.

7) *Is er een manier voor hen om de test te verkorten?*

“Ja, door berusting en gebed. Hooguit is het voldoende dagelijks een poging van enkele minuten te doen, want het zou nutteloos zijn tijd te verspillen aan vruchteloze inspanningen. Zo'n poging dient alleen om te controleren of het vermogen teruggekeerd is.”

8) *Impliceert de opschorting de terugtrekking van de geesten die gewoonlijk communiceren?*

“Op geen enkele manier. Zulke mediums bevinden zich in de situatie van mensen die tijdelijk hun zicht verloren hebben, maar die niet door hun vrienden in de steek gelaten zijn, ook al kunnen ze hen niet zien. Deze mediums kunnen en moeten door gedachten met hun vertrouwde geesten blijven praten en zichzelf ervan overtuigen dat er inderdaad naar hen geluisterd wordt. Als het gebrek aan mediumschap hen de fysieke communicatie met bepaalde geesten kan ontnemen, ontnemt het hun niet de mentale”.

SPECIALE MEDIUMS

9) *Dan is de onderbreking van het mediamieke vermogen niet altijd een berisping door de geesten?*

“Natuurlijk niet, want het kan ook een demonstratie van welwillendheid zijn”.

10) *Hoe kunnen we herkennen of een onderbreking een berisping is?*

“Ondervraag je geweten en vraag je af welk gebruik je van je vermogen gemaakt hebt, welk goed anderen eraan ontleend hebben en welk profijt jij gehaald hebt uit de raadgevingen die je gegeven zijn, en je zult je antwoord krijgen”.

11) *Kunnen mediums die hun schrijfvermogen verloren hebben niet hun toevlucht nemen tot een ander medium?*

“Dat hangt af van de oorzaak van de onderbreking. Het is bijna altijd nodig dat ze na de raadgevingen die hun gegeven zijn enige tijd zonder communicaties doorbrengen, zodat ze er niet aan wennen alles alleen onder onze leiding te doen. In dat geval zullen ze bij een ander medium niet vinden wat ze zoeken. Dit heeft nog een ander doel, namelijk het aantonen van de onafhankelijkheid van de geesten, die ze niet naar eigen believen kunnen laten handelen. Dit is ook de reden waarom zij die geen medium zijn niet altijd alle communicaties krijgen die ze wensen.”

KARDEC'S OPMERKING: In feite moeten we opmerken dat wie zijn toevlucht neemt tot een derde om communicaties te verkrijgen, niettegenstaande de kwaliteit van het medium vaak niets bevredigends ontvangt, terwijl bij andere gelegenheden de antwoorden heel expliciet zijn. Het hangt zozeer van de wil van de geest af dat alles hetzelfde zal blijven, ondanks het medium. Het schijnt dat de geesten zelf in dit geval gehoorzaam zijn aan een woord van orde, want wat van het ene medium niet te krijgen is, kan van het andere niet beter verkregen worden. We moeten dus vermijden aan te dringen en ongeduldig te zijn, om niet het slachtoffer te worden van misleidende geesten, die wel zullen antwoorden als we vurig verlangen, want goede geesten staan dat toe om ons aandringen te straffen.

12) *Met welk doel heeft de Voorzienigheid bepaalde individuen begiftigd met bijzondere mediamieke gaven?*

“Het is een missie waarmee ze belast zijn en waarover ze zich gelukkig zouden moeten voelen: ze zijn tolken tussen geesten en de mensheid”.

13) *Maar er zijn mediums die hun vermogen slechts met tegenzin aanwenden.*

“Het zijn onvolmaakte mediums. Ze beseffen niet de waarde van de genade die hun geschonken is.”

14) *Als het een missie is, waarom is het dan niet het voorrecht van alleen morele individuen, want het wordt ook gegeven aan hen die geen aandacht verdienen en die er zelfs misbruik van kunnen maken?*

“Juist omdat zulke individuen het nodig hebben om zich te ontwikkelen, en opdat ze de mogelijkheid hebben wijze leringen te ontvangen. Als ze er geen gebruik van maken, zullen ze daar de gevolgen van ondervinden. Sprak Jezus zelf niet liever tot zondaars, verklarend dat het nodig is te geven aan hen die in nood zijn?”

15) *Zouden mensen die een groot verlangen hebben om als medium te schrijven, maar het niet voor elkaar krijgen, niet tot negatieve conclusies over zichzelf kunnen komen wat betreft de welwillendheid van de geesten tegenover hen?*

“Nee, want God had kunnen weigeren hun die vermogen te verlenen, net zoals God hun de gave van gedichten of muziek had kunnen weigeren; maar als ze niet van dit vermogen genieten, kunnen ze wel van andere genieten”.

16) *Hoe kunnen mensen zichzelf vervolmaken door de leringen van geesten, als ze niet de mogelijkheid hebben die leringen rechtstreeks te ontvangen, hetzij via henzelf, hetzij via andere mediums?*

“Hebben ze geen boeken, net zoals christenen het Evangelie hebben? Om de moraal van Jezus in praktijk te brengen, hoeven christenen de woorden niet rechtstreeks uit de mond van de Meester zelf te horen.”

HOOFDSTUK XVIII

Problemen en Gevaren van het Mediumschap

- De Invloed van de Boefening van Mediumschap op de Gezondheid, de Hersenen en Kinderen

221. 1) *Is het mediamieke vermogen een aanwijzing voor een of andere pathologische toestand of gewoon een abnormale?*

“Soms abnormaal, maar niet pathologisch. Er zijn krachtig gezonde mediums; de niet gezonde zijn dat om andere redenen.”

2) *Kan het uitoefenen van de mediamieke vermogens vermoeidheid veroorzaken?*

“Langdurige uitoefening van elk vermogen veroorzaakt vermoeidheid. Hetzelfde gebeurt bij mediumschap, vooral bij de fysieke effecten soorten, die noodzakelijkerwijs een verbruik van fluïda veroorzaken. Dit leidt ertoe dat het medium vermoeid raakt, maar zijn of haar fluïda wordt met rust weer aangevuld.”

3) *Kan, afgezien van gevallen van misbruik, het uitoefenen van mediumschap op zichzelf gezondheidsproblemen veroorzaken?*

“Er zijn momenten waarop het verstandig en zelfs noodzakelijk is zich te onthouden van het gebruik van mediumschap of het ten minste te matigen. Dat hangt af van de fysieke en mentale toestand van het medium, dat zich daar meestal van bewust wordt. Wanneer het medium zich vermoeid begint te voelen, is het tijd om te stoppen.”

4) *Kan het uitoefenen van het vermogen voor het ene individu meer problemen opleveren dan voor het andere?*

“Zoals ik net zei, hangt het af van de fysieke en mentale toestand van het medium. Er zijn mensen die elke oorzaak van overprikkeling moeten vermijden, en de beoefening van het mediumschap zou daarbij horen.” (Zie de nummers 188 en 194.

5) *Kan mediumschap krankzinnigheid veroorzaken?*

“Niet meer dan iets anders dat zou kunnen, wanneer iemand vatbaar is voor mentale zwakheid. Mediumschap zal geen krankzinnigheid voortbrengen waar de kiem van krankzinnigheid niet al bestaat. Maar als dat wel zo is, is het gemakkelijk te herkennen aan de mentale toestand van het individu en het gezond verstand zegt ons dat we alle voorzorgsmaatregelen moeten nemen die noodzakelijk zijn, want in zo'n geval zou elke verstoring schadelijk zijn”.

6) *Kan het ontwikkelen van mediumschap bij kinderen problemen veroorzaken?*

“Zeker, en het volhouden ervan zou ook heel gevaarlijk kunnen zijn, omdat zulke fragiele en tere organismen erg verstoord zouden worden en hun infantiele verbeeldingskracht overprikkeld. Verstandige ouders zullen deze ideeën dus van hen weghouden, of ze zullen hen tenminste aanspreken op de mogelijke gevolgen ervan vanuit het mentale standpunt.”

7) *Niettemin zijn er kinderen die natuurlijke mediums zijn, of het nu gaat om fysieke effecten, schrijven of visioenen. Is in deze gevallen hetzelfde gevaar aan de orde?*

“Nee. Als het vermogen zich bij kinderen spontaan manifesteert, behoort het tot hun natuur en is hun constitutie toereikend. Hetzelfde geldt niet wanneer mediumschap kunstmatig veroorzaakt en opgewekt wordt. Het kan je opvallen dat kinderen die visioenen hebben zich er meestal weinig van aantrekken; visioenen lijken heel natuurlijk en daarom schenken ze er weinig aandacht aan en vergeten ze bijna altijd. Maar later komt de herinnering terug en is ze gemakkelijk te verklaren als ze het Spiritisme begrijpen.”

8) *Vanaf welke leeftijd mag mediumschap beoefend worden zonder problemen te veroorzaken?*

PROBLEMEN EN GEVAREN VAN HET MEDIUMSCHAP

“Er is geen precieze leeftijdsgrens. Het hangt helemaal af van de fysieke ontwikkeling en meer in het bijzonder van de psychologische ontwikkeling. Er zijn kinderen van twaalf jaar die minder beïnvloedbaar zouden zijn dan sommige reeds ontwikkelde individuen. Ik heb het over mediumschap in het algemeen, want fysieke effecten mediumschap is vermoeiender voor het lichaam. Wat het schrijven betreft, is er nog een probleem in die zin dat het kinderen aan ervaring ontbreekt en ook kunnen ze het alleen willen oefenen of er een spel van maken.”

222. Zoals we spoedig zullen zien, vereist de praktijk van het spiritisme veel tact om het bedrog van de bedrieglijke geesten ongedaan te maken. Als volwassenen door hen bedrogen worden, staan kinderen en jongeren er door hun gebrek aan ervaring nog meer aan bloot. We weten ook dat meditatie een essentiële voorwaarde is, zonder welke we serieuze geesten niet kunnen benaderen. Evocaties die achteloos of ter vermaak gemaakt worden vormen een echte profanatie en als zodanig openen ze de deur voor spottende of kwaadwillende geesten. Aangezien we van kinderen niet de nodige serieuzeheid voor zo'n daad kunnen verwachten, moeten we vrezen dat ze, als ze aan zichzelf overgelaten worden, er een spel van zouden kunnen maken. Zelfs onder de meest gunstige omstandigheden moeten we hopen dat kinderen die begaafd zijn met mediumschap dit alleen zullen uitoefenen onder toezicht van ervaren individuen die hen door hun eigen voorbeeld het respect leren dat de zielen verdienen van hen die vroeger van deze wereld waren. We zien dus dat het probleem van de leeftijd ondergeschikt is aan zowel de voorwaarden van temperament als van karakter. Niettemin benadrukken de bovenstaande reacties duidelijk dat we de ontwikkeling van het mediamieke vermogen bij kinderen niet moeten forceren wanneer die niet spontaan op gang komt, en dat het in alle gevallen nodig is het slechts met grote voorzichtigheid te gebruiken, en het nooit uit te lokken of aan te moedigen bij tere individuen. We moeten alle beschikbare middelen aanwenden om de mediamieke praktijk weg te

houden van hen die het minste teken van excentriciteit in hun ideeën of zwakheid in hun mentale vermogens vertonen, want zij zijn duidelijk vatbaar voor krankzinnigheid, die door elke overprikkelende oorzaak tot ontwikkeling kan komen. Spiritistische ideeën hebben in dit opzicht niet meer invloed dan andere maar mocht krankzinnigheid zich openbaren, dan zal ze het karakter aannemen van de overheersende zorg, net zoals ze een religieus karakter zou aannemen bij mensen die zich overgeven aan overdaad in devotionele praktijken, maar de verantwoordelijkheid zou aan het Spiritisme worden toegeschreven. Het beste wat men kan doen met mensen die een neiging tot een idée fixe vertonen is hun zorgen in een andere richting te sturen om hun verzwakte organen rust te geven.

In deze kwestie willen we de aandacht van onze lezers vestigen op hoofdstuk XII van de Inleiding tot Het Boek der Geesten.

HOOFDSTUK XIX

De Rol van Mediums in Communicaties

- De Invloed van de Geest van het Medium • De Theorie van Inerte Mediums • De Bekwaamheid van Bepaalde Mediums voor Dingen die ze niet Kennen: Talen, Muziek, Tekenen, enz.
- Een Verhandeling van een Geest Over de Rol van Mediums

De Invloed van de Geest van het Medium

223. 1) *Zijn mediums gedurende de tijd waarin ze hun vermogen uitoefenen in een volkomen normale toestand?*

“Soms verkeren ze in een toestand van crisis die meer of minder bepaald is. Dat is wat hen vermoeit en waarom rust noodzakelijk is. Maar meestal is hun toestand niet anders dan normaal, vooral als het om schrijvende mediums gaat.”

2) *Kunnen schriftelijke of verbale communicaties ook van de eigen geest van het medium komen?*

“De ziel van het medium kan communiceren als elke andere. Als het een zekere mate van vrijheid geniet, krijgt de ziel haar eigenschappen als geest terug. Je hebt daar bewijs van als je bezocht wordt door de zielen van levende mensen, die door middel van schrijven met je communiceren, vaak zonder geroepen te zijn. Je moet je realiseren dat er onder de geesten die je oproept ook mensen zijn die nog op aarde geïncarneerd zijn. In deze gevallen spreken ze met je als geesten en niet als menselijke wezens. Waarom zou de eigen geest van het medium niet hetzelfde kunnen doen?”

a) *Lijkt deze verklaring niet de mening te bevestigen van hen die geloven dat alle communicaties van de eigen geest van het medium uitgaan en niet van een ander?*

“Zij vergissen zich in de opvatting dat hun mening absoluut is. De geest van het medium kan zeker op zichzelf handelen, maar dat is geen reden waarom andere geesten niet evenzeer in staat zouden zijn om door bemiddeling van het medium te handelen.”

3) *Hoe kunnen we zien of de geest die antwoordt die van het medium is of dat het een andere geest is?*

“Aan de aard van de communicatie. Bestudeer de omstandigheden en de taal en je zult het kunnen zien. De geest van het medium manifesteert zich vooral in de somnambulistische of extatische toestand omdat hij dan het meest vrij is, maar in de normale toestand is het moeilijker. Bovendien zijn er reacties die onmogelijk aan de eigen geest van het medium toegeschreven kunnen worden. Daarom heb ik je gezegd te observeren en te bestuderen”.

KARDEC'S OPMERKING: Als mensen tot ons spreken, is het gemakkelijk onderscheid te maken tussen wat werkelijk van hen afkomstig is en wat ze alleen maar herhalen. Hetzelfde geldt voor geesten.

4) *Aangezien de geest van het medium in vorige levens kennis verworven kan hebben, die hij in zijn huidige lichaam vergeten is, maar die hij zich als geest herinnert, zou hij dan niet uit diep in zichzelf de ideeën kunnen putten die buiten het bereik van zijn huidige opvoeding lijken te vallen?*

“Dit gebeurt vaak in gevallen van somnambulistische of extatische trance, maar er zijn nog omstandigheden die geen twijfel toelaten - bestudeer de kwestie grondig en mediteer.”

5) *Zijn de communicaties van de eigen geest van het medium altijd inferieur aan die, welke aan andere geesten kunnen worden toegeschreven?*

“Altijd niet, want de communicerende geest kan van een lagere orde zijn dan die van het medium, in welk geval hij minder verstandig zal spreken. Dit kan men zien tijdens het somnambulisme omdat dan de geest van de somnambulist zich vaak openbaart; maar vaak zal hij desondanks zeer goede informatie geven.”

DE ROL VAN MEDIUMS IN COMMUNICATIES

6) *Brengt de communicerende geest zijn gedachte rechtstreeks over of gebruikt hij de geïncarneerde geest van het medium als tussenpersoon?*

“De geest van het medium is de tolk omdat hij verbonden is met het lichaam dat dient voor de communicatie, en omdat deze verbinding tussen jou en de communicerende geesten noodzakelijk is, net zoals een elektrische draad nodig is om nieuws over een afstand te verzenden, en aan beide uiteinden van de draad een intelligent persoon nodig is om te ontvangen en te communiceren.

7) *Heeft de geest van de medium invloed op de communicaties die hij van andere geesten moet doorgeven?*

“Ja, want als er geen affiniteit tussen hen is, kan de geest van het medium de antwoorden veranderen door ze aan te passen aan zijn eigen ideeën en neigingen, maar hij oefent geen invloed uit op de communicerende geesten zelf; hij is slechts een slechte tolk”.

8) *Is dat de reden waarom bepaalde geesten de voorkeur geven aan bepaalde mediums?*

“Er is geen andere reden. Ze zoeken de tolk die het beste met hen sympathiseert en hun gedachte het nauwkeurigst overbrengt. Is er geen sympathie tussen hen, dan zal de geest van het medium vijandig zijn en weerstand bieden, waardoor hij een onwillige en, bijna altijd, ontrouwe tolk wordt. Hetzelfde ondervindt de mens zelf wanneer de ideeën van een geleerde door een dwaze of oneerlijke persoon worden overgebracht”.

9) *We kunnen begrijpen hoe dit waar kan zijn voor intuïtieve mediums, maar niet als we te maken hebben met mechanische mediums.*

“Je begrijpt de rol van het medium niet goed. Er is een wet die je nog steeds ontgaat. Bedenk dat de geest, om de beweging van een inert voorwerp teweeg te brengen, een deel van de geanimaliseerde fluïdum van het medium nodig heeft, die hij gebruikt om een tafel tijdelijk te bezielen, bijvoorbeeld om het aan zijn wil te laten gehoorzamen. Welnu, voor een intelligente communicatie is ook een intelligente tussenpersoon nodig, en deze tussenpersoon is de geest van het medium.”

a) *Dit lijkt niet te gelden voor wat we 'pratende tafels' noemen want als ze een andere 'inerte voorwerpen', zoals planchetten en mandjes, intelligent reageren, lijkt het alsof de geest van het medium er op geen enkele manier aan deelneemt.*

“Dat is een vergissing. Een geest kan aan een inert voorwerp kortstondig fictief leven geven, maar geen intelligentie. Een inert voorwerp heeft nooit intelligentie gehad. Het is dus de geest van het medium die de gedachte ontvangt zonder het te beseffen en ze beetje bij beetje doorgeeft met behulp van verschillende intermediairs.”

10) *Impliceren deze verklaringen dat de geest van het medium nooit helemaal passief is?*

“Hij is passief als hij zijn eigen ideeën niet vermengt met die van de communicerende geest, maar hij wordt nooit helemaal tenietgedaan. Zijn medewerking is onmisbaar als tussenpersoon, zelfs bij de zogenaamde mechanische mediums.”

11) *Is er geen grotere garantie voor onafhankelijkheid in het mechanische medium dan in het intuïtieve medium?*

“Zonder twijfel, en voor sommige communicaties heeft een mechanisch medium de voorkeur. Wanneer we echter vertrouwd zijn met de vermogens van een bepaald intuïtief medium, en afhankelijk van de omstandigheden, maakt dat niet uit. Ik bedoel dat bepaalde communicaties minder precisie vereisen.”

De Theorie van Inerte Mediums

12) *Onder de verschillende theorieën die voorgesteld worden om geestelijke fenomenen te verklaren, is er één die veronderstelt dat er werkelijke sprake is van mediumschap in inerte voorwerpen; bijvoorbeeld in de mand of kartonnen doos die als instrument dient. De communicerende geest zou zich met het voorwerp vereenzelvigen en het niet alleen levend maar ook intelligent maken, waardoor de benaming 'inerte mediums' aan zulke voorwerpen gegeven is. Wat is jouw mening?*

“Ik hoef alleen maar het volgende te verklaren: als de geest intelligentie op de mand zou overbrengen en het leven zou geven, zou de mand in staat zijn uit zichzelf te schrijven zonder de steun van het medium. Het zou even vreemd zijn voor een intelligent mens om een

DE ROL VAN MEDIUMS IN COMMUNICATIES

machine te worden als voor een inert voorwerp om intelligent te worden. Dit is een van de vele theorieën die aan vooropgezette ideeën ontleend zijn, en die in het licht van ervaring en observatie zullen afbrokkelen”.

13) *Een bekend fenomeen lijkt het idee aanvaardbaar te maken dat er in inerte bezielde voorwerpen meer is dan alleen leven - misschien zelfs intelligentie. Het is het fenomeen van tafels, manden, enz. die in hun bewegingen boosheid of affectie uitdrukken.*

“Als een boze man met een stok schudt, is het niet de stok die boos is of zelfs de hand die hem vasthoudt, maar veeleer de gedachte die de hand stuurt. Tafels en manden zijn niet intelligenter dan een stok. Ze hebben geen intelligente gewaarwording maar gehoorzamen aan een intelligentie. Met andere woorden, een geest verandert zichzelf niet in een mand en kiest er ook niet voor erin te wonen.”

14) *Als het onredelijk is om intelligentie aan deze voorwerpen toe te schrijven, kunnen we ze dan niettemin als een soort medium beschouwen en ze als “inerte mediums” aanduiden?*

“Dat is een kwestie van woorden, die voor ons weinig betekenen, als men zelf maar begrijpt wat men ermee bedoelt. Men is vrij om een marionet een mens te noemen.

De Bekwaamheid van Bepaalde Mediums voor Dingen die ze Niet Kennen: Talen, Muziek, Tekenen, enz.

15) *Geesten hebben alleen de taal van de gedachte, niet van gearticuleerde spraak; daarom gebruiken ze maar één taal. Zo kan een geest zich mediamiek uitdrukken in een taal die hij nooit gesproken had toen hij geïncarneerd was. Waar haalt het in dit geval de woorden vandaan die het gebruikt?*

“Je hebt deze vraag zelf al beantwoord toen je zei dat geesten maar één taal hebben, en dat is die van de gedachte. Iedereen verstaat deze taal - zowel mensen als geesten. Wanneer hij zich tot de

geïncarneerde geest van het medium richt, spreekt deze niet in het Frans of Engels, maar in de universele taal van de gedachte. Om zijn ideeën in gearticuleerde, overdraagbare taal om te zetten, maakt hij gebruik van de woordenschat van het medium.”

16) *Als dat zo is, zouden geesten zich alleen uitdrukken in de taal van het medium maar we weten dat ze schrijven in talen die het medium onbekend zijn. Is dat niet tegenstrijdig?*

“Ten eerste zou men zich moeten realiseren dat niet alle mediums even bedreven zijn in dit soort oefeningen. Ten tweede lenen geesten zich er alleen af en toe voor als ze het nuttig achten. Voor gewone, lange communicaties gebruiken ze liever een taal die het medium vertrouwd is, omdat ze dan minder materiële moeilijkheden te overwinnen hebben.”

17) *Bewijst het vermogen van bepaalde mediums om in een vreemde taal te schrijven niet dat ze die taal in een ander leven gesproken hadden en die intuïtief in het huidige leven behouden hebben?*

“Dat kan zeker het geval zijn, maar het is niet de regel. Met enige inspanning kan een geest tijdelijk materiële weerstand overwinnen, wat kan worden bevestigd als mediums in hun eigen taal schrijven met voor hen onbekende woorden.”

18) *Kan iemand die niet eens weet hoe hij moet schrijven dat als medium toch doen?*

“Ja, maar men moet begrijpen dat er een grote mechanische moeilijkheid te overwinnen is, want de hand is niet gewend aan de bewegingen die nodig zijn om letters te vormen. Hetzelfde geldt voor schilderende mediums, die niet weten hoe ze moeten tekenen.”

19) *Kan een medium van zeer lage intelligentie communicaties van een hogere orde overbrengen?*

“Ja, om dezelfde reden dat een medium in een onbekende taal kan schrijven. Mediumschap op zich hangt niet af van intelligentie of morele kwaliteiten. Bij gebrek aan een beter instrument kan een geest elk instrument gebruiken dat voorhanden is. Maar voor communicaties van een bepaalde orde is het natuurlijk dat hij de

DE ROL VAN MEDIUMS IN COMMUNICATIES

voorkeur zal geven aan het medium dat hem de minste materiële hindernissen biedt. Er is nog een andere overweging: mentaal gestoorde individuen zijn dat alleen door de onvolmaaktheid van hun hersenen want hun geest kan meer ontwikkeld zijn dan men denkt. Men vindt het bewijs hiervan in enkele evocaties van levende en dode mentaal gestoorde individuen.”

KARDEC'S OPMERKING: Dit is een feit dat door ervaring wordt bevestigd. Vele malen hebben we de geesten opgeroepen van levende mentaal gestoorde individuen, die een onweerlegbaar bewijs leverden van hun identiteit en ons op een heel verstandige en zelfs superieure manier antwoordden. Hun gestoorde toestand is een straf voor de geest, die lijdt onder de dwang waaronder hij zich bevindt. Mentaal gestoorde mediums kunnen een geest die zich wil manifesteren dus soms grotere hulpbronnen bieden dan men zou denken. (Zie Revue Spirite, juli 1860, artikel over Phrénologie en over Physiognomonie).

20) *Hoe kunnen we het vermogen verklaren van bepaalde mediums om in verzen te schrijven, ondanks hun poëtische onwetendheid?*

“Poëzie is een taal op zich. Ze kunnen in verzen schrijven, net zoals ze in een onbekende taal kunnen schrijven. Bovendien kunnen ze in een vorig bestaan dichters geweest zijn. Zoals ik al zei, gaat verworven kennis nooit verloren bij geesten, die op alle gebieden perfectie moeten bereiken. Zo verschaft wat ze in het verleden wisten hen, zonder dat ze het beseffen, een gemak dat ze in de normale toestand niet bezitten”.

21) *Geldt dat ook voor hen die een bijzondere aanleg voor tekenen en muziek tonen?*

“Ja. Tekenen en muziek zijn ook vormen om gedachten uit te drukken en geesten gebruiken instrumenten die hen het meeste gemak bieden.”

22) *Hangt de uitdrukking van gedachten door poëzie, tekenen of muziek alleen af van het vermogen van het medium of ook van dat van de communicerende geest?*

“Soms van het medium; soms van de geest. Hoog geëvolueerde geesten bezitten alle vermogens, terwijl minder geëvolueerde geesten een beperkte kennis hebben.”

23) *Waarom bezitten individuen die in het ene bestaan begaafd waren met een groot talent, dat in het volgende bestaan niet meer?*

“Dat is niet altijd het geval want vaak vervolmaken zulke individuen in het ene bestaan wat ze in het vorige begonnen waren. Niettemin kan het zijn dat een superieur vermogen een tijdlang sluimert om de ontwikkeling van een andere te vergemakkelijken. Het zal een latent zaadje zijn dat later weer ontkiemt maar er zullen altijd enige zichtbare tekenen van zijn, of op zijn minst een vage intuïtie.”

224. Ongetwijfeld begrijpt een communicerende geest alle talen, want het zijn vormen om gedachten uit te drukken, en de geest begrijpt door gedachten. Maar om die gedachte over te brengen heeft hij een instrument nodig - het medium. De ziel van het medium, die de communicatie van de geest ontvangt, kan die alleen doorgeven via de lichamelijke organen; voor het overbrengen in een onbekende taal hebben deze organen dus niet de flexibiliteit die ze voor de bekende taal bezitten. Een medium dat alleen Frans kan praten kan bijvoorbeeld per ongeluk een antwoord in het Engels geven, als de geest dat wil. Maar geesten die de menselijke taal al te traag vinden in vergelijking met de snelheid van de gedachte - en daarom proberen ze een taal zo veel mogelijk af te korten - worden ongeduldig van de mechanische weerstand van de overdracht en dat is de reden waarom ze het niet altijd proberen. Dit is ook de reden waarom beginnende mediums, die zelfs in hun eigen taal pijnlijk en langzaam schrijven, meestal alleen korte antwoorden krijgen die niet volledig ontwikkeld zijn. Dit is ook de reden waarom geesten aanraden dat zulke beginnelingen alleen eenvoudige vragen stellen. Voor verdergaande vragen is een ontwikkeld medium nodig, dat geen mechanische weerstand aan de geest biedt. We zouden geen leerling kiezen die net aan het leren spellen was om een tekst voor ons te lezen. Een goede werker gebruikt niet graag instrumenten van lage kwaliteit.

DE ROL VAN MEDIUMS IN COMMUNICATIES

Laten we er nog een zeer belangrijke overweging aan toevoegen betreffende vreemde talen. Inspanningen op dit gebied worden altijd gedaan uit nieuwsgierigheid met het doel om te experimenteren en niets is meer onaangenaam voor geesten dan de bewijzen waaraan sommige individuen hen trachten te onderwerpen. Hoogontwikkelde Geesten lenen zich hier nooit voor en ze wijken af van hen die van plan zijn zich op zo'n pad te wagen. Zij houden evenveel van serieuze en nuttige onderwerpen als dat zij het verafschuwen zich bezig te houden met nutteloze en doellose onderwerpen. Ongelovigen zullen zeggen dat dit toch een nuttig doel is om hen te overtuigen, in die zin dat het zou kunnen leiden tot het winnen van aanhangers voor het doel van de Geesten. Als antwoord stellen de Geesten: “Ons doel heeft geen behoefte aan mensen die zo hoogmoedig zijn dat ze zichzelf onmisbaar achten. Wij roepen tot ons diegenen die wij willen en die altijd de nederigste en meest bescheiden zijn. Verrichtte Jezus wonderen voor de schriftgeleerden toen ze Hem daarom vroegen? En wat voor individuen gebruikte Hij om een revolutie in de wereld teweeg te brengen? Als je jezelf wilt overtuigen, heb je andere middelen dan door eisen. Begin met je aan de feiten te onderwerpen: het is niet normaal dat leerlingen hun wil aan hun meester opleggen”.

Het gevolg hiervan is dat, op enkele uitzonderingen na, mediums de gedachten van geesten overbrengen via de beschikbare mechanische middelen en dat de uitdrukking van die gedachten vaak beïnvloed kan en zou moeten worden door de onvolmaaktheid van die middelen. Zo zullen onbeschaafde individuen de mooiste dingen zeggen en de meest verheven en filosofische gedachten op een onbeschaafde manier uitdrukken want zoals we weten betekent voor geesten de gedachte meer dan al het andere. Dit beantwoordt de bezwaren van sommige critici over onjuistheden in stijl en spelling die ze de geesten zouden verwijten, maar die zowel aan de mediums zelf als aan de geesten toegeschreven zouden kunnen worden. Het is niet de moeite waard om over zulke kwesties uit te weiden en het is niet

minder kinderachtig om zulke onjuistheden met minutieuze precisie te willen aanwijzen, zoals we soms hebben meegemaakt. We zouden het zonder enige scrupules moeten corrigeren, tenzij het kenmerkend is voor de communicerende geest, in welk geval het nuttig is het te bewaren als bewijs van identiteit. Zo hebben we bijvoorbeeld gezien dat een geest altijd Jule schreef (zonder de 's') als hij naar zijn kleinzoon verwees omdat hij dat tijdens zijn leven zo schreef hoewel de kleinzoon, die als zijn medium diende, heel goed wist hoe hij zijn eigen naam moest spellen.

Een Verhandeling van een Geest over de Rol van Mediums

225. De volgende verhandeling, die spontaan gegeven werd door een geest van hoge orde die zich openbaarde door middel van zeer sublieme communicaties, vat de kwestie van de rol van het medium duidelijk en volledig samen:

“Wat ook de aard van schrijvende mediums moge zijn, mechanisch, semi-mechanisch of gewoon intuïtief, onze procedures om via hen te communiceren verschillen niet wezenlijk. In werkelijkheid verloopt onze communicatie met geïncarneerde geesten, en ook met geesten op zich, uitsluitend door de uitstraling van onze gedachten.

“Onze gedachten hoeven niet met woorden bekleed te zijn zodat de geesten ze kunnen begrijpen. Alle geesten nemen de gedachte die we aan hen willen overbrengen waar door het simpele feit dat we ze naar hen richten en dit naargelang de graad van hun intellectuele vermogens. Dit betekent dat een bepaalde gedachte door sommigen begrepen kan worden naargelang hun respectieve vooruitgang terwijl voor anderen dezelfde gedachte niet waarneembaar zal zijn omdat het geen herinnering of begrip in de diepten van hun hart of geest wekt. In zo'n geval is de geïncarneerde geest, die als ons medium dient, meer geschikt om onze gedachte aan andere geïncarneerden door te geven - ook al begrijpt hij de gedachte niet - iets wat een gedesincarneerde

DE ROL VAN MEDIUMS IN COMMUNICATIES

maar minder geëvolueerde geest niet zou kunnen doen als we van zijn bemiddeling afhankelijk waren. Dit komt omdat het aardgebonden wezen zijn lichaam als instrument te onzer beschikking stelt, wat de gedesincarneerde geest niet kan doen.

“Wanneer wij dus mediums vinden wier gemoederen vol zijn met kennis die ze tijdens hun huidige leven verworven hebben en wier geesten, rijk zijn aan eerder verworven, latente kennis die geschikt is om onze communicaties te vergemakkelijken, zullen we hen bij voorkeur gebruiken want dan zal het fenomeen van de communicatie veel gemakkelijker voor ons zijn dan door mediums met een beperkte intelligentie en wier eerder verworven kennis ontoereikend is. We zullen proberen ons beter verstaanbaar te maken door enkele duidelijke en nauwkeurige verklaringen.

“Bij mediums waarvan de huidige of eerder verworven intelligentie ontwikkeld is wordt onze gedachte onmiddellijk doorgegeven, geest tot geest, via een vermogen dat inherent is aan het wezen van de geest zelf. In dit geval vinden we in het gemoed van deze mediums de geschikte elementen om onze gedachte met de overeenkomstige woorden te bekleden, of deze mediums nu intuïtief, semi-mechanisch of geheel mechanisch zijn. Daarom dragen de van hen ontvangen gegevens, ondanks het feit dat verschillende geesten door hetzelfde medium communiceren, altijd het persoonlijke stempel van het medium, zowel in vorm als in stijl, want hoewel de gedachte niet uitsluitend van het medium is, of het onderwerp niet tot zijn of haar gebruikelijke bezigheden behoort, en hoewel wat we willen zeggen op geen enkele manier van hem of haar afkomstig is, houdt het medium niet op een persoonlijke invloed uit te oefenen op de vorm door er geïndividualiseerde kwaliteiten en eigenschappen aan te geven. Het is precies zoals wanneer men door getinte lenzen naar verschillende plaatsen kijkt - groen, wit, of blauw. Hoewel de plaatsen en voorwerpen geheel verschillend en totaal onafhankelijk van elkaar zijn, verschijnen ze niettemin altijd met de kleuring die de verschillende lenzen eraan geven. Een beter voorbeeld: laten we mediums

vergelijken met die glazen flessen die gevuld zijn met gekleurde en doorzichtige vloeistoffen en die men in de drogisterij kan zien staan. Welnu, wij zijn als lichtgevende brandpunten die op bepaalde morele, filosofische en psychologische innerlijke scènes schijnen en ze door blauwe, groene of rode mediums verlichten op zo'n manier dat onze lichtgevende stralen hun kleur aannemen. Met andere woorden, onze stralen moeten door glas gaan dat varieert in graden van snede en doorzichtigheid, wat betekent mediums met verschillende graden van intelligentie. Onze stralen bereiken alleen die voorwerpen die we willen verlichten door de kleuring of persoonlijke stijl van deze mediums aan te nemen. Om tenslotte met nog een vergelijking te eindigen: wij geesten zijn als muzikale componisten die een aria gecomponeerd hebben of willen improviseren en maar één van deze instrumenten tot onze beschikking hebben: een piano, een viool, een fluit, een fagot of een fluitje van tien cent. Het lijkt geen twijfel dat we met de piano, de fluit of de viool ons stuk op bevredigende wijze aan onze luisteraars zullen laten horen. Ook al is het geluid van de piano, fagot of fluit voor elk instrument wezenlijk anders, toch zal onze compositie altijd dezelfde zijn, ondanks de klankverschillen. Maar als we alleen het fluitje van tien cent tot onze beschikking hebben zouden we in moeilijkheden komen.

“In feite wordt ons werk trager en eentonig als we weinig geavanceerde mediums moeten gebruiken omdat we onze toevlucht moeten nemen tot onvolledige uitdrukkingsvormen, wat ons belemmert. We worden dan gedwongen onze gedachten af te breken en woord voor woord, letter voor letter te dicteren, wat vermoeiend en moeizaam voor ons is, en een echte beperking vormt voor de snelheid en ontwikkeling van onze manifestaties.

“Daarom prijzen wij onze geluk om mediums te vinden die goed voorbereid zijn, voldoende toegerust en voorzien van mentale elementen die snel gebruikt kunnen worden; met andere woorden, goede instrumenten want dan hoeft onze perispirit, die inwerkt op de perispirit van wie dan ook in mediamieke trance gaat, alleen maar

DE ROL VAN MEDIUMS IN COMMUNICATIES

impulsen te geven aan de hand, die als pen- of potloodhouder dient. Met slecht toegeruste mediums zijn we verplicht een werk te verrichten dat lijkt op wanneer we moeten communiceren door middel van raps, dat wil zeggen letter voor letter, woord voor woord, om de zinnen te vormen die de over te brengen gedachte vertalen.

“Dit is de reden waarom we de voorkeur geven aan verlichte en geleerde klassen van individuen om het Spiritisme te verspreiden en het schrijvend mediumschap te ontwikkelen, hoewel we in zulke klassen ook de meest ongelovige, opstandige en moreel verdorven individuen tegenkomen. Het is ook de reden waarom, als we tegenwoordig weinig ontwikkelde geesten toestaan tastbare communicaties door te geven via raps en apportaties, ook de minste serieuze mensen onder jullie de voorkeur geven aan fenomenen die hun ogen en oren raken boven die van zuiver spirituele en psychologische aard.

“Telkens als we spontane boodschappen willen dicteren, werken we in op de hersenen, het archief van de mediums, en we voegen ons eigen materiaal samen met de elementen die zij ons aanreiken - en dat alles zonder dat ze het beseffen. Het is alsof we het geld uit hun zakken namen en de munten rangschikten in de volgorde die ons het beste leek.

“Maar wanneer mediums zelf ons op welke manier dan ook willen ondervragen, zou het goed zijn dat ze van tevoren serieus nadenken om ons de vragen methodisch te stellen, zodat ons werk van antwoorden gemakkelijker wordt want volgens wat in een eerdere instructie werd gezegd, is jullie hersenen vaak onontwarbaar wanordelijk, waardoor het moeilijk en eentonig is om je in het doolhof van je gedachten te bewegen. Wanneer vragen via een derde gesteld moeten worden, zou het een goed en passend idee zijn deze van tevoren aan het medium mee te delen, zodat hij of zij zich met de te ondervragen geest kan vereenzelvigen en met diens gedachten (bij wijze van spreken) geïmpregneerd raakt, want dan zullen we veel

gemakkelijker kunnen antwoorden dankzij de affiniteit tussen onze perispirit en die van het medium dat als onze tolk moet dienen.

“Natuurlijk kunnen we wiskunde bespreken via een medium dat volkomen onbekend is met het onderwerp maar bijna altijd bezit de geest van het medium zulke kennis in een latente toestand; dat is kennis die persoonlijk is voor het fluïdische wezen en niet voor het geïncarneerde wezen, want het huidige lichaam is een ontoereikend of opstandig instrument voor dit soort kennis. Hetzelfde geldt voor astronomie, poëzie, geneeskunde en verschillende talen, en met alle andere kennis die eigen is aan de menselijke soort. Tenslotte hebben we nog de eentonige taak van voorbereiding die toegepast wordt op mediums die volkomen onbekend zijn met het onderwerp dat ter sprake komt, namelijk het samenvoegen van de letters en woorden zoals in zetterij⁵⁵ gedaan wordt.

“Zoals we al gezegd hebben, hebben geesten er geen behoefte aan hun gedachten met woorden te bekleden. Ze nemen ze op natuurlijke wijze onder elkaar waar en geven ze door. Geïncarneerde wezens daarentegen kunnen alleen communiceren via in woorden vertaalde gedachten. Terwijl letters, woorden, zelfstandige naamwoorden, werkwoorden en zinnen nodig zijn voor jullie waarneming, zelfs mentaal, is voor ons geen zichtbare of tastbare vorm nodig”.

Erastus en Timotheüs

Deze analyse van de rol van mediums en de processen waardoor ze communiceren is zowel duidelijk als logisch. We kunnen er het principe uit afleiden dat een geest geen gebruik maakt van de *ideeën van het medium*, maar van de nodige materialen die in het gemoed van het medium aanwezig zijn om zijn eigen gedachten uit te drukken, en dat hoe rijker het gemoed is, hoe gemakkelijker de communicatie

---

⁵⁵ Een zetterij is een werkplaats voor typografische werkzaamheden, met name het zetten. Bij een drukkerij behoorde meestal een zetterij. Hier vervaardigde aanvankelijk de handzetter met losse loden letters en clichés een handzetsel – Vertaler opmerking.

DE ROL VAN MEDIUMS IN COMMUNICATIES

wordt. Wanneer een geest zich uitdrukt in een taal die het medium kent, vindt hij de woorden al gevormd en klaar voor de vertaling van zijn ideeën. Als hij in een vreemde taal communiceert, heeft hij geen woorden tot zijn beschikking, maar alleen letters. Het is dan dat de geest gedwongen is letter voor letter te dicteren, precies alsof we iemand die er zelfs geen woord van kent in het Duits willen laten schrijven. Als het medium niet kon lezen of schrijven, zou de geest zelfs geen letters tot zijn beschikking hebben. Dan moet de geest de hand leiden zoals men dat bij een kind zou doen. In zo'n geval is er een materiële moeilijkheid die nog moeilijker te overwinnen is. Deze fenomenen zijn mogelijk en we hebben er talloze voorbeelden van. Maar men moet begrijpen dat deze manier van handelen zich niet leent voor langdurige en snelle communicaties, waarvoor de geesten de voorkeur moeten geven aan de gemakkelijkst mogelijke instrumenten, of, zoals ze zelf gezegd hebben, goed toegeruste mediums uit hun gezichtspunt.

Als degenen die om zulke fenomenen vragen om overtuigd te worden eerst geprobeerd hadden de theorie te bestuderen, zouden ze op de hoogte zijn van de bijzondere omstandigheden waaronder ze worden geproduceerd.

HOOFDSTUK XX

De Morele Invloed van het Medium

• Diverse Vragen • Verhandeling van een Geest Over Morele Invloed

Diverse Vragen

226. 1) *Heeft de ontwikkeling van het mediumschap enig verband met de morele ontwikkeling van het medium?*

“Nee. Het vermogen op zich is organisch en dus onafhankelijk van de moraal. Maar hetzelfde geldt niet ten aanzien van het gebruik ervan, dat goed of slecht kan zijn naargelang het karakter van het medium.”

2) *Er is altijd gezegd dat mediumschap een geschenk van God is, een genade, een goddelijke gunst. Waarom is het dan niet een voorrecht van alleen morele individuen? En waarom zijn er onwaardige mensen die er in de hoogste mate mee begiftigd zijn maar het slecht gebruiken?*

“Al onze vermogens zijn gunsten waarvoor we God moeten danken, want er zijn ook mensen die ze niet bezitten. Men kan evengoed vragen waarom God een goed gezichtsvermogen aan criminelen heeft gegeven, behendigheid aan dieven, of welsprekendheid aan hen die het alleen maar voor kwaad gebruiken. Hetzelfde geldt voor mediumschap: onwaardige individuen zijn ermee begiftigd omdat ze het meer dan anderen nodig hebben om er zelf beter van te worden. Denk je dat God de middelen tot verlossing aan schuldigen weigert? In plaats daarvan vermenigvuldigt Hij zulke middelen bij elke stap door ze recht in hun handen te leggen. Maar het

is hun verantwoordelijkheid er gebruik van te maken. Verrichtte de verrader Judas als discipel geen wonderen en genas hij geen zieken? God voorzag hem van deze gave, opdat hij naderhand de weerzinwekkendheid van zijn verraad duidelijker zou inzien.”

3) *Zullen mediums die hun vermogens slecht gebruiken, die ze niet ten goede aanwenden, of die er geen gebruik van maken voor hun eigen ontwikkeling, de gevolgen ondervinden?*

“Als ze ze slecht gebruiken, zullen ze dubbel gestraft worden, want ze zullen de kans gemist hebben om voordeel te halen uit een manier om zichzelf te verlichten. Iemand die helder ziet en toch struikelt is meer verwijtbaar dan iemand die blind is en in een sloot valt.”

4) *Er zijn mediums die vrij vaak spontane communicaties ontvangen die over hetzelfde onderwerp gaan, waarbij bijvoorbeeld bepaalde morele vragen aan de orde gesteld worden die te maken hebben met bepaalde gebreken. Heeft dit een doel?*

“Ja, en het doel is hen te verlichten betreffende een steeds herhaald onderwerp of hen te corrigeren van bepaalde gebreken. Daarom spreken geesten tot sommigen altijd over hoogmoed en tot anderen over naastenliefde, want alleen volharding zal er uiteindelijk in slagen hun ogen te openen. Er zijn geen mediums die hun bekwaamheid uit ambitie of eigenbelang misbruiken, of die het met een of ander wezenlijk gebrek zoals egoïsme, hoogmoed of lichtzinnigheid te schande maken, die niet steeds weer waarschuwingen van de geesten krijgen. Meestal passen ze zulke waarschuwingen helaas niet op zichzelf toe.

KARDEC'S OPMERKING: Geesten geven hun lessen bijna altijd op een gereserveerde indirecte manier om grotere verdiensten mogelijk te maken voor hen die ze weten toe te passen en er hun voordeel mee doen. Maar sommige mensen zijn zo blind en hoogmoedig dat ze zichzelf niet herkennen in het beeld dat ze vlak voor zich hebben. Als een geest hen bovendien laat inzien dat zijzelf het onderwerp van de les zijn, worden ze kwaad en noemen de geest een leugenaar of een grappenmaker - genoeg om te bewijzen dat de geest gelijk heeft.

DE MORELE INVLOED VAN HET MEDIUM

5) *Wanneer ze algemene lessen krijgen zonder persoonlijke toepassing, treden mediums dan niet op als passieve instrumenten die dienen voor de instructie van anderen?*

“Bijna altijd zijn zulke waarschuwingen en raadgevingen niet aan hen gericht, maar aan anderen die we alleen via hun mediumschap kunnen bereiken. Niettemin moeten mediums proberen er zelf profijt van te hebben, tenzij ze verblind zijn door ijdelheid.”

“Denk niet dat mediumschap alleen gegeven is om een of twee individuen te corrigeren; het doel is veeleer groter: het is bedoeld voor de hele mensheid. Als individu zijn mediums zeer onbelangrijke instrumenten. Bij het geven van aanwijzingen van algemeen belang maken we dus gebruik van mediums die ons de vereiste vermogens bieden, maar je kunt er heel zeker van zijn dat de tijd zal komen dat goede mediums heel gewoon zullen zijn en dat goede geesten geen gebruik meer hoeven te maken van gebrekkige instrumenten.”

6) *Als de morele kwaliteiten van een medium minder geëvolueerde geesten afstoten, waarom geven mediums die begaafd zijn met goede kwaliteiten dan toch foutieve of zelfs onbeschofte antwoorden door?*

“Ken je al de geheimen van hun ziel? Bovendien kunnen ze, zonder vervelend te zijn, in plaats daarvan onverantwoordelijk en lichtzinnig zijn, en ze kunnen ook een lesje nodig hebben om hen te waarschuwen.”

7) *Waarom laten hoogontwikkelde geesten toe dat mensen die begaafd zijn met grote mediamieke gaven en die veel goeds zouden kunnen doen, instrumenten van dwaling worden?*

“Zulke geesten proberen hen te beïnvloeden maar wanneer deze individuen zich op een pad van dwaling laten trekken, houden ze hen niet tegen. Daarom gebruiken ze hen met zoveel tegenzin, want de waarheid kan niet met een leugen geïnterpreteerd worden.”

8) *Is het helemaal onmogelijk om goede communicaties te ontvangen via een onvolmaakt medium?*

“Onvolmaakte mediums kunnen soms goede communicaties verkrijgen, omdat, als ze een goed vermogen hebben, goede geesten ze

in bijzondere omstandigheden kunnen gebruiken bij gebrek aan betere. Maar ze doen dat slechts tijdelijk, want als ze anderen vinden die hen beter zouden dienen, geven ze daaraan de voorkeur.”

KARDEC'S OPMERKING: We moeten erop wijzen dat wanneer goede geesten zien dat bepaalde mediums ophouden goede instrumenten te zijn, en door hun onvolkomenheden ten prooi beginnen te vallen aan bedrieglijke geesten, ze bijna altijd omstandigheden teweegbrengen die hun gebreken aan het licht brengen en hen weghouden van serieuze, goedwillende mensen, wier goede trouw door hen misbruikt zou kunnen worden. In zulke gevallen valt er, wat hun vermogens ook mogen zijn, niets te betreuren.

9) *Wat zijn de eigenschappen van mediums die we als volmaakt kunnen beschouwen?*

“Volmaakt? Helaas! Je weet heel goed dat er geen volmaaktheid bestaat op het aardoppervlak. Als dat niet zo was, zou men er niet zijn. We zeggen dus in plaats daarvan 'goede' mediums, en dat zegt veel, want ze zijn inderdaad zeldzaam. Volmaakte mediums zouden die zijn, die slechte geesten nooit zouden durven proberen te misleiden. Maar de beste zijn zij die alleen afgestemd zijn op goede geesten, en die zich het minst laten misleiden”.

10) *Als ze uitsluitend afgestemd zijn op goede geesten, waarom laten deze geesten dan toe dat ze misleid worden?*

“Goede geesten staan toe dat de beste mediums soms misleid worden zodat ze hun oordeel kunnen oefenen en leren waarheid van onwaarheid te onderscheiden. Bovendien, hoe goed mediums ook mogen zijn, ze zijn nooit zo volmaakt dat ze geen zwakke kant hebben die hen kan blootstellen aan aanvallen. Dat moet hen tot lering dienen. De foutieve communicaties die ze van tijd tot tijd ontvangen zijn waarschuwingen voor hen om zichzelf niet onfeilbaar te achten en hoogmoedig te worden, want mediums die de meest opmerkelijke communicaties ontvangen kunnen niet trotser op zichzelf zijn dan een orgeldraaier, die alleen maar aan de zwengel hoeft te draaien om mooie melodieën voort te brengen”.

DE MORELE INVLOED VAN HET MEDIUM

11) *Welke voorwaarden zijn nodig opdat het woord van hoogontwikkelde geesten zonder enige verandering tot ons komt?*

“Begeer alleen wat goed is en vermijd egoïsme en hoogmoed: beide voorwaarden zijn noodzakelijk.”

12) *Als het woord van hoogontwikkelde geesten niet in zijn zuiverste vorm tot ons kan komen, behalve onder zulke moeilijke voorwaarden, is dat dan geen belemmering voor de verspreiding van de waarheid?*

“Nee. Het licht komt altijd tot hen die het begeren te ontvangen. Wie verlichting verlangt moet vluchten voor de duisternis en duisternis is te vinden in de onzuiverheid van het hart.

“Geesten die jij als personificaties van de moraliteit beschouwt, antwoorden niet gewillig aan hen die een hart hebben dat bevlekt is met hoogmoed, hebzucht en een gebrek aan liefdadigheid.

“Laat daarom zij die verlichting verlangen zich bevrijden van alle menselijke ijdelheid en hun verstand nederig maken voor de oneindige macht van de Schepper. Dit zal het beste bewijs zijn van hun oprechtheid; allen zijn in staat aan deze voorwaarde te voldoen.”

227. Ook al zijn mediums slechts instrumenten wat de uitvoering betreft, toch oefenen ze een grote morele invloed uit omdat communicerende geesten zich met de geest van het medium identificeren, en voor deze identificatie moet er sympathie tussen hen bestaan - we zouden zelfs kunnen zeggen een affiniteit. De ziel oefent een soort aantrekking of afstoting uit op de communicerende geest naar gelang de mate van overeenkomst of verschil tussen hen. Zo hebben goede zielen affiniteit met goede geesten, en slechte zielen met slechte geesten, waaruit volgt dat de morele kwaliteiten van mediums een kapitale invloed hebben op de aard van de geesten die door hun bemiddeling communiceren. Als mediums moreel tekortschieten, hullen zich minder ontwikkelde geesten om hen heen en staan ze altijd klaar om de plaats in te nemen van de goede geesten waarmee de mediums contact proberen te maken. De eigenschappen die de voorkeur van goede geesten aantrekken zijn: goedheid, welwillendheid, eenvoud van hart, liefde voor de naaste en

onthechting van materiële dingen. De gebreken die ze afstoten zijn: hoogmoed, egoïsme, afgunst, jaloezie, haat, hebzucht, zinnelijkheid en alle hartstochten die de mens aan de materie gehecht houden.

228. Alle morele onvolkomenheden zijn open deuren voor slechte geesten maar degene die ze het gemakkelijkst uitbuiten is hoogmoed, omdat hoogmoed hetgeen is dat mensen het minst vaak over zichzelf bekennen. Hoogmoed heeft geleid tot het verlies van vele mediums die begaafd waren met de prachtigste vermogens en die, zonder hoogmoed, opmerkelijke en uiterst nuttige instrumenten zouden zijn geweest. Naarmate ze ten prooi vielen aan misleidende geesten, werden hun vermogens eerst verdraaid en dan vernietigd, en velen zagen zich vernedert door de bitterste teleurstellingen.

Hoogmoed uit zich in mediums door onmiskenbare tekenen die aan het licht gebracht moeten worden, want het is één van de elementen die wantrouwen moeten wekken ten aanzien van de waarachtigheid van hun communicaties. Het begint met een blind vertrouwen in de superioriteit van de communicaties en in de onfeilbaarheid van de geest die ze doorgeeft. Dit veroorzaakt een zekere minachting voor alles wat niet alleen van hen afkomstig is, omdat zij zichzelf bevoorrecht achten met de waarheid. Het prestige van de grote namen, waarmee geesten die zeggen dat ze hun beschermers zijn zich versieren, verblindt hen, en omdat hun ijdelheid eronder zou lijden als ze moesten bekennen dat ze bedrogen waren wijzen ze elke soort raad af en mijden die zelfs helemaal, mijden vrienden en ieder ander die misschien hun ogen zou kunnen openen. Zelfs al zouden ze ermee instemmen naar zulke mensen te luisteren, dan nog zouden ze geen belang toekennen aan hun waarschuwingen want twijfelen aan de superioriteit van hun leidende geest zou bijna blasfemie zijn. Ze raken van streek bij het minste meningsverschil, bij de geringste kritische opmerking, en soms eindigen ze door zelfs de mensen te haten die geprobeerd hebben hen van dienst te zijn. Door het isolement dat veroorzaakt wordt door de geesten die niet tegengesproken willen worden, doen diezelfde geesten er alles aan om

DE MORELE INVLOED VAN HET MEDIUM

de waanideeën van deze mediums te vermaken door hen ertoe te brengen de meest absurde zaken naïef als subliem te beschouwen. Daarom, blind vertrouwen in de superioriteit van de communicaties die ze ontvangen, minachting voor die welke niet door hun bemiddeling komen, ondoordachte achting voor grote namen, afwijzing van raad, wantrouwen tegen elke kritiek, ontwijking van hen die belangeloos advies kunnen geven en vertrouwen in hun eigen bekwaamheid ondanks hun gebrek aan ervaring - dit zijn de kenmerken van hoogmoedige mediums.

We moeten bedenken dat hoogmoed bij mediums bijna altijd wordt opgewekt door degenen die hen omringen. Als ze begiftigd zijn met licht transcendente vermogens worden ze gezocht en geprezen, en uiteindelijk achten ze zichzelf onmisbaar. Al gauw zetten ze een schijn op van belangrijkheid en minachting als ze hun diensten verlenen. We hebben meer dan eens betreurd dat sommige mediums geprezen worden met de bedoeling ze aan te moedigen.

229. Anderzijds leggen we de nadruk op het beeld van mediums die echt moreel zijn, op wie we volledig kunnen vertrouwen. Laten we eerst een prestatie gemak veronderstellen dat groot genoeg is om de geesten in staat te stellen vrijuit te communiceren zonder de last van enige materiële moeilijkheid. Als we dat gedaan hebben is het belangrijkste om te overwegen de aard van de geesten die hen gewoonlijk bijstaan, en daarvoor moeten we meer aandacht besteden aan hun taal dan aan de namen die ze aannemen. Ze mogen nooit vergeten dat de affiniteit die ze bij de goede geesten verwerven altijd in verhouding zal staan tot de inspanningen die zij doen om de slechte geesten af te weren. In de overtuiging dat hun vermogen een gave is die hun voor goede doeleinden geschonken is, zullen ze er nooit misbruik van maken of zichzelf enige verdienste toeschrijven voor het bezit ervan. Ze accepteren de goede communicaties die ze ontvangen als een zegen en ze zouden alles in het werk moeten stellen om zich die waardig te maken door goedheid, welwillendheid en bescheidenheid. De eerste groep mediums schept trots op hun relaties

met zogenaamde superieure geesten; de laatste nederige zich door zichzelf altijd als onwaardig voor zo'n gunst te beschouwen.

Verhandeling van een Geest Over Morele Invloed

230. De volgende instructie over dit onderwerp werd ons gegeven door een Geest wiens vele communicaties we al hebben weergegeven:

“Zoals ik al heb gezegd: mediums oefenen in en uit zichzelf een secundaire invloed uit op de communicatie met geesten. Hun rol is als die van een elektrische telegraafmachine die berichten tussen twee ver van elkaar verwijderde plaatsen op de aarde verstuurt. Wanneer wij een boodschap willen dicteren, werken wij dus op het medium in zoals een telegraafbediende op het apparaat inwerkt; d.w.z. zoals de tiktak van de telegraaf de gereproduceerde signalen van de verzending op een strook papier duizenden mijlen ver weg traceert, zo brengen wij ook wat wij je willen leren over de onmetelijke afstanden die de zichtbare en onzichtbare, de immateriële en de geïncarneerde werelden van elkaar scheiden, over door middel van een mediamiek apparaat. Maar zoals atmosferische omstandigheden vaak op telegrafische uitzendingen inwerken en ze verstoren, zo werkt de morele invloed van het medium soms op de uitzending van onze boodschappen van voorbij het graf in en verstoort ze en dan zijn wij verplicht ze door een omgeving te zenden die tegenwerkt. Maar meestal wordt deze invloed toch tenietgedaan door onze energie en wil en treedt er geen verstoring op. Het is zelfs zo dat dictaten van verheven filosofische reikwijdte en communicaties van volmaakte moraliteit soms worden doorgegeven door mediums die nauwelijks geschikt lijken voor zulke superieure instructies, terwijl aan de andere kant communicaties die nauwelijks stichtelijk zijn soms aankomen door mediums die zich schamen dat ze gediend hebben om ze door te geven.

“We kunnen als algemene regel bevestigen dat gelijksoortige geesten elkaar aantrekken, en dat groepen hoogontwikkelde geesten

DE MORELE INVLOED VAN HET MEDIUM

zelden door slechte geleiders communiceren als ze goede mediamieke apparaten tot hun beschikking hebben; met andere woorden, goede mediums.

“Frivole, weinig serieuze mediums roepen dus geesten van dezelfde aard op en daarom worden hun communicaties gekenmerkt door banaliteit, frivoliteit, afgeknotte ideeën, en zijn ze bijna altijd zeer heterodox⁵⁶, spiritueel gesproken. Uiteraard kunnen ze goede dingen zeggen en soms doen ze dat ook maar juist in zulke gevallen moet men ze aan een streng en nauwgezet onderzoek onderwerpen want te midden van goede dingen insinueren bepaalde hypocriete geesten vakkundig en berekend verzonnen feiten en leugenachtige beweringen om te goeder trouw zijnde toehoorders te misleiden. Elk dubbelzinnig woord en zin moet dan zonder pardon weggewerkt worden, waarbij alleen overblijft wat de logica goedkeurt of wat de Leer al geleerd heeft. Communicaties van deze aard bedreigt alleen geïsoleerde Spiritisten en pas gevormde of onverlichte groepen, want in bijeenkomsten van meer gevorderde en ervaren aanhangers is het voor de kraai zinloos zich met pauwenveren te tooien, want hij zal altijd genadeloos ontmaskerd worden.

“Ik zal het niet hebben over mediums die er plezier in scheppen om obscene communicaties te vragen en te ontvangen. Laat hen maar genoeg scheppen in de gemeenschap van cynische geesten. Bovendien vereisen dit soort communicaties eenzaamheid en afzondering. In elk geval zouden ze bij leden van filosofische en serieuze groepen nooit iets anders kunnen uitlokken dan minachting en afkeer. Maar waar de morele invloed van mediums echt voelbaar wordt, is wanneer ze hun eigen persoonlijke ideeën in de plaats stellen van die welke de geesten via hen proberen voor te stellen, en die invloed wordt nog sterker gevoeld wanneer ze uit hun eigen verbeelding waanzinnige theorieën putten, waarvan ze naïef menen dat ze het resultaat zijn van een intuïtieve communicatie. In dit geval is er

---

⁵⁶ Heterodox: van de rechte leer afwijkend – Vertaler opmerking.

duizend tegen één kans dat het niets meer voorstelt dan een weerspiegeling van hun eigen persoonlijke geest.

Een merkwaardige gebeurtenis is wanneer de hand van het medium soms mechanisch beweegt onder de impuls van een secundaire of spottende geest. Dit is het raakpunt waartegen vurige verbeeldingen vallen want geleid door de vurigheid van hun eigen ideeën en door de kunstgreep van hun literaire kennis, verachten deze mediums het bescheiden dictaat van een wijze geest en de prooi verlatend om de schaduw op te jagen, vervangen ze die door opgeblazen parafrase. Een andere valkuil waar deze ambitieuze persoonlijkheden aan ten prooi vallen is wanneer ze, bij gebrek aan de communicaties die goede geesten hun weigeren, hun eigen werken voorstellen als van hen afkomstig. Zo is het nodig dat de leiders van groepen begaafd zijn met verfijnde tact en zeldzame scherpzinnigheid om authentieke communicaties te onderscheiden van die welke dat niet zijn, en tegelijk geen schade toe te brengen aan de mediums die zich hebben laten misleiden.

“Bij twijfel, onthoud je', luidt een van jullie oude spreekwoorden. Accepteer dus alleen wat door onbetwistbaar bewijs wordt ondersteund. Wanneer er een nieuwe mening verschijnt die ook maar een beetje twijfelachtig lijkt, haal die dan door de zeef van rede en logica. Wat rede en gezond verstand afkeuren, verwerp het onbevreesd. Het is beter tien waarheden te verwerpen dan één enkele leugen te accepteren. In feite zou je op die ene foutieve theorie een heel systeem kunnen bouwen, dat bij het eerste zuchtje waarheid zou afbrokkelen als een monument dat op drijfzand is gebouwd, terwijl als je vandaag bepaalde waarheden verwerpt omdat ze je niet duidelijk of logisch voor ogen staan, er spoedig een schokkend feit of een onweerlegbaar bewijs tot je zal komen om hun echtheid te bevestigen.

“Niettemin, o Spiritisten, onthoud dat niets onmogelijk is voor God en voor goede geesten, behalve onrechtvaardigheid en ongelijkheid.

DE MORELE INVLOED VAN HET MEDIUM

“Het Spiritisme heeft zich al op grote schaal onder de mensheid verspreid en heeft de oprechte volgelingen van zijn Leer al voldoende gemoraliseerd, zodat de Geesten zich niet langer verplicht voelen gebruik te maken van slechte instrumenten of onvolmaakte mediums. Als nu mediums, wie ze ook mogen zijn, door hun gedrag, hun gewoonten, hun hoogmoed, of hun gebrek aan liefde en naastenliefde het voorwerp van verdenking worden, verwerp dan hun communicaties - er schuilt een slang in het gras. Dit is mijn conclusie betreffende de morele invloed van mediums”.

Erastus

HOOFDSTUK XXI

De Invloed van de Omgeving

231. 1) *Beïnvloedt de omgeving waarin mediums werken de manifestaties?*

“Alle geesten die mediums omringen helpen hen, ten goede of ten kwade.

2) *Kunnen hoge orde geesten de kwade wil van geïncarneerde geesten die als hun vertolkers dienen niet overwinnen? Evenals de kwade wil van andere geesten om hen heen?*

“Ja, wanneer ze het nuttig achten om dat te doen en volgens de intentie van degene die hen aanspreekt. We hebben al gezegd: hoogontwikkelde geesten kunnen soms communiceren om speciale hulp te verlenen ondanks de onvolmaaktheid van het medium en de omgeving maar dan blijven ze geheel buiten zulke omgeving.”

3) *Proberen geesten van hoge orde frivole bijeenkomsten terug te brengen op het terrein van serieuzere ideeën?*

“Hoge orde geesten wonen geen bijeenkomsten bij waar hun aanwezigheid nutteloos zou zijn. Maar ze gaan gewillig naar omgevingen waar weinig onderricht is geweest maar waar wel echte oprechtheid heerst, ook al vinden ze er slechts gebrekkige instrumenten; ze gaan echter niet naar intellectuele omgevingen waarin sarcasme heerst. In zulke gevallen is het nodig om ogen en oren te treffen - de rol van rappende en spottende geesten. Het is passend dat zij die hoogmoedig zijn op hun kennis vernederd worden door geesten die minder kundig en minder gevorderd zijn”.

4) *Zijn geesten van lage orde verboden deel te nemen aan serieuze bijeenkomsten?*

“Nee. Soms zijn ze erbij aanwezig om te profiteren van de leringen die men ontvangt maar ze zwijgen als onwetende toehoorders tijdens een bijeenkomst van geleerden.”

232. Het zou een vergissing zijn te geloven dat het nodig is een medium te zijn om de wezens van de onzichtbare wereld aan te trekken. Ze zijn overal; ze zijn voortdurend om ons heen, naast ons; ze kijken en observeren ons, mengen zich in onze ontmoetingen, en volgen of mijden ons, afhankelijk van het feit of we ze aantrekken of afstoten. Het mediamieke vermogen heeft hierop geen enkele invloed; het is veeleer gewoon een communicatiemiddel. Volgens wat we gezien hebben over de oorzaken van sympathie en antipathie onder geesten, kunnen we gemakkelijk begrijpen dat we omringd zijn door hen die een affiniteit hebben met onze eigen geest, dat wil zeggen, naargelang onze vooruitgang. Als we verder de morele toestand van onze aardbol zouden beschouwen, zouden we begrijpen welke soorten geesten moeten overheersen onder de gedesincarneerde geesten. Als we elke natie in het bijzonder zouden beschouwen, zouden we kunnen onderscheiden welke orden van geesten er te vinden zijn aan de hand van het overheersende karakter van haar burgers en de mate van hun morele en humanitaire zorgen en gevoelens.

Laten we ons, met dit als uitgangspunt, een bijeenkomst voorstellen van frivole en inconsequente individuen die alleen geïnteresseerd zijn in hun eigen pleziertjes. Welke soorten geesten zouden zich het liefst onder hen bevinden? Zeker geen hoogontwikkelde, want onze eigen geleerden en filosofen zouden op zulke plaatsen geen tijd willen verspillen. Vandaar dat er, telkens als mensen samenkomen, onder hen een verborgen samenkomst van geesten is die sympathiseert met ofwel hun goede eigenschappen ofwel hun onvolkomenheden - los van alle gedachten van evocatie. Laten we ons nu voorstellen dat er voor deze mensen een mogelijkheid bestaat om via een tolk, dat wil zeggen een medium, met wezens uit de onzichtbare wereld te communiceren. Welke geesten zullen op hun oproep antwoorden? Uiteraard degenen die er al zijn, die op niets

DE INVLOED VAN DE OMGEVING

anders wachten dan een gunstige gelegenheid. Als een geest van hoge orde tijdens een frivole ontmoeting opgeroepen wordt, zal hij misschien antwoorden en zelfs enkele zinnige woorden uitspreken, zoals een goede herder die naar zijn dwalende schapen komt. Maar als hij ziet dat hij niet begrepen wordt, noch dat er naar hem geluisterd wordt, zal hij weggaan - zoals men dat in zijn plaats ook zou doen - en hebben de andere geesten het veld voor zichzelf vrij.

233. Een serieuze ontmoeting is dus niet altijd voldoende om verheven communicaties te ontvangen. Er zijn individuen die nooit glimlachen en toch kon hun hart niet zuiverder zijn. Meer dan iets anders is het het hart dat goede geesten aantrekt. Geen enkele morele toestand belemmert op zich de communicatie met geesten maar als onze morele toestand slecht is, zullen we communiceren met hen die op ons lijken, die geen gelegenheid onbenut laten om ons te bedriegen en die bijna altijd onze vooroordelen zullen stimuleren.

We zien dus de enorme invloed van de omgeving op de aard van intelligente manifestaties. Maar deze invloed oefent zich niet uit zoals sommigen vroeger dachten, toen de geestelijke wereld nog onbekend was - in tegenstelling tot tegenwoordig - en voordat de meest beslissende ervaringen de twijfels daarover hadden weggenomen. Als de communicaties overeenstemmen met de manier waarop de deelnemers de dingen normaal zien, is dat niet omdat hun mening in de geest van het medium weerspiegeld is als in een spiegel maar omdat de geesten met hen sympathiseren, ten goede of ten kwade, en in dezelfde meningen delen. Dit wordt bewezen door het feit dat als ze andere geesten konden aantrekken om met hen te communiceren in plaats van degenen die hen gewoonlijk omringen, dezelfde mediums in veel andere stijlen zouden spreken en dingen zouden zeggen die heel ver van hun normale meningen en overtuigingen afstaan. Samengevat zullen de omstandigheden in de omgeving beter zijn naarmate er een grotere morele homogeniteit voor het goede is, zuiverder en verhevener gevoelens, en een oprechter verlangen om te leren zonder vooropgezette ideeën.

HOOFDSTUK XXII

Mediumschap bij Dieren

234. Kunnen dieren mediums zijn? Deze vraag is vaak gesteld en bepaalde feiten lijken op een bevestigend antwoord te wijzen. Wat vooral een reden heeft gegeven om zo'n mogelijkheid aan te nemen zijn de opmerkelijke aanwijzingen van intelligentie bij bepaalde getrainde vogels, die de gedachten van mensen schijnen te raden door uit een pak kaarten de kaarten te trekken die precies overeenkomen met de gestelde vraag. We hebben zulke experimenten met speciale zorg geobserveerd, en wat we het meest bewonderd hebben is de vaardigheid die ontwikkeld moest worden om de vogels in eerste instantie iets te leren.

We kunnen niet ontkennen dat ze een kleine dosis relatieve intelligentie bezitten, en we moeten beamen dat in de genoemde omstandigheden hun scherpzinnigheid die van veel mensen zou kunnen overtreffen, want weinig mensen zouden zich erop kunnen beroemen dat ze kunnen doen wat deze vogels doen. Het zou in een paar gevallen zelfs noodzakelijk kunnen zijn te veronderstellen dat ze een tweede zicht (Zie het Boek Der Geesten, hfdst. VIII, *Tweede Zicht*) bezitten dat superieur is aan dat van de meest lucide somnambulisten. We weten dat luciditeit in wezen veranderlijk is en aan veelvuldige onderbrekingen onderhevig is, terwijl ze bij deze vogels permanent lijkt te zijn en functioneert met een regelmaat en precisie die nooit bij een somnambulist gevonden zou kunnen worden. Met andere woorden, ze zouden er nooit gebrek aan hebben.

De meeste experimenten die we gezien hebben lijken op die van goochelaars op het toneel, en we kunnen niet nalaten te twijfelen aan de gebruikte middelen, vooral de manier waarop de kaarten

worden klaargelegd. De kunst van de toneel magie bestaat erin de kunstgrepen te verhullen, zonder welke het gewenste effect niet bereikt zou worden. Maar zelfs als het fenomeen van de vogels tot zulke proporties wordt gereduceerd, is het niet minder interessant want we zouden toch zowel het talent van de trainer als de intelligentie van de leerling moeten bewonderen omdat de moeilijkheden die overwonnen moeten worden veel groter zijn dan wanneer de vogel alleen kon handelen door zijn eigen vermogens aan te wenden. Er in slagen de vogel dingen te laten doen die de grenzen overschrijden van wat voor menselijke intelligentie mogelijk is, bewijst door zijn aard zelf het gebruik van één of ander geheim procédé. Bovendien is het onbetwistbaar dat de vogels pas na enige tijd van speciale en volhardende zorg zo'n mate van vaardigheid verwierven, die niet nodig zou zijn geweest als hun natuurlijke intelligentie voldoende was geweest om dezelfde resultaten te bereiken. Het is niet buitengewonen te trainen om kaarten uit een kaartspel te trekken dan hen te wennen aan het zingen of herhalen van bepaalde woorden. Hetzelfde geldt wanneer een goochelaar het tweede zicht wil imiteren: hij of zij neemt het individu, dat onder zijn invloed staat, tot het uiterste zodat de illusie langduriger kan zijn. Sinds de eerste keer dat we naar zo'n sessie keken, hebben we niet meer gezien dan een zeer gebrekkige imitatie van somnambulisme, die een onwetendheid van de meest essentiële voorwaarden van die vermogen aan het licht bracht.

235. In elk geval laten de bovenstaande experimenten de hoofdvraag intact want ook al kan somnambulisme nagebootst worden, dat ontkent nog niet het feitelijke bestaan van het vermogen en de imitatie van mediumschap bij de vogels bewijst niets tegen de mogelijkheid van een soortgelijk vermogen bij hen of bij andere dieren. Daarom moeten we vaststellen of dieren even geschikt zijn als mensen om als tussenschakel te dienen voor geesten en hun intelligente communicaties. Het lijkt op in eerste instantie logisch te veronderstellen dat een levend wezen dat begaafd is met een zekere mate van intelligentie meer geschikt zou zijn voor zulke effecten dan

een inert, levenloos voorwerp - een tafel, bijvoorbeeld. Maar dat is niet het geval.

Een Verhandeling van een Geest over de Kwestie

236. De kwestie van mediumschap bij dieren wordt volledig opgelost in de volgende verhandeling die gegeven wordt door één van de Geesten, wiens diepzinnigheid en scherpzinnigheid gewaardeerd kunnen worden in de vele citaten die we al geciteerd hebben. Om de waarde van zijn opmerkingen beter te kunnen waarderen is het van wezenlijk belang dat we ons zijn eerdere uitleg in nr. 225 hierboven herinneren over de rol van mediums bij het overbrengen van communicaties.

De volgende communicatie werd gegeven in de Parijse Vereniging voor Spiritistische Studies naar aanleiding van een discussie over deze kwestie.

“Vandaag zal ik ingaan op de kwestie van mediumschap bij dieren, die door één van jullie meest vurige leden naar voren gebracht en beargumenteerd is. Op grond van de stelregel 'wie het meeste kan, kan het minste' gelooft hij dat we in staat moeten zijn vogels en andere dieren in een mediamieke trance te brengen, waarmee we ze kunnen gebruiken om met de menselijke soort te communiceren. Het is wat men in de filosofie en meer bepaald in de logica, zuiver en eenvoudig een sofisme⁵⁷ noemt. Hij heeft gezegd: “Aangezien geesten inerte materie zoals een tafel, een stoel of een piano kunnen animaliseren, zouden ze met meer reden ook in staat moeten zijn om reeds geanimeerde materie te animaliseren, in het bijzonder vogels”. Niettemin is dit niet het geval en kan dit ook niet het geval zijn binnen de normale wetten van het Spiritisme.

---

⁵⁷ In de thans gebruikte betekenis van het woord is een sofisme een drogreden, waarbij met opzet, listige, spitsvondige, handige trucs een vals argument wordt opgebouwd. Sofistisch wordt gebruikt als adjectief om sofisme aan te duiden – Vertaler opmerking.

“Maar laten we eerst even de kwestie overwegen. Wat is een medium? Een medium is het individuele wezen dat als tussenpersoon dient voor geesten, zodat ze gemakkelijk met mensen, d.w.z. geïncarneerde geesten, kunnen communiceren. Zonder een medium kan er dus geen tastbare, mentale, schriftelijke, fysieke of welke andere vorm van communicatie dan ook zijn.

“Er is een principe waarvan ik zeker ben dat alle Spiritisten het aanvaarden: gelijken handelen door gelijken en zoals hun gelijken. Welnu, wat zijn de gelijkenissen van geesten als het geen geïncarneerde of gedescarneerde geesten zijn? Is het nodig dit onophoudelijk te herhalen? Goed dan, ik zal het nog eens herhalen: jouw en onze perispirits zijn uit dezelfde omgeving getrokken; ze zijn van een identieke aard; in één woord, het zijn gelijken. Ze bezitten allebei een vermogen tot assimilatie dat meer of minder ontwikkeld is en tot magnetiseren dat krachtiger of minder krachtig is, waardoor we, gedescarneerde en geïncarneerde geesten, heel snel en gemakkelijk een verbinding tot stand kunnen brengen. Wat dus specifiek bij mediums hoort, tot de eigenlijke essentie van hun individualiteit, is een speciale affiniteit, en tegelijk een speciale kracht van uitbreiding die in hen elke mogelijkheid van afwijzing onderdrukt, en tussen hen en ons een soort stroom of fusie tot stand brengt die onze communicatie vergemakkelijkt. Het is uiteindelijk deze mogelijkheid van afwijzing, eigen aan de materie, die zich verzet tegen de ontwikkeling van mediumschap bij de meesten van hen die geen medium zijn.

“Mensen zijn altijd begerig om alles te overdrijven. Sommigen (en ik bedoel geen materialisten) ontkennen dat dieren zelfs maar een ziel hebben, terwijl anderen ze willen zien als bezitters van een ziel die lijkt op de onze. Waarom zouden ze het volmaakte met het onvolmaakte willen verwarren? Nee, nee, wees hiervan verzekerd: het vuur dat dieren bezielt, de adem die hen in staat stelt te handelen, te bewegen en in hun eigen taal te spreken, heeft op dit moment geen enkel vermogen zich te vermengen, te verenigen of zich te voegen met de goddelijke adem, de etherische ziel, de geest; kortom, dat wat het

MEDIUMSCHAP BIJ DIEREN

essentieel volmaakte wezen bezielt: de mens, heerser over alle aardse wezens. Welnu, is het niet deze essentiële voorwaarde van volmaakbaarheid die de menselijke soort begiftigt met superioriteit boven alle andere aardse soorten? Zo zou men moeten beseffen dat er van geen enkele andere soort die op aarde leeft individuen kunnen bestaan die gelijkenis vertonen met de mens, die als enige volmaakbaar is in zichzelf en in zijn werken.

“Kan de hond, wiens intelligentie groot is onder de dieren, en die de vriend en metgezel van de mensheid geworden is, zichzelf door eigen initiatief vervolmaken? Niemand zou durven beweren dat dit het geval is want honden stellen andere honden niet in staat om vooruit te komen, en de best getrainde onder hen zijn allemaal door hun eigenaar getraind. Al honderdduizenden jaren bouwen bevers hun hollen op het water, altijd met dezelfde verhoudingen en volgens een onveranderlijk systeem; nachtegalen en zwaluwen hebben hun nesten nooit anders gebouwd dan hun voorouders deden. Een mussennest van vóór de zondvloed zou hetzelfde geweest zijn als een mussennest nu, gemaakt onder dezelfde omstandigheden en volgens hetzelfde systeem van in elkaar gevlochten grassen en stokken, verzameld in de lente, het seizoen van de liefde. Bijen en mieren hebben in hun kleine georganiseerde republieken nooit gevarieerd in hun gewoonten om proviand te verzamelen, hun manier van gedragen, hun gewoonten en hun voortbrengselen. Tenslotte hebben spinnen altijd op dezelfde manier hun web geweven.

“Aan de andere kant, als men zoekt naar de blader hutten en tenten van de vroege tijden van de mensheid, zal men ontdekken dat ze vervangen zijn door de kastelen en paleizen van de moderne beschaving. Kledingstukken van dierenhuid zijn opgevolgd door stoffen van goud en zijde. Tenslotte ontdekt men bij elke stap het bewijs van de onophoudelijke voorwaartse mars van de vooruitgang van de mensheid.

“Uit deze voortdurende, onoverwinnelijke en onmiskenbare vooruitgang van de menselijke soort, en uit de onbepaalde stilstand

van de andere geanimeerde soorten, zul je met mij concluderen dat er principes zijn die alles wat leeft en beweegt op het aardoppervlak gemeen heeft: adem en materie, en het is niet minder waar dat alleen jullie, als geïncarneerde geesten, onderhevig zijn aan die onvermijdelijke wet van vooruitgang die jullie op fatalistische wijze steeds weer voortstuwt. God heeft de dieren aan jouw zijde geplaatst als helpers om je te voeden, te kleden en te helpen. God heeft ze een kleine mate van intelligentie gegeven want om je te kunnen helpen moeten ze je begrijpen, en God heeft deze intelligentie geconditioneerd aan de diensten die ze moeten bewijzen. Maar in de goddelijke wijsheid heeft God niet gewild dat ze op dezelfde manier aan de wet van de vooruitgang onderworpen zouden zijn. Zo zijn ze geschapen; zo zijn ze gebleven en zo zullen ze blijven tot het uitsterven van hun soort.

“Vroeger zei men: geesten veroorzaken beweging door inerte materie in een mediamieke trance te brengen - stoelen, tafels en piano's. In beweging brengen, ja; in een mediamieke trance brengen, nee! Nogmaals: zonder een medium wordt geen van deze fenomenen voortgebracht. Wat zo buitengewoon is aan het feit dat we inerte, passieve materie kunnen laten bewegen met behulp van één of meer mediums, is juist omdat materie op zich inert en passief is en in staat gesteld kan worden te gehoorzamen aan de bewegingen en impulsen waarmee we haar willen begiftigen. Het is duidelijk dat we daarvoor mediums nodig hebben maar mediums hoeven niet onmiddellijk aanwezig of bewust te zijn want we kunnen handelen met de elementen die ze ons verschaffen zonder dat ze het weten of aanwezig zijn, vooral als het om het fenomeen van tastbaarheid en apportaties gaat. In ons fluïdische omhulsel, dat veel lichter en subtieler is dan het subtielste en meest ondoorgrondelijke van jullie gassen, stelt het samengaan, combineren met en vermengen van het meer geanimaliseerde fluïdische omhulsel van het medium, waarvan de eigenschappen van uitzetting en doordringbaarheid aan jullie grove

MEDIUMSCHAP BIJ DIEREN

zintuigen ontsnappen en voor jullie bijna onverklaarbaar zijn, ons in staat meubels te verplaatsen en zelfs te breken in lege kamers.

“Ongetwijfeld kunnen geesten zich zichtbaar en tastbaar maken voor dieren en het gebeurt vaak dat een plotselinge schrik zich van hen meester maakt, wat je onredelijk lijkt, maar veroorzaakt wordt doordat ze één of meer van zulke geesten zien, die slechte bedoelingen hebben met de aanwezige individuen of met de eigenaar van de dieren. Heel vaak ziet men paarden weigeren vooruit of achteruit te gaan, of steigeren voor een of ander onzichtbaar obstakel. Welnu, je kunt er zeker van zijn dat dat onzichtbare obstakel bijna altijd een geest of een groep geesten is die er plezier in heeft hen af te schrikken. Herinner je de ezel van Balaam, die bij het zien van een engel en uit angst voor diens vlammeende zwaard niet verder wilde gaan. Dat kwam omdat de engel, voordat hij zichtbaar aan Balaam verscheen, zich alleen aan het dier zichtbaar wilde maken. Ik herhaal echter dat we dieren of inerte materie niet rechtstreeks in een mediamieke trance brengen. We hebben altijd de bewuste of onbewuste deelname van een menselijk medium nodig omdat we een verbinding van gelijksoortige fluida nodig hebben, die we niet in dieren of gewone materie vinden.

“Ze zeggen dat Mr. T. zijn hond heeft gemagnetiseerd. Wat was het resultaat? Hij doodde het. Het ongelukkige dier stierf nadat het in een soort levenloosheid of loomheid was vervallen als gevolg van het magnetiseren. In feite, door de hond te doordrenken met het absorberende fluïdum van een essentie die superieur is aan de speciale essentie van zijn eigen natuur, doodde de eigenaar het dier door een werking op hem teweeg te brengen die lijkt op bliksem, hoewel veel langzamer. Zo, aangezien er geen mogelijkheid tot assimilatie is tussen onze perispirit en het fluïdische omhulsel van dieren op zich, zouden we ze onmiddellijk doden als we probeerden ze in een mediamieke trance te brengen.

“Nu we dit punt vastgesteld hebben, erken ik volmaakt het bestaan van verschillende bekwaamheden bij dieren; dat zich in hen bepaalde gevoelens en hartstochten ontwikkelen die identiek zijn aan

die van mensen; dat ze gevoelig en dankbaar, wraakzuchtig en rancuneus zijn, al naargelang de goede of slechte behandeling die ze krijgen. God heeft, door niets onvolledig te doen, huisdieren - de metgezellen en dienaren van de mensheid - de eigenschappen van sociabiliteit gegeven die bij dieren die in het wild leven geheel ontbreken. Maar tussen dat feit en hun vermogen om als middelaar te dienen voor de overdracht van de gedachten van de geesten ligt een afgrond: het verschil in naturen.

“Je weet dat wij uit de hersenen van het medium de elementen putten die nodig zijn om onze gedachte een voor jou voelbare en waarneembare vorm te geven, en dat het medium met behulp van zijn eigen materialen onze gedachte in gewone taal vertaalt. Goed, welke elementen zouden we in de hersenen van een dier aantreffen? Zouden er woorden, letters en bepaalde symbolen zijn die lijken op die welke we in zelfs de minst intelligente mens vinden? Toch zul je zeggen dat dieren menselijke gedachten begrijpen en ze zelfs kunnen raden. Ja, getrainde dieren begrijpen bepaalde gedachten, maar heb je ze die toevallig ooit zien reproduceren? Nee. We moeten dus concluderen dat dieren niet als vertolkers kunnen dienen.

“Samenvattend: mediamieke fenomenen kunnen niet voortgebracht worden zonder de bewuste of onbewuste medewerking van mediums, en alleen onder de geïncarneerden, die geesten zijn zoals wij, vinden we diegenen die ons als mediums kunnen dienen. Wat betreft het aanleren van honden, vogels en andere dieren om deze of gene dienst te verrichten, dat is jullie zaak en niet de onze”.

Erastus

KARDEC'S OPMERKING Het september 1861 nummer van Revue Spirite geeft gedetailleerde uitleg over een proces dat gebruikt wordt door trainers van geleerde vogels, waardoor de vogels uit een spel kaarten de gevraagde kunnen trekken.

HOOFDSTUK XXIII

Obsessie

• Simpele Obsessie • Fascinatie • Onderwerping • Oorzaken
van Obsessie • Middelen om Obsessie te Bestrijden

237. Van alle moeilijkheden die zich bij de beoefening van het spiritisme voordoen, moeten we obsessie tot de ergste rekenen, namelijk de overheersing die bepaalde geesten over bepaalde individuen kunnen verwerven. Deze overheersing is altijd het werk van weinig ontwikkelde geesten want goede geesten oefenen nooit enige vorm van dwang uit; in plaats daarvan geven ze raad en bestrijden ze de invloed van slechte geesten, en als er niet naar hen geluisterd wordt, geven ze er de voorkeur aan zich gewoon terug te trekken. Kwaadaardige daarentegen klampen zich vast aan wie ze maar kunnen beheersen. Als ze erin slagen iemand te overheersen, identificeren ze zich met de geest van het slachtoffer en leiden de persoon alsof hij of zij een kind is.

Obsessie vertoont vele kenmerken die we nauwkeurig moeten onderscheiden, en die voortvloeien uit de mate van dwang en de aard van de effecten die ze teweegbrengt. Het woord obsessie is dus een algemene term die gebruikt wordt om dit soort fenomeen aan te duiden, waarvan de voornaamste variëteiten zijn: *simpele obsessie*, *fascinatie* en *onderwerping*.

Simpele Obsessie

238. Simpele obsessie treedt op wanneer kwaadwillige geesten zich aan mediums opdringen, zich tegen hun wil mengen in de communicaties die ze ontvangen, hen belemmeren met andere geesten te communiceren en zichzelf in de plaats stellen van hen die opgeroepen worden.

Geen enkel medium is geobsedeerd door het simpele feit dat hij door een liegende geest bedrogen wordt want de beste mediums zijn aan bedrog onderhevig, vooral in het begin als ze nog geen ervaring hebben, net zoals onder ons de eerlijkste mensen door oplichters bedrogen kunnen worden. Vandaar dat men bedrogen kan worden zonder geobsedeerd te zijn. In plaats daarvan bestaat obsessie uit de vasthoudendheid van een geest, waaraan het slachtoffer zich niet kan onttrekken.

Bij een simpele obsessie weten mediums heel goed dat ze te maken hebben met een bedrieglijke geest, die zijn kwade bedoelingen en zijn verlangen om moeilijkheden te veroorzaken op geen enkele manier verhuult of verbergt. Deze mediums herkennen het bedrog gemakkelijk, en omdat ze op hun hoede zijn, worden ze zelden voor de gek gehouden. Deze vorm van obsessie is dus alleen onaangenaam en heeft alleen het ongemak dat ze de communicatie met serieuze geesten of met degenen op wie we gesteld zijn bemoeilijkt.

Tot deze categorie kunnen we ook de gevallen van *lichamelijke obsessie* rekenen, die bestaan uit luidruchtige en koppige manifestaties van bepaalde geesten, die spontaan raps en andere geluiden voortbrengen. Over dit fenomeen verwijzen we de lezer terug naar het hoofdstuk, *Spontane lichamelijke manifestaties* (nr. 82).

Fascinatie

239. Fascinatie heeft veel ernstiger gevolgen. Het verwijst naar een waanidee dat rechtstreeks door een geest in de gedachten van een medium wordt gewekt, waardoor zijn of haar vermogen om de

OBSESSIE

kwaliteit van de communicaties te beoordelen op een bepaalde manier verlamd raakt. Gefascineerde mediums geloven niet dat ze bedrogen worden. Deze geesten slagen erin hen te bezielen met een blind vertrouwen dat hen verhindert het bedrog te beseffen en de absurditeit te doorzien van wat ze schrijven, ook al springt het voor de ogen van ieder ander. De waan kan zo ver reiken dat ze de meest belachelijke taal als subliem gaan beschouwen. Wie denkt dat dit soort obsessie alleen eenvoudige, onwetende en redeloze mensen kan raken, vergist zich. De meest verfijnde, geschoolde en anderszins intelligente individuen zijn helemaal niet vrijgesteld van dit soort waanvoorstellingen, wat bewijst dat we het hier hebben over een aberratie die veroorzaakt wordt door een oorzaak van buitenaf, waarvan de invloed hen overheerst.

We hebben gesteld dat de gevolgen van fascinatie zeer ernstig zijn. Wat er gebeurt is dat deze geesten, dankzij de waan die er het gevolg van is, de slachtoffers die ze hebben weten te overheersen, leiden alsof ze blind zijn, en ze ertoe kunnen brengen de meest absurde doctrines en onjuiste theorieën te aanvaarden als zijnde de enige uitdrukking van waarheid. Bovendien kunnen ze hen aanzetten tot dwaze, compromitterende en zelfs gevaarlijke daden.

Men kan gemakkelijk en volledig het verschil begrijpen tussen simpele obsessie en fascinatie. Men kan ook begrijpen dat de geesten die deze twee soorten voortbrengen van elkaar moeten verschillen in karakter. In het eerste geval bezorgen de geesten die zich aan mediums hechten hen alleen maar overlast door hun hardnekkigheid, waaraan de mediums zich trachten te onttrekken. Bij de laatste is het heel anders want om hun doel te bereiken moeten zulke geesten bekwaam, sluw en diep hypocriet zijn, aangezien ze er alleen in kunnen slagen bedrieglijk te zijn als ze zich opdringen door een masker te dragen en een valse schijn van deugdzaamheid op te zetten. Grote woorden als liefdadigheid, nederigheid en liefde voor God dienen als hun visitekaartje maar door dat alles heen schijnen tekenen van hoe weinig ontwikkeld ze zijn - die alleen wie gefascineerd

is niet kan waarnemen. Daarom vrezen deze geesten, meer dan wat ook, mensen die dingen helder kunnen zien. Hun tactiek is bijna altijd dat ze hun mediums inspireren om te vermijden wie hun ogen zou kunnen openen; zo zijn ze, door elke tegenspraak te vermijden, er altijd zeker van dat ze gelijk hebben.

Onderwerping

240. Onderwerping is een beklemming die de wil van zijn slachtoffers verlamt, waardoor ze in tegenwil van zichzelf handelen. Met andere woorden, ze bevinden zich onder ware slavernij.

Onderwerping kan zowel mentaal als lichamelijke zijn. In het eerste worden zij die onderworpen zijn ertoe gebracht vaak absurde en compromitterende beslissingen te nemen, die ze, in een soort waan, als gezond beschouwen - het is een soort fascinatie. Bij de laatste werkt de geest in op de lichamelijke organen om onwillekeurige bewegingen voort te brengen. Bij schrijvende mediums veroorzaakt het een onophoudelijke behoefte om te schrijven, zelfs op ongelegen momenten. We hebben onderworpen mediums gezien die, bij gebrek aan pen of potlood, deden alsof ze met hun vinger schreven en ze konden zelfs op straat gezien worden, schrijvend op deuren en muren.

Lichamelijke onderwerping gaat soms zo ver dat het medium er toe gebracht wordt de meest belachelijke daden te begaan. We kenden een man, noch jong, noch knap, die overheerst werd door een obsessie van deze aard. Hij werd door een onweerstaanbare kracht gedwongen op zijn knieën te vallen voor een jonge vrouw in wie hij geen belangstelling had en haar ten huwelijk te vragen. Op andere momenten voelde hij een sterke druk in zijn rug en in de rondingen van zijn benen die hem, ondanks zijn verzet, ertoe bracht op openbare plaatsen te midden van een menigte te knielen en de aarde te kussen. Hij werd als gek beschouwd door hen die hem kenden maar we zijn er absoluut van overtuigd dat hij dat niet was, want hij was zich ten volle bewust van de belachelijke dingen die hij tegen zijn zin deed - hij leed er vreselijk onder.

241. Vroeger werd de heerschappij die kwaadaardige geesten uitoefenden bezetenheid genoemd, wanneer hun invloed zover reikte dat ze een afwijking van de menselijke vermogens teweegbracht. Voor ons zou bezetenheid synoniem zijn met onderwerping. We hebben de term bezetenheid echter niet aangenomen om twee redenen: ten eerste impliceert het een geloof in het bestaan van wezens die voor het kwaad geschapen zijn en er voor altijd toe neigen, terwijl er in werkelijkheid alleen wezens zijn die in verschillende stadia van onvolmaaktheid verkeren en vatbaar zijn om zichzelf te verbeteren; ten tweede impliceert het ook het idee dat het lichaam door een vreemde geest wordt overgenomen, een soort samenwonen, terwijl er in werkelijkheid alleen sprake is van dwang. Het woord onderwerping drukt dit idee perfect uit. Zo zijn er voor ons geen bezetenen in de gewone zin van het woord, maar alleen geobsedeerde, gefascineerde en onderworpenen.

Oorzaken van Obsessie

242. Zoals we al zeiden, is obsessie één van de grootste hindernissen van het mediumschap, en het is ook één van de meest voorkomende. Vandaar dat alles in het werk gesteld moet worden om het te bestrijden, vooral omdat het, afgezien van de persoonlijke schade die er het gevolg van is, een absoluut obstakel vormt voor de zuiverheid en waarachtigheid van de communicaties. Aangezien obsessie in welke mate dan ook altijd het gevolg is van dwang, en omdat zo'n dwang nooit door een goede geest kan worden uitgeoefend, volgt daaruit dat elke communicatie die door een geobsedeerd medium gegeven wordt van verdachte oorsprong is en geen enkel vertrouwen verdient. Als er per toeval iets goeds in gevonden kan worden, moet dat behouden blijven en al het andere dat de minste reden tot twijfel vertoont, verwerpen.

243. Obsessie is te herkennen aan de volgende kenmerken:

1) De aandrang van een geest om te communiceren, of het medium dat nu wil of niet, door middel van schrijven, gehoor, typtologie, enz. en zijn verzet tegen alle andere geesten om dat te doen.

2) De illusie is van dien aard dat ze, ondanks de intelligentie van het medium, verhindert dat hij of zij de valsheid en belachelijkheid van de ontvangen communicaties herkent.

3) Een geloof in de onfeilbaarheid en onbetwistbare identiteit van de geesten die communiceren, en die leugens en absurditeiten verkondigen onder respectabele en vereerde namen.

4) Het aanvaarden door het medium van lofbetuigingen van de geesten die door zijn of haar bemiddeling communiceren.

5) Een neiging tot het mijden van hen die verlichting over de situatie zouden kunnen verschaffen.

6) Offensief gedrag bij kritiek op de ontvangen communicaties.

7) Een onophoudelijke en ongelegen behoefte om te schrijven.

8) Elke vorm van lichamelijke dwang die de wil overheerst en iemand dwingt te handelen of te spreken zonder het te willen.

9) Voortdurende geluiden en storingen rond het medium die ofwel door het medium zelf veroorzaakt worden, of die het medium als doelwit hebben.

244. In het licht van het gevaar van obsessie rijst de vraag of het eigenlijk niet betreurenswaardig is om überhaupt een medium te zijn en of mediumschap zelf obsessie uitlokt; met andere woorden, of dit niet een bewijs is van de ongeschiktheid van geestelijke communicaties. Ons antwoord is eenvoudig en we vragen er met zorg over na te denken.

Aangezien het noch mediums noch Spiritisten waren die geesten creëerden maar het eerder de geesten waren die aan Spiritisten en mediums hun oorsprong gaven, en aangezien geesten gewoon menselijke zielen zijn, is het duidelijk dat geesten bestaan zolang de mens bestaat, en dat ze altijd hun heilzame of schadelijke invloed op

de mensheid hebben uitgeoefend. Het mediamieke vermogen is voor hen slechts een manier om zich te manifesteren, en bij gebrek aan dit vermogen doen ze dat op duizend andere manieren die meer of minder verhuld zijn. Daarom zou het een vergissing zijn te geloven dat geesten alleen via schriftelijke of verbale communicaties hun invloed uitoefenen. Hun invloed is voortdurend en wie zich niet met geesten bezighoudt of zelfs niet gelooft dat ze bestaan, staat er niettemin aan bloot zoals ieder ander - nog meer zelfs, doordat men geen verdedigingsmiddelen tot zijn beschikking heeft. Het is door middel van mediumschap dat een geest zich bekend maakt. Als die kwaadaardig is, verraadt hij zich altijd, hoe hypocriet hij ook moge zijn. We kunnen dus stellen dat mediumschap mannen en vrouwen in staat stelt hun vijanden van aangezicht tot aangezicht te ontmoeten (als we ons zo mogen uitdrukken), en ze met hun eigen wapens te bestrijden. Zonder dit vermogen handelen de slechte geesten in de schaduw en rekenend op hun onzichtbaarheid richten ze werkelijk veel kwaad aan. Door hoeveel daden worden mannen en vrouwen niet tot hun schande aangespoord, die voorkomen hadden kunnen worden als ze een manier hadden gehad om zichzelf te verlichten! Ongelovigen beseffen niet hoezeer ze gelijk hebben als ze spreken over iemand die volhardt in dwaling: "Zijn slechte geest drijft hem naar zijn verlies". In plaats van de heerschappij door kwade geesten te vergemakkelijken, moet kennis van het spiritisme dus - in de niet al te verre toekomst en na de afkondiging ervan - de vernietiging van die heerschappij tot gevolg hebben, door iedereen de middelen te geven om op zijn hoede te zijn voor de voorstellen van die geesten. Dan hebben zij die voor hen bezwijken alleen zichzelf nog om over te klagen.

Een algemene regel geldt: wie kwaadaardige schriftelijke of verbale communicaties van geesten ontvangt, staat onder een slechte invloed, en die invloed dringt zich aan hen op, of ze nu schrijven of niet; dat wil zeggen, ongeacht of ze mediums of gelovigen zijn. Schrijven biedt hun een manier om zeker te zijn van de aard van de geesten die op hen inwerken en een manier om ze te bestrijden als ze

kwaadaardig zijn, wat met meer succes lukt als ze de motieven achter hun schrijven begrijpen. Als hun blindheid van dien aard is dat ze het niet kunnen begrijpen, zullen anderen hun ogen kunnen openen.

Samenvattend: het gevaar schuilt niet in het Spiritisme, want integendeel, we kunnen het gebruiken om ons te beheersen en te redden van het voortdurende gevaar waaraan we ons blootstellen zonder het te beseffen. Het gevaar schuilt veeleer in de neiging van bepaalde hoogmoedige mediums die zich luchthartig beschouwen als exclusieve instrumenten van hoogontwikkelde geesten, en in de soort fascinatie die hen niet in staat stelt de dwaasheden die ze vertolken te doorgronden. Maar ook wie geen medium is, kan in dezelfde val lopen. Laten we een vergelijking maken. Een zekere man heeft een geheime vijand, van wie hij zich niet bewust is, en die, zonder dat hij het weet, laster verspreidt en alles van de gemeenste aard dat hij kan veroorzaken. De man verliest zijn fortuin; zijn vrienden mijden hem en zijn innerlijk geluk is volkomen verstoord. Aangezien hij de hand die hem verwondt niet kan ontdekken, kan hij zich niet verdedigen en eindigt hij verslagen. Maar op een dag schrijft de geheime vijand hem en verradt zijn identiteit, ondanks zijn sluwheid. Nu de man ontdekt heeft wie zijn vijand is, kan hij hem ontmaskeren en zijn reputatie herstellen. Zo is de rol van kwaadaardige geesten, die het Spiritisme ons de mogelijkheid biedt om ze te ontdekken en te slim af te zijn.

245. De redenen achter obsessie variëren naargelang het karakter van de geesten. Soms houdt de wraak in tegen mensen die hen tijdens hun huidige leven of in een vorig leven onrecht hebben aangedaan. Heel vaak is het gewoon de wens om kwaad te doen want omdat ze lijden willen ze anderen ook laten lijden, waarbij ze een soort plezier voelen in het kwellen en vernederen van hen. Het ongeduld van hun slachtoffers windt hen ook op omdat ze dan hun doel bereiken; als hun slachtoffers echter geduldig zijn, worden ze moe van het spel. Als hun slachtoffers geïrriteerd raken en hun woede tonen, dan doen ze precies wat ze willen dat ze doen. Soms handelen zulke geesten uit haat en jaloezie tegenover alles wat goed is; daarom werpen ze hun

boosaardigheid over eerlijke individuen. Eén van deze geesten hechtte zich als een echte limpet⁵⁸ aan een goede familie van onze kennissen, aan wie hij echter niet het voldoening had te bedriegen. Op de vraag naar de reden van zijn aanval op zulke goede mensen in plaats van zich vast te klampen aan individuen zoals hijzelf, antwoordde hij: ze geven me niets om jaloers op te zijn. Anderen worden gedreven door pure lafheid, waarbij ze misbruik maken van de mentale zwakte van bepaalde mensen van wie ze weten dat ze niet in staat zijn enige weerstand te bieden. Een van hen, die een jongen van nogal lage intelligentie onderwierp, antwoordde ons over de reden van zijn keuze: *Ik voel een echte behoefte om iemand te kwellen: een verstandig iemand zou me afweren; ik heb me gehecht aan een dwaas, die geen weerstand kan bieden.*

246. Er zijn obsederende geesten die niet slecht zijn, die zelfs best goed zijn maar die beheerst worden door hoogmoed van valse wijsheid: ze hebben hun mening en hun eigen theorieën over de wetenschappen, sociale economie, moraal, religie en filosofie. Ze willen hun mening opdringen en om dat te doen zoeken ze mediums die voldoende goedgegelovig zijn om ze met gesloten ogen te accepteren en hen zo te fascineren dat ze geen onderscheid meer kunnen maken tussen waarheid en onwaarheid. Deze zijn het gevaarlijkst want ze aarzelen niet in hun sofisterij en kunnen de meest belachelijke utopische ideeën opdringen. Aangezien ze volledig op de hoogte zijn van het prestige van beroemde namen hebben ze geen scrupules om zich voor hen voor te doen en deinken zelfs niet terug voor de heiligschennis om zich Jezus, de Maagd Maria of een andere vereerde heilige te noemen. Ze proberen hun slachtoffers te misleiden door hoogdravende taal te gebruiken, die meer pretentius dan diepzinnig is, vol technische termen zit en wordt geaccentueerd met grandioze woorden als liefdadigheid en moraliteit. Ze vermijden kwade raadgevingen te geven omdat ze weten dat die verworpen zouden worden; vandaar dat degenen die ze misleiden hen altijd verdedigen,

---

⁵⁸ Limpets zijn een groep waterslakken met een conische schelpvorm en een sterke, gespierde voet – Vertaler opmerking.

bevestigend: Je kunt heel goed zien dat ze niets kwaads gezegd hebben. Maar voor zulke geesten is moraliteit slechts een paspoort - het is het minste van hun zorgen. Maar wat ze meer dan alles willen is hun ideeën overheersen en opdringen, hoe werkelijk absurd ze ook zijn.

247. Theoretiserende geesten zijn bijna altijd krabbelaars en daarom zoeken ze mediums uit die makkelijk schrijven in een poging hen door fascinatie tot hun getemde en vooral enthousiaste instrumenten te maken. Zulke geesten zijn over het algemeen breedspakig en zeer langdradig, en proberen een gebrek aan kwaliteit goed te maken door kwantiteit. Ze scheppen er genoeg in hun vertolkers omvangrijke, onverteerbare en, heel vaak, nauwelijks verstaanbare geschriften te dicteren die gelukkig als neveneffect hebben dat ze materieel onmogelijk door de massa gelezen kunnen worden. Echte geesten van hoge orde zijn zuinig met woorden, zeggen veel in maar een paar regels - wonderbaarlijke vruchtbaarheid moet altijd met achterdocht bekeken worden.

Men kan nooit te voorzichtig zijn bij de publicatie van zulke geschriften. De utopische ideeën en excentriciteiten die er meestal in overvloed in voorkomen, en die het gezond verstand geweld aandoen, ontlokken een zeer onaangename indruk bij de nieuwelingen die erdoor worden opgevangen, en geven hun een verkeerd idee over het Spiritisme. Ze dienen ook als wapens voor tegenstanders om het belachelijk te maken. Onder zulke publicaties zijn er die, zonder slecht te zijn en zonder als obsessie gekarakteriseerd te worden, niettemin als onvoorzichtig, ontijdig en onbekwaam beschouwd kunnen worden.

248. Het komt vaak voor dat een bepaald medium slechts met één bepaalde geest kan communiceren, die zich met hem of haar verbindt en namens andere geesten antwoordt. Dit vertegenwoordigt niet altijd een obsessie want het kan het gevolg zijn van het gebrek aan flexibiliteit van zo'n medium en van een bijzondere affiniteit van zijn kant met deze of gene geest. Obsessie op zich bestaat alleen als een geest zich opdringt en anderen vrijwillig wegjaagt, wat nooit door een goede geest gedaan wordt. Normaliter verdragen geesten die zich aan

mediums vastklampen om hen te overheersen geen kritisch onderzoek van hun communicaties. Wanneer ze zien dat zulke communicaties niet blindelings worden geaccepteerd maar aan discussie worden onderworpen, verlaten ze hun mediums niet; in plaats daarvan suggereren ze hun de gedachte dat ze anderen moeten mijden - en heel vaak bevelen ze hen dat te doen. Alle mediums die zich beledigd voelen over kritiek op hun communicaties zijn in feite echo's van de geest die hen overheerst en zo'n geest kan niet goed zijn, want hij inspireert hen met de onlogische gedachte om nauwkeurig onderzoek af te wijzen. Het is altijd schadelijk voor mediums om zich af te zonderen want er is geen controlemechanisme voor hun communicaties. Ze zouden niet alleen opheldering moeten krijgen van derden maar ook alle vormen van communicatie moeten bestuderen om ze te kunnen vergelijken. Door zich te beperken tot die welke ze ontvangen, hoe goed ze ook lijken, blijven ze blootgesteld aan misleiding over de werkelijke waarde ervan. Ze moeten er ook rekening mee houden dat ze niet alles kunnen weten en dat ze altijd rond en rondgaan binnen dezelfde cirkel van ideeën. (Zie nr. 192, Exclusieve Mediums)

Middelen om Obsessie te Bestrijden

249. De middelen om obsessie te bestrijden variëren naargelang de kenmerken waarin ze verschijnt. Er is geen echt gevaar voor alle mediums die goed en overtuigd zijn dat ze met een bedrieglijke geest te maken hebben, wat het geval is bij een simpele obsessie. Het is voor hen niet meer dan een onaangename situatie; maar juist doordat het onaangenaam is, hebben zulke geesten een reden te meer om hun slachtoffers te vervolgen om ze te vernederen. In zo'n geval moeten mediums twee essentiële maatregelen nemen: de geest bewijzen dat men hem niet voor de gek houdt, en dat het onmogelijk is dat hij zich laat misleiden; ten tweede zijn geduld vermoeien door hem te laten zien dat men meer geduld heeft dan hij. Als hij ervan overtuigd is dat hij zijn tijd verspilt, zal hij zich uiteindelijk

terugtrekken, net als in het geval van importune individuen als niemand naar hen wil luisteren.

Toch is dit niet altijd voldoende en zulke geesten kunnen lang blijven hangen - er zijn er die zo hardnekkig zijn dat maanden en jaren weinig voor hen betekenen. Verder moeten mediums vurig een beroep doen op hun beschermengel en de goede geesten met wie ze affiniteit hebben, en bidden om hun hulp. Wat de obsederende geest betreft, hoe kwaadaardig die ook is, die moet men streng maar tegelijk welwillend aanpakken, door hem met goedheid te overwinnen en voor hem te bidden. Als het een echt kwaadaardige geest is, zal hij eerst om dit alles lachen maar volhardend onderworpen aan een proces van moralisering, zal hij zich uiteindelijk verbeteren. Het is een bekering die ondernomen moet worden, een vaak pijnlijke, moeilijke taak maar waarvan de verdienste juist in de moeilijkheid ervan ligt, en als het goed uitgevoerd is, brengt het altijd de voldoening dat men een plicht van liefdadigheid vervuld heeft, en dikwijls dat men een verloren ziel weer op het pad van goedheid gebracht heeft.

Het is ook de moeite waard om schriftelijke communicaties op te schorten als we beseffen dat ze afkomstig zijn van een slechte geest die niet voor rede vatbaar is om hem niet het genoegen te gunnen gehoord te worden. In bepaalde gevallen kan het zelfs de moeite waard zijn om, afhankelijk van de omstandigheden, een tijdlang helemaal met schrijven te stoppen. Maar als schrijvende mediums zulke gesprekken zo kunnen vermijden door zich van het schrijven te onthouden, kan dat niet gezegd worden van horende mediums, die door obsessieve geesten soms op elk moment vervolgd worden met grof en obscene geblaat, en die niet de mogelijkheid hebben hun oren af te sluiten. Bovendien moeten we beseffen dat sommige individuen zich eigenlijk vermaken met de banale taal van dit soort geesten - die hen aanmoedigt en uitdaagt om te lachen om de dwaasheid ervan - in plaats van ze het zwijgen op te leggen en ze moreel te leiden. Onze raadgevingen kunnen niet toegepast worden op hen die zichzelf willen verdrinken.

250. Daarom is er bij een simpele obsessie alleen maar ergernis en geen echt gevaar voor alle mediums die zich niet laten misleiden omdat ze niet misleid kunnen worden. Bij fascinatie gebeurt echter precies het tegenovergestelde, want dan is de heerschappij van deze geesten over hun slachtoffers grenzeloos. Er zit niets anders op dan hun slachtoffers ervan te overtuigen dat ze misleid zijn en hun fascinatie terug te brengen tot de graad van simpele obsessie. Dit is niet altijd gemakkelijk en soms onmogelijk. De heerschappij van zulke geesten over hun slachtoffers is zodanig dat ze doof worden voor alle redeneringen en ze kunnen zelfs zover komen dat ze aan de oordelen van de wetenschap gaan twijfelen als zulke geesten een of andere flagrante wetenschappelijke ketterij begaan. Zoals wij al gezegd hebben, nemen zij die gefascineerd zijn normaal gesproken geen goede adviezen aan. Kritiek maakt hen van streek en irriteert hen, en ze hebben een intense hekel aan hen die niet in hun bewondering delen. Hun obsessor te wantrouwen is voor hen bijna blasfemie en dat is precies wat de geest wil: hen laten knielen voor zijn woorden.

Eén van deze geesten oefende een buitengewone fascinatie uit op een persoon die we kenden. Wij riepen hem op, en na enige opschepperij en het feit dat hij ons niet voor de gek kon houden wat betreft zijn identiteit, bekende hij dat hij een valse naam had aangenomen. We vroegen hem waarom hij dit individu zo had misbruikt, en hij antwoordde met deze woorden, die het karakter van dit soort geest duidelijk onthullen: *“Ik zocht een man die ik aankon; ik heb hem gevonden en ik zal bij hem blijven.”* “Maar als we hem over jou inlichten, zal hij je doen weggaan.” *“Wel, dat zullen we nog wel eens zien!”* Aangezien er niemand zo blind is als zij die niet willen zien, dan is het, wanneer we de zinloosheid inzien van alle pogingen om de ogen te openen van hen die gefascineerd zijn, het beste om hen gewoon met rust te laten met hun waanideeën. We kunnen hen niet genezen die, ziek zijnde, in hun ziekte volharden en er troost in vinden.

251. Lichamelijke onderwerping berooft de geobsedeerde bijna altijd van de energieën die hij nodig heeft om controle te krijgen

over de kwaadaardige geest. Daarom is de tussenkomst van derde personen nodig, die door magnetisme of door de kracht van hun eigen wil handelen. Als de geobsedeerde niet meewerken, dan moeten deze personen zelf de heerschappij over de geest verwerven. Maar omdat deze heerschappij alleen moreel kan zijn, kan ze alleen uitgeoefend worden door mensen die moreel superieur zijn aan de geest, en hun macht zal in verhouding staan tot die morele superioriteit, want dan kunnen ze zich opdringen aan de geest die verplicht is zich aan hen te onderwerpen. Daarom had Jezus zo'n grote macht om te verdrijven wat in die tijd demonen genoemd werden, dat wil zeggen kwaadaardige obsederende geesten.

Op dit punt kunnen we alleen wat algemene raad geven want er is geen enkel fysisch proces of formule of, vooral, geen enkel sacramenteel woord, dat de kracht heeft om obsesserende geesten uit te drijven. Waar het soms aan ontbreekt bij hen die geobsedeerd zijn is voldoende fluïdische kracht. In dit geval kan de magnetische werking van een goede magnetiseur hen doeltreffende hulp bieden. Bovendien is het altijd een goed idee om via betrouwbare mediums de raad te vragen van een geest van hoge orde of van hun beschermengel.

252. De morele onvolkomenheden van hen die geobsedeerd zijn, zijn vaak een belemmering voor hun bevrijding. Hieronder volgt een opmerkelijk voorbeeld dat voor iedereen als een stukje instructie kan dienen.

Al enkele jaren was een groep zusjes het slachtoffer van zeer onaangename plunderingen. Hun kleren werden voortdurend door het hele huis verspreid, zelfs in het plafond, en werden versnipperd, verknipt en vol gaten geprikt, hoe voorzichtig de zusters ook waren met het opbergen ervan. En aangezien deze dames geïsoleerd waren in een kleine provinciestad hadden ze zelfs nog nooit van spiritisme gehoord. Het eerste idee dat bij hen opkwam was natuurlijk te geloven dat ze het slachtoffer werden van grappenmakers maar de incidenten bleven aanhouden en de voorzorgsmaatregelen die ze namen deden hen dat idee laten varen. Pas na geruime tijd, en dankzij een paar

verwijzingen, werden ze naar ons doorverwezen om te proberen de oorzaak van de verstoringen te achterhalen, en of er een mogelijk middel was om er een eind aan te maken. De oorzaak was duidelijk maar de remedie was erg moeilijk. De geest die zich manifesteerde was duidelijk kwaadaardig. Wanneer hij opgeroepen werd, vertoonde hij grote perversiteit en was ontoegankelijk voor goede gevoelens. Maar gebed leek er een goede invloed op uit te oefenen maar na een korte pauze begonnen de plunderingen opnieuw. Een geest van hoge orde gaf toen dit advies:

“Het beste wat deze dames kunnen doen is bidden tot hun beschermgeesten om hen niet in de steek te laten, en ik heb geen beter advies voor hen dan zich in hun eigen geweten te verdiepen en met zichzelf tot overeenstemming te komen over de vraag of ze altijd liefde en liefdadigheid tegenover hun naaste hebben beoefend. Ik bedoel niet het soort liefdadigheid dat uitgedeeld wordt maar liefdadigheid van spreken, want helaas weten ze niet hoe ze hun tong moeten inhouden, en daarom rechtvaardigen ze hun verlangen om van hun kwelgeest verlost te zijn niet met vrome daden. Ze houden er werkelijk van kwaad te spreken over hun naaste en de geest die hen obsedeert neemt zijn wraak want tijdens zijn leven was hij voor hen een zondebok geweest. Ze hoeven alleen maar hun geheugen te peilen en ze zullen spoedig ontdekken met wie ze te maken hebben.

“Maar als ze zich voornemen hun gewoontes te beteren, zullen hun beschermengelen naar hen terugkeren en hun aanwezigheid alleen zal voldoende zijn om de kwade geest te verdrijven, die zich aan één van hen in het bijzonder gehecht heeft omdat haar beschermengel zich van haar teruggetrokken heeft wegens haar verwerpelijke daden en haar kwade gedachten. Ze moeten vurig bidden voor hen die lijden en vooral de deugden beoefenen die God iedereen aanbeveelt naar gelang van hun situatie”.

Op de opmerking dat deze woorden ons wat streng leken en dat ze misschien verzacht moesten worden alvorens ze uit te zenden, voegde de geest eraan toe:

“Ik moet zeggen wat ik moet zeggen want deze dames zijn gewend te geloven dat ze met hun tong geen kwaad doen, terwijl ze in feite veel kwaad doen. Zo is het nodig geweest dat deze geest hen schokte op zo'n manier dat het als waarschuwing diende.”

Dit resulteerde in een verregaande instructie in de bevestiging dat morele onvolkomenheden toegang kunnen geven tot obsederende geesten, en dat de zekerste manier om ervan af te komen is goede geesten aan te trekken door morele daden. Goede geesten zijn van nature krachtiger dan kwade en hun wil is voldoende om ze af te weren maar ze antwoorden alleen diegenen die zichzelf helpen door zich in te spannen om zich te verbeteren. Anders blijven ze weg en laten het veld vrij voor slechte geesten, die zo instrumenten van bestraffing worden - goede geesten staan hen toe voor dit doel op te treden.

253. Maar we moeten vermijden al onze problemen aan de directe werking van de geesten toe te schrijven, want die zijn meestal het gevolg van onze eigen onvoorzichtigheid en gebrek aan vooruitziende blik. Een boer schreef ons eens dat zijn dieren al twaalf jaar lang allerlei ongelukken waren overkomen. Zijn koeien waren gestorven of gaven geen melk meer, en zijn paarden, schapen en varkens waren gestorven. Hij had vele novenen geofferd die het probleem niet hadden verholpen, evenmin als de missen die hij bijwoonde of de exorcismes die hij liet uitvoeren. Hij geloofde dus volgens het boeren bijgeloof dat zijn dieren het doelwit van een toverspreuk waren geweest. Omdat hij ons ontegenzeggelijk een grotere bezweringskracht toedichtte dan de priester van zijn dorp, vroeg hij ons om raad. Hier is het antwoord dat we kregen:

“De dood of ziekte van de dieren van deze man komt voort uit zijn besmette stallen, die hij niet heeft schoongemaakt omdat *dat te veel zou kosten.*”

254. We sluiten dit hoofdstuk af met de antwoorden van de geesten op een paar andere vragen die wat we gesteld hebben zullen ondersteunen:

OBSESSIE

1) *Waarom kunnen bepaalde mediums zich niet bevrijden van kwaadaardige geesten die zich aan hen hechten, en waarom hebben de goede geesten die ze oproepen niet genoeg kracht om de anderen te verdrijven en door hun bemiddeling te communiceren?*

“Goede geesten ontbreekt het niet aan de kracht; veeleer zijn de mediums bijna nooit in een positie om hen te helpen. Hun aard is meer geschikt voor andere relaties, en hun fluïdum identificeert zich meer met de ene geest dan met de andere. Dit is wat zo'n macht geeft aan de geesten die hen willen misleiden.

2) *Maar het lijkt ons dat er werkelijk verdienstelijke individuen zijn, die moreel onbegrijpelijk zijn, maar die niettemin verhinderd worden met goede geesten in verbinding te treden.*

“Het is een beproeving. Wie weet of ze misschien niet een vlek van kwaad op hun hart hebben? Of er niet een beetje hoogmoed schuilgaat achter hun schijn van goedheid? Zulke beproevingen onthullen aan de geobsedeerde hun zwakheid en dat ze ernaar moeten streven nederiger te zijn.

“Is er iemand op de hele aarde die je volmaakt kunt noemen? Wie alle schijn van deugdzaamheid lijkt te bezitten, kan toch nog vele geheime gebreken hebben, een oud zuurdesem van onvolmaaktheid. Zo zeg je bijvoorbeeld dat een bepaalde man geen kwaad beoefent, dat hij loyaal is in al zijn sociale relaties, en dat hij een goed en waardig individu is. Maar hoe weet je dat die kwaliteiten niet bevlekt zijn met hoogmoed? Dat er niet een spoor van egoïsme in hem aanwezig is? Dat hij niet hebzuchtig is, jaloers, wrokkig, lasterlijk en nog veel meer dingen die je niet waarneemt, omdat je relatie met hem je geen gelegenheid geeft ze te ontdekken? Het krachtigste middel om de invloed van kwaadaardige geesten te bestrijden is de aard van de goede zo veel mogelijk te benaderen”.

3) *Is de obsessie die mediums verbindert de communicaties te ontvangen die ze wensen altijd een teken van hun onwaardigheid?*

“Ik heb niet gezegd dat het een teken van onwaardigheid is maar wel dat er hindernissen kunnen zijn voor bepaalde

communicaties. Ze moeten zich inspannen om zulke hindernissen, die in henzelf te vinden zijn, te overwinnen. Doen ze dat niet, dan zullen hun gebeden en smeekbeden niets doen. Het is niet voldoende dat een zieke tegen de dokter zegt: “Geef me gezondheid; ik wil beter worden”. De dokter kan niets doen als de zieke niet doet wat nodig is”.

4) *Zou dan de ontzegging van het communiceren met bepaalde geesten een soort straf kunnen zijn?*

“In bepaalde gevallen kan het een bonafide straf zijn, net zoals de mogelijkheid om met hen te communiceren een beloning is die ze moeten proberen te verdienen.” (Zie Verlies en Schorsing van Mediumschap, nr. 220)

5) *Kunnen we de invloed van slechte geesten niet ook bestrijden door ze moreel te begeleiden?*

“Ja, en dat is precies wat je zou moeten doen, want het is vaak een plicht die je gegeven is, die je liefdadig en toegewijd moet vervullen. Door je goede raadgevingen kun je hen tot berouw brengen en hun vooruitgang bespoedigen”.

a) *Hoe kunnen we in dit geval meer invloed hebben dan de geesten zelf?*

“Perverse geesten komen vaker in de buurt van mensen, die ze proberen te kwellen, dan van geesten, die ze zoveel mogelijk proberen te vermijden. Als ze in de buurt komen van individuen die hen proberen te moraliseren, luisteren ze eerst niet en lachen ze hen zelfs uit; maar als zulke individuen weten door te zetten, worden deze geesten uiteindelijk toch door hen beïnvloed. Geesten van hoge orde kunnen hen alleen aanspreken in de naam van God, en dat beangstigt hen. Mensen hebben natuurlijk niet meer macht dan geesten van hoge orde maar hun taal is toegankelijker voor een minder geëvolueerde natuur, en als ze de invloed zien die ze op geesten van lage orde kunnen uitoefenen, begrijpen ze de solidariteit tussen hemel en aarde beter. Verder is het overwicht dat mensen over geesten kunnen hebben evenredig met hun superieure morele ontwikkeling. Ze kunnen geen hoogontwikkelde geesten overheersen, of zelfs die geesten die, zonder

zo ontwikkeld te zijn, toch goed en welwillend zijn. Maar ze kunnen wel geesten overheersen die een lage morele ontwikkeling hebben.” (Zie nr. 279)

6) *Als het zich verder ontwikkelt, kan lichamelijke onderwerping dan tot krankzinnigheid leiden?*

“Ja, een soort krankzinnigheid waarvan de wereld de oorzaak niet erkent, maar die op geen enkele manier verbonden is met gewone krankzinnigheid. Onder hen die als krankzinnig behandeld worden, zijn er velen die in plaats daarvan werkelijk onderworpen zijn. Zij hebben een morele behandeling nodig omdat ze werkelijk krankzinnig worden als ze behandelingen krijgen die voor een organische oorzaak bedoeld zijn. Wanneer artsen het Spiritisme voldoende begrijpen, zullen ze het onderscheid weten te maken en een groter aantal zieken genezen dan ze met hun huidige technieken doen.” (Zie nr. 221)

7) *Wat moeten we denken van hen die in het spiritisme een soort gevaar zien, en die denken dat de beste manier om het te voorkomen zou zijn om geestelijke communicaties helemaal te verbieden?*

“Zelfs al zouden ze bepaalde mensen kunnen verbieden met geesten te communiceren, dan nog zouden ze de spontane communicaties die aan diezelfde mensen gegeven worden niet kunnen verbieden, want ze kunnen geesten niet onderdrukken en ook niet verhinderen dat ze hun geheime invloed uitoefenen. Zo'n houding lijkt op die van kinderen die hun ogen sluiten en geloven dat niemand hen kan zien. Het zou gek zijn iets te onderdrukken dat grote voordelen biedt, alleen omdat onvoorzichtige mensen er misbruik van zouden kunnen maken. De manier om problemen te voorkomen is veeleer om dit Leer volledig te doen begrijpen.

HOOFDSTUK XXIV

De Identiteit van Geesten

- Mogelijke Bewijzen van Identiteit • Onderscheid Tussen Goede en Kwade Geesten • Vragen Over de Aard en de Identiteit van Geesten

Mogelijke Bewijzen van Identiteit

255. De kwestie van de identiteit van geesten is één van de meest controversiële, zelfs onder de volgelingen van het Spiritisme omdat geesten natuurlijk geen enkel document met zich meebrengen en we weten dat sommigen van hen heel gemakkelijk geleende namen gebruiken. Vandaar dat dit, na obsessie, één van de grootste moeilijkheden is van het praktische Spiritisme. Maar in veel gevallen is de kwestie van de onmiskenbare identiteit secundair en van geen echte betekenis.

Het is het moeilijkst om de identiteit van oude personages te bewijzen en vaak wordt het zelfs onmogelijk, zodat alleen de mogelijkheid overblijft om een zuiver morele inschatting te maken. We beoordelen geesten zoals we individuen beoordelen - naar hun taal. Bijvoorbeeld, als een geest zich voordoet met de naam Fenelon, maar alleen trivialiteiten en pueriliteiten beweert, is het duidelijk niet Fenelon. Maar als wat hij zegt Fenelons karakter waardig is en wat hij zelf niet zou verwerpen, hebben we tenminste enig materieel en moreel bewijs van de grote mogelijkheid dat het inderdaad Fenelon is. Vooral in deze gevallen wordt de ware identiteit een bijzaak: als de geest alleen

eerbare dingen zegt, doet het er eigenlijk niet toe welke naam hij gebruikt.

Ongetwijfeld zullen sommigen tegenwerpen dat als een geest een aangenomen naam zou aannemen, zelfs voor goede doeleinden, hij niettemin fraude zou plegen, en dus geen goede geest zou kunnen zijn. Op dit punt rijzen delicate kwesties die moeilijk te doorgronden zijn maar die we toch zullen proberen te behandelen.

256. Naarmate geesten zich zuiveren en binnen de hiërarchie opstijgen⁵⁹ verdwijnen de kenmerkende eigenschappen van hun persoonlijkheid min of meer in de uniformiteit van volmaaktheid, maar dit betekent niet dat ze hun individualiteit niet behouden. Dit geldt zowel voor geesten van hoge orde als voor zuivere geesten. Op dit niveau zijn de namen die ze gebruikten toen ze op aarde waren tijdens duizend vluchtige bestaanswijzen iets heel onbelangrijks. Verder hebben we opgemerkt dat geesten elkaar wederzijds aantrekken door hun gelijksoortige eigenschappen en dat ze sympathieke groepen of families vormen. Aan de andere kant, als we het enorme aantal geesten in ogenschouw zouden nemen die sinds het begin van de tijd uiteindelijk de hoogste rangen bereikt moeten hebben en als we het zeer beperkte aantal individuen dat een grote naam op aarde heeft achtergelaten zouden vergelijken, dan zouden we begrijpen dat van de geesten van hoge orde die met ons kunnen communiceren, de meesten naamloos zijn. Maar omdat we namen nodig hebben om onze ideeën aan vast te maken kunnen ze een naam aannemen van een bekend personage met wiens aard ze zich het meest met de hunne vereenzelvigen. Het is dan ook zo dat onze beschermengelen zich meestal bekend maken door de naam te gebruiken van een heilige die we vereren. Vandaar dat als iemands beschermengel de naam H. Petrus gebruikt, bijvoorbeeld, er eigenlijk geen materieel bewijs is dat het in feite om de apostel gaat. Het zou in plaats daarvan een volkomen onbekende geest kunnen zijn die behoort tot de familie van geesten

---

⁵⁹ De Geestelijke Hiërarchie. Zie vraag. 100 e.v. in Het Boek Der Geesten – Vertaler opmerking (Engels versie).

DE IDENTITEIT VAN GEESTEN

waartoe H. Petrus zelf behoort. Het is een feit dat, met welke naam we onze beschermengel ook oproepen, hij onze oproep zal beantwoorden omdat hij door onze gedachte wordt aangetrokken - de naam doet er niet toe.

Hetzelfde gebeurt wanneer een hoogontwikkelde geest communiceert door de naam van een bekende persoonlijkheid te gebruiken. Niets bewijst dat het in feite de geest van die personage is maar als hij tijdens zijn spontane dictee niets gezegd heeft dat de spirituele verhevenheid van de naam die hij gebruikt zou logenstraffen, dan is er een vermoeden dat het is wie hij beweert te zijn. En, in elk geval, kunnen we stellen dat als het niet de eigenlijke geest is, het er één van hetzelfde niveau moet zijn, of zelfs iemand die door hem gezonden is. Kortom, de kwestie van namen is secundair, want we kunnen een naam beschouwen als gewoon een aanduiding van de plaats die de geest inneemt in de geestenhierarchie.

De situatie is anders wanneer een geest van lage orde een respectabele naam aanneemt om zijn woorden geloofwaardiger te maken. Deze situatie komt zo vaak voor dat we nooit voorzichtig genoeg kunnen zijn met zulke vervangingen, want het is dankzij geleende namen - vooral met behulp van fascinatie - dat bepaalde theoretiserende geesten, die meer hoogmoedig dan wijs zijn, de meest belachelijke ideeën proberen op te dringen.

Daarom is, zoals we gezegd hebben, de kwestie van identiteit min of meer onverschillig bij het aanpakken van algemene instructies want de meest verheven geesten kunnen elkaar vervangen zonder problemen te veroorzaken. Hoogontwikkelde geesten vormen, zagezegd een collectiviteit, waarin individualiteiten, op enkele uitzonderingen na, totaal onbekend zijn. We zijn meer geïnteresseerd in de leer dan in het individu; als de leer goed is, doet het er dus weinig toe of ze van Petrus of van Paulus afkomstig is. We moeten het beoordelen naar de kwaliteit ervan en niet naar de naam. Als een fles wijn slecht is, zal het etiket het er niet beter maken. Maar bij intieme communicaties ligt de situatie anders want dan is het werkelijk het

individu, of zijn of haar persoonlijkheid, in wie we geïnteresseerd zijn. Het is dan met reden dat we ons ervan proberen te verzekeren dat de zich manifesterende geest werkelijk de gewenste is.

257. Identiteit is veel gemakkelijker te verifiëren als men te maken heeft met tijdgenoten van wie de gewoonten en het karakter goed bekend zijn omdat zulke gewoonten juist datgene zijn waarvan ze nog geen tijd gehad hebben om zich te bevrijden en waardoor men ze kan herkennen. We zouden kunnen zeggen dat het één van de zekerste tekenen van identiteit is. Een geest kan uiteraard bewijs leveren door de antwoorden die hij geeft op vragen die hem gesteld worden maar alleen als het gepast is want meestal zullen verzoeken van deze aard hem beledigen en het is beter ze niet te stellen. Als een geest zijn lichaam verlaat ontdoet hij zich niet van zijn vatbaarheid en elke vraag die bedoeld is om hem op de proef te stellen, zal hem beledigen. Er zijn vragen die niemand tijdens zijn leven zou stellen uit angst hem te beledigen dus waarom zouden we hem na zijn dood met minder achting willen behandelen? Als een man die een exclusieve gelegenheid bijwoont weigert zijn naam te geven zou iemand hem dan vragen zijn identiteit te bewijzen onder het voorwendsel dat er bedriegers zijn? De heer zou het recht hebben zo iemand aan de regels van beleefdheid te herinneren. Zo is het met geesten die ofwel helemaal niet reageren ofwel zich terugtrekken. Laten we ter vergelijking een voorbeeld nemen. Stel dat de astronoom Arago zich tijdens zijn leven voorstelde in een huis waarin niemand hem herkende en ontvangen werd met deze woorden: “Je zegt dat je Arago bent, maar we herkennen je niet, dus moet je dat bewijzen door een paar vragen te beantwoorden: los dit astronomisch probleem op en geef ons je doopnaam, je achternaam en de namen van je kinderen; vertel ons ook wat je deed op zo'n en zo'n tijdstip op zo'n en zo'n dag, enz.” Hoe zou hij antwoorden? Als geest zou hij doen wat hij zou doen als hij leefde; andere geesten zouden hetzelfde doen.

258. Ook al weigeren ze te antwoorden op pueriele en absurde vragen die we hen niet zouden durven stellen als ze nog

leefden toch leveren geesten vaak spontaan en onweerlegbaar bewijs van hun identiteit. Ze doen dat door hun karakter te onthullen door hun taalgebruik, door het gebruik van uitdrukkingen die eigen aan hen waren geweest, en door te verwijzen naar bepaalde belangrijke gebeurtenissen en bijzonderheden uit hun leven die soms onbekend zijn voor hun toehoorders maar waarvan de waarachtigheid niettemin kan worden geverifieerd. Bewijzen van identiteit vloeien ook voort uit vele onvoorziene omstandigheden die niet altijd de eerste keer opduiken maar dat wel doen in daaropvolgende manifestaties. Het is dus verstandig erop te wachten in plaats van ze uit te lokken, behoedzaam waarnemend al die omstandigheden die uit de aard van de communicaties kunnen voortkomen. (Zie het gerelateerde geval in nr. 70)

259. Een methode die soms met succes gebruikt wordt om de identiteit te bevestigen als de geest verdacht is, is hem in de naam van de Almachtige God te laten bevestigen dat hij is wie hij zegt dat hij is. Een usurpator zal vaak wankelen voor hij heiligschennis pleegt. Na begonnen te zijn met schrijven: Ik bevestig in de naam van..., zal het stoppen en boos wat betekenisloze tekens krabbelen of het potlood breken. Een meer hypocriete geest zal het probleem omzeilen door iets weg te laten, bijvoorbeeld door te schrijven: Ik verzeker je dat ik de waarheid spreek; of: Ik bevestig, in Gods naam, dat ik het zelf ben die tot je spreek, enz. Maar er zijn er ook die niet eens zo scrupuleus zijn, die zweren bij alles wat je van hen verlangt. Eén van hen communiceerde vroeger met een medium met de woorden: “Ik ben God zelf”, en het medium, dat zeer vereerd was met zo'n verheven genade, aarzelde niet het te geloven. Toen we het opriepen, durfde het de charade niet vol te houden en zei: “Ik ben eigenlijk niet God, maar ik ben zijn zoon”. “Dus dan ben je Jezus? (Dat was natuurlijk niet waarschijnlijk, want Jezus is te verheven om zijn toevlucht te nemen tot bedriegerij). Durf je in Gods naam te bevestigen dat je Christus bent?” “Ik heb niet gezegd dat ik Jezus ben; ik zei dat ik een zoon van God ben omdat ik één van zijn schepselen ben”.

We moeten hieruit concluderen dat wanneer een geest weigert zijn identiteit in de naam van God te bevestigen dit altijd een bewijs is dat de naam die hij gebruikt bedrieglijk is maar een bevestiging verschaft ons alleen het vermoeden en niet het bewijs van de identiteit.

260. Onder de bewijzen van identiteit kunnen we ook de gelijkenis van handschrift en handtekening plaatsen. Maar zo'n bewijsmiddel is niet voor alle mediums beschikbaar en het is ook geen onfeilbare garantie want er zijn vervalsers in de spirituele wereld net zo goed als in de onze. Daarom is er alleen een vermoeden van identiteit, dat alleen waarde krijgt binnen de omstandigheden waarin het tot stand komt. Hetzelfde geldt voor alle fysieke tekens, die sommige individuen geven als talismannen die door bedriegende geesten niet kunnen worden nagebootst. Maar voor geesten die in Gods naam meened durven plegen of die een handtekening imiteren, kan geen enkel fysiek teken mogelijk veel beletsel vormen. Het beste van alle bewijzen van identiteit ligt in de taal en in onvoorziene omstandigheden.

261. Men zou zeker kunnen zeggen dat als een geest een handtekening kan imiteren, dat hij ook taal kan imiteren. Dat is waar. We hebben gezien dat zij die schandelijk de naam van Christus aannemen en voor een nog beter bedrog zijn evangelische stijl imiteren door zich in welbekende uitdrukkingen te laven als: Voorwaar, voorwaar ik zeg u. Als we echter het geschrift zouden bestuderen zonder ons te laten beïnvloeden, de gedachten en het karakter van de uitdrukkingen diepgaand onderzoeken, en opmerken dat er naast de mooie stelregels van liefdadigheid ook kinderlijke en belachelijke aanbevelingen staan dan zouden we volkomen gefascineerd moeten zijn om voor de gek gehouden te worden. Ja, bepaalde formele aspecten van de taal kunnen nagebootst worden, maar niet van de gedachte. Onwetendheid zal nooit ware wijsheid imiteren, net zoals ondeugd nooit ware deugd zal imiteren. De geest zal uiteindelijk zijn ware kleuren tonen. Dat is het moment waarop het medium en de

oproeper al hun onderscheidingsvermogen en redeneringsvermogen moeten aanwenden om de waarheid van de leugen te scheiden. Ze moeten zich ervan overtuigen dat perverse geesten tot allerlei bedrog in staat zijn, en dat hoe verheven de naam is die een geest gebruikt, hoe meer wantrouwen hij moet wekken. Hoeveel mediums hebben niet apocriefe⁶⁰ communicaties ontvangen, ondertekend door Jezus, Maria of een andere vereerde heilige!

Onderscheid Tussen Goede en Kwade Geesten

262. Als de volmaakte identificatie van geesten in veel gevallen een secundaire, onbelangrijke kwestie is, kan hetzelfde niet gezegd worden over het onderscheid tussen goede en kwade geesten. We kunnen onverschillig staan tegenover hun individualiteit, maar nooit tegenover hun kwaliteit. In elke leerzame communicatie is dit het punt waarop we onze aandacht moeten concentreren want alleen dit kan ons een mate van vertrouwen geven die we in de zich manifesterende geest kunnen stellen, welke naam hij ook heeft aangenomen. Is de geest die zich gemanifesteerd heeft goed of kwaad? Tot welke graad van de hiërarchie behoort hij? Dat is de cruciale vraag. (Zie De hiërarchie van Geesten, nr. 100, in Het boek der Geesten)

263. Zoals we gezegd hebben, beoordelen we geesten naar hun taal op dezelfde manier als we mensen beoordelen. Laten we veronderstellen dat een man twintig brieven ontvangt van mensen die hij niet kent. Aan hun stijl, ideeën en talrijke kenmerken zal hij kunnen zien welke opgeleid en welke onopgeleid zijn, welke beleefd of onbeleefd zijn, oppervlakkig, diepzinnig, frivol, hoogmoedig, serieus, sentimenteel, enz. Hetzelfde geldt voor geesten. We zouden ze moeten beschouwen als onbekende penvrienden en ons afvragen wat we van hun kennis en karakter zouden denken als ze zulke dingen zouden beweren of schrijven. We kunnen als onveranderlijke regel stellen,

---

⁶⁰ De kwalificatie apocrief wordt gebruikt voor religieuze geschriften waarvan de heiligheid, de authenticiteit of het gezag niet wordt erkend – Vertaler opmerking.

zonder uitzondering, dat de taal van geesten altijd overeenkomt met hun graad van evolutie. Werkelijk hoge orde geesten beperken zich er niet toe alleen goede dingen te zeggen maar ze zeggen ze in bewoordingen die elke onbeduidendheid absoluut uitsluiten. Hoe goed de uitspraken ook mogen lijken, als ze bevekt zijn met één enkele uitdrukking van lage kwaliteit, levert dat ons een onbetwistbaar teken van inferioriteit op, en nog meer als de communicatie door haar grofheid de sociale waarden beledigt. Taal onthult altijd zijn oorsprong, hetzij door de gedachte, hetzij door de vorm. Dus zelfs als een geest ons met zijn voorgewende superioriteit zou willen misleiden zouden we maar een poosje met hem hoeven te praten om zijn ware karakter te kunnen onderscheiden.

264. Welwillendheid en vriendelijkheid zijn ook essentiële eigenschappen van gezuiverde geesten. Ze voeden geen haat tegenover mensen of andere geesten. Ze hebben medelijden met zwakheid en bekritisieren dwalingen, maar altijd met mate en zonder bitterheid of vijandigheid. Als we geloven dat werkelijk goede geesten alleen kunnen willen wat goed is en goede dingen kunnen zeggen, moeten we daaruit concluderen dat alles in de taal van de geesten dat een gebrek aan welwillendheid en vriendelijkheid aanduidt, niet van een goede geest afkomstig kan zijn.

265. Intelligentie is lang niet een zeker teken van morele superioriteit want intelligentie en moraal ontwikkelen zich niet altijd gelijktijdig. Een geest kan goed zijn, vriendelijk en van beperkte kennis, terwijl een intelligente en goed geleerde geest in moreel opzicht behoorlijk inferieur kan zijn.

Algemeen gelooft men dat door de geest te ondervragen van iemand die kennis had van een bepaalde specialiteit toen hij op aarde was, men zekerder de waarheid zal verkrijgen. Dit lijkt logisch, maar toch is het niet altijd het geval. De ervaring heeft ons geleerd dat geleerden, evengoed als andere mannen en vrouwen, en vooral zij die de aarde korte tijd geleden verlaten hebben, nog onder de controle staan van de vooroordelen van hun lichamelijke leven, en niet meteen

DE IDENTITEIT VAN GEESTEN

vrij zijn van een theoretiserend gemoed. Het is ook zo dat ze, onder invloed van de ideeën die hen tijdens hun leven gekoesterd en van glorie voorzien hadden, de dingen met minder helderheid zien dan we zouden kunnen veronderstellen. Maar we stellen dit principe niet als regel - verre van dat. Veeleer waarschuwen we alleen dat dit kan gebeuren en dat daardoor hun geleerdheid als mensen niet altijd een garantie is voor hun onfeilbaarheid als geesten.

266. Door alle communicaties aan een streng onderzoek te onderwerpen, hun ideeën en uitdrukkingen te peilen en te analyseren alsof we een literair werk beoordelen, en zonder aarzelen alles te verwerpen wat in strijd is met logica en gezond verstand en alles wat het karakter van de geest die beweert zich te manifesteren logenstraft, zullen we bedrieglijke geesten kunnen ontmoedigen, die zich zo zullen terugtrekken, omdat ze ervan overtuigd zullen zijn dat ze ons niet kunnen bedriegen. We herhalen dat dit het enige middel is maar het is niettemin onfeilbaar, want geen enkele slechte communicatie verdraagt een strenge kritiek. Goede geesten zijn nooit beledigd door zo'n onderzoek, want ze hebben niets te vrezen en ze hebben ons zelf aangeraden op deze manier te werk te gaan. Alleen slechte geesten zijn beledigd en proberen ons af te raden omdat ze alles te verliezen hebben - een houding die bewijst wie ze werkelijk zijn.

Hier is het advies dat de H. Lodewijk over deze kwestie gaf:

“Hoe legitiem het vertrouwen ook is dat de leidende geesten van je werken in je kunnen wekken, er is een aanbeveling die nooit te vaak herhaald kan worden, en die je bij je verdere studie steeds voor ogen moet houden: weeg en analyseer alle communicaties die je ontvangt, en onderwerp ze aan de strengste controle van de rede. Wanneer iets verdacht, twijfelachtig of duister lijkt, laat dan niet na om alle uitleg te vragen die nodig is om je mening te vormen”.

267. Laten we de middelen om de kwaliteit van geesten te herkennen samenvatten in de volgende principes:

1) Er is geen ander criterium om de waarde van geesten te onderscheiden, dan gezond verstand. Elke andere formule hiertoe,

zelfs als die door geesten zelf gegeven wordt, is absurd en kan niet van hoogontwikkelde geesten afkomstig zijn.

2) We beoordelen geesten naar hun taal en handelingen. Bij de handelingen van geesten gaat het om de gevoelens die ze opwekken en de raadgevingen die ze geven.

3) Als we aanvaarden het feit dat goede geesten alleen kunnen zeggen en doen wat goed is, dan kan alles wat slecht is niet van een goede geest gekomen zijn.

4) De taal van geesten van hoge orde is altijd nobel, verheven en waardig, zonder enige mengeling van trivialiteit. Ze stellen alles eenvoudig en bescheiden; ze scheppen nooit op, en ze maken nooit een vertoning van hun wijsheid of hun positie tussen de andere geesten. De taal van lage orde of gewone geesten bevat altijd enige weerspiegeling van de menselijke hartstochten. Elke uitdrukking die een laag karakter, eigendunk, arrogantie, opschepperij of sarcasme verraad is een zeker teken van minderwaardigheid en bedrieglijkheid, als de geest zich voordoet met een eerbiedige en vereerde naam.

5) We mogen geesten niet beoordelen naar de formaliteit en correctheid van hun stijl maar moeten hun innerlijk karakter peilen en hun woorden analyseren, ze koel en rijp zonder aarzeling afwegen. Elk gebrek aan logica, rede en voorzichtigheid kan geen twijfel laten bestaan over de oorsprong van een geest, wat ook de naam moge zijn die hij gebruikt om zich te sieren. (Zie nr. 224)

6) De taal van verheven geesten is altijd identiek - zo niet in vorm, dan toch in inhoud. Hun ideeën zijn dezelfde, wat ook de tijd en plaats moge zijn. Hun communicaties kunnen meer ontwikkeld of minder ontwikkeld zijn, afhankelijk van de omstandigheden, de behoeften of het gemak waarmee ze communiceren maar ze zullen nooit tegenstrijdig zijn. Als twee communicaties onder dezelfde naam elkaar tegenspreken, is één ervan duidelijk apocrief. De ware zal die zijn waarin niets het bekende karakter van de personage logenstraft. Tussen twee communicaties ondertekend door de H. Vincentius a Paulo, bijvoorbeeld, waarvan de ene eenheid en liefdadigheid

DE IDENTITEIT VAN GEESTEN

verkondigt, en de andere neigt naar het zaaien van disharmonie, kan geen verstandig mens mogelijk misleid worden.

7) Goede geesten zeggen alleen wat ze weten en zwijgen of bekennen hun onwetendheid over wat ze niet weten. Slechte geesten praten vol vertrouwen over van alles, zonder enige aandacht voor de waarheid. Elke beruchte wetenschappelijke ketterij, elk principe dat tegen het gezond verstand indruist, onthult bedrog, ook al doet de geest zich voor als verlicht.

8) Frivole geesten zijn verder te herkennen aan hun bereidheid om de toekomst te voorspellen en de data op te geven van fysieke gebeurtenissen die we niet mogen weten. Goede geesten kunnen ons een voorgevoel geven van toekomstige dingen als zulke kennis nuttig is maar ze zijn nooit nauwkeurig wat data betreft. Elke proclamatie van een gebeurtenis die op een bepaalde tijd zal plaatsvinden is een aanwijzing van bedrog.

9) Hoogontwikkelde geesten drukken zich eenvoudig uit zonder langdradigheid. Hun stijl is beknopt zonder poëzie uit te sluiten in hun ideeën en uitdrukkingen. Ze zijn duidelijk en verstaanbaar voor iedereen en vergen geen inspanning om begrepen te worden. Ze bezitten de kunst om met weinig woorden veel te zeggen, want elk woord heeft zijn juiste nut. Minder geëvolueerde of pseudogeleerde geesten daarentegen verbergen de leegheid van hun ideeën achter hoogdravende zinnen. Hun taal is altijd pretentius, belachelijk of duister door diepzinnig te lijken.

10) Goede geesten geven nooit bevelen. Ze willen zich niet opdringen, maar alleen raad geven. Als er niet naar hen geluisterd wordt, trekken ze zich terug. Slechte geesten zijn autoritair; ze geven bevelen, willen gehoorzaamd worden en trekken zich niet terug, wat er ook gebeurt. Alle geesten die zich opdringen verraden hun status. Ze zijn exclusivistisch en absoluut in hun mening en doen alsof ze bevoorrecht zijn met de waarheid. Ze eisen blind vertrouwen en doen nooit een beroep op de rede omdat ze weten dat de rede hen zal ontmaskeren.

11) Goede geesten zijn nooit vleierend. Ze keuren elk goed dat gedaan wordt goed, maar altijd met voorzichtigheid. Slechte geesten gebruiken overdreven lofprijzingen en wakkeren hoogmoed en ijdelheid aan - hoewel ze nederigheid verkondigen - en ze trachten het persoonlijk belang te verheffen van hen die ze voor zich willen winnen.

12) Geesten van hoge orde blijven in alle zaken boven de formele pueriliteiten. Gewone geesten zijn de enigen die belang hechten aan onbeduidende details die onverenigbaar zijn met werkelijk verheven ideeën. Elk nauwgezet voorschrift is een zeker teken van minderwaardigheid en bedrog van de kant van een geest die een hoogdravende naam hanteert.

13) We moeten alle bizarre en belachelijke namen wantrouwen die gebruikt worden door bepaalde geesten die hun geloofwaardigheid willen opdringen. Het zou uiterst absurd zijn zulke namen serieus te nemen.

14) Evenzeer moeten we geesten wantrouwen die zich luchtig voordoen met hoog vereerde namen, en alleen met veel voorbehoud moeten we aannemen wat ze zeggen. Vooral in zo'n geval wordt strenge controle onontbeerlijk, omdat het vaak een masker is dat ze dragen om ons te doen geloven in hun zogenaamde intieme relaties met zuivere geesten. Zo vleien ze de ijdelheid van het medium en maken er misbruik van om hem of haar tot betreuenswaardige en dwaze daden aan te zetten.

15) Goede geesten zijn zeer scrupuleus wat betreft de houdingen die ze willen adviseren. In elk geval hebben ze alleen een serieuze en eminent nuttige bedoeling voor ogen. We moeten dus alle raadgevingen die niet dit karakter vertonen of die de rede zou veroordelen met argwaan bekijken, en rijp nadenken voordat we ze aanvaarden; anders stellen we ons open voor ongelukkig bedrog.

16) Goede geesten zijn ook te herkennen aan hun voorzichtige terughoudendheid bij het aanroeren van kwesties die ons in moeilijkheden kunnen brengen. Het kwaad onthullen is voor hen weerzinwekkend, terwijl lichtzinnige of kwaadaardige geesten het

DE IDENTITEIT VAN GEESTEN

graag blootleggen. Terwijl goede geesten dwaling trachten te verzachten en toegeeflijkheid verkondigen, overdrijven slechte geesten het en ademen tweedracht door schadelijke insinuaties.

17) Goede geesten onderwijzen alleen wat goed is. Elke stelregel, elk beetje raad dat niet strikt in overeenstemming is met de zuiverste evangelische liefdadigheid kon niet van een goede geest komen.

18) Goede geesten geven alleen volmaakt redelijke raad. Elke aanbeveling die afwijkt van de rechte lijn van het gezond verstand of de onveranderlijke wetten van de natuur verraadt de aanwezigheid van een bekrompen geest en is daarom het vertrouwen onwaardig.

19) Duidelijk slechte of gewoon onvolmaakte geesten openbaren zich ook door lichamelijke tekenen die niemand mogen bedriegen. Hun inwerking op een medium is soms gewelddadig, lokt bruuske en schokkende bewegingen uit, een koortsachtige en convulsieve opwindning die in contrast staat met de kalmte en zachtmoedigheid van goede geesten.

20) Onvolmaakte geesten maken vaak van de hun ter beschikking staande communicatiemiddelen gebruik om slechte raad te geven, en ze wekken wantrouwen en vijandigheid op bij hen die ze niet mogen. Iedereen die hun bedrog zou kunnen ontmaskeren is vooral een doelwit van hun kwaadwilligheid.

Kwetsbare individuen worden het doelwit van hun pogingen en worden door hen tot het kwaad geleid. Afwisselend gebruiken ze sofismen, sarcasme, misbruik en zelfs fysieke bewijzen van hun occulte macht om zulke slachtoffers beter te overtuigen en hen van de weg van de waarheid af te brengen.

21) De geesten van mensen die op aarde alleen maar lichamelijk of moreel bezig geweest zijn, en die er nog niet in geslaagd zijn zich van de invloed van de materie te bevrijden, blijven beheerst door aardse ideeën. Bijgevolg brengen ze enkele van de vooroordelen en voorkeuren met zich mee, en zelfs dezelfde gewoontes die ze

hadden toen ze op deze wereld leefden. Dit is gemakkelijk te herkennen aan hun taalgebruik.

22) De kennis waarmee bepaalde geesten zich vaak met een soort uiterlijk vertoon versieren is geen teken van superioriteit. De ware maatstaf om superioriteit te verifiëren is de onveranderlijke zuiverheid van hun morele gevoelens.

23) Het is niet voldoende een geest eenvoudigweg te ondervragen om de waarheid te kennen. We moeten vooral weten tot wie we ons richten, want door hun eigen onwetendheid gaan minder geëvolueerde geesten luchtig om met de meest serieuze vragen.

Het is ook niet voldoende dat een geest een groots individu geweest is toen hij op aarde leefde om daarna in de spirituele wereld hoge kennis te bezitten. Alleen deugdzaamheid kan hem zuiveren, dichter bij God brengen en zijn kennis verruimen.

24) De beleefdheden van hoogontwikkelde geesten zijn vaak subtiel en scherp maar nooit banaal. Bij spottende geesten - zij die niet te grof zijn - is bijtend sarcasme bijna altijd passend.

25) Door aandachtig het karakter te bestuderen van de geesten die zich manifesteren - vooral vanuit moreel oogpunt - kunnen we hun aard herkennen en de mate van vertrouwen die ze verdienen. Gezond verstand laat zich nooit bedriegen.

26) Om zowel geesten als individuen te kunnen beoordelen, moeten we eerst weten hoe we onszelf kunnen beoordelen. Helaas zijn er mensen die hun eigen mening tot de exclusieve maatstaf maken voor goed en kwaad, waarheid en onwaarheid. Alles wat in strijd is met hun manier van kijken, hun ideeën, of de theorie die ze bedacht of aangenomen hebben, is in hun ogen slecht. Zulke individuen missen duidelijk de eerste voorwaarde voor een juiste beoordeling: rechtschapenheid van oordeel. Maar ze beseffen het niet eens. Dit is het gebrek dat de meeste illusie voortbrengt.

Al de bovenstaande aanwijzingen zijn het resultaat van ervaring en de leer van de Geesten. We zullen ze aanvullen met de

antwoorden die de Geesten zelf geven met betrekking tot de belangrijkste punten.

Vragen Over de Aard en de Identiteit van Geesten

268. 1) *Aan welke tekens kunnen we hoge orde en lage orde geesten herkennen?*

“Aan hun taal, net zoals men onderscheid maakt tussen een warhoofd en een verstandig mens. We hebben al gezegd dat geesten van hoge orde elkaar nooit tegenspreken en dat ze zich alleen met waardige kwesties bezighouden. Ze verlangen alleen naar goedheid - dat is hun enige zorg.

“Minder geëvolueerde geesten worden nog steeds gedomineerd door hun materialistisch gedachten. Hun manifestaties getuigen van hun onwetendheid en onvolmaaktheid. Alleen hoogontwikkelde geesten begrijpen alle dingen en beoordelen ze zonder hartstocht.”

2) *Is de wetenschappelijke kennis van een geest altijd een bewijs van zijn verheffing?*

“Nee, want als hij nog onder invloed van de materie staat, kan hij nog steeds jullie ondeugden en vooroordelen bezitten. Er zijn mensen in jouw wereld die overdreven jaloers en hoogmoedig zijn. Denk je dat ze deze gebreken verliezen als ze de aarde achter zich laten? Nadat ze die verlaten hebben - vooral zij die sterke hartstochten koesterden - worden ze omhuld door een soort atmosfeer die al zulke slechte dingen vasthoudt.

“Deze semi-onvolmaakte geesten moeten meer gevreesd worden dan ronduit kwaadaardige omdat de meesten van hen scherpzinnigheid en hoogmoed combineren met intelligentie. Hun zogenaamde kennis stelt hen in staat zich op te dringen aan eenvoudige en ongeschoolde individuen, die hun absurde en onjuiste theorieën aanvaarden zonder ze te onderzoeken. Hoewel deze theorieën onmogelijk kunnen zegevieren tegen de waarheid, veroorzaken ze toch

een tijdelijk kwaad, omdat ze de vooruitgang van het Spiritisme belemmeren, en omdat mediums vrijwillig hun ogen sluiten voor de waarde van de communicaties die ze ontvangen. Dit punt vraagt grote studie van zowel verlichte Spiritisten als mediums. Alle aandacht zou erop gericht moeten zijn onderscheid te maken tussen waarheid en dwaling.”

3) *Veel beschermgeesten stellen zich voor met namen van heiligen of welbekende personages. Wat moet men hiervan denken?*

“Alle namen van heiligen en welbekende personages zijn niet voldoende om de beschermer van elk individu aan te duiden. Er zijn maar heel weinig geesten met namen die op aarde herkend worden. Daarom geven ze bijna nooit hun naam. Niettemin wil men meestal graag een naam en om je tevreden te stellen nemen ze dus de naam van iemand die men kent en respecteert.”

4) *Kan zo'n naamgeving niet als frauduleus beschouwd worden?*

“Het zou frauduleus zijn als het door een slechte geest gedaan wordt met de bedoeling te misleiden. Maar als het met goede bedoelingen gebeurt, staat God het toe tussen geesten van dezelfde orde omdat er onder hen solidariteit en gelijkenis van gedachten is.”

5) *Wanneer een beschermgeest zich bijvoorbeeld voordoeft als H. Paulus, kunnen we er dus niet zeker van zijn dat het werkelijk de geest of ziel van de apostel met die naam is?*

”Natuurlijk niet, want er zijn duizenden mensen van wie gezegd is dat ze H. Paulus of een andere heilige als beschermengel hebben. Maar wat maakt het uit, zolang de geest die je beschermt van dezelfde orde is als de apostel Paulus? Ik heb je al verteld dat je een naam nodig hebt, en dat geesten er één gebruiken opdat je ze kunt roepen en herkennen. Je doet hetzelfde met de doopnamen die je gebruikt om je te onderscheiden van de andere leden van je familie. Geesten kunnen ook de namen van de aartsengelen Rafael, Michael, enz. aannemen zonder nadelige gevolgen.

“Bovendien, hoe hoger een geest geëvolueerd is, hoe meer zijn vermogen tot uitstraling toeneemt. Je zou moeten weten dat een

DE IDENTITEIT VAN GEESTEN

beschermgeest van hoge orde over honderden geïncarneerden kan waken. Op aarde zijn er advocaten die de zaken van honderd of tweehonderd families beheren. Waarom zouden wij, spiritueel gezien, minder goed in staat zijn om mensen moreel te begeleiden dan degenen die hun materiële belangen begeleiden?”

6) *Waarom gebruiken communicerende geesten zo vaak de namen van heiligen?*

“Om zich te kunnen identificeren met de gewoonten van degenen tot wie ze zich richten. Ze gebruiken de namen die het meest geschikt zijn om indruk te maken op individuen volgens hun geloof.”

7) *Antwoorden bepaalde geesten van hoge orde, wanneer ze opgeroepen worden, altijd persoonlijk, of sturen ze vertegenwoordigers om hun gedachte over te brengen, zoals sommige mensen denken?*

“Waarom zouden ze niet persoonlijk antwoorden als ze dat konden? Maar als een geest niet persoonlijk kan beantwoorden, zal een vertegenwoordiger noodzakelijkerwijs in zijn naam spreken.”

8) *Is de vertegenwoordiger altijd voldoende verlicht om te reageren zoals de geest zelf zou doen?*

“Hoogontwikkelde geesten weten aan wie ze de taak kunnen toevertrouwen om als hun plaatsvervanger op te treden. Bovendien, hoe meer geëvolueerd geesten zijn, hoe meer ze met elkaar overeenstemmen in gemeenschappelijk gedachten, op zo'n manier dat persoonlijkheid er niet toe doet, zoals dat ook onder jullie niet zou moeten. Denk je dat er in de wereld van geesten van hoge orde alleen diegenen zijn die je op aarde in staat achtte je te onderwijzen? Jullie zijn zo geneigd te geloven dat er niets buiten jullie eigen wereld is, dat jullie lijken op primitieven die nooit hun eiland verlaten hebben en denken dat de wereld zich niet verder uitstrekt dan dat eiland”.

9) *We kunnen begrijpen dat dit het geval is als het om serieuze leringen gaat maar waarom staan verbeven geesten toe dat geesten van lage orde respectabele namen gebruiken om dwaling te zaaien door middel van vaak perverse stellingen?*

“Dat doen ze niet met hun toestemming. Gebeurt onder jullie niet hetzelfde? Je kunt er zeker van zijn dat zij die op deze manier

bedriegen gestraft zullen worden, en hun straf zal in verhouding staan tot de ernst van hun bedrog. Bovendien, als je niet onvolmaakt was, zou je alleen goede geesten om je heen hebben. Als je bedrogen wordt, heb je niemand iets te verwijten dan jezelf. God laat het toe om je volharding en onderscheidingsvermogen op de proef te stellen, om je te leren waarheid van dwaling te onderscheiden. Als je dat niet kunt, komt dat omdat je niet voldoende verheven bent en behoefte hebt aan verdere lessen van ervaring”.

10) *Worden geesten van weinig vooruitgang, maar die bezield zijn door goede bedoelingen en de wens om vooruit te komen, soms niet gedelegeerd om een geest van hoge orde te vervangen, om zo de kunst van het onderwijzen te beoefenen?*

“Nooit in grote kringen⁶¹; ik bedoel, in serieuze bijeenkomsten, en voor een algemene orde van onderwijzen. De geesten die daar verschijnen doen dat voor eigen rekening en, zoals je zegt, om te oefenen. Daarom dragen hun communicaties, hoewel goed, altijd het teken dat aangeeft dat ze minder geëvolueerd zijn. Ze zijn voor zo'n doel alleen gedelegeerd om communicaties van secundair belang te geven en voor die, die we persoonlijk kunnen noemen.”

11) *Belachelijke communicaties van geesten worden soms vermengd met waardige stelregels. Hoe kunnen we deze anomalie oplossen, die lijkt te wijzen op de gelijktijdige aanwezigheid van zowel goede als kwade geesten?*

“Kwade of lichtzinnige geesten spreken ook stelregels uit, maar zonder zich werkelijk bewust te zijn van de reikwijdte of betekenis van wat ze zeggen. Zijn allen die dit onder jullie doen superieure individuen? Nee, goede en kwade geesten vermengen niet met elkaar. Je kunt de aanwezigheid van goede geesten herkennen aan de voortdurende uniformiteit in goede communicaties.”

12) *Zijn de geesten die ons tot dwaling brengen zich altijd bewust van wat ze doen?*

---

⁶¹ Spiritistische Verenigingen – Vertaler opmerking (Engels versie).

DE IDENTITEIT VAN GEESTEN

“Nee. Er zijn goede maar onwetende geesten, die niettemin onbewust misleidend kunnen zijn. Als ze zich bewust worden van hun ontoereikendheid, erkennen ze dat en zeggen alleen wat ze weten.”

13) *Heeft een geest altijd kwade bedoelingen als hij dwalingen communiceert?*

“Nee. Als het een lichtzinnige geest is, misleidt hij met geen ander doel dan om zichzelf te vermaken.”

14) *Aangezien bepaalde geesten ons met hun taal kunnen misleiden, kunnen ze ook een valse schijn aannemen voor helderziende mediums?*

“Dat gebeurt, maar het is moeilijker. In alle gevallen is het alleen maar voor een doel waar de kwade geesten zelf geen weet van hebben, omdat ze gebruikt worden als instrumenten voor een les. Een helderziend medium kan frivole en liegende geesten zien, net zoals andere mediums ze kunnen horen of onder hun invloed kunnen schrijven. Frivole geesten kunnen misbruik maken van het vermogen van het medium om hem of haar te misleiden met een valse schijn, maar dat hangt af van de kwaliteiten van de eigen geest van het medium”.

15) *Zijn goede bedoelingen voldoende om niet bedrogen te worden, en zo ja, zouden echt serieuze mensen, die nutteloze nieuwsgierigheid niet in hun studie mengen, ook aan bedrog blootgesteld kunnen worden?*

“Minder dan anderen, natuurlijk. Maar mannen en vrouwen vertonen altijd een paar zwakheden die spottende geesten aantrekken. Ze denken dat ze sterk zijn maar dat zijn ze bijna nooit. Ze moeten zichzelf wantrouwen voor de zwakheid die voortkomt uit hun hoogmoed en vooroordelen. Ze houden bijna nooit rekening met deze twee oorzaken, en geesten maken van dit feit misbruik. Door hun zwakheden te vleien, weten ze zeker dat ze zullen slagen.”

16) *Waarom staat God toe dat kwade geesten communiceren en slechte dingen zeggen?*

“Zelfs de slechtste communicatie kan men een les aanreiken. Het is aan jou om te weten hoe je ze moet onderscheiden. Allerlei soorten communicaties zijn noodzakelijk om je te leren onderscheid te

maken tussen goede en kwade geesten, en ook om je als spiegel te dienen.”

17) *Kunnen geesten via schriftelijke communicaties onterechte redenen tot wantrouwen tegen bepaalde mensen voorstellen en vrienden van elkaar vervreemden?*

“Perverse en jaloerse geesten kunnen dezelfde kwaden begaan als mensen; je moet dus altijd op je hoede zijn. Hoogontwikkelde geesten zijn altijd voorzichtig en terughoudend als ze je waarschuwen; ze zeggen niets kwaads - ze waarschuwen met tact. Als ze willen dat twee individuen elkaar niet meer zien voor hun eigen bestwil, zullen ze incidenten veroorzaken die hen op een natuurlijke manier van elkaar scheiden. Een uitdrukking die tweedracht en wantrouwen zaait komt altijd van een kwade geest, welke naam hij ook gebruikt. Wees daarom altijd wantrouwig als een geest iets slechts tegen een ander zegt, vooral als een goede geest al het tegenovergestelde gezegd heeft. Wantrouw ook jezelf en je eigen aversies. Aanvaard alleen communicaties van geesten die goed, verheven, mooi en redelijk zijn, en wat je eigen geweten goedkeurt”.

18) *Kunnen we, door het gemak waarmee kwade geesten in de communicaties infiltreren, ooit zeker zijn van de waarheid?*

“Ja, dat kun je, want je kunt je verstand gebruiken om ze te beoordelen. Telkens als je een brief leest, weet je heel goed of hij geschreven is door een asociaal of een beschaafd iemand, een dwaas of een wijze. Waarom zou het anders zijn met geesten die je schrijven? Als je een brief ontvangt van een verafgelegen vriend, hoe weet je dan dat die werkelijk van hem of haar afkomstig is? De schrijfkunst, zul je zeggen. Maar zijn er geen vervalsers die elk soort handschrift imiteren, en schurken die je zakelijke transacties kunnen weten? Toch zijn er tekens die voorkomen dat je bedrogen wordt. Hetzelfde geldt voor geesten. Doe alsof het een vriend is die je schrijft, of dat je te maken hebt met het werk van een of andere schrijver, en beoordeel het op grond daarvan”.

DE IDENTITEIT VAN GEESTEN

19) *Zouden geesten van hoge orde kunnen voorkomen dat kwade geesten, valse namen gebruiken?*

“Natuurlijk zouden ze dat kunnen, maar hoe erger de geesten zijn, hoe hardnekkiger ze zijn en hoe vaker ze zich tegen bevelen verzetten. Je moet echter weten dat geesten van hoge orde meer belangstelling hebben voor bepaalde individuen dan voor andere, en als ze het nodig achten weten ze hen van leugens af te houden. Bedrieglijke geesten zijn machteloos tegen zulke mensen”.

20) *Wat is de reden van deze partijdigheid?*

“Het is geen partijdigheid maar rechtvaardigheid. Goede geesten hebben belangstelling voor hen die profijt hebben van hun raadgevingen en serieuze pogingen doen om zichzelf te verbeteren. Ze begunstigen deze mensen en helpen hen maar ze storen zich niet aan hen die hun tijd verspillen met bloemrijke toespraken”.

21) *Waarom staat God toe dat geesten het heiligschennis plegen door verbiedwaardige namen valselijk te gebruiken?*

“Men kan evengoed vragen waarom God mensen toestaat te liegen en te godslasteren. Net als mensen hebben geesten hun vrije wil om ten goede of ten kwade te gebruiken, maar geen van beide groepen zal aan Gods rechtvaardigheid ontsnappen.”

22) *Zijn er formules die effectief zijn om bedrieglijke geesten te verdrijven?*

“Een formule is fysiek. Een goede gedachte die op God gericht is, is veel meer waard.”

23) *Sommige geesten hebben gezegd dat ze geschreven tekens bezitten die niet na te maken zijn - een soort stempel waaraan ze herkend kunnen worden en waarmee ze hun identiteit kunnen bewijzen. Is dit waar?*

“De enige tekenen die hoog geëvolueerde geesten voor hun identiteit bezitten zijn de verhevenheid van hun ideeën en hun taal. Elke geest kan een fysieke eigenschap imiteren. Wat minder geëvolueerde geesten betreft, die verraden zichzelf op zoveel verschillende manieren dat alleen iemand die blind is erdoor bedrogen kan worden.”

24) *Kunnen bedrieglijke geesten niet ook gedachten imiteren?*

“Ze imiteren gedachten zoals theaterscènes de natuur imiteren”.

25) *Is het altijd gemakkelijk om bedrog te ontdekken door een zorgvuldig onderzoek?*

“Absoluut. Geesten kunnen alleen diegenen bedriegen die zich laten bedriegen. Toch zijn de ogen van een juwelier nodig om een echte edelsteen van een valse te onderscheiden, en wie niet weet hoe dat moet, moet naar een lapidair gaan.”

26) *Er zijn mensen die zich laten verleiden door bloemrijke taal, die meer geïnteresseerd zijn in woorden dan in ideeën, en die onjuiste en alledaagse ideeën als subliem bestempelen. Aangezien ze zo onbekwaam zijn in het beoordelen van andermans werk, hoe kunnen ze dan mogelijk het werk van geesten beoordelen?*

“Wanneer ze bescheiden genoeg zijn om hun ontoereikendheid in te zien, vertrouwen ze niet op zichzelf. Wanneer ze zichzelf uit hoogmoed meer capabel achten dan ze in werkelijkheid zijn, betalen ze de boete voor hun dwaze ijdelheid. Bedrieglijke geesten weten met wie ze te maken hebben. Er zijn eenvoudige mensen met weinig onderwijs die moeilijker te misleiden zijn dan sommigen die slim en geleerd zijn. Door hun ijdelheid te vleien, doen de geesten met hen wat ze willen”.

27) *Verraden slechte geesten zich door hun schriftelijke communicaties soms met onvrijwillige, materiële fysieke tekens?*

“De echte bekwamen, nee. De onbekwamen raken in de war. Elk betekenisloos en kinderlijk teken wijst ongetwijfeld op inferioriteit. Geesten van hoge orde doen niets nutteloos.”

28) *Veel mediums herkennen goede en kwade geesten aan ofwel een aangename ofwel een onaangenaam gevoel bij hun nadering. Is een onaangename indruk, een convulsieve onrust of onbehagen altijd een aanwijzing voor de kwade aard van zich manifesterende geesten?*

“Een medium ervaart de gevoelens van de toestand van de zich manifesterende geest. Wanneer de geest gelukkig is, is zijn toestand vredig, licht en kalm; wanneer hij ongelukkig is, is hij

DE IDENTITEIT VAN GEESTEN

geagiteerd en koortsig, en deze onrust wordt op natuurlijke wijze doorgegeven aan het zenuwstelsel van het medium. Bovendien geldt hetzelfde voor mensen - zij die moreel zijn vertonen kalmte en rust; zij die slecht zijn, zijn altijd onrustig”.

KARDEC'S OPMERKING: Er zijn mediums van grotere of kleinere beïnvloedbaarheid en daarom kunnen we onrust niet als een absolute regel beschouwen. Hierin, zoals in al het andere, moeten we rekening houden met de omstandigheden. De zware en onaangename aard van het gevoel ontstaat door contrast, want als de geest van het medium sympathiseert met de kwade geest die zich manifesteert, zal hij nauwelijks of helemaal niet beïnvloed worden. Maar we moeten de snelheid van schrijven die door de extreme flexibiliteit van bepaalde mediums wordt voortgebracht niet verwarren met de convulsieve onrust die tragere mediums kunnen ervaren bij contact met onvolmaakte geesten.

HOOFDSTUK XXV

Evocaties

• Algemene Beschouwingen • Geesten die Opgeroepen
Kunnen Worden • De Juiste Manier om met Geesten te
Spreken • Het Nut van Privé Evocaties • Vragen over
Evocaties • De Evocatie van Dieren • Evocaties van Levende
Mensen • Menselijke Telegrafie

Algemene Beschouwingen

269. Geesten kunnen spontaan communiceren of door op onze roep te antwoorden; d.w.z. ze kunnen opgeroepen worden. Sommige mensen zijn van mening dat geesten helemaal niet opgeroepen moeten worden, dat het beter is te wachten op een geest die wil communiceren. Zij geloven dat we bij het oproepen van een bepaalde geest er niet zeker van kunnen zijn dat hij is wie hij beweert te zijn, terwijl een geest die op eigen initiatief komt zijn identiteit beter bewijst omdat hij zo zijn verlangen toont om met ons te praten. Naar onze mening is dat een vergissing, ten eerste omdat we altijd omringd zijn door geesten, waarvan de meesten minder geëvolueerd zijn en die graag willen communiceren. Ten tweede is het juist om die reden dat als we niet een bepaalde geest oproepen, we de deur openzetten voor allen die zouden willen binnenkomen. In een vergadering waar niemand in het bijzonder het woord krijgt, zou het voor iedereen openstaan en we weten wat het resultaat daarvan zou zijn. Door rechtstreeks een “beroep” te doen op een bepaalde geest brengen we een verbinding tot stand tussen ons: we hebben hem bij onze wil

opgeroepen, en zo een soort barrière opgeworpen tegen indringers. Zonder een rechtstreeks beroep zou een geest vaak geen reden hebben om naar ons toe te komen, tenzij het onze eigen vertrouwde geest was.

Beide vormen van evocatie hebben echter hun voordelen, en er zouden alleen problemen ontstaan als één van beide uitgesloten zou worden. Spontane communicaties leveren geen problemen op als we de geesten onder controle hebben en er zeker van zijn dat we de kwade niet laten overheersen. Het is dus bijna altijd aangewezen de bereidwilligheid af te wachten van de geesten die zich willen manifesteren, want op die manier ondervindt hun gedachte geen enkele terughoudendheid en kunnen we bewonderenswaardige communicaties ontvangen, terwijl een geest die opgeroepen wordt misschien helemaal niet geneigd is te communiceren of misschien niet in staat is te communiceren op de manier die we willen. Bovendien is het zorgvuldige onderzoek dat we hebben aangeraden een garantie tegen slechte communicaties. Tijdens regelmatige Spiritistische bijeenkomsten, vooral als het om een opeenvolgend werk gaat, zijn er altijd geesten die komen zonder dat we ze hoeven te roepen, om de eenvoudige reden dat ze gewend zijn aan de regelmaat van de sessies. Ze verschijnen bijna altijd spontaan om een of ander onderwerp te bespreken, een thema uit te werken of leiding te geven. In zulke gevallen zijn ze gemakkelijk te herkennen, hetzij aan hun taal - want die is altijd hetzelfde - hetzij aan hun schrift of aan bepaalde eigenaardige gewoonten.

270. Als we met een bepaalde geest willen communiceren is het absoluut nodig hem op te roepen (zie nr. 203). Als het kan antwoorden, krijgen we meestal het antwoord: Ja of Ik ben hier of Wat zou je van mij willen? Soms treedt hij direct op het onderwerp binnen en antwoordt op de vragen die we van plan zijn te stellen nog voordat we daar de kans voor hebben gehad.

Als een geest voor het eerst wordt opgeroepen, is het gepast hem zo precies mogelijk aan te spreken. Vragen die kortaf en gebiedend geformuleerd zijn, moeten vermeden worden, want ze

kunnen een reden zijn voor de geest om weg te blijven. Vragen moeten vriendelijk en respectvol zijn, passend bij de betreffende geest, en in alle gevallen de welwillendheid van de oproeper tonen.

271. We zijn vaak verbaasd over hoe snel een opgeroepen geest verschijnt, zelfs voor de eerste keer. Men zou kunnen zeggen dat hij van tevoren was gewaarschuwd. Dat is in feite wat er gebeurt als we ons van tevoren bezighouden met de evocatie ervan. Deze bezigheid is een soort anticiperende evocatie, en omdat onze vertrouwde geesten altijd in de buurt zijn en afgestemd op onze gedachte, bereiden ze zich voor op de komst ervan, zodat, als er geen hindernissen zijn, de geest al aanwezig is als hij opgeroepen wordt. Zo niet, dan gaat de vertrouwde geest van het medium of de vragensteller, of één van degenen die gewoonlijk aanwezig zijn, hem zoeken, wat niet veel tijd kost. Als de opgeroepen geest niet onmiddellijk kan komen, stelt een boodschapper (de heidenen noemden hem Mercurius) een tijd vast - vijf minuten, een kwartier, een uur of zelfs enkele dagen later. Als de geest eindelijk komt, zal hij zeggen: "Ik ben hier". Dan kunnen we beginnen met onze vragen te stellen.

De boodschapper is niet altijd een noodzakelijke intermediair, want de oproep van de evoker (oproeper) kan rechtstreeks door de geest gehoord worden, zoals uitgelegd zal worden in no. 282, vraag. 5, over de methode om gedachten over te brengen.

Toen we aanraadden de evocatie in de naam van God te doen, was het onze bedoeling dat deze aanbeveling serieus genomen werd en niet lichtvaardig. Wie denkt dat het een nietszeggende formule is, doet er beter aan zich helemaal van het maken van de evocatie te onthouden.

272. Evocaties leveren voor mediums vaak meer moeilijkheden op dan spontane dictees, vooral wanneer geprobeerd wordt precieze antwoorden te krijgen op indirecte vragen. Daarvoor zijn speciale mediums nodig die zowel flexibel als positief zijn, en we hebben al gezien (nr.193) dat die zeer zeldzaam zijn, want zoals we ook al gezegd hebben, kunnen niet altijd onmiddellijk fluïdische

verbindingen gelegd worden met de eerste geest die zijn verschijning doet. Zo moeten mediums zich niet mengen in evocaties voor gedetailleerde vragen zonder zeker te zijn van de ontwikkeling van hun vermogens en van de aard van de geesten die antwoorden, want als de mediums niet omringd zijn door goede geesten, kunnen de evocaties niet van een authentiek karakter zijn.

273. Mediums worden gewoonlijk meer gezocht voor evocaties die te maken hebben met particuliere belangen dan voor evocaties van algemeen belang. Dit kan verklaard worden door het zeer natuurlijke verlangen om met dierbaren te spreken. Het lijkt ons verstandig om mediums over deze kwestie enkele belangrijke aanbevelingen te doen. Ten eerste, moeten ze niet al te graag aan dit verlangen toegeven als er individuen bij betrokken zijn van wie de oprechtheid niet zeker is, en ze moeten op hun hoede zijn voor valstrikken die kwaadwillige mensen voor hen zouden kunnen zetten. Ten tweede, onder geen enkele omstandigheid zouden ze zich in een evocatie moeten haasten als ze intuïtief louter nieuwsgierigheid en eigenbelang aanvoelen in plaats van een serieuze intentie van de oproeper, en ze zouden moeten weigeren een ijdele vraag voor te stellen of een vraag die niet valt binnen het bereik van die vragen die rationeel aan geesten voorgesteld kunnen worden. Vragen zouden duidelijk en precies gesteld moeten worden, zonder bijbedoelingen, om categorische antwoorden te krijgen. Vragen met een verraderlijk karakter zouden afgewezen moeten worden, want geesten stellen geen prijs op vragen die hen op de proef kunnen stellen. Aandringen op vragen van deze aard is hetzelfde als misleiden willen worden. De oproeper zou eerlijk en openlijk bij het doel moeten blijven, zonder uitvluchten en zinloze omwegen. Als de oproeper bang is om zichzelf uit te leggen, is het beter zich te onthouden.

Het is ook het beste om heel voorzichtig te zijn met het doen van evocaties in afwezigheid van hen die erom vragen, en meestal is het beter om ze helemaal niet te doen. De reden is dat alleen zulke mensen in staat zijn de antwoorden te controleren, de identiteit van de

geest te beoordelen, ophelderingen te ontlokken die door de antwoorden worden opgewekt en af en toe vragen te stellen waartoe de omstandigheden zouden kunnen leiden. Bovendien is hun aanwezigheid een band die de geest aantrekt, die gewoonlijk weinig geneigd is te communiceren met vreemden voor wie hij geen affiniteit heeft. Samenvattend: mediums zouden alles moeten vermijden wat hen tot consultatie-instrumenten zou kunnen maken, wat voor de meeste mensen gelijk staat met waarzeggers.

Geesten die Opgeroepen Kunnen Worden

274. We mogen alle geesten oproepen, ongeacht tot welke graad van de schaal ze behoren: goede en kwade, zij die nog maar kortgeleden het leven verlieten of zij die in het meest verre verleden leefden, illustere mensen of de meest duistere, onze familieleden, vrienden en zij die niet aan ons verwant zijn. Maar dit betekent niet dat ze altijd gehoor zullen willen geven aan onze oproep of dat ze dat zelfs kunnen. Ongeacht hun eigen wens of verzoek, dat door een hogere macht geweigerd kan worden, kunnen ze verhinderd worden door redenen die we niet altijd kunnen begrijpen. Wat we bedoelen te zeggen is dat erop zich geen belemmering is voor communicatie - behalve wat we hierna zullen behandelen. Belemmeringen voor manifestatie zijn bijna altijd van individuele aard en vloeien vaak voort uit de omstandigheden.

275. Onder de oorzaken die de manifestatie van een geest kunnen belemmeren, zijn er enkele die eigen zijn aan de geest zelf, terwijl andere buiten hem liggen. Onder de eerste moeten we de bezigheden of missies plaatsen waarin hij bij betrokken is, en waarvan hij niet weg kan gaan om aan onze eigen verlangens te beantwoorden. In dit geval wordt zijn manifestatie slechts uitgesteld.

Bovendien is er ook nog zijn eigen situatie om rekening mee te houden. Hoewel incarnatie op zich geen absoluut obstakel is, kan het bij bepaalde gelegenheden wel een belemmering vormen, vooral als het op een minder geëvolueerde wereld gebeurd is, of als de geest

zelf weinig gedematerialiseerd is. Op hogere werelden, waar de banden die de geest met de materie verbinden zeer kwetsbaar zijn, is manifestatie voor de geest bijna even gemakkelijk als tijdens de dwalende toestand, en in elk geval gemakkelijker dan op werelden waar de lichamelijke materie compacter is.

Externe oorzaken hebben vooral te maken met de aard van het medium, die van de oproeper, de omgeving waar de evocatie plaatsvindt en, tenslotte, het doel van de evocatie. Sommige mediums ontvangen heel gemakkelijk communicaties van hun familiale geest, die meer of minder geëvolueerd kan zijn, terwijl anderen in staat zijn als tussenpersoon te dienen voor alle geesten. Het hangt allemaal af van de sympathie of antipathie, de aantrekking of afstoting die de geest van het medium uitoefent op degene die oproepen wordt, die hem gewillig of zeer onwillig als zijn tolk kan gebruiken. Zonder rekening te houden met de persoonlijke kwaliteiten van de mediums, hangt het ook af van de ontwikkeling van hun mediumschap; geesten komen gewilliger en zijn vooral nauwkeuriger bij mediums die geen materiële hindernissen opwerpen. Wanneer er gelijkheid van morele voorwaarden is, dan geldt dat hoe vaardiger mediums zijn om te schrijven of zich op een andere manier uit te drukken, hoe ruimer hun relaties met de geestelijke wereld zijn.

276. We moeten verder rekening houden met het gemak dat ontstaat door gewoonte om met een bepaalde geest te communiceren. Na verloop van tijd identificeert de communicerende geest zich zowel met de geest van het medium als met die van de oproeper. Ongeacht de kwestie van sympathie, vestigen ze fluïdische banden die het communiceren gemakkelijker maken. Dit is de reden waarom de eerste manifestatie niet altijd zo bevredigend is als we kunnen wensen, en ook waarom de geesten zelf altijd vragen om opnieuw oproepen te worden. Een geest die zich gewoonlijk manifesteert voelt zich thuis: hij is vertrouwd geraakt met de toehoorders en de tolken; hij spreekt en handelt vrijer.

277. Samenvattend betekent wat we zojuist uiteengezet hebben dat het vermogen om elke geest op te roepen niet betekent dat een bepaalde geest verplicht is tot onze beschikking te staan. Hij kan ons bij de ene gelegenheid antwoorden maar bij een andere niet; hij kan samenwerken met een bepaald medium of oproeper die hem behaagt, maar niet met een andere; hij kan zeggen wat hij wil zonder gedwongen te worden te zeggen wat hij niet wil zeggen; hij kan zich op elk moment terugtrekken, en tenslotte kan hij, om redenen die van zijn eigen wil of van een ander afhangen, na enige tijd te hebben meegewerkt, plotseling ophouden te verschijnen.

Om deze redenen moeten wij, telkens als we een nieuwe geest willen oproepen, aan onze bescherm gids vragen of de evocatie mogelijk is. Is dat niet het geval, dan geeft de gids meestal zijn redenen voor de belemmering, en dan is het zinloos om aan te dringen.

278. Hier rijst een belangrijke vraag of het al dan niet juist is kwade geesten op te roepen. Dit hangt af van het doel en het overwicht dat men over hen heeft. Het is niet ongepast als men ze oproept met een serieus doel, om ze te onderrichten en te helpen zichzelf te verbeteren. Het is daarentegen zeer ongepast als het gebeurt uit louter nieuwsgierigheid of ter vermaak, of als we ons ter beschikking van hen stellen door hen om een gunst te vragen. Goede geesten kunnen in dit geval heel goed aan kwade geesten de macht geven om te doen wat hun gevraagd is, maar behouden zich het recht voor om later de vermetele individuen die het waagden hun hulp in te roepen streng te straffen, aangezien ze hen machtiger achten dan God. Het zou een vruchteloze intentie zijn om te beloven de hulp voor een goed doel te gebruiken en de geestelijke bediende na de bewezen dienst voor eens en voor altijd te ontslaan. Zulke dienst, hoe klein die ook mag zijn, vertegenwoordigt een waar pact met kwade geesten, en die doen niet gemakkelijk afstand van hun prooi. (Zie nr. 212)

279. Alleen door morele superioriteit kan men overwicht uitoefenen op minder geëvolueerde geesten. Perverse geesten erkennen de superioriteit van moreel oprechte mannen en vrouwen.

Wanneer ze geconfronteerd worden met mensen die zich met alleen hun eigen wilskracht tegen hun felle energie proberen te verzetten, reageren ze tegen zulke individuen met een soort brute kracht en bewijzen ze vaak de sterkere te zijn. Een bepaalde individu, die op deze wijze een opstandige geest door middel van wilskracht trachtte te overheersen, kreeg dit antwoord: *“Laat me met rust met je opschepperige uitstraling. Jij bent niet beter dan ik. Wat zou je zeggen over een dief die een ander moraliteit predikt?”*

Het lijkt heel verwonderlijk dat wanneer de naam van God tegen zulke geesten wordt ingeroepen dit bijna nooit enig effect heeft. Hier geeft de H. Lodewijk een verklaring voor in het volgende antwoord:

“De naam van God heeft alleen enige invloed op onvolmaakte geesten als degene die hem aanroept dat kan doen met het gezag van zijn of haar eigen deugden. Komend uit de mond van iemand die moreel niet beter is dan de geest, is het maar een gewoon woord zoals alle andere. Hetzelfde geldt voor heilige voorwerpen die gebruikt worden om ze tegen te werken. Het vreselijkste wapen is onschuldig in handen die het niet kunnen of niet in staat zijn het te gebruiken”.

De Juiste Manier om met Geesten te Spreken

280. De mate waarin geesten geëvolueerd zijn geeft op natuurlijke wijze de toon aan waarop we tegen hen moeten spreken. Het is duidelijk dat hoe verhevener ze zijn, hoe meer ze ons respect, consideratie en onderwerping verdienen. We zouden hen met niet minder eerbied moeten behandelen dan wanneer ze nog geïncarneerd waren, maar om andere redenen: tijdens het aardse leven zouden we rekening houden met hun baan en hun sociale positie, terwijl we in de geestelijke wereld hen alleen respecteren om hun morele superioriteit. Deze verhevenheid op zich plaatst hen boven de kinderlijkheden van onze formele vleierijen. We zullen hun welwillendheid niet winnen met louter woorden, maar met oprechte gevoelens. Daarom zou het

belachelijk zijn hen de titels te geven die we gebruiken om posities te onderscheiden, en die in het leven hun ijdelheid zouden behagen. Als ze waarlijk superieur zijn, hechten ze niet alleen weinig belang aan deze titels, maar ze vinden ze ook onaangenaam. Een morele gedachte bevalt hun meer dan vleierende bijnamen; anders zouden ze niet boven de gewone mensheid staan. De geest van een eerbiedwaardige priester, die een “prins van de kerk” was toen hij op aarde was, en die de leer van Jezus in praktijk bracht, reageerde op iemand die hem opriep met de titel “mijn Heer”: “Je zou op zijn minst moeten zeggen “ex-Mijn Heer”, want hier is er maar één Heer, die God is. Je zou heel goed moeten weten dat er hier mensen zijn die voor mij knielden toen ik op aarde was, maar voor wie ik nu kniel”.

Wanneer we geesten van lage orde aanspreken, bepaalt hun bijzondere karakter de taal die we zouden moeten gebruiken. Onder hen zijn er die misschien onschuldig en zelfs welwillend zijn, maar die niettemin frivool, onwetend of dwaas zijn. Hen aanspreken als serieuze geesten, zoals sommigen doen, zou hetzelfde zijn als wanneer we ons zouden buigen voor een middelbare scholier of een ezel met een doctoraal hoed. Een informele toon is hen zeker niet vreemd, noch beledigt het hen. Integendeel, dat is wat ze verkiezen.

Onder de minder geëvolueerde geesten zijn er die ongelukkig zijn. Ongeacht de misstappen die ze uitboeten, verdient hun lijden des te meer ons medelijden, want niemand ontkomt aan deze woorden van Christus: “Laat degene die zonder zonde is de eerste steen werpen”. Hen met welwillendheid behandelen is troostend voor hen. In hun behoefte aan medeleven zouden ze in ons dezelfde tolerantie moeten vinden die we voor onszelf zouden willen.

Geesten die laten zien hoe weinig ontwikkelt ze zijn door hun cynische taal, leugens, basale gevoelens en verraderlijke adviezen zijn zeker minder onze belangstelling waard dan degenen wier woorden hun berouw tonen, maar we zouden hen niettemin moeten behandelen met minstens evenveel medelijden als de grote misdadigers in ons opwekken. De manier om hen tot zwijgen te brengen is door te laten

zien dat we van een hogere orde zijn dan zij, want zij gaan alleen relaties aan met mensen van wie ze niets te vrezen hebben. Perverse geesten erkennen de superioriteit van morele individuen net zoals ze de superioriteit van geesten van hoge orde erkennen.

Samenvattend: het zou oneerbiedig zijn om geesten van hoge orde als onze gelijken te behandelen, net zoals het belachelijk zou zijn om aan alle geesten zonder uitzondering dezelfde eerbied te betonen. We zouden hen moeten vereren die dat verdienen, hen erkennen die ons beschermen en bijstaan, en de anderen dezelfde welwillendheid tonen die we zelf misschien ooit nodig zullen hebben. Door de ontsluiting van de onlichamelijke wereld leren we die te begrijpen, en dit begrip zou onze relaties met zijn bewoners moeten sturen. In hun onwetendheid hieven de ouden altaren voor hen op; voor ons zijn het wezens die misschien meer of minder gezuiverd zijn dan wijzelf, en het is aan God alleen dat we altaren oprichten.

Het Nut van Particuliere Evocaties

281. Communicaties met hoogontwikkelde geesten of met hen die in de oudheid grote personages bezielde zijn waardevol vanwege hun verheven leringen. Deze geesten hebben een mate van zuivering bereikt die hen in staat stelt een grotere kring van ideeën te omhelzen, mysteries te ontsluiten die de menselijke mogelijkheden te boven gaan, en ons daardoor beter dan andere geesten dat zouden kunnen in te wijden in bepaalde kwesties. Maar dit betekent niet dat communicaties met geesten van lagere orde waardeloos zijn, want de waarnemer kan er beslist van leren. Om de gebruiken van een volk te begrijpen moet men het op elk niveau bestuderen. Wie het slechts in één van zijn aspecten observeert, begrijpt het helemaal niet goed. De geschiedenis van een natie is niet de geschiedenis van haar monarchen of haar autoriteiten; om er een mening over te vormen moeten we veeleer het leven van haar volk en hun bijzondere gewoonten onderzoeken. Zo zijn geesten van hoge orde de autoriteiten van de geestelijke wereld, en juist hun verhevenheid plaatst hen boven ons op

zo'n manier dat we verbaasd zijn over de afstand die hen van ons scheidt. De meer burgerlijke geesten (moge ze ons deze uitdrukking vergeven) maken de voorwaarden van hun nieuwe bestaan voor ons voelbaarder. Hun verbinding tussen het lichamelijke en het geestelijke leven is nauwer, en we kunnen die beter bevatten omdat ze ons nauwer raakt. Door rechtstreeks van hen te leren over wat ze geworden zijn, waar ze aan denken en wat individuen van alle omstandigheden en karakters meemaken - morele en wrede, grote en kleine, gelukkige en ongelukkige individuen van onze eigen tijd - in een woord: zij die onder ons geleefd hebben, die we gezien en gekend hebben, van wie we het echte leven met zijn deugden en fouten hebben aanschouwd, begrijpen we hun vreugden en lijden beter; we delen in beide en krijgen uit beide een morele les. Deze les is profijtelijker naarmate de banden tussen de geesten en ons inniger zijn, want het is voor ons gemakkelijker ons te verplaatsen in de plaats van iemand die ons gelijk is dan in die van een ander die we alleen zien door de *fata morgana*⁶² van hemelse glorie. Gewone geesten tonen ons de praktische resultaten van de grote en sublieme waarheden, die de geesten van hoge orde ons in theorie geven. Bovendien is niets waardeloos bij de studie van een wetenschap. Newton ontdekte de wetten van de universele krachten door de eenvoudigste fenomenen te observeren.

Het oproepen van gewone geesten heeft nog een voordeel, want het brengt ons in contact met lijdende geesten - degenen die we kunnen troosten en met goede raad bijstaan in hun vooruitgang. Zo kunnen we nuttig zijn terwijl we leren. Alleen onze eigen bevrediging zoeken in onze relaties met geesten zou ronduit egoïstisch zijn, en wie nalaat de ongelukkige de helpende hand toe te steken, bewijst alleen maar zijn eigen hoogmoed. Wat voor goeds zou het doen om fijne communicaties van verheven geesten te verkrijgen als we daardoor niet

---

⁶² De term *fata morgana* houdt in dat je iets ziet dat in het echt niet bestaat. Een luchtspiegeling dus. Dit optisch bedrog – dat zich vooral voordoet in woestijnen en op hete wegen – doet zich voor als er in de lucht sprake is van grote temperatuurverschillen – Vertaler opmerking.

beter, liefdadiger en welwillender worden ten opzichte van onze broeders en zusters in deze en de andere wereld? Wat zou er van arme zieke mensen worden als dokters weigerden hun open zweren aan te raken

Vragen Over Evocaties

282. 1) *Kan iemand geesten oproepen zonder een medium te zijn?*

“Iedereen kan geesten oproepen. Ook al kunnen ze zich misschien niet materieel manifesteren, toch kunnen ze de oproeper benaderen en naar hem luisteren.”

2) *Zal een geest die opgeroepen wordt altijd antwoorden als hij geroepen wordt?*

“Dat hangt van zijn situatie af, want er zijn omstandigheden waarin hij niet in staat is te antwoorden.”

3) *Welke oorzaken kunnen zijn komst verhinderen?*

“Allereerst zijn eigen wil; vervolgens zijn lichamelijke toestand als hij geïncarneerd is, zijn missie of, misschien, verbod om te verschijnen. Er zijn ook geesten die nooit kunnen communiceren, die vanwege hun aard nog werelden bewonen die minder geëvolueerd zijn dan de aarde. Verder kunnen zij op straf werelden niet communiceren tenzij ze toestemming van hogerhand hebben gekregen, die alleen verleend wordt in gevallen van algemeen nut. Wil een geest kunnen communiceren, dan moet hij de graad van ontwikkeling bereikt hebben van de wereld waartoe hij geroepen is, want anders is hij vreemd aan de cultuur van die wereld en beschikt hij niet over de vergelijkingsmogelijkheden om zich uit te drukken. Dit geldt niet voor hen die voor een missie of ter boetedoening naar minder geëvolueerde werelden gezonden zijn, want zij bezitten de ideeën die nodig zijn om te antwoorden.”

4) *Om welke redenen kan een geest de toestemming tot communicatie ontzegd worden?*

“Het kan een beproeving of straf zijn voor hem of voor degene die hem oproept”.

EVOCATIES

5) *Kunnen geesten, die over de ruimte of over verschillende werelden verspreid zijn, de evocaties horen die vanuit alle punten van het universum tot hen gericht worden?*

“Ze worden vaak ingelicht door de vertrouwde geesten, die je omringen en die naar hen op zoek gaan. Maar in zo'n geval doet zich een fenomeen voor dat moeilijk aan jullie uit te leggen is, want jullie kunnen nog niet bevatten hoe gedachten tussen geesten worden doorgegeven. Wat ik niettemin kan zeggen is dat de opgeroepen geest, hoe ver weg ook, als het ware een impuls van de gedachte ontvangt, als een soort elektrische schok, die zijn aandacht vestigt op de richting van waaruit de gedachte tot hem gericht is. Wij kunnen zeggen dat het de gedachte op dezelfde manier verstaat als jij een stem verstaat”.

a) *Is het universele fluïdum het voertuig voor gedachten op dezelfde manier als lucht het voertuig is voor geluid?*

“Ja, met dit verschil dat geluid alleen over een zeer korte afstand te horen is, terwijl gedachten het oneindige bereiken. Een geest in de ruimte is als een reiziger, die midden in een uitgestrekte vlakte plotseling zijn naam hoort en zich omdraait in de richting van waaruit hij geroepen is”.

6) *We weten dat afstanden niets betekenen voor geesten, maar we verwonderen ons erover dat we ze soms zo snel op de oproep zien reageren - bijna alsof ze al dichtbij waren.*

“Soms waren ze dat ook echt. Als de evocatie met voorbedachten rade was, is de geest van tevoren gewaarschuwd en vaak al aanwezig voordat hij geroepen wordt.”

7) *Hangt het gemak waarmee de oproeper gehoord wordt af van de omstandigheden?*

“Ongetwijfeld. Een geest die geroepen wordt met een gedachte van sympathie en welwillendheid is er meer door ontroerd. Het is alsof hij de stem van een vriend herkent. Als hij niet op deze manier geroepen wordt, kan de evocatie vaak niet doorgaan. De gedachte die door evocatie wordt uitgestraald raakt de geest, maar als die slecht gericht wordt raakt het verloren in een vacuüm. Dit gebeurt

ook bij individuen: als de aangesprokene geen belangstelling heeft of zelfs antipathiek is, hoort hij of zij misschien wel, maar zal meestal niet antwoorden”.

8) *Manifesteert een opgeroepen geest zich vrijwillig of wordt hij ertoe gedwongen?*

“Het gehoorzaamt aan de wil van God, dat wil zeggen aan de algemene wetten die het universum beheersen. Niettemin is “gedwongen” niet het juiste woord, want hij oordeelt of het wel of niet handig is om te antwoorden, en oefent daarbij zijn eigen vrije wil uit. Een hoge orde geest zal altijd antwoorden als hij voor een nuttig doel opgeroepen wordt. Hij zal alleen weigeren te antwoorden op bijeenkomsten van niet-serieuze mensen, of van hen die hem proberen op te roepen als middel tot vermaak.”

9) *Kan een opgeroepen geest weigeren te antwoorden?*

“Natuurlijk. Zo niet, hoe zou hij dan een vrije wil kunnen hebben? Denk je dat alle geesten in het universum op je te wachten staan? Voel je je zelf verplicht te antwoorden op iedereen die je naam roept? Maar als ik zeg dat hij kan weigeren, dan heb ik het over het verzoek van de oproeper, want een geest van lage orde kan door een geest van hogere orde gedwongen worden zich te manifesteren.”

10) *Heeft de oproeper enig middel om de geest te dwingen ondanks zichzelf te antwoorden?*

“Niet als de geest moreel gelijk of superieur is - ik zeg moreel en niet intellectueel - want in dat geval zou je helemaal geen gezag over hem hebben. Als hij echter moreel inferieur is, kun je hem voor zijn eigen bestwil laten verschijnen, want dan zullen andere geesten je helpen.” (Zie nr. 279).

11) *Zou het ongepast zijn om geesten van lage orde op te roepen, en zou er gevaar kunnen bestaan dat ze de oproeper zouden kunnen overheersen?*

“Ze overheersen alleen degenen die hen dat toestaan. Oproepers die bijgestaan worden door goede geesten hebben niets te vrezen, want zij overheersen geesten van lage orde - niet andersom.

EVOCATIES

Wanneer mediums alleen zijn, zouden ze deze vorm van evocatie moeten vermijden, vooral als ze beginners zijn.” (Zie nr. 278)

12) *Is er een speciaal soort innerlijke toestand nodig voor evocaties?*

“De beste toestand is er een van contemplatie als men met serieuze geesten wil communiceren. Met geloof en een verlangen naar goedheid is men beter in staat om geesten van hoge orde op te roepen. Door de ziel op te heffen in enkele ogenblikken van contemplatie op het moment van evocatie vereenzelvigd men zich met goede geesten en maakt men ze meer ontvankelijk om te komen.”

13) *Is geloof noodzakelijk voor evocaties?*

“Geloof in God, ja. Voor al het andere zal het geloof zich ontwikkelen met het verlangen naar goedheid en de intentie om onderwezen te worden.”

14) *Wanneer mannen en vrouwen verenigd zijn in gedachten en intentie zijn ze dan beter in staat geesten op te roepen?*

“Wanneer allen verenigd zijn door liefdadigheid en voor goede doeleinden, bereiken ze grote dingen. Niets is schadelijker voor evocaties dan verschillen van gedachten.”

15) *Is het een nuttige voorzorgsmaatregel om bij het begin van bijeenkomsten een paar minuten de handen ineen te slaan om een stroom te vormen?*

“Een stroom is een fysieke methode die geen eenheid onder jullie voortbrengt als er geen overeenkomstige eenheid van gedachten is. Het is doeltreffender om verenigd te zijn in een gemeenschappelijke gedachte, waarbij elke deelnemer een beroep doet op de goede geesten. Men heeft geen idee van wat men kan verkrijgen tijdens een serieuze bijeenkomst waarin geen spoor van hoogmoed of zelfbelang te bespeuren valt, maar alleen een volmaakt gevoel van wederzijdse hartelijkheid.”

16) *Is het te verkiezen om evocaties op bepaalde dagen en uren te doen?*

“Ja, indien mogelijk ook op dezelfde plaats. Dan verschijnen de geesten gewilliger. Je voortdurende wens is wat de geesten helpt te komen en met je te communiceren. Ze hebben hun eigen zorgen, die

ze niet plotseling onverwacht kunnen laten voor jouw persoonlijke voldoening. Als ik zeg “op dezelfde plaats”, dan bedoel ik daarmee geen absolute voorwaarde, want geesten kunnen overal heen gaan. Wat ik bedoel is dat het de voorkeur verdient een plaats te hebben die aan ontmoetingen gewijd is, want dat leidt tot betere contemplatie”.

17) *Hebben bepaalde voorwerpen zoals medaillons en talismannen enige eigenschap om geesten aan te trekken of af te stoten, zoals sommige mensen beweren?*

“Dat is een zinloze vraag, want je weet dat materie geen invloed uitoefent op geesten. Je kunt er zeker van zijn dat geen enkele goede geest ooit zo'n absurde raad heeft gegeven. De deugdzaamheid van talismannen van welke aard dan ook bestaat alleen in de geest van bijgelovige individuen.”

18) *Wat denk je van geesten die afspraken maken op sombere plaatsen op ongelegen tijden?*

“Het zijn geesten die plezier hebben met hen die naar hen luisteren. Het is altijd nutteloos en vaak gevaarlijk om aan zulke voorstellen toe te geven: nutteloos, omdat er absoluut niets mee te winnen valt behalve misleid te worden; gevaarlijk, niet om wat de kwade geesten zouden kunnen doen maar om de invloed die ze op kwetsbare gemoederen kunnen uitoefenen.”

19) *Zijn bepaalde dagen en uren gunstiger voor evocaties?*

“Voor geesten maakt het helemaal niets uit - net als al het andere materiële - en het zou bijgelovig zijn om aan de invloed van bepaalde dagen en uren te geloven. De meest gunstige tijden zijn wanneer oproepers minder bezig zijn met gewoonlijke bezigheden, en wanneer hun lichaam en geest rustiger zijn.”

20) *Is opgeroepen worden prettig of onprettig voor geesten? Antwoorden ze gewillig als we ze roepen?*

“Dat hangt af van hun karakter en van de reden waarom je ze oproept. Als het doel prijzenswaardig is en de middelen sympathiek, is het oproepen aangenaam en zelfs aantrekkelijk. Geesten voelen zich altijd gelukkig bij vertoon van genegenheid. Sommigen beschouwen het als een groot geluk met mensen te kunnen communiceren en ze

EVOCATIES

lijden als ze door hen vergeten worden. Maar dit hangt ook af van hun karakter, zoals ik al heb gezegd. Onder de geesten zijn er misantropen die er niet van houden lastig gevallen te worden, en wier reacties hun slechte humeur weerspiegelen, vooral als ze geroepen worden door individuen om wie ze niet geven. Een bepaalde geest heeft vaak helemaal geen reden om te antwoorden op de oproep van iemand die hij niet kent of tegenover wie hij onverschillig staat, en die meestal door nieuwsgierigheid wordt gemotiveerd. Als hij in zo'n geval al antwoordt, is dat meestal in snelle verschijningen - mits er werkelijk een serieuze en leerzame bedoeling in de oproep ligt.”

KARDEC'S OPMERKING: We hebben mensen gezien die hun familieleden alleen maar opriepen om vragen te stellen over de meest gewone zaken van het materiële leven. Bijvoorbeeld: de één wilde weten of hij zijn huis moest verhuren of verkopen; anderen wilden weten wat voor winst ze zouden maken op hun koopwaar, de plaats waar wat geld verborgen was, of dat zo en zo een zaak winstgevend zou zijn of niet. Onze familieleden aan gene zijde van het graf zijn alleen in ons geïnteresseerd door de genegenheid die we nog voor hen hebben. Als al onze gedachten beperkt blijven tot hen als waarzeggers te behandelen, of als we alleen maar informatie van hen willen, kunnen ze niet veel sympathie voor ons tonen en moeten we ons niet verbazen waarom ze weinig vriendelijkheid tegenover ons tonen.

21) *Is er verschil tussen goede en kwade geesten wat betreft de bereidwilligheid waarmee ze onze oproep beantwoorden?*

“Er is een groot verschil. Kwade geesten antwoorden alleen gewillig als ze hopen te domineren en te misleiden; ze zijn zeer onwillig als ze gedwongen worden zich te manifesteren om hun misstanden op te biechten, en ze proberen weg te komen als een kind op school dat opgeroepen wordt om berispt te worden. Niettemin kunnen ze door geesten van hogere orde gedwongen worden zich te manifesteren als straf en als les voor geïncarneerden. Evocatie is onaangenaam voor goede geesten als het zonder doel is of voor trivialiteiten. Ze antwoorden helemaal niet of trekken zich spoedig terug.

“Wie ze ook mogen zijn, geesten houden er over het algemeen net zomin van als jij om als afleiding voor nieuwsgierigen te

dienen. Men heeft vaak geen ander doel om een geest op te roepen dan te zien wat hij je te zeggen zou kunnen hebben, of hem te ondervragen over een of andere bijzonderheid van zijn leven, die hij niet graag aan je onthult omdat hij geen reden heeft je in vertrouwen te nemen. Denk je dat hij het leuk vindt om naar jouw genoegen aan een kruisverhoor onderworpen te worden? Hou jullie zelf niet voor de gek. Wat hij bij leven niet zou doen, zal hij als geest zeer waarschijnlijk weigeren te doen.”

KARDEC'S OPMERKING: Ervaring, heeft in feite, aangetoond dat evocatie altijd aangenaam is voor de geesten als het voor een serieus en waardevol doel gedaan wordt. De goeden scheppen er genoegen in ons iets te leren, en de lijdende worden getroost door ons sympathie, terwijl degenen die we gekend hebben blij zijn als we aan hen denken. Frivole geesten laten zich graag oproepen door frivole individuen omdat ze zo de gelegenheid krijgen zich ten koste van hen te amuseren, maar ze voelen zich niet op hun gemak in het gezelschap van serieuze individuen.

22) *Moeten geesten opgeroepen worden om zich te manifesteren?*

“Nee. Meestal manifesteren ze zonder opgeroepen te zijn, wat aantoont dat ze dat uit hun eigen vrije wil doen.”

23) *Wanneer een geest zich manifesteert zonder opgeroepen te worden, kunnen we dan zeker zijn van zijn identiteit?*

“Helemaal niet, want bedrieglijke geesten gebruiken dit middel vaak om je beter te misleiden.”

24) *Wanneer we een geest oproepen door onze gedachte, antwoordt die dan ook als hij zich niet via schrijven of een ander middel tot uitdrukking kan brengen?*

“Schrijven is een fysiek middel waarmee een geest laat zien dat hij aanwezig is, maar het is de gedachte die hem aantrekt en niet de daad van het schrijven”.

25) *Wanneer een minder geëvolueerde geest zich manifesteert, kunnen we die doen terugtrekken?*

“Ja, door er niet naar te luisteren. Maar hoe kun je verwachten dat hij zich terugtrekt als je je amuseert over zijn onbetamelijkheid?

EVOCATIES

Zoals de dwazen onder jullie hechten geesten van lage orde zich aan hen die zelfgenoegzaam naar hen luisteren”.

26) *Is evocatie in de naam van God enige garantie tegen de inmenging van kwade geesten?*

“Gods naam stelt niet alle perverse geesten in toom, maar houdt er wel veel van in bedwang. Het is voor jou een middel om velen op afstand te houden, en het is nog doeltreffender als het uit de grond van het hart wordt uitgesproken en niet als een banale formule.”

27) *Kunnen we verschillende geesten tegelijk oproepen bij naam?*

“Dit levert geen moeilijkheden op. Als er drie of vier handen zijn om mee te schrijven, zullen drie of vier geesten tegelijk reageren. Dit gebeurt als men meerdere mediums ter beschikking heeft.”

28) *Wanneer verschillende geesten tegelijk worden opgeroepen terwijl er maar één medium aanwezig is, welke van hen reageert dan?*

“Eén van hen zal voor allen antwoorden en de collectieve gedachte verwoorden”.

29) *Kan dezelfde geest op hetzelfde moment in dezelfde sessie communiceren via twee verschillende mediums?*

“Even gemakkelijk als onder jullie, bepaalde individuen kunnen verschillende brieven tegelijk dicteren”.

KARDEC'S OPMERKING: We hebben een geest tegelijk vragen zien beantwoorden door twee mediums: de ene schreef in het Frans en de andere in het Engels, beide identiek in betekenis en soms zelfs letterlijke vertalingen van elkaar. Twee geesten die tegelijk opgeroepen worden door twee mediums kunnen een gesprek voeren. Maar ze hebben deze vorm van communicatie niet nodig aangezien ze elkaars gedachten kunnen lezen - ze doen het soms voor onze instructie. Als ze weinig geëvolueerde geesten zijn die nog doordrongen zijn van aardse hartstochten en begrippen die ze tijdens hun lichamelijke leven koesterden, kunnen ze ruzie maken en scheldwoorden roepen, elkaar wederzijds beschuldigen van hun wandaden, en zelfs potloden, manden of planchetten naar elkaar gooien.

30) *Kan een geest die op hetzelfde moment op verschillende plaatsen wordt opgeroepen tegelijk op de vragen antwoorden?*

“Ja, als het een geest van hoge orde is.”

a) *In zo'n geval deelt de geest zich op of bezit hij de gave van alomtegenwoordigheid?*

“De zon is maar één geheel, maar toch straalt ze haar licht overal uit, en projecteert haar stralen ver en wijd, maar zonder zich te verdelen. Hetzelfde geldt voor geesten. De gedachte van een geest is als een vonk die zijn licht ver uitstraalt en die vanuit elk deel van de horizon gezien kan worden. Hoe zuiverder de geest is, hoe meer zijn gedachte uitstraalt en als een licht verspreidt. Minder ontwikkelde geesten zijn te dicht en kunnen niet op meer dan één persoon tegelijk reageren; ze kunnen helemaal niet op je evocatie antwoorden als ze al naar een andere plaats geroepen zijn.

“Wanneer een hoogontwikkelde geest tegelijk naar twee verschillende plaatsen geroepen wordt, zal hij op beide evocaties antwoorden als ze even serieus en vurig zijn; anders geeft hij de voorkeur aan de meer serieuze evocatie”.

KARDEC'S OPMERKING: Hetzelfde gebeurt als iemand die op één plek staat zijn of haar gedachte kan overbrengen via signalen die in vele richtingen zichtbaar zijn. Tijdens een sessie op het Parijse Genootschap voor Spiritistische Studies, waarin de kwestie van alomtegenwoordigheid werd besproken, dicteerde een geest spontaan het volgende:

“Jullie hebben de Geestelijke Hiërarchie besproken in verband met de kwestie van alomtegenwoordigheid. Men kan ons vergelijken met een ballon die geleidelijk in de lucht opstijgt. Terwijl hij nog dicht bij de grond is, kan slechts een kleine kring van mensen hem zien, maar naarmate hij stijgt, wordt de kring groter en als hij een bepaalde hoogte bereikt heeft, kan hij door een enorm aantal mensen gezien worden. Zo gebeurt het ook met ons. Een kwade geest, die nog aan de aarde vastzit, blijft binnen een kleine kring van mensen die hem waarnemen. Naarmate hij zich verheft en verbetert, zal hij in staat zijn met veel mensen te spreken. Wanneer hij uiteindelijk een hoogontwikkelde geest is geworden, zal hij uitstralen als het zonlicht, en door meerdere mensen en op meerdere plaatsen tegelijk waargenomen worden”.

Channing

EVOCATIES

31) *Kunnen zuivere geesten, die hun reeks incarnaties al voltooid hebben, opgeroepen worden?*

“Ja, maar heel zelden, want ze communiceren alleen met zuivere en oprechte harten - geen die hoogmoedig of egoïstisch zijn. Vandaar dat men geesten van lage orde moet wantrouwen die beweren zulke geesten te zijn om zo belangrijker voor men te lijken.”

32) *Hoe is het mogelijk dat de geesten van de meest eminente individuen zo gemakkelijk en vertrouwd gehoor geven aan de roep van de meest duistere mensen?*

“Mensen beoordelen geesten volgens hun eigen standaard, wat verkeerd is. Aardse status verdwijnt na de lichamelijke dood. De enige standaard onder geesten is goedheid, en wie goed is kan overal terecht waar een goede daad te verrichten is.”

33) *Hoe snel na de dood kan een geest opgeroepen worden?*

“Men zou een geest kunnen oproepen op het moment van de dood zelf, maar omdat hij misschien nog in de staat van verwarring kan zijn, zal hij niet erg goed kunnen reageren”.

KARDEC'S OPMERKING: Aangezien de duur van de toestand van verwarring sterk varieert, is het onmogelijk een specifiek tijdstip voor evocatie vast te stellen. Niettemin is het zeldzaam dat een geest zich na een dag of acht nog niet voldoende bewust is van zijn toestand om te kunnen reageren. Hij kan zelfs twee of drie dagen na de dood nog best in staat zijn om te reageren maar in elk geval moet men voorzichtig te werk gaan.

34) *Is evocatie op het moment van sterven moeilijker voor de geest dan het op een later moment zou zijn?*

“Soms. Het zou zijn alsof iemand je midden in je slaap laat opstaan voordat je helemaal wakker bent. Toch zijn er sommigen die er helemaal geen probleem mee hebben, en evocatie kan hen zelfs uit de toestand van verwarring helpen.”

35) *Hoe kan de geest van een kind dat op jonge leeftijd gestorven is bewust reageren als ze tijdens haar lichamelijke leven nog niet tot zelfbewustzijn gekomen was?*

“De ziel van een kind is een geest die nog in de gewaden van materie gewikkeld is. Maar als ze vrij is van materie geniet ze van haar geestelijke vermogens want geesten hebben geen leeftijd, wat bewijst dat de geest van het kind al eerder geleefd heeft. Niettemin kan zijn spraak, tot ze helemaal uit haar lichaam bevrijd is, nog enkele kinderlijke kenmerken vertonen”.

KARDEC'S OPMERKING: De invloed van het lichaam, die in de geest van een kind nog enige tijd kan voortduren, kan ook opgemerkt worden in de geest van hen die krankzinnig gestorven zijn. De geest zelf is niet krankzinnig, maar we weten dat sommige geesten nog een poosje blijven geloven dat ze nog geïncarneerd zijn. Het is dus geen wonder dat de geest van een krankzinnige de belemmering die hem tijdens zijn leven in zijn vrije manifestatie had belemmerd nog kan voelen, tot hij helemaal bevrijd is. Dit effect varieert naargelang de oorzaken van de krankzinnigheid, want er zijn krankzinnigen die na de dood onmiddellijk hun helderheid terugkrijgen.

De Evocatie van Dieren

283. 36) *Kunnen we de geest van een dier oproepen?*

“Het intelligente principe, dat het dier bezield had, blijft na de dood in een latente toestand. De geesten die met dit principe belast zijn, gebruiken het onmiddellijk om andere wezens te bezielen, waardoor het zijn ontwikkelingsproces voortzet. In de geestelijke wereld zijn er dus geen dwalende dierlijke geesten - alleen menselijke. Dit beantwoordt je vraag.”

a) *Hoe kan het dan verklaard worden dat bepaalde individuen dieren hebben opgeroepen en antwoorden hebben gekregen?*

“Roep een rots op en het zal antwoorden. Er zijn altijd tientallen geesten bereid om te praten, om welke reden dan ook.”

KARDEC'S OPMERKING: Om dezelfde reden zal, wanneer we een mythologische of allegorische personage oproepen, deze reageren, wat in feite betekent dat een geest in zijn plaats gereageerd heeft. De geest die zich als zo'n personage voordoet, neemt zijn karakter en maniertjes aan.

EVOCATIES

Eens kwam iemand op het idee om Tartuffe⁶³ op te roepen en hij verscheen al snel. Bovendien gaf hij nieuws betreffende Orgon, Elmire, Damis en Valère. Wat zichzelf betreft, hij imiteerde Tartuffe met zoveel vaardigheid dat het een echte personage leek te zijn. Later bekende de geest dat hij een acteur was geweest die de rol eens gespeeld had. Frivole geesten maken altijd misbruik van onervaren vragenstellers, maar ze vermijden te verschijnen voor hen die weten hoe ze hun bedriegerij kunnen ontmaskeren en hun verhalen niet kunnen geloven. Hetzelfde gebeurt bij mensen. Een zekere heer had grote belangstelling voor een nest distelvinken in zijn tuin. Op een dag verdween het nest. Hij was er zeker van dat niemand in zijn huishouden de diefstal had gepleegd, en omdat hij een medium was, kwam hij op het idee de moeder distelvink op te roepen. Zij antwoordde in uitstekend Frans: “Beschuldig niemand en maak je geen zorgen over het lot van mijn kleintjes. Het was de kat die opsprong en het nest omstootte. Je kunt het op het gazon vinden, samen met de kuikens, die niet opgegeten werden.” De man verifieerde of alle gegevens juist waren. Moeten we daaruit concluderen dat het de eigenlijke vogel was die gereageerd had? Natuurlijk niet - het was gewoon een geest die wist wat er gebeurd was. Dit toont aan hoezeer we verschijningen moeten wantrouwen en hoe toepasselijk het bovenstaande antwoord is: roep een steen op en het zal reageren. (Zie het hoofdstuk Mediumschap bij dieren, nr. 234)

Evocaties van Levende Mensen

284. 37) *Verbindert de incarnatie van een geest absoluut het oproepen ervan?*

“Nee, maar de toestand van zijn lichaam moet de geest op dat moment in staat stellen zich los te maken. Een geïncarneerde geest antwoordt gemakkelijker als hij een meer geëvolueerde wereld bewoont, waar de lichamen minder materieel zijn.”

38) *Kunnen we de geest van een levende persoon oproepen?*

“Ja, aangezien men een geïncarneerde geest kan oproepen. Tijdens zijn momenten van vrijheid kan de geest van een levende zich ook manifesteren zonder opgeroepen te worden; het hangt af van de

---

⁶³ Tartuffe is de naam van een huichelachtige geest die de hoofdpersoon is van Molières gelijknamige toneelstuk uit 1664 – Vertaler opmerking.

affiniteit tussen de betrokken partijen.” (Zie nr. 116, Verhaal van de man met de snuifdoos)

39) *Wat is de toestand van het lichaam van de persoon wiens geest is opgeroepen?*

“Het slaapt of dut - dat is wanneer de geest vrij is”.

a) *Zou het kunnen ontwaken terwijl de geest weg is?*

“Nee. De geest moet eerst naar het lichaam teruggekeerd zijn. Als hij op dat moment aan het communiceren is, zal hij je verlaten en vaak zeggen waarom.”

40) *Hoe wordt de geest gewaarschuwd dat hij naar het lichaam moet terugkeren?*

“De geest van een levende mens is nooit helemaal los van het lichaam. Op welke afstand hij zich ook bevindt, hij blijft vastzitten door een fluïdische koord dat dient om hem terug te roepen als dat nodig is. Alleen de dood kan dit koord verbreken”.

KARDEC'S OPMERKING: Helderziende mediums nemen vaak dit fluïdische koord waar, dat een soort fosforescerend spoor is dat achter de geest aan naar het lichaam toe volgt. Sommige geesten hebben verklaard dat ze het gebruiken om hen die nog in de lichamelijke wereld zijn te herkennen.

41) *Wat zou er gebeuren als het lichaam dodelijk verwond raakte tijdens de slaap en terwijl de geest weg was?*

“De geest zou gewaarschuwd worden en terugkeren voordat de dood voltrokken was”.

a) *Kon de dood dan niet intreden bij afwezigheid van de geest, die bij zijn terugkeer niet meer in het lichaam kon terugkeren?*

“Nee, want dat zou in strijd zijn met de wet die de vereniging tussen lichaam en ziel regelt.”

b) *Maar wat als het lichaam een plotselinge klap kreeg?*

“De geest zal vóór de fatale klap al gewaarschuwd zijn”.

KARDEC'S OPMERKING: Toen de geest van een levende mens hiernaar gevraagd werd, antwoordde hij: “Als het lichaam kon sterven terwijl de geest weg was, zou dat een heel handige manier zijn om zelfdoding te plegen.”

EVOCATIES

42) *Kan de geest van iemand die tijdens de slaap wordt opgeroepen even gemakkelijk communiceren als iemand die na de dood wordt opgeroepen?*

“Nee. Materie oefent altijd tot op zekere hoogte invloed uit”.

KARDEC'S OPMERKING: De geest van een persoon die ondervraagd werd terwijl hij sliep antwoordde: “Ik ben altijd geketend aan deze ijzeren bal die ik moet rondslepen”.

a) *Kan tijdens de slaap een geest verbinderd worden te antwoorden omdat hij zich ergens anders bevindt?*

“Ja, de geest kan ergens zijn waar hij wil blijven, en zal daarom niet antwoorden als hij opgeroepen wordt, vooral niet als dat gebeurt door iemand in wie hij geen belangstelling heeft.”

43) *Is het helemaal onmogelijk om de geest van iemand die wakker is op te roepen?*

“Hoewel het moeilijk is, is het toch niet helemaal onmogelijk, want als de evocatie effectief is, kan de persoon gaan slapen. Maar de geest kan alleen als geest communiceren op momenten waarop zijn aanwezigheid niet nodig is voor de intelligente activiteit van het lichaam.”

KARDEC'S OPMERKING: Experimenten hebben bewezen dat evocatie tijdens de waaktoestand slaap kan veroorzaken, of tenminste een toestand die dicht bij slaap ligt. Maar dit effect kan alleen worden teweeggebracht door een zeer energieke wil en als er banden van affiniteit zijn tussen de twee individuen. Anders zal de evocatie niet beklijven. Zelfs als de evocatie slaap kan veroorzaken, zal de persoon zich ertegen verzetten als het tijdstip ongeschikt is en hij of zij geen zin heeft om te slapen. Zelfs als de slaap wel optreedt, zal de geest verontrust zijn en met moeite reageren. De beste tijd om een levende persoon op te roepen is dus tijdens de natuurlijke slaap, want de geest is vrij en kan de oproep net zo gemakkelijk beantwoorden als dat hij ergens anders heen kan gaan. Wanneer de persoon instemt met de evocatie en probeert te gaan slapen, kan zijn of haar preoccupatie ermee de slaap vertragen en de geest verstoren. Daarom verdient natuurlijke slaap nog steeds de voorkeur.

44) *Herinnert een levende mens die opgeroepen wordt zich dat bij het ontwaken?*

“Nee. Je bent zelf veel vaker opgeroepen dan je denkt. Alleen de geest is zich ervan bewust, en kan soms de persoon een vage indruk geven van wat er gebeurd is, alsof het een droom was geweest.”

a) *Wie zou ons willen oproepen als we voor hem of haar onbekend zijn?*

“Tijdens andere levens kon je een bekend persoon geweest zijn op deze wereld of op andere. Je familieleden en vrienden konden dat ook op deze wereld en op andere. Stel dat je geest het lichaam van de vader van iemand anders bezielde had. Wanneer deze persoon zijn of haar vader oproept, is het jouw geest die op de evocatie reageert.”

45) *Reageert de geest van een levende als een geest of met de ideeën die hij in zijn wakende toestand heeft?*

“Dat hangt af van zijn verhevenheid, maar het beschouwt kwesties meer gegrond en met minder vooringenomenheid - precies zoals somnambulisten. De twee toestanden zijn bijna identiek.”

46) *Als de geest van een somnambulist tijdens de magnetische slaap opgeroepen zou worden, zou die dan meer lucide zijn dan de geest van iemand anders?*

“Natuurlijk zou het gemakkelijker reageren omdat het minder gehecht zou zijn. Alles hangt af van de mate van onafhankelijkheid tussen de geest en het lichaam.”

a) *Kon de geest van een somnambulist reageren op iemand die hem vanuit een verre plaats opriep en tegelijk verbaal reageren op een andere persoon?*

“Het vermogen om gelijktijdig op twee verschillende plaatsen te communiceren behoort alleen toe aan geesten die volkomen vrij zijn van materie.”

47) *Zouden we de wakkere ideeën van iemand kunnen veranderen door tijdens de slaap op zijn of haar geest in te werken?*

“Ja, soms. Aangezien de geest tijdens het slapen niet zo strikt aan de materie gebonden is, is hij toegankelijker voor mentale suggesties die zijn manier van de gewone dingen zien kunnen beïnvloeden. Helaas is wat bijna altijd gebeurt dat bij het ontwaken de lichamelijke natuur hem overheerst en hem de goede voornemens die hij gemaakt kan hebben doet vergeten.”

EVOCATIES

48) *Is de geest van een levend persoon vrij om te zeggen of niet te zeggen wat hij maar wil?*

“Hij is in het bezit van zijn geestelijke vermogens en daardoor van zijn vrije wil. Aangezien hij meer onderscheidingsvermogen heeft, is hij voorzichtiger dan in de wakende toestand.”

49) *Kunnen we mensen oproepen en hen dwingen iets te verklaren waarover ze liever zwijgen?*

“Zoals ik al zei, de geest bezit vrije wil. Niettemin kan hij als geest aan bepaalde kwesties minder belang hechten dan in zijn gewone toestand, zodat zijn geweten vrijer kan spreken. Bovendien, als hij niet wil praten, kan hij altijd aan een ongemakkelijke situatie ontsnappen door weg te gaan - niemand kan een geest vasthouden zoals men een lichaam kan vasthouden.”

50) *Kan de geest van een levende mens door een andere geest gedwongen worden te verschijnen en te spreken, zoals gebeurt met dwalende geesten?*

“Onder de geesten van zowel de levenden als de doden is er maar één soort suprematie: morele superioriteit, en men moet begrijpen dat een geest van hoge orde nooit een laffe indiscretie zou steunen.”

KARDEC'S OPMERKING: Zulk misbruik van vertrouwen zou in feite verkeerd zijn en dus geen goed resultaat opleveren want men kan een geheim niet ontfutselen van een geest die het wil bewaren, tenzij hij door een gevoel van rechtvaardigheid overmand zou worden en iets zou opbiechten waarover hij onder andere omstandigheden zou zwijgen. Eén bepaald individu wilde op die manier te weten komen of één van haar familieleden haar in zijn testament herinnerd had. De geest antwoordde: “Ja, mijn lieve kleine nichtje, zoals je spoedig zult ontdekken.” Het nichtje was werkelijk herinnerd, maar een paar dagen later vernietigde het familielid het testament en was kwaadaardig genoeg om zijn nichtje daarover in te lichten, hoewel hij niet wist dat hij opgeroepen was. Een instinctief gevoel had hem er ongetwijfeld toe gebracht te handelen naar het besluit dat zijn geest had genomen nadat de vraag was gesteld. Het is pure lafheid om de geest van een overledene of een levende te vragen wat we de persoon face to face niet zouden durven vragen, en zo'n lafheid leidt nooit tot de gehoopte compensatie.

51) *Kunnen we een geest oproepen wiens lichaam nog in de baarmoeder is?*

“Nee, want je weet dat de geest tijdens deze fase compleet in de war is.”

KARDEC'S OPMERKING: De incarnatie vindt pas definitief plaats op het moment dat het kind ademhaalt. Maar vanaf het moment van de conceptie is de aangewezen geest gehuld in een verwarring die toeneemt naarmate de geboorte nadert en die zijn zelfbewustzijn uitwist. Zo kan het niet reageren. (Zie Het Boek der Geesten: De Terugkeer naar het Lichamelijke Leven: De Verbinding van de Ziel met het Lichaam, nr. 344)

52) *Zou een bedrieglijke geest kunnen antwoorden in de plaats van een levende persoon?*

“Zeker, en dat gebeurt vaak, vooral als de oproeper bijbedoelingen heeft. Bovendien is het oproepen van levende mensen alleen nuttig voor psychologische studie. Het zou niet gedaan moeten worden als er geen leerzaam doel mee verbonden is.”

KARDEC'S OPMERKING: Als de evocatie van dwalende geesten niet altijd aanslaat (om hun eigen uitdrukking te gebruiken), dan is dat nog meer het geval met geïncarneerde geesten. Dat is het moment waarop bedrieglijke geesten het vaakst hun plaats innemen.

53) *Zijn er nadelen aan het oproepen van levende mensen?*

“Het is niet altijd vrij van gevaar, maar het hangt af van hun toestand. Als ze ziek zijn, zou je hun ellende kunnen vergroten”.

54) *Wanneer is het oproepen van een levende mens ongepast?*

“Men zou geen extreem jonge kinderen moeten oproepen, geen mensen die ernstig ziek zijn of oudere, kwetsbare individuen. Met andere woorden, het is ongepast wanneer het lichaam ernstig verzwakt is.”

KARDEC'S OPMERKING: De abrupte opschorting van de intellectuele vermogens tijdens de waaktoestand kan ook een gevaar opleveren als de persoon op dat moment al zijn of haar mentale behendigheid nodig had.

EVOCATIES

55) *Wordt tijdens evocaties van levende mensen hun lichaam moe door het werk van de geest, ook al is het lichaam afwezig?*

“Eén individu, die opgeroepen was, bevestigde dat zijn lichaam moe geworden was door te antwoorden: “Mijn geest is als een ballon die aan een paal vastzit. Mijn lichaam is de paal die door de schokkende bewegingen van de ballon door elkaar geschud wordt.”

56) *Aangezien het oproepen van levende mensen ongepast kan zijn als het gebeurt zonder voorzorgsmaatregelen te nemen, is er dan niet ook gevaar bij het oproepen van een geest waarvan men niet weet of hij geïncarneerd is en die zich in een of andere ongunstige toestand kan bevinden?*

“Nee, de omstandigheden zijn niet dezelfde. Het zal alleen antwoorden als de omstandigheden goed zijn. Bovendien, heb ik niet al gezegd dat men, alvorens de evocatie te doen, moet vragen of het mogelijk is?”

57) *Wanneer we op ongelegen momenten een onweerstaanbare slaap in ons op voelen komen, is dat dan omdat we ergens opgeroepen worden?*

“Dat zou kunnen, zeker, maar meestal moet het beschouwd worden als een eenvoudige lichamelijke behoefte, hetzij omdat het lichaam rust nodig heeft, hetzij omdat de geest zijn vrijheid nodig heeft”.

KARDEC'S OPMERKING: We kenden een dame, een medium, die op een dag het idee kreeg de geest van haar kleinzoon op te roepen, die in dezelfde kamer sliep. Ze bevestigde zijn identiteit door zijn taalgebruik, bekende uitdrukkingen en een nauwkeurig verslag van enkele dingen die op de kostschool gebeurd waren. Toen gebeurde er iets anders om het nog verder te bevestigen: de hand van het medium stopte plotseling midden in een zin en ze kon niet meer schrijven. Op dat moment lag het kind half wakker op het bedje te woelen. Hij viel spoedig weer in slaap, en zij zette het gesprek zonder onderbreking voort. Het oproepen van levende mensen, wanneer dat onder de juiste omstandigheden gebeurt, bewijst onweerlegbaar de onderscheiden activiteit van geest en lichaam, en dus het bestaan van een intelligent principe dat onafhankelijk is van materie. (Zie *Revue Spirite* (1860) blz. 11 en 81 voor verschillende opmerkelijke voorbeelden van evocaties van levende mensen).

Menselijke Telegrafie

285. 58) *Kunnen twee mensen die elkaar oproepen tegelijk hun gedachte overbrengen en communiceren?*

“Ja, en deze menselijke telegrafie zal op een dag een universeel communicatiemiddel zijn.”

a) *Waarom kan het op dit moment niet beoefend worden?*

“Het wordt al door sommigen gedaan, maar nog niet door velen. Mannen en vrouwen moeten zich meer zuiveren, zodat hun geest vrijer is van materie - nog een reden waarom evocatie in Gods naam gedaan moet worden. Tot die tijd blijft het beperkt tot zuivere zielen en tot hen die gedematerialiseerd zijn - iets wat in de huidige toestand van de aardbewoners vrij zeldzaam is.”

HOOFDSTUK XXVI

Vragen die aan Geesten Gesteld Kunnen Worden

• Inleidende Observaties • Gepaste en Ongepaste Vragen •
Vragen Betreffende de Toekomst • Betreffende Vorige en
Toekomstige Levens • Betreffende Morele en Materiële
Belangen • Betreffende het Lot van Geesten • Betreffende
Gezondheid • Betreffende Uitvindingen en Ontdekkingen •
Betreffende Verborgene Schatten • Betreffende Andere
Werelden

Inleidende Observaties

286. We kunnen nooit voorzichtig genoeg zijn met de wijze waarop we geesten ondervragen, en vooral niet met de aard van de vragen zelf. We moeten twee aspecten van zulke vragen in aanmerking nemen: de vorm en de omvang. Wat de vorm betreft, deze zouden duidelijk en nauwkeurig moeten worden gesteld en niet te complex moeten zijn. Een ander belangrijk punt, dat niet minder belangrijk is, is de volgorde waarin zij moeten worden gesteld. Bij een onderwerp, dat een reeks vragen vereist, is het van wezenlijk belang, dat zij op methodische wijze aan elkaar worden gekoppeld, waarbij elke vraag logisch voortvloeit uit de vorige. Op die manier zullen de geesten veel gemakkelijker en duidelijker antwoorden dan wanneer we in het wilde weg vragen zouden stellen en zonder enige overgang van het ene onderwerp naar het andere zouden overgaan. Daarom is het een goed idee om van tevoren vragen voor te bereiden, maar tijdens de sessie

HET BOEK DER MEDIUMS – DEEL TWEE – HOOFDSTUK XXVI

kunnen er andere worden ingevoegd, al naar gelang de omstandigheden. Bovendien kunnen door dit voorbereidend werk de vragen rustiger worden opgesteld en is het een soort anticiperende evocatie (zoals we hebben gezegd), die de geest zou kunnen hebben waargenomen en waarop hij zich zou kunnen voorbereiden. Het zal ons opvallen, dat de geest heel vaak op bepaalde vragen antwoordt, nog voordat zij worden gesteld, waaruit blijkt, dat hij er reeds van tevoren van op de hoogte was.

De omvang van de vraag vereist nog meer serieuze aandacht, omdat het vaak de aard van de vraag is die een juist of onjuist antwoord uitlokt. Er zijn bepaalde vragen die de geesten om ons onbekende redenen niet kunnen of mogen beantwoorden, en het zou dus zinloos zijn daarop aan te dringen. Maar de vragen die we het meest moeten vermijden, zijn die welke de scherpzinnigheid van de geest op de proef stellen. Vaak wordt gezegd, dat als iets voor de hand ligt, de geesten het moeten weten, maar het zijn juist die vragen, waarop we het antwoord reeds weten, of die we zelf kunnen ophelderen, die zij niet de moeite nemen te beantwoorden. Dit wantrouwen beledigt hen en er zal niets bevredigends uit voortkomen. Zien we niet regelmatig voorbeelden van hetzelfde bij onszelf? Vinden zeer deskundige individuen, die zich bewust zijn van hun eigen waarde, het leuk om te antwoorden op dwaze vragen die bedoeld zijn om hen op de proef te stellen alsof zij schoolkinderen zijn? De wens om van de een of andere persoon een aanhanger te maken is voor geesten geen reden om nutteloze nieuwsgierigheid te moeten bevredigen. Zij weten dat de persoon vroeg of laat overtuigd zal worden, en de manier waarop dit gebeurt is niet altijd de manier die we zouden kunnen veronderstellen.

Bedenk, dat een serieuze man, die zich met waardevolle en serieuze zaken bezighoudt, voortdurend wordt lastiggevalen door kinderlijke vragen, en je zult kunnen zien, wat hoogontwikkelde geesten denken over alle dwaasheid, die hun wordt gevraagd. Dit betekent natuurlijk niet, dat we van de geesten geen waardevolle lessen en vooral uitstekende raadgevingen kunnen krijgen, maar zij

VRAGEN DIE AAN GEESTEN GESTELD KUNNEN WORDEN

antwoorden beter of slechter naar gelang van hun kennis, hun belangstelling voor ons, de genegenheid die zij voor ons voelen, en tenslotte naar gelang van het doel dat we met onze vragen nastreven en het nut dat zij aan het onderwerp hechten. Maar als we ons beperken door te denken dat zij beter dan anderen in staat zijn ons in te lichten over vragen betreffende deze wereld, zullen zij ons niet met veel sympathie aanzien. Van dan af zullen zij ons slechts haastig bezoeken, en vaak, naar gelang van hun graad van onvolmaaktheid, zullen zij in een slechte gemoedstoestand verkeren omdat zij onnodig zijn gestoord.

287. Sommige mensen denken dat het beste is helemaal geen vragen te stellen maar te wachten op de lering van een geest zonder er om te vragen. Maar dit is een vergissing. Het is duidelijk, dat de geesten spontane leringen geven die een hoog bereik hebben en die we niet zouden moeten negeren maar er zijn verklaringen waarop we lang zouden moeten wachten, indien we ze niet rechtstreeks zouden vragen. Zonder de vragen die we voorstelden, zouden noch Het Boek der Geesten, noch dit huidige werk ooit geschreven zijn, of het zou op zijn minst veel minder compleet zijn geweest, en vele zeer belangrijke problemen zouden nog steeds niet zijn opgelost. Het stellen van vragen is verre van ongepast, maar juist van groot belang voor ons leren, wanneer we ze binnen de juiste grenzen formuleren. Zij bieden nog het voordeel, dat zij ons helpen bedrieglijke geesten te ontmaskeren, die, meer pretentius dan kundig, zelden standhouden bij een strak logisch onderzoek, waarin de vragen hen ertoe brengen zich eindelijk te ontmaskeren. Aangezien de geesten van ware hoge orde voor dit proces niets te vrezen hebben, stellen zij als eersten voor, dat we uitleg vragen over duistere punten terwijl de anderen bang zijn voor de confrontatie met sterke argumenten en er alles aan doen om deze te vermijden. Daarom stellen zij gewoonlijk aan de mediums, die zij willen overheersen en dwingen hun utopische denkbeelden te aanvaarden, voor zich te onthouden van elke controverse met betrekking tot hun leer.

HET BOEK DER MEDIUMS – DEEL TWEE – HOOFDSTUK XXVI

Wie goed heeft begrepen, wat we tot hiertoe in dit werk hebben verklaard, heeft al een idee van de draagwijdte waartoe we de tot geesten gerichte vragen moeten beperken. Niettemin zullen wij, om zekerder te zijn, nu hun antwoorden geven op de voornaamste onderwerpen, die individuen met weinig ervaring in het algemeen aan hen voorleggen.

Gepaste en Ongepaste Vragen

288. 1) *Beantwoorden geesten genillig de vragen die hen gesteld worden?*

“Het hangt van de vragen af. Serieuze geesten scheppen er genoeg in te antwoorden op diegenen wier doel goedheid en jullie vooruitgang is. Maar ze luisteren niet naar waardeloze vragen.

2) *Is het stellen van een serieuze vraag voldoende om een serieuze antwoord te krijgen?*

“Nee. Het hangt ook af van de geest die antwoordt”.

a) *Maar zal een serieuze vraag frivole geesten niet weghouden?*

“Het is niet de vraag zelf die hen weghoudt, maar veeleer het karakter van degene die vraagt”.

3) *Welke soorten vragen zijn in het bijzonder onaangenaam voor goede geesten?*

“Alle die overbodig zijn, uit nieuwsgierigheid gesteld worden of bedoeld zijn om hen op de proef te stellen. Daar reageren ze niet op en trekken zich terug.”

a) *Zijn er vragen die onaangenaam zijn voor onvolmaakte geesten?*

“Alleen die waardoor ze hun onwetendheid kunnen tonen of hun bedrog als ze misleidend proberen te zijn. Anders zullen ze op alles reageren zonder zich zorgen te maken over de waarheid.”

4) *Hoe is het met mensen die communicatie met geesten alleen beschouwen als afleiding of tijdverdrijf, of als een manier om openbaringen te krijgen over vragen van persoonlijke aard?*

VRAGEN DIE AAN GEESTEN GESTELD KUNNEN WORDEN

“Geesten van lage orde houden erg van zulke mensen, die net als zichzelf van amusement houden, en ze zijn erg blij als ze erin slagen hen te misleiden.”

5) *Wanneer geesten op bepaalde vragen niet antwoorden, is dat dan omdat ze dat niet willen of omdat een hogere macht zich tegen bepaalde openbaringen verzet?*

“Het kan beide zijn. Er zijn bepaalde kwesties die niet geopenbaard kunnen worden, en andere waar de geest geen weet van heeft.”

a) *Als we sterk aandringen, zal een geest dan eindelijk antwoorden?*

“Nee. Als een geest niet wil antwoorden kan hij gemakkelijk weggaan, en daarom is het juist te wachten als ze dat zeggen, en vooral als ze aangeven niet aan te dringen op het krijgen van een antwoord. Aandringen op een antwoord dat ze niet willen geven is een zeker middel om misleid te worden.”

6) *Zijn alle geesten in staat de vragen die hen gesteld worden te begrijpen?*

“Verre van dat. Minder geëvolueerde geesten zijn niet in staat bepaalde vragen te begrijpen, wat hen echter niet belet een goede of slechte poging te doen - net als onder jullie zelf.”

KARDEC'S OPMERKING: In bepaalde gevallen, als het nuttig kan zijn, zal een meer verlichte geest een minder kundige vaak helpen door hem het antwoord toe te fluisteren. Dit kan gemakkelijk herkend worden aan het contrast van bepaalde antwoorden met andere, of doordat de geest het zelf bevestigt. Maar dit geldt alleen voor oprechte onwetende geesten en nooit voor hen die blij geven van valse kennis.

Vragen Betreffende de Toekomst

289. 7) *Kunnen geesten ons de toekomst onthullen?*

“Als mensen de toekomst kenden, zouden ze het heden verwaarlozen, en toch is dit een kwestie waarover men steeds aandringt om een precies antwoord te krijgen. Dit moet als een ernstige vergissing beschouwd worden, want de manifestatie van geesten is geen middel tot waarzeggerij. Als men echter absoluut aandringt op

HET BOEK DER MEDIUMS – DEEL TWEE – HOOFDSTUK XXVI

een antwoord, zal het door een lichtzinnige geest gegeven worden - wij waarschuwen je daar voortdurend voor”. (Zie het Boek der Geesten: Voorkennis van de Toekomst, nr. 868)

8) *Niettemin, worden sommige toekomstige gebeurtenissen niet spontaan en correct door geesten aangekondigd?*

“Het kan gebeuren dat de geest kwesties voorziet waarvan hij het gepast acht ze te onthullen of die zijn missie zijn om aan jou te openbaren. In zulke gevallen moet men echter het meest oppassen voor bedrieglijke geesten, die zich vermaken door voorspellingen te doen. De mate van vertrouwen die ze verdienen kan men alleen beoordelen door de omstandigheden als geheel te observeren”.

9) *Welke soorten voorspellingen moeten we het meest wantrouwen?*

“Alle die niet van algemeen nut zijn. Persoonlijke voorspellingen kunnen bijna altijd als apocrief beschouwd worden.”

10) *Met welke doel kondigen geesten spontaan gebeurtenissen aan die uiteindelijk niet plaatsvinden?*

“Meestal om zich te vermaken met de goedgelovigheid, schrik of vreugde die ze veroorzaken, en dan lachen ze om de teleurstelling. Maar soms hebben deze bedrieglijke voorspellingen een serieus doel: de mensen tot wie ze gericht zijn op de proef stellen, door de aard van de goede of kwade gevoelens te onthullen die ze bij ontvangst opwekken.”

KARDEC'S OPMERKING: Een voorbeeld zou zijn een aankondiging die hebzucht of ambitie kan opwekken bij het vooruitzicht van een erfenis bij iemands dood, enz.

11) *Waarom stellen serieuze geesten geen specifieke datum vast waarop ze aanvoelen dat een bepaalde gebeurtenis zal plaatsvinden? Is het omdat ze dat niet kunnen of omdat ze dat niet willen?*

“Om beide redenen. In bepaalde gevallen kunnen ze de nadering van een gebeurtenis aanvoelen, en je er dan voor waarschuwen. Wat de precieze tijd betreft, die mogen ze vaak niet geven, of vele malen kunnen ze het niet, omdat ze het zelf niet weten.

VRAGEN DIE AAN GEESTEN GESTELD KUNNEN WORDEN

Een geest kan een gebeurtenis voorzien, maar het precieze moment kan afhangen van voorvallen die nog niet hebben plaatsgevonden, en waarvan alleen God op de hoogte is. Frivole geesten, die geen scrupules hebben om je voor de gek te houden, stellen dagen en uren vast zonder zich om de waarheid te bekommeren. Daarom moet elke indirecte voorspelling als verdacht beschouwd worden.

“Nogmaals, onze missie is jullie in staat te stellen te evolueren en wij helpen jullie op elke manier die wij kunnen. Wie geesten van hoge orde om wijsheid vraagt, zal nooit bedrogen uitkomen. Maar denk niet dat je onze tijd kunt verspillen met je futiliteiten en met het voorspellen van de toekomst voor jou. Die taak hebben wij overgelaten aan lichtzinnige geesten, die zich ermee amuseren als ondeugende kinderen.

“De Voorzienigheid heeft grenzen gesteld aan wat aan mensen geopenbaard kan worden, en serieuze geesten zwijgen over alles wat hun verboden is te onthullen. Wie aandringt op een antwoord, stelt zich bloot aan het bedrog van geesten van lage orde, die altijd klaar staan om gebruik te maken van gelegenheden om hun goedgelovigheid uit te buiten.”

KARDEC'S OPMERKING: Geesten zien of voelen toekomstige gebeurtenissen door inductie. Ze zien ze zich voordoen binnen een tijdsbestek dat ze niet meten zoals we dat doen. Om een bepaalde tijd voor een gebeurtenis vast te stellen, zouden ze zich moeten identificeren met onze manier van duurberekening, wat ze niet altijd nodig achten. Dit is bijna altijd de oorzaak van schijnbare fouten.

12) *Zijn er niet individuen die begaafd zijn met het bijzondere vermogen om de toekomst te zien?*

“Ja, zij van wie de ziel zich kan losmaken van de materie, in welk geval het hun geest is die ziet. Als het gepast is, staat God hen toe bepaalde dingen voor goede doeleinden te onthullen; niettemin zijn bedriegers en charlatans ver in de meerderheid. Maar dit vermogen zal in de toekomst meer algemeen worden.”

HET BOEK DER MEDIUMS – DEEL TWEE – HOOFDSTUK XXVI

13) *Hoe zit het met geesten die zich vermaken door mensen te vertellen dat ze op een bepaalde dag op een bepaalde tijd zullen sterven?*

“Het zijn grappenmakers van slechte smaak - overdreven slechte smaak - die alleen maar lol willen hebben om het alarm dat ze veroorzaken. Men moet zich hierover nooit zorgen maken”.

14) *Maar waarom worden bepaalde individuen door een voorgevoel gewaarschuwd voor het tijdstip van hun dood?*

“Meestal weet de geest er tijdens zijn momenten van vrijheid zelf van en behoudt de persoon bij het ontwaken een intuïtie. Aangezien deze individuen al voorbereid zijn, schrikken ze er niet van en worden ze er niet door gestoord. Voor hen is deze scheiding van de ziel van het lichaam slechts een verandering van situatie, of - als je een ruw voorbeeld verkiest - het is als het uittrekken van zware kleren en het aantrekken van zijde. De angst voor de dood zal afnemen bij de verbreiding van het spiritistische geloof.”

Betreffende Vorige en Toekomstige Levens

290. 15) *Kunnen geesten onze vorige levens aan ons onthullen?*

“God staat soms toe dat ze geopenbaard worden, afhankelijk van het doel. Als ze je tot opbouw en onderricht zullen helpen, zijn deze openbaringen authentiek, en in zo'n geval komen ze bijna altijd spontaan en volkomen onverwacht. Maar God staat het nooit toe om ijdele nieuwsgierigheid te bevredigen.”

a) *Waarom aarzelen bepaalde geesten nooit om deze onthullingen te doen?*

“Het zijn grappenmakers die zich ten koste van jou amuseren. Zulke openbaringen zou men over het algemeen als vals moeten beschouwen, of op zijn minst verdacht als ze niet een bij uitstek serieus en nuttig doel hebben. Spottende geesten amuseren zich door de ijdelheid van mensen te vleien door pretentieuze antecedenten te onthullen. Er zijn mediums en gelovigen die wat zulke geesten in dit verband zeggen gewoon aannemen, zonder zelfs maar op te merken

VRAGEN DIE AAN GEESTEN GESTELD KUNNEN WORDEN

dat de huidige toestand van hun geest op geen enkele manier de positie zou rechtvaardigen die ze menen te hebben ingenomen. Het is pure ijdelheid, en zowel spottende geesten als mensen amuseren zich ermee. Het zou logischer zijn en in overeenstemming met de progressieve evolutie van wezens als zulke mensen waren opgestegen in plaats van afgedaald, wat voor hen eervoller zou zijn. Om deze openbaringen te kunnen aanvaarden, zou het nodig zijn dat ze spontaan gebeurden via verschillende mediums die elkaar niet kenden, naast het medium dat ze in eerste instantie ontving. Dan zou er reden genoeg zijn om ze te geloven”.

b) *Als we niets mogen weten over onze vorige identiteit, geldt dan hetzelfde wat betreft het soort leven dat we geleefd hebben, welke maatschappelijke positie we bekleedden, en de kwaliteiten en gebreken die in ons overheersten?*

“Nee, dit mag onthuld worden omdat het voor je evolutie kan dienen. Maar je kunt zelf je eigen verleden achterhalen door je heden te bestuderen.” (Zie *Het Boek der Geesten: Vergetelheid van het verleden*, nr. 392)

16) *Kunnen we enige vorm van openbaring ontvangen betreffende ons toekomstig leven?*

“Nee. Alles wat een geest je over je toekomst zou kunnen vertellen zou pure onzin zijn. Je zou moeten beseffen dat je toekomstig bestaan niet van tevoren gekend kan worden want het zal door jou zelf bepaald worden volgens je gedrag terwijl je op aarde bent en je voornemens als geest daarna. Hoe minder je hoeft te beproeven, hoe gelukkiger je zult zijn maar weten waar en hoe dat bestaan zal zijn - nogmaals, dat is onmogelijk. De enige uitzondering is in het zeldzame en bijzondere geval van geesten die alleen op aarde zijn om een belangrijke missie te vervullen, want dan is hun loop al enigszins van tevoren uitgestippeld.

Betreffende Morele en Materiële Belangen

291. 17) *Mogen we geesten om raad vragen?*

HET BOEK DER MEDIUMS – DEEL TWEE – HOOFDSTUK XXVI

“Ja, natuurlijk. Goede geesten weigeren nooit hen te helpen die hen in vertrouwen aanroepen, vooral als het over kwesties van de ziel gaat. Maar ze negeren hypocrieten - *zij die doen alsof ze het licht zoeken terwijl ze zich overgeven aan de duisternis.*”

18) *Kunnen geesten ons raad geven over privé zaken?*

“Soms, afhankelijk van de situatie. Het hangt er ook van af aan wie je het vraagt. Advies over iemands privéleven wordt nauwkeuriger gegeven door vertrouwde geesten, die meer met individuen verbonden zijn en belangstelling tonen voor hun zorgen. Je vertrouwde geest is een vriend, de vertrouweling van je meest geheime gedachten, maar vaak vermoei je hem met vragen die zo onbeduidend zijn dat hij wegblijft. Aan de andere kant zou het absurd zijn vreemde geesten over intieme problemen te vragen, net zoals het absurd zou zijn ze voor te stellen aan de eerste persoon die je op straat ontmoet. Je zou er goed aan doen niet te vergeten dat banale vragen onverenigbaar zijn met geesten van hoge orde. Je moet ook rekening houden met de eigenschappen van de vertrouwde geest, die goed of kwaad kan zijn naar gelang de sympathieke redenen die hem met de persoon verbinden. De vertrouwde geest van een slecht individu is een kwade geest, die schadelijke raad kan geven, maar zich zal terugtrekken en plaats maken voor een betere geest als het individu zich verbetert. Gelijken zoeken gelijken op”.

19) *Kunnen onze vertrouwde geesten dingen onthullen die ons kunnen helpen in onze materiële belangen?*

“Dat zouden ze kunnen, en soms zullen ze dat ook doen, afhankelijk van de omstandigheden; maar bedenk wel dat goede geesten nooit dienst bewijzen aan hebzucht. Kwade geesten lokken je met duizenden beelden om je op te winden, die je dan misleiden en je uiteindelijk teleurstellen. Je zou ook moeten weten dat als je beproeving is om deze of gene beproeving te ondergaan, beschermgeesten je kunnen helpen die met meer berusting te dragen en soms te verzachten, maar in het belang van je eigen toekomst

VRAGEN DIE AAN GEESTEN GESTELD KUNNEN WORDEN

kunnen ze je er niet van bevrijden. Het is als een goede vader die zijn zoon niet alles geeft wat hij wil”.

KARDEC'S OPMERKING: In veel omstandigheden kunnen onze beschermgeesten ons het beste pad wijzen dat we kunnen volgen, maar zonder ons erheen te leiden. Anders zouden we alle initiatief verliezen en niets meer kunnen doen zonder onze toevlucht tot hen te nemen, wat schadelijk zou zijn voor onze evolutie. Om vooruit te komen moet de mens voortdurend ervaringen opdoen ten koste van zichzelf. Daarom geven wijze geesten ons raad, maar dragen ze ons altijd over aan onze eigen mogelijkheden, zoals bekwame leraren dat doen met hun leerlingen. In de gewone omstandigheden van het leven geven ze ons raad door inspiratie, en laten ons zo alle verdienste van onze goede werken, maar ook de volle verantwoordelijkheid voor onze slechte keuzes.

Het zou misbruik zijn van het beschermheerschap van onze vertrouwde geesten en een misverstand over hun missie, als we hen de hele tijd zouden ondervragen over de meest onbeduidende kwesties - zoals sommige mediums doen. Sommige mediums nemen het potlood ter hand om ja/nee advies te krijgen over de eenvoudigste beslissingen. Deze gewoonte verraadt zowel bekrompenheid als het vermoeden dat ze altijd een dienende geest op hun bevel hebben, die niets anders te doen heeft dan zich met hen en hun kleinzielige belangen bezig te houden. Het maakt bovendien korte metten met hun eigen oordeel en reduceert hen tot het spelen van een passieve rol zonder winst in het heden en ongetwijfeld met zekere schade voor hun toekomstige vooruitgang. Als er kinderlijkheid schuilt in het ondervragen van geesten over nutteloze kwesties, dan is het ook kinderlijk van de kant van geesten om zich spontaan bezig te houden met wat men onze huiselijke routine kan noemen. Zulke geesten kunnen goed zijn, maar ze zijn zeker nog erg aardse.

20) *Als een zekere man bij zijn sterven zijn zaken in verwarring achterlaat, zou hij dan zijn vertrouwde geest kunnen vragen hem te helpen ze op te lossen, en zou hij die kunnen ondervragen over de bezittingen die hij achterliet en waarvan hij misschien niet volledig op de hoogte is, mits het in het belang van de rechtvaardigheid is?*

“Men vergeet dat de dood bevrijding is van aardse zorgen. Denkt men dat zijn geest, blij met zijn vrijheid, zich nog langer gewillig

HET BOEK DER MEDIUMS – DEEL TWEE – HOOFDSTUK XXVI

zal bezighouden met de keten waarvan hij zich zojuist bevrijd heeft om de hebzucht van erfgenamen te bevredigen, die misschien blij waren dat hij stierf zodat zij van zijn dood zouden kunnen profiteren? Je spreekt van rechtvaardigheid, maar rechtvaardigheid zit in het teleurstellen van de begerigheid van de erfgenamen, die het begin is van de straffen die God gereserveerd heeft voor hun hebzucht naar aardse bezittingen. Bovendien maken de moeilijkheden die soms bij de dood van iemand achterblijven deel uit van de beproevingen van het leven, en geen geest heeft de macht er vrij van te zijn, want ze behoren tot de decreten van God”.

KARDEC'S OPMERKING: Dit antwoord zal zeker teleurstellend zijn voor hen die zich inbeelden dat geesten niets beters te doen hebben dan als onze helderziende gidsen op te treden en ons te helpen, niet in de richting naar de hemel maar op de aarde zelf. Een andere overweging ondersteunt dit antwoord. Als bepaalde mensen hun zaken uit verwaarlozing tijdens hun leven in de war laten, is het onwaarschijnlijk dat ze er na de dood zorgvuldiger mee zullen omgaan, want ze zullen zich gelukkig voelen vrij te zijn van de zorgen die ze veroorzaakten. Bovendien zullen ze er, zelfs als ze weinig ontwikkeld zijn, als geesten minder belang aan hechten dan als mens. Wat de onbekende bezittingen betreft die ze hebben nagelaten, is er geen reden voor hen om zich zorgen te maken over hebzuchtige erfgenamen, die er waarschijnlijk zelfs nooit aan gedacht hebben, behalve dan in de hoop op wat winst. Daarnaast kunnen ze, als ze nog doordrongen zijn van menselijke hartstochten, zelfs een kwaadaardig genoegen voelen in de teleurstelling van hun erfgenamen. Als een geest het in het belang van gerechtigheid en dierbaren nuttig acht zulke bezittingen te onthullen, zal hij dat spontaan doen, zonder dat de betrokkenen mediums hoeven te zijn of hun toevlucht tot een medium hoeven te nemen. Hij zal de kwestie bekend maken door onverwachte omstandigheden, maar nooit als gevolg van rechtstreeks tot hem gerichte verzoeken, want verzoeken kunnen de aard van de beproevingen die de partijen moeten ondergaan niet veranderen. Het zou ze alleen maar verergeren, want zulke verzoeken verraden bijna altijd hebzucht en tonen de geest dat zijn erfgenamen er alleen maar om egoïstische redenen aan dachten. (Zie nr. 295)

VRAGEN DIE AAN GEESTEN GESTELD KUNNEN
WORDEN

Betreffende het Lot van Geesten

292. 21) *Mogen we geesten om informatie vragen over hun situatie in de geestelijke wereld?*

“Ja, en ze geven gewillig gehoor als het verzoek gedaan wordt uit affiniteit of de wens nuttig te zijn, veeleer dan omwille van nieuwsgierigheid.”

22) *Zijn geesten in staat de aard van hun lijden of geluk te openbaren?*

“Absoluut, en deze openbaringen geven je een waardevolle les, want ze stellen je in staat de aard van toekomstige straffen en beloningen te begrijpen. Door je verkeerde ideeën over dit onderwerp te vernietigen, neigen ze ertoe je geloof en vertrouwen in Gods goedheid weer aan te wakkeren. Goede geesten zijn blij verslag te kunnen doen van hun gelukzaligheid, terwijl slechte geesten zich gedwongen kunnen zien hun lijden te beschrijven om hen tot inkeer te brengen. Soms vinden ze daar zelfs enige verlichting in. Het zijn de ongelukkigen die kreunen in de hoop medelijden te krijgen.

“Vergeet niet dat het wezenlijke en exclusieve doel van het Spiritisme jouw verbetering is. Om dat doel te bereiken hebben de geesten toestemming gekregen om je in te wijden in het toekomstige leven, en je voorbeelden aan te reiken die je tot je voordeel kunt gebruiken. Hoe meer je je identificeert met de wereld die je te wachten staat, hoe minder je zult lijden in de wereld waar je nu bent. Dit vat het huidige doel van de Spiritistische openbaring samen.”

23) *Kunnen we door het oproepen van mensen over wiens lot we onzeker zijn, weten of ze nog in leven zijn of niet?*

“Ja, als de onzekerheid over hun dood geen noodzaak of beproeving is voor hen die er iets over willen weten.”

a) *Als ze gestorven zijn, kunnen ze dan de omstandigheden van hun dood op een manier rapporteren die geverifieerd kan worden?*

“Als het belangrijk is, kunnen ze dat; anders doen ze geen moeite”.

KARDEC'S OPMERKING: Ervaring heeft in zulke gevallen aangetoond dat een geest misschien helemaal niet onder de indruk is van onze belangstelling voor de omstandigheden van zijn dood. Als hij ze wil onthullen, zal hij dat zelf doen door de meest precieze informatie te verstrekken, hetzij via een medium, hetzij via visioenen en verschijningen. Anders kan een bedrieglijke geest heel goed zijn plaats innemen en zich vermaken door waardeloze informatie te verstrekken. De verdwijning van individuen, van wie de dood niet officieel bewezen kan worden, geeft vaak moeilijkheden in familie zaken. Slechts in zeldzame en uitzonderlijke gevallen hebben we gezien dat geesten bij navraag waardevolle aanwijzingen gaven. Als zij dat zouden willen, zouden ze het ongetwijfeld kunnen; maar het wordt hen bijna altijd verboden wanneer de moeilijkheden beproevingen inhouden voor hen die ze liever vermijden. Men zou zich dus vergissen als men op deze manier fantasievolle hoop koestert op het verkrijgen van een erfenis, waarbij het enige positieve resultaat het geld is dat aan zo'n streven besteed wordt. Er is geen gebrek aan geesten die bereid zijn zulke hoop aan te wakkeren, en die er geen enkele scrupules voor hebben belangstellenden op een zinloze zoektocht te leiden, waaruit ze al blij zullen zijn als ze er slechts een beetje belachelijk uit tevoorschijn komen.

Betreffende Gezondheid

293. 24) *Mogen geesten advies geven over gezondheid?*

“Wij hebben onze gezondheid nodig om ons werk te kunnen vervullen terwijl wij op aarde zijn, en daarom houden geesten zich er gewillig mee bezig. Maar omdat er zowel onwetenden als wijzen zijn - in dit geval zoals in alle andere - is het verstandig je niet te richten tot de eerste die verschijnt.”

25) *Als we ons tot de geest van een beroemde arts zouden richten, zouden we dan zekerder zijn van het verkrijgen van goede raad?*

“Beroemde dokters zijn niet onfeilbaar en hebben vaak theoretische ideeën die niet altijd juist zijn, en waarvan ze door de dood niet plotseling bevrijd zijn. Aardse wetenschap is zeer onbeduidend in het licht van hemelse wetenschap, en alleen hoogontwikkelde geesten bezitten de laatste. Hoewel ze misschien namen gebruiken die jij niet kent, kunnen ze over alles veel meer weten dan jouw eigen geleerden.

VRAGEN DIE AAN GEESTEN GESTELD KUNNEN WORDEN

Er is meer dan wetenschap nodig om van geesten hoogontwikkelde geesten te maken, en je zou erg verbaasd zijn over de plaats die bepaalde geleerden onder ons innemen. Vandaar dat de geest van een geleerde misschien niet meer weet dan toen hij op aarde was, als hij als geest niet verder gekomen is.”

26) *Als geesten, beseffen geleerden hun wetenschappelijke fouten?*

“Als ze een voldoende hoge graad bereikt hebben om hun ijdelheid los te laten en te begrijpen dat hun ontwikkeling nog niet voltooid is, beseffen ze die en bekennen ze zonder zich te schamen. Maar als ze nog niet voldoende gedematerialiseerd zijn, kunnen ze enkele van hun aardse vooroordelen behouden.”

27) *Als artsen hun overleden cliënten zouden oproepen, zouden ze dan van hen uitleg kunnen krijgen over de oorzaak van hun dood, de fouten die ze misschien begaan hebben bij de behandeling van hen, en zo hun kennis vergroten?*

“Dat zouden ze kunnen, en het zou heel nuttig zijn, vooral als ze bijgestaan werden door verlichte geesten, die de kennis konden aanvullen die ze over bepaalde ziekten misten. Maar het zou nodig zijn zulke studies op een serieuze en toegewijde manier te doen en met een humanitair doel - niet als een middel om kennis en rijkdom te verwerven zonder ervoor te hoeven werken.”

Betreffende Uitvindingen en Ontdekkingen

294. 28) *Kunnen geesten leidinggeven bij wetenschappelijk onderzoek en ontdekkingen?*

“Wetenschap is het werk van genieën en moet alleen door arbeid verworven worden, want dat is de enige manier waarop mensen vooruitkomen op hun pad. Wat zouden ze eraan verdienen als ze alleen maar geesten hoefden te ondervragen om alles te weten te komen? Elke imbeciel zou tegen die prijs geleerd kunnen worden. Hetzelfde geldt voor uitvindingen en industriële ontdekkingen. Niettemin is er nog een andere overweging: elk ding moet op zijn eigen tijd komen en wanneer gemoederen over het algemeen rijp genoeg zijn

HET BOEK DER MEDIUMS – DEEL TWEE – HOOFDSTUK XXVI

om het te ontvangen. Als uitvinders rechtstreeks van geesten antwoorden zouden kunnen krijgen, zouden ze de natuurlijke orde van de dingen ondermijnen en vrucht doen dragen vóór de juiste tijd.

“God zei tegen de man en de vrouw: 'Je zult je brood verdienen met het zweet van je voorhoofd', een bewonderenswaardig beeld dat de menselijke conditie in deze wereld schetst. De mens moet in alles vooruitgang boeken door ervoor te werken. Als alles hun helemaal afgewerkt gegeven zou worden, hoe zou dat hun intelligentie dienen? Het zou zijn als een schoolkind wiens huiswerk door iemand anders gedaan werd”.

29) *Worden wetenschappers en uitvinders bij hun onderzoek nooit door geesten geholpen?*

“Dat is een heel andere kwestie. Wanneer de juiste tijd voor bepaalde ontdekkingen gekomen is, zoeken de geesten die verantwoordelijk zijn voor de leiding van de vooruitgang de geschikte mensen om ze te volbrengen, waarbij ze hen inspireren met de nodige ideeën, maar hen alle verdienste laten omdat ze zelf de ideeën zullen moeten uitwerken en ze uitvoeren. Dit is het proces voor alle grote werken van de menselijke intelligentie. Goede geesten respecteren alle individuen in hun eigen sfeer: zij die alleen in staat zijn de grond te bewerken zullen niet tot bewaarders van de geheimen van God gemaakt worden, maar de geesten zullen uit het duister iemand weten te trekken die in staat is het goddelijke plan te vervullen. Laat je niet door nieuwsgierigheid of ambitie leiden op een weg die niet in overeenstemming is met het doel van het Spiritisme en die tot de meest belachelijke misleidingen zou leiden”.

KARDEC'S OPMERKING: Een nauwkeuriger begrip van het Spiritisme heeft de ontdekkingskoorts tot bedaren gebracht, waarop in het begin veel mensen prat gingen. Er waren zelfs mensen die de geesten om recepten vroegen over hoe je haar kon verven en herstellen, likdoorns kon genezen, enz. We hebben velen gezien die geloofden dat ze op het punt stonden een fortuin te verdienen, maar alleen resultaten oogstten die hen belachelijk maakten. Hetzelfde geldt als iemand het mysterie van de oorsprong van de dingen wil doorgronden met behulp van geesten.

VRAGEN DIE AAN GEESTEN GESTELD KUNNEN WORDEN

Bepaalde geesten hebben er inderdaad hun eigen theorieën over, maar die zijn niet waardevoller dan die van mensen en moeten met veel voorzichtigheid ontvangen worden.

Betreffende Verborgen Schatten

295. 30) *Kunnen geesten de locatie van verborgen schatten onthullen?*

“Geesten van hoge orde houden zich niet met zulke dingen bezig, maar spottende geesten onthullen vaak de locatie van niet bestaande schatten, of ze kunnen zelfs de ene plaats aanwijzen terwijl de eigenlijke schat op een andere ligt. Ironisch genoeg heeft dat zijn nut om aan te tonen dat het ware fortuin zich in de arbeid bevindt. Als de Voorzienigheid verborgen rijkdom voor iemand bestemt, zal die persoon die vanzelf vinden en niet op een andere manier”.

31) *Wat te denken van het geloof dat geesten verborgen schatten bewaken?*

“Geesten die nog niet gedematerialiseerd zijn hechten zich aan dingen. Gierigaards die hun schat verborgen hebben kunnen er na de dood nog steeds over waken en het bewaken. Hun verbijstering als ze zien dat het gestolen wordt is één van hun straffen, tot ze de zinloosheid van zulke dingen inzien. Maar er zijn ook geesten op de aarde die verantwoordelijk zijn voor het begeleiden van haar geologische transformaties, en die allegorisch getransformeerd zijn tot bewakers van natuurlijke schatten”.

KARDEC'S OPMERKING: De kwestie van verborgen schatten is dezelfde als die van onbekende erfenissen. Iemand zou wel krankzinnig moeten zijn om te rekenen op valse onthullingen die van de schurken van de onzichtbare wereld kunnen komen. We hebben al gezegd dat wanneer geesten zulke onthullingen willen of kunnen doen, ze dat spontaan doen en geen mediums nodig hebben. Hier is een voorbeeld:

Een dame verloor haar echtgenoot na dertig jaar huwelijk en dreigde zonder middelen uit haar huis gezet te worden door haar stiefzonen, voor wie ze als een tweede moeder was geweest. Ze was uiterst wanhopig en op een avond verscheen haar man aan haar en nodigde haar uit hem te volgen naar zijn kantoor. Daar toonde hij haar zijn schrijfbureau, dat nog

HET BOEK DER MEDIUMS – DEEL TWEE – HOOFDSTUK XXVI

steeds dichtgeplakt was, en door haar een tweede zicht⁶⁴ te verschaffen, liet hij haar zien wat erin lag. Hij wees haar op een geheime lade waarvan ze niet had geweten en legde uit hoe die werkte, en voegde eraan toe: “Ik voorzag wat er gebeurt en wilde je verzekeren van je erfenis. Mijn testament ligt in deze lade en ik heb je het volledige gebruik van dit huis nagelaten en een inkomen van.... “Daarna verdween hij. Toen de dag aanbrak om de gerechtelijke zegels te verwijderen, kon niemand de lade openen. De dame vertelde toen wat er gebeurd was. Ze opende de la volgens de instructies van haar echtgenoot en ontdekte dat het testament overeenkwam met wat hij gezegd had.

Betreffende Andere Werelden

296. 32) *In hoeverre kunnen we de beschrijvingen van geesten over andere werelden vertrouwen?*

“Het hangt af van de ware evolutionaire graad van de geesten die ze geven, want je moet begrijpen dat gewone geesten even onbekwaam zijn om je over deze materie te informeren als een ongeleerde onder jullie zou zijn over de verschillende landen van de aarde. Jullie stellen vaak wetenschappelijke vragen over zulke werelden, die deze geesten niet kunnen beantwoorden. Als ze het goed bedoelen, pakken ze de kwestie aan volgens hun persoonlijke ideeën. Als ze lichtzinnig zijn, hebben ze er plezier in je bizarre en fantastische beschrijvingen te geven die aan hun eigen verbeelding ontleend zijn en rapporteren ze over vele kwesties waar niets echt aan is. Ze zijn in hun gedesincarneerde staat even fantasierijk als toen ze op aarde waren. Geloof niettemin niet dat het helemaal onmogelijk is om informatie over andere werelden te krijgen. Goede geesten beschrijven graag de werelden die ze bewonen om je instructies te geven om je te helpen evolueren en je op het pad te zetten dat je naar hen zal leiden. Het is een manier voor hen om je ideeën over de toekomst te richten en je niet in een vacuüm achter te laten”.

---

⁶⁴ Zie het Boek Der Geesten, hfdst. VIII, *Tweede Zicht* – Vertaler opmerking.

VRAGEN DIE AAN GEESTEN GESTELD KUNNEN WORDEN

a) *Hoe kunnen we zeker zijn van de juistheid van deze beschrijvingen?*

“Het beste middel is hun onderlinge overeenstemming, maar je moet bedenken dat ze jouw morele verbetering als doel hebben. Het gaat dus om de morele toestand van de bewoners, waarover ze je het beste kunnen inlichten en niet om de fysieke of geologische structuur van die globes. Met je huidige begrip zou je die toch niet kunnen bevatten. Kennis van zo'n structuur zou je vooruitgang in deze wereld niet ten goede komen, en je zult er volledig toe in staat zijn als je er op een dag bent”.

KARDEC'S OPMERKING: Vragen over de fysieke samenstelling en de astronomische omstandigheden van werelden betreffen het terrein van wetenschappelijk onderzoek, en geesten zullen ons het werk aan dit onderwerp niet besparen. Anders zou een bepaalde astronoom het heel handig vinden om geesten te vragen berekeningen voor hem te maken, waarvan hij achteraf ongetwijfeld niet zou toegeven dat het gebeurd was. Als door openbaring geesten iemand enig werk aan een bepaalde ontdekking zouden kunnen besparen, zouden ze dat waarschijnlijk doen voor een geleerde die bescheiden genoeg was om de bron openlijk te erkennen en niet ten bate van hoogmoedige, die de betrokkenheid van geesten zouden ontkennen en voor wie ze integendeel vaak de teleurstellingen van egoïsme reserveren.

HOOFDSTUK XXVII

Tegenstrijdigheden en Misleidingen

Tegenstrijdigheden

297. De tegenstanders van het Spiritisme aarzelen niet erop te wijzen dat de aanhangers ervan het onderling niet eens zijn, dat ze zelfs niet allemaal dezelfde overtuigingen hebben; met andere woorden, ze spreken elkaar tegen. Als de leer door geesten gegeven wordt, vragen ze, waarom zijn ze dan niet identiek? Alleen een serieuze en diepgaande studie van de Wetenschap kan deze argumenten ontmaskeren voor wat ze werkelijk zijn.

We beginnen met te stellen dat deze tegenstrijdigheden, waar sommige individuen zo'n ophef over maken, meestal meer schijn dan werkelijkheid zijn, en dat ze meer naar de oppervlakte dan naar de diepte van de kwestie verwijzen, en dat ze daarom van geen belang zijn. Deze tegenstrijdigheden gaan uit van twee bronnen: mensen en geesten.

298. De tegenstrijdigheden van de menselijke oorsprong zijn voldoende uitgelegd in het hoofdstuk Theorieën, nr. 36. Men zou moeten begrijpen dat er in het begin, toen de waarnemingen nog onvolledig waren, verschillende meningen ontstonden over de oorzaken en gevolgen van geestelijke fenomenen, en dat drie vierde van die meningen voor een serieuzere en diepgaandere studie gevallen zijn. Op enkele uitzonderingen na, en afgezien van bepaalde individuen die niet gemakkelijk gebroken hebben met ideeën die ze zelf gevoed of opgewekt hebben, kunnen we nu stellen dat er een eenwording geweest is van de overgrote meerderheid van de

Spiritisten, althans wat de algemene beginselen betreft - op misschien een paar onbeduidende details na.

299. Om de oorzaak en de waarde van de tegenstrijdigheden van de oorsprong van geesten te begrijpen, moeten we ons identificeren met de aard van de onzichtbare wereld door al haar verschillende aspecten bestudeerd te hebben. In eerste instantie kan het vreemd lijken dat geesten niet allemaal hetzelfde denken, maar dit zal niemand verbazen die weet heeft van het oneindig aantal graden dat ze moeten doorkruisen voor ze de top van de schaal bereiken. Om één enkele kijk te verwachten op de zaken zouden we moeten veronderstellen dat ze allemaal op hetzelfde niveau staan. Om te denken dat ze allemaal de dingen juist zouden moeten zien, zou betekenen dat men zou geloven dat ze allemaal volmaaktheid bereikt hadden, wat niet gebeurd is en ook niet zou kunnen gebeuren als we eraan herinneren dat ze niets meer zijn dan de mensheid minus het lichamelijke omhulsel. Aangezien geesten van alle graden zich kunnen manifesteren, dragen hun communicaties het stempel van hun onwetendheid of kennis, hun morele inferioriteit of superioriteit. Het is juist om onderscheid te maken tussen het ware en het valse, het goede en het kwade, dat onze instructies tot hiertoe gegeven zijn.

Men moet bedenken dat er pseudo-scholier en semi-scholier, hoogmoedige, aanmatigende en theoretische geesten zijn, net als onder de mensen. Aangezien alleen zuivere geesten alles weten, zijn er voor de rest - net als voor ons - mysteries die ze op hun eigen manier verklaren, volgens hun eigen ideeën, en waarover ze juiste of onjuiste meningen kunnen vormen. Uit ijdelheid willen ze dat deze meningen de overhand krijgen en ze herhalen ze graag in hun communicaties. De fout ligt in de houding van sommige van hun vertolkers, die onbezonnen meningen omhelzen die tegen het gezond verstand ingaan en zichzelf als enige verantwoordelijk achten voor het bekendmaken ervan. Zo ontstaan de tegenstellingen van geesten door de natuurlijke diversiteit van intelligentie, kennis, oordeelsvermogen en moraal van bepaalde geesten die nog niet in staat zijn alles te

TEGENSTRIJDIGHEDEN EN MISLEIDINGEN

begrijpen en te doorgronden. (Zie Het boek der Geesten, Inleiding, deel XIII, en Conclusie, deel IX)

300. Sommige mensen zouden kunnen vragen wat het nut is van de leringen van goede geesten als ze ons geen grotere zekerheid bieden dan die van mensen. Het antwoord is eenvoudig. We aanvaarden de leringen van alle mensen niet met evenveel vertrouwen, en tussen twee leerstellingen geven we de voorkeur aan de leer waarvan de auteur het meest verlicht, bekwaam, oordeelkundig en het minst aan de hartstochten onderhevig lijkt. We moeten geesten op dezelfde manier beschouwen. Ook al zijn sommigen niet boven de mensheid verheven, toch zijn er velen die haar overtroffen hebben, en zij kunnen ons informatie verschaffen waarnaar we tevergeefs zouden zoeken bij de meest geleerde mannen en vrouwen. We moeten leren hen te onderscheiden van de menigte geesten van lage orde als we verlicht willen worden, en het is dit onderscheid dat leidt tot een diepgaand begrip van het Spiritisme. Maar zelfs deze informatie heeft zijn grenzen. Als het niet aan geesten gegeven is alles te weten, is het nog minder aan mensen gegeven; daarom zijn er onderwerpen waarover we geesten tevergeefs zouden vragen, ofwel omdat ze ons er niet over mogen inlichten, ofwel omdat ze het zelf niet begrijpen en ons daarom alleen hun persoonlijke mening kunnen geven. Deze persoonlijke meningen zijn wat hoogmoedige geesten als absolute waarheden verkondigen. Het is vooral over kwesties die geheim moeten blijven, zoals de toekomst en het begin der dingen, waar zulke geesten het meest op aandringen om de indruk te wekken dat ze de geheimen van God kennen. Hier kunnen we ook de meeste tegenstrijdigheden vinden. (Zie het vorige hoofdstuk)

301. Hieronder volgen de antwoorden van de Geesten op onze vragen over tegenstrijdigheden:

1) *Kan dezelfde geest, die in twee verschillende Spiritistische verenigingen communiceert, tegenstrijdige meningen over hetzelfde onderwerp doorgeven?*

“Als de twee verenigingen van elkaar verschillen wat ideeën en meningen betreft, kan de communicatie vervormd zijn, omdat ze

onder invloed staan van verschillende rangen van geesten. In dat geval is niet de communicatie zelf tegenstrijdig, maar de manier waarop ze overgebracht wordt”.

2) We kunnen begrijpen dat een antwoord veranderd kan worden, maar als het karakter van het medium elke mogelijkheid van kwade beïnvloeding uitsluit, hoe kunnen geesten van hoge orde dan uiteenlopende en tegenstrijdige taal gebruiken over hetzelfde onderwerp en bij individuen die volkomen serieus zijn?

“Werkelijk hoge orde geesten spreken elkaar nooit tegen. Hun taal is altijd hetzelfde bij dezelfde individuen, maar kan wel verschillen naar gelang plaats en persoon. Let daarom goed op dit: tegenspraak is vaak alleen schijnbaar; het heeft meer met woorden dan met ideeën te maken; zo kan men bij nader inzien zien dat de grondgedachte nog steeds dezelfde is. Bovendien kan dezelfde geest over dezelfde vraag op verschillende manieren reageren, afhankelijk van hoe hoog de oproepers geëvolueerd zijn. Het is niet altijd juist dat allen hetzelfde antwoord krijgen, want niet allen zijn even gevorderd. Het zou zijn alsof een kind en een geleerde je dezelfde vraag stellen - je zou natuurlijk op elk zo antwoorden dat ieder het antwoord kan begrijpen en er tevreden mee is. In dit geval zouden de antwoorden, ook al zijn ze verschillend van vorm, toch dezelfde wezenlijke betekenis hebben”.

3) Hoe komt het dat wanneer serieuze geesten bij bepaalde individuen zijn, ze ideeën en zelfs vooroordelen lijken te aanvaarden waartegen ze waarschuwen als ze bij anderen zijn?

“Wij moeten ons verstaanbaar maken. Als iemand een vastgeroeste overtuiging heeft over een of andere leer, ook al is die onjuist, moeten wij hem ervan afleiden - maar beetje bij beetje. Daarom gebruiken wij vaak hun eigen termen en lijken mee te gaan in hun ideeën, zodat ze niet plotseling aanstoot nemen en ophouden van ons te leren.

“Bovendien is het niet netjes om vooroordelen scherp aan te vallen, want dat zou een goede manier zijn om niet naar ons te luisteren. Daarom spreken geesten vaak in termen van de meningen

TEGENSTRIJDIGHEDEN EN MISLEIDINGEN

van hen die naar hen luisteren: om te proberen hen geleidelijk tot de waarheid te leiden. Ze passen hun taal aan deze mensen aan zoals jij dat zou doen als je een bekwaam spreker was. Dat is ook de reden waarom ze tegen een Chinees of een moslim niet op dezelfde manier zullen spreken als tegen een Fransman of een christen - die zouden natuurlijk afgewezen worden.

“Men zou niet als een tegenstrijdigheid moeten zien wat meestal alleen maar een ontwikkelingsfase van de waarheid is. Alle geesten hebben hun missie door God toegewezen gekregen, en zij volbrengen die volgens de voorwaarden die zij geschikt achten voor het profijt van hen die hun communicaties ontvangen.”

4) *Zelfs schijnbare tegenstrijdigheden kunnen twijfel zaaien in de gemoederen van bepaalde individuen. Welke methode zouden we moeten gebruiken om de waarheid te herkennen?*

“Om dwaling van waarheid te onderscheiden, moet men zich verdiepen in het begrip van onze antwoorden door er zorgvuldig en serieus over te mediteren. Er moet een echte studie van gemaakt worden, die evenveel tijd vergt als andere studies dat doen.

“Bestudeer, vergelijk en mediteer over de kwesties. Wij hebben voortdurend bevestigd dat het kennen van de waarheid zijn prijs heeft. Hoe zou je kunnen verwachten de waarheid te bereiken door alles te interpreteren volgens je eigen bekrompen ideeën, maar die je zo groot acht? Maar de dag is niet ver meer, waarop de leringen van de Geesten niet alleen in hun details, maar ook in hun voornaamste aspecten gelijkvormig zullen zijn. Hun missie is dwalingen te vernietigen, maar dit kan slechts geleidelijk gebeuren.”

5) *Er zijn mensen die noch de tijd, noch de bekwaamheid hebben die nodig is voor een serieuze en diepgaande studie, en ze nemen aan wat hen geleerd wordt zonder het te onderzoeken. Zouden ze daardoor niet het risico lopen in fouten te geloven?*

“Het beoefenen van goedheid en niet van kwaad is wat essentieel is - daar zijn geen twee afzonderlijke leerstellingen voor. Goedheid is altijd goedheid, of het nu gedaan wordt in de naam van

Allah of van Jahweh, want er is maar één en dezelfde God voor het universum.”

6) *Hoe kunnen geesten die intellectueel geëvolueerd lijken over bepaalde kwesties klaarblijkelijk onjuiste ideeën koesteren?*

“Ze hebben hun eigen doctrines. Zij die niet erg ontwikkeld zijn, maar denken dat ze dat wel zijn, houden hun ideeën voor de waarheid. Hetzelfde gebeurt onder jullie.”

7) *Hoe zit het met doctrines die alleen communicaties van één geest in het bijzonder accepteren, zoals God of Jezus?*

“Een geest die dit leert wil overheersen, en dringt zich daarom op als de enige. Maar de ongelukkige geest die het waagt de naam van God aan te nemen zal duur betalen voor zijn hoogmoed. Zulke doctrines weerleggen zichzelf, want ze zijn in tegenspraak met de meest algemeen geverifieerde feiten. Ze zijn het niet waard om serieus overwogen te worden, want ze missen fundering.

“De rede zelf zegt de mens dat het goede voortkomt uit een goede bron, en het kwade uit een kwade bron. Zou je verwachten dat een goede boom slechte vruchten voortbrengt? Heb je ooit druiven geplukt van een appelboom? De diversiteit van de communicaties is een duidelijk bewijs van de diversiteit van hun oorsprong. In feite, verzuimen geesten die de enigen willen zijn die communiceren te vermelden waarom anderen dat niet kunnen. Hun pretentie is de ontkenning van wat het mooiste en troostrijkste is aan het Spiritisme, namelijk de relaties van de zichtbare en onzichtbare werelden, en van mannen en vrouwen met hun geliefden, die anders voor altijd voor hen verloren zouden zijn. Het zijn juist deze relaties die mannen en vrouwen identificeren met hun toekomst, en die hen losmaken van de materiële wereld. Het onderdrukken van deze relaties zou hen in de kwelling van twijfel storten en zou hun egoïsme voeden. Als je de leer van deze geesten zou onderzoeken, zou je bij elke stap ongerechtvaardigde tegenstrijdigheden vinden, bewijzen van hun onwetendheid ten aanzien van de meest voor de hand liggende dingen, en dus zekere tekenen dat ze weinig ontwikkeld zijn”.

De Geest Waarheid

8) *Van alle opmerkelijke tegenstrijdigheden in geestelijke communicaties, heeft één van de meest opvallende betrekking op reïncarnatie. Als*

TEGENSTRIJDIGHEDEN EN MISLEIDINGEN

reïncarnatie een noodzaak van het geestelijke leven is, waarom ondervijzen dan niet alle geesten dat?

“Besef je niet dat er geesten zijn wier ideeën even beperkt zijn met betrekking tot het heden als die van veel individuen op aarde? Ze geloven dat hun huidige situatie eeuwig moet duren; ze kijken dus niet verder dan de cirkel van hun onmiddellijke waarnemingen, noch maken ze zich zorgen over waar ze vandaan gekomen zijn, of waar ze heen gaan; niettemin zijn ze onderworpen aan de wet van de noodzakelijkheid. Reïncarnatie is een noodzaak waar ze niet over nadenken terwijl het hen op het ogenblik niet overkomt. Ze weten heel goed dat de geest vooruitgaat, maar hoe? Dat is een raadsel voor hen. Als je ze er dus naar vraagt, zullen ze het hebben over de zeven hemelen die als de verdiepingen van een gebouw over elkaar heen gelegd zijn. Er zijn er zelfs die het zullen hebben over 'de bol van vuur', de 'bol van sterren', de 'bol van bloemen' of de 'bol van de uitverkorenen'“.

9) We begrijpen dat weinig-gevorderde geesten deze kwestie niet kunnen bevatten, maar waarom zijn er dan geesten die zowel moreel als intellectueel duidelijk weinig-gevorderd zijn, maar die spontaan praten over hun verschillende existenties en hun verlangen om te reïncarneren om hun verleden te boeten?

“Er gebeuren dingen in de geestelijke wereld die voor jullie moeilijk te begrijpen zijn. Ken je geen individuen die over bepaalde kwesties onwetend zijn maar over andere veel kennis hebben, die meer onderscheidingsvermogen hebben dan onderricht, en anderen die meer verstand hebben dan onderscheidingsvermogen? Besef je ook niet dat bepaalde geesten de mens graag in onwetendheid houden, en zich daartoe als leraar aanprijzen, profiterend van het gemak waarmee hun woorden worden geaccepteerd? Ze verleiden degenen die de kwesties niet diep onderzoeken, maar wanneer ze aan het licht van de rede blootgesteld worden, houden ze hun schertsvertoning niet lang vol.

“Verder moet men rekening houden met de algemene voorzichtigheid van de Geesten bij de verspreiding van de waarheid. Een licht dat te sterk en plotseling is, werkt verblindend, niet verhelderend. Zo kunnen ze het in bepaalde gevallen juist achten de waarheid geleidelijk te verspreiden, afhankelijk van de tijd, de plaats en de individuen. Mozes onderwees niet

alles wat Christus later zou onderwijzen, en Christus zelf zei veel dingen die pas door volgende generaties begrepen zouden worden. Je spreekt over reïncarnatie en vraagt je af waarom dat in bepaalde landen niet onderwezen wordt. Maar je moet beseffen dat in een land dat overheerst wordt door vooroordelen over kleur en waar slavernij diep in de gewoonten geworteld is, het Spiritisme verworpen zou worden om het simpele feit dat het reïncarnatie verkondigt. Het idee dat een meester een slaaf zou kunnen worden - en omgekeerd - zou schandalig overkomen. Zou het niet de moeite waard zijn om eerst het algemene idee te accepteren, en de consequenties ervan voor later te laten? O, mensen! Hoe kortzichtig zijn jullie in het waarderen van de ontwerpen van God! Weet dan, dat niets gedaan wordt zonder Gods toestemming en zonder een doel dat je vaak niet kunt doorgronden. Ik heb je al gezegd dat het Spiritistische geloof een eenheid zal worden - daar kun je zeker van zijn. De disharmonieën zijn al minder diep, en zullen beetje bij beetje uitgewist worden naarmate mannen en vrouwen verlicht raken, en helemaal verdwijnen omdat het Gods wil is, waartegen geen fout kan zegevieren.”

De Geest Waarheid

10) *Vertragen de onjuiste leerstellingen die door bepaalde geesten onderwezen worden de vooruitgang van de ware Wetenschap niet?*

“Jullie willen dat alles probleemloos verloopt, maar je moet bedenken dat er niet zoiets is als een akker zonder onkruid, dat door de boer gerooid moet worden. Deze onjuiste leerstellingen zijn een gevolg van de lage orde van je wereld. Als mensen volmaakt waren, zouden ze alleen de waarheid accepteren. Fouten zijn als valse edelstenen die alleen een geoefend oog kan opmerken. Je hebt dus training nodig om het ware van het valse te onderscheiden. Welnu, onjuiste leerstellingen hebben dan tot doel je in staat te stellen waarheid van vergissing te scheiden”.

a) *Belemmeren zij die dwalingen accepteren niet hun eigen vooruitgang?*

“Als ze dwaling accepteren, is dat omdat ze nog niet ver genoeg gevorderd zijn om de waarheid te begrijpen”.

302. *In afwachting van unificatie meent ieder de enige waarheid te bezitten, een waanbeeld dat bedrieglijke geesten nooit ophouden uit te buiten. Waarop kunnen onpartijdige en belangeloze individuen hun oordeel baseren?*

TEGENSTRIJDIGHEDEN EN MISLEIDINGEN

“Het zuiverste licht kan door geen enkele wolk verduisterd worden. De onberispelijke diamant is het waardevolst. Beoordeel geesten daarom naar de zuiverheid van hun leringen. Er zal eenheid zijn waar het goede zich nooit met het kwade heeft vermengd. Dat is waar mensen door de kracht van de omstandigheden zelf verbonden zullen zijn, want ze zullen beseffen dat daar de waarheid te vinden is. Merk op dat de grondbeginselen overal dezelfde zijn, en ze moeten de mens verenigen in één gemeenschappelijke gedachte: de liefde voor God en de praktijk van het goede. Ongeacht welke weg van vooruitgang voor zielen bedoeld is, het einddoel is hetzelfde, evenals de middelen om het te bereiken: het beoefenen van goedheid; er zijn geen twee verschillende manieren om dat te doen. Als er cruciale verschillen ontstaan over de grondslag zelf van de leer, heb je een zekere regel om ze te beoordelen. Die regel is deze: de beste leer is de leer die het hart en het verstand het beste bevredigt, en de meeste middelen heeft om mannen en vrouwen naar gerechtigheid te leiden. Ik kan je met zekerheid zeggen: dat is degene die zal zegevieren”.

De Geest Waarheid

KARDEC'S OPMERKING: De volgende oorzaken kunnen aanleiding geven tot tegenstrijdigheden in geestelijke communicaties: de onwetendheid van bepaalde geesten; de sluwheid van weinig geëvolueerde geesten die uit boosaardigheid of kwaadaardigheid het tegendeel beweren van wat gezegd werd door een andere geest, wiens naam ze zich hebben toegeëigend; de wil van de geest zelf, die spreekt naargelang tijd, plaats en mensen, en die het goed kan achten niet alles aan iedereen te zeggen; de ontoereikendheid van de menselijke taal om de materie van de onlichamelijke wereld uit te drukken; de ontoereikendheid van de communicatiemiddelen, die een geest niet altijd in staat stellen zijn hele gedachte uit te drukken; en tenslotte de interpretatie die ieder mens aan een woord of uitleg kan geven volgens zijn eigen ideeën, vooroordelen of standpunt ten aanzien van het onderwerp. Alleen studie, observatie, ervaring en de afwezigheid van alle ijdelheid kunnen ons leren hoe we deze verschillende elementen kunnen onderscheiden.

Misleidingen

303. Als ons vergissen onaangenaam is, is het nog erger bedrogen te worden. Bovendien is het een ongemak waartegen we ons

gemakkelijk kunnen beschermen. De middelen om de valstrikken van bedrieglijke geesten te ontmaskeren zijn in eerdere instructies al uiteengezet, en daarom zullen we hier over deze kwestie maar weinig zeggen. Hieronder volgt wat de geesten erover gezegd hebben:

1) Misleidingen zijn één van de meest onaangename struikelblokken van het praktisch Spiritisme. Is er enige manier om ze te vermijden?

“Het lijkt mij dat je je antwoord kunt vinden door te verwijzen naar wat je al geleerd hebt. Ja, er is natuurlijk een hele simpele methode, die erin bestaat dat je van het Spiritisme niet meer vraagt dan wat het je kan en moet geven - zijn doel is de morele volmaaktheid van de mensheid. Zolang je daaraan vasthoudt zul je nooit misleid worden, want er zijn geen twee verschillende manieren om morele waarheid te begrijpen, maar alleen die ene die elke man en vrouw met gezond verstand kan accepteren.

“De Geesten zijn gekomen om je te onderrichten en je langs het pad van moraliteit te leiden en niet langs het pad van roem en fortuin, of om je kleinzielige hartstochten bij te staan. Als je nooit onnodige verzoeken aan hen zou doen, of verzoeken die hun privileges te boven gaan, zou niemand van jullie zich openstellen voor bedrieglijke geesten. Zo kunnen wij concluderen dat de enige die bedrogen wordt, degene is die het verdient.

“De geesten hebben niet tot taak je te onderwijzen over de dingen van deze wereld, maar je veilig te leiden in wat je in de andere wereld van nut zal zijn. Wanneer ze zich met de kwesties van deze wereld bezighouden, is dat omdat ze het nodig achten, en niet omdat jij erom vraagt. Als je geesten ziet als plaatsvervangers voor waarzeggers en tovenaars, dan kom je bedrogen uit.

“Als mensen zich alleen maar tot geesten hoefden te wenden om alles te weten te komen, zouden ze hun vrije wil verliezen en buiten de door God voor de mensheid uitgestippelde ontwerpen staan. Mensen moeten op eigen houtje handelen. God zendt geen geesten om het pad van hun materiële leven recht te maken, maar om hen voor te bereiden op het pad van het toekomstige leven.”

TEGENSTRIJDIGHEDEN EN MISLEIDINGEN

a) *Maar er zijn mensen die nergens om vragen en niettemin vreselijk gedupeerd worden door geesten die zich spontaan manifesteren zonder opgeroepen te zijn.*

“Ze vragen om niets, maar accepteren wat zulke geesten zeggen - wat op hetzelfde neerkomt. Als ze alles buiten het wezenlijke doel van het Spiritisme zouden wantrouwen, zouden lichtzinnige geesten hen niet zo gemakkelijk misleiden.”

2) *Waarom staat God toe dat oprechte individuen die vol vertrouwen het Spiritisme accepteren, bedrogen worden? Zou dit er niet toe kunnen leiden dat ze hun geloof opgeven?*

“Als ze om die reden hun geloof zouden opgeven, zou dat zijn omdat hun geloof in de eerste plaats niet erg solide was. Mensen die het Spiritisme zouden opgeven vanwege een eenvoudige misleiding zouden laten zien dat ze het niet begrepen hadden, en dat ze de voornaamste bedoeling ervan gemist hadden. God staat misleiding toe om de volharding van echte aanhangers te testen en om hen te straffen die het Spiritisme louter als een middel tot vermaak gebruiken”.

De Geestelijke Waarheid

KARDEC'S OPMERKING: De sluwheid van bedrieglijke geesten overtreft soms alles wat we ons kunnen voorstellen. De kunstzinnigheid waarmee ze hun wapentuig opstellen en manieren beramen om overtuigend over te komen zou zelfs aandacht verdienen als ze beperkt zouden blijven tot onschuldige streken. Maar misleidingen kunnen tot onaangename gevolgen leiden voor wie niet voorbereid is. We hebben het geluk dat we op tijd de ogen hebben kunnen openen van vele mensen die ons om raad vroegen, en hen zo uit moeilijke en compromitterende situaties redden. Onder de methoden die deze geesten gebruiken moeten we die welke hebzucht opwekken, zoals de onthulling van uitgestrekte begraven schatten, de aankondiging van erfenissen en andere bronnen van rijkdom, als de meest frequente op de eerste plaats zetten. Ook voorspellingen met vastgestelde datums en alle precieze aanwijzingen betreffende materiële belangen moeten we als verdacht beschouwen. We zouden alle voorzichtigheid in acht moeten nemen met door geesten voorgeschreven of geadviseerde regelingen als het doel niet duidelijk redelijk is. We mogen ons nooit laten verblinden door de namen die geesten aannemen om geldigheid aan hun woorden te geven. We moeten

stoutmoedige theorieën en systemen wantrouwen, en tenslotte zouden we alles moeten wantrouwen wat buiten het morele doel van manifestaties valt. We zouden een heel boekdeel kunnen schrijven over de merkwaardigste verhalen rond alle misleidingen die tot onze aandacht gekomen zijn

HOOFDSTUK XXVIII

Charlatanisme en Bedrog

• Mediums te Huur • Frauduleuze Manifestaties

Mediums te Huur

304. Aangezien alles uitgebuit kan worden, is het geen wonder dat er mensen zijn die geesten willen uitbuiten. Het is nog maar de vraag hoe geesten het zouden opnemen als zo'n poging op hen werd ondernomen. We mogen van het begin af aan stellen dat niets zich beter leent voor charlatanisme en bedrog dan zo'n bezigheid. Aangezien er veel meer nep-mediums zijn dan somnambulisten, is dit eenvoudige feit op zichzelf al een basis voor wantrouwen. Anderzijds is niet-winstgevendheid het beste antwoord aan hen die de fenomenen alleen als slimme trucs zien - er bestaat niet zoiets als non-profit charlatanisme. Welke reden zouden mensen hebben voor het uitoefenen van bedrog zonder profijt, vooral als hun erkende betrouwbaarheid hen boven alle verdenking plaatst?

Als het gebruik door mediums van hun vermogens voor geldelijk gewin achterdocht wekt over mediums in het algemeen, bewijst dat nog niet dat die achterdocht enige grond heeft. Ze kunnen werkelijk het vermogen bezitten en nog steeds te goeder trouw handelen, hoewel ze verwachten betaald te worden. Laten we in dat geval eens kijken of het mogelijk is een bevredigend resultaat te verwachten.

305. Als iemand werkelijk begrepen heeft wat we verklaard hebben over de voorwaarden die nodig zijn om als tolk voor goede

geesten te dienen, de veelvoudige oorzaken die hen kunnen afstoten, de omstandigheden die, los van de wil van de geesten, belemmeringen voor hun manifestatie kunnen vormen, en tenslotte alle voorwaarden van morele aard die de communicaties kunnen beïnvloeden, hoe zou hij of zij dan kunnen geloven dat een geest, zelfs als die van de laagste orde is, te allen tijde onder de bevelen van betaalde mediums zou staan en aan hun eisen onderworpen zou zijn om te beantwoorden aan de nieuwsgierigheid van de eerste inquisiteur die langs kwam? Als we de afkeer begrijpen die goede geesten hebben van alles wat de geur van hebzucht en egoïsme over zich heeft, en het weinige belang dat zij hechten aan materiële dingen, hoe zouden we dan kunnen geloven dat zij hulp zouden bieden aan hen die van hun manifestaties een handeltje willen maken? Het idee is weezinwekkend voor de rede, en men zou bijna niets van de aard van de geestelijke wereld moeten weten om zoiets te kunnen accepteren. Maar omdat lichtzinnige geesten minder scrupuleus zijn en naar gelegenheden zoeken om zich ten koste van ons te amuseren, kan het toch zijn dat als we niet door een nep-medium voor de gek gehouden worden, het toch heel goed mogelijk is om door sommige van deze geesten voor de gek gehouden te worden. Deze eenvoudige overwegingen geven ons een zekere mate van vertrouwen dat aan deze vormen van communicatie gegeven moet worden, maar waarom zouden we tegenwoordig onze toevlucht nemen tot betaalde mediums als het vermogen kosteloos te vinden is bij familieleden, vrienden en kennissen, als we het zelf niet bezitten?

306. Mediums te huur zijn niet alleen zij die betaling vragen. Zulk eigenbelang verschijnt niet altijd als ambitie voor materieel gewin, maar ook als een voorwendsel van welke aard dan ook dat persoonlijke verlangens kan ondersteunen. Dit is één van de zwakheden die spotgeesten heel goed weten uit te buiten, er handig en scherpzinnig gebruik van makend en hen die onder hun invloed vallen in een bedrieglijke illusie te lokken. Samenvattend: mediumschap wordt verleend voor het beoefenen van het goede, en de goede geesten trekken zich terug van iedereen die het wil omvormen tot een middel

TEGENSTRIJDIGHEDEN EN MISLEIDINGEN

om iets te bereiken dat tegen de ontwerpen van de Voorzienigheid ingaat. Egoïsme is de plaag van de maatschappij, en goede geesten strijden er voortdurend tegen; daarom zou men nooit mogen veronderstellen dat geesten er ooit aan zouden willen meewerken. Dit is zo redelijk dat het overbodig zou zijn op de kwestie aan te dringen.

307. Fysieke effecten mediums behoren tot een andere categorie. Zulke effecten worden meestal geproduceerd door geesten van lage orde met minder scrupules. Maar dit betekent niet dat deze geesten noodzakelijk kwaadaardig zijn - iemand kan een simpele portier zijn en toch heel oprecht zijn. Mediums van dit type, die hun vermogen wilden uitbuiten, konden gemakkelijk en zonder veel aarzeling een geest vinden om hen te helpen. Maar zelfs in dit geval is er een probleem. Mediums van fysieke effecten hebben, net als zij die intellectuele communicaties verschaffen, hun vermogen gekregen voor goede doeleinden en niet voor hun eigen persoonlijke voldoening. Als ze er misbruik van maken, kunnen ze het verliezen of er schade van ondervinden, want in werkelijkheid staan minder geëvolueerde geesten onder de bevelen van hoogontwikkelde geesten.

Weinig geëvolueerde geesten houden ervan te bedriegen, maar zelf houden ze er niet van bedrogen te worden. Ook al kunnen ze spontaan delen in de spelletjes en caprices van nieuwsgierigheid omdat ze zich graag amuseren, ze hebben er een afkeer van uitgebuit te worden of als medeplichtige te dienen bij het maken van geld. Bovendien bewijzen ze steeds dat ze een eigen wil hebben, en dat ze handelen hoe en wanneer het hun het beste lijkt, wat mediums van fysieke effecten nog minder zeker maakt van de regelmatigheid van manifestaties dan schrijvende mediums. De intentie om ze op bepaalde dagen en op bepaalde tijden te produceren zou van diepe onwetendheid getuigen. Wat kunnen ze dan doen om zich van geld te verzekeren? De fenomenen frauduleus nabootsen. Dat is waar sommigen hun toevlucht toe nemen, niet alleen degenen die zo'n beroep aannemen, maar ook schijnbaar eenvoudige individuen die denken dat dit een veel gemakkelijker manier is om de kost te

verdienen dan ervoor te moeten werken. Als een werkelijke geest niets oplevert, maken ze het op andere manieren goed - de fantasie is heel vruchtbaar als het om geld verdienen gaat! Aangezien de vereiste betaling een legitiem motief voor verdenking is, is dat op zichzelf al een rechtvaardiging voor een streng onderzoek, dat niemand zou moeten beledigen zonder die verdenking te rechtvaardigen. Maar deze verdenking is even legitiem in gevallen van betaling als beledigend ten opzichte van eerbare en belangeloze individuen.

308. Zelfs wanneer het beperkt blijft tot fysieke manifestaties, is mediumschap niet verleend voor het opvoeren van voorstellingen. Wie meent dat geesten in hun opdracht publiekelijk vertoon geven, kan terecht verdacht worden van charlatanisme of vakkundige goocheltrucs. Laten we hier steeds aan terugdenken als we advertenties zien voor Spiritistische séances of Spiritisten met betaalde toegang, en bedenken wat we krijgen als we deze voorstellingen bijwonen.

Uit alles wat we gezegd hebben, kunnen we concluderen dat absolute belangeloosheid in winstbejag de beste garantie is tegen charlatanisme, want als het niet altijd de oprechtheid van intelligente communicaties verzekert, ontnemt het in ieder geval de kwade geesten een krachtig actiemiddel en zwijgt het de mond van bepaalde tegenstanders.

309. We gaan nu kort in op amateurtrucs, d.w.z. het onschuldige bedrog van bepaalde grappenmakers. Dit bedrog mag beoefend worden als amusement op onbelangrijke en frivole bijeenkomsten, maar nooit in serieuze bijeenkomsten die alleen oprechte mensen toelaten. Iemand kan plezier beleven aan kortstondig bedrog, maar hij of zij zou een merkwaardig geduld moeten hebben om zo'n rol maanden en jaren vol te houden, en telkens lange uren achter elkaar. Alleen een of andere vorm van winst zou iemand ertoe kunnen brengen zo lang vol te houden, en winst, we herhalen het nog maar eens, moet onmiddellijk achterdocht wekken.

310. Men zou kunnen tegenwerpen dat mediums niet al hun tijd aan het publiek kunnen schenken in het belang van het Spiritisme,

TEGENSTRIJDIGHEDEN EN MISLEIDINGEN

want ook zij moeten hun brood verdienen. Maar is het in het belang van het Spiritisme of in hun eigen belang dat ze hun tijd schenken? En zouden ze er niet, vóór alles, op kunnen anticiperen als een mogelijk lucratieve bezigheid? Toegewijde mensen zijn altijd tegen een prijs te vinden. Hebben ze alleen deze bezigheid tot hun beschikking? We moeten niet vergeten dat geesten, of ze nu van een hoge orde of van een lage orde zijn, de zielen van de doden zijn. Als moraliteit en religie ons verplichten hun lichamelijke resten te respecteren, dan is er een nog grotere verplichting om hun geesten te respecteren.

Wat zouden we zeggen van iemand die een lijk opgroef om het voor geld tentoon te stellen omdat de nieuwsgierigheid kon opwekken? Zou het minder respectloos zijn om de geest tentoon te stellen dan het lichaam onder het voorwendsel nieuwsgierig te zijn hoe de geest handelt? En daarbij dient opgemerkt te worden dat de prijs voor een plaats de omvang van de kunstgrepen en de aantrekkelijkheid van de voorstelling zal weerspiegelen. Zelfs als een geest tijdens zijn leven een komediant was geweest, zou hij zeker niet vermoeden dat hij na zijn dood een ondernemer zou tegenkomen die hem gratis zou laten optreden terwijl hij of zij er winst mee maakte.

We moeten onthouden dat zowel lichamelijke als intelligente manifestaties alleen door God zijn toegestaan voor ons onderricht.

311. Ondanks deze morele overwegingen kunnen we natuurlijk niet ontkennen dat er betaalde mediums zijn die oprecht en gewetensvol zijn, want er zijn oprechte individuen in alle beroepen. We hebben het hier alleen over misbruik. Niettemin moeten we het erover eens zijn dat, om de redenen die we gegeven hebben, er meer kans op misbruik is bij betaalde mediums dan bij hen die hun vermogens als een gave beschouwen en ze alleen gebruiken om anderen te dienen.

Behalve van de omstandigheden hangt de mate van vertrouwen of wantrouwen die we aan betaalde mediums toestaan meer dan wat ook af van hun karakter en moraal. Mediums die een serieus en eminent nuttig doel hebben, maar die verhinderd worden

hun tijd aan een andere bezigheid te besteden, zijn om deze reden vrijgesteld van andere verplichtingen en kunnen niet verward worden met speculerende mediums, die het mediumschap pre meditatief tot een onderneming gemaakt hebben. Daarom kunnen de geesten, al naar gelang het motief en het doel, hen veroordelen, vrijspreken of zelfs gunstig stemmen. Ze beoordelen de bedoeling meer dan het materiële feit.

312. Dezelfde overwegingen gelden niet voor somnambulisten die hun vermogens met winstoogmerk gebruiken. Hoewel ook deze uitbuiting aan misbruik onderhevig is, en niet-winstbejag de grootste garantie voor oprechtheid inhoudt, is hun situatie anders omdat het hun eigen geest is die handelt en bijgevolg altijd tot hun beschikking staat. Eigenlijk buiten ze alleen zichzelf moedwillig uit, omdat ze vrij zijn hun eigen vermogens te gebruiken zoals ze willen, terwijl speculatieve mediums de zielen van de doden uitbuiten. (Zie nr. 172, *Somnambulistische mediums*)

313. We zijn ons er ten volle van bewust dat onze strengheid ten aanzien van mediums te huur ons plaatst tegenover allen die deze nieuwe handel exploiteren of van plan zijn dat te doen, en hen, en ook hun vrienden die hun mening volgen, tot onze uitgesproken vijanden maakt. We kunnen onszelf troosten door eraan te denken dat de geldwisselaars die door Jezus uit de tempel werden verbannen Hem nauwelijks met veel gunst konden hebben aangekeken. We hebben ook te maken met individuen die de kwestie niet met de juiste serieusheid beschouwen. Maar niettemin vinden we dat we het recht hebben om onze mening te hebben en te uiten. We zouden niet proberen die aan wie dan ook op te dringen. Als de meerderheid het echter heeft aangenomen dan is dat omdat ze het blijkbaar passend gevonden hebben. In elk geval zien we niet in hoe iemand zou kunnen bewijzen dat er in speculatie minder mogelijkheid tot fraude en misbruik is dan in niet-winstbejag. Van onze kant, als onze geschriften hebben bijgedragen tot het in twijfel trekken van mediumschap te huur in Frankrijk en andere landen, geloven we dat dit niet één van de

minste diensten zal zijn die ze aan het serieuze Spiritisme bewezen hebben.

Frauduleuze Manifestaties

314. Zij die de realiteit van de fysieke manifestaties niet accepteren schrijven ze meestal toe aan bedrog of speciale effecten. Ze gaan uit van het principe dat bekwame illusionisten dingen kunnen doen die wonderbaarlijk lijken voor wie hun trucs niet kent. Vandaar concluderen ze dat mediums niet meer zijn dan bedriegers. We hebben dit argument of deze mening al weerlegd, vooral in onze artikelen over Mr. Home en in de nummers januari en februari 1858 van *Revue Esprit*. We zullen er daarom slechts enkele woorden aan wijden voordat we een serieuzer onderwerp aansnijden.

Er is één overweging die niemand zal ontgaan die een beetje over de kwestie nadenkt. Er zijn ongetwijfeld illusionisten van verbazingwekkende vaardigheid, maar ze zijn zeldzaam. Als alle mediums goocheltrucs beoefenen, dan moeten we het er wel mee eens zijn dat deze kunst in korte tijd een enorme vooruitgang heeft geboekt en plotseling heel bekend is geworden, aangezien het een aangeboren vermogen kan blijken te zijn bij mensen die het nooit vermoed hebben - zelfs kinderen.

Betekent het feit dat er charlatans zijn die hun slangenolie in het openbaar verkopen en zelfs artsen die privé het vertrouwen van hun cliënten misbruiken, dat alle artsen charlatans zijn of dat de medische klasse haar respectabiliteit verloren heeft? Betekent het feit dat er mensen zijn die gekleurd water als wijn verkopen, dat allen die wijn verkopen vervalsers zijn, en dat er niet zoiets bestaat als zuivere wijn? Alles kan misbruikt worden - zelfs het meest respectabele - en we mogen stellen dat er ook genialiteit schuilt in fraude. Maar fraude heeft altijd een doel, een materieel belang. Wanneer er niets mee te winnen valt, is er geen belang in. Daarom hebben we gesteld dat, wat betaalde mediums betreft, de beste van alle garanties absolute niet-winstgevendheid is.

315. Van alle geestelijke fenomenen zijn die met fysieke effecten het meest vatbaar voor bedrog, om redenen die we nu verder zullen overwegen. Ten eerste zijn ze meer op het zicht dan op het verstand gericht en daarom het gemakkelijkst met goocheltrucs na te bootsen. Ten tweede wekken ze meer nieuwsgierigheid op dan de andere, zijn ze geschikter om mensenmassa's te trekken, en zijn ze bijgevolg vruchtbaarder. Vanuit dit dubbele perspectief is het gemakkelijk te zien waarom charlatans zo geïnteresseerd zijn in het imiteren van deze manifestaties. Aangezien de meeste toeschouwers onbekend zijn met wetenschap, zijn ze over het algemeen meer geïnteresseerd in vermaak dan in serieuze instructie, en we weten dat vermaak altijd beter rendeert dan instructie. Maar er is nog een doorslaggevender reden te overwegen. Goocheltrucs kunnen fysieke effecten imiteren en vereisen alleen behendigheid, maar tot nu toe is het niet begaafd met improvisatie, waarvoor een ongewone dosis intelligentie vereist is, en het kan daardoor niet die mooie en sublieme gezegden voortbrengen die geesten gewoonlijk tijdens hun communicaties geven, en die regelmatig zo treffend zijn. Dit doet ons denken aan het volgende voorval.

Een literaire heer kwam op een dag bij ons en zei dat hij een gekwalificeerd intuïtief schrijvend medium was, en dat hij beschikbaar was voor het Spiritistisch Genootschap. Aangezien het beleid van het Genootschap was geen mediums aan te nemen van wie we de gaven niet zeker achtten, vroegen we de bezoeker eerst naar een besloten bijeenkomst te komen om ons bewijzen te leveren van zijn vermogens. Hij kwam ook daadwerkelijk naar de bijeenkomst, waar verschillende mediums bezig waren met het schrijven van geestelijke verhandelingen of met opmerkelijke precisie antwoordden op vragen die aan hen gesteld werden of over vraagstukken over onbekende onderwerpen. Toen de bezoeker aan de beurt was, schreef hij wat nietszeggende woorden, zei dat hij zich die dag niet goed voelde, en we zagen hem nooit meer terug. Hij ondervond ongetwijfeld dat de rol van een

TEGENSTRIJDIGHEDEN EN MISLEIDINGEN

intelligent effecten medium moeilijker was uit te voeren dan hij gedacht had.

316. In alle kwesties zijn de mensen die het gemakkelijkst te misleiden zijn, degenen die niet tot het vak behoren, en dat geldt ook voor het Spiritisme. Wie er niet mee vertrouwd is laat zich gemakkelijk door schijn misleiden, terwijl een voorafgaande en zorgvuldige studie, niet alleen van de oorzaken van de fenomenen maar ook van de normale omstandigheden waarin ze kunnen ontstaan, hem in het onderwerp zou inwijden en hem de middelen zou verschaffen om bedrog te herkennen.

317. Frauduleuze mediums worden terecht gestigmatiseerd in de volgende brief, die we gereproduceerd hebben uit het augustus, 1861 nummer van *Revue Spirite*

“Parijs, 21 juli 1861

Geachte Heer:

Men kan het op bepaalde punten oneens zijn en op andere punten grondig eens. Zojuist beëindigde ik het lezen van enkele beschouwingen op blz. 213 van het laatste nummer van je tijdschrift met betrekking tot fraude met kwesties van spirituele (of spiritistische) experimenten, beschouwingen waaraan ik met genoegen mij volledig gewijd heb. Bijgevolg is alle verwarring over theoretische en leerstellige kwesties als bij toverslag verdwenen.

Ik ben misschien niet zo streng als jij ten opzichte van mediums die waardig en correct een vergoeding accepteren om de tijd te compenseren die ze besteden aan experimenten, die vaak lang en vermoeiend zijn. Maar ik ben even streng als jij - en het is onmogelijk dat niet te zijn - ten aanzien van hen die hun toevlucht nemen tot bedrog en fraude om te compenseren wanneer de belofde en gehoopte resultaten ontbreken of ontoereikend zijn. (Zie nr. 311)

Waarheid en dwaling vermengen bij het omgaan met fenomenen die door de tussenkomst van geesten zijn neergeslagen is gewoonweg schandelijk, en een medium zou absoluut geen moreel besef hebben door te denken dat hij of zij dit zonder scrupules zou kunnen doen. Zoals je perfect hebt opgemerkt, werpt het twijfel over de kwestie in de hoofden van de besluiteloze zodra fraude wordt erkend. Ik zou eraan willen toevoegen

dat het hoogst betreurenswaardig is voor eerbare individuen die de belangeloze steun van hun kennis en inzicht aan zulke mediums verlenen, en die vertrouwenspersonen zijn geworden door ze op de een of andere manier te sponsoren. Zo'n daad is het plegen van een waar misbruik van autoriteit. Alle mediums die op heterdaad op fraude betrapt zijn - of als ik een licht triviale uitdrukking mag gebruiken "met hun hand in de koekjestrommel" - verdienen het om door alle spiritualisten of spiritisten overal gestigmatiseerd te worden. Het is hun strikte plicht ze te ontmaskeren en te onthullen. Als je het gepast vindt om deze paar regels in je tijdschrift af te drukken, staan ze tot je beschikking.

Met vriendelijke groet,

Matthew"

318. Niet alle geestelijke fenomenen zijn even gemakkelijk na te bootsen. Er zijn er die duidelijk elke vaardigheid in illusie trotseren - vooral die waarbij voorwerpen zonder contact bewegen, het in de lucht zwevende houden van zware voorwerpen, raps die op verschillende plaatsen tegelijk gehoord worden, verschijningen, enz. - behalve door bedrog en samenzwering. Daarom hebben we gesteld dat men in zo'n geval aandachtig de omstandigheden moet waarnemen, en vooral rekening moet houden met het karakter en de situatie van de betrokkenen, en met hun doel en belang om bedrieglijk op te treden. Dit is de beste van alle controles, want er zijn omstandigheden die alle reden tot wantrouwen wegnemen. Daarom denken we dat men in eerste instantie wantrouwend moet staan tegenover wie van deze fenomenen een schouwspel of voorwerp van nieuwsgierigheid en amusement maakt, of wie beweert ze naar believen en op de afgesproken tijd te kunnen voortbrengen - zoals we al eerder hebben uitgelegd. We kunnen nooit vaak genoeg herhalen dat de verborgen intelligenties die zich manifesteren beledigd kunnen zijn en ons willen laten zien dat ze ook een vrije wil hebben en niet aan onze wensen onderhevig zijn. (Zie nr. 38)

Het is voor ons voldoende te wijzen op enkele bedrieglijke kunstgrepen die gebruikt worden, of die in bepaalde gevallen gebruikt kunnen worden, waar waarnemers te goeder trouw zich voor moeten

TEGENSTRIJDIGHEDEN EN MISLEIDINGEN

hoeden. Het zou tijdverspilling zijn om te proberen hen te ontmoedigen die erop staan een oordeel te vellen zonder zich in de kwestie verdiept te hebben.

319. Een algemeen fenomeen is dat van raps die in het hout worden geproduceerd, en die al of niet gepaard gaan met bewegingen van de tafel of van andere voorwerpen die gebruikt worden. Het is één van de gemakkelijkste effecten om na te bootsen, hetzij met voetcontact, hetzij door het meubel kleine krakende geluiden in zich te laten produceren. Maar er is een bijzondere kleine manoeuvre waar men op gewaarschuwd zou moeten zijn. De handen kunnen dicht bij elkaar plat op de tafel gelegd worden, zodat de duimnagels elkaar krachtig ondersteunen. Dan kan door een volkomen onmerkbare spierbeweging een droog geluid worden voortgebracht dat nogal lijkt op innerlijke typtologie. Het geluid weerkaatst in het hout en produceert zo een complete illusie. Niets is gemakkelijker na te bootsen - zoveel raps als nodig, een drumbeat, enz. - dan op bepaalde vragen te antwoorden met ja of nee, met cijfers of zelfs letters van het alfabet.

Maar eenmaal gewaarschuwd is het heel gemakkelijk het bedrog te herkennen, wat niet mogelijk is als de handen ver van elkaar af staan, en als men er zeker van is dat geen ander contact het geluid kan produceren. Bovendien vertonen echte raps de eigenschap dat ze naar believen van plaats en toon veranderen, wat niet kan gebeuren als ze door de door ons aangegeven oorzaak of een andere gelijksoortige veroorzaakt worden. Zo kunnen ze van de tafel naar een ander, door niemand aangeraakt meubelstuk springen, de muren, het plafond, enz. en ook reageren op onvoorziene vragen. (Zie nr. 41)

320. Direct schrift is nog gemakkelijker na te bootsen. Zonder de bekende chemische middelen te noemen die op een bepaald moment schrift doen verschijnen op een wit vel papier (dat met gewone voorzorgsmaatregelen kan worden vrijdeld), kan deze truc ook gebeuren door een vaardige bedrieger, waarbij een vel door een ander wordt vervangen. Verder kan de bedrieger iemands aandacht

afleiden terwijl hij snel een paar woorden schrijft. Van sommigen is zelfs bekend dat ze schrijven met een klein potloodstiftje dat in de vingernagel verborgen zit.

321. Apportaties (Zie Het fenomeen van apportatie, hfdst. V) lenen zich ook voor bedriegerij. Men kan gemakkelijk misleid worden door een meer of minder behendige - zelfs onprofessionele - goochelaar. In nr. 96 hierboven stelden we dat de geesten zelf de uitzonderlijke omstandigheden bepalen waaronder deze verschijningen zich kunnen voordoen, zodat we mogen concluderen dat elke opzettelijke en gemakkelijke verkrijging op zijn minst verdacht moet worden geacht. Hetzelfde geldt voor direct schrift.

322. In het hoofdstuk over Speciale Mediums vermeldde we wat de Geesten beschouwen als zowel gewone als zeldzame mediamieke vermogens. Men kan terecht mediums wantrouwen die van plan zijn gemakkelijk apportaties of direct schrift te laten bespoedigen, of die ernaar streven meerdere vermogens te vertonen - beweringen die zelden te rechtvaardigen zijn.

323. Naar gelang de omstandigheden bieden intelligente manifestaties de grootste garantie tegen bedrog, maar zelfs deze zijn vatbaar voor imitatie, althans wat banale en alledaagse communicatie betreft. Sommigen menen dat er meer veiligheid is met betrekking tot mechanische mediums, niet alleen wat betreft de onafhankelijkheid van ideeën, maar ook tegen bedrog. Daarom geven sommige mensen de voorkeur aan fysieke tussenpersonen. Toch is dit een vergissing, want overal sluipt bedrog in. We weten dat met voldoende handigheid zelfs een schrijfmand of planchette naar believen gericht kan worden, waardoor het alle schijn van spontaniteit krijgt. Wat alle twijfel wegneemt zijn de gedachten die het medium uit, of het nu een mechanisch, intuïtief, auditief, sprekend of helderziende medium is. Er zijn communicaties van dit type die zo ver buiten de ideeën, kennis en zelfs het intellectuele bereik van het medium liggen, dat het wel een vreemde vergissing zou moeten zijn om ze aan het medium toe te schrijven. We beseffen dat charlatanisme zeer vaardig en vindingrijk

TEGENSTRIJDIGHEDEN EN MISLEIDINGEN

kan zijn, maar we hebben nooit geweten dat het het gave bezit om kennis over te brengen aan onwetenden, of intelligentie aan iemand die het niet heeft.

Samenvattend herhalen we dat de beste garantie ligt in de erkende moraliteit van de mediums en de afwezigheid van alle oorzaken van materiële belangstelling of ijdelheid die hen ertoe zouden kunnen aanzetten hun mediamieke vermogens uit te oefenen, want diezelfde oorzaken kunnen hen ertoe brengen die te nabootsen die ze in werkelijkheid niet bezitten.

HOOFDSTUK XXIX

Spiritistische Bijeenkomsten en Verenigingen

- Bijeenkomsten in het Algemeen • Bonafide Verenigingen •
- Onderwerpen voor Studie • Rivaliteit Tussen Verenigingen

Bijeenkomsten in het Algemeen

324. Spiritistische bijeenkomsten kunnen grote voordelen bieden omdat ze verlichting bevorderen door de uitwisseling van ideeën en door vragen en opmerkingen die door iedereen gesteld worden, en waarvan iedereen kan profiteren. Maar het zou verkeerd zijn zulke bijeenkomsten als gewone bijeenkomsten te behandelen, want wenselijke resultaten vereisen speciale voorwaarden, die we nu zullen onderzoeken. Bijeenkomsten bestaan uit echte collectieve gehelen. Daarom gelden de aanwijzingen die tot nu toe gegeven werden voor individuele individuen ook voor groepen, wat betekent dat groepen dezelfde voorzorgsmaatregelen zouden moeten nemen en zich moeten hoeden voor dezelfde problemen die voor individuele mensen gelden. Daarom hebben we dit hoofdstuk tot het laatst bewaard.

Spiritistische bijeenkomsten variëren sterk wat hun kenmerken betreft en naargelang hun doelen; daardoor zullen ook hun intrinsieke voorwaarden variëren. Naargelang hun aard kunnen ze *frivool, experimenteel* of *leerzaam* zijn.

325. *Frivole bijeenkomsten* bestaan uit individuen die alleen geïnteresseerd zijn in het amusementsaspect van manifestaties. Deze

mensen zijn geamuseerd door de grappige opmerkingen van de frivole geesten die zulke bijeenkomsten bijwonen omdat ze er ongestoord hun gang kunnen gaan. Het is tijdens deze bijeenkomsten dat de meest banale dingen gewoonlijk aan de geesten gevraagd worden: voorspellingen met betrekking tot de toekomst, tests van hun scherpzinnigheid in het raden van de leeftijd van mensen, voorwerpen die bepaalde individuen in hun zak hebben, onthullingen van kleine geheimen, en duizend andere dingen van zo'n belang.

Deze bijeenkomsten zijn van geen belang, maar omdat frivole geesten soms vrij intelligent zijn en over het algemeen goedgehumeurd en vrolijk, gebeuren er soms interessante dingen, waarvan de waarnemer zijn voordeel kan doen. Maar mensen die alleen deze bijeenkomsten bijwonen en de geestelijke wereld volgens zulke voorbeelden beoordelen, zouden er een verkeerd beeld van krijgen, zoals iemand die een hele bevolking van een grote stad beoordeelt aan de hand van een paar van haar wijken. Eenvoudig gezond verstand zegt ons dat hoogontwikkelde geesten nooit zouden deelnemen aan dit soort bijeenkomsten, waar de deelnemers helemaal niet méér serieus zijn dan de zich manifesterende entiteiten. Wie zich met betekenisloze kwesties wil bezighouden roept natuurlijk frivole geesten op, net zoals men bij een sociale bijeenkomst komedianten zou kunnen inschakelen voor vermaak. Maar het zou heiligschennis zijn om eerbiedwaardige namen uit te nodigen, waardoor het heilige met het profane vermengd wordt.

326. *Experimentele bijeenkomsten* houden zich het meest bezig met het voortbrengen van fysieke manifestaties, maar voor velen vormen ze een vertoning die meer curieus dan leerzaam is. Ongelovigen laten ze meer verward dan overtuigd achter als ze verder niets gezien hebben, en ze wijden zich aan het zoeken naar mogelijke kunstgrepen, want niet begrijpend wat ze gezien hebben, veronderstellen ze natuurlijk dat er bedrog in het spel was. Precies het tegenovergestelde gebeurt echter met hen die de kwestie van tevoren bestudeerd hebben. Ze begrijpen de mogelijkheid van de voorvallen

TEGENSTRIJDIGHEDEN EN MISLEIDINGEN

en de fysieke fenomenen helpen hun overtuiging te consolideren. Anderzijds, als er bedrog in het spel is, weten ze hoe ze dat kunnen ontdekken.

Ondanks het gevaar van bedrog hebben deze soorten verwachtingen een nut gehad dat niemand zal ontkennen, want ze leidden in de eerste plaats tot de ontdekking van de wetten die de onzichtbare wereld beheersen, en voor velen zijn ze nog steeds een krachtig middel tot overtuiging. Toch houden we staande dat ze niet voldoende zijn om iemand in te wijden in de Spiritistische Wetenschap, net zomin als het eenvoudig zien van een ingenieus mechanisme enige kennis over mechanica zou opleveren voor iemand die niet vertrouwd is met de wetten ervan. Maar als zulke experimenten methodisch en voorzichtig uitgevoerd zouden worden, zouden veel betere resultaten verkregen worden. We zullen dit onderwerp zo dadelijk behandelen.

327. *Leerzame* bijeenkomsten zijn van een geheel ander karakter en aangezien het de enige zijn waar we echt lering uit kunnen krijgen, zullen we vooral aandringen op de voorwaarden waaronder ze gehouden zouden moeten worden.

De eerste voorwaarde is dat de ernst ervan in elke betekenis van het woord moet worden nageleefd. Alle aanwezigen moeten ervan overtuigd zijn dat de geesten tot wie zij zich willen richten tot een heel bijzondere orde behoren, dat het verhevene niet met het banale vermengd kan worden, noch het goede met het kwade, en dat zij, als zij goede resultaten willen bereiken, zich tot goede geesten moeten richten. Maar het is niet voldoende om alleen maar goede geesten op te roepen; een strikte voorwaarde is dat de deelnemers omgeven moeten zijn door een gunstige atmosfeer, zodat goede geesten willen komen; met andere woorden, geesten van hoge orde nemen geen deel aan bijeenkomsten van frivole en oppervlakkige individuen - net zoals ze dat niet zouden doen als ze geïncarneerd waren.

Een bijeenkomst is niet echt serieus als ze zich niet bezighoudt met onderwerpen die de moeite waard zijn, met uitsluiting

van alle andere. Als het de bedoeling is buitengewone fenomenen te verkrijgen uit nieuwsgierigheid of als tijdverdrijf, kunnen de geesten die ze voortbrengen deelnemen, maar de meer hoogontwikkelde zullen wegblijven. Met andere woorden, het karakter van de bijeenkomst zal altijd bepalen welke geesten geneigd zijn er aan deel te nemen. Een serieuze bijeenkomst zou haar doel missen als ze lering zou vervangen door amusement. Fysieke manifestaties hebben hun nut, zoals we gezegd hebben, en wie ze wil waarnemen zou aan experimentele bijeenkomsten moeten deelnemen, terwijl wie begrip wil verwerven instructieve bijeenkomsten zou moeten bijwonen. Zo kunnen beide soorten deelnemers hun Spiritistische onderricht voltooien, net zoals bij de studie geneeskunde sommigen cursussen volgen terwijl anderen stagelopen.

328. Spiritistisch onderricht houdt niet alleen de morele leringen in die door geesten gegeven worden, maar ook de studie van feiten. Het omvat de theorie van de fenomenen en het onderzoek naar hun oorzaken, en als gevolg daarvan de bewijzen voor wat mogelijk en onmogelijk is; met andere woorden, de waarneming van alles wat de wetenschap in staat kan stellen zich te ontwikkelen. Het zou een vergissing zijn te denken dat zulke feiten beperkt blijven tot de buitengewone fenomenen, of dat die welke vooral de zintuigen raken de enige zijn die de aandacht waard zijn. Bij elke stap in het proces van intelligente communicatie komen we belangrijke feiten tegen, die de voor studie bijeengekomen individuen niet mogen veronachtzamen. Deze feiten, die onmogelijk op te sommen zouden zijn, komen voort uit talrijke toevallige omstandigheden. Hoewel ze minder opvallend zijn, zijn ze van niet minder belang voor waarnemers die er de bevestiging in vinden van een bekend principe of de openbaring van een nieuw principe, dat hen er op zijn beurt toe brengt dieper door te dringen in de geheimen van de onzichtbare wereld; dit is ook een vorm van filosofie.

329. Studiebijeenkomsten zijn verder heel nuttig voor intelligente manifestatie mediums, vooral voor hen die zich serieus

TEGENSTRIJDIGHEDEN EN MISLEIDINGEN

willen vervolmaken, maar daarvoor moeten ze niet deelnemen met de dwaze veronderstelling dat ze onfeilbaar zijn. Zoals we al gezegd hebben, zijn obsessie en fascinatie één van de grootste problemen van praktisch mediumschap. Zo kunnen deze mediums (te goeder trouw) misleid worden over de verdienste van de communicaties die ze verkrijgen. We hebben begrepen dat bedrieglijke geesten een open deur vinden als ze omgaan met individuen die onwetend zijn over dit onderwerp, en daarom spannen zulke geesten zich in om hun mediums weg te houden van alle toezicht, en hen zo nodig te dwingen een afkeer te hebben van wie hen ook maar zou kunnen verlichten. Dankzij isolement en fascinatie kunnen ze zulke mediums er gemakkelijk toe brengen alles te aanvaarden wat ze willen dat ze doen.

We zullen het nooit beu worden te zeggen: hierin schuilt niet alleen een valkuil, maar ook een gevaar - ja, een waar gevaar. De enige manier om eraan te ontsnappen is dat zulke mediums zich onderwerpen aan het toezicht van belangeloze en welwillende individuen, die de communicaties koel en onpartijdig beoordelen, en die zo hun ogen kunnen openen en hen ertoe kunnen brengen te zien wat ze zelf niet kunnen zien. Alle mediums die dit oordeel vrezen bevinden zich al op het pad van de obsessie. Zij die geloven dat het licht alleen aan hen gegeven is, zijn al volkomen onderworpen. Als ze de observaties slecht opvatten, als ze erdoor geïrriteerd raken en ze verwerpen, kan er geen twijfel bestaan over de kwade aard van de geesten die hen bijstaan.

We hebben al gezegd dat mediums de kennis kunnen missen die nodig is om fouten op te merken, en dat ze daardoor vertrouwend misleid kunnen worden door mooie woorden en pretentieuze taalgebruik, en verleid kunnen worden door sofismen - allemaal te goeder trouw. Daarom zouden ze, als ze zelf niet over voldoende kennis beschikken, bescheiden hun toevlucht moeten nemen tot anderen die dat wel doen, volgens de populaire citaten “vier ogen zijn beter dan twee” en “niemand is een goede rechter over zijn eigen zaak”. Vanuit dit perspectief zijn bijeenkomsten voor mediums van

groot nut, als ze verstandig genoeg zijn om naar raad te luisteren, want op zulke bijeenkomsten kunnen ze mensen vinden die meer verlicht zijn, die beter in staat zijn de vaak heel delicate nuances waar te nemen waarmee geesten onthullen hoe weinig gevorderd ze zijn.

Alle mediums die oprecht geen instrumenten van leugens willen worden, zouden de communicaties die ze onder vier ogen verkregen hebben naar serieuze bijeenkomsten moeten brengen, en zouden een kritisch onderzoek ervan moeten aanvaarden en er zelfs om vragen. Als ze aan bedrieglijke geesten blootgesteld zijn geweest, is dit de zekerste manier om van hen los te komen en te laten zien dat ze niet door hen bedrogen kunnen worden. Bovendien hebben mediums die zich storen aan kritiek daar eigenlijk geen reden toe, want hun persoonlijke ijdelheid speelt geen rol in de kwestie. Wat ze schrijven is geen product van henzelf, en ze hebben dus niet meer verantwoordelijkheid voor slechte communicaties dan wanneer ze de verzen van een slechte dichter zouden lezen.

We dringen op dit punt aan omdat als het een valkuil is voor mediums het ook een valkuil is voor bijeenkomsten, waar men niet lichtvaardig vertrouwen moet hebben in allen die geesten vertolken. De deelname van geobsedeerde of gefascineerde mediums aan bijeenkomsten zou eerder schadelijk dan heilzaam zijn - ze zouden niet eens toegelaten mogen worden. We geloven dat we de kwestie al voldoende besproken hebben om te laten zien hoe deelnemers aan bijeenkomsten kunnen voorkomen dat ze misleid worden over de kenmerken van obsessie, zelfs als de mediums niet in staat zijn die zelf te herkennen. Eén van de meest voor de hand liggende is ongetwijfeld hun pretentie dat ze de enigen zijn die gelijk hebben terwijl alle anderen dat niet hebben. Geobsedeerde mediums die hun situatie niet willen erkennen zijn als zieke mensen die zichzelf illusies maken over hun gezondheid, en die sterven omdat ze zich niet aan de noodzakelijke behandeling onderwierpen.

330. Eén van de doelen van een serieuze bijeenkomst zou moeten zijn haar vrij te houden van bedrieglijke geesten, maar het zou

TEGENSTRIJDIGHEDEN EN MISLEIDINGEN

onjuist zijn haar alleen vanwege haar doel en de kwaliteit van haar mediums als vrij van hen te beschouwen. Ze bereikt dit doel alleen als de juiste voorwaarden geschapen worden.

Om ten volle te begrijpen wat de juiste omstandigheden inhouden, verwijzen we de lezer naar wat we eerder in nr. 231 verklaarden over de *invloed van de omgeving*. We zouden alle individuen moeten beschouwen als omringd door een bepaald aantal onzichtbare metgezellen, die zich identificeren met hun karakter, voorkeuren en neigingen. Zo brengen allen die een bijeenkomst bijwonen geesten mee die met hen sympathiseren. Naar gelang hun aantal en aard kunnen deze metgezellen een goede of een slechte invloed uitoefenen op de bijeenkomst zelf en de communicaties. Een volmaakte bijeenkomst zou er één zijn waarin alle leden bezielde worden door dezelfde liefde voor het goede en alleen goede geesten meebrengen; maar de op één na beste zou er één zijn waarin het aantal goede geesten groter is dan het aantal kwade. Dit is natuurlijk zo logisch dat we er niet op hoeven te hameren.

331. Een bijeenkomst is een collectief wezen, waarvan de kwaliteiten en eigenschappen de som zijn van al zijn leden, die een soort cluster vormen, en deze cluster is sterker naarmate hij homogener is. Als men goed begrijpt wat in nr. 282, vraag. 5, betreffende de manier waarop geesten op de hoogte gebracht worden als we hen aanroepen, zal het gemakkelijk zijn de associatieve kracht van de gedachten van de deelnemers te begrijpen. Als een geest op enigerlei wijze geraakt wordt door gedachten - zoals we door een stem - dan zullen twintig individuen, verenigd met dezelfde bedoeling, duidelijk meer kracht hebben dan slechts één. Maar willen alle gedachten tot hetzelfde doel bijdragen, dan moeten ze eenstemmig vibreren en zich tot één enkele gedachte vermengen, iets wat zonder concentratie niet kan gebeuren.

Bovendien, als een geest in een omgeving komt die volkomen sympathiek is, voelt hij zich meer op zijn gemak. Als hij zich alleen onder vrienden bevindt, is hij bereidwillig aanwezig en is hij meer

bereid te reageren. Wie intelligente geest manifestaties tot op zekere hoogte gevolgd heeft is zeker overtuigd van deze waarheid. Maar als de gedachten uiteenlopen, veroorzaken ze voor de geest een botsing van onaangename ideeën, en schaden zo de manifestatie. Hetzelfde gebeurt met individuen als ze in een vergadering moeten spreken. Als ze voelen dat ieders gedachten sympathiek en gunstig zijn, werkt die indruk op hun ideeën en geeft ze meer energie. De eenstemmigheid van deze invloed oefent een soort magnetische werking op hen uit die hun doeltreffendheid verdubbelt, terwijl onverschilligheid of vijandigheid hen van streek maakt en verlamt. Daarom voelen acteurs zich geëlektriseerd door applaus, en omdat geesten veel beïnvloedbaarder zijn dan mensen, heeft de omgeving veel meer invloed op hen.

Elke Spiritistische bijeenkomst zou moeten proberen zo homogeen mogelijk te zijn. Natuurlijk hebben we het hier over bijeenkomsten die serieuze en werkelijk nuttige resultaten willen verkrijgen. Maar als ze gewoon welke communicatie dan ook willen verkrijgen, ongeacht de kwaliteit, zijn al deze voorzorgsmaatregelen natuurlijk overbodig, maar dan zouden ze de kwaliteit van het product niet moeten afkraken.

332. Aangezien concentratie en gemeenschap van gedachten vereiste voorwaarden zijn voor elke serieuze bijeenkomst, kunnen we begrijpen dat een zeer groot aantal deelnemers één van de oorzaken is die het meest in strijd is met homogeniteit. Er is natuurlijk geen vaste grens aan dit aantal. We weten dat honderd mensen, die voldoende geconcentreerd en aandachtig zijn, betere voorwaarden bieden dan tien, die afgeleid en onhandelbaar zijn. Maar het is ook duidelijk dat hoe groter het aantal is, hoe minder gemakkelijk aan zulke voorwaarden voldaan wordt. Het is bovendien een door ervaring bewezen feit dat kleine intieme kringen altijd gunstiger zijn voor mooie communicaties, om redenen die we al gegeven hebben.

333. Een andere vereiste die niet minder noodzakelijk is, is dat de zittingen regelmatig zijn. Bij elke bijeenkomst zijn altijd geesten

TEGENSTRIJDIGHEDEN EN MISLEIDINGEN

te vinden die men gebruikelijke bezoekers zou kunnen noemen, maar daarmee bedoelen we niet geesten die overal zijn en zich overal mee bemoeien. In plaats daarvan hebben we het over beschermgeesten, of over hen die het vaakst opgeroepen worden. Maar denk niet dat deze geesten niets beters te doen hebben dan naar ons te luisteren. Ze hebben hun eigen taken en zijn soms niet in de gelegenheid om op het moment zelf opgeroepen te worden. Wanneer bijeenkomsten op vaste dagen en op vaste uren gehouden worden, stellen ze zich op die tijden beschikbaar en laten zelden na te verschijnen. Sommigen gaan zelfs tot het uiterste in stiptheid. Ze kunnen al beledigd zijn bij slechts een kwartier vertraging, en als zij degenen waren die de bijeenkomst in de eerste plaats hadden opgezet, is het zinloos ze vóór de afgesproken tijd op te roepen. Toch willen we benadrukken dat geesten weliswaar regelmaat verkiezen, maar dat de werkelijk hoge orde geesten niet zo nauwgezet zijn. De eis van strikte stiptheid is een teken van lager staan in de hiërarchie, net als al het andere dat kinderachtig is. Geesten kunnen zelfs buiten de vastgestelde tijden verschijnen en verschijnen in feite gewillig als het onderwerp belangrijk is. Niets is echter schadelijker voor de ontvangst van waardevolle communicaties dan ze willekeurig op te roepen, in een simpele opwelling of zonder een serieuze reden. Aangezien ze niet aan onze wensen onderhevig zijn, zouden ze ons niet antwoorden, en het is vooral bij zulke gelegenheden dat anderen hun plaats en naam kunnen innemen.

Bonafide Verenigingen

334. Alles wat we over vergaderingen in het algemeen gezegd hebben, geldt natuurlijk ook voor regelmatig gevormde verenigingen. Niettemin moeten verenigingen worstelen met een paar bijzondere problemen die voortvloeien uit banden tussen hun leden. Uit de talrijke verzoeken die we ontvingen om informatie over hun samenstelling, sommen we enkele van onze uitleggingen op.

Het spiritisme, dat pas recent verschenen is, wordt door een groot aantal van zijn volgelingen gevarieerd gewaardeerd en te weinig

in zijn essentie begrepen om een sterke band tussen zijn leden te bieden die aanleiding zou kunnen geven tot een vereniging. Zo'n band zou niet kunnen bestaan, behalve tussen hen die het morele doel ervan begrijpen en zich er volledig op toeleggen. Geen enkel serieus element van verbondenheid zou kunnen bestaan bij hen die het alleen maar zien door de min of meer merkwaardige fenomenen. Als zulke fenomenen boven de principes geplaatst werden, zou één eenvoudig meningsverschil over de juiste manier om ze te beschouwen een schisma⁶⁵ kunnen veroorzaken. Hetzelfde zou echter niet gelden voor wie alleen geïnteresseerd is in het morele doel ervan, want er zijn geen twee manieren om het te zien. Het is ook een feit dat waar men zulke individuen ook aantreft, wederzijds vertrouwen hen altijd met elkaar verbindt. Wederkerige welwillendheid is regel bij hen, en sluit elke verlegenheid uit die het gevolg is van gevoeligheid, hoogmoed die getriggerd wordt door de kleinste tegenspraak, en egocentrisme, dat alles eist voor de persoon die het in zich draagt.

Een vereniging waarin zulke gevoelens gedeeld werden, waar de leden samenkwamen om van de geesten te leren - en niet alleen in de hoop min of meer interessante nieuwigheden te zien of hun eigen mening te laten zegevieren - zou niet alleen levensvatbaar zijn, maar ook onverbrekelijk. De moeilijkheid die het samenbrengen van verschillende leden op een homogene manier met zich meebrengt, brengt ons ertoe te stellen dat in het belang van de studies en voor het welzijn van het doel zelf, Spiritistische verenigingen zouden moeten streven naar de vorming van kleine groepen in plaats van grote verenigingen. Deze groepen, die met elkaar corresponderen, elkaar bezoeken en waarnemingen uitwisselen, zouden spoedig de kern kunnen vormen van een grote Spiritistische familie, die op een dag alle meningen zou samenbrengen, mannen en vrouwen verenigend in

---

⁶⁵ Schisma is een term die wordt gebruikt om te verwijzen naar de scheiding of verdeling van leden van een organisatie of gemeenschap. Het woord schisma is afgeleid van het Latijn schisma, en dit op zijn beurt uit het Grieks σχίσμα(schisma), wat wordt vertaald als "split" of "scheiding" – Vertaler opmerking.

TEGENSTRIJDIGHEDEN EN MISLEIDINGEN

hetzelfde gevoel van broederlijkheid, bezegeld door Christelijke liefdadigheid.

335. We hebben al gezien hoe belangrijk uniformiteit van gevoelens is voor het verkrijgen van goede resultaten. Die uniformiteit is natuurlijk moeilijker te bereiken als er een groot aantal mensen bij betrokken is. In kleine groepen, waar iedereen elkaar beter kent, is er meer zekerheid wanneer er nieuwe leden bijkomen. Stilte en concentratie worden gemakkelijker en alles gebeurt alsof men thuis is. Grote bijeenkomsten laten geen intimiteit toe, vanwege de verscheidenheid van hun leden.

Ze vereisen speciale locaties, financiële middelen en een administratief orgaan, die kleine groepen kunnen missen. De verschillen in karakters, ideeën en meningen zijn meer gedefinieerd, waardoor lastige geesten gemakkelijker tweedracht kunnen zaaien. Hoe groter de groep, hoe moeilijker het is het iedereen naar de zin te maken. Iedereen wil projecten uitgevoerd zien volgens zijn eigen wensen, en wil dat de voorkeur gegeven wordt aan onderwerpen die hem het meest interesseren. Sommigen zouden zelfs menen dat de titel van lid hun het recht geeft hun eigen standpunten op te leggen. Dan zouden er conflicten ontstaan, wat de oorzaak is van kwade wil. Dit zou vroeg of laat leiden tot verdeeldheid en daarna tot ontbinding, het lot van alle verenigingen onder zulke condities, wat hun doel ook moge zijn. Kleine groepen zijn echter niet onderhevig aan zulke problemen. De ontbinding van een groot genootschap zou lijken op een mislukking voor de Spiritistische beweging en zijn vijanden zouden niet aarzelen dit uit te buiten. De ontbinding van een kleine groep zou onopgemerkt voorbijgaan; als er één uiteenvalt, komen er twintig andere voor in de plaats, en twintig groepen van vijftien tot twintig mensen zullen meer verkrijgen en meer doen voor de verspreiding van het Spiritisme dan één vergadering van driehonderd tot vierhonderd.

Men kan natuurlijk zeggen dat de leden van een genootschap, handelend zoals we gesteld hebben, geen echte Spiritisten zouden kunnen zijn, want de eerste plicht die het Leer oplegt is liefdadigheid

en welwillendheid. Dit is volkomen juist, en daarom zijn degenen die zich zo gedragen meer in naam Spiritisten dan in feite - ze behoren niet tot de derde categorie (zie nr. 28). Maar wie kan zeggen dat ze überhaupt Spiritisten genoemd kunnen worden? Dit is een vrij serieuze kwestie om over na te denken.

336. Laten we niet vergeten dat het Spiritisme vijanden heeft die er belang bij hebben om zijn ontwikkeling te verhinderen en die zijn successen verachten. Het gevaarlijkst zijn niet zij die het openlijk aanvallen, maar zij die achter de schermen optreden; zij die het met de ene hand strelen terwijl ze het met de andere steken. Deze kwaadaardige wezens infiltreren overal waar ze kwaad kunnen doen, en wetend dat er kracht is in eenheid, proberen ze die te vernietigen door tweedracht te zaaien. Wie zal dus zeggen dat degenen die onrust en tweedracht zaaien in bijeenkomsten geen tegenwerkende agenten zijn die uit zijn op wanorde? Het zijn zeker geen echte en ook geen goede Spiritisten - ze zullen nooit iets goeds doen maar kunnen veel kwaad veroorzaken. We weten dat het voor hen veel gemakkelijker is in grote verenigingen te infiltreren dan in kleine groepen, waar iedereen elkaar kent. Dankzij geheime manoeuvres die onopgemerkt voorbijgaan, zaaien ze twijfel, wantrouwen en ontevredenheid. Onder de schijnheilige schijn van belangstelling voor de beweging bekritiseren ze alles en vormen intieme en exclusieve groepen die al gauw de harmonie van het geheel verbreken - dat is wat ze willen. In de omgang met zulke individuen is het zinloos een beroep te doen op de gevoelens van liefdadigheid en broederschap. Het zou in dovemans oren vallen, want hun doel is juist de vernietiging van zulke gevoelens, die het grootste obstakel vormen voor hun manoeuvres. Deze situatie, die schadelijk is voor alle genootschappen, is dat nog meer voor Spiritistische genootschappen, want als ze niet tot een regelrechte breuk leidt, veroorzaakt ze zorgen die onverenigbaar zijn met de concentratie en aandacht die nodig zijn.

337. Als een vergadering slecht verloopt - zullen ze vragen - hebben verstandige en goedbedoelende individuen dan niet de recht

TEGENSTRIJDIGHEDEN EN MISLEIDINGEN

kritiek te leveren, en als ze de problemen negeren zonder iets te zeggen, keuren ze het dan niet goed door hun zwijgen? Natuurlijk hebben ze zo'n recht - het is zelfs een plicht - maar als hun bedoelingen echt goed zijn, zullen ze hun waarschuwing gepast en vriendelijk uitspreken, en dat openlijk en zonder uitvluchten doen. Als er niet naar hen geluisterd wordt, zullen ze zich terugtrekken, want het is ondenkbaar dat iemand die niet met bijbedoelingen handelt, zou volharden in het blijven in een vereniging waarvan de richting voor hem niet geschikt was.

We kunnen dus in principe vaststellen dat iedereen in een Spiritistische bijeenkomst die ogenschijnlijk of heimelijk, met welk middel dan ook, wanorde of disharmonie veroorzaakt, een tegenstander is, of op zijn minst een slechte geest die zo snel mogelijk uit de weg geruimd moet worden. Niettemin werpt juist de verbintenis die de leden van een bijeenkomst met elkaar verbindt belemmeringen op, en daarom is het juist om onverbreekelijke verbintenissen te vermijden. Morele individuen verbinden zich altijd op een gepaste manier met elkaar, terwijl slecht bedoelende dat altijd overdreven doen.

338. Behalve notoir kwaadwillige mensen die in bijeenkomsten infiltreren, zijn er ook die door hun temperament zelf overal waar ze komen onrust brengen. Men kan dus niet al te voorzichtig zijn met het toelaten van nieuwe leden. Het schadelijkst in dit geval zijn niet zij die onwetend zijn over het onderwerp of zelfs zij die ongelovig zijn - overtuiging kan alleen verkregen worden door ervaring, en er zijn goedwillende mensen die willen leren. Waartegen vooral gewaarschuwd zou moeten worden, zijn veeleer mensen die gegeven zijn aan vooropgezette ideeën, de theoretische ongelovigen die alles in twijfel trekken - zelfs het voor de hand liggende - en de hoogmoedige die doen alsof ze bevoorrecht zijn met de waarheid en altijd proberen hun mening op te dringen terwijl ze iedereen minachten die niet denkt zoals zij doen. Laat je niet misleiden door hun voorgewende wil om te leren. Je zult er velen tegenkomen die zich

ontevreden zouden voelen als ze verplicht werden te erkennen dat ze ongelijk hebben gehad. Waak vooral tegen de flauwe praters die altijd het laatste woord willen hebben, en tegen hen die alleen maar graag kabbelen - ze zijn beiden tijdverspilling en zelfs voor zichzelf nutteloos. Geesten houden niet van nutteloze woorden.

339. In het licht van de noodzaak om elke oorzaak van onrust en afleiding te vermijden, zou een Spiritistisch genootschap, wanneer het georganiseerd wordt, al zijn aandacht moeten richten op het instellen van passende maatregelen om onruststokers ervan te weerhouden enig kwaad te doen en hun vertrek met alle mogelijke middelen te vergemakkelijken. Kleinere groepen hebben zeer eenvoudige disciplinaire regels nodig om de orde van hun sessies te bepalen. Regelmatig gevormde verenigingen vereisen een meer volledige organisatie, en het beste zou het minst ingewikkelde systeem zijn. Beide soorten zouden wat van toepassing of nodig is kunnen afleiden uit de reglementen van de Parijse Vereniging voor Spiritistische Studies, die we hieronder voorstellen.

340. Kleine of grote genootschappen, en alle bijeenkomsten, hoe belangrijk ze ook zijn, moeten tegen een volgend probleem vechten. Onruststokers zijn niet alleen onder hun leden te vinden, maar ook in de onzichtbare wereld, en zoals er beschermgeesten zijn voor instellingen, steden en naties, zo verbinden ook kwaadaardige geesten zich met groepen en individuen. Eerst verbinden ze zich met de zwaksten en meest toegankelijke, waarbij ze proberen hen in hun instrumenten te veranderen en geleidelijk iedereen erbij te betrekken, want hun kwaadaardige vreugde is even groot als het aantal van hen die ze onderworpen hebben. Telkens als een groepslid in hun val gelopen is, betekent dit dus dat er een vijand in de buurt is, een wolf in de kudde, en er moet grote voorzichtigheid in acht genomen worden, want het is zeer waarschijnlijk dat hij zijn pogingen zal vergroten. Als zo'n lid niet door krachtig verzet ontmoedigd wordt, zal obsessie zich als een besmetting verspreiden, die zich onder de mediums openbaart door een verstoring van hun mediumschap en

TEGENSTRIJDIGHEDEN EN MISLEIDINGEN

onder de anderen door onderlinge vijandigheid, morele perversie en vernietiging van de harmonie. Aangezien het krachtigste tegengif tegen dit gif liefdadigheid is, is dat wat ze het hardst proberen te smoren. Zo moeten groepen niet wachten tot het kwaad ongeneeslijk wordt voor ze het middel toepassen; in feite moeten ze zelfs niet eens wachten op de eerste symptomen, want het is vooral nodig te voorkomen dat ze in de eerste plaats verschijnen. Er zijn twee doeltreffende manieren om dit te doen, als het goed gedaan wordt: hartgrondig gebed en het aandachtig bestuderen van de kleinste symptomen die de aanwezigheid van bedrieglijke geesten verraden. Het eerste trekt goede geesten aan, die vurig alleen diegenen bijstaan die hen door hun vertrouwen in God helpen; het tweede laat de kwade geesten zien dat ze te maken hebben met mensen die voldoende verlicht en verstandig genoeg zijn om zich niet te laten bedriegen. Als leden van de groep onder de invloed van obsessies komen, zouden alle inspanningen erop gericht moeten zijn hun ogen te openen vanaf het moment van de eerste aanwijzingen, voordat het kwaad erger wordt, om hen tot het inzicht te brengen dat ze misleid zijn en hen het verlangen bij te brengen hen te helpen die hen proberen te bevrijden.

341. De invloed van de omgeving vloeit voort uit de aard van de geesten en de manier waarop ze op menselijke wezens inwerken. Uit deze invloed kunnen we voor onszelf de meest gunstige voorwaarden afleiden voor een genootschap dat ernaar streeft de sympathie van goede geesten aan te trekken voor het verkrijgen van waardevolle communicaties en het vermijden van slechte. Deze voorwaarden hangen geheel af van het morele karakter van de deelnemers en kunnen als volgt samengevat worden:

- Volmaakte gemeenschappelijkheid van ideeën en gevoelens;
- Wederzijdse welwillendheid onder de leden;
- Verwerping van elke gevoel dat in strijd is met de ware Christelijke liefdadigheid;
- Een enkele wens om te leren en beter te worden door goede geesten' leringen en het benutten van hun raadgevingen. Wie

ervan overtuigd is dat hoogontwikkelde geesten zich manifesteren om ons in staat te stellen vooruit te komen, en niet alleen maar om ons te behagen, zal begrijpen dat hij diegenen moet mijden die zich beperken tot het bewonderen van hun stijl zonder profijt te hebben van hun woorden, en die zich alleen tot sessies aangetrokken voelen door de grotere of kleinere belangstelling die ze bieden naar gelang hun individuele smaak;

- Het vermijden van alles in de communicatie met geesten dat uitsluitend bedoeld is om iemands nieuwsgierigheid te bevredigen;
- Respectvolle concentratie en stilte tijdens gesprekken met geesten;
- Vereniging van alle deelnemers door gedachten bij het oproepen van geesten;
- Harmonie tussen alle mediums, waarbij elk gevoel van hoogmoed, ijdelheid en superioriteit verworpen wordt, terwijl men alleen het verlangen steunt zich nuttig te maken.

Zijn deze voorwaarden zo moeilijk te vervullen dat niemand in staat zal zijn eraan te voldoen? We denken van niet. In plaats daarvan hopen we dat werkelijk serieuze groepen zoals die al op verschillende plaatsen bestaan, zich zullen vermenigvuldigen, en we aarzelen niet te stellen dat het Spiritisme zijn ruimste groei aan hen te danken heeft. Door serieuze en gewetensvolle mannen en vrouwen te verenigen, zullen ze onze critici het zwijgen opleggen, en hoe zuiverder hun bedoelingen, hoe meer ze gerespecteerd zullen worden, zelfs door hun tegenstanders. Wanneer spot aanvalt op wat werkelijk goed is, slaagt het er niet meer in gelach te ontlokken en wordt het in plaats daarvan verachtelijk. Onder groepen van dit type zullen banden van echte sympathie ontstaan, samen met onderlinge solidariteit door de kracht van de omstandigheden zelf, en zo bijdragen tot algemene vooruitgang.

TEGENSTRIJDIGHEDEN EN MISLEIDINGEN

342. Het zou verkeerd zijn te veronderstellen dat bijeenkomsten die speciaal aan fysieke manifestaties gewijd zijn, vrijgesteld zijn van deze broederlijke harmonie en de eis van serieuzeheid. Ook al vereisen ze niet zulke strenge voorwaarden, dat betekent niet dat ze ongestraft lichtzinnig gehouden en nageleefd kunnen worden. Het zou ook verkeerd zijn te denken dat de instemming van de deelnemers tijdens zulke sessies onbelangrijk is. Het bewijs van het tegendeel ligt in het feit dat vaak dit soort manifestaties, zelfs wanneer ze door goed begaafde mediums worden voortgebracht, in bepaalde omgevingen niet verkregen kunnen worden. Tegenstrijdige invloeden werken ook op deze manifestaties in, en het is zeker dat zulke invloeden het gevolg zijn van verschillen in of vijandigheid van de gevoelens van de deelnemers, die de inspanningen van de geesten neutraliseren.

Fysieke manifestaties zijn, zoals we al zeiden, heel nuttig. Ze openen een enorm veld voor de waarnemers, want er ontvouwt zich een geheel nieuwe orde van vreemde fenomenen voor hen, waarvan de gevolgen niet te overzien zijn. Daarom kunnen bijeenkomsten een serieuze bedoeling hebben door zich met deze fenomenen bezig te houden, maar ze zullen hun doel als middel tot studie of bewijs ter versterking van overtuigingen niet bereiken als zulke bijeenkomsten niet onder gunstige omstandigheden gehouden worden. Het geloof van de deelnemers is niet de eerste voorwaarde; de eerste voorwaarde is veeleer hun verlangen om verlicht te worden, zonder bijbedoelingen of de vooropgezette gedachte om alles ronduit te verwerpen, zelfs de bewijzen. De tweede voorwaarde is een beperkt aantal deelnemers, om heterogeniteit te vermijden. Ook al worden fysieke manifestaties meestal door weinig geëvolueerde geesten voortgebracht, dat wil niet zeggen dat hun doel minder voorzienig is. Goede geesten houden er toezicht op wanneer een nuttig resultaat kan worden bereikt.

Onderwerpen voor Studie

343. Het oproepen van familieleden en vrienden of bepaalde beroemde personages om hun opvattingen van na de dood te vergelijken met die welke ze er bij leven op nahielden, stuit regelmatig op moeilijkheden als het gesprek in banaliteiten en futiliteiten vervalt. Velen menen dat Het Boek der Geesten alle morele en filosofische vragen heeft uitgeput. Dat is onjuist, en daarom kan het nuttig zijn te wijzen op de bron die kan leiden tot nieuwe en onbeperkte studiethema's.

344. Als het oproepen van illustere individuen en hoogontwikkelde geesten heel nuttig is vanwege de leringen die ze kunnen geven, zijn gewone geesten niet minder belangrijk, ook al kunnen ze geen problemen van grote omvang oplossen. Ze verraden zelf hun lage positie in de hiërarchie, en hoe kleiner de afstand die hen van ons scheidt, hoe meer we beseffen dat hun situatie analoog is aan de onze, nog afgezien van het feit dat ze ons vaak karakteristieke eigenschappen van groot belang aanreiken, zoals we uitgelegd hebben in nr. 281 bij het behandelen van het nut van privé evocaties. Het is dus een onuitputtelijke bron van waarnemingen, zelfs als we ons beperken tot het oproepen van geesten die ons in hun huidige leven enige bijzonderheden bieden betreffende het soort dood dat ze leden, hun leeftijd, hun goede of kwade eigenschappen, hun gelukkige of schandelijke positie toen ze op aarde waren, hun gewoonten, mentale toestand, enz.

Het studiegebied verbreedt zich met geesten van hoge orde. Behalve psychologische vragen, die hun grens hebben, kunnen we ze een oneindig aantal morele vragen stellen over alle situaties in het leven, het beste gedrag voor deze of gene omstandigheid, onze wederzijdse plichten, enz. De waarde van het onderricht dat we krijgen over elk moreel, historisch, filosofisch of wetenschappelijk onderwerp hangt volledig af van de toestand van de aangesproken geest; het is aan ons om daarover te oordelen.

TEGENSTRIJDIGHEDEN EN MISLEIDINGEN

345. Behalve evocaties op zich bieden spontane communicaties een groot aantal studie-onderwerpen. In zulke gevallen hoeven we alleen maar te wachten tot de geesten zelf hun gekozen onderwerp ter sprake brengen. In zulke omstandigheden kunnen meerdere mediums tegelijk werken. Soms kunnen we een bepaalde geest oproepen, maar gewoonlijk moeten we wachten op degenen die willen komen, en die doen dat vaak op een onvoorziene manier. Deze communicaties kunnen dan een enorm aantal studiepunten opleveren, waarvan de thema's van tevoren zijn voorbereid. Ze moeten voorzichtig besproken worden om alle ideeën die ze aandragen te analyseren om te zien of ze enig stempel van waarachtigheid dragen. Zo'n grondig onderzoek is de beste garantie tegen de inmenging van bedrieglijke geesten, zoals we gezegd hebben. Om deze reden zouden communicaties die buiten de bijeenkomsten ontvangen worden naar de groepsbijeenkomsten gebracht moeten worden, zodat iedereen ze kan onderzoeken en er zijn voordeel mee kan doen. Zo hebben we duidelijk een onschatbare bron van zeer waardevolle en leerzame elementen.

346. De activiteiten voor elke mediamieke bijeenkomst kunnen als volgt worden ingedeeld:

1^e) Een lezing van de communicaties van de geesten die tijdens de vorige mediamieke bijeenkomst waren ontvangen, nadat ze zijn doorgenomen en herzien.

2^e) *Diverse verslagen*: correspondentie, lezen van buiten de mediamieke bijeenkomsten ontvangen communicaties, verslag over feiten die van belang zijn voor het spiritisme.

3^e) *Studiemateriaal*: spontane dictaten, verschillende vraagstukken en morele problemen die aan de geesten worden voorgelegd, evocaties.

4^e) *Onderzoek*: kritisch en analytisch onderzoek van de diverse communicaties, discussie over diverse problemen van de Spiritistische Wetenschap.

347. Groepen die net beginnen hebben vaak te kampen met een gebrek aan mediums. Mediums zijn zeker onmisbare elementen voor spiritistische bijeenkomsten, maar ze zijn niet onmisbaar, en het zou onjuist zijn te veronderstellen dat er niets gedaan kan worden zonder hen. Natuurlijk zijn mediums nodig voor een bijeenkomst die bedoeld is om experimenten uit te voeren, net zoals muzikanten nodig zijn voor een concert, maar als het doel serieuze studie is, zijn er veel nuttige en profijtelijke onderwerpen die de groepsleden zelf kunnen aanpakken. Bovendien kunnen groepen die van mediums afhankelijk zijn die per ongeluk verliezen, en het zou jammer zijn te geloven dat er daarom niets meer te doen was behalve ontbinden. Geesten zelf kunnen voor bepaalde perioden groepen in deze situatie brengen om ze te leren zonder mediums overweg te kunnen. We kunnen eraan toevoegen dat dit zelfs nodig kan zijn om de groep meer profijt te laten trekken van de leringen, zodat ze een bepaalde hoeveelheid tijd kunnen besteden aan meditatie erover. Wetenschappelijke genootschappen hebben niet altijd de instrumenten beschikbaar die nodig zijn voor observatie, en toch betekent dat niet dat ze niets te bespreken hebben. Bij gebrek aan dichters en sprekers, lezen en bespreken literaire genootschappen de werken van oude en moderne auteurs, terwijl religieuze genootschappen de meditatie over de Schrift aanmoedigen. Spiritistische genootschappen zouden hetzelfde moeten doen en het zal hen tot groot voordeel strekken conferenties te bevorderen waar de deelnemers alles lezen en bespreken wat met het spiritisme te maken heeft - zowel de voor- als de nadelen. Zo'n discussie, waarin alle deelnemers een bijdrage leveren vanuit hun eigen beschouwingen, kan lichtstralen opleveren die anders in een privé lezing onopgemerkt zouden blijven. Naast speciale werken dragen ook kranten feiten, nieuws, artikelen en verslagen bij over deugden en ondeugden die aanleiding geven tot serieuze morele problemen, waarvan alleen het Spiritisme een oplossing kan bieden. Dit is ook een manier om te laten zien dat het verbonden is met alle aspecten van het maatschappelijk leven. We willen beweren dat een spiritistische vereniging die haar

werk in deze zin organiseert en zich met het nodige materiaal wapent, niet lang op directe geestelijke communicaties zal behoeven te wachten. Daarom hebben we op dit punt de aandacht gevestigd op echt serieuze groepen, groepen die het vurigst verlangen te leren in plaats van te proberen een tijdverdrijf te vinden. (Zie nr. 207 in het hoofdstuk *De Ontwikkeling van Mediums*).

Rivaliteit Tussen Verenigingen

348. Elke groep die zich uitsluitend met intelligente communicaties bezighoudt en elke groep die zich aan fysieke manifestaties wijdt heeft zijn eigen missie. Maar geen van beide soorten zou in harmonie zijn met de ware geest van het Spiritisme als ze elkaar als rivalen zouden beschouwen. Degene die “de eerste steen werpt” zou alleen maar bewijzen dat hij door kwade invloeden beheerst wordt. Hoewel de benaderingen kunnen verschillen, moeten allen zich verenigen in het gemeenschappelijke doel, namelijk onderzoek en de verspreiding van de waarheid. Elk antagonisme, dat eigenlijk niets anders is dan opgewonden hoogmoed, zou tegenstanders van wapens voorzien en daardoor de beweging schaden die zulke groepen bedoelen te verdedigen.

349. Deze laatste overwegingen gelden evenzeer voor alle groepen die op bepaalde leerstellige punten van mening kunnen verschillen. Zoals we in het hoofdstuk over *Tegenstrijdigheden* stelden, berusten deze verschillen meestal op bijzaken of zelfs op eenvoudige woorden. Vandaar dat het kinderlijk zou zijn een groep op te splitsen om een andere te vormen, alleen omdat de leden niet precies hetzelfde denken. Het zou nog erger zijn als verschillende groepen of genootschappen in dezelfde stad elkaar wederzijds met jaloezie zouden beschouwen. We weten dat jaloezie tussen individuen die met elkaar wedijveren wederzijds lichamelijk letsel kan veroorzaken, maar wanneer er niet gespeculeerd wordt, is jaloezie niet meer dan onbeduidende rivaliteit, uitgelokt door eigenbelang. Aangezien het voor een genootschap onmogelijk is alle aanhangers op één plaats

samen te brengen, zouden degenen die werkelijk de waarheid willen verspreiden, die een uitsluitend moreel doel hebben, erg blij moeten zijn met het verschijnen van nieuwe groepen, en als er concurrentie tussen hen bestaat, zou die alleen gericht moeten zijn op het uitmunten op het gebied van het goede. Zij die beweren in het exclusieve bezit van de waarheid te zijn, zullen dat moeten bewijzen in het licht van dit motto: liefde en liefdadigheid, want dit is het motto van alle ware Spiritisten. Gaan zij prat op de superioriteit van de geesten die hen bijstaan? Laten ze dat bewijzen door de superioriteit van de leringen die ze ontvangen en door ze in praktijk te brengen. Dit is een onfeilbaar criterium om hen te onderscheiden die op de beste weg zijn.

Sommige geesten, die meer aanmatigend dan logisch zijn, proberen soms vreemde en onpraktische systemen op te leggen onder het prestige van de eerbiedwaardige namen waarmee ze zich versieren. Het gezonde verstand maakt echter snel werk van deze utopieën, maar intussen kunnen ze twijfel en onzekerheid onder de leden zaaien. Dit veroorzaakt vaak kortstondige onenigheid. Behalve de middelen die we hebben uitgestippeld om zulke systemen te evalueren, is er nog een criterium dat een precieze maatstaf voor hun waarde kan geven: het aantal volgelingen dat ze werven. De rede zegt dat het systeem dat het meest door de massa's geaccepteerd wordt dichterbij de waarheid moet staan dan het systeem dat verworpen wordt door de meerderheid, die hun leden ziet verdwijnen. Zo kunnen we er zeker van zijn dat wanneer geesten het onderzoek van hun eigen leringen afwijzen, dat is omdat ze weten hoe zwak ze zijn.

350. Als het Spiritisme de mensheid wil transformeren - zoals beweerd is - kan het dat alleen doen door de massa te verbeteren, wat slechts geleidelijk, beetje bij beetje, zal gebeuren naarmate de individuen zelf beter worden. Welk nut heeft het te geloven in het bestaan van geesten als zo'n geloof men niet beter maakt, vriendelijker en meer accepterend voor zijn medemensen, en nederiger en geduldiger in tegenspoed? Wat voor goeds zou het doen voor degenen die hebzuchtig zijn om Spiritist te zijn als ze hebzuchtig blijven; voor

TEGENSTRIJDIGHEDEN EN MISLEIDINGEN

de hoogmoedige als ze vol van zichzelf blijven; voor de jaloerse als ze jaloers blijven? Zo zou iedereen in de manifestaties kunnen geloven en toch zou de mensheid stil kunnen blijven staan - zoals we gezien hebben. Dit is echter niet hoe God het bedoelt. Het is naar een voorzienig doel dat alle serieuze spiritistische genootschappen moeten neigen, die allen die dezelfde gevoelens hebben groeperen. Dan zal er onder hen eenheid, sympathie en broederschap zijn, in plaats van een ijdel en kinderlijk antagonisme, uitgelokt door egocentrisme; er zullen meer goede daden zijn dan louter woorden. Dan zullen ze sterk en krachtig zijn omdat ze steunen op een onwankelbaar fundament: het welzijn van allen. Dan zullen ze gerespecteerd worden en alle spotters het zwijgen opleggen, omdat ze zullen spreken in de naam van de evangelische moraal die door iedereen gerespecteerd wordt.

Dit is de koers waarlangs we het Spiritisme hebben trachten te voeren. De vlag die we hoog hebben gehesen is die van het christelijke en humanitaire Spiritisme, waarrond we ons verheugen zoveel mensen op alle punten van de aarde verzameld te zien, omdat ze begrijpen dat daar het anker van de verlossing, de bewaker van de openbare orde, het teken van een nieuw tijdperk voor de mensheid te vinden is. We nodigen alle spiritistische genootschappen uit om aan dit grote werk deel te nemen. Mogen zij van het ene eind van de wereld tot het andere de hand van broederschap uitstrekken, en zo het kwaad verstrikken in de veters van een onontwarbaar web.

HOOFDSTUK XXX

Reglement van het Parijse Vereniging voor Spiritistische Studies

*Reglement van het Parijse Genootschap voor Spiritistische Studies⁶⁶
opgericht op 1 april 1858, toegestaan bij decreet van de Hoofdcommissaris van*

---

⁶⁶ Opmerking van de vertaler: In haar Engelse versie van het Boek der Mediums uit 1876 heeft Anna Blackwell's hoofdstuk XXX niet toegevoegd. Het bevat de constitutie en het huishoudelijk reglement van het Parijse Genootschap voor Psychologische Studies, dat werd opgevolgd door de Naamloze Vennootschap voor de Voortzetting van de Werken van Allan Kardec. Kardec was net klaar met het schrijven van de laatste regel van de constitutie van die vereniging, ongeveer één uur vóór zijn dood. Mevrouw Blackwell verving het hoofdstuk door een korte beschrijving van de bijeenkomsten van de vereniging, die we hier hebben opgenomen en in modern Nederlands hebben bijgewerkt voor historische en informatieve doeleinden.

"Het Genootschap kwam elke vrijdagavond om 20.00 uur bij elkaar in de woning van zijn voorzitter [Kardec zelf], die tijdens het laatste deel van zijn leven in St. Anne Straat was. De bijeenkomsten waren strikt privé, maar toelating via uitnodigingsbrieven was gemakkelijk te verkrijgen. De handelingen begonnen altijd met een kort gebed, waarin de Almachtige gevraagd werd dat goede geesten gezonden zouden worden om aan de bijeenkomsten deel te nemen, en kwade geesten te weren, dat licht gegeven zou worden om waarheid van leugen te onderscheiden, dat de mediums onder de indruk zouden komen van het besef van de heiligheid van hun missie, dat de ongelovigen en vijandige tot een beter verstand geholpen zouden worden, en dat de Geest-Voorzitter van de Vereniging (Heilige Lodewijk) in staat gesteld zou worden om over de bijeenkomst te waken en haar bij te staan. Daarna volgde het voorlezen van de notulen van de vorige bijeenkomst, de verslagen en correspondentie die aan het Parijse Genootschap gericht waren door soortgelijke genootschappen in Frankrijk en elders, het voorlezen en bespreken van de mediamieke communicaties die tijdens de vorige bijeenkomst verkregen waren of door andere genootschappen of door individuen aan het Genootschap gezonden waren, het behandelen van een of andere kwestie van moreel of wetenschappelijk belang, of de evocatie van een of andere bijzondere geest, zoals van tevoren afgesproken was. Vervolgens gingen alle aanwezige mediums rond een lange tafel zitten en schreven onder invloed van de geesten met wie ze in sympathie waren. Deze communicaties waren meestal in proza, soms in vers en vaak heel fraai. Soms boden ze interessante bijzonderheden, zoals namen, data of verklaringen van feiten, enz. die het medium onbekend waren, maar waarvan later werd vastgesteld dat ze juist waren.

Politie op 13 april 1858, volgens bericht van de Secretaris van Binnenlandse Zaken en Nationale Veiligheid.

KARDEC'S OPMERKING: Hoewel deze reglementen het resultaat zijn van ervaring, geven we ze niet als een verplicht model. Hun enige doel hier is het helpen van beginnende verenigingen, die als richtlijnen de bepalingen kunnen nemen die ze nuttig en van toepassing achten op hun eigen reeks omstandigheden. Ook al worden ze in een eenvoudige vorm voorgesteld, hun structuur kan nog verder gereduceerd worden bij kleine individuele groepen, die alleen maatregelen voor hun interne structuur, voorzorgsmaatregelen en regelmatigheid van hun werk hoeven vast te stellen.

We bieden ze ook ter informatie aan mensen die relaties met het Parijse Genootschap willen aanknopen, hetzij door correspondentie, hetzij als geïntegreerd lid.

Hoofdstuk I – Doel en Samenstelling van de Vereniging

Artikel 1 - Het doel van de Vereniging is het bestuderen van alle fenomenen die verband houden met geestelijke manifestaties en de toepassing ervan in de morele, fysieke, historische en

---

Bovendien werd een trance-medium soms door een geest beheerst, wat aanleiding gaf tot episoden van levendig of zelfs tragisch belang. Een communicatie van buitengewone scherpzinnigheid of schoonheid, of misschien een kort maar kernachtig commentaar van H. Lodewijk werd dikwijls ontvangen aan het eind van een discussie over het punt dat aan de orde was geweest. Wanneer alle mediums klaar waren met schrijven, las ieder van hen om beurten hardop de communicatie voor die hij of zij had moeten schrijven. De handelingen eindigden om ongeveer 10:30 uur met een kort dankwoord voor de aanwezigheid van de geesten die eraan hadden deelgenomen, en een gebed voor eventuele perverse of ongelukkige geesten die door hun geesten begeleiders naar de bijeenkomst waren gebracht. "De bij deze gelegenheden verkregen communicaties, evenals die welke van buiten de stad naar het Genootschap gezonden werden, werden met algemene instemming beschouwd als het eigendom van het Genootschap, werden gekopieerd in 'Registers' die voor dat doel bewaard werden, en bij zijn 'Archiven' bewaard. Ze leverden het materiaal waaruit Allan Kardec achtereenvolgens Het Boek der Mediums, Hemel en Hel, Het evangelie volgens het Spiritisme, en Genesis samenstelde" – Vertaler opmerking.

TEGENSTRIJDIGHEDEN EN MISLEIDINGEN

psychologische wetenschappen. Onderwerpen die politiek, religieuze controverse of sociale economie betreffen zijn verboden.

Het zal de naam aannemen: *Parijse Vereniging voor Spiritistische Studies*.

Artikel 2 - De vereniging zal samengesteld zijn uit geregistreerde leden, vrije geassocieerden en correspondentieleden.

Het kan het erelidmaatschap toekennen aan individuen die in Frankrijk of in het buitenland wonen en die het door hun positie of werk een belangrijke dienst kunnen bewijzen.

Ereleden zijn onderworpen aan jaarlijkse herverkiezing.

Artikel 3 - De vereniging zal alleen individuen toelaten die sympathiseren met de principes en het doel van haar projecten, zij die al ingewijd zijn in de grondbeginselen van de Spiritistische Wetenschap, of zij die serieus bezield zijn door het verlangen er leringen uit te trekken. Bijgevolg zal ze allen uitsluiten die moeilijkheden in haar bijeenkomsten kunnen brengen, hetzij door een vijandige houding en theoretische onenigheid, hetzij om een andere reden die tijdverspilling aan nodeloze argumentatie kan veroorzaken.

Alle leden zijn wederzijds verplicht welwillendheid en goede manieren te tonen en moeten in alle omstandigheden het algemeen welzijn boven persoonlijke kwesties en eigenbelang stellen.

Artikel 4 - Voor toelating als vrij geassocieerde moet het verzoek schriftelijk worden ingediend bij de President, ondersteund door de handtekening van twee effectieve leden, die verantwoordelijk zullen zijn voor de intenties van de kandidaat.

In het verzoek moet vermeld worden: 1) of de kandidaat al een begrip van het Spiritisme bezit; 2) wat zijn/haar overtuigingen zijn betreffende de fundamentele punten van de Spiritistische Wetenschap; 3) een belofte dat hij/zij zich volledig aan dit reglement zal houden.

Het verzoek zal worden voorgelegd aan de commissie, die, afhankelijk van het geval, toelating, uitstel of afwijzing zal voorstellen.

Uitstel is vereist voor elke kandidaat die nog geen begrip van de Spiritistische Wetenschap bezit of niet sympathiseert met de beginselen van de Vereniging.

Vrije geassocieerden hebben het recht alle mediamieke bijeenkomsten bij te wonen, deel te nemen aan activiteiten en studiegroepen, maar hebben geen stemrecht over bestuurlijke zaken van de Vereniging.

Vrije geassocieerden zullen dat alleen zijn gedurende het jaar van hun toelating; permanent lidmaatschap van de Vereniging moet aan het eind van dat jaar bekrachtigd worden.

Artikel 5 - Voor de toelating als volwaardig lid is vereist, dat de aanvrager gedurende ten minste één jaar vrij lid is geweest, meer dan de helft van de mediamieke bijeenkomsten heeft bijgewoond en gedurende deze periode duidelijk blijkt heeft gegeven van zijn inzicht in zijn overtuiging betreffende het spiritisme, van zijn gehechtheid aan de beginselen van de Vereniging en van zijn bereidheid om te handelen volgens de beginselen van liefdadigheid en spiritistische moraal in alle omstandigheden waarbij collega's betrokken zijn.

Vrije geassocieerden die gedurende zes maanden regelmatig de mediamieke bijeenkomsten van de Vereniging hebben bijgewoond, kunnen als gewoon lid worden toegelaten indien zij ook aan de andere voorwaarden hebben voldaan.

De toelating zal worden voorgesteld ex officio met de toestemming van de geassocieerde, indien zij wordt gesteund door drie effectieve leden. Vervolgens, en afhankelijk van het geval, zal zij aan de stemming van de Vereniging worden onderworpen bij geheime stemming, na een mondeling verslag van de commissie.

Alleen de effectieve leden hebben stemrecht en komen in aanmerking voor de in artikel 25 toegekende rechten.

Artikel 6 - Indien zij het nodig acht, zal de Vereniging het aantal vrije geassocieerde en effectieve leden beperken.

Artikel 7 - De correspondentieleiden zijn zij die niet in Parijs wonen, maar die betrekkingen onderhouden met de Vereniging en

TEGENSTRIJDIGHEDEN EN MISLEIDINGEN

haar documenten bezorgen die nuttig kunnen zijn voor haar studies. Zij kunnen worden benoemd op voordracht van slechts één effectieve lid.

Hoofdstuk II – Administratie

Artikel 8 - De Vereniging zal worden bestuurd door een directeur-voorzitter, bijgestaan door leden van een bestuur en een commissie.

Artikel 9 - Het bestuur zal bestaan uit een Voorzitter, een Vicevoorzitter, een Algemeen Secretaris, twee Assistent-Secretarissen en een Penningmeester. Eén of meer erevoorzitters kunnen worden benoemd.

Bij afwezigheid van de Voorzitter en de Vicevoorzitter zullen de mediamieke bijeenkomsten worden voorgezeten door één van de commissieleden.

Artikel 10 - De directeur-voorzitter zal al zijn aandacht wijden aan de belangen van de Vereniging en van de Spiritistische Wetenschap. Hij/Zij is belast met de algemene leiding en het toezicht op de administratie, evenals met het onderhoud van het archieven.

De voorzitter wordt benoemd voor drie jaar, en de andere bestuursleden voor één jaar, voor onbepaalde tijd herkiesbaar.

Artikel 11 - De Commissie is samengesteld uit bestuursleden en vijf andere effectieve leden, gekozen uit diegenen die een actieve rol hebben gespeeld in de projecten van de Vereniging, die zich verdienstelijk hebben gemaakt voor de Spiritistische beweging, of die blij hebben gegeven van een welwillende en verzoenende geest. Deze vijf leden worden, net als de leden van het bestuur, voor één jaar benoemd en kunnen worden herkozen.

De Commissie wordt voorgezeten door de directeur-voorzitter, of bij diens afwezigheid, door de vicevoorzitter of door één van de daartoe aangewezen leden.

De Commissie is belast met het voorafgaand onderzoek van alle administratieve kwesties, voorstellen en andere kwesties, die aan

de Vereniging moeten worden voorgelegd: de controle van de ontvangsten en uitgaven van de Vereniging, en van de rekeningen van de penningmeesters; de goedkeuring van de gewone uitgaven en van alle noodzakelijk geachte maatregelen. Het zal ook de studiematerialen die door verschillende leden worden voorgesteld onderzoeken, deze in hun naam formuleren, en de orde van de mediamieke bijeenkomsten bepalen volgens de Voorzitter.

De voorzitter kan zich altijd verzetten tegen het onderzoek van bepaalde onderwerpen en tegen de plaatsing daarvan op de agenda, behalve wanneer hij/zij zich beroept op de raad, die zal beslissen.

De Commissie zal regelmatig vóór het begin van de mediamieke bijeenkomsten, bijeenkomen om de aan de orde zijnde onderwerpen te behandelen, en ook op ieder ander tijdstip dat zij geschikt acht.

De leden van het bestuur en van de commissie die zonder geldige reden drie achtereenvolgende maanden afwezig zijn, zullen worden geacht van hun taak te hebben afgezien en zullen worden vervangen.

Artikel 12 - De beslissingen van de Vereniging of van de Commissie zullen met absolute meerderheid van de aanwezige leden worden genomen; bij staking van stemmen zal de stem van de Voorzitter de doorslag geven. De Commissie kan beraadslagen met een quorum van vier leden. Een geheime stemming wordt gehouden indien vijf leden daarom verzoeken.

Artikel 13 - Elke drie maanden zullen zes leden, gekozen uit de effectieve leden of vrije geassocieerden, worden benoemd om de functies van Commissarissen te vervullen.

De commissarissen zijn belast met het toezicht op de orde en het goede verloop van de mediamieke bijeenkomsten, alsmede met de controle op het recht van deelneming van eenieder van buitenaf die deze zou willen bijwonen.

TEGENSTRIJDIGHEDEN EN MISLEIDINGEN

Daartoe komen de aangewezen leden onderling overeen, wie bij de opening van de mediamieke bijeenkomsten aanwezig zal zijn.

Artikel 14 - Het boekjaar zal beginnen op 1 april.

Benoemingen in het bestuur en de Commissie geschieden op de eerste halfjaarlijkse vergadering. De zittende leden blijven tot dan hun functie uitoefenen.

Artikel 15 - Ter dekking van de uitgaven van de Vereniging wordt een jaarlijkse contributie van 24 francs gevraagd aan effectieve leden en 20 francs aan vrije geassocieerde leden.

Effectieve leden zullen ook een contributie van 10 francs betalen bij hun toelating.

De contributie wordt volledig betaald voor het lopende jaar.

Leden die in de loop van het jaar worden toegelaten zullen alleen betalen voor de resterende kwartalen, gerekend vanaf de datum van toelating.

Wanneer een echtpaar als vrije geassocieerde of effectieve leden wordt toegelaten, hoeven zij samen slechts anderhalf maal de normale contributie te betalen.

Elk half jaar - op 1 april en 1 oktober - zul de Penningmeester aan de Commissie verantwoording afleggen over het gebruik en de toestand van de fondsen.

Nadat de lopende uitgaven voor huur en andere benodigdheden betaald zijn, bepaalt de Vereniging de bestemming van het overgebleven saldo.

Artikel 16 - Een lidmaatschapskaart met vermelding van hun status zal worden gegeven aan allen die als vrije geassocieerde en effectieve leden worden toegelaten. Deze kaart zal bij de penningmeester blijven tot het nieuwe lid hem kan afhalen nadat hij zijn lidmaatschapsgeld betaald heeft. Het nieuwe lid mag geen mediamieke bijeenkomsten bijwonen voordat hij/zij de kaart heeft afgehaald. Gebeurt dit niet binnen een maand na toelating, dan wordt het lid geacht zijn lidmaatschap te hebben opgezegd. Elk lid dat de jaarlijkse contributie niet binnen de eerste maand na het begin van het

boekjaar betaald heeft, wordt ook geacht zijn lidmaatschap op te heffen, als hij/zij geen gehoor gegeven heeft aan de waarschuwing van de penningmeester.

Hoofdstuk III – De Seances

Artikel 17 - De seances van de Vereniging zullen gehouden worden op vrijdagen om 20.00 uur, tenzij ze indien nodig gewijzigd worden.

De seances kunnen zowel privé als algemeen zijn en zijn nooit voor het publiek toegankelijk.

Elk lid van de Vereniging, ongeacht zijn status, dient bij elke seance een aanwezigheidslijst te tekenen.

Artikel 18 - Stilte en concentratie zijn strikt vereist tijdens de seances, en vooral tijdens de studietijd. Niemand mag spreken zonder toestemming van de voorzitter.

Alle vragen die aan de geesten gesteld worden zullen via de Voorzitter gaan, die naar gelang van de omstandigheden kan weigeren ze te stellen.

Alle zinloze vragen, of vragen van persoonlijk belang of waarbij louter nieuwsgierigheid in het spel is, of vragen die tot doel hebben de geesten op de proef te stellen, zijn ten strengste verboden, evenals alle vragen die geen algemeen nuttig doel hebben vanuit het oogpunt van de studie.

Evenzeer verboden zijn alle discussies die van het onderwerp afdwalen.

Artikel 19 - Ieder lid heeft het recht iemand die tijdens de discussie van de gepastheid afwijkt of de seance op enigerlei wijze verstoort, te verzoeken tot de orde te worden geroepen. Het verzoek zal onmiddellijk in stemming worden gebracht, en na goedkeuring in de notulen worden opgetekend.

Drie waarschuwingen binnen een jaar rechtvaardigen het ontslag van het lid, wat zijn/haar status ook moge zijn.

TEGENSTRIJDIGHEDEN EN MISLEIDINGEN

Artikel 20 - Geen enkele buiten de Vereniging verkregen geestelijke communicatie mag worden gelezen zonder te zijn voorgelegd aan de Voorzitter of de Commissie, die het lezen ervan wel of niet goedkeurt.

Van elke communicatie van buitenaf, waarvan het lezen is goedgekeurd, moet een exemplaar in het archief worden bewaard.

Alle communicaties die tijdens de seances verkregen worden, behoren toe aan de Vereniging, maar de mediums die ze ontvingen mogen een kopie houden.

Artikel 21 - Besloten seances zijn gereserveerd voor leden van de Vereniging en worden gehouden op de eerste, derde en, indien van toepassing, op de vijfde vrijdag van elke maand.

De Vereniging reserveert voor individuele seances alle vragen betreffende de administratie, en ook studiemateriaal dat meer rust en concentratie vereist, of dat zij geschikt acht om zich in te verdiepen voordat het in aanwezigheid van individuen van buitenaf wordt behandeld.

Behalve effectieve leden en vrije geassocieerden hebben correspondentieleden die Parijs doorkruisen, en mediums die hun hulp aan de Vereniging verlenen, het recht om gesloten seances bij te wonen.

Geen enkele persoon van buitenaf zal toegelaten worden tot gesloten seances, behalve in uitzonderlijke gevallen en met voorafgaande toestemming van de voorzitter.

Artikel 22 - Algemene seances zullen gehouden worden op maandagen, woensdagen en vrijdagen van elke maand.

Tijdens algemene seances staat de Vereniging toe dat waarnemers van buitenaf worden toegelaten, die de seances tijdelijk mogen bijwonen zonder er aan deel te nemen. Deze toelating kan worden opgeschort wanneer dat nodig wordt geacht.

Niemand mag als waarnemer seances bijwonen zonder door een lid van de Vereniging aan de Voorzitter te zijn voorgesteld, die

belast zal zijn met de verantwoordelijkheid om ervoor te zorgen dat zijn gast geen onrust zal veroorzaken of de seance zal onderbreken.

De Vereniging laat als toehoorders alleen diegenen toe die lid willen worden of diegenen die belangstelling hebben voor haar werk en al voldoende ingewijd zijn in de Spiritistische Wetenschap om het te begrijpen. Wie alleen uit nieuwsgierigheid wil bijwonen, of wiens mening vijandig is, moet absoluut de toegang geweigerd worden.

Het is een toehoorder verboden te spreken, behalve in uitzonderlijke gevallen die de voorzitter geschikt acht. Wie op welke wijze dan ook de orde verstoort of zich vijandig uit over het werk van de Vereniging, kan verzocht worden te vertrekken, en in alle gevallen wordt dit feit op de aanwezigheidslijst genoteerd. Hem/haar zal in de toekomst de toegang worden geweigerd.

Het aantal toehoorders wordt beperkt tot de beschikbare plaatsen, en degenen die de seances kunnen bijwonen worden van tevoren opgeschreven, met vermelding van wie hen aanbeval en hun adres. Bijgevolg moet elk verzoek om tot een zitting te worden toegelaten enkele dagen van tevoren bij de Voorzitter worden ingediend. De Voorzitter is de enige die toegangskaarten mag toekennen tot de lijst afloopt.

Kaarten zijn alleen goed voor de aangegeven dag en voor de aldus aangewezen personen.

Toestemming kan niet voor meer dan twee seances aan dezelfde toehoorder worden verleend, behalve met toestemming van de Voorzitter en voor uitzonderlijke gevallen. Een lid mag niet meer dan twee mensen tegelijk voorstellen. Er is geen vaste limiet aan het aantal toelatingen dat door de Voorzitter kan worden verleend.

Toehoorders mogen niet meer worden toegelaten nadat de seances begonnen zijn.

Hoofdstuk IV – Diverse Beschikkingen

Artikel 23 - Alle leden van de Vereniging zijn hun medewerking verschuldigd. Daarom hebben ze de plicht om binnen

TEGENSTRIJDIGHEDEN EN MISLEIDINGEN

hun respectieve waarnemingskring die oude of recente gevallen te verzamelen die met spiritisme in verband gebracht kunnen worden en ze mee te delen. Tegelijk en wanneer het mogelijk is, zullen ze navraag doen over de bekendheid van zulke gevallen.

Ze hebben ook de plicht een lijst te maken van alle publicaties die een min of meer direct verband kunnen hebben met de doelstelling van de projecten van het Spiritisme.

Artikel 24 - De Vereniging oefent kritiek uit op de verschillende werken die over het Spiritisme gepubliceerd zijn, telkens wanneer zij dat nodig acht. Daartoe belast het één van zijn effectieve leden of vrije geassocieerden met het schrijven van een advies, dat gepubliceerd zal worden in *Revue Spirite*, wanneer dat passend geacht wordt.

Artikel 25 - De Vereniging zal een speciale bibliotheek opbouwen die bestaat uit werken die haar aangeboden zijn en die zij verwerft. In de zetel van de Vereniging kunnen effectieve leden deze bibliotheek en het archief gebruiken op dagen en uren die daartoe zijn vastgesteld.

Artikel 26 - Overwegende dat haar verantwoordelijkheid moreel in het gedrang kan komen door privé-publicaties van haar leden, heeft de Vereniging bepaald dat niemand de titel Verenigingslid in enig geschrift mag gebruiken zonder daartoe gemachtigd te zijn en zonder de tekst van tevoren bekend te hebben gemaakt. De Commissie zal belast zijn met het maken van een verslag over de betreffende kwestie. Als de Vereniging het geschrift als onverenigbaar met haar beginselen beschouwt, wordt de auteur, na te zijn gehoord, verzocht het te wijzigen of van publicatie af te zien, of het niet onder de titel Verenigingslid te publiceren. Als hij/zij zich niet bij de beslissing wil neerleggen, kan hij/zij geschorst worden.

Elk geschrift dat anoniem door een lid van de Vereniging gepubliceerd wordt, zonder aanwijzingen over wie de auteur is, behoort tot de categorie gewone publicaties, en de Vereniging behoudt zich het recht voor het te beoordelen. Maar zonder de vrije uiting van

persoonlijke mening te willen belemmeren, nodigt de Vereniging haar leden die van plan zijn op deze manier te publiceren uit om in het belang van de Wetenschap vooraf haar officiële mening te vragen.

Artikel 27 - Aangezien de Vereniging in zichzelf de eenheid van de beginselen en de geest van wederzijdse welwillendheid wil bewaren, kan zij elk lid schorsen dat een bron van moeilijkheden wordt of dat openlijk vijandigheid tegen haar uit door geschriften die de Leer compromitteren, die er ondermijnende meningen op na houdt of door welke werkwijze dan ook die de Vereniging niet kan goedkeuren. Er zal echter geen verbanning plaatsvinden, behalve na een niet opgevolgde waarschuwing, en nadat het schuldige lid gehoord is, als hij/zij een verklaring wil geven. De beslissing zal worden genomen in het topgeheim met een meerderheid van drie vierde van de aanwezige leden.

Artikel 28 - Ieder lid dat zich in de loop van het jaar vrijwillig terugtrekt kan geen evenredige terugbetaling van zijn contributie vragen. Maar een dergelijke terugbetaling vindt wel plaats als het lid door de vereniging wordt verbannen.

Artikel 29 - Dit reglement zal indien nodig worden gewijzigd. Voorstellen tot wijziging zullen uitsluitend via de Voorzitter worden gedaan, aan wie ze zullen worden toegezonden nadat ze door de Commissie zijn geaccepteerd.

Zonder het reglement op essentiële punten te wijzigen, kan de Vereniging alle aanvullende maatregelen nemen die zij passend acht.

HOOFDSTUK XXXI

Dissertaties van Geesten

In dit hoofdstuk hebben we een aantal spontane communicaties verzameld, die de in dit werk uiteengezette principes aanvullen en ermee in overeenstemming zijn. We hadden een groter aantal kunnen toevoegen, maar we hebben ons beperkt tot die welke het meest van belang zijn voor de toekomst van Spiritisme, mediums en bijeenkomsten. We geven ze voor de instructie die ze bieden en als modellen van werkelijk serieuze communicaties. We eindigen het hoofdstuk met een paar apocriefe communicaties, samen met opmerkingen die zullen helpen om ze als zodanig te herkennen.

Betreffende het Spiritisme

I

Heb vertrouwen in de goedheid van God en tracht te begrijpen dat Hij⁶⁷ een nieuw lot voor je bereidt. Het is waar dat je in je huidige existentie niet van dit nieuwe leven zult kunnen genieten, maar als je niet opnieuw op deze aardbol zou hoeven te leven, zou je dan niet blij zijn als je vanuit een hogere plaats het werk dat je begonnen bent zou kunnen aanschouwen en het tot ontwikkeling zien komen? Wees standvastig in je geloof en wankel niet, zodat je de obstakels die zich kunnen voordoen tegen het bouwwerk waarvan je de grondvesten hebt gelegd, aankunt. Het fundament waarop dat

---

⁶⁷ Om het persoonlijke karakter van de communicaties in dit hoofdstuk te behouden, hebben we de traditionele voornaamwoorden met betrekking tot God gehandhaafd – Vertaler opmerking (Engels versie).

bouwwerk steunt is stevig - Christus zelf legde de eerste steen ervan. Daarom, neem moed, architecten van de goddelijke Meester! Werk en bouw - God zal je streven bekronen. Maar bedenk dat Christus niet als discipelen beschouwt degenen die alleen maar over liefdadigheid praten. Het is niet genoeg om alleen maar te geloven; je moet er vooral voor zorgen dat je goedheid, welwillendheid en belangeloosheid tot voorbeeld stelt, zonder welke je geloof steriel zal zijn.

H. Augustinus

II

Christus zelf leidt de werken van allerlei aard die uitgevoerd worden om het tijdperk van vernieuwing en verbetering in te luiden, dat aan jou voorspeld is door je spirituele gidsen. Eigenlijk, als je verder zou kijken dan de geestelijke manifestaties en de actuele gebeurtenissen zou vermoeden, zul je geen moeite hebben om voorbereidende tekenen te herkennen, die je zonder enige twijfel zullen laten zien, dat de voorspelde tijd gekomen is. Communicaties openen zich in elke natie. Wanneer de materiële barrières eindelijk overwonnen zijn, zullen politieke en religieuze vooroordelen snel verdwijnen, samen met de morele hindernissen die de eenheid belemmeren. Daardoor zal de heerschappij van broederschap stevig en duurzaam gevestigd worden. Kijk hoe soevereinen zelf, gedreven door een onzichtbare hand, al hervormingen op gang hebben gebracht - iets wat voorheen ongehoord was. Hervormingen die spontaan van bovenaf beginnen zijn sneller en duurzamer dan die welke met geweld van onderaf beginnen.

Ondanks de vooroordelen van mijn jeugd en opvoeding, en ondanks mijn herinneringen, had ik al een voorgevoel over het huidige tijdperk. Ik verheug me daarover en verheug me er nog meer over dat ik hier kan komen om het jullie te vertellen: Broeders en zusters, heb moed! Werk voor julliezelf en jullie toekomst. Werk vooral aan jullie eigen persoonlijke verbetering, en in jullie volgende leven zullen jullie

genieten van een geluk dat nu nog even moeilijk voor te stellen is als het voor mij is om het jullie duidelijk te maken.

Chateaubriand

III

Ik denk dat het Spiritisme een volkomen filosofische studie is van verborgen oorzaken en innerlijke bewegingen van de ziel, die tot op heden weinig of helemaal niet gedefinieerd zijn. Het verklaart, meer dan het onthult, nieuwe horizons. Reïncarnatie en de beproevingen die men moet doorstaan voor men het hoogste doel bereikt, zijn niet louter openbaringen, maar volledige bevestigingen van de waarheid. Ik ben getroffen door de waarheden die door middel van het Spiritisme aan het licht gebracht worden. Ik zeg met opzet middelen, omdat ik het Spiritisme zie als een hefboom die de barrières van blindheid doorbreekt.

Zorgen over morele kwesties worden overal ontwaakt. Individuen bespreken politieke kwesties, en dat wekt algemene belangstelling; ze bespreken individuele belangen, en de aanval op of verdediging van persoonlijkheden wekt hartstochten. Theorieën winnen aanhangers en tegenstanders, maar morele waarheden, het voedsel van de ziel - haar brood des levens - blijven liggen in het stof dat zich in de loop der eeuwen heeft opgehoopt. Voor menselijke ogen lijken alle vormen van verbetering nuttig, behalve die van de ziel. Haar opvoeding en evolutie lijken chimaera's⁶⁸ die alleen dienen om de vrije tijd van priesters, dichters en vrouwen bezig te houden, hetzij als eenvoudige mode of als formele instructie.

Door het spiritualisme te doen herrijzen, zal het Spiritisme de samenleving de impuls geven die bij sommigen innerlijke waardigheid en bij anderen berusting zal opwekken, terwijl het bij iedereen de

---

⁶⁸ De Chimaera (uit het Latijn, van het Griekse Χίμαιρα - Chimaira) is een wezen uit de Griekse mythologie. Het is een monsterlijk schepsel, samengesteld uit delen van meerdere beesten, afkomstig uit de streek Lycië in Anatolië – Vertaler opmerking.

behoefte zal opwekken om zich te ontwikkelen naar het Opperwezen, vergeten door en onbekend bij zijn ondankbare schepselen.

J.J. Rousseau

IV

Als God de Geesten gezonden heeft om mannen en vrouwen te onderrichten, dan is dat om hun plichten te verduidelijken, om hun de weg te wijzen waarlangs ze hun beproevingen kunnen verkorten, en zo hun vooruitgang te bespoedigen. Op dezelfde manier als vruchten rijpen, zullen de mensen tot volmaaktheid komen. Maar naast de goede geesten, die over je welzijn waken, zijn er ook onvolmaakte geesten, die de mens kwaad toewensen. Terwijl de eersten jullie vooruit stuwten, trekken de laatsten jullie terug, en onderscheid maken tussen de twee is waar men al zijn aandacht op moet richten. De manier om dat te doen is eenvoudig: probeer gewoon te begrijpen dat alles wat van een goede geest komt niemand kwaad kan doen, terwijl alles wat van een kwade geest komt alleen maar kwaad kan doen.

Als jullie niet luisteren naar de wijze raadgevingen van de Geesten die jullie het beste wensen, als jullie je beledigd voelen door de waarheden die ze jullie vertellen, is het duidelijk dat jullie onder invloed van kwade geesten staan. Alleen hoogmoed kan je ervan weerhouden te zien wat je werkelijk bent, maar als je het zelf niet kunt zien, zien anderen het wel voor je, zodat je afgekeurd wordt door hen die je achter je rug uitlachen - en door de Geesten.

Een Vertrouwde Geest

V

Jullie leer is prachtig en heilig. Haar eerste mijlpaal is geplant en stevig geplant. Nu hoeft men alleen nog maar door te gaan - het pad is open, groots en majestueus. Gezegend zijn zij die de poort bereiken. Hoe meer bekeerlingen je maakt, hoe groter je beloning zal zijn. Maar daarvoor moet je de Leer niet koel omarmen. Je moet het

DISSERTATIES VAN GEESTEN

vrug omhelzen, en die vrugheid zal toenemen omdat God altijd bij je is wanneer je in praktijk brengt wat goed is. Al degenen die je bekeert zullen zijn als schapen die naar de kudde zijn teruggekeerd - arme schapen die waren afgedwaald! Weet dat zij die het meest sceptisch, het meest atheïstisch en het meest ongelovig zijn altijd een klein hoekje in hun hart hebben dat ze zelfs voor zichzelf zouden willen verbergen. Welnu, je moet dat kleine hoekje zoeken en vinden, want dat is het kwetsbare punt voor de aanval. Het is een klein kiertje dat door God uitdrukkelijk opengelaten is als middel om schepselen in staat te stellen terug te keren naar de goddelijke armen.

H. Benedictus

VI

Laat je niet verontrusten door bepaalde hindernissen of controverses. Kwel niemand door hardnekkig te proberen hem of haar te bekeren. Je zult ongelovigen alleen overhalen door je belangeloosheid, tolerantie en liefdadigheid jegens allen - zonder uitzondering.

Waak jezelf vooral tegen het schenden van de publieke mening, hetzij door eenvoudige woorden, hetzij door een openbare demonstratie. Hoe bescheidener je bent, hoe meer je de waardering van anderen zult winnen. Laat geen enkel persoonlijk motief je tot handelen aanzetten, en je zult in je geweten een aantrekkingskracht vinden die alleen goedheid voortbrengt.

Onder Gods bevel werken de Geesten voor de vooruitgang van allen, zonder uitzondering. Jullie Spiritisten moeten hetzelfde doen.

H. Lodewijk

VII

Welke menselijke of zelfs goddelijke instelling heeft geen hindernissen te overwinnen gehad en schisma's waartegen ze heeft

moeten strijden? Als ze alleen maar een treurig en nutteloos bestaan had, zou niemand de moeite nemen haar aan te vallen, wetend dat ze vroeg of laat zou bezwijken. Maar omdat je vitaliteit sterk en actief is, en omdat de Spiritistische boom diepe wortels heeft, beseffen tegenstanders dat hij nog lang zou kunnen leven en proberen ze er met de strijdbijl tegenaan te gaan. Wat kunnen zulke afgunstige mensen bereiken? Ze kunnen misschien een paar takken afhakken, maar die zullen weer ontspruiten met nieuw sap en ze zullen sterker zijn dan ooit.

Channing

VIII

Ik zou graag met je willen praten over de standvastigheid die je moet hebben in je spiritistische werk. Met betrekking tot deze kwestie heb ik je een Bijbelvers gegeven om met heel je hart te bestuderen en op jezelf toe te passen, want net als de heilige Paulus zul je vervolgd worden, niet in vlees en bloed, maar in geest. De farizeeërs en ongelovigen van vandaag zullen je beschimpen en beledigen, maar heb geen angst. Beschouw het als een beproeving die je zal versterken als je je aan God toevertrouwt, want dan zul je je inspanningen later met succes bekroond zien. Dit zal een grote overwinning voor je zijn in het komende leven, en in deze wereld zal het een troost zijn voor allen die familieleden en vrienden verloren hebben. Besef dat ze gelukkig zijn en dat ze blij zijn dat ze met je kunnen communiceren. Ga daarom door, met het vervullen van de missie die God je gegeven heeft. Het zal een beloning voor je zijn op die dag waarop je voor de Almachtige verschijnt.

Channing

IX

Ik ben het die gekomen ben - jullie redder en jullie rechter. Ik ben gekomen zoals ik lang geleden kwam bij de dwalende kinderen

van Israël. Ik ben gekomen om waarheid te brengen en de duisternis te verdrijven. Luister naar mij. Zoals mijn woorden lang geleden deden, moet het Spiritisme de materialisten eraan herinneren dat de onveranderlijke waarheid over hen heerst: de goede God, de Almachtige God, die de planten doet groeien en de oceaangolven doet rijzen. Ik heb de goddelijke Leer geopenbaard. Zoals een maaier, heb ik de goeden die onder de mensheid verstrooid waren tot bundels verzameld en ik heb gezegd: Kom tot Mij, allen die lijden!

Niettemin hebben ondankbare mensen het rechte en brede pad dat naar het koninkrijk van mijn Vader leidt verlaten en zijn ze verdwaald geraakt in de sleur van goddeloosheid. Mijn Vader wenst niet dat het menselijk ras vergaat. Hij wil niet langer spreken via profeten of apostelen; hij wil dat jullie, zowel levenden als doden (dat wil zeggen, doden naar het vlees, want in werkelijkheid is er geen dood), elkaar wederzijds helpen. Hij wil dat de stem van hen die niet meer onder jullie bestaan, zich laat horen als ze roept: “Bid en geloof!” Want de dood is verrijzenis, en het leven is een beproeving die je gekozen hebt, waarin de deugden die je gekweekt hebt moeten groeien en zich ontwikkelen als een cederboom.

Geloof in de stemmen die op je antwoorden - het zijn de zielen zelf van hen die je oproept. Zelden communiceer ik zelf. Mijn vrienden, die mijn leven en dood aanschouwden, zijn de goddelijke vertolkers van de ontwerpen van mijn Vader.

Kwetsbare mannen en vrouwen, jullie die geloofd hebben in het bedrog van jullie verduisterde gemoed, doof de vlam niet die de goddelijke barmhartigheid in jullie handen heeft gelegd om het pad te verlichten en jullie als dwalende kinderen naar de beschutting van jullie Vader te leiden.

Waarlijk, ik zeg jullie, geloof in de diversiteit en veelheid van de geesten die jullie omringen. Ik ben te vol medelijden met jullie lijden en grote zwakheden om niet een beschermende hand uit te steken naar jullie ongelukkige eigenzinnige broeders en zusters die, terwijl ze naar de hemel kijken, in de afgrond van dwaling gevallen zijn. Geloof, heb

lief en doorgrond de waarheden die je geopenbaard worden. Meng niet het onkruid met het goede graan, of theorieën met waarheden.

Spiritisten! Heb elkaar lief - dat is de eerste leer; onderwijs jezelf - dat is de tweede. Alle waarheden kunnen in het Christendom gevonden worden. De dwalingen die er wortel in hebben geschoten zijn van menselijke oorsprong. En van achter het graf - waar jullie denken dat er niets is - roepen stemmen: Broeders en zusters! Niets vergaat. Jezus Christus is de overwinnaar over het kwaad. Jullie zelf, wees overwinnaars over de goddeloosheid.

KARDEC'S OPMERKING: Deze communicatie, verkregen door één van de beste mediums van het Parijse Spiritistische Genootschap, was ondertekend met een naam die w uit respect alleen met uiterste voorbehoud kunnen reproduceren, zo groot zou de eer van zijn authentieke handtekening zijn, en omdat de naam al veel misbruikt is in kennelijk apocriefe geschriften. Het is die van Jezus van Nazareth. We twijfelen er absoluut niet aan dat hij zich kan manifesteren. Maar als geesten van werkelijk hoge orde dat alleen in uitzonderlijke omstandigheden doen, dan verhindert de rede ons te geloven dat de Zuivere Geest bij uitstek op elk beroep zou ingaan. Het zou op z'n minst een grote heiligschennis zijn om een onwaardige communicatie aan Hem toe te schrijven.

Deze overwegingen hebben ons ertoe gebracht altijd te vermijden iets te publiceren dat Zijn naam draagt. We geloven dat we nooit te voorzichtig kunnen zijn met dit soort publicaties, die alleen maar een beroep doen op ijdelheid, en waarvan het minste ongemak is dat ze wapens leveren aan de tegenstanders van het Spiritisme. Zoals al eerder is gezegd, hoe verhevener de geesten in de hiërarchie zijn, hoe meer we handtekeningen die hun namen dragen zouden moeten wantrouwen.

Er zou een enorme dosis hoogmoed voor nodig zijn als bepaalde individuen zich zouden vleien over het feit dat ze bevoorrecht zijn met hun communicaties, en zichzelf waardig achten met hen te converseren alsof ze één van hun gelijken waren. In de bovenstaande communicatie is ons enige bewijs de onbetwistbare superioriteit van de taal en de gedachte, en we laten aan ieder de zorg over om te beoordelen of hij die het getekend heeft het al dan niet zou afkeuren.

Betreffende Mediums**X**

Alle mannen en vrouwen zijn mediums. Allen hebben een geest die hen in morele oprechtheid leidt als ze ernaar luisteren. Dankzij een bijzondere mediumschap kunnen sommigen rechtstreeks met deze geest communiceren, terwijl anderen hem alleen kunnen horen via de innerlijke stem van hart en gemoed - dit doet er weinig toe, want het is altijd dezelfde vertrouwde geest die je raad geeft. Noem het geest, verstand of intelligentie; het zal altijd een stem zijn die op je ziel reageert en waardevolle woorden tot je spreekt.

Maar je begrijpt ze niet altijd. Jullie weten niet allemaal hoe te handelen volgens de raadgevingen van de rede, niet het soort rede dat zich voortsleept en meer kruipt dan vooruitkomt; het soort rede dat zich verliest in het doolhof van materiële en grove belangen, maar het soort rede dat mensen boven zichzelf verheft; het soort dat hen naar onbekende streken voert, de heilige vlam die de kunstenaar en dichter inspireert, de goddelijke idee die de filosoof verheft, de impuls die zowel individuen als naties verrukt; het soort rede dat het gewone volk niet kan begrijpen, maar dat mannen en vrouwen meer verheft dan welk ander schepsel ook, en hen dicht bij God brengt, het begrip dat hen van het bekende naar het onbekende voert en hen in staat stelt de meest verheven daden te verrichten.

Luister daarom naar die innerlijke stem, die goede geest die nooit ophoudt tot je te spreken, en je zult uiteindelijk in staat zijn je beschermengel te horen, die vanuit de hoogte zijn hand naar je uitstrekt. Ik herhaal: de innerlijke stem die tot het hart spreekt is die van de goede geesten, en het is vanuit dat perspectief dat alle mensen mediums zijn.

Channing

XI

De gave van mediumschap is zo oud als de wereld zelf. De profeten waren mediums. De Eleusinische mysteriën berustten op mediumschap. De Chaldeeën en Assyriërs hadden mediums. Socrates werd geleid door een geest die hem inspireerde met de prachtige beginselen van zijn filosofie - hij luisterde naar diens stem. Alle culturen hebben hun mediums gehad, en de inspiraties van Jeanne d'Arc waren niets anders dan de stem van de weldoende geesten die haar leidden. Deze gave, die zich tegenwoordig zoveel heeft uitgebreid, was in de middeleeuwen uiterst zeldzaam geworden, maar nooit helemaal verdwenen.

Swedenborg en zijn discipelen vormden een grote school. Het Frankrijk van de laatste eeuwen - spottend en gericht op een filosofie, die, omdat ze de misbruiken van religieuze intolerantie wilde afschaffen, alles wat ideaal was in dwaasheid verstikte - moest het Spiritisme verwerpen, dat niet ophield zich in het noorden te verspreiden.

God stond deze strijd van positieve ideeën tegen spiritistische ideeën toe omdat fanatisme voor de laatsten tot een wapen was geworden. Nu de vooruitgang van industrie en wetenschap deze kunst van het goede leven zo heeft ontwikkeld dat materialistische neigingen de overhand hebben gekregen, wil God dat de gemoederen teruggeleid worden naar de belangen van de ziel. Hij wil dat het vervolmakingsproces van morele mannen en vrouwen wordt omgevormd tot wat het zou moeten zijn - het doel en oogmerk van het leven.

De menselijke geest volgt zijn noodzakelijke voorwaartse mars van vooruitgang, vergelijkbaar met de gradatie waar alle dingen in het zichtbare en onzichtbare heelal doorheen gaan. Alle vooruitgang komt op het juiste moment - die van de morele verheffing is tot de mensheid gekomen. Ze zal niet voltooid worden tijdens jouw dagen

op aarde, maar dank de Heer dat je getuige bent geweest van die gezegende dageraad.

Pierre Jouty (vader van het medium)

XII

God heeft mij belast met een missie, die ik moet volbrengen samen met gelovigen die gezegend zijn met de mediamieke missie. Hoe meer genade ze van hogerhand ontvangen, hoe meer gevaren ze zullen trotseren, en die gevaren zijn des te groter als ze voortkomen uit juist die gunsten die God hun verleent.

De vermogens die mediums genieten trekken lof, complimenten en vleierijen van anderen aan - daarin schuilt hun gevaar. Diezelfde mediums, die zich steeds hun vroegere onbekwaamheid zouden moeten herinneren, vergeten die niettemin. Maar ze doen nog meer: ze schrijven aan hun eigen verdienste toe wat ze alleen aan God te danken hebben. Wat gebeurt er dan? Goede geesten laten hen in de steek en ze worden de speelbal van kwade geesten, zonder kompas om hen nog langer te leiden. Hoe vaardiger ze worden, hoe meer ze ertoe gebracht worden zichzelf een verdienste toe te schrijven die niet van hen is. God straft hen tenslotte door hen een vermogen af te nemen dat alleen maar fataal kon zijn.

Ik kan je er nooit vaak genoeg aan herinneren om hulp te vragen aan je beschermengel, zodat die je kan helpen om altijd waakzaam te blijven tegen je wreedste vijand - hoogmoed. Onthoud dit goed, jullie die het geluk hebben tolk te zijn tussen geesten en mensen: zonder de steun van onze goddelijke Meester zul je nog zwaarder gestraft worden omdat je meer begunstigd bent.

Ik hoop dat deze communicatie vruchtbaar is en ik wens dat ze de mediums helpt op hun hoede te blijven voor de valkuil waarin ze zouden kunnen bezwijken. Zoals ik al zei, die valkuil is hoogmoed.

Jeanne d'Arc

XIII

Wanneer je communicaties van goede geesten wilt ontvangen, bereid je dan op die genade voor door concentratie, zuivere intenties en de wens goedheid te beoefenen voor de algemene vooruitgang. Bedenk dat egoïsme de evolutie altijd belemmert. Bedenk dat als God sommigen van jullie toestaat het gefluister van zijn kinderen te ontvangen, die door hun gedrag de zegen van het doorgronden van de oneindige goddelijke goedheid verdiend hebben, dat is omdat God gehoor gegeven heeft aan onze verzoeken en rekening gehouden heeft met jullie goede bedoelingen, en jullie dus de middelen wil geven om verder te komen op jullie pad.

Daarom, o mediums! Maak gebruik van het vermogen dat God jullie geschonken heeft. Heb vertrouwen in de goede wil van onze Meester. Zet liefdadigheid altijd in daden om. Houd nooit op met het beoefenen van hetzij deze edele deugd, hetzij tolerantie. Mogen je daden altijd in harmonie zijn met je geweten. Dit is een zekere manier om je geluk tijdens dit voorbijgaande leven honderdvoudig te vergroten en je voor te bereiden op een bestaan dat duizendvoudig zoeter zal zijn.

Mogen de mediums die niet het gevoel hebben dat ze de kracht hebben om te volharden in de Spiritistische leer zich onthouden, want als ze geen gebruik maken van het licht dat tot hen is doorgedrongen, zijn ze des te schuldiger en zullen ze hun blindheid moeten uitboeten.

Pascal

XIV

Vandaag zal ik tot je spreken over niet-winstgevendheid, die één van de wezenlijke eigenschappen van mediums moet zijn, samen met bescheidenheid en toegewijdheid.

God heeft hun deze vermogen gegeven opdat ze zouden helpen de waarheid te verspreiden, maar niet opdat ze er een business

van zouden maken. Ik bedoel niet alleen degenen die het willen uitbuiten zoals ze een gewoon vermogen zouden uitbuiten - degenen die zich als mediums opwerpen zoals ze dat als dansers en zangers zouden doen - maar eerder allen die het mediumschap voor hun eigen voordeel, van welke aard ook, zouden willen gebruiken.

Zou het redelijk zijn te veronderstellen dat goede geesten - nog meer de geesten van hoge orde die de hebzucht veroordelen - ermee zouden instemmen aan tentoonstellingen deel te nemen en zich ter beschikking zouden stellen van een verkoper van geestelijke manifestaties, alsof ze zijn medeplichtigen waren?

Het is niet redelijker te veronderstellen dat goede geesten de voorkeur zouden geven aan bedoelingen die gebaseerd zijn op hoogmoed en ambitie. God staat hen toe met mensen te communiceren om hen uit het aardse slijk te trekken en niet om te dienen als instrumenten voor wereldse hartstochten. Vandaar dat God niet gunstig kon kijken naar hen die hun door God gegeven gave van haar ware doel afleiden. Ik verzeker je dat ze er zelfs in deze wereld voor gestraft zullen worden met de bitterste teleurstellingen.

Delphine de Girardin

XV

Alle mediums zijn ontegenzeggelijk geroepen om het Spiritisme te dienen naar de volle maat van hun vermogens. Maar er zijn er maar weinig die zich niet laten leiden door zelfbelang, wat een toetssteen is die zelden zonder effect blijft. Van honderd mediums is het misschien mogelijk er maar één te vinden die in de eerste stadia van zijn of haar mediumschap - hoe nederig zijn of haar toestand ook is - zichzelf niet voorbestemd had geacht om superieure resultaten te behalen en voorbestemd was voor grootse missies. Zij die bezwijken voor zulke ijdele ambitie - het aantal is groot - worden onvermijdelijk een prooi van obsederende geesten, die niet aarzelen hen te onderwerpen, hun hoogmoed op te wekken en hun zwakheid aan te

grijpen. Hoe hoger ze zichzelf willen verheffen, hoe dwazer of zelfs desastreuzer hun val zal zijn.

Grote missies worden toevertrouwd aan uitzonderlijke mannen en vrouwen, en zonder dat ze het zoeken voorziet God hen van de middelen en de positie waarin hun samenzijn het meest doeltreffend kan zijn. Onervaren mediums kunnen er nooit vaak genoeg aan herinnerd worden te wantrouwen wat bepaalde geesten hun kunnen vertellen over een pretentieuze rol waartoe ze zogenaamd geroepen zijn, want als ze die serieus nemen, zullen ze alleen maar teleurstelling oogsten in deze wereld en harde bestraffing in de andere.

Laat mediums er daarom van overtuigd zijn dat ze een grootse dienst kunnen bewijzen in de bescheiden en obscure sfeer waarin ze zich bevinden, door ongelovigen te helpen bekeren of de bedroefden te troosten. Als ze hun obscuriteit moeten verlaten, zullen ze geleid worden door een onzichtbare hand, die het pad voor hen zal bereiden en hen ondanks zichzelf in de schijnwerpers (bij wijze van spreken) zal duwen.

Laten ze deze woorden onthouden: *Zij die zich willen verheffen zullen laag gebracht worden, en zij die zich willen verlagen zullen verheven worden.*

De Geest Waarheid

Betreffende Spiritistische Bijeenkomsten

KARDEC'S OPMERKING: Onder de volgende communicaties zijn er enkele die gegeven werden in de Parijse Vereniging voor Spiritistische Studies of aan haar gericht waren. Andere werden via verschillende mediums doorgegeven en bevatten algemene adviezen betreffende groepen, hun organisatie en de problemen die ze kunnen tegenkomen.

XVI

Waarom niet jullie sessies beginnen met een algemene aanroeping, een soort gebed dat jullie gemoed kan afstemmen op

concentratie? Zonder mentale bezinning ontvang je alleen frivole communicaties. Goede geesten verschijnen alleen waar ze vurig en oprecht aangeroepen worden, maar mensen begrijpen dit feit niet zo goed. Het is dus aan jou om een voorbeeld te stellen, en als je wilt, kun je één van de pilaren van het nieuwe bouwwerk worden. Wij hebben jullie werk met voldoening geobserveerd en jullie geholpen, maar op voorwaarde dat jullie ook ons helpen door te bewijzen dat jullie de missie waartoe jullie geroepen zijn aankunnen.

Wees verenigd en jullie zullen sterk zijn, en kwade geesten zullen niet tegen jullie zegevieren. God houdt van de eenvoudige van geest, wat niet betekent dwazen maar van hen die zichzelf verloochenen en Hem zonder hoogmoed benaderen. Je kunt een baken worden voor de mensheid. Leer onderscheid te maken tussen tarwe en onkruid. Zaai alleen tarwe en vermijd het uitstrooien van onkruid, want dat zal de tarwe verhinderen te ontkiemen en jij zult verantwoordelijk zijn voor al het daaruit voortvloeiende kwaad. Zo zul je verantwoordelijk zijn voor het verspreiden van eventuele dwalende leerstellingen.

Bedenk dat de wereld op een dag naar je kan kijken, dus versterk jezelf zodat niets de gloed kan verduisteren van de goede daden die het gevolg zullen zijn van je inspanningen. Daarom is het raadzaam dat je God vraagt je bij te staan.

H. Augustinus

Wanneer we vroegen naar een algemene aanroepingsformule, antwoordde de H. Augustinus:

“Je weet dat er geen vaste formule is. God is te groot om woorden belangrijker te achten dan gedachten. Veronderstel niet dat je alleen maar een paar woorden hoeft te zeggen om kwade geesten weg te houden. Behoed je vooral voor het gebruik van die banale formules die men reciteert om het geweten te ontlasten. Hun doeltreffendheid berust alleen in oprechte gevoelens, en vooral in eensgezindheid van intentie, want wie zijn hart er niet bij betreft, zal geen voordeel ontvangen, noch zal hij van enig nut zijn voor anderen.

Schrijf een formule uit en leg die aan mij voor als je wilt. Ik zal je helpen”.

De volgende algemene aanroepingsformule werd opgesteld met de hulp van deze Geest, die hem op verschillende punten aanvulde:

“Wij bidden de Almachtige God om goede geesten te zenden om ons bij te staan, en om allen van ons weg te houden die ons tot dwaling kunnen brengen. Geef ons het licht dat nodig is om waarheid van onwaarheid te onderscheiden.

“Behoed ons ook voor kwaadaardige geesten die disharmonie in ons midden kunnen zaaien door afgunst, hoogmoed en jaloezie op te wekken. Als sommigen hier proberen te verschijnen, in uw naam, o Heer, dan bezweren wij hen zich terug te trekken.

“Goede geesten, die over onze werken voorzitten, kom en onderricht ons en maak ons vatbaar voor uw raadgevingen. Doof elk persoonlijk sentiment in ons uit en vervang het door gedachten voor het algemeen welzijn.

“Wij vragen vooral ..., onze geestenbeschermers om ons vandaag zijn hulp te sturen”.

XVII

Mijn vrienden, laat mij jullie wat raad geven, want jullie betreden nieuw terrein, en als jullie het pad volgen dat wij jullie gewezen hebben, zullen jullie niet verdwalen.

Er werd jullie een waarheid verteld waarvan wij willen die jullie onthouden: Spiritisme is een morele code en die mag de grenzen van de filosofie niet overschrijden, als je wilt voorkomen dat je in het slijk van eenvoudige nieuwsgierigheid valt.

Zet wetenschappelijke vragen opzij. Het is niet de missie van de geesten om ze op te lossen en daarmee jou te redden van de inspanningen van je eigen onderzoek. Probeer bovenal jezelf te verbeteren, want dat is wat je werkelijk zal helpen evolueren.

H. Lodewijk

XVIII

Ze hebben de draaiende tafels bespot, maar ze zullen nooit de filosofie, de wijsheid en de liefdadigheid bespotten die uit serieuze communicaties stralen. De tafels waren het voorportaal van de Spiritistische Wetenschap, en wie er binnengaat moet zijn oude vooroordelen achterlaten, zoals hij een mantel zou achterlaten. Ik kan het nooit moe worden je te vragen van de jouwe een centrum voor serieuze werken te maken. Laat hen die fysieke manifestaties opwekken dat doen waar ze willen. Laat ze elders observeren; laat ze elders horen, maar onder elkaar, begrijp elkaar en heb elkaar lief. Hoe veronderstel je dat je er voor geesten van hoge orde uitziet als je een tafeldraai maakt of je in de lucht verheft? Eenvoudige schoolkinderen. Verdoen scholieren hun tijd met het herhalen van de Abc's van hun wetenschap? Maar als ze zien dat jullie geïnteresseerd zijn in serieuze communicaties, beschouwen ze jullie als serieuze individuen op zoek naar de waarheid.

H. Lodewijk

We vroegen de heilige Lodewijk of hij hiermee fysieke manifestaties veroordeelde en hij antwoordde:

Ik kan zulke manifestaties niet veroordelen, want als ze voorkomen is dat met Gods toestemming en voor een nuttig doel. Door te zeggen dat ze het voorportaal van de Wetenschap vertegenwoordigden, wees ik ze hun ware plaats en nut toe. Ik ontkracht alleen hen die ze ter vermaak en uit nieuwsgierigheid voortbrengen zonder zich te baseren op de daaruit voortvloeiende leer. Ze betekenen voor de Spiritistische Filosofie wat grammatica voor de literatuur betekent. Wie een bepaalde graad in een wetenschap bereikt heeft, verspilt geen tijd meer met het opnieuw bestuderen van de grondbeginselen ervan.

XIX

Mijn vrienden en trouwe gelovigen, ik ben altijd blij dat ik jullie op het rechtschapen pad kan leiden. Het is een aangename missie die God mij heeft verleend en waaraan ik mij toewijd, want nuttig zijn is altijd een beloning.

Moge de geest van liefdadigheid jullie verenigen; de liefdadigheid die geeft, zowel als de liefdadigheid die liefheeft. Wees geduldig tegenover de beledigingen van je tegenstanders. Wees standvastig in wat goed is en, vooral, wees nederig tegenover God. Alleen nederigheid kan je verheffen, en het is de enige grootsheid die God erkent. Alleen als je nederig bent zullen goede geesten je antwoorden; zo niet, dan zullen de kwaden de macht over je ziel overnemen. Zegen de naam van de Schepper en je zult groeien in gunst zowel bij mensen als bij God.

H. Lodewijk

XX

Eenheid maakt men sterk. Wees verenigd om sterk te zijn.

Het spiritisme is ontkiemd, heeft diepe wortels geworteld en gaat zijn weldadige takken over de aarde uitspreiden. Jullie moeten onkwetsbaar worden voor de vergiftigde pijlen van kwaadsprekerij en de duistere falanx⁶⁹ van onwetende, egoïstische en hypocriete geesten. Om dat te kunnen doen, heersen wederzijdse tolerantie en welwillendheid in jullie relaties. Mogen jullie gebreken onopgemerkt voorbijgaan en alleen jullie goede eigenschappen gezien worden; moge de vlam van zuivere vriendschap jullie harten verenigen, verlichten en verwarmen. Dan zul je in staat zijn de krachtige aanvallen van het kwaad te weerstaan zoals de onwankelbare rots de beukende golven weerstaat.

---

⁶⁹ Falanx; soort slagorde; dichte menigte' – Vertaler opmerking.

XXI

Mijn vrienden, jullie zouden graag een Spiritistische groep willen oprichten en ik keur dat goed, want de Geesten zien niet graag dat mediums geïsoleerd blijven. God heeft hun hun sublieme vermogen niet geschonken voor eigen gebruik, maar voor het algemeen welzijn. Door met anderen om te gaan krijgen ze duizend mogelijkheden om verlicht te raken over de waarde van de communicaties die ze ontvangen, terwijl ze alleen meer onderhevig zijn aan de controle van misleidende geesten, die verrukt zijn als ze een medium zien zonder de nodige beveiligingen. Dit is wat ik bij je achterlaat, en als je niet door hoogmoed beheerst wordt, zul je het begrijpen en er je voordeel mee doen. En nu zullen wij overgaan tot andere kwesties.

Weet je werkelijk wat een Spiritistische bijeenkomst zou moeten zijn? Nee, want in je enthousiasme denk je dat je het beste een zo groot mogelijk aantal mensen bijeen kunt brengen om ze te overtuigen. Wees daar niet zo zeker van. Hoe minder mensen aanwezig zijn, hoe meer je zult verkrijgen. Moreel overwicht zal ongelovigen veel doeltreffender aan je zijde brengen dan fysieke fenomenen.

Als je ze alleen aantrekt door middel van fenomenen zullen ze er uit nieuwsgierigheid naar komen kijken en zul je nieuwsgierige individuen tegenkomen die niet zullen geloven maar eerder zullen lachen om je inspanningen. Aan de andere kant, als er alleen maar waardige individuen onder jullie zijn, misschien zullen ongelovigen niet meteen van gedachten veranderen, maar ze zullen je wel respecteren en respect wekt altijd vertrouwen op.

Wees ervan overtuigd dat het Spiritisme een morele hervorming zal voortbrengen. Moge je groep de eerste zijn die een voorbeeld stelt van Christelijke deugden, want in deze tijd van egoïsme

moet ware liefdadigheid haar toevlucht vinden in Spiritistische verenigingen.

Zo zou een groep van ware Spiritisten moeten zijn, mijn vrienden. Ik zal jullie later nog andere raadgevingen geven.

Fénelon

XXII

Je hebt gevraagd of een groot aantal groepen in hetzelfde gebied al dan niet rivaliteit kan uitlokken die schadelijk is voor de Leer. Ik antwoord dat als ze doordrongen zijn van de ware principes van deze Leer, ze alle Spiritisten als broeders en zusters zullen zien - niet als rivalen. Wie andere groepen met jaloezie beschouwt, zou daarmee laten zien dat hij bijbedoelingen heeft van eigenbelang of ijdelheid, en dat hij zich niet laat leiden door liefde voor de waarheid. Ik kan je garanderen dat als zulke individuen in je midden waren, ze al gauw moeilijkheden en verdeeldheid zouden veroorzaken.

Het ware Spiritisme heeft welwillendheid en liefdadigheid als motto. Het keurt geen andere rivaliteit goed dan in de hoeveelheid goeds die gedaan kan worden. Alle groepen die dit motto op hun banier hebben gegrift kunnen elkaar de hand reiken als goede burens, die niet minder vrienden zijn alleen omdat ze niet in hetzelfde huis wonen.

Wie de intentie heeft de beste geesten als leidraad te hebben, moet dat bewijzen door betere gevoelens. Laat er een rivaliteit onder hen zijn, maar een rivaliteit van grootheid van de ziel, van zelfverloochening, van goedheid en nederigheid. Wie een steen naar een ander werpt, zou bewijzen dat hij of zij door kwade geesten beïnvloed is. De aard van de gevoelens die de mensen tegen elkaar uiten is de toetssteen waaraan wij de aard kunnen herkennen van de geesten die hen bijstaan.

Fénelon

XXIII

Stilte en concentratie zijn essentiële voorwaarden voor alle serieuze communicaties. Je zult nooit zulke communicaties ontvangen als de aantrekking tot je ontmoetingen alleen voortkomt uit nieuwsgierigheid. Zorg er dus voor dat nieuwsgierigen elders vermaak gaan zoeken, want hun afleiding zou een oorzaak van moeilijkheden zijn.

Je mag niet tolereren dat er gepraat wordt terwijl de Geesten ondervraagd worden. Soms ontvang je communicaties die serieuze antwoorden van jou vereisen en antwoorden die niet minder serieus zijn van de Geesten die je oproept, maar die zich misnoegd voelen als bepaalde deelnemers tegen elkaar fluisteren. Niets compleet of echt serieus kan ontvangen worden terwijl ze dat doen. Ook ondervinden de schrijvende mediums afleidingen die zeer schadelijk zijn voor hun werk.

H. Lodewijk

XXIV

Ik zal ingaan op de noodzaak dat je de grootste regelmaat in acht neemt bij het houden van je sessies, wat betekent dat je alle verwarring en afwijkende ideeën moet vermijden. Afwijking nodigt uit tot het vervangen van goede geesten door kwade, en wanneer dat gebeurt zijn zij het die op je vragen antwoorden.

Aan de andere kant, tijdens een bijeenkomst die bestaat uit verschillende deelnemers die elkaar niet kennen, hoe kunnen tegenstrijdige ideeën, afleiding en, erger nog, een vage en spottende onverschilligheid vermeden worden? Ik zou hier graag een efficiënt en veilig middel voor vinden. Misschien kan het gevonden worden in de concentratie van de verspreide fluïda die de mediums omringen. Het zijn zij alleen - vooral degenen die het meest in acht genomen worden - die de goede geesten bij de bijeenkomst houden, maar hun invloed

kan de verstoring die lichtzinnige geesten kunnen veroorzaken nauwelijks verdrijven.

Je pogingen om de communicaties te onderzoeken zijn uitstekend. Je kunt je nooit te veel verdiepen in het bestuderen van de vragen en vooral de antwoorden. Fouten zijn gemakkelijk, zelfs voor geesten met de beste intenties. Traagheid bij het schrijven, waarbij de geest vertrekt van het onderwerp dat uitgeput is zodra het bedacht is, de beweeglijkheid van de geest en zijn onverschilligheid voor bepaalde conventionele vormen - al deze redenen en vele andere maken het je plicht heel weinig te vertrouwen op wat je ontvangt en het altijd aan onderzoek te onderwerpen, zelfs als het om authentieke communicaties gaat.

Georges (Een Vertrouwde Geest)

XXV

Wat is meestal je bedoeling met het vragen van communicatie aan de Geesten? Om mooie exemplaren van proza te verkrijgen, die je als proefjes van ons talent aan je kennissen kunt laten zien, en die je liefdevol in albums kunt bewaren, maar zonder ze een plaats in je hart te geven? Denk je dat wij ons geveid voelen als wij je bijeenkomsten kunnen bijwonen alsof het een wedstrijd is en welsprekend kunnen argumenteren met behulp van verfijnde welsprekendheid, zodat jij kunt zeggen dat de sessie erg interessant was? Wat gebeurt er als je een bewonderenswaardige communicatie ontvangt? Denk je dat wij willen dat je ons een applaus geeft? Wees daar niet zo zeker van. Het is niet onze bedoeling je op de een of andere manier te vermaken. Van jouw kant word je nog steeds gedreven door nieuwsgierigheid, en dat feit probeer je tevergeefs te verbergen. Ons doel is men beter te maken.

Wanneer wij beseffen dat onze woorden geen effect hebben, en dat alles van jouw kant gereduceerd wordt tot steriele goedkeuring, zoeken wij andere zielen die gewilliger zijn. Wij maken plaats voor geesten die alleen maar graag praten, die nooit gebrek hebben aan aantallen. Je vraagt je af waarom wij toestaan dat ze onze namen

aannemen. Wat maakt jou dat uit, aangezien er geen verschil is op de ene of de andere manier? “Je zou dan moeten weten dat wij dit niet zouden toestaan bij hen in wie wij werkelijk geïnteresseerd zijn; dat wil zeggen, bij hen die onze tijd niet verspillen. Zij zijn onze favorieten en wij beschermen hen tegen leugens. Jullie hebben alleen jezelf de schuld te geven als jullie vaak voor de gek gehouden worden. Voor ons is het serieuze individu niet degene die de lach vermijdt, maar degene wiens hart geraakt wordt door onze woorden, die erover mediteert en ze in praktijk brengt. (Zie nr. 268, vragen 19 & 20)

Massillon

XXVI

Spiritisme zou op zichzelf een verdediging moeten zijn tegen de geest van tweedracht en verdeeldheid, maar door de tijden heen heeft deze geest zijn fakkel over de mensheid laten zwaaien omdat hij jaloers is op het geluk dat vrede en eenheid verschaffen. Spiritisten! Het kan infiltreren in jullie bijeenkomsten, en je moet er niet aan twifelen dat het zal proberen er vijandschap in te zaaien. Maar het zal machteloos staan tegenover hen die door ware liefdadigheid bezielde zijn. Wees daarom op je hoede en waak voortdurend zowel over de deur van je hart als over je bijeenkomsten, opdat deze vijand geen ingang vindt.

Als je inspanningen machteloos zijn tegen degenen om je heen, zal het niettemin altijd van jou zelf afhangen of je hen geen toegang tot je ziel geeft. Als er onenigheid in je midden wakkert, kan die alleen van kwade geesten gekomen zijn, want zij die tot de hoogste graad van plichtsbesef en begrip van het ware Spiritisme zijn opgeklommen, weten zich beleefder te gedragen en tonen zich geduldiger, edelmoediger en meer begripvol.

Goede geesten kunnen soms zulke strubbelingen toestaan, zodat goede en kwade gevoelens zich kunnen uiten om de tarwe van het onkruid te scheiden. Zij zullen altijd aan de kant staan van de meest nederige en waarlijk liefdadige.

XXVII

Stoot genadeloos alle geesten af die exclusief advies willen geven, en die verdeeldheid en isolement aanwakkeren. Het zijn bijna altijd ijdele en middelmatige geesten, die zich proberen op te dringen aan kwetsbare en goedgelovige individuen, door overdreven lof over hen uit te spreken om hen te betoveren en onder hun controle te houden. Het zijn meestal geesten die hongeren naar macht, die politieke of privé tirannen waren toen ze nog leefden, en die na hun dood andere slachtoffers willen blijven tyranniseren. Wantrouw in het algemeen communicaties die een mystiek en vreemd karakter vertonen of die bizarre ceremonies en praktijken voorschrijven. Er zijn in zulke gevallen altijd gegronde redenen voor wantrouwen.

Bedenk anderzijds dat telkens wanneer de waarheid aan de mensheid geopenbaard moet worden, ze bijna gelijktijdig gecommuniceerd wordt aan alle serieuze groepen die bijgewoond worden door serieuze mediums, en niet aan dit of dat medium in het bijzonder, met uitsluiting van de anderen. Geen enkel medium kan een volmaakt medium zijn als het geobsedeerd is, en obsessie is duidelijk wanneer mediums in staat zijn alleen communicaties van één bepaalde geest te ontvangen, hoe hoog de geest zich ook probeert te plaatsen.

Bijgevolg bevinden alle groepen (en alle mediums) die geloven dat ze bevoorrecht zijn met communicaties die alleen zijzelf kunnen ontvangen, en die anderzijds praktijken van bijgelovige aard aanhangen, zich onmiskkenbaar in een obsessie, vooral wanneer de overheersende geest zich vleit met een naam die alle spiritisten en andere geïncarneerden zouden moeten eren en respecteren, en onder geen enkele omstandigheid zouden overwegen te ontheiligen.

Het is onbetwistbaar dat door alle informatie en communicatie van geesten te onderwerpen aan de keten van rede en logica, het gemakkelijk zal zijn absurditeit en dwaling bloot te leggen. Eén medium kan behekst zijn, en één groep kan bedrogen worden,

maar de strenge verificatie van andere groepen, de verworven kennis en het hoge morele gezag van de directeuren, samen met de communicaties die de voornaamste mediums ontvangen en die het stempel van logica en echtheid dragen van de hoogst geëvolueerde geesten, zullen snel recht doen aan leugenachtige en sluwe dictaten die afkomstig zijn van een menigte ligende en kwaadwillige geesten.

Erastus (discipel van de H. Paulus)

KARDEC'S OPMERKING: Eén van de kenmerkende eigenschappen van geesten die zichzelf willen opdringen en hun bizarre en theoretische ideeën willen doen aanvaarden is pretentie, alsof zij de enigen zijn die er verstand van hebben met uitsluiting van alle anderen. Hun tactiek is om discussie te vermijden. Wanneer ze zien dat ze zegevierend bestreden worden door de onweerstaanbare argumenten van de logica, weigeren ze minachtend te reageren en bevelen ze hun mediums spiritistische centruns te mijden waar hun ideeën niet geaccepteerd worden. Dit isolement is het meest fataal voor mediums, want ze verdragen machteloos het spel van deze obsessieve geesten, die hen vaak als blinden over de meest schadelijke paden leiden.

XXVIII

Valse profeten bestaan niet alleen onder geïncarneerden. Een zeer groot aantal van hen kan ook gevonden worden onder hoogmoedige geesten die, onder valse schijn van naastenliefde en liefdadigheid, verdeeldheid zaaien en het werk van de emancipatie van de mensheid belemmeren door hun absurde theorieën te verspreiden die ze mediums doen aanvaarden. Om degenen die ze willen misleiden beter te boeien en hun theorieën meer gewicht te geven, versieren ze zich zonder scrupules met namen die de mensen met respect uitspreken, zoals terecht vereerde heiligen en de namen van Jezus, Maria en zelfs God.

Zij zijn het die de zuurdesem van tweedracht tussen groepen zaaien en hen ertoe aanzetten zich van elkaar te isoleren en elkaar met jaloezie te beschouwen. Dit is voldoende om hen te ontmaskeren, want door zo te handelen geven ze een formele ontkenning van wie ze

beweren te zijn. Mensen zouden dus wel blind moeten zijn om zich in zo'n duidelijke val te laten lokken.

Maar er zijn veel andere manieren om ze te herkennen. Geesten van de orde waartoe ze zeggen te behoren moeten niet alleen buitengewoon goed zijn, maar ook bij uitstek logisch en rationeel. Haal hun theorieën dan ook door de zeef van rede en gezond verstand, en je zult zien wat ervan overblijft. Elke keer dat een geest een geneesmiddel voorstelt voor de kwalen van de mensheid of een middel om zijn transformatie te bereiken door middel van utopische, onpraktische, kinderlijke en belachelijke maatregelen, wanneer hij theorieën formuleert die in strijd zijn met de meest gewone noties van de wetenschap, dan kan hij niet meer zijn dan een onwetende en bedrieglijke geest.

Aan de andere kant, bedenk dat als de waarheid niet altijd door individuen wordt onderscheiden, ze dat wel altijd is door het gezond verstand van de massa, dat ook een criterium is. Als twee principes elkaar tegenspreken, heb je een maatstaf voor hun intrinsieke waarde door te zien welke van de twee de meeste weerklank en sympathie zal vinden. Zou het dan logisch zijn om een leer, waarvan het aantal aanhangers afneemt, als waarachtiger te aanvaarden dan de andere, waarvan het aantal toeneemt? God wil dat de waarheid iedereen bereikt, en beperkt haar dus niet binnen een beperkende kring. God maakt het mogelijk dat ze op verschillende plaatsen verschijnt, zodat het licht overal naast de duisternis kan schijnen.

Erastus

KARDEC'S OPMERKING: De beste garantie dat een principe een uitdrukking van waarheid is, is het feit dat het door verschillende geesten via elkaar onbekende mediums en op verschillende plaatsen onderwezen wordt; ook dat het door de rede bevestigd wordt en door het grootste aantal aanhangers bekrachtigd wordt. Alleen waarheid kan wortels geven aan een leer. Een onjuiste theorie kan heel goed een paar aanhangers winnen, maar omdat ze de primaire voorwaarde van vitaliteit mist, zal ze slechts een kortstondig bestaan genieten. Er is dus geen reden tot

ongerustheid. Ze zal zichzelf door haar eigen fouten vernietigen en onvermijdelijk vallen voor het machtige wapen van de logica.

Apocriefe Communicaties

Soms zijn er communicaties die zo absurd zijn, hoewel ze door zeer respectabele namen ondertekend zijn, dat het meest gewone gezonde verstand de valsheid ervan blootlegt. In andere kan de dwaling, vermomd doordat ze met juiste principes vermengd is, misleiden op het eerste gezicht en voorkomen dat ze ontdekt wordt. Maar bij een serieus onderzoek houden ze geen stand. Hieronder volgen een paar voorbeelden.

XXIX

Het eeuwig en onophoudelijk scheppen van werelden is voor God een soort eeuwig genoegen in het zien van hun stralen die steeds lichter worden in geluk. Voor God is er noch aantal noch tijd; zo zijn honderden of miljoenen niet meer of minder voor God. God is een vader, wiens vreugde is samengesteld uit de collectieve vreugde van al zijn kinderen. Bij elke seconde van de schepping ziet God een nieuwe vreugde die gegrond is op de universele vreugde. Er is geen ophouden of onderbreken in deze eeuwige beweging, deze grote voortdurende vreugde die zowel hemel als aarde bevrucht. Men weet maar een kleine fractie van wat er over de aarde te weten valt, en je hebt broeders⁷⁰ die leven op planeten die de mensen nog niet bereikt hebben. Van welke betekenis zijn de vreselijke hitte en de sterfelijke koude die de pogingen van de meest vermetele verlammen? Geloof je dat je de grenzen van je wereld bereikt hebt als je met je preciaire middelen niet verder komt? Kun je je planeet precies opmeten? Geloof het niet. Er zijn meer onbekende dan bekende streken op je planeet. Maar omdat het zinloos is door te gaan met het propageren van je slechte instellingen en al je

---

⁷⁰ We hebben ervoor gekozen om in deze apocriefe berichten geen inclusieve taal te gebruiken – Vertaler opmerking (Engels versie).

onvolmaakte wetten, handelingen en manieren van leven, is er een grens die je hier of daar houdt, en die je in toom houdt tot je het goede zaad kunt dragen dat je vrije wil zal voortbrengen. Nee, je kent de wereld die je Aarde noemt niet. In je existentie zul je een groot begin zien als bewijs van deze communicatie; vandaar dat het uur zal klinken waarin er weer een ontdekking zal zijn die verder gaat dan de laatste die gedaan werd. Je zult de kring van je bekende aarde zien verbreden, en wanneer de pers dat hosanna in elke taal zingt, zullen jullie, arme kinderen, die God liefhebben en de goddelijke weg zoeken, er nog eerder van weten dan zij die hun naam aan het nieuwe land zullen geven.

Vincentius a Paulo

KARDEC'S OPMERKING: Vanuit het oogpunt van stijl houdt deze communicatie geen stand onder kritiek. De onnauwkeurigheden, de overbodigheden en de gebrekkige uitdrukkingen springen in het oog van wie ook maar een beetje geletterd is. Toch zou dat alles niets bewijzen tegen de naam waarmee het ondertekend is, want zulke onvolkomenheden kunnen het gevolg geweest zijn van de ontoereikendheid van het medium, zoals we aangetoond hebben. Wat wel op de geest betrekking zou hebben is het idee; dus wanneer beweerd wordt dat er op onze planeet meer onbekende dan bekende streken zijn, dat er een nieuw continent ontdekt zal worden, is zoiets, voor een zogenaamd hoge orde geest, een bewijs van de diepste onwetendheid. Het lijdt geen twijfel dat naast de bevroren streken nog een paar onbekende hoeken van de aarde ontdekt kunnen worden, maar beweren dat deze landen bevolkt zijn en dat God ze voor andere mensen verborgen heeft gehouden opdat ze er hun kwade instellingen niet zouden nemen, is blijk geven van een groot vertrouwen in de blindheid van hen die soortgelijke absurditeiten ontvangen.

XXX

Mijn kinderen, onze materiële wereld en de geestelijke wereld, waarover jullie nog zo weinig weten, zijn als de twee platen van een eeuwige weegschaal. Tot nu toe hebben onze religies, onze wetten, onze gewoonten en onze hartstochten ervoor gezorgd dat de plaat van

het kwaad op de weegschaal daalde en die van de goede steeg, sinds wij het kwaad op aarde hebben zien heersen. Door de eeuwen heen is het steeds dezelfde klaagzang van menselijke lippen geweest, en de fatale conclusie is dat God onrechtvaardig is. Er zijn er zelfs die zo ver gaan dat ze ontkennen dat Hij zelfs bestaat. Je ziet alles hier en niets daar. Je ziet het overbodige dat noodzaak verdringt, het goud dat schittert met de klei - de meest schokkende tegenstellingen die je duale natuur bewijzen.

Waar komt dit vandaan? Wiens schuld is het? Dat is wat je kalm en onpartijdig moet proberen te beantwoorden. Wanneer oprecht naar een goed middel gezocht wordt, vinden de mensen het. Waarom zie je, ondanks deze overheersing van het kwaad over het goede door je eigen schuld, niet dat al het andere gestaag de door God uitgezette lijn volgt? Zie je dat de seizoenen uit de orde raken? De hitte en de koude die onnadenkend met elkaar botsen? Het licht van de zon dat vergeet de aarde te verlichten? De aarde die de zaden vergeet die de zaaier er geplant heeft? Heb je een einde gezien aan de duizend voortdurende wonderen die zich voor je ogen voltrekken, van het ontkiemen van het kruid tot de geboorte van het kind, een toekomstig mens?

Maar als alles wat goed is aan Gods kant ligt, ligt alles wat kwaad is aan de kant van de mensheid. Wat zal dit verhelpen? Het is heel eenvoudig: kom dicht bij God. Heb elkaar lief; sluit je bij elkaar aan; begrijp elkaar, en volg rustig de weg waarvan de wegwijzers met de ogen van geloof en geweten kunnen worden waargenomen.

Vincentius a Paulo

KARDEC'S OPMERKING: Deze communicatie werd in dezelfde kring ontvangen als de vorige - maar wat een verschil! - niet alleen vanwege de ideeën, maar ook vanwege de stijl. Alles erin is rechtvaardig, diepzinnig en verstandig, en de H. Vincentius a Paulo zou het zeker niet afwijzen. Bijgevolg kunnen we het veilig aan hem toeschrijven.

XXXI

Marcheer voorwaarts, kinderen; sluit jullie gelederen! Dat betekent dat eenheid jullie sterk zal maken. Jullie die aan het fundament van het grote bouwwerk werken, waak en werk steeds om jullie basis te consolideren, en dan zullen jullie in staat zijn het hoog te bouwen, waarlijk hoog! Er is grote vooruitgang over onze hele aardbol; er zijn ontelbare aantallen bekeerlingen die zich onder onze banier verzamelen. Ook veel sceptici en zelfs de meest vastberaden ongelovigen naderen. Marcheer voorwaarts, kinderen; marcheer met een opgeheven hart, vol van geloof. De koers die jullie volgen is prachtig; vertraag het niet. Volg steeds een rechte lijn, dienend als gids voor hen die achter je zijn. Zij zullen gelukkig zijn, heel gelukkig!

Marcheer voorwaarts, kinderen! Jullie hebben de kracht van bajonetten niet nodig om jullie zaak staande te houden - jullie hebben alleen geloof nodig. Overtuiging, broederschap en eenheid zijn jullie wapens. Daarmee zijn jullie sterk, machtiger dan alle machthebbers van het heelal samen, ondanks hun legers, hun vloten, hun kanonnen en hun kogels!

Jullie, die strijden voor de vrijheid van het volk en de regeneratie van de grote menselijke familie, marcheer voorwaarts, kinderen; neem moed en volhard. God zal jullie helpen. Goedenacht. Ik zal jullie later zien.

Napoleon

KARDEC'S OPMERKING: Tijdens zijn leven was Napoleon een ernstig en serieus man als weinig anderen. Iedereen was op de hoogte van zijn korte en beknopte stijl. Zou hij na zijn dood gedegenereerd zijn door langdradig en grappig te worden? Deze communicatie zou afkomstig kunnen zijn van een of andere soldaat die zich Napoleon noemde.

XXXII

Nee, men kan zijn religie niet veranderen als men geen religie heeft die tegelijk het gezond verstand en de intelligentie bevredigt, en

die bovenal de mensheid troost kan bieden in het heden. Nee, men kan zijn religie niet veranderen; in plaats daarvan valt men van onbekwaamheid en overheersing in wijsheid en vrijheid. Voorwaarts dan, ons kleine leger! Voorwaarts en vrees niet voor de kogels van de vijand, degene die je kunnen doden zijn nog niet gekneed - als je, uit de grond van je hart, altijd op het pad van de Heer bent, dat wil zeggen, als je altijd vreedzaam en zegevierend voor je welzijn en vrijheid zult strijden.

Vincentius a Paulo

KARDEC'S OPMERKING: Wie zou Vincentius a Paul kunnen herkennen aan deze taal, aan deze gedachten die zo ongeordend en betekenisloos zijn? Wat betekenen deze woorden: "Nee, men kan zijn religie niet veranderen; in plaats daarvan valt men van onbekwaamheid en overheersing in wijsheid en vrijheid"? Met zijn "kogels die nog niet gekneed zijn" vermoeden we ten eerste dat dit dezelfde geest is die de communicatie hierboven ondertekende met de naam Napoleon.

XXXIII

Kinderen van mijn geloof, Christenen van mijn leer, vergeten onder de zelfzuchtige golven van de materialistische filosofie, volg mij langs het Judese pad, volg het lijden van mijn leven, aanschouw nu mijn vijanden, aanschouw mijn pijn, mijn kwellingen en het bloed dat ik vergoot voor mijn geloof. "Spirituele kinderen van mijn nieuwe leer, jullie zijn klaar om te steunen, om de golven van tegenspoed te trotseren, de sarcasmen van je vijanden. Het geloof vordert zonder ophouden; volg jouw ster, die je langs het pad van eeuwig geluk zal leiden, zoals de ster de koningen van het oosten naar de kribbe leidde. Wie ook je tegenstanders mogen zijn, wat ook je straffen en de tranen mogen zijn die op dit gebied van ballingschap vallen, neem moed en overtuig je ervan dat de vreugde die je in de geestelijke wereld zal overspoelen ver uit zal stijgen boven de kwellingen van je tijdelijke aardse bestaan.

De vallei der tranen is een vallei die moet verdwijnen om plaats te maken voor de stralende woonplaats van vreugde, broederlijkheid en eenheid, waartoe jullie zullen aankomen door jullie gehoorzaamheid aan de heilige openbaring. Mijn lieve broeders, het leven op dit aardse gebied is geheel voorbereidend en kan niet langer duren dan wat nodig is om goed voorbereid te worden op dat leven dat nooit zal vergaan. Heb elkaar lief; heb elkaar lief zoals Ik jullie heb liefgehad, broeders! Ik zegen jullie. In de hemel wacht Ik op jullie.

Jezus

Uit deze stralende en lichtende streken, die de menselijke gedachte nauwelijks kan bereiken, is de echo van jouw en mijn woorden gekomen om mijn hart te raken.

O, hoe overspoeld van vreugde voel ik mij bij het aanschouwen van jullie, de volhouders van mijn leer. Nee, niets komt in de buurt van het getuigenis van jullie goede gedachten! Mijn kinderen, jullie hebben de regeneratieve idee gezien, die ik lang geleden over de wereld wierp, vervolgd en voor een moment vastgehouden onder de druk van tirannen, maar die nu zonder belemmeringen voortgaat om de paden van de mensheid te verlichten, die zo lang in duisternis ondergedompeld was geweest.

Elk groot en belangeloos offer, mijn kinderen, werpt vroeg of laat zijn vruchten af. Mijn martelaarschap heeft het bewezen; mijn bloed vergoten voor mijn leer zal de mensheid redden en het onrecht van grote schuldigen uitwissen!

Gezegend zijn jullie, die vandaag je plaats in de geregenereerde familie hebben ingenomen! Druk moedig door, mijn kinderen!

Jezus

KARDEC'S OPMERKING: Er is uiteraard niets kwaads aan deze twee communicaties, maar heeft Christus ooit zulke pretentieuze, nadrukkelijke en opgeblazen taal gebruikt? Als beide vergeleken worden met wat we eerder hebben ingevoegd, en dat met dezelfde naam was ondertekend, zal men zien welke het stempel van authenticiteit draagt. Al

DISSERTATIES VAN GEESTEN

deze apocriefe communicaties werden in dezelfde kring ontvangen. Men kan in de stijl een air van vertrouwdheid opmerken, wendingen van gelijksoortige zinnen, en het veelvuldig herhalen van dezelfde uitdrukkingen, zoals bijvoorbeeld: “Ga voorwaarts, ga voorwaarts, mijn kinderen”, enz., waaruit we kunnen concluderen dat dezelfde geest ze allemaal onder verschillende namen dicteerde. In deze kring, die zeer gewetensvol maar iets te goedgevolig is, doet niemand evocaties of stelt vragen; ze wachten allemaal op spontane communicaties. Vandaar dat men ziet dat deze methode geen garantie is voor de identiteit. Met vragen die zowel veeleisend als logisch gerangschikt waren, zou het gemakkelijk geweest zijn deze geest op zijn plaats te zetten. Maar hij wist dat er niets te vrezen viel, want niemand stelde hem vragen, maar accepteerde alles wat hij zei zonder kritisch onderzoek en met gesloten ogen. (Zie nr. 269)

XXXIV

Hoe mooi is de natuur! Hoe prudent is de Voorzienigheid in haar vooruitziende blik! Maar jullie blindheid, jullie menselijke hartstochten weerhouden jullie ervan geduld te verwerven in Gods voorzichtigheid en goedheid. Je jammert bij het minste probleem, bij het minste uitstel in je plannen. Zo, ongeduldige aarzelaars, wees er zeker van dat niets gebeurt zonder een voorziene reden, en zonder voorbedachte rade ten bate van alle mensen. O mannen van schijnheilige angst, de reden van zulke vertragingen is de noodzaak om je voorspellingen van slechte jaren voor je oogsten tot niets te reduceren.

God bezielt mensen met bezorgdheid over de toekomst om hen tot een vooruitziende blik te brengen. Zie hoe groot je middelen zijn om je doelbewust opgewekte angsten, die de meest begerige intenties verbergen, op te lossen, in plaats van voorzichtigheid te verschaffen, geïnspireerd door een gevoel van menselijke vriendelijkheid ten gunste van de armen. Zie de relaties tussen naties die het gevolg zullen zijn; zie hoeveel transacties gesloten moeten worden, hoeveel middelen zullen bijdragen om je angsten te verhelpen!

Want, zoals je weet, is alles met elkaar verbonden - groot en klein zullen komen om aan het werk mee te werken. Dan, zie je in deze

beweging niet een bron van zeker welzijn voor de hardst werkende klasse, die werkelijk interessante klasse die jullie, de almachtige van de aarde, beschouwen als mensen die je kunt vormen zoals je wilt, en die geschapen zijn voor je eigen bevrediging?

Wel, wat gebeurt er na al dat gaan en komen van het ene uiterste naar het andere? Het toeval wil dat als we eenmaal goed voorzien zijn, het weer vaak omslaat. De zon, gehoorzaam aan de ontwerpen van zijn Schepper, rijpt je oogst in slechts enkele dagen. God plaatst overvloed waar jouw hebzucht alleen aan schaarste denkt, en ondanks jou zullen de kleine mensen kunnen leven. Zonder dat je het zelfs maar vermoedt, ben je ongewild de oorzaak geweest van een tijdperk van overvloed.

Niettemin gebeurt het ook zomaar - God laat het soms toe - dat kwaadwilligen in hun gierige projecten slagen. Maar dan is het een leer dat God iedereen wil geven. Het is de menselijke vooruitziende blik die Hij wil stimuleren. Het is de oneindige orde die in de natuur heerst, en die de mensen moeten nabootsen om de gebeurtenissen met moed tegemoet te treden, zodat ze ze met berusting kunnen verdragen.

Wat hen betreft die berekenend misbruik maken van rampen, geloof mij, zij zullen gestraft worden. God wil dat alle wezens leven. Mensen zouden niet moeten knoeien met de noodzaak, noch handelen in het overbodige. Rechtvaardig in goddelijke weldaden, groot in goddelijke clementie, te goed voor onze ondankbaarheid, zijn Gods ontwerpen ondoorgrondelijk.

Bossuet. Alfred de Marignac

KARDEC'S OPMERKING: Deze communicatie bevat zeker niets slechts. Het bevat dezelfde diepzinnige filosofische ideeën en zeer voorzichtige raadgevingen die, wat de identiteit betreft, mensen die niet goed thuis zijn in de literatuur, zouden kunnen misleiden. Het medium dat het ontving legde het voor aan onderzoek door het Parijse Spiritisten Vereniging, dat unaniem verklaarde dat het niet van Bossuet kon zijn. Daarover gevraagd, antwoordde H. Lodewijk:

“Deze communicatie is op zichzelf goed, maar geloof niet dat Bossuet ze dicteerde. Een geest schreef het, misschien enigszins onder zijn inspiratie,

DISSERTATIES VAN GEESTEN

en ondertekende de naam van de grote bisschop, zodat het gemakkelijk geaccepteerd zou worden; maar aan de taal ervan moet je de verwisseling herkennen. Het is van de geest wiens naam achter die van Bossuet geplaatst is”.

Toen hem gevraagd werd naar zijn motief om dit te doen, verklaarde de geest:

“Ik had het verlangen iets te schrijven om door het nageslacht herinnerd te worden. Omdat ik zag dat ik zwak was, wilde ik mij verenigen met het prestige van een grote naam.”

“Maar dacht je niet dat we zouden beseffen dat het niet van Bossuet was?”

“Wie weet wat er werkelijk gebeurd kon zijn? Je had je kunnen vergissen. Anderen die minder verlicht waren zouden het geaccepteerd hebben.”

Eigenlijk is het gemak waarmee sommige individuen alles accepteren wat onder de dekmantel van een grote naam uit de onzichtbare wereld komt, wat bedrieglijke geesten aanmoedigt. We moeten al onze aandacht richten op het ontmaskeren van dat soort trucjes, maar dat kunnen we alleen met behulp van ervaring die we door serieuze studie opdoen. Daarom herhalen we voortdurend: Studeer voordat je beoefent, want dat is de enige manier waarop je geen ervaring opdoet ten koste van jezelf.

HOOFDSTUK XXXII

Spiritistische Woordenlijst

Agénère - (van het Grieks, privaat, a, en géiné, géinomai, verwekken; niet verwekken). Een verscheidenheid aan tastbare verschijningen. De toestand van een bepaalde geest, die tijdelijk de vorm van een levend persoon kan aannemen tot het punt dat hij een volledige illusie produceert.

Affiniteit - wordt ook wel verwantschap of aantrekkingskracht genoemd. Mensen kunnen affiniteit voelen voor elkaar of voor bijvoorbeeld een bepaalde kunstenaar. Affiniteit ontstaat vaak omdat mensen zich met elkaar identificeren.

Apport - In parapsychologie en spiritualisme is een apport de vermeende paranormale overdracht van een artikel van de ene plaats naar de andere, of een verschijning van een artikel uit een onbekende bron die vaak wordt geassocieerd met poltergeist-activiteit of seances. (Zie Het boek Der Mediums; Een verhandeling van een Geest over Apports, item 98)

Dubbele lichamelijkeheid - (Zie hfdst. VII *Dubbele Lichamelijkeheid en Transfiguratie*)

Dwalende toestand of erraticiteit - De situatie van dwalende geesten, dat wil zeggen, niet geïncarneerde, tijdens de perioden tussen hun lichamelijke existenties.

Desincarnatie (de dood van het lichaam) - Verlaat (de geest) het vlees; ga over naar de geestelijke wereld (gedesincarneerde geest).

Evocatie - de oproeping van een geest

Geest - In de gespecialiseerde betekenis van de Spiritistische Leer: Geesten zijn de intelligente wezens van de schepping, die het

SPIRITISTISCHE WOORDENLIJST

universum voorbij de materiële wereld bevolken, en die de onzichtbare wereld omvatten. Het zijn geen afzonderlijke, speciaal geschapen wezens, maar de eigenlijke zielen van mensen die op de aarde of op andere sferen hebben geleefd, en die hun lichamelijke omhulsel hebben achtergelaten.

Handoplegging (passe) - handoplegging is de naam die in het Spiritisme gegeven wordt aan het opleggen van handen. Handoplegging is bedoeld om de donatie van bio-energie van het ene individu aan het andere te bevorderen. Het is een wijdverbreide praktijk onder Spiritisten.

Mediamiek - Behoort tot het speciale vermogen van mediums. Het mediamieke vermogen.

Medium - (van het Latijnse, medium, tussenpersoon). Iemand die als intermediair kan dienen tussen geesten en geïncarneerden.

Mediumschap - Mediumschap is het vermogen of de gave om contact te leggen met de spirituele wereld.

Onderwerping - Onderwerping is een beklemming die de wil van zijn slachtoffers verlamt, waardoor ze in tegenwil van zichzelf handelen. (Zie Het Boek Der Mediums; hfdst. XXIII, *Onderwerping*, item 240)

Obsessie - obsessie is een term voor dwangmatige gedachten, iets wat iemand onophoudelijk in zijn gedachten bezighoudt. Iemand die een obsessie heeft kan bepaalde gedachten niet loslaten, hoewel diegene dat meestal wel wil. (Zie Het Boek Der Mediums; hfdst. XXIII, *Obsessie*)

Perispirit - (van het Griekse, péri, rondom). Het semi-materiële omhulsel van de geest. Bij geïncarneerden dient het als band of intermediair tussen de geest en de materie. Bij dwalende geesten omvat het fluïdische lichaam van de geest.

Pneumatographie - (Van het Griekse pneuma, lucht, adem, wind, geest, en graphô, schrijven). Direct schrijven door geesten zonder de hand van het medium te gebruiken.

HET BOEK DER MEDIUMS – DEEL TWEE – HOOFDSTUK XXXII

Pneumatofonie - (van het Griekse, pneuma, en phoné, geluid of stem). De stem van geesten, de mondelinge communicatie van geesten zonder gebruik te maken van de stem van een medium.

Psychograaf - (van het Grieks, psukê, vlinder, ziel, en graphô, ik schrijf). Degene die psychografeert; een schrijfmedium.

Psychografie - Het schrijven door geesten met behulp van de hand van het medium.

Psychofonie - Communicatie door geesten via de stem van een sprekend medium.

Rapper - Een kwaliteit van bepaalde geesten. Rappende geesten zijn zij die hun aanwezigheid openbaren door middel van raps en geluiden van verschillende aard. (Zie Het Boek der Mediums; hfdst. XI, *Sematologie en Typtologie*, item 145)

Reïncarnatie - Terugkeer van de Geest naar het lichamelijke leven.

Spiritualisme - Gebruikt in tegenovergestelde zin als materialisme; het geloof in het bestaan van een spirituele en immateriële ziel. Spiritualisme is de basis voor alle religies.

Sematologie - (van het Griekse semâ, teken en logos, woord). Tekentaal. De communicatie door geesten door de beweging van inerte voorwerpen. (Zie Het Boek Der Mediums; hfdst XI *Sematologie en Typtologie*)

Spiritisme - Leer die gebaseerd is op het geloof in het bestaan van geesten en hun manifestaties.

Spiritist - Wat met het Spiritisme te maken heeft; een aanhanger van het Spiritisme; iemand die gelooft in Geestelijke manifestaties. Een goede, een slechte Spiritist; de Spiritistische Leer.

Spiritualist - Dat wat met spiritualisme te maken heeft; een aanhanger van het spiritualisme. Wie wil geloven dat we niet alleen uit materie bestaan is een spiritualist, wat absoluut geen geloof in geestelijke manifestaties inhoudt. Iedere Spiritist is noodzakelijkerwijs een spiritualist, maar men kan een spiritualist zijn zonder een Spiritist te zijn. De materialist is geen van beide. Men kan zeggen: de

SPIRITISTISCHE WOORDENLIJST

spiritualistische filosofie; een werk geschreven met spiritualistische ideeën; Geestelijke manifestaties worden voortgebracht door de werking van geesten op materie; de Spiritistische moraal komt voort uit de leer van de Geesten. Er zijn spiritualisten die de spot drijven met het Spiritistische geloof. In zulke gevallen zou het vervangen van het woord spiritualist door het woord Spiritist duidelijke verwarring opleveren.

Typtologie - Communicatie door middel van raps; een wijze van communicatie door geesten. Alfabetische typtologie.

Transfiguratie - Gedaanteverwisseling (Zie Het Boek Der Mediums; hfdst. VII; *Transfiguratie*; item 122)

Umbral (lage sferen) - Umbral: Volgens Novo Aurélio - het woordenboek van de Portugese taal - is het woord umbral uit het Spaans gehaald en betekent drempel, inferieure limiet, ingang. Umbral werkt als een regio die bestemd is om mentaal afval uit te putten; een soort purgatoriale zone, waar het aangetaste materiaal van de illusies die de geest heeft verworven toen het nog in de materie leefde, wordt verwerkt. André Luiz verwijst ook in enkele van zijn werken naar de Umbral.

Het Boek der Mediums

Allan Kardec

Allan Kardec is de grootste referentie over mediumschap ter wereld. Nog in de 19e eeuw veranderde hij de perceptie en concepten over het onderwerp volledig, door mediums en mediumschap zelf de status te geven van "een nieuw menselijk zintuig". Het onderwerp humaniseren is de grondslag en de benadering ervan te ontsluit.

Zijn methodologische studie creëerde een referentie van beredeneerd geloof over mediumschap. Het toegankelijk en logisch maken was zijn doel. Kardec heeft het onderwerp zo pedagogisch benaderd dat mystiek en onbegrip plaats hebben gemaakt voor serieuze studie, voor de verwetenschappelijking van concepten en voor de ontvangst met de nodige geloofwaardigheid van een onderwerp dat nog steeds omgeven is door ongegronde praktijken en angsten, als gevolg van de hardnekkige conceptuele onwetendheid en historische atavismen.

Wij mediums zijn niet langer wezen. Wij hebben Kardec, het Boek der Mediums en al zijn codificaties om ons te instrueren, ons te helpen en ons dit gezegende gave te laten omzetten in hoop en hulp voor allen die nog steeds vastzitten aan materialisme.

Dit boek is nog nooit zo actueel geweest in een wereld met zoveel onzekerheden en misverstanden. De lezing en leringen ervan reiken verder dan wij mediums, want het maakt de waarheid van de continuïteit van het leven, na het vergaan van het materiële lichaam toegankelijk voor iedereen die dit goddelijke hulpmiddel gebruikt.

Wij zijn geesten, wij leven en wij willen communiceren. Wij hebben de dood al overwonnen, nu zal het mediumschap en het serieuze werk van de mediums de onveranderlijke waarheid tot stand brengen: onze ziel is onsterfelijk!

JOANNA DE ANGELIS
SPIRITISTISCHE VERENIGING

ISBN 978-90-832059-1-5

9 789083 205915 >